NAZIONALE VITT. EMANUELE
14
22 M
30 M

Digitized by Google

AD EPHESINUM CONCILIUM

VARIORVM PATRVM EPISTOLÆ,

EX MANU-SCRIPTO CASSINENSIS BIBLIOTHECÆ CODICE DESUMPTÆ.

ITEM

EX VATICANÆ BIBLIOTHECÆ MANU-SCRIPTO,

Commonitorium Celeſtini Papæ Epiſcopis & Presbyteris euntibus ad Orientem:

TITULI DECRETORUM HILARI PAPÆ:
NEAPOLITANUM CONCILIUM:
EPISTOLÆ ANACLETI ANTI-PAPÆ.

Nunc primùm in publicam lucem data

Per F. CHRISTIANVM LVPVM,
IPRENSEM,
Ord. FF. Erem. S. AUGUSTINI, S. Theol. in Alma Lovanienſi Univerſitate Doctorem, ac Regium Primarium Profeſſorem.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

LOVANII,
Typis HIERONYMI NEMPÆI. Anno 1682.

Cum Gratia & Privilegio.

SERENISSIMO

PRINCIPI,

COSMO III.

MAGNO ETRVRIÆ

DUCI.

REdit iterum *Florentiam* Fr. CHRISTIANUS LUPUS, magnus ille librorum heluo, atque Eccleſiaſticæ Eruditionis Eximius Doctor; ac noſtrâ manu deductus MEDICEI Palatii penetralia ſubiens, *Sereniſſi-*

mæ

ma Veſtræ Celſitudinis veſtigiis ſiſtitur. Cogimur, *Magne Dux* COSME, acceptæ lethali ictu plagæ cicatricem nondum obductam, ſed recenti adhuc ſanguine perfuſam, refricare. Ille, fortè præſcius ſe jam extremis metis admotum, quò properantia vitæ momenta præverteret, quatuor unà ſimul, diverſi argumenti voluminibus, ut ſcribendis, ut edendis nocturno diurnoque labore incubuerat; cum improviſo ac diuturniori morbo congreſſus, prioribus editis, altero ad umbilicum ferè deducto; huic poſtremo haud poſtremam manum, morte præreptus, impoſuit. Verùm tumulo licet conditus, præla etiamnum, ſimulque Eruditorum ingenia atque admirationem, imò ipſam quoque famam fatigat. Enimverò ſuperſtes cum ſubinde cogita-

ret, quibus ſemet per Etruriam tranſeuntem Regiæ planè Beneficentiæ radiis perfuderis, quamque invidioſo ſtipendio non ſemel *Florentiam* invitaveris; plures decades Epiſtolarum variorum *Patrum*, quæ in Caſſinenſis Bibliothecæ angulo tot ſæcula cum blattis luctatæ fuerant, *Sereniſſimæ Veſtræ Celſitudini* nuncupare, ac poſtremum hoccè Opus (ita enim ægrotus loquebatur) ſuæ ipſius vitæ navigatione peractâ, *Veſtro Magno Nomini* veluti votivam tabellam appendere deſtinaverat, ut ſaltem nomen ſuum vel ſolâ hâc debiti profeſſione diſpungeret. Verùm noviſſimo hoc partu adverſam Lucinam expertus, vitam ſimul dedit ac perdidit; illum enim Superi terris eripuerunt, ne quid poſt tam præclarum ac planè immortale Opus poſteá

perſcriberet. Nos tanquam reciſo de Semeles utero fœtui obſtetrices manus ſuppoſuimus, eumque é typis in lucem educentes, ac Eximiæ demortui Viri erga *Sereniſsimam Veſtram Celſitudinem* obſervantiæ veluti ex aſſe hæredes, obligatam tam charo Capiti fidem implevimus. Equidem quamvis huic Operi magna veneratio debeatur, quod tot Patrum Epiſtolas, hactenus ineditas, ac noviſſimo labore à celeberrimo noſtræ ætatis Scriptore illuſtratas complectatur; maximam etiam inde recipiet quòd *Sereniſsimi Veſtri Nominis* ac patrocinii fulgore præradiat. Nemo ignorat *Te, optime idemq; doctiſsime Principum*, cum Bibliothecam omnium librorum genere inſtructiſſimam dudum extruxiſſes, alteram nuper intrà ſecretiora Palatii penetralia, uni-

que

quę tibi adeundam dedicaſſe, in qua ſacri tantùm vetuſtioris Eccleſiæ *Patrum* Codices ſervarentur, ut eos in oculis ac complexu unicè haberes. Hos laureatos tripodes, hæc ſacra pulvinaria, hæc Chriſtiani Orbis oracula ſæpè conſulis, ut cum ipſa eorumdem pietate ac doctrina imperium partiri velle videaris. Hinc jure ac merito CHRISTIANUS LUPUS, qui diu noctuque in *Patribus* habitabat, *uni Tibi*, apud quem *Patres* tam propè habitant, laudatas Epiſtolas, tot votis ab Eruditis quibuſque expetitas, nuncupandas decreverat. Eaſdem nos, ſuccedaneâ veneratione, *ad Sereniſſimam Veſtram Celſitudinem* ex Lovanienſi Athenæo, quod olim, cum Princeps Iuventutis Europam perluſtrares, magnus hoſpes impleviſti, tranſmittimus, ut hoccè

Volu-

Volumen ſacrâ manu, quâ tot Mortalium millibus meliora Bona diſpenſas, ſecretiori ac ſacratiori tuo *Muſæo* illatum, nova cum precii tum decoris incrementa ſuſcipiat, immò tanto etiam *Principe* lectore ſuperbiat.

Dabamus Lovanii ad D. Ioannis Baptiſtæ, ipſo Nativatis Dominicæ die 25. Decembris 1681.

SERENISSIMÆ CELSITUDINIS VESTRÆ

MINIMI FAMULI

Prior & Conventus Lovanienſis FF. Erem. S. Auguſtini.

INDEX CAPITVM.

Cap. I. *Reverendiſsimo & Deo Amantiſsimo Comminiſtro Neſtorio Cyrillus, & quæ convenit in Alexandria ex Ægyptiaca Diœceſi Synodus, in Domino ſalutem.* Fol. 1.

Cap. II. *Epiſtola S. Ioannis Archi-Epiſcopi Antiochiæ ad Orientales Epiſcopos de facta Pace univerſalis Eccleſiæ, quam à Beati Cyrilli, ad Acacium quæ nominatur, Epiſtola nominavit.* Fol. 12.

Cap. III. *Epiſtola Neſtorii, quam direxit S. Ioanni Antiocheno Epiſcopo de Conſtantinopolitana civitate, reſpondens ad ejus Epiſtolam, quam direxerat ei, antequam cum tertiis Literis B. Cyrilli Epiſtolam S. Celeſtini Papæ Romanæ Vrbis acciperet, id eſt, antequam fieret S. Synodus Epheſina.* Fol. 15.

Cap. IV. *Epiſtola Ioannis Antiocheni Epiſcopi ad Firmum, Cæſareæ Cappadociæ Epiſcopum.* Fol. 20.

Cap. V. *Conteſtatio propoſita in publico contra Clericos Conſtantinopolitanos, & in Eccleſiâ inſinuata, quia Sectator eſſet Neſtorius Pauli Samoſateni, anathematizati ante annos centum viginti ab Epiſcopis Orthodoxis.* Fol. 22.

Cap. VI. *Epiſtola Sanctiſsimi Doctoris Eccleſiæ Iſidori, Presbyteri & Abbatis Monaſterii circa Peluſium, ad Archi-Epiſcopum Alexandriæ beatiſsimum Cyrillum.* Ibid.

Cap. VII. *Conteſtatio directa B. Cyrillo, & his qui cum eo convenerant, ab aliis diverſarum Provinciarum Epiſcopis, qui Ioannem Antiochenum ſuſtineri volebant, & tunc eo præſente Synodum fieri, eò quod, ſicut ſcripſerat B. Cyrillo, vix ei iter triduanum ſupererat. Directa verò eſt pridie, quam celebrarentur Geſta contra Neſtorium, per quæ depoſitio ejus eſt facta.* Fol. 26.

Cap. VIII. *Epiſtola Neſtorii, & qui cum ipſo, ad Imperatorem Theodoſium, de his quæ tunc in Epheſo geſta ſunt.* Fol. 30.

Cap. IX. *Conteſtatio Candidiani Comitis, quam publicè, manè audiens Synodum celebrari, in Epheſo propoſuit.* Fol. 33.

Cap. X.

Cap. x. *Item conteſtatio alia Magnificentiſsimi Comitis Candidiani poſt Synodum.* Fol. 36.

Cap. xi. *Item Edictum Magnificentiſsimi Comitis ad Synodum.* Fol. 37.

Cap. xii. *Incipiunt ſecunda Commenta Synodi, quæ cum Ioanne Antiocheno Epiſcopo convenit in Epheſo.* Fol. 38.

Cap. xiii. *Dominis Reverendis, & Honorandis Presbyteris, & Diaconis, & reliquis Clericis, & Amico Chriſti Populo in Hierapoli Euphrateſiæ, S. Synodus Orientalium, & eorum qui ex diverſis Regionibus atque Provinciis per gratiam Dei in Epheſum convenerunt, in Domino gaudere.* Fol. 40.

Cap. xiv. *Ejuſdem Synodi alia Epiſtola ad Imperatorem Theodoſium, quam ſcripſerunt poſt Irenæi diſceſſum; cognoſcentes quæ contra eos adverſa Pars egerat. Direxerunt verò jam prædicto Comiti, ut cum aliis Principi offerret & hanc.* Fol. 43.

Cap. xv. *Epiſtola Neſtorii ad Scholaſticum Eunuchum Imperatoris Theodoſii.* Ibid.

Cap. xvi. *Poſt hæc directus eſt Comes Largitionum Ioannes cum Sacris de depoſitione Neſtorii, & Beatorum Cyrilli & Memnonis, quæ in priori Codicis parte poſuimus. Cujus Comitis iſta Relatio eſt.* Fol. 47.

Cap. xvii. *Epiſtola Ioannis Antiocheni Epiſcopi, & Synodi quæ cum eo convenit, ad Imper. Theodoſium, quam direxerunt per eundem Ioannem Comitem, in qua etiam Catholicæ fidei illa Confeſsio continetur, quam poſtea Cyrillus Alexandrinus Epiſcopus per Pacificam laudavit Epiſtolam, ſcribens eidem Ioanni Antiocheno Præſuli per Legatum pacis Paulum, Emeſenum Epiſcopum.* Fol. 50.

Cap. xviii. *Honorandiſsimis & Deo Amiciſsimis Presbyteris, & Diaconis, & reliquis Clericis, ac Monachis, & amicæ Chriſti Plebi, quæ eſt in Antiochia Orientis, S. Synodus Orientalium, & aliarum Regionum, Provinciarumque, quæ per Dei gratiam in Epheſo congregata eſt.* Fol. 54.

Cap. xix. *Domino meo per omnia Sanctiſsimo Patri, Epiſcopo Acacio Ioannes, Ioannes, Alexander, Alexander, Dexianus, Paulus, Macarius, Apringius, Theodoretus, Muſæus, Meletius, Diogenes.* Fol. 57.

Cap. xx. *Epiſtola Theodoreti, Epiſcopi Cyri, ad Andream Epiſcopum Samoſenorum.* Fol. 59.

Cap. xxi. *Epiſtola Comitis Irenæi, quam cunctis, à quibus fuerat directus, Epiſcopis ante Comitis Largitionum Ioannis reſcripſit adventum.* Fol. 60

Cap. xxii.

INDEX CAPITUM.

Cap. XXII. *S. Synodus Orientalium Regionum, & horum qui pariter ex diverſis Provinciis ac Partibus congregati ſunt, id eſt, ex Bithynia, Piſidia ſecunda, Paphlagonia, Cappadocia, Europa, Rhodope, Theſſalia, Dacia. Interlocuta eſt quæ ſubter annexa ſunt.* Fol. 63.

Cap. XXIII. *Mandatores Synodi Orientalis Epiſcopi, & reliquorum qui pariter in Epheſum congregati ſunt, ad Legatarios ſuos.* Fol. 65.

Cap. XXIV. *Epiſtola Præfectorum ad Neſtorium, ut cum honore ad ſuum Monaſterium remearet, unde ad Epiſcopatum fuerat vocatus.* Fol. 67.

Cap. XXV. *Epiſtola Neſtorii reſcripta ad eundem Præfectum Prætoriorum Antiochenum, ad Epiſtolam ſupraſcriptam.* Fol. 68.

Cap. XXVI. *Iterum alia Epiſtola ab Epiſcopis Orientalibus, & Confidentibus eorum, ab* Epheſo*, per quam reſpondetur ad literas ſupraſcriptas.* Fol. 69.

Cap. XXVII. *Iterum alia Epiſtola quorum ſupra Epiſcoporum ad quos ſupra Epiſcopos.* Fol. 70.

Cap. XXVIII. *Per omnia Deo Amiciſſimis, & Sacratiſſimis, atque Sanctiſſimis Comminiſtratoribus, Ioanni, Ioanni, Himerio, Paulo, Macario, Apringio, Theodoreto, Epiſcopis, Synodus, quæ convenit Epheſi, Salutem.* Fol. 71.

Cap. XXIX. *Imperatores Cæſares Theodoſius & Valentinianus, Victores, Triumphatores, Maximi, ſemper Colendi, S. Synodo, quæ in Epheſina civitate convenit.* Fol. 76.

Cap. XXX. *Epiſtola Theodoreti Epiſcopi ad Alexandrum Hierapolitanum Epiſcopum, quam ponit Ireneus.* Fol. 78.

Cap. XXXI. *Dominis honorandiſſimis, & Deo Amiciſſimis Epiſcopis, qui in Epheſo degunt, Ioannes, Himerius, Paulus, Macarius, Apringius, Theodoretus, Epiſcopi, in Domino ſalutem.* fol. 81.

Cap. XXXII. *Conteſtatio prima Ioannis, Antiochenæ Sedis Patriarchæ, & reliquorum ſex, quam Theodoſio Imperatori à Chalcedone direxerunt, quando eis illic relictis intravit Conſtantinopolim cum his Miſſis, qui erant in Legatione à Beato Cyrillo, & Synodo quæ pariter convenit in Epheſum.* fol. 83.

Cap. XXXIII. *Poſt conteſtationem Ioannis, & aliorum Epiſcoporum, qui in Chalcedone retenti ſunt intrante Imperatore in Conſtantinopolim cum Parte adverſa, hæc ad Epheſum Sacra directa eſt Epiſcopis, qui cum Alexandrino Epiſcopo convenerant, cujus poſt præfationem talis eſt Textus.* fol. 87.

Cap. XXXIV. *Conteſtatio ſecunda, quam Ioannes Antiochenus Epiſcopus, & reliqui.... & totius Synodi, à qua directi ſunt, Imperatori Theodoſio ad Conſtantinopolim direxêre perſonas.* fol. 88.

Cap. XXXV. *Conteſtatio tertia, quam Theodoſio Imperatori eidem ſeptem Epiſcopi direxerunt.* fol. 91.

Cap. XXXVI. *Pars Sermonis unius, quo in Chalcedone dicunt uſum Theodoretum, Epiſcopum Cyrenſis Eccleſiæ.* fol. 93.

Cap. XXXVII. *Sermo Ioannis Antiocheni, quem dixit in Chalcedone poſt Sermonem Aphtonii Presbyteri, & Epiſcopi Theodoreti.* fol. 96.

Cap. XXXVIII. *Epiſtola S. Ioannis Antiocheni Epiſcopi, quam Præfecto ſcripſit ab Ancyra.* fol. 98.

Cap. XXXIX. *Epiſtola Ioannis Antiocheni Patriarchæ, & omnium qui in eadem civitate pariter convenerunt, Epiſcoporum ad Imperatorem Theodoſium poſt certamina, quæ hi habuerant Epiſcopi in Epheſo & Chalcedone.* fol. 100.

Cap. XL. *Epiſtola Theodoreti Epiſcopi Cyri, quam ſcripſit ad Populum Conſtantinopolitanum, per quam oſtenditur, quia non ſolùm priùs & poſteriùs, ſed & quando ab Epheſo ad Chalcedonem, & a Chalcedone redivit ad Eccleſiam ſuam, ſemper fidem Catholicam prædicavit, licèt Neſtorium damnare diſtulerit, non credens illa ejus eſſe Dogmata, quæ & ipſe Neſtorius denegabat, & in Epheſo ex Quaternionibus ſub ejus nomine, nullo teſte probata credebat.* fol. 102.

Cap. XLI. *Epiſtola S. Acacii, Berrhœenſis Epiſcopi antiquiſſimi, & illo tempore clari Sacerdotis, qui etiam Confeſſor Arianorum temporibus fuit. Cujus & ſcriptas contra B. Cyrilli Capitula litteras approbavit Theodoſius Imperator, ſcribens ad Synodum, quæ in Epheſo congregata eſt, per Ioannem Comitem Largitionum, ſicut ſupra oſtenſum eſt. Cui & in ipſa diſcordia poſito & Sedes Apoſtolica, & B. Cyrillus cum magna veneratione reſcripſit.* fol. 109.

Cap. XLII. *Epiſtola, quam præfatus Irenæus direxit à B. Theodoreto Cyri Epiſcopo ad Candidianum Comitem Domeſticorum, ante pacem miſſa.* fol. 111.

Cap. XLIII. *Epiſtola S. memoriæ Venerabilis Andreæ, Epiſcopi Samoſatæ civitatis, ad Alexandrum Epiſcopum Hierapolitanum, de Rabbula Epiſcopo Edeſſeno, qui ſe ab Orientali Synodo ſeparavit.* fol. 112.

Cap. XLIV.

INDEX CAPITUM.

Cap. XLIV. *Synodicum Decretum Ioannis Antiocheni Epiſcopi, & reliquorum, ad Epiſcopos Oſrhoëna Provincia contra eundem Rabbulam, Edeßena civitatis Epiſcopum.* fol. 113.

Cap. XLV. *Hypomnyſticum Theodoreti ad Alexandrum Metropolitanum.* fol. 114.

Cap. XLVI. *Epiſtola Dorothei Metropolita, miſſa ad Populum Conſtantinopolitanum.* fol. 115.

Cap. XLVII. *Alia Epiſtola Theodoreti ad Populum Conſtantinopolitanum, commendatitia.* fol. 118.

Cap. XLVIII. *Epiſtola Ioannis Antiocheni Epiſcopi ad Helladium Tharſi Epiſcopum, quando allata ſibi Maximiani Synodica, noluit ejus nomen in Dypticha recipere.* fol. 119.

Cap. XLIX. *Item Epiſtola Ioannis Antiocheni Epiſcopi ad Clerum & Populum Tharſenſis Eccleſia, quando perſonuerat, quod Imperator juſsiſſet, ut inde pelleretur Helladius, eòquod minimè ſuſcepiſſet Maximiani Conſtantinopolitani Synodica.* fol. 120.

Cap. L. *Epiſtola Ioannis Antiocheni Epiſcopi ad Alexandrum Hierapolitanum de Ariſtolao, quem pro pace facienda miſit Theodoſius Imperator ad eundem Ioannem, & Cyrillum Alexandria Patriarcham cum Epiſtolis ſuis, per quas Synodis omnibus inter eos pacem fieri juſsit.* fol. 121

Cap. LI. *Hypomnyſticum Imperatoris Theodoſii ad Acacium Epiſcopum Berrhaa.* fol. 123.

Cap. LII. *Hypomnyſticum ad Sanctum Simeonem ſtyliten per eundem Ariſtolaum.* fol. 124.

Cap. LIII. *Propoſitiones, qua directa ſunt ab Acacio Berrhaenſi Epiſcopo per Ariſtolaum Tribunum & Notarium Cyrillo Epiſcopo Alexandrino ex Concilio Epiſcoporum, Ioannis Antiochia, Alexandri Hierapolis, Macarii Laodicea, Andrea Samoſata, & Theodoreti Cyri, de pace facienda.* fol. 126.

Cap. LIV. *Epiſtola Alexandri, Andrea, & Theodoreti, Epiſcoporum, ad Helladium Tharſi Epiſcopum, ſicut poſuit Irenaus.* fol. 127.

Cap. LV. *Epiſtola S. Acacii Epiſcopi Berrhaa ad Alexandrum Hierapolitanum Epiſcopum.* fol. 128.

Cap. LVI. *Domino meo Dilectiſsimo Fratri & Comminiſtratori Acacio Cyrillus in Domino ſalutem.* fol. 129.

Cap. LVII. *Epiſtola Alexandri Hierapolitani ad Acacium Berrhaeenſem Epiſcopum.* fol. 135.

Cap. LVIII. *Epiſtola ejuſdem Alexandri ad Andream Epiſcopum Samoſatenorum.* fol. 138.

Cap. LIX. *Epiſtola Andreæ Epiſcopi, per quam reſpondit ad Epiſtolam hanc Alexandri.*

Cap. LX. *Epiſtola Theodoreti Epiſcopi, ſcripta ad Acacium Berrhææ Epiſcopum, de literis quæ ab Ægypto venerunt ad eundem Acacium.* fol. 142

Cap. LXI. *Epiſtola ejuſdem Theodoreti ad Andræam Epiſcopum de hac ipſa re.* fol. 144.

Cap. LXII. *Epiſtola Andreæ Epiſcopi, quam Theodoreto Epiſcopo ad ſuam reſcripſit.* fol. 145.

Cap. LXIII. *Epiſtola ejuſdem Andreæ Epiſcopi ad Alexandrum Epiſcopum Hierapolitanum.* fol. 146.

Cap. LXIV. *Epiſtola Alexandri Hierapolitani Epiſcopi ad Andream Epiſopum reſcripta.* fol. 147.

Cap. LXV. *Epiſtola ejuſdem Alexandri Epiſcopi ad Theodoretum Epiſcopum.* fol. 148.

Cap. LXVI. *Epiſtola Theodoreti Epiſcopi Cyri, quam ſcripſit Alexandro Epiſcopo. Sicut poſuit Irenæus.* fol. 149.

Cap. LXVII. *Epiſtola Maximini Epiſcopi Anazarbi ad Alexandrum Epiſcopum.* fol. 150.

Cap. LXVIII. *Epiſtola Helladii Tharſenſis Epiſcopi ad eundem Alexandrum Epiſcopum.* fol. 151.

Cap. LXIX. *Epiſtola Alexandri Epiſcopi Hierapolis, quam reſcripſit Helladio Archi-Epiſcopo Tharſi.* fol. 152.

Cap. LXX. *Epiſtola Theodoreti Epiſcopi ad Helladium Epiſcopum de Himerio Epiſcopo Nicomediæ. Et hanc, ſicut poſuit Irenæus, duximus transferendam.* fol. 154.

Cap. LXXI. *Epiſtola Theodoreti Epiſcopi, ſicut idem Irenæus poſuit, ad Himerium Nicomedienſem Epiſcopum.* fol. 156.

Cap. LXXII. *Epiſtola Theodoreti reſcripta ad Alexandrum Hierapolitanum. Irenæus dicit, ſicut apparuit, ſuſpectus.* fol. 159.

Cap. LXXIII. *Epiſtola Eutherii Epiſcopi Metropolitani ſecundæ Cappadociæ, Thyanenſis civitatis, ad Ioannem Antiochiæ Archi-Epiſcopum de eiſdem literis.* fol. 161.

Cap. LXXIV.

Cap. LXXIV. *Epiſtola ejuſdem Eutherii Thyanenſis Archi-Epiſcopi, quam ſcripſit Helladio Tharſenſi Archi-Epiſcopo, lectis literis ab Alexandriá, & Ioannis Archi-Epiſcopi ad Alexandrum Epiſcopum, & Alexandri ad Ioannem.* fol. 165.

Cap. LXXV. *Poſt hanc Epiſtolam ſua verba poſuit Irenæus, dicens ita.* fol. 166.

Cap. LXXVI. *Epiſtola Ioannis Archi-Epiſcopi Antiocheni ad Alexandrum Epiſcopum Hierapolitanum, quam reſcripſit de literis ex Ægypto, propter ea perculpatus ab Andræa Samoſateno Epiſcopo.* fol. 177.

Cap. LXXVII. *Epiſtola Ioannis Archi-Epiſcopi ad Alexandrum Epiſcopum de Paulo Epiſcopo.* fol. 169.

Cap. LXXVIII. *Epiſtola Dorothei Metropolitani Mœſiæ, & ejuſdem Provinciæ Epiſcoporum, ad Ioannem Antiochenum Patriarcham de ipſa Legatione Pauli ad Alexandriam pergentis.* fol. 170.

Cap. LXXIX. *Ad manifeſtandam diviſionem eorum, qui cum Ioanne Antiochenorum Archi-Epiſcopo ſentiebant, & eorum qui Neſtorium cum ejus Dogmatibus, quæ & ipſe negaverat, poſt iſtam Epiſtolam Proœmium Irenæi, de quo ſæpè diximus, tranſcribamus. Quod ita ſe habet.* fol. 172.

Cap. LXXX. *Epiſtola prima poſt Eccleſiæ ſciſſionem, quam Ioannes Antiochenus Epiſcopus per Paulum Emeſenum Epiſcopum Cyrillo Alexandrino Epiſcopo pro pace facienda direxit.* fol. 173

Cap. LXXXI. *Epiſtola Theodoreti Epiſcopi ad Alexandrum Euphrateſiæ Provinciæ Metropolitanum. Irenæus dixit.* fol. 177.

Cap. LXXXII. *Epiſtola Andreæ Epiſcopi Samoſateni ad Alexandrum Epiſcopum Hierapolis.* fol. 178.

Cap. LXXXIII. *Epiſtola Acacii Epiſcopi Melitinenſis ad Cyrillum Archi-Epiſcopum Alexandriæ de pace, quæ inter ipſum & Orientales Epiſcopos facta eſt.* fol. 181.

Cap. LXXXIV. *Teſtimonium ex Epiſtola Cyrilli Epiſcopi Alexandriæ ad Succeſſum Dio-Cæſaræenſis civitatis, Provinciæ Iſauriæ, Epiſcopum ſecunda.* fol. 183.

Cap. LXXXV. *Cyrillus Theognoſto, & Charmoſyno Presbyteris, & Leontio Diacono in Domino ſalutem.* fol. 189.

Cap. LXXXVI. *Epiſtola Ioannis Epiſcopi Antiochiæ ad Theodoretum Cyri Epiſcopum de pace inter Eccleſias facta.* fol. 191.

Cap. LXXXVII. *Epiſtola Theodoreti Epiſcopi Cyri ad Ioannem Antiochiæ Epiſcopum reſcripta, & ſuprà appoſita reſpondens nuncia pacis.* fol. 193.

Cap. LXXXVIII. *Epiſtola ejuſdem ad Theoſebium Epiſcopum. Ambas Irenæus ponit.* fol. 195.

Cap. LXXXIX. *Verba Irenæi, quæ poſt Ioannis Epiſtolam ſupra ſcriptam contra Theodoreti dixit.* fol. 197.

Cap. LXXXX. *Epiſtola Andreæ Samoſateni Epiſcopi ad Alexandrum Hierapolitanum.* fol. 198.

Cap. LXXXXI. *Epiſtola Ioannis Antiocheni Epiſcopi ad Imperatorem Theodoſium de pace Eccleſiæ.* fol. 199.

Cap. LXXXXII. *Epiſtola Meletii Epiſcopi reſcripta ad Alexandrum Epiſcopum Hierapolitanum contra Paulum Epiſcopum Emeſenum.* fol. 202.

Cap. LXXXXIII. *Item Epiſtola Alexandri Epiſcopi ad Andræam Epiſcopum, hoc ipſum probans.* fol. 204.

Cap. LXXXXIV. *Ejuſdem Alexandri Epiſcopi ad Theodoretum Epiſcopum ſimilis Epiſtola.* fol. 205.

Cap. LXXXXV. *Incipit Epiſtola, ut aiunt, Theodoreti Epiſcopi ad Ioannem Antiochiæ.* fol. 208.

Cap. LXXXXVI. *Epiſtola Alexandri ad Theodoretum, per quam vocis quidem proditionem accuſat, declarat autem, quomodo Epiſtolam falſantes, qui circa Paulum Emeſenum, Cyrillo Ægyptio obtulerunt.* fol. 212.

Cap. LXXXXVII. *Epiſtola Theodoreti, quam reſcripſit Epiſcopo Alexandro.* fol. 214.

Cap. LXXXXVIII. *Epiſtola Andreæ ad Alexandrum, indicans quod neque ipſe in aliquo judicet contra Neſtorii perſonam, ſed potius contra eos, qui non ita habebant.* fol. 215.

Cap. LXXXXIX. *Epiſtola,* inquit, *Theodoreti ad Alexandrum, per quam promittit anathematizare quæ circa Ioannis perſonæ doctrinam, nec ipſe eorum pariter Communicator exiſtere. Has ad hoc præcipuè poſui, ut notum ſit, quæ ſint, undè impetitur vel Beatus Theodoretus, vel quiſquis conſcripſit.* fol. 217.

Cap. C. *Epiſtola,* inquit, *Alexandri ad Theodoretum, per quam ſuum tali conditione promiſit adventum, ſi eis per literas ſatisfieret de his, propter quæ ſatisfactionem nitebatur exigere.* fol. 218.

Cap. CI. *Epiſtola,* inquit, *Andreæ ad Deo Amiciſſimum Epiſcopum Alexandrum, quam ſcripſit invitans eum, ut mox conſentiret ad factam pacis compoſitionem.* fol. 220.

Cap.

Cap. CII. *Epiſtola*, inquit, *Deo Amiciſſimi Epiſcopi Alexandri, quam reſcripſit rogans, ne de hoc ei ulteriùs inſtaretur ab eis.* fol. 222.

Cap. CIII. *Epiſtola*, inquit, *Andreæ, quam ſuper his reſcripſit Deo Amiciſſimo Epiſcopo Alexandro, iterum rogans eum, ut cæteris adſentiret.* fol. 223.

Cap. CIV. *Epiſtola Alexandri Epiſcopi, quam reſcripſit Andreæ, culpans eum, quod dum rectam fidem prædicant, communicent tamen Cyrillo, nullo modo recedenti ab hæreſi.* fol. 224.

Cap. CV. *Epiſtola*, inquit, *ejuſdem, quam ſcripſit ad Ioannem Germaniciæ, qui ſimiliter eum pro pace rogaverat.* fol. 225.

Cap. CVI. *Epiſtola*, inquit, *Andreæ ad Oeconomos Deo Amiciſſimi Epiſcopi Alexandri, quod communicaverit Antiochenis, & reliquis omnibus.* fol. 226.

Cap. CVII. *Epiſtola Pauli Emeſeni Epiſcopi, oſtendens ejus intentiones.* fol. 228.

Cap. CVIII. *Epiſtola*, inquit, *Cyrilli ad Rabbulam Edeſſenum Epiſcopum, nuntians quòd omninò non recipit propoſitiones, quæ à Ioanne ſunt deſtinatæ.* fol. 229.

Cap. CIX. *Epiſtola Maximini ad Alexandrum, quam ſcripſit, dum cognoviſſet de Andrea, & de Germanicia.* fol. 230.

Cap. CX. *Epiſtola*, inquit, *Theodoreti ad Helladium, indicans quod non abſceſſerit ab illis, quæ inter ipſos ſemel in negotio convenerunt, neque injuſtitiæ, quæ in illam perſonam commiſſa eſt, acquieſcere patiatur.* fol. 231.

Cap. CXI. *Epiſtola*, inquit, *Helladii ad Alexandrum, indicans quod propter eam, quæ facta eſt, cauſſa proditionem Cilices convenire placuerit.* fol. 233.

Cap. CXII. *Epiſtola*, inquit, *Maximini ſecundæ Ciliciæ ad Alexandrum, quâ indicavit, quoniam convenientes certa quadam definierunt de cauſſa, quæ agebatur.* fol. 234.

Cap. CXIII. *Synodus Anazarbenſis. Sancta Synodus ſecundæ Ciliciæ, quæ per gratiam Dei in Anazarbo Metropoli convenit, interlocuta eſt quæ ſubjecta ſunt.* fol. 235.

Cap. CXIV. *Epiſtola*, inquit, *Deo Amiciſſimi Helladii ad Deo Amiciſſimum Epiſcopum Alexandrum, per quam indicavit quod convenientes*

Epiſcopi ſecundæ Ciliciæ certam formulam dederint de cauſſa, quæ vertitur: Quam primæ quoque Ciliciæ Epiſcopi approbant. fol. 237.

Cap. cxv. *Epiſtola*, inquit, *Deo Amiciſſimi Epiſcopi Dorothei, Metropolitani Mœſiæ, ad Antiochenum Ioannem, quàm ſcripſit ex opinione advertens, quod Alexandriæ inter Paulum & Cyrillum convenerit.* fol. 238

Cap. cxvi. Idem hanc poſuit Epiſtolam. *Deo Amiciſſimis, & Sanctiſſimis Dominis meis, & cum omni reverentia nominandis, Sanctis Comminiſtratoribus, Alexandro & Theodoreto, Eutherius gaudere.* fol. 240.

Cap. cxvii. *Epiſtola*, inquit, *Deo Amiciſſimi Eutherii Thyanenſis Epiſcopi, & Helladii Tharſenſis, ſcripta ad magni nominis Romæ Epiſcopum Sixtum.* fol. 241.

Cap. cxviii. *Multa inter has Epiſtolas abſtuli, quæ ex ſua perſona intulit Irenæus. Sed hæc, quæ ſequuntur, ab eo dicta non inutilia, ſicut cætera, credens, ad hoc præcipuè tranſtuli, ut homo Neſtorii ſequaciſſimus, quam ſe hoſtiliter habeat ad ea, quæ in Epiſtola Ibæ, quæ ad Marim Perſam cunctis ſuæ regionis innoteſcenda facta eſt, continentur, ſicut & de aliis ſtudiis fautorum prædicti, ſatis appareat.* fol. 247.

Cap. cxix. *Domino*, inquit, *meo per omnia Deo Amiciſſimo, & Sanctiſſimo Epiſcopo Alexandro, Theodoreto, Abbibo, Heliadi, Mari, Davidi, Acilino Meletius.* fol. 249.

Cap. cxx. *Deo Amiciſſimo*, inquit, *ſecundùm veritatem, & Sanctiſſimo Patri Epiſcopo Neſtorio Theodoretus.* fol. 250.

Cap. cxxi. *Ea quæ reſcripta ſunt*, inquit, *ad Prophetiam de ea, quæ dicitur Ægyptii pœnitentia. Vel ſi veram quis putet, vel ſi fictam Ægyptii pœnitentiam, mihi utique plurimum eſt odium contra eam.* fol. 251

Cap. cxxii. *Domino meo Reverendiſſimo, & Dei Colentiſſimo Comminiſtratori Theodoreto Epiſcopo Ioannes in Domino ſalutem.* fol. 256.

Cap. cxxiii. *Epiſtola*, inquit, *Ioannis Antiocheni, quam ſcripſit Tauro atque Patritio, congaudens quidem eis de Ordinatione Procli Conſtantinopolitani Epiſcopi, rogans verò eos adjuvare ſe contra obſtinatos, qui ſe ab ejus communione ſejunxerant.* fol. 258.

Cap. cxxiv. *Epiſtola*, inquit, *Meletii Epiſcopi ad Maximinum Anazarbi, per quam ſignificavit de Domitiano Quæſtore, & de Sacris, quas contra eos impetraverat Ioannes Antiochenus.* fol. 259.

Cap. cxxv. *Epiſtola*, inquit, *vel hypomnyſticum Magnificentiſſimi Quæſtoris*

ſtoris ad Epiſcopum *Tharſi Helladium, hortans eum Antiocheno adjungi.* fol. 261.

Cap. CXXVI. *Epiſtola,* inquit, *Ioannis* Epiſcopi *Antiocheni ad Deo Amiciſſimum Epiſcopum Alexandrum, per quam indicavit; quod præcepit Imperator, ut nullus Orientalium Epiſcoporum Conſtantinopolim proficiſceretur.* fol. 263.

Cap. CXXVII. *Epiſtola,* inquit, *Alexandri Epiſcopi in Perſonam Magiſtriani, qui præfatas attulerat litteras.* fol. 264.

Cap. CXXVIII. Irenæus ait: *Et hæc Epiſtola Theodoreti ad Meletium Neo-Cæſareæ de his, quæ Ioannes in diverſis vicibus iniquè commiſit.* fol. 265.

Cap. CXXIX. Idem Irenæus inquit. *Per omnia Deo Amiciſſimis & Sanctiſſimis Epiſcopis Syriæ, & Ciliciæ primæ ac ſecundæ, & ſecundæ Cappadociæ, Alexander, Theodoretus, Heliades, Abbibus, Maras, David, Acilinus, in Domino gaudere.* fol. 266.

Cap. CXXX. *Domino,* inquit, *meo, per omnia Deo Amiciſſimo Patri, atque Sanctiſſimo Alexandro, Theodoreto, Heliadi, Abbibo, Maræ, Davidi, Acilino, Helladius, Matronianus, Cyrillus,* Zenobius, *in Domino gaudere.* fol. 269.

Cap. CXXXI. *Dominis,* inquit, *meis, & per omnia Deo Amiciſſimis, & Sanctiſſimis* Epiſcopis, *Alexandro, Theodoreto, Heliadi, Abbibo, Maræ, Davidi, Acilino, Hermogenes, Meletius, Heſychius, Heliodorus, in Domino gaudere.* fol. 271.

Cap. CXXXII. *Epiſtola,* inquit, *Alexandri Epiſcopi Apameæ ad Deo Amiciſſimum Alexandrum Epiſcopum, quam reſcripſit rogans, ut ubi poſſibile eſt convenirent ad deliberandum de his, quæ geruntur, quid fieri oporteret.* fol. 272.

Cap. CXXXIII. *Epiſtola,* inquit, *Theodoreti* Epiſcopi *ad Magnificentiſſimum Magiſtrum Militum ſcripta de his.* fol. 273.

Cap. CXXXIV. *Libellus Reverendiſſimis & Deo Amiciſſimis* Epiſcopis, *Alexandro, Theodoreto, Maræ, Davidi, Acilino, ab Abbibo* Epiſcopo *Dolichii miſſus, per quem indicavit quæ ab Antiocheno iniquè commiſſa ſunt.* fol. 277.

Cap. CXXXV. *Epiſtola,* inquit idem, *Deo Amiciſſimi Epiſcopi Alexandri, Theodoreti, Abbibi, Heliadis, Maræ, Davidis, Acilini,* Euphrateſiæ

Provinciæ Epiſcoporum, ad Auguſtas, quibus ſcripſerunt innoteſcentes quæ ab Antiocheno diverſis vicibus in eos commiſſa ſunt. fol. 278.

Cap. CXXXVI. *Epiſtola Alexandri Epiſcopi, reſpondentis ſuper his Ioanni Archi-Epiſcopo.* fol. 280.

Cap. CXXXVII. *Epiſtola*, inquit, *Dorothæi, Metropolitani Mœſiæ, ad Deo Amiciſsimum Alexandrum, Epiſcopum Euphrateſiæ, & Theodoretum.* fol. 283.

Cap. CXXXVIII. *Epiſtola*, inquit, *Theodoreti Epiſcopi ad Dorotheum, Mœſiæ Metropolitam.* fol. 284.

Cap. CXXXIX. *Epiſtola*, inquit, *ejuſdem ad Amicum Chriſti Conſtantinopolitanum Orthodoxorum Populum, per quam eos hortatur ad patientiam, & circa dogmata Contrariorum pœnitentiam declarat.* fol. 285

Cap. CXL. *Sacra*, inquit, *à Ioanne Antiochiæ impetrata tam contra Deo Amiciſsimum & Sanctiſsimum Epiſcopum Hierapolios Alexandrum, quam contra Helladium, & Maximinnm, & Theodoretum, Deo Amiciſsimos Epiſcopos.* fol. 287.

Cap. CXLI. *Epiſtola*, inquit, *Meletii ad Neotherium Comitem, qui eum per literas fuerat exhortatus, & admonuerat, ut Antiocheno reconciliaretur.* fol. 288.

Cap. CXLII. *Reſcriptum*, inquit, *publicatum, ut terminus eorum, quæ ſcripta ſunt ad Magnificentiſsimum Comitem & Vicarium Titum à Glorioſiſsimo Magiſtro Militiæ Dionyſio.* fol. 291.

Cap. CXLIII. *Epiſtola*, inquit, *Magnificentiſsimi Dionyſii, Magiſtri Militum, quam ſcripſit ad unumquemque Epiſcoporum, qui nominantur in Sacra, ut aut conſentirent his, quæ ab Antiocheno ſunt geſta, & communicarent ei, aut ab Eccleſiis & civitatibus exirent.* fol. 292.

Cap. CXLIV. *Epiſtola*, inquit, *Helladii Epiſcopi ad Deo Amiciſsimum Epiſcopum Meletium, quam ſcripſit indicans ei, quod ſunt à Conſtantinopoli Mandata, & de his petens quæ eſſent gerenda Tractatum.* fol. 293.

Cap. CXLV. *Epiſtola*, inquit, *Deo Amiciſsimi & Sanctiſsimi Epiſcopi Meletii ad Helladium, per quam reſcripſit, quod neque ipſe ab eis, quæ ſemel piè placita ſunt, abſiſtet, neque credere juſtum eſſet his, qui illa nunciaverint, dum per opera ipſa docuerint, quod propter tempus à Procli ſint ſuſcitati fautoribus.* fol. 294.

Cap. CXLVI. *Epiſtola Theodoreti*, inquit, *Epiſcopi ad Alexandrum Deo Ami-*

Amiciſſimum Epiſcopum, *per quam ſignificavit, quod magnificentiſſimus Comes Titus, & Sanctiſſimi Monachi inſurrexerunt in eum per literas, tanquam qui debebat pacem, communionemq́ amplecti Antiocheni Ioannis.* fol. 296.

Cap. CXLVII. *Epiſtola*, inquit, *Deo Amiciſſimi Epiſcopi Alexandri ad Theodoretum, quam reſcripſit ad hæc, quæ ab illo ſunt ſcripta, dirigens ei conditiones quaſdam de ipſo negotio.* fol. 298.

Cap. CXLVIII. *Epiſtola*, inquit Irenæus, *ad Deo Amiciſſimum Epiſcopum Alexandrum, quam* Theodoretus *reſcripſit ſignificans ei, quod legerit directas ſibi conditiones, & unam tanquam minùs ſe bene habentem* non *probaverit.* fol. 301.

Cap. CXLIX. *Epiſtola*, inquit, *Deo Amiciſſimi Epiſcopi Alexandri, quam denuò reſcripſit Deo Amiciſſimo Theodoreto, dirigens ei & prooëmium Synodicorum Procli.* fol. 303.

Cap. CL. *Initium Synodicæ Eccleſiæ dè Proclo factæ.* fol. 305.

Cap. CLI. *Epiſtola*, inquit, *Theodoreti ad Deo Amiciſſimum Epiſcopum Alexandrum, quam ſcripſit indicans, quod multa oportet cogitare de pace, & maximè quia certi eſſent, qui Thronis eorum inſidiarentur.* fol. 306.

Cap. CLII. *Epiſtola*, inquit, *Deo Amiciſſimi* Epiſcopi *Alexandri ad Theodoretum, quam reſcripſit rogans quidem non ſibi de eiſdem fieri importunitatem, dirigens verò ei literas à Conſtantinopoli Deo Amiciſſimi Monachi Parthenii.* fol. 307.

Cap. CLIII. *Epiſtola*, inquit, *Parthenii Presbyteri & Archi-Mandritæ, ad Deo amiciſſimum Epiſcopum Alexandrum.* fol. 308.

Cap. CLIV. *Epiſtola*, inquit, *Deo amiciſſimi Epiſcopi Alexandri ad Acilinum Barbaliſſi Epiſcopum, qui indicaverat ei, quod multam inſtantiam ſuſtineret Magnificentiſſimi Loci Servatoris Titi, his qui ſunt in Caſtro mandantis, ut aut præparent eum introire ad Antiochenum, aut de eodem Caſtro propellerent.* fol. 310.

Cap. CLV. *Epiſtola*, inquit, *Meletii ad Deo amiciſſimum Epiſcopum Alexandrum, quam ſcripſit cognoſcens, quod poſt introitum Deo amiciſſimi Epiſcopi Theodoreti in Antiochiam commoti Cilices de rebus propoſitis diverſa tractarent.* fol. 311.

Cap. CLVI. *Epiſtola*, inquit, *Deo amiciſſimi Epiſcopi Alexandri ad Deo amiciſſimum* Epiſcopum *Meletium, quam ſcripſit, eum quidem ap-*

probans pro tali conſtantia, reliquorum verò inconſtantiam reprobans, & indicans perſecutionem factam Deo amiciſsimo Epiſcopo Acilino. fol. 313.

Cap. CLVII. *Epiſtola*, inquit, *Heſychii Caſtabalenſis Epiſcopi ad Epiſcopum Meletium, indicans quod perſuaſo Antiocheno, ut in literis nihil ſuperfluum poneretur, id eſt, de Neſtorii depoſitione, Perſonæ communicaverint hi, qui erant ex ſecunda Cilicia.* fol. 314.

Cap. CLVIII. *Velut ut Anagnoſticum*, inquit, *Deo Amiciſſimi Epiſcopi Meletii ad Maximinum Epiſcopum Anazarbi.* fol. 315.

Cap. CLIX. *Synodica*, inquit, *Maximini, & eorum qui erant ex ſecunda Cilicia, ad Antiochenum de communione. Et de Capitulis fecit ut hæreticis mentionem.* fol. 318.

Cap. CLX. *Epiſtola*, inquit, *Theodoreti Epiſcopi ad Helladium Tharſenſem, qui ei ſcripſerat, & direxerat literas, quæ à Conſtantinopoli venerant. Scripſit verò ei hortando eum, ut uniretur Antiocheno, firmans, quod à nemine cogeretur depoſitioni conſentire Perſonæ.* fol. 320

Cap. CLXI. *Epiſtola*, inquit, *ejuſdem ad Cyrillum Adaneuſem, quam ſcripſit rogans & ipſum, ut pro pace ſatageret, confiſus, quia nihil ab eo expeteretur, niſi ſola communio.* fol. 322.

Cap. CLXII. Epiſtola, inquit, *ejuſdem ad Mocimum, Deo Amiciſsimum Oeconomum Hierapolitanæ Eccleſiæ, per quam ſignificat quod in Antiochiam ingreſſus Ioanni collocutus ſit, & ea de quibus agitur, decenter & optabiliter compoſuerit.* fol. 326.

Cap. CLXIII. *Epiſtola*, inquit, *Meletii, quam ſcripſit ad Deo Amiciſſimum Epiſcopum Alexandrum, indicans quod communicaverint ſecundæ Ciliciæ Sacerdotes, primæ verò eos ſequi pòtiùs vellent.* fol. 327.

Cap. CLIV. *Epiſtola*, inquit, *Helladii ad Deo Amiciſſimum Epiſcopum Alexandrum, quá indicavit, quod ſecundi quidem Cilices communicaverint, compellatur verò & ipſe ab omni Clero, & Epiſcopis Provinciæ ſuæ, Antiocheno conjungi, dicentibus ſibi præfatis, ne deteriora mala contingant his, quibus nunc coarctatur Eccleſia.* fol. 328.

Cap. CLXV. *Epiſtola*, inquit, *Deo Amiciſsimi Epiſcopi Alexandri, quam Tharſenſi reſcripſit, vituperans quidem Scripta ipſius, admonens verò eum, ne deſereret ea, quæ ſemel Deo amabiliter judicaßet.* fol. 330.

Cap. CLXVI. *Epiſtola Theodoreti*, inquit, *Epiſcopi ad Deo Amiciſsimum Epiſcopum Alexandrum, quam ſcripſit poſtquam ingreſſus Antiochiam Ioanni*

Ioanni eſt collocutus, & præfatus Senex Deo Amiciſsimus ejus, id eſt, Theodoreti, colloquium non eſt paſſus ulteriùs. fol. 334.

Cap. CLXVII. *Epiſtola*, inquit, *Deo Amiciſsimi Epiſcopi Alexandri, quæ reſpondit indicans quidem cauſſas, quæ id non ſinerent fieri, rogans verò ne ob hoc ſibi de cætero inſtaretur.* fol. 335.

Cap. CLXVIII. *Epiſtola*, inquit, *Theodoreti ad Deo Amiciſsimum* Epi-*ſcopum Alexandrum, qua ſignificavit, quod* Cilices *& Iſauri ſub ſcriptis conditionibus Antiocheno ſint adunati.* fol. 338.

Cap. CLXIX. *Epiſtola*, inquit, *Deo Amiciſsimi Epiſcopi Alexandri, quam reſcripſit Deo Amiciſſimo Epiſcopo Theodoreto, inſinuans quia nihil intereſſet apud ſe, quod* Cilices *& Iſauri Antiocheno communicaſſent, quando ipſe omnia ſuſtinere pro pietate delegerit.* fol. 339.

Cap. CLXX. *Domino meo, & ſecundùm veritatem Deo Amiciſsimo, atque Sanctiſſimo Patri & Epiſcopo Neſtorio Theodoretus in Domino ſalutem.* fol. 341.

Cap. CLXXI. *Epiſtola*, inquit, *Meletii ad Deo Amiciſſimum Epiſcopum Alexandrum, quâ ſcripſit, quod hi quidem, qui erant ex ſecunda* Cilicia, *communicaverint, alii verò* Cilices *& Iſauri ſimiliter ſint transgreſsi, quæ piè judicaverunt olim.* fol. 345.

Cap. CLXXII. *Epiſtola Deo Amiciſſimi Epiſcopi Theodoreti ad Ioannem Antiochenum, cauſsâ Deo Amiciſsimi Epiſcopi Alexandri.* fol. 348.

Cap. CLXXIII. *Domino meo per omnia Deo Amiciſsimo, & Sanctiſſimo Epiſcopo Meletio Titus.* fol. 150.

Cap. CLXXIV. *Domino meo per omnia Reverendiſſimo, & Admirandiſſimo, & Magnificentiſſimo Tito Meletius.* fol. 351.

Cap. CLXXV. *Epiſtola*, inquit, *Zenobii* Epiſcopi *Zephyrii ad Deo Amiciſſimum Epiſcopum Alexandrum, inſinuans exiiſſe ab Eccleſia Deo Amiciſſimum Epiſcopum Meletium.* fol. 156.

Cap. CLXXVI. *Piiſsimis & Amatoribus* Chriſti *Imperatoribus noſtris, Flaviis Theodoſio & Valentiniano, Triumphatoribus, Victoribus, Auguſtis, poſtulatio & deprecatio à Ioanne Antiochenæ Dei Eccleſiæ Epiſcopo.* fol. 357.

Cap. CLXXVII. *Epiſtola*, inquit, *Deo Amiciſsimi Epiſcopi Meletii ad Deo Amiciſsimum Alexandrum, quam ſcripſit, poſtquam militum ſuperventu expulſus eſt.* fol. 359.

Cap. CLXXVIII. *Epiſtola*, inquit, *Deo Amiciſſimi Epiſcopi Alexandri*

ad Meletium Deo Amiciſſimum Epiſcopum, quam reſcripſit ad præfatas literas poſt exitum ejus. fol. 361.

Cap. CLXXIX. *Interpretatio*, inquit, *Præcepti Magiſtri militum Dionyſii, quam ſcripſit ad Clariſſimum Iudicem ſecundæ Ciliciæ.* fol. 363.

Cap. CLXXX. *Domino meo Deo Amiciſsimo, & Sanctiſsimo*, inquit, *Patri Alexandro Epiſcopo Titus.* fol. 364.

Cap. CLXXXI. *Domino*, inquit, *meo Sanctiſsimo, & Deo Amiciſsimo Patri Epiſcopo Alexandro Dionyſius.* fol. 365.

Cap. CLXXXII. *Epiſtola*, inquit, *Deo Amiciſsimi Epiſcopi Alexandri, quam reſcripſit ad literas ſupraſcriptas, in cauſſa eadem ſuum demonſtrans Propoſitum.* fol. 366.

Cap. CLXXXIII. *Flavius Titus, Glorioſiſsimus Comes Devotiſsimorum Domeſticorum, implens locum Magiſtri militiæ Poteſtatis, Flavio Lybiano, Clariſsimo Præſidi Euphrateſiæ Provinciæ.* fol. 367.

Cap. CLXXXIV. *Relatio*, inquit, *Lybiani Euphrateſiæ Iudicis ad Magnificentiſsimum Vicarium Titum.* fol. 369.

Cap. CLXXXV. *Relatio*, inquit, *ſecunda Euphrateſiæ Iudicis, qui perturbationem civitatis agnoſcens propter exitum Sanctiſsimi Epiſcopi Alexandri factam, direxit Magnificentiſsimo Comiti Orientis, transmittens & Populi acclamationes, tam ad ſe, quam ad Magnificentiſsimum Comitem Titum factas, & ad ipſum quoque Antiochiæ Præſulem.* fol. 370.

Cap. CLXXXVI. *His Irenæus illa ſubjecit. Ideò poſuimus, ne quis miretur, cur hic voces Populi minimè ſcripſerit.* fol. 372.

Cap. CLXXXVII. *Hypomnyſticum Deo Amiciſsimo Clero Hierapolitano, & Chriſti Amatoribus Plebibus, ab Ioanne.* fol. 373.

Cap. CLXXXVIII. *Interpretatio*, inquit, *Sacræ, quæ promulgata eſt Magnificentiſsimis & Glorioſiſsimis Præfectis de exilio in Petram Magnificentiſsimi Comitis Irenæi.* fol. 375.

Cap. CLXXXIX. *Interpretatio*, inquit, *præfati Præcepti.* fol. 376.

Cap. CXC. *Quanti*, inquit, *à Sanctis Eccleſiis exierunt, nolentes ſuam conſcientiam vulnerare, neque acquieſcere Factis Cyrilli, ſeu ejus ſuſtinere communionem.* fol. 377.

Cap. CXCI. *Lex quæ contra Neſtorium propoſita eſt.* fol. 379.

Cap. CXCII. *Religioſiſsimis & Piiſsimis Imperatoribus noſtris, dignè honoratis à Deo, Theodoſio & Valentiniano Auguſtis, Helladius, Cyrillus, Valentinus, Minodorus, Iatianus, Epiſcopi primæ veſtræ Ciliciæ.* fol. 380.

Cap. CXCIII. *Domino meo Deo Amiciſsimo & Sanctiſsimo Epiſcopo Neſtorio Helladius in Domino ſalutem.* fol. 382.

Cap. CXCIV. *Epiſtola*, inquit, *Cyrilli ad Ariſtolaum Tribunum, quam ſcripſit rogante Beroniciano Epiſcopo Tyri, formas dans anathematiſmi, qui ab eis fieri debuiſſet.* fol. 385.

Cap. CXCV. Idem Irenæus, ubi propter iſta injuriavit Orientis Epiſcopos, ait: *Epiſtola Cyrilli ad Ioannem Antiochenum, per quam cauſſatur, quod Orientales anathematizaſſent quidem Neſtorium, ſed eadem, quæ & ille, illi prædicarent. Format autem & quomodò de cætero Anathematiſmus expeti debeat.* fol. 387.

Cap. CXCVI. *Epiſtola ſcripta Proclo Conſtantinopolitano Epiſcopo ab Orientali Concilio pro Theodoro & Diodoro, quondam Epiſcopis.* fol. 391.

Cap. CXCVII. *Epiſtola Ioannis ad Proclum, per quam gloriatur, quod totum perverterit Orientem. Et Perſonam verò in ipſis literis accuſavit.* fol. 392.

Cap. CXCVIII. *Epiſtola*, inquit, *Cyrilli ad Imperatorem, accuſantis contra eos, qui circa Antiochenum Ioannem, eò quod quaſi anathematizare*, inquit, *viſi Neſtorium, ea ipſa ſentiunt, quæ & ille, eò quod Theodori & Diodori Scripta mirentur.* fol. 396.

Cap. CXCIX. *Pars*, inquit, *Theodoti Ancyræ ad Sanctum Vitalem Monachum, qui erat in Cappadocia.* fol. 400.

Cap. CC. *Pars*, inquit, *Epiſtolæ Rabbulæ Edeſſeni, ſcripta ad Ægyptum, ſignificans quod qui ab eis oppugnabatur, id eſt, Neſtorius eos qui circa Beatum Theodorum ſecutus, ſic uſus eſt coram Eccleſia doctrinis.* fol. 401.

Cap. CCI. *Epiſtola Eutherii, quondam Thyanenſis Epiſcopi, ad Alexandrum Hierapolitanum, contra pacem ſcripta Eccleſiæ Dei, quæ facta eſt inter Cyrillum & Ioannem Epiſcopum.* fol. 403.

Cap. CCII. *Presbyter Claudianus.* fol. 416.

Cap. CCIII. *Domino meo Sanctiſſimo, & Deo Amiciſſimo Epiſcopo, Patri Patrum, & Archi-Epiſcopo Maximiano Epiphanius tuus.* fol. 417.

Cap. CCIV. *Domino meo Dilectiſſimo Fratri, & Comminiſtro Donato Cyrillus in Domino ſalutem.* fol. 421

Cap. CCV. *Epiſtola ejuſdem ad Acacium Melitinenſem Epiſcopum.* fol. 424.

Cap. CCVI. *Epiſtola quædam Lamponi Presbytero & Clericis.* fol. 427.

* * * * *

Cap.

Cap. CCVII. *Epiſtola ejuſdem Ioanni Epiſcopo Antiocheno.* fol. 428.

Cap. CCVIII. *Epiſtola ejuſdem Maximo, Ioanni, Thalaſſo, Presbyteris & Archi-Mandritis.* fol. 429.

Cap. CCIX. *Ejuſdem Cyrilli Epiſtola Ariſtolao Tribuno & Notario.* fol. 431.

Cap. CCX. *Hanc ſequitur illa, quam & Irenaus poſuit, ab eodem Cyrillo ad Ariſtolaum ſcriptam. Epiſtola ejuſdem Ioanni Antiocheno contra Theodoretum.* fol. 433.

Cap. CCXI. *Epiſtola ejuſdem Moſao Epiſcopo Antaradi.* fol. 434

Cap. CCXII. *Epiſtola ejuſdem Acacio Melitinenſi.* fol. 435.

Cap. CCXIII. *Epiſtola Acacii Melitinenſis ad Cyrillum poſt Synodum Epheſi habitam.* fol. 436.

Cap. CCXIV. *Epiſtola ejuſdem ad Succeſſum Epiſcopum Dio-Caſarea, Iſauria Provincia.* fol. 437.

Cap. CCXV. *Epiſtola ſecunda ejuſdem Sanctiſſimi Cyrilli Epiſcopi Alexandria ad eundem Sanctiſſimum Epiſcopum Dio-Caſareenſem Iſauria.* fol. 444.

Cap. CCXVI. *Exemplar ab Hypatia, qua Philoſophiam docebat in Alexandria, ad Beatum Cyrillum Archi-Epiſcopum in Dyptichis.* fol. 449.

Cap. CCXVII. *Cyrilli Archi-Epiſcopi Alexandria ex Sermone de fide, cujus initium hoc proœmium.* fol. 450.

Cap. CCXVIII. *Ejuſdem ex interpretatione Epiſtola ad Hebraos.* fol. 451.

Cap. CCXIX. *Epiſtola Imperatoris Theodoſii ad ſupra ſcripta.* fol. 452.

Cap. CCXX. *Epiſtola,* inquit, *Tractoria, ſive Generalis, à Sanctiſſimo & univerſo Concilio.* fol. 453.

Cap. CCXXI. *Similiter ex antiquo Acametenſi Codice tranſtuli, qua ita pranotatur, Confeſſio fidei Acacii Epiſcopi Berrhaa.* fol. 455.

Cap. CCXXII. *Epiſtola Eutychetis haretici, ubi ſcribens ad Papam urbis Roma Leonem negat in Chriſto duas naturas, id eſt, Divinitatis & humanitatis.* fol. 459.

Cap. CCXXIII. *Item verba Eutychetis.* fol. 461.

Cap. CCXXIV. *Exemplar Iulii Epiſcopi Vrbis Roma, ut aſſerunt Eutychis Scripta, ad Dionyſium Epiſcopum, cujus ſenſu ductus ipſe Eutyches decidit in errorem.* fol. 462.

Cap. CCXXV. *Exemplar Epiſtola tacito nomine facta ad quemdam Senem,*

nem, cupientem ſcire, quid contrarium Catholicæ fidei ſenſerit Eutyches. fol. 464.
Cap. CCXXVI. *Commonitorium Papæ Celeſtini Epiſcopis & Presbyteris euntibus ad Orientem.* fol. 470.
Cap. CCXXVII. *Tituli Decretorum Hilari Papæ.* fol. 471.
Cap. CCXXVIII. *Concilium Neapolitanum.* fol. 482.

Extractum ex Volumine ſeu Codice ſic intitulato, Memoria di coſe appartenenti alla Reverenda Camera Apoſtolica con altri particolari, & utili, é curioſi, cavato é reſcritto da un libro intitulato,

DE DOMO REGIA FRANCORUM. *fol* 491.

FINIS.

Facultas Adm. R. P. Provincialis.

EGo infra ſcriptus Ordinis Erem. S. P. AUGUSTINI in Belgio Prior-Provincialis, permitto, ut ad Epheſinum Concilium variorum Patrum Epiſtolæ: Commonitorium Papæ Celeſtini &c. per Adm. R. & Exim. P. M. CRISTIANUM LUPUM Iprenſem, Ex-Provincialem concinnata, typis mandentur. Antuerpiæ in Conventu omnium Sanctorum 18. Decemb. 1681.

F. JOANNES SMIDTS.

Iudicium D. Profeſſoris DU BOIS.

CUm placuerit Supremo Brabantiæ Senatui requirere judicium meum ſuper Libro, cui titulus, *Ad Epheſinum Concilium variorum Patrum Epiſtolæ, ex Manuſcripto Codice Caſſinenſis Bibliothecæ deſumptæ per* F. CHRISTIANUM LUPUM *Sac. Theologiæ Doctorem, Profeſſorem Regium &c. nunc primum in lucem editæ*, declaro me iterato legiſſe, tam ea, quæ ab Orthodoxis, quam quæ ab Heterodoxis, eorumque Fautoribus ſcripta ſunt; & quod utiliter publicæ luci dabuntur, tum ad magis percipiendam, quam Orthodoxi tradiderunt, veritatem, tum ad Heterodoxorum verſutias, calumnias, pertinaciamque plenius detegendam. Datum Lovanii die 16. Decembris 1681.

NICOLAUS DU BOIS Sacrarum
Litterarum Primarius Profeſſor &c.

Errata ſic corrige in Tomo Primo.

F*Olio* 89. *linea* 6. dectetum *lege* decretum. *f.* 132. *l.* 26. Patri *l.* Patrum. *f.* 173. *l.* 19. intelctum *l.* intellectum. *f.* 174. *l.* 20. addimento *l.* additamento. *f.* 186. *l.* 2. canem *l.* carnem. *f.* 199. *l.* 22. vorò nunc *l.* verò nunc. *f.* 200. *l.* 34. Chriſtianæ *l.* Chriſtianæ. *f.* 28. *l.* 30. mixillis *l.* maxillis. *f.* 550. *l.* 14. ſanari *l.* ſalvari.

VARIORUM

VARIORVM PATRVM EPISTOLÆ,

CAPUT PRIMUM.

Reverendiſſimo & Deo Amantiſſimo Comminiſtro Neſtorio Cyrillus, & quæ convenit in Alexandria ex Ægyptiaca Diœceſi ſynodus, in Domino ſalutem.

SAlvatore noſtro dicente apertè, *Qui amat Patrem aut Matrem pluſquam me, non eſt me dignus, & qui amat Filium aut Filiam ſuper me, non eſt me dignus*, quid patiamur nos, qui à tua Reverentia exigimur te diligere ſuper omnium noſtrorum Salvatorem Chriſtum? Quid nos in die Judicii juvare poterit, aut quam repericmus excuſationem, qui ſilentio ita longo honoravimus in factis à te contra ipſum blaſphemiis? Et ſi quidem temetipſum ſolum læderes talia ſapiens & docens, minor utique cura eſſet. Quoniam verò omnem ſcandalizaſti Eccleſiam; & inſolitæ ac peregrinæ Hæreſios fermentum injeciſti Populis, & non ibidem ſolummodo conſtitutis, ſed enim & his qui ubique ſunt, delati namque ſunt tuarum expoſitionum Codices, qualis jam noſtræ taciturnitati ſufficiet ſermo? Aut quomodò non neceſſarium eſt meminiſſe dicentem Chriſtum: *Non putetis quia Pacem veni mittere ſuper terram; non enim veni mittere Pacem, ſed gladium. Veni enim dividere hominem contra Patrem ſuum, & Filiam contra Matrem ſuam?* Cum enim fides læditur, habetur quidem irrita & fallax Parentum Reverentia. Quieſcat autem & quæ in filios eſt & fratres, affectionis Lex: Et piis jam melior ſit mors quam vita, ut meliorem reſurrectionem merea-

Matth. 10.

Matth. 10.

Hebr. 11 mur, ſecundùm quod ſcriptum eſt. Ecce igitur ſimul cum Sancta Synodo, quæ in Magna Roma eſt congregata, præſidente Sanctiſſimo & Dei colentiſſimo Fratre & Comminiſtro noſtro Celeſtino Epiſcopo, & tertia te hâc conteſtamur Scriptura, perſuadentes deſiſtere à tam difformibus & diſtortis Dogmatibus, quæ ſapis & doces; præeligere autem rectam fidem, quæ Eccleſiis ab initio tradita eſt per Sanctos Apoſtolos & Evangeliſtas, qui & perſpectores & miniſtri Verbi facti ſunt. Aut ſi hoc non egerit tua Reverentia ſecundùm definitas inducias in litteris memorati Sanctiſſimi & Reverendiſſimi Romanorum Epiſcopi, & Comminiſtri noſtri Celeſtini, cognoſce te ipſum nullam ſortem habentem nobiſcum, neque locum, ſive portionem in Sacerdotibus Dei & Epiſcopis. Non enim poſſibile eſt nos deſpicere Eccleſias ſic perturbatas, & ſcandalizatos Populos, & rectam fidem abjuratam, & diſſipatos à te greges, quos ſalvare debueras, ſi quidem eſſes ſecundùm nos rectæ gloriæ Amator, Sanctorum Patrum inveſtigans Pietatem. Omnibus autem, qui à tua Reverentia ſeparati ſunt propter fidem, vel depoſiti, tam Laicis quam Clericis, Communicatores ſumus omnes. Nec enim æquum eſt recta ſapere cognoſcentes tuis lædi ſententiis, quia tibi benefacientes contradixerunt. Hoc enim ipſum indicaſti in epiſtola, quæ ſcripta eſt à te ad Magnæ Romæ Sanctiſſimum Coëpiſcopum noſtrum Celeſtinum.

Non ſufficiet autem tuæ Reverentiæ confiteri ſolum Fidei Symbolum, quod in tempore expoſitum eſt per Sanctum Spiritum à Sancta & Magna Synodo, tunc in tempore congregata in Nicæa. Intellexiſti enim & interpretatus es hoc non rectè, diſtortè autem magis, quamvis confitearis vocem ſermone; ſed hoc conſequens eſt ut in ſcripto, & cum jurejurando confitearis, quia & anathematizas tua prava & prophana Dogmata, ſapies autem & docebis quæ & nos omnes, & qui in Occidente, & in Oriente Epiſcopi, & Doctores, & populis Præpoſiti. Conſenſit autem & Romana Sancta Synodus, & nos omnes, ut recta habentibus & irreprehenſibiliter epiſtolis ad tuam Reverentiam ſcriptis ab Alexandrinorum Eccleſia. Subdidimus autem & his literis noſtris, quæ te oporteat ſapere & docere, & à quibus abſtinere convenit.

Hæc

Hæc enim Eccleſiæ Catholicæ & Apoſtolicæ eſt Fides, cui conſentiunt omnes, quique in Occidente ſunt, & qui in Oriente Orthodoxi Epiſcopi.

Credimus in unum Deum, Patrem omnipotentem, viſibilium inviſibiliumq; factorem. Et in unum Dominum Ieſum Chriſtum, Filium Dei, natum de Patre, Unigenitum, hoc eſt, de ſubſtantia Patris. Deum ex Deo, lumen ex lumine, Deum verum ex Deo vero: Natum, non factum, conſubſtantialem Patri, per quem omnia facta ſunt, quæ in Cœlo & quæ in terra. Qui propter nos homines, & propter noſtram ſalutem deſcendit, & incarnatus eſt, & humanatus. Paſſus, & reſurrexit tertia die ſecundùm Scripturas. Adſcendit ad Cœlos, & ſedet ad dexteram Patris. Venturus judicare vivos & mortuos. Et in Spiritum Sanctum. Eos autem qui dicunt, Erat aliquando quando non erat, & quia ex non exſtantibus factus eſt, aut ex alia ſubſiſtentia vel ſubſtantia, dicentes eſſe aut vertibilem, aut mutabilem Filium Dei, hos anathematizat Catholica & Apoſtolica Eccleſia.

Sequentes autem ubique Sanctorum Patrum Confeſſiones, quas fecerunt loquente in eis Spiritu Sancto, & intelligentiæ, quæ in eis eſt, inveſtigantes intentionem, & quaſi per Regiam viam incedentes, dicimus quia ipſe Unigenitus Dei Sermo, qui ex ipſa natus eſt Patris ſubſtantia, ex Deo vero Deus verus, lumen de lumine, hic per quem omnia facta ſunt, quæ in Cœlo, & quæ in terra, propter ſalutem noſtram deſcendens, & ſemetipſum deponens in exinanitionem, incarnatus & inhumanatus eſt. Hoc eſt, Carnem accipiens à Sancta Virgine, & ſuam eam faciens ex vulva, ſecundùm nos pertulit nativitatem, & proceſſit homo ex muliere, non hoc quod erat amittens, ſed licet factus ſit in aſſumptione Carnis & Sanguinis, etiam ita permanens quod erat. Deus videlicet naturâ & veritate. Sed neque Carnem dicimus in Deitatis verti naturam. Neque quidem in naturam Carnis ineffabilem Dei Verbi tranſlatam naturam. Inconvertibilis enim eſt, & immutabilis omninò; idem ipſe ſemper permanens ſecundùm Scripturas.

Cum videretur autem & puer, & in pannis exiſtens, & in ſinu enixæ Virginis, omnem implebat Creaturam ut Deus, & Conſeſſor erat Genitori. Divinitas etenim ſine quantitate & magnitudine eſt, & circumterminationem non ſuſtinet. Uniri autem Carni ſecundùm ſubſiſtentiam confitentes Verbum, unum adoramus

mus Filium & Dominum Jeſum Chriſtum: Neque ſeorſim ponentes, & determinantes hominem & Deum, quaſi conjunctos ad invicem dignitatis & authoritatis unitione. Novitas enim vocum eſt hoc, & aliud nihil. Neque quidem Chriſtum ſpecialiter nominantes ex Deo Verbum, & ſimiliter ſpecialiter, velut Chriſtum alterum, eum qui ex muliere, ſed unum ſolum ſcientes Chriſtum ex Deo Patre Verbum cum ſua Carne. Tunc enim humanè junctus eſt nobiſcum. Cum utique his, qui digni erant accipere, Spiritum daret ipſe, & non ex menſura acciperet, ſicut dicit
Ioan. 3. Beatus Evangeliſta Joannes.

Sed neque illud dicimus, quia habitavit ex Deo Verbum quaſi in homine communi, de Sancta Virgine nato, ut Deum ferens homo intelligatur Chriſtus. Et ſi enim habitavit in nobis Verbum, dicitur verò & in Chriſto habitare omnis plenitudo Divinitatis corporaliter, ſed tamen ſentimus quia factus Caro non ſicut in Sanctis habitare dicitur. Secundùm parem modum circa eum quoque fieri definimus habitationem, ſed unitus ſecundùm naturam, & non in Carnem mutatus, talem facit habitationem, qualem utique habere dicitur & hominis anima ad proprium ſuum Corpus. Unus igitur Chriſtus, & Filius, & Dominus, non ut conjunctionem quamdam ſimpliciter in unitione dignitatis vel etiam authoritatis habens homo ad Deum: Non enim unit naturas par honor. Etenim Petrus & Joannes pares honore quidem ad invicem ſunt, ſecundùm quod Apoſtoli & Sancti Diſcipuli; attamen non unus ſunt, ſed duo. Neque quidem ſecundùm appoſitionem conjunctionis intelligimus modum. Non ſufficit enim hoc ad adunationem naturalem. Neque quidem quaſi ſecundùm participationem affectualem, ſicut & nos adhærentes Domino,
1. Cor. 6. ſecundùm quod ſcriptum eſt, *Vnus ſpiritus ſumus ad eum.* Magis autem conjunctionis nomen recuſamus: Utpote non idoneum exiſtens ſignificare unitionem. Sed nec Deum nec Dominum Chriſti ex Deo Patre Verbum nominamus: Ne rurſus apertè ſecemus individuum Chriſtum, & Filium, & Dominum. Et blaſphemiæ crimen incurramus, Deum ſuum & Dominum facientes eum. Unitus enim, ſicut jam prædiximus, Dei Sermo Carni ſecundùm ſubſiſtentiam Deus quidem eſt omnium, Dominator enim

enim Univerſitatis. Neque verò ipſe ſibi ſervus eſt, neque Dominus factus eſt. Magis autem & impium ita dicere vel ſapere. Ait quidem Deum ſuum Patrem, cum certè ſit Deus natura, & ex ſubſtantia ejus; ſed non ignoramus, quia cum ſit Deus, & homo factus eſt ſub Deo, ſecundùm legem quæ condecet humanam naturam. Ipſe verò ſibi quomodò fiet Deus aut Dominus? Ergò ut homo, & quantum attinet & decet ad exinanitionis menſuras, ſub Deo nobiſcum ſemetipſum ipſe dicit. Sic factus eſt & ſub Lege, cum locutus ipſe ſit Legem, & Legiſlator exiſtens, ut Deus.

Recuſamus autem hoc dicere ſuper Chriſto: *Propter eum, qui induit, eum, quem induit, veneror. Propter eum, qui eſt inviſibilis, adoro illum qui videtur.* Pavore plenum eſt ſuper hæc etiam illud dicere: *Ille, qui aſſumptus eſt, ei qui aſſumpſit, coappellatur Deus.* Qui enim hæc dicit, ſecat naturas in duos Chriſtos, & hominem ſtatuit per partem ſpecialiter, & Deum ſimiliter. Evidenter enim denegat unitionem, ſecundùm quam, non ut alter alteri coadoratur quiſpiam, neque quidem coappellatur Deus, ſed unus intelligitur Chriſtus Jeſus, Filius Unigenitus, una adoratione adorandus cum ſua Carne.

Confitemur autem, quia ipſe ex Deo Patre natus Filius, & Deus unigenitus, licet ſecundùm naturam ſuam exiſtens impaſſibilis, Carne paſſus eſt pro nobis ſecundum Scripturas. Et erat in crucifixo Corpore ſuæ Carnis inſeparabiliter proprias faciens paſſiones: Gratiâ autem Dei pro omnibus guſtavit mortem, dans ei ſuum Corpus, quamvis ſecundùm naturam exiſtens vita & ipſe ſit reſurrectio. Ut enim ineffabili virtute conculcans mortem, utique primùm quidem ſuam Carnem, quâ fieret primogenitus ex mortuis, & Primitiæ dormientium, iterque ut faceret hominis naturæ ad incorruptionis recurſum, gratiâ Dei, ſicut diximus nuper, pro omnibus guſtavit mortem, Triduanus etiam revixit, exſpolians Infernum. Unde licet dicatur per hominem facta reſurrectio mortuorum, ſed intelligimus hominem factum ex Deo Verbum, & ſolutam eſſe per eum mortis poteſtatem. Veniet autem in tempore, ut unus Filius & Dominus in gloriâ Patris, ut judicet mundum in Juſtitia, ſicut ſcriptum eſt.

Neceſſario verò & illud adjiciemus. Annuntiantes enim ſecundùm Carnem, mortem Unigeniti Filii Dei, hoc eſt, Jeſu Chriſti, & ex mortuis reſurrectionem, & ad Cœlos adſcenſionem confitentes, ſine ſanguine in Eccleſiis celebramus Sacrificium. Accedimus etiam ita ad myſticas Benedictiones, & ſanctificamur participes effecti Sanctæ Carnis, & pretioſi Sanguinis omnium noſtrorum Salvatoris Chriſti. Et non ut Carnem communem accipientes: Abſit. Neque quidem ut Viri ſanctificati, & conjuncti Verbo ſecundùm unitionem dignitatis, vel etiam quaſi inhabitationem Divinam habentis, ſed ut vivificatoriam verè, & propriam ipſius Verbi. Vita enim exiſtens ſecundùm naturam ut Deus, quoniam factus eſt ad ſuam Carnem, vivificatoriam eam oſtendit. Quare licet ad nos dicatur, *Amen amen dico vobis, niſi manducaveritis Carnem Filii hominis, & biberitis ejus ſanguinem*, non ut hominis ſecundùm nos uniuſcujuſlibet & hanc eſſe æſtimavimus. Quomodo enim hominis Caro vivificatoria erit ſecundùm naturam ſuam? Sed ut propria verè facta ejus, qui propter nos & Filius hominis factus eſt appellatus.

Ioan. 6.

Evangelicas autem Salvatoris noſtri voces nec ſubſiſtentiis duabus, neque quidem perſonis dividimus: Nec enim eſt duplex unus & ſolus Chriſtus, licet ex duabus intelligitur & diverſis rebus unitione impartibili coadunatus. Sicut certè homo ex anima intelligitur & Corpore, & non duplex magis, ſed unus ex utriſque. Humanas etiam ad hoc & Divinas voces ab uno dici certi ſumus, ſapientes rectè. Quando enim Deus decibiliter dicit de ſemetipſo, *Qui videt me, videt & Patrem*, &, *Ego & Pater unum ſumus*, Divinam ejus & ineffabilem ſentimus naturam, ſecundùm quam & unum eſt ad ſuum Patrem propter identitatem ſubſtantiæ, Imago, & figura, & ſplendor gloriæ ejus. Quando autem humanitatis menſuram non exhonorans, Judæos alloquitur, *Modo me quæritis occidere, hominem qui veritatem vobis locutus ſum*, iterum nihilominùs eundem, qui eſt in æqualitate & ſimilitudine Patris, Deum Verbum & ex humanitatis ejus menſuris agnoſcimus. Si enim eſt neceſſarium credere, quia Deus exiſtens naturâ factus eſt Caro, vel homo animatus animâ rationali, qualem utique habebit rationem vereri quempiam in vocibus ejus; ſi fa-

Ioan. 14. 10

Ioan 8.

ctæ

ctæ ſunt hominem condecentes ? Si enim recuſaret hominem decentia verba, quis fuit qui coëgit eum fieri ſecundùm nos hominem ? Qui verò depoſuit ſemetipſum in ſpontaneam exinanitionem, quam ob cauſſam recuſaret exinanitionem decentes ſermones ? Perſonæ autem uni eas, quæ ſunt in Evangeliis, omnes applicamus voces ſubſiſtentiæ unius Verbi Incarnati. Unus enim eſt Dominus Jeſus Chriſtus ſecundùm Scripturas.

Si autem vocatur & Apoſtolus & Pontifex Confeſſionis noſtræ, ut ſacrificans Dèo & Patri, quæ ex nobis eſt, ſibi & per ſe Deo & Patri oblatam Fidei confeſſionem, necnon & Sancto Spiritui, iterum ipſum eſſe dicimus ex Deo ſecundùm naturam Unigenitum, & non homini impertiemus præter ipſum alteri vel Sacerdotii nomen, vel ipſam verò rem. Factus eſt enim Mediator Dei & hominum, & Conciliator ad Pacem, ſemetipſum conſecrans in odorem ſuavitatis Deo & Patri. Nam & dicebat: *Holocauſtomata pro peccato non poſtulaſti. Corpus autem perfeciſti mihi.* *Pſal. 39.* *Tunc dixi, Ecce venio. In Capite libri ſcriptum eſt de me facere, Deus, voluntatem tuam.* Obtulit enim pro nobis in odorem ſuavitatis proprium Corpus. Et non magis pro ſe. Quali enim utique indigeret oblatione vel ſacrificio pro ſe, potior exiſtens ab omni peccato, ut Deus ? Si enim omnes peccaverunt, & egent gloria Dei, ſecundùm quod facti ſumus nos prompti ad trangreſſionem, & ægrotavit humana natura in peccato, ipſe verò non ita, & eguimus ob hoc gloriâ ejus, quomodo jam erit ambiguum, qui mactatus eſt propter nos, & pro nobis Agnus Dei verus ? Et dicere quod obtulit ſemetipſum pro ſe & pro nobis, exors erit nullomodo ab impietatis criminibus. Deliquit enim nullo modo, neque fecit peccatum. Quâ ergo eguit oblatione, peccato non exiſtente, pro quo utique fieret ? Et valde congruè.

Cum autem dicit de Spiritu, *Ille me clarificabit*, intelligentes *Ioan. 16.* rectè non ut gloriâ indigentem alterius dicimus unum Chriſtum & Filium à Sancto Spiritu gloriam accipere, quia nec potior eo & ſupra eum Sanctus Spiritus eſt. Quoniam autem ad demonſtrationem ſuæ Divinitatis utebatur ſuo ſpiritu ad magnas operationes, glorificari ſe ab eo dicebat. Velut ſi quiſpiam eorum, qui ſecundùm nos ſunt, dicat de inſita ſibi fortitudine, vel diſcipli-

ciplina, vel de quolibet: *Quia glorificabit me.* Si enim & eſt in ſubſiſtentia Spiritus ſpecialis, vel certè intelligitur per ſe, ſecundùm quod Spiritus eſt, & non Filius, ſed tamen eſt non alienus ab eo. Spiritus enim Veritatis nominatur, & eſt Spiritus Veritatis, & profluit ab eo, ſicut denique & ex Deo Patre. Operatus eſt enim Spiritus & per manus Sanctorum Apoſtolorum mirabilia poſt adſcenſum Domini noſtri Jeſu Chriſti ad Cœlos, & glorificavit eum. Creditus eſt enim, quia Deus ſecundùm naturam eſt. Iterùm ipſe eſt operatus per ſuum Spiritum. Propter hoc & dicebat: *Quia de me accipiet, & annuntiabit vobis.* Et non uſpiam dici-
Ioan. 16. mus: Quia ex participatione Spiritus eſt ſapiens & potens. Undique enim perfectus eſt, & non indigens omni bono. Qui autem Patris Virtutis & Sapientiæ, hoc eſt, Filii Spiritus eſt, ipſa in ſe Sapientia eſt & Virtus.

Quoniam verò Deum adunatum Carni ſecundùm ſubſiſtentiam Sancta Virgo genuit Carnaliter, hinc & Dei Genitricem eſſe eam dicimus. Non quaſi natura Verbi ſubſiſtendi initium
Ioan. 1. habente de Carne, *Erat enim in Principio Verbum, & Deus erat Verbum, & Verbum erat apud Deum*, & ipſe eſt ſæculorum factor, Conſempiternus Patri, & omnium Opifex; ſed ſicut jam prædiximus, quoniam ſecundum ſubſiſtentiam uniens ſibi illud humanum, & ex ipſa vulva nativitatem ſuſtinuit Carnalem, non ut indigens neceſſariò, ſeu propter ſuam ſempiternam naturam, etiam in tempore & ultimis ſæculi temporibus nativitate, ſed ut ipſum eſſentiæ noſtræ benedicat initium, & pariente muliere adunatum eum Carni, quieſcat jam, quæ contra omne genus humanum, maledictio tranſmittens ad mortem de terra noſtra Corpora, & illud
Geneſ 3. quod eſt, *In triſtitia paries filios*, per ipſum deſtructum verè oſten-
1. Cor 15. deret. Quod Prophetæ voce dictum eſt: *Abſorpta eſt mors prævalens.*
Apocal. 21. Et iterùm: *Abſtulit Deus omnem lachrymam ab omni facie.* Propter enim hanc cauſſam dicimus eum diſpenſativè & ipſas benedixiſſe Nuptias, & perrexiſſe vocatum in Cana Galileæ ſimul cum Sanctis Apoſtolis.

Hæc ſapere docti ſumus tam à Sanctis Apoſtolis, quam Evangeliſtis, & ab omni à Deo inſpirata Scriptura: Et ex Beatiſſimorum Patrum vera Confeſſione. Hæc omnia & tuam Reverentiam con-

confiteri oportet, & conſentire ſine dolo aliquo. Quæ verò ſint neceſſaria ut anathematizet tua Reverentia, ſubjecta ſunt huic noſtræ Epiſtolæ.

ANATHEMATISMUS PRIMUS.

Si quis non confitetur Deum eſſe ſecundùm veritatem Emmanuel, & propter hoc Dei Genitricem Sanctam Virginem (genuit enim Carnaliter Carnem factum ex Deo Verbum) Anathema ſit.

ANATHEMATISMUS II.

Si quis non confitetur Carni ſecundùm ſubſiſtentiam unitum ex Deo Patre Verbum, unumque eſſe Chriſtum cum ſua Carne, eundem videlicet Deum ſimul & hominem, Anathema ſit.

ANATHEMATISMUS III.

Si quis in uno Chriſto dividit ſubſiſtentias poſt adunationem, ſolâ copulans eas conjunctione, quæ ſecundùm dignitatem vel authoritatem eſt, vel ſecundùm potentiam, & non magis concurſu ſecundùm adunationem naturalem, Anathema ſit.

ANATHEMATISMUS IV.

Si quis perſonis duabus vel ſubſiſtentiis vel eas, quæ ſunt in Evangelicis & Apoſtolicis Scripturis, impertit voces, aut de Chriſto à Sanctis dicta ſunt, aut ab ipſo de ſe, & quaſdam quidem velut homini præter illud ex Deo Verbum ſpecialiter intellecto applicat, quaſdam verò velut Deo decibiles ſoli ex Deo Patre Verbo, Anathema ſit.

ANATHEMATISMUS V.

Si quis audet dicere Deum ferentem hominem Chriſtum, & non magis Deum eſſe ſecundùm veritatem, ut Filium unum, & natu-

naturam, ſecundùm quod factum eſt Caro Verbum, & communicavit ſimiliter nobis Carne & Sanguine, Anathema ſit.

ANATHEMATISMUS VI.

Si quis dicit Deum vel Dominum eſſe Chriſti ex Deo Patre Verbum, & non magis eundem confitetur Deum ſimul & hominem, utpotè facto Carne Verbo ſecundùm Scripturas, Anathema ſit.

ANATHEMATISMUS VII.

Si quis dicit ſicut hominem factum eſſe à Dei Verbo Jeſum; & Unigeniti gloriâ circumactum eſſe, tamquam altero præter eum exiſtente, Anathema ſit.

ANATHEMATISMUS VIII.

Si quis audet dicere aſſumptum hominem coadorari oportere Deo Verbo, & conglorificari, & coappellari Deum, quaſi alterum alteri, id enim quod eſt, *Co*, ſemper quoties additur, hoc quod intelligit, cogit; & non magis una adoratione honorificat Emmanuelem, & unam ei glorificationem adhibet, ſecundùm quod factum eſt Caro Verbum, Anathema ſit.

ANATHEMATISMUS IX.

Si quis dicit unum Dominum Jeſum Chriſtum glorificatum à Spiritu, quaſi alienâ virtute illa, quæ per eum eſt, utentem, & ab eo accipientem operari poſſe, & contra Spiritus immundos, & ad implenda in homines Dei miracula, & non magis proprium ejus dicit Spiritum, per quem & operatus eſt Dei ſigna, Anathema ſit.

ANATHEMATISMUS X.

Pontificem vel Apoſtolum Confeſſionis noſtræ factum Chriſtum.

ſtum Divina Scriptura dicit, obtuliſſe etiam pro nobis ſemetipſum in odorem ſuavitatis Deo & Patri. Si quis ergò Pontificem dicit & Apoſtolum noſtrum fieri non ipſum ex Deo Verbum, quando factum eſt Caro, & ſecundùm nos homo, ſed quaſi alterum præter ipſum ſpecialiter hominem ex muliere: Aut ſi quis dicit & pro ſe obtuliſſe oblationem, & non magis pro nobis ſolis (nec enim indiguit Sacrificio, qui neſcit peccatum) Anathema ſit.

ANATHEMATISMUS XI.

Si quis non confitetur Domini Carnem Vivificatoriam eſſe, & propriam ejus Verbi, quod ex Deo Patre eſt, ſed velut alterius præter ipſum, copulati quidem ei ſecundùm dignitatem, aut quaſi ſolummodò Divinam habitationem habentis, & non magis Vivificatoriam, ſicut diximus, quia facta eſt propria Verbi, omnia vivificare valentis, Anathema ſit.

ANATHEMATISMUS XII.

Si quis non confitetur Dei Verbum paſſum Carne, & Crucifixum Carne, & quia mortem guſtavit Carne, factum etiam primogenitum ex mortuis, ſecundùm quod vita eſt, & vivificans ut Deus, Anathema ſit.

Data menſe Novembri, die trigeſima, indictione decimâ tertiâ.

In Acœmitenſium jacet XCI.

CAPUT SECUNDUM. 77

Epiſtola Sancti Ioannis Archi-Epiſcopi Antiochiæ ad Orientales Epiſcopos de facta Pace univerſalis Eccleſiæ, quam á Beati Cyrilli, ad Acacium quæ nominatur, Epiſtola. nominavit.

OBtinuit Pietas, & omnis Diaboli abſcedat invidia. Et obtinuit, nullum locum de cætero admittens impudenter calumniari tentantibus expoſitionem Fidei Eccleſiæ Magiſtrorum. Obtinuit ſic, quatenus pia Confeſſio Divinæ inhumanationis non aliter apud nos, & aliter alibi ſuſcipi queat. Concurrimus enim ad invicem nos & Dominus meus Deo Amiciſſimus Cyrillus, unam & eandem Fidem ſecundùm veram Evangeliorum regulam conſervantes. Nihil enim medium, neque dubietate dignum in his, quæ ad nos de Fide per Epiſtolam ſcripſit, expoſuit, ſed omnia clarè atque aperte ſecundùm noſtras propoſitiones ſatisfactioni ſuæ, quam nobis direxit, intexuit. Facta eſt igitur, propitiante Deo, per hæc una communio, & concordia omnium totius Orbis Eccleſiarum. Neque nobis ſubdolè accedentibus ad Eccleſiæ pacem, nec prædicto Amiciſſimo Viro contento extraneam nobis eloqui vocem, præter quam vult Scriptura Divina. Sic enim purè, mundèque, ac ſine dolo diſſolvit dubietatem, quæ inter nos erat, ut nullam relinqueret occaſionem his, qui contra eum volunt de Divinis diſſentire Dogmatibus.

Suſcipiamus ergo piæ Fidei conſonantiam, & cum hac ſuper eam Eccleſiæ pacem, non cedentes de reliquo illis, qui ex occaſione pietatis Zelotas, ac ſtudioſos noſtri ſeipſos deſiderant. Soluta eſt enim per gratiam Fidei univerſa dubietas, & contradictio de diſpenſatione Domini ſecundùm Carnem: Et quicumque

que volunt contendere, manifeſti ſunt, quod non hoc à princi-
pio vindicaverint, ſed Eccleſiarum Dei concordiæ inviderint.
Aliqui enim ex veritate Chriſtum prædicant, aliqui verò ex
contentione. Et ſcit hoc plus à me Religioſitas Veſtra. Erant
enim & inter Adverſarios, qui in utraque parte in Fidei expoſi-
tione nutabant. Quorum mens quidem veritati acquieſcebat,
lingua verò & ſtudium his, quæ ſentiebant, res contrarias in-
tendebant. Inimicitiæ enim & gratiæ ſerviebant, ut nos inven-
tis occaſionibus impugnarent.

Omnia hæc jam per Dei gratiam ſunt extincta. Quæ enim
nos dictavimus, quædam quidem in Epheſo de recta fide com-
ponentes, quædam verò hìc, id eſt, in Antiochia, tractatu inter
nos habito hæc non ſolùm ſuſcepit Cyrillus Sanctiſſimus, ſed &
præveniendo laudavit, voces noſtras ſacratiſſimas nominans, &
approbans atque confirmans. Juxta quas & ipſe ſimilia expoſuit,
contexens nobis Paternam traditionem, paulominùs perire ab
hominibus, ut ita dixerim, periclitatam: Secundùm ipſam nobiſ-
cum, id eſt, cum Orientalibus conſentiens, & ſenſus & rectæ
Fidei expoſitionem; nihil medium, neque quod vel parviſſi-
mam dubitationem facere poſſit, in ſuis ad nos literis interpo-
nens; ſed docens & illos, qui adhuc veritati reſiſtunt, clarâ voce
confiteri quidem differentiam naturarum, dividere verò Divinas
voces ſimiliter ut naturas, confeſsâ utique ab omnibus Unigeniti
Filii Dei identitate Perſonæ.

Et credo, Deo Amiciſſimi Fratres, cum charta hæc fuerit de-
ſtinata, ſicut ipſe promiſit, his qui ubique ſunt in orbe fidelibus,
quia his quidem, qui bonæ voluntatis ſunt, ſatisfiet, confuſio
verò naſcetur incredulis, & convictioni ultimæ ſubjacebunt.
Efficiet verò & illud Propheticum Dictum præſentibus quoque
compleri temporibus, *Quia lingua mutorum diſcunt loqui diſertè*, qui- *Sap. 10.*
bus eſt feſtinatio vel ſtudium, ut abuſi occaſione Viri Sanctiſſi-
mi omnia facilè credant, & illa univerſa confundant, quæcumque
ad pia dogmata pertinent, & renovent immundi atque polluti
Apollinarii impiam hæreſim. Sed ut non prolixiora dicam, ipſum
direxi vobis Epiſtolæ librum, in ſatisfactionis ſimilitudine ab
illo compoſitum, à nobis verò cum communione indubitatè ſuſ-

ceptum : Quem, quod eſt amplius, & animati ſumus pro rectitudine Fidei, & adjacet vobis, dilectiſſimi Fratres, legere, & ſatis facere vobiſmetipſis, & gloriam dare Sanctiſſimo Deo. In eo Ægyptus quidem ea, quæ Orientis ſunt, Oriens verò ea, quæ Ægypti ſunt, ſapit atque complectitur. Generationibus enim, quæ poſt nos erunt, pia confeſſio tranſmittetur, quam proprio ſanguine, ac multis valdè paſſionibus noſtris, per gratiam Dei, mundi ſervabimus. Permanſit ſcintilla Fidei, & Deo donante temporis permutationem, flammam pietatis erexit, ita ut lumine Divinæ agnitionis effulgeant, tam qui illic ſunt, tam qui hic: Immò verò, & qui in toto ſunt mundo fideles, quibus oratio, ut arbitror, votumque, ac deſiderium fuit, unam eandemque impetrare confeſſionem, quæ poſt deſperationem cunctorum mentes erigeret.

Direxi verò Epiſtolam conjunctionis etiam cum Literis meis, quas ſcripſi ad ipſum Religioſum Cyrillum Epiſcopum, ut agnoſcatis quia non turpiter, neque ſerviliter intellectu pietatis uſi ad hanc beatitudinem venimus pactionum. Rogo igitur etiam nunc Deum, rogo etiam vos, ut ei gloriam detis, & laborem nobis nullus de cætero ingerat, quos decet ut ædificemus, non ut ea, quæ voluntate Domini benè ſunt, pervertamus.

CAP.

CAPUT TERTIUM 78

Epiſtola Neſtorii, quam direxit Sancto Joanni Antiocheno Epiſcopo de Conſtantinopolitana Civitate, reſpondens ad ejus Epiſtolam, quam direxerat ei, antequam cum tertiis Literis Beati Cyrilli Epiſtolam Sancti Celeſtini Papæ Romanæ Urbis acciperet, id eſt, antequam fieret Sancta Synodus Epheſina.

Deo Amantiſſimo & Sanctiſſimo Comminiſtratori Ioanni Neſtorius.

OMnem rem faciliùs contra me ab hominibus putabam moveri poſſe, potiùs quam calumniam, veluti de Pietate Fidei recta non ſaperem, qui uſque hactenus propter pugnam, quam contra univerſos hæreticos habeo, multa millia hoſtilitatum contra me delector inſurgere. Verumtamen & hanc tentationem oportet cum gaudio ſuſtinere, quia & ipſa, ſi optimè vigilemus, ad pietatem nobis multam poteſt conferre fiduciam. Hoc verò quod nobis evenit, & ad illud proficit, ut clareret, quantum pro nobis tua Religioſitas cogitet. Ea enim, quæ ad nos nuper ſcripſiſtis, & ad Magnificentiſſimum Chriſti Amatorem Irenæum, Filium noſtrum, inſuper & ad Deo Amiciſſimos Epiſcopos Muſæum & Helladium, ſinceram circa nos tuæ Religioſitatis dilectionem clariùs prædicavere, quam tuba. Nec non & quanta cura ſit vobis pro quiete totius univerſalis Eccleſiæ, pro qua & nos habentes præcipuam curam, ſoli nobis contra reliquos univerſos aſſumere authoritatem quodammodo circa

circa hæc ipſa, quæ mota ſunt, extremæ dementiæ, fraternitatis odii credimus rem.

Scientes quidem, quod ſermo, quo dicitur *Theotocos*, à multis hæreticis aſſumatur ut ſuus. Retinentes verò, quia nonnulli, qui hic ſunt, hanc vocem ſumentes incautiùs, per hoc ipſum in hæreticas, & minimè pias cogitationes incidunt: Et præcipuè Arii & Apollinarii, impiorum. Cognoſcens igitur ex his, quæ ſcripſiſtis, ut dixeram, tam Religioſitatis tuæ benevolentiam circa nos, quam curam pro Dei Eccleſiis competentem, per has meas literas cauſſæ, quæ mota eſt, certamen ſolvere feſtinavi apud amicam Deo Animam veſtram, Domine. Et hoc innoteſcere intendimus, quia & ante tuæ Religioſitatis literas, ut ita dixerim, ſolvi & ego ipſe, reſpiciens quia oportebat ex deliberatione omnium noſtrum conſonè & unanimiter vocem, qua *Dei Genitrix* nominatur, exponere. Non ut vel ad modicum vocis hujus Confeſſio differretur, ſed ut nulli eorum permitteretur occaſio, qui quæ Dei ſunt, minimè ſapiunt, ut quaſi pro hoc noſtra ſi capiens verba Schiſma contra Eccleſiam faceret.

Puto enim & tuam Religioſitatem cognoviſſe, quia mox ut venimus huc, aliquos hìc adversùm ſemetipſos eorum, qui ad Eccleſiam pertinent, ſeditioſè diſſidentes invenimus, quorum aliqui quidem Sanctam Virginem *Theotocon* tantummodo nominabant, alii verò *Hominis Genitricem*. Undè utramque partem ut diligenter colligerem, nullamque ovem, quò poſſet perire, deſpicerem, ſicut ipſum hominem Dominum feciſſe conſpicimus, *Chriſti* eam vocavimus *Genitricem*, ut hæc vox utrumque manifeſtè ſignaret, id eſt, Deum & hominem. Circa Evangelii voces volentibus conceſſi, ut piè *Genitricem*, vel *Particen Dei* Virginem nominarent, id eſt, neque circa Apollinarii, neque ſecundùm Arii ſenſum, ſed nec tanquam Divinitas Unigeniti ex S. Virgine ſumpſiſſet initium, ſed propter unitionis rationem, quæ facta eſt ex ipſo Angeli vocum principio, quas de Conceptione loquutus eſt.

Quæſo igitur, ut quieſcentes ab hujuſmodi curis de cauſſa præſenti, & ſcientes quia per gratiam Dei eadem & ſapuimus ſemper, & ſapimus in his quæ ad pietatem Fidei pertinent, orate conſuetè, ut & in his ipſis, & in omnibus reliquis à Domino

Chri-

Chriſto impetremus auxilium, & digni efficiamur ut ad invicem. Manifeſtum eſt enim, quia ſi nos invicem viderimus, dum nobis hanc ipſam Synodum donaverit, quam ſperamus, & iſtud & reliqua quæcumque fieri oportet, ad correctionem generalitatis atque juvamen, abſque ſcandalo & cum concordia diſponemus, ut omnia quæ fuerint ordinata, ex communi & univerſali Decreto dignitatem credulitatis accipiant, & nulli occaſionem contradictionis efficiant, vel ſi ad hanc omninò ſit facilis. De conſueta verò Ægyptii præſumptione maximè tua Religioſitas non debet admirari, dum habes antiqua hujus exempla perplurima. Poſt paululum verò, ſi Deus voluerit, laudabitur noſtrum circa iſtud quoque conſilium. Omnem, quæ tecum, fraternitatem ego, & qui mecum ſunt, ſalutamus. Incolumis, oranſque pro nobis permaneas, omni honore digne, & Deo Amiciſſime.

Poſt ſubſcriptionem conſpiciens, ut arbitror, contra eos, qui occaſionem exquirunt, & alio, quod ampliùs expedit, utimur. Nam priùs tuæ Religioſitatis Epiſtolas in illa doctrina, quam publicè in Eccleſia fecimus, ampliùs per gratiam Dei & Clerum, & Populum, & hos qui in Imperialibus ſunt Aulis, attraximus.

Sermo Neſtorii Conſtantinopolitani Epiſcopi, quem dixit, dum tardiùs intraſſet ad Menſas, eò quod neceſſitates popoſciſſent in Secretario. Unde omni Clero concurrenti ad eum multa de Dogmate diſputat, qui ſic ejus Magiſterium ſunt admirati, ut anathematizarent eos, qui ita non ſapiunt.

Cum diverſis diverſa expediant ſuper terram, & aliis quidem militia proſit, aliis autem fori negotium, aliis verò maritimæ artes, nunc verò quibuſdem terrena exercitia; pietatis agnitio omnibus hominibus ſimul eſt utilis: Et Principibus, & Sacerdotibus, & Potentibus, & Populis. Hæc ipſa verò, id eſt, pietatis ag-

nitio, ut breviter aliquis dicat, parco enim, quoniam & ego valde ſum fatigatus, & vos omninò conſtricti, conſubſtantialis eſt Deiloquium Trinitatis, humanatio Unigeniti, & Divinæ naturæ ad humanam naturam noſtram in utero Virginali unitio ineffabilis, duarumque in uno Filio contemplatio naturarum. Ob hæc vobis frequentiùs diximus, quoniam *Chriſtus*, id eſt, hoc appellationis nomen, ſignificativum eſt utrarumque, id eſt, Dei & hominis. Et ſi dixerit aliquis ſolùm Chriſtum dicere utrumque, intellectus verò eorum, quæ dicuntur, coaptatur ad unamquamque naturam. Hinc & Beatus Evangeliorum Conſcriptor Mattheus, ad Genealogiæ Myſterium veniens, à neutra natura principium generationis exorſus eſt, niſi ab ipſo Chriſto, qui eſt omnium Dominus. Oportet verò id ipſum & manifeſtius dicere, ut efficiatur ad perſpiciendum cunctis facilior intellectus. *Liber*, Matth. 1. inquit, *Generationis Ieſu Chriſti*. Non ait: *Liber Generationis Dei Verbi*. Neque: *Liber Geneſios hominis*. Si enim dixiſſet, *Liber Generationis hominis*, purum nobis hominem Chriſtum videretur oſtendere; ſi verò dixiſſet, *Liber Geneſios Dei Verbi*, Divinitatem nobis ex parte humanitatis induceret. Utraſque igitur naturas in appellatione Domini Chriſti complectitur, ne quid horum ſine alio poſſit intelligi. Hinc eſt quod & Beatæ Sanctæque Virgini aptum eſt, ut & Chriſti Genitrix nominetur, duplici ſignificatione vocabuli, id eſt, Dei Genitricis, & hominis Genitricis.

Quoniam verò conveniens eſt propter illos, qui etiam clariorem de Partice Chriſti exigunt intellectum, & maximè cum ſint Eccleſiæ Filii, & hoc apud eos uti vocabulo clariori, propterea quæ prius brevi appellatione de Beata illa & Sancta Virgine prædicavimus, hæc & nunc manifeſtioribus nominibus exclamamus: Quoniam Sancta Virgo & Dei Genitrix ideò, quia illud Templum, quod in ea ex Spiritu Sancto creatum eſt, Deitati erat unitum; hominis verò Genitrix, eòquod noſtræ naturæ primitias aſſumpſit Deus. Hæc ſunt in brevi dogmata pietatis. Hæc ſemper memoriter cuſtodite, ubique malè hæreticis placita declinantes. Non credatis, eoquod apud illos conſuetum nomen eſt, ut Dei Genitrix nominetur, ſic & Eccleſiam Dei dicere *Theotocon*: Quia ſic & Filii apud nos & apud illos appellatio una eſt, ſed

ſed ipſius Filiationis inter nos & illos non unus eſt intellectus. Apud illos enim vocabulum Filii nomen eſt ſolùm, nudumque illâ ſimilitudine, quam Filius habet ad Patrem., apud nos Filii appellatio vera eſt inſtituta. Sic rurſus apud illos Dominus omnium Chriſtus appellatur Deus, quod confitemur & nos: Sed apud illos, ut creatus, creditur Deus, apud nos verò, ſicut ejus Genitor, increatus.

Non igitur pro ſimilitudine nominis in eundem deponamur ab hæreticis de his quæ loquimur intellectum, ſed Deum & hominem unum Filium fateamur. Neque Deo in Carne confuſo: Immutabile eſt enim quodcumque Divinum eſt. Et hoc Deus *Malach. 3.* Judæis oſtendens inquit: *Ego ſum, ego ſum, & non ſum mutatus.* Neque in naturam incorpoream Carne tranſlata. Non enim erubeſcit videns quam ſuſcepit naturam. Neque confunditur in ipſa regnare. Si enim revereretur, eam minimè ſuſcepiſſet. Suſcipiens verò propter incommenſurabilem charitatem, habet inſeparabiliter quam ſuſcepit. Horum bonum eſt poſſidere memoriam ſemper in Chriſto, cui gloria in ſæcula. Amen.

CAPUT QUARTUM. 79

Epiſtola Ioannis Antiocheni Epiſcopi ad Firmum, Cæſareæ Cappadociæ Epiſcopum.

AFfectus quidem, qui ſecundùm Deum eſt, tempore neſcit extingui, nec poteſt quomodocumque corrumpi. Unde tuæ Religioſitatis memores permanemus, qui parvo quidem tempore in Conſtantinopoli tuis amicitiis fruebamur, virtutis verò tuæ experimentum tempore prolixiori ſumpſimus. Præter alios enim in cohabitationibus es ſuavis, & videntibus te humilitatem cum ſuavitate præſtas. Dum verò humilitatem ſecteris, excelſas habes cogitationes. Sed de his quidem hactenùs habes, & dictum ſit. Excedit enim ſtyli epiſtolaris menſuram virtutum tuarum dinumeratio.

Quod autem nunc inſtat, hoc tuæ Deo Amabilitati ſignifico: Quoniam per Dei gratiam perturbatio, quæ erat Conſtantinopoli, jam quievit, de quæſtione diſpenſationis piæ ſuſceptione ſententiæ: Non quod pœnitentia vel correctio ſit ſecuta, ſed quia ſana intelligentia. Et nomen Dei Genitricis competenter accepit. Sapiebat ſiquidem ſic priùs Sanctiſſimus Epiſcopus Neſtorius, ſicut res ipſæ docuerunt. Cavebat verò nomen, veluti dare poſſet, ut diximus, unde nos ſequaces hæretici Apollinarii reprehenderent. Quia verò ſic & ante ſapuerit, inde convincitur, quia & citò conſtitit, admonentibus nobis, ſicut à propriis fit, & ipſum nomen accepit, & in duobus ſermonibus ſanam fidei expoſitionem & irreprehenſibilem nobis direxit. Tranſmiſit autem nobis & Capitula quædam, ſive propoſitiones, quæ circumferuntur in Regia Civitate ad læſionem communis Eccleſiæ, tanquam quæ Religioſiſſimi Epiſcopi Cyrilli. Quæ quidem ejus eſſe non credo, eòquod ipſa compoſitio ab ejus diſcrepet charactere: Et multùm ſint peregrina ab his, qui piam Doctrinam diſ-

diſcendo nutriti ſunt. Conſonant enim, magis verò ſunt eadem his, propter quæ Apollinarius à Chriſti eſt diſruptus Eccleſia, in unaquaque antiquarum Synodorum eſſe hæreticus judicatus, qui nec jam condemnatus.

Intendunt namque iſta Capitula, ſicut licet tibi legenti cognoſcere, Corpus, quod Deus Verbum de Sancta Virgine aſſumpſit, ejuſdem, cujus Divinitas, eſſe naturæ: Divinitate permutationem, ſicut noſti, non valente ſuſcipere. Unitionem namque ſummam & conjunctionem dicere pium eſt, identitatem verò naturæ dicere nimis illicitum eſt: Quod præſumpſerunt quondam Apollinarii & dicere & ſapere. Licet ipſi quoque, qui hoc ad interemptionem repererunt fidei, ſuam tamen impiam hanc perfidiam denegabant. At verò eorum, qui nunc ſunt, quidam hoc ipſum cum fiducia docent, unam dicentes & eandem *Humanitatis*, Divinitatiſque eſſe naturam.

Quæ ne patiamur & nos, rogo tuam Religioſitatem, ſi hæc Capitula in Pontica ſint Diœceſi vulgata, dignare hæc ipſa inſpicere, & cognoſcens incongruitatem, quæ in eis eſt, abjura ea apud omnes Deo Amiciſſimos Epiſcopos, qui eadem ſentiunt, innominato authore ſeu Patre verborum, quem neque novimus, neque credimus, ſi diſcamus. Verbum enim Caro factum eſt, non permutatione naturæ, abſit: Immutabile eſt quod Divinum eſt. Sed quia in forma Dei exiſtens evacuavit ſemetipſum, formam ſervi accipiens, id eſt, perfectum hominem ſumens. Invenies verò in his ſapientibus Propoſitionibus ſive Capitulis & alteras quaſdam vocum novitates, quæ omninò ab Eccleſiaſtico charactere, ac fide quæ in nobis eſt, aliena ſunt. Ego quidem hæc velut in brevi Capitulo nunciavi, hoc tantùm interim ſtudens, ut ego nota hæc tuæ Deo Amabilitati tantummodò facerem. Tua verò diligentia ubique adſtruet, ut ſi illic fuerint ubicumque perlata, minimè approbentur, ut fidem Paternam ſervare incolumem immobiliter valeamus, quam nos defendere convenit ac tutari, etſi vitam nos oporteat ponere, valedicentes Apollinarii malæ credulitati.

Idem verò Joannes multis Archiepiſcoporum legitur ſcripſiſſe ſimilia.

CAPUT

CAPUT QUINTUM.

Conteſtatio propoſita in publico contra Clericos Conſtantinopolitanos, & in Eccleſia inſinuata, quia Sectator eſſet Neſtorius Pauli Samoſateni, anathematizati ante annos centum viginti ab Epiſcopis Orthodoxis.

CAPUT SEXTUM. ......80.

Epiſtola Sanctiſſimi Doctoris Eccleſiæ Iſidori, Presbyteri & Abbatis Monaſterii circa Peluſium, ad Archiepiſcopum Alexandriæ Beatiſſimum Cyrillum.

Has omnes Beati Iſidori, Presbyteri & Abbatis Peluſiotæ, excerpſi & tranſtuli ex epiſtolis ejus duobus millibus, quæ ſunt per quingentenas diſtributæ in Acemetenſis Monaſterii Codicibus vetuſtiſſimis quatuor. Vbi etiam per Ordinem ſingularum numerus continetur. Et ultima eſt, quam ego quoque ultimam poſui. Deo gratias.

Teſtimonium, quod Irenæus poſuit in opere ſuo, quod *Tragœdiam* nominavit, ex Neſtorii Dictis in libro de Hiſtoria, ut laterent quæ ad Epheſum per-

pertinent. Intexit verò Irenæus hæc verba in libro ſuo primo, per quæ oſtenditur, quia ipſe quoque Neſtorius Quaterniones, vel alia Scripta ſua, quæ Romam Sancto Celeſtino direxerat, abnegavit. Et hinc quoque Orientales Epiſcopi eum tardiùs à cæteris damnaverunt, quia ejus hæc eſſe probari nequiverant.

Hæ quidem contra Ægyptiacum, quod ex ſola voluntate pendebat, à nobis deſtinatæ ſunt literæ. Ille verò omittens mihi per epiſtolam declarare, ſi quid ei tanquam blaſphemum vel impium videbatur debere notari, convictionum terrore permotus, & adjutrices ob hoc perturbationes exquirens, ad Romanum Celeſtinum convertitur. Quippe ut ad ſimpliciorem, quam qui poſſet vim dogmatum ſubtiliùs penetrare. Et ad hæc inveniens viri illius ſimplicitatem, circumfert pueriliter aures ejus illuſionibus literarum, olim quidem noſtra Conſcripta tranſmittens, quaſi ad demonſtrationem convictionum, quibus contradici non poſſet. Tanquam ego Chriſtum purum hominem definirem. Qui certè Legem inter ipſa meæ Ordinationis initia contra eos, qui Chriſtum purum hominem dicunt, & contra reliquas hæreſes innovavi. Exceptiones verò intertexens ſermonum Conſcripta compoſuit, ne ſocietatis compactione detegeretur illata calumnia, Et quædam quidem allocutionibus noſtris adjiciens; aliquorum verò partes abrumpens, & illa contexens quæ à nobis de Dominica humanatione ſunt dicta, velut de puro ea homine dixerimus. Divinitatis autem, quæ à nobis dictæ ſunt, laudes quaſdam quidem modis omnibus à Conſcriptis abſcindens, nonnullas verò extra ordinem relinquens, ita ſeductionem veriſimilem concinnavit.

Et ut in paucis ejus nequitiam, qualis ſit etiam circa reliqua, propalemus, dictum eſt à nobis alicubi, dum contra Paganos loqueremur, dicentes quod nos ſubſtantiam Dei creatam noviter ex Virgine prædicemus: *Non peperit, optimi, Maria Deitatem, ſed pe-*

peperit

perit hominem, Divinitatis inſeparabile inſtrumentum. At ille vocem, *Divinitatis*, immutans fecit: *Non peperit, optimi, Maria Deum.* Hic verò multum differt dicere *Deum*, & dicere *Deitatem*. Nam hoc quidem ſubſtantiam Divinam incorpoream que ſignificat, Carnem verò nequaquam. Compoſita enim Caro eſt, & creata. Vox autem, qua dicimus, *Deus*, & templo Divinitatis eſt apta, quod ūnitate ad Divinam ſubſtantiam Dei obtinet dignitatem, non tamen in Divinam ſubſtantiam permutatum eſt.

Rurſus à nobis alibi eſt dictum contra eos, qui nominum ſimilitudinem audientes ſic ſcandalizantur, tanquam ſimilis dicatur & honor. Et cum dicimus *Chriſti Particeps*, ſic paveſcunt, tanquam ſi hoc nomine Dominatoris Chriſti Deitas abnegetur: Eò quod multi hoc nomine apud Scripturam veterem ſimiliter appellati ſunt. Et inde putant, quia circa eos Chriſtum nominamus. Et hinc contra hos ergo, ut dixi, in Eccleſiaſticis ſermonibus à nobis eſt dictum, quia non ſequitur ſimilitudinem nominis honoris æqualitas. Et ſunt allocutiones meæ, quæ his prorſus factæ ſunt vocibus: *Vel ſi templum Deitatis, & Spiritus Sancti deſcenſionem, non eandem dicimus, qualis facta eſt in Prophetas. Non talem, qualis in Apoſtolos celebrata eſt. Sed neque talem, qualis eſt in Angelis, qui ad Divina Miniſteria confortantur. Dominator enim Chriſtus etiam ſecundùm Corpus omnium Dominus. Sicut ergo Deum dicimus omnium Creatorem. Dicit verò Scriptura & Moyſen Deum. Inquit enim:* Deum te poſui Pharaonis. *Sed illi voci honorem ſimilem minimè deputamus. Sic neque quod communis vox ſit, quâ dicimus*, Chriſtus, *&* Filius, *circa vocis ſimilitudinem debemus offendere. Sicut enim Iſrael filius nominatur, inquit enim*, Primogenitus meus filius Iſraël. *Et Filius iterum Dominus. Ait enim:* Hic eſt Filius meus Dilectus. *Non tamen ſicut una vox, ſic & unus eſt intellectus. Et ſicut dicitur Chriſtus Saul, & Chriſtus David, & rurſus Chriſtus Cyrus, & deinde Babylonius, dum certè David circa pietatem nequaquam fuerint ſimiles; ſic vocamus quidem Chriſtum vel Filium etiam Dominatorem, verumtamen communio nominum æqualitatem non facit dignitatis.* His ita dictis à nobis illa ultima ubique ſubducens, id eſt, *Id quod eſt Chriſtus.* Id quod eſt: Non eandem dicimus habitationem, qualis facta eſt in Prophetas. Non talem, qualis in Apoſtolos facta eſt. Id quod eſt: *Sed ſimilibus vocibus*

Exod. 7.
Exod. 4.
Matth. 8.

cibus honorem ſimilem minimè deputamus. Et id quod eſt: *Verumtamen communio nominum æqualitatem non facit dignitatis.* Hæc omnia calumniæ dentibus ſecans jactat in auribus hominum ea, quæ ante iſta ſunt poſita. Id eſt: *Dicimus Deum omnium Creatorem. Dicit verò & Scriptura Moyſen Deum.* Et id quod eſt: *Filius nominatur Iſrahel Dei, filius nominatur etiam Dominus.* Et id quod eſt: *Dicitur Saul Chriſtus, & David Chriſtus. Et deinde Babylonius. Sic ergò dicimus Chriſtum etiam Dominum Chriſtum.* Hæc igitur ita componens, & ab aliis abſcidens, ut diximus, contexuit per iſta calumniam, tanquam ſi quis ex Pauli verbis, per quæ conteſtatur ſcribens, *Quia ſi circumcidamini, Chriſtus vobis nihil proderit*, abrumpat id, quod ait priùs, *Si circumcidamini*, & accuſet Paulum quaſi prædicantem: *Quia Chriſtus nihil vobis prodeſt.*

Et quid oportet, ut per ſingula ita dicendo prolongemus narrationem? Simpliciter multis talibus & latrociniis & additamentis, ſicut ei viſum eſt, utente Cyrillo, ſeductionibus ejus mox tam alii, quam etiam Celeſtinus abreptus eſt.

Ecce his verbis uſque adeò negavit ſua fuiſſe Neſtorius, quæ apud S. Synodum Epheſinam ab eo dicta leguntur, ut ſic ſe dicat has impietates minimè prædicaſſe, ſicut Paulus Apoſtolus poſt converſionem docere non potuit, Quia Chriſtus nihil prodeſſet hominibus. Quid ergo aliud Orientalibus Epiſcopis ad purgationem ſuam, ſicut putabat, dixiſſe credendus eſt, niſi quod etiam in ea, quam vocavit, hiſtoria quaſi pro ſua ſatisfactione conſcripſit? Aut quis ei neganti non facilè crederet, dum videat non ſolùm Catholicos, ſed & univerſos hæreticos totis viribus non ſolùm non negare propria dogmata, ſed etiam vindicare?

CAPUT SEPTIMUM.

Conteſtatio directa Beato Cyrillo, & his qui cum eo convenerant, ab aliis diverſarum Provinciarum Epiſcopis, qui Joannem Antiochenum ſuſtineri volebant, & tunc eo præſente Synodum fieri, eòquod, ſicut ſcripſerat Beato Cyrillo, vix ei iter triduanum ſupererat. Directa verò eſt pridie, quàm celebrarentur Geſta contra Neſtorium, per quæ depoſitio ejus eſt facta.

Dominis noſtris Fratribus & Comminiſtratoribus, Cyrillo & Iuvenali Epiſcopis, Tranquillinus, & Alexander, & Helladius, & reliquis Epiſcopis, qui cum eo, in Domino gaudere.

NOta quidem rectæ glorificationis eſt Fides, quæ à Divinis & adorabilibus Scripturis ab olim nobis eſt prædicàta. Nihilominùs hæc ipſa nobis à Sanctis Patribus tradita eſt, qui in Nicæna Synodo congregati ſunt, quorum tot paſſiones erant pro pietate, quot membra. Quia verò propter nonnulla certamina piiſſimus & Amicus Chriſti Imperator literis ſuis Orthodoxos Sacerdotes undique ad Epheſum convocavit, in hoc quoque imitatus proprium circa Fidem zelum: Et ſumus penè omnes per Divinam gratiam congregati. Deeſt autem præſentiæ Sanctæ Synodi Religioſiſſimus Joannes Antiochenus Epiſcopus, qui & ipſe jam in januis eſt, juxta ea quæ nuper ſuis literis intimavit: Et *ea*, *quæ* per eos, quos præmiſit, Præfectianos atque Magiſtrianos nunciata ſunt. Similiter etiam nonnulli ex Occiden-

dentalibus Epiſcopis Synodo adfuturi. Mandârunt autem veſtræ Reverentæ, tanquam qui graviter habent ſuſtinere uſque ad ejus adventum, & urgent de his, quæ viſa ſunt Piiſſimo Imperatori, ut audientia celebretur, antequam prædicti Deo Amiciſſimi Epiſcopi ſint præſentes. Hujus gratiâ has ad Reverentiam veſtram direximus literas, ut ſuſtineatis Deo Amiciſſimorum Comminiſtrorum præſentiam: Et nec eos, qui depoſiti ſunt, ſuſcipiatis quoquo modo, neque illos qui ab Epiſcopis ſuis vel olim ſunt excommunicati, vel nuper. Manifeſta enim ſunt quæ de his definiunt Regulæ: Et prævaricantibus ſe defixere increpationes non modicas, quæ nullo modo queunt deſpici à Sancta Synodo. Et illud verò Reverentia Veſtra cognoſcat, quia omnia, quæ ab audacibus abruptè fuerint perpetrata, contra præſumentium retorqueantur audaciam, & à Chriſto Domino, & à Divinis Canonibus.

1. Tranquillinus Epiſcopus Antiochiæ Piſidiæ ſubſcripſi.
2. Alexander Epiſcopus Apamææ Syriæ ſubſcripſi.
3. Helladius Epiſcopus Tharſi Ciliciæ ſubſcripſi.
4. Berenianus Epiſcopus Pergæ Pamphyliæ ſubſcripſi.
5. Fritilas Epiſcopus Heraclææ Europæ ſubſcripſi. Per Eupre-pium Epiſcopum Byziæ.
6. Himerius Epiſcopus Nicomediæ Bithyniæ ſubſcripſi.
7. Dalmatius Epiſcopus Cyzici ſubſcripſi.
8. Severus Epiſcopus Synnadenſis Phrygiæ ſalutaris ſubſcripſi.
9. Memonius Epiſcopus Sardæorum Lydiæ ſubſcripſi.
10. Maximianus Epiſcopus Anazarbi Ciliciæ ſecundæ ſubſcripſi.
11. Dexianus Epiſcopus Seleuciæ Iſauriæ ſubſcripſi.
12. Dorotheus Epiſcopus Marcianopoleos Mœſiæ ſecundæ ſubſcripſi.
13. Alexander Epiſcopus Hierapoleos Euphrateſiæ ſubſcripſi.
14. Pius Epiſcopus Peſſinuntis Galatiæ ſubſcripſi.
15. Timotheus Epiſcopus à Schytia ſubſcripſi.
16. Eutherius Epiſcopus Thyanorum Cappadociæ ſecundæ ſubſcripſi.
17. Aſterius Epiſcopus Amidæ Meſopotamiæ ſubſcripſi.
18. Petrus Epiſcopus Traianopoleos Rhodopes ſubſcripſi.

19. Baſilius Epiſcopus Lariſſæ Theſſaliæ ſubſcripſi.
20. Diogenes Epiſcopus Lonopoleos, obtinens etiam locum Metropolitæ Boſſerii, Epiſcopi Gangrenſis, Paphlagoniæ, ſubſcripſi.
21. Julianus Epiſcopus Sardicæ Dacienſis ſubſcripſi.
22. Beunantius Epiſcopus Hierapbleos Phrygiæ ſubſcripſi.
23. Jacobus Epiſcopus Doroſtoli Mœſiæ ſubſcripſi.
24. Athanaſius Epiſcopus Dinela Mœſiæ ſecundæ ſubſcripſi.
25. Theophanius Epiſcopus Philadelphiæ Lydiæ ſubſcripſi.
26. Paulus Epiſcopus Daldi Lydiæ ſubſcripſi.
27. Euprepius Epiſcopus Byziæ Europæ ſubſcripſi.
28. Joannes Epiſcopus totius Lesbi ſubſcripſi.
29. Fuſcus Epiſcopus Lydiæ ſubſcripſi.
30. Commodus Epiſcopus Tripoleos ſubſcripſi.
31. Eutherius Epiſcopus Stratoniciæ Lydiæ ſubſcripſi.
32. Joannes Epiſcopus civitatis Autiliopolitarum Lydiæ ſubſcripſi.
33. Nimenius Epiſcopus Helenopoleos Lydiæ ſubſcripſi.
34. Theoſebius Epiſcopus Cy Bithyniæ ſubſcripſi.
35. Petrus Epiſcopus Pruſæ Bithyniæ ſubſcripſi.
36. Eugenius Epiſcopus Apolloniadis, Bithyniæ, ſubſcripſi.
37. Anaſtaſius Epiſcopus Tenedi, Cycladum, ſubſcripſi.
38. Cyrillus Epiſcopus Adanorum, Ciliciæ primæ, ſubſcripſi.
39. Eſychius Epiſcopus Caſtabalorum, Ciliciæ ſecundæ, ſubſcripſi.
40. Severus Epiſcopus Sozopolis, Piſidiæ, ſubſcripſi.
41. Ætius Epiſcopus Piolitenſis, Helleſponti, ſubſcripſi.
42. Timotheus Epiſcopus Termanorum Civitatis, Helleſponti, ſubſcripſi.
43. Athanaſius Epiſcopus Pſimorum Civitatis ſubſcripſi.
44. Daniel Epiſcopus Fauſtinopolitanus ſubſcripſi.
45. Filtanius Epiſcopus Theodoſianopolitanorum ſubſcripſi.
46. Euſtratius Epiſcopus ſubſcripſi.
47. Theodorus Epiſcopus Italiæ ſubſcripſi.
48. Paulus Epiſcopus Eutinnorum ſubſcripſi.
49. Timotheus Epiſcopus Termeſi & Eudociadis ſubſcripſi,

50. Æde -

50. Ædeſius Epiſcopus Iſiodorum ſubſcripſi.
51. Geruntius Epiſcopus Claudiopolis, Iſauriæ, ſubſcripſi.
52. Aurelianus Epiſcopus Trenopolis, Iſauriæ, ſubſcripſi.
53. Abrahamius Epiſcopus Amorii ſubſcripſi.
54. Polichronius Epiſcopus Heraclææ, Cariæ, ſubſcripſi.
55. Zoſis Epiſcopus Echinti, Arabiæ, ſubſcripſi.
56. Hermolaus Epiſcopus Alludeorum ſubſcripſi.
57. Aſclepiades Epiſcopus Trapezopolis ſubſcripſi.
58. Evadius Epiſcopus Nalentiæ ſubſcripſi.
59. Libanius Epiſcopus Paulæ ſubſcripſi.
60. Saluſtius Epiſcopus Coritici, Ciliciæ, ſubſcripſi.
61. Valentinus Epiſcopus Malli ſubſcripſi.
62. Pauſianus Epiſcopus Hipatæ, Theſſaliæ, ſubſcripſi.
63. Theotiſtus Epiſcopus Cæſareæ, Theſſaliæ, ſubſcripſi.
64. Maximus Epiſcopus Demetriadis, Theſſaliæ, ſubſcripſi.
65. Julianus Epiſcopus Lariſſæ, Syriæ ſecundæ, ſubſcripſi.
66. Diogenes Epiſcopus Seleucobeli, Syriæ ſecundæ, ſubſcripſi.
67. Theodoretus Epiſcopus Cyri, Auguſtæ Euphrateſiæ, ſubſcripſi.
68. Meletius Epiſcopus Cæſaræa, Auguſtæ Euphrateſiæ, ſubſcripſi.

CAPVT OCTAVUM.

Epiſtola Neſtorii, & qui cum ipſo, ad Imperatorem Theodoſium, de his quæ tunc in Epheſo geſta ſunt.

IN Epheſinam Civitatem convocati à Veſtra Pietate, & abſque mora venientes, voluimus quidem veſtris obedientes literis ſuſtinere omnes undique adventuros Deo Amiciſſimos Epiſcopos, maximè verò ſanctiſſimum magnæ Civitatis Antiochiæ Præſulem, & eos qui cum ipſo veniunt Deo Amiciſſimos Metropolitanos Epiſcopos: Et eos qui ab Italia vel Sicilia veniunt. Et ſic commune cum cunctis celebrare Concilium, & communi Decreto firmare fidem ſanctorum Patrum, qui Nicæam congregati ſunt. Nam multæ poſt illam Synodi factæ nihil innovare præſumpſerunt contra eam, ſed in ea permanendum eſſe ſanxerunt. Dum verò videremus ad hoc eos, qui ab Ægypto ſunt, valde reſiſtere, & putare quod nos nequidquam dilationibus uteremur, promiſimus ad Concilium convenire, quocumque tempore Magnificentiſſimus Comes Devotiſſimorum Domeſticorum Candidianus, hujus rei gratiâ à Pietate veſtra deſtinatus, nos convenire voluiſſet. Hæc verò & ipſi per Deo Amiciſſimos Epiſcopos demandavimus. Quia verò agnovit Magnificentia ejus & Sanctiſſimum Joannem, magnæ Antiochenorum Civitatis Epiſcopum, & eos qui cum eo ſunt, propinquaſſe: Hoc enim directi ab eo Præfectiani & Magiſtriani manifeſtum fecerunt. Nunciati verò ſunt & alii ex Occidente Deo Amiciſſimi Epiſcopi advenire. Conſtituit omnibus univerſorum ſuſtinere præſentiam, ſecundùm quod viſum eſt pio veſtro Regimini. Et nos quidem quietem dileximus, acquieſcentes his, quæ veſtra ſcripſerat Pietas. Ægyptii verò & Aſiani, neque quod communiter expedit Eccleſiis cogitantes, neque pacificam legitimamque intentionem ve-

ſtræ

ſtræ Pietatis amplexi, immò verò & Eccleſiaſticas & Imperiales ſanctiones calcando, effugerunt quidem conſonam fidei confeſſionem, abrumpere verò clarè volentes Eccleſiaſticum Corpus, inter ſemetipſos ſunt congregati, alienaque operati, tam Eccleſiaſticæ Conſequentiæ, quam etiam literis his, quæ nuper à veſtra Pietate ſunt ſcriptæ. Unam ſiquidem cum concordia univerſorum fidem exponi in literis, quas deſtinavit veſtra Pietas, præcepiſtis, Apoſtolicis Evangelicisque Conſcriptis, & Sanctorum Patrum Dogmatibus conſonantem, ſed prædicti nihil horum cogitantes ex toto, apud ſemetipſos egerunt quæcumque egerunt, quæ à cunctis Imperium veſtrum faciet aliena. Secum verò ſeditionarios quoſdam diſpergentes in forum, Civitatem confuſione impleverunt, Domos noſtras publicè circumdantes, aggreſſi & perturbantes noſtrum commune Concilium, quædam quoque intolerabilia comminantes. Princeps verò Seditionis factus eſt Memnon Epiſcopus. Et Sanctas Eccleſias, Sanctaque Eccleſiaſtica Martyria, & Sanctam Apoſtoli Baſilicam nobis quidem clauſit, ne eſſet vel quo refugere, ſeditione fugante, poſſemus; ipſis verò majorem patefecit Eccleſiam, ibique illos effecit habere Concilium. Et mortem minatur omnibus nobis.

Igitur veſtram ſupplices Pietatem quæſumus, & nimium rogamus, ac poſcimus, quoniam veſtri Amatoris Chriſti Verticis obedimus literis, & ſimpliciter ad Epheſum venimus, ignorantes nobis has congreſſiones barbaricas imminere, ut jubeatis nos illæſos ab omni fraude ſervare, & legitimè Concilium fieri, nullo Clericorum neque Monachorum, nec noſtro nec Ægyptiorum, introeunte Concilium: Neque ullo Epiſcopo, qui ad perturbationem Concilii adſit, niſi qui vocatus advenerit. Duos autem cum Metropolitano uniuſcujuſque Provinciæ electiſſimos, & qui poſſint ſcire hujuſmodi quæſtiones, intrare jubete Concilium, & Sanctorum Patrum fidem cum pace & conſonantia confirmare. Aliàs jubete nos abſque periculo redire ad propria. Minantur enim & ipsâ nos vitâ privare.

Et Subſcriptiones.

Neſtorius Conſtantinopolitanorum Epiſcopus ſubſcripſi.

Fritilas Epiſcopus Hereclææ, Thraciæ Metropolitanus, ſubſcripſi.

Helladius Epiſcopus Tharſi Metropolitanus ſubſcripſi.
Berinianus Epiſcopus Pergæ Metropolitanus ſubſcripſi.
Mæonius Epiſcopus Sardæorum Metropolitanus ſubſcripſi.
Dexianus Epiſcopus Seleuciæ, Iſauriæ Metropolitanus, ſubſcripſi.
Alexander Epiſcopus Apamææ Metropolitanus ſubſcripſi.
Dalmatius Epiſcopus Cyzici Metropolitanus ſubſcripſi.
Eutherius Epiſcopus Thyanorum Metropolitanus ſubſcripſi.
Petrus Epiſcopus Traianopolis Metropolitanus ſubſcripſi.
Julianus Epiſcopus Sardicenſis Metropolitanus ſubſcripſi.
Baſilius Epiſcopus Theſſaliæ Metropolitanus ſubſcripſi.
Cyrus Epiſcopus Aphroſidiadis Metropolitanus ſubſcripſi.
Maximianus Epiſcopus Anazarbi Metropolitanus ſubſcripſi.
Alexander Epiſcopus Hierapolitanus ſubſcripſi.
Dorotheus Epiſcopus Marcianopolis, Mœſiæ Metropolitanus, ſubſcripſi.

Et omnes alii, qui erant pariter, ſubſcripſerunt ſimiliter.

CAPUT NONUM.

Conteſtatio Candidiani Comitis, quam publicè, manè audiens Synodum celebrari, in Epheſo propoſuit.

Sanctiſsimo Epiſcopo Metropolis Alexandriæ Cyrillo, & Reverendiſsimis Epiſcopis qui cum eo ſunt congregati, Flavius Candidianus, Magnificentiſsimus Comes Devotiſsimorum Domeſticorum.

QUoniam ex quo in Epheſinam civitatem veni, nihil aliud deprecatus ſum communem Sanctamque Synodum veſtram, niſi ut cum pace atque concordia, quæ ad Fidem rectamque glorificationem noſtram pertinent, exponerentur, ſicut & Dominus noſter juſſit, & Piiſſimus Imperator, ſcit Religioſitas veſtra. Et ſufficit mihi teſtimonium, quod ipſa veritas præbet, quia nihil aliud egrimus præter hæc. Quoniam verò & dum congregandos vos eſſe in Sanctiſſimam Eccleſiam præter aliorum Epiſcoporum cognoſcerem voluntatem, nondum veniente Sanctiſſimo Epiſcopo Antiochenæ Metropolis Joanne, vel his qui cum ipſo ſunt, non ceſſavi rogans ut id fieret, quod dixi ſuperiùs, & unumquemque ſum conteſtatus ob hoc, ne fortè particularis fieri Synodus videretur.

Extremò verò nihilominus cum congregati eſſetis in Sanctiſſima Eccleſia, occurrere feſtinavi, & ea quæ viſa ſunt Domino noſtro, & Piiſſimo Principi, licet videam ex ſuperfluo, facere, dum ſemel noſceretis hæc eadem ex literis Divinitatis ejus, directis ad vos. Verumtamen edocui diſpoſitionem ejuſdem Domini

noſtri & Piiſſimi Principis hanc eſſe. Velle namque cum dixi fidem noſtram abſque ulla diſcordia ab omnibus idem ſapientibus roborari, & nolle particulares quaſdam Synodos fieri, quod maximè in hæreſes & ſchiſmata convertere novit Religionem noſtram, Fidemque Orthodoxam. Inſuper dum Reverentia veſtra exigeret Sacram Domini noſtri & Piiſſimi Principis, quæ directa eſt ad Sanctam Synodum, relegi, priùs quidem id facere non annuebam, nec enim dicere refutabo, eò quod non adeſſent omnes, qui ad Sanctiſſimam Synodum juſſi fuerant convenire, ſed quia veſtra Religioſitas inquit ignorare ſe, quæ præcepta ſint à Domino noſtro & optimo Principe, neceſſarium mihi viſum eſt apparere, ut etiam non præſentibus aliis Reverendiſſimis Epiſcopis omnibus relegerentur Divinæ atque adorabiles Literæ.

Nihilominus verò, & poſtquam vobis manifeſtavi quæ ſunt Decreta Divinitùs, in eadem ſupplicatione permanſi, deprecans Reverentiam veſtram, & poſcens nihil novum fieri, priùſquam cuncti Sanctiſſimi Patres atque Epiſcopi ad Synodum convenirent, ſed ſuſtineretis quatuor tantummodò dies Sanctiſſimum Epiſcopum Antiochenorum Metropoleos cum aliis qui pariter ſunt, nec non & illos qui cum Sanctiſſimo Epiſcopo Neſtorio ſunt, ut veſtra Religioſitate pariter congregatâ, & omni Sancta Synodo collectâ ſimul in unum, ſi qua eſſent, quæ forſan in dubitationem venirent, à quibus nos ſumus extranei, cunctis vobis præſentibus judicarentur. Et tunc cum conſenſu omnium veſtrum oſtenderetur, quis pravè ac præter Regulas Eccleſiaſticas credere videretur, an certè rectè omnes pariter confiteri, ſicut Sanctorum Patrum Religio habet. Hæc igitur non ſemel, ſed etiam ſæpiùs admonens, & ſuppliciter poſtulans, nihil profeci.

Verùm quia nihil eorum, quæ à me ſunt dicta, ſervatum eſt, ſed à vobis injurioſè ac violenter expulſus ſum, neceſſarium duxi hoc meâ conteſtatione vobis conſtituere manifeſtum, & per hoc Edictum clarè dicere nullum veſtrum novi aliquid facere, ſed omnium Sanctorum Epiſcoporum ſuſtinere præſentiam, & ſic communi Concilio, quæ ad Catholicam Sanctamque Fidem pertinent, judicari. Si quis verò ex propria voluntate ductus ea, quæ ab immortali & optimo Vertice juſſa ſunt, commovere voluerit,

ſciat

ſciat ſe ſibi ipſi reputaturum quidquid evenerit, præjudicium verò ſe alii non inferre. Non enim pigebit me hæc eadem denuò iterare.

Quoniam verò, ſicut veſtra Sanctitas novit, hoc placuit Domino noſtro & Piiſſimo Principi, ut ſub præſentia ſimul omnium Sanctorum Epiſcoporum, qui ab ejus Divinitate ſunt convocati, ea quæ in vocationem veniunt diſſolvantur, propterea & Sacra, quæ ad Sanctiſſimam Synodum veſtram directa ſunt, & quæ ad me ipſum ab eorum Divinitate ſunt ſcripta, huic Edicto præpoſui, ut per omnia cognoſcentes, quæ à Domino noſtro & optimo Imperatore præcepta ſunt, à tali præſumptione ceſſetis. Cognoſcite igitur, quod Scripti hujus exemplar etiam Domino noſtro Piiſſimo Imperatori tranſmiſſum eſt.

Propoſitum eſt decimo kalendas Julii, in Epheſina Civitate.

CAPUT X.

Item Conteſtatio alia Magnificentiſſimi Comitis Candidiani poſt Synodum.

Quoniam cognovi à multis Reverendiſſimis Epiſcopis, quod aliqui eorum, poſtquàm prima particularis Synodus facta eſt, illic neceſſitate perducti ſunt, quorum nonnulli etiam ſubſcripſiſſe perhibentur his, quæ facta ſunt ab illis, qui primo die fuerant congregati, ob hoc univerſis, qui eodem die minimè convenerunt, per epiſtolam ſcribo, conjurans per Deum omnipotentem, & per Chriſtum ejus, & per Sanctum Spiritum, & incolumitatem Dominorum Mundi, ut nihil præter illa, quæ à Dominis noſtris Piiſſimis Imperatoribus præcepta ſunt, faciatis, ſed exſpectetis univerſalem Synodum, & Sanctiſſimorum Epiſcoporum præſentiam, necnon & judicium Dominorum noſtrorum, Piiſſimorumque Principum. Cognoſcat ergò Religioſitas veſtra eis relatum fuiſſe de omnibus.

CAPUT XI.

Item Edictum Magnificentiſſimi Comitis ad Synodum.

Flavius Candidianus, Magnificus & Glorioſiſſimus Comes Devotiſſimorum Domeſticorum, ad confuſionem perturbationemq; totius Civitatis intendens.

NOn mediocri ſtupore detentus ſum. Nimis namque rationi contrarium eſt propter ea, quæ heſterno die ſunt acta, cujuſlibet animum non permoveri. Nec enim quemlibet Reverendiſſimorum Epiſcoporum neſcire arbitratur Devotio mea, quoniam nec ſemel, nec ſecundo ſolùm, ſed etiam ſæpiùs juxta ea, quæ à Divino & inviolabili Vertice ſunt præcepta, cunctis manifeſtum feci, quod oporteret omnibus ſimul Reverend. Epiſcopis convenientibus pariter de piæ & orthodoxæ fidei acribia diſcuti quæſtionem: Unde etiam Scripto ac ſine Scriptis apud eos, quos oportebat, aſſervi, ne quis particularem Synodum faceret: Neque verò cum eo aliquis conveniret, ſi quis irrationabiliter agere aliquid tale præſumeret. Clarum namque eſt, quia quæ ex una parte ſunt geſta præter formam, quæ à Mundi Dominis data eſt, nec firma nec legitima putabuntur. Propter quod & nunc unumquemque admoneo, ut exſpectet per omnia Deo Amiciſſimi Antiocheni Epiſcopi Joannis adventum, & eorum qui venire pariter nunciati ſunt. Inſuper & illorum, qui ab Occidente, ut dicitur, aderunt. Impoſſibile eſt, ut aliquid eorum, quæ ex parte atque utcumque geruntur, ullâ dignum ratione ducatur, eòquod & contra Dominorum Mundi Præcepta ſit factum.

CAPUT XII. ......95.

Incipiunt ſecunda Commenta Synodi, quæ cum Ioanne Antiocheno Epiſcopo convenit in Epheſo.

SAnctiſſimus Joannes, præſente Sancta Synodo, & Magnificentiſſimo & Glorioſiſſimo Comite Candidano, dixit:

Sabbatho meridie, dum jam adveſperaſceret, agnoſcentes quoniam qui omnia iniquè & illicitè faciunt, volunt & nunc, propriâ utentes temeritate ac pertinacia, Miſſarum celebrare Collectam, rogavimus Magnificentiam tuam, dantes in Scripto petitionem, ut tranſires uſque ad eos, & conteſtareris, ne calcarent Eccleſiaſticas Sanctiones, & pia Decreta, neque Collectam celebrarent Viri, quorum juſtè quidem quidam depoſiti, alii verò communione privati ſunt propter hæreticam veſaniam, & inexplicabiles tumultus illicitos, piarumque Sanctionum contemptum. Rogamus ergò Magnificentiam veſtram, ut certum Sanctæ Synodo faciatis, ſi hæc ipſa verè illis Magnificentia veſtra innotuit.

Magnificentiſſimus Comes Candidianus dixit: Poſtquàm petitionem à veſtra Religioſitate ſuſcepi, nihil omninò monui, quia nec ratio erat. Sed quia ad Reverendiſſimos Cyrillum Epiſcopum & Memnonem, & reliquos iter direxi, & illic apud eos plurimos reperi congregatos, & rogavi, ne Miſſas per ſe ipſi tenerent. Quia & in præcedentibus diebus, etiam priùſquam venirem, & Sanctam Pentecoſtes & reliquas Collectas uſque ad hanc Dominicam celebrare noluerunt, ſed reverà Clerici officium compleverunt. Rogavi etiam ut ſuſtinerent de his, quæ egerunt, Reſponſa Piiſſimorum Principum, Dominorumque veſtrorum. Ego autem neutram partem volo celebrare Collectam, ne fortè aliquod ſchiſma Sanctæ atque Orthodoxæ generetur Eccleſiæ.

Sencta

Sancta Synodus dixit: Rogamus adhuc & hæc addiſcere à Magnificentia veſtra, utrum depoſitionem Cyrilli & Memnonis, & reliquorum excommunicationem, quam & per petitiones edocuimus Magnificentiam veſtram, prædicti cognoverint, quam publicè ob hoc ipſum per omnem propoſuimus Civitatem, ut manifeſta hæc omnibus, qui cum ipſis ſunt, Epiſcopis fieret?

Magnificentiſſimus Comes Candidianus dixit: Si de aliqua vili cauſſa proponeret Sancta Religioſitas veſtra, & hoc quoque notum fieri poſſet. Quantò magis virorum depoſitio præfatorum, quæ tantopere publicata eſt, & per totam propoſita Civitatem? Hoc ipſum namque Civitas commurmurat univerſa. Et magna eam multitudo transſcripſit. Inſuper & me rogante, ut Dominico die Miſſæ non fierint ab eis, reverà Memnon hujus Civitatis Epiſcopus coram omnibus dixit: Quia quantum cognovi, & depoſuit nos Sanctiſſimus Epiſcopus Joannes, cum Synodo quæ cum eo eſt. Qui non dicam contra hanc Synodum prævalere quodcumque non potuit, crede quia nec ſoli mihi ſine Synodo poterat prævalere. Qui ergo iſta dixit, quomodò depoſitionem ſuam neſcire potuerit, me interrogari ſuperfluum eſt.

Sancta Synodus dixit: Quæſumus ut diſcamus à Magnificentia veſtra, ſi obedierint conſiliis vel denunciationibus veſtris, & minimè collegerint?

Magnificentiſſimus Comes Candidianus dixit: Ego in ipſo ſabbatho ad veſperam rogavi, & ſequenti die valdè diluculo vadens ad Reverendiſſimum Epiſcopum Cyrillum, id eſt, Dominico die, non ceſſavi rogare atque precari, ut meæ poſtulationi concederet. Illi verò non acquieſcentes exierunt, Collectamque fecerunt. Contra quos contendere ultra non valui.

Sancta Synodus dixit: Manifeſta ſunt, quæ audaciter & illicitè ab eis conſuetè ſunt facta, quæ in tempore competenti ad pios & Chriſti Amicos perferemus auditus.

CAPUT

CAPUT XIII.

Dominis Reverendis, & Honorandis Presbyteris, & Diaconis, & reliquis Clericis, & Amico Chriſti Populo in Hierapoli Euphrateſiæ, Sancta Synodus Orientalium, & eorum qui ex diverſis Regionibus atque Provinciis per gratiam Dei in Epheſum convenerunt, in Domino gaudere.

QUoniam conſequens videtur exiſtere, quod hi, qui ſurſum univerſa fecerunt ad peremptionem rectæ fidei, & confuſione ac perturbationibus atque iniquitatibus res Eccleſiaſticas compleverunt, ſalutem propriam deſperantes, dirigant ad vos, ut etiam veſtram Reverentiam perturbent illicitis & iniquis literis ſuis, idcirco agnoſcite, quod aliqui eorum propter hæreticam Cyrilli ſententiam, quam confirmare præſumpſerunt ſubſcriptionibus ſuis, & propter alias perverſitates ſuas depoſiti ſint, reliqui verò univerſi excommunicationis nodo ſuppoſiti, & nullam vim Sacerdotii retinent ad ligandum ſive ſolvendum, vel aliquid aliud ad Sacerdotes quod pertinet operandum. Non igitur perturbet Reverentiam veſtram, ſi quæ ab eis literæ dirigantur. Infirma enim ſunt, & araneis debiliora, quæ à Depoſitis atque Excommunicatis fiunt. Oportet verò Religioſitatem veſtram, ſcientem quoniam de nulla re tantopere cogitamus, quantum de pia fide, quam prædicti tentaverunt ſuis vocum novitatibus amovere, non ſolùm pro nobis oretis, ſed & fortiter voto animi propugnetis, ut Communicatores efficiamini pro pietate ſudantium, & laborum retributiones hujus mundi reportetis ab omnium Deo. Pro rectis autem Dogmatibus æſtuamus, pro quibus Divinus Apoſtolorum Chorus pium ſanguinem fudit,

fudit, pro quibus Martyres temporum ſingulorum omni modo in ſuis corporibus excepêre tormenta, & varias mortis ſpecies ſuſtulerunt; quæ Sanctorum Patrum, qui Nicæam ſunt collecti, Concilium ſcripta Confeſſione confirmans, uſque ad nos, & eos qui poſt nos erunt, homines deſtinavit.
Epiſcopus Antiochiæ incolumes vos in Domino perſiſtere oro, Reverendiſsimi atque fideliſsimi.
Joannes Epiſcopus Damaſci Metropolitanus ſimiliter.
Tranquillinus Epiſcopus Antiochiæ, Piſidiæ Metropolitanus.
Alexander Epiſcopus Amaſææ Metropolitanus.
Fritilas Epiſcopus Heracleæ Metropolitanus.
Dexianus Epiſcopus Seleuciæ Metropolitanus.
Cyrus Epiſcopus Tyri Metropolitanus.
Himerius Epiſcopus Nicomediæ Metropolitanus.
Helladius Epiſcopus Tharſi Metropolitanus
Antiochus Epiſcopus Boſtrorum Metropolitanus.
Alexander Epiſcopus Hierapolitanus.
Julianus Epiſcopus Sardicæ Metropolitanus.
Maximinianus Epiſcopus Anazarbi Metropolitanus.
Petrus Epiſcopus Trajanopolis Metropolitanus.
Eutherius Epiſcopus Thyanorum Metropolitanus.
Baſilius Epiſcopus Lariſſæ Theſſaliæ Metropolitanus.
Rabbulas Epiſcopus Edeſſæ Metropolitanus.
Aſterius Epiſcopus Amidæ Metropolitanus.
Boſſorus Epiſcopus Gangrorum Metropolitanus.
Paulus Epiſcopus Emeſæ.
Dorotheus Epiſcopus Marcianopolis Metropolitanus.
Macarius Epiſcopus Laodiceæ.
Geruntius Epiſcopus Claudiopolitanus.
Muſæus Epiſcopus Aradiæ.
Polichronius Epiſcopus Epiphaniæ.
Heſychius Epiſcopus Caſtabalorum.
Flaccus Epiſcopus Laodiceæ.
Theophanius Epiſcopus Philadelphiæ.
Theodoretus Epiſcopus Cyri.
Valentinus Epiſcopus Malli.

Jacobus Epiſcopus Doroſtoli.
Jarianus Epiſcopus Auguſtæ.
Olympius Epiſcopus Carpaſiæ.
Aurelius Epiſcopus Irenopolis.
Heliades Epiſcopus Zeugmatis.
Meletius Epiſcopus Neo-Cæſareæ.
Marcellus Epiſcopus Arcæ.
Anaſtaſius Epiſcopus Tenedi.
Marcianus Epiſcopus Abydi.
Theoſebius Epiſcopus Cy.
Euſtaſius Epiſcopus Nutinæ.
Daniel Epiſcopus Fauſtinopoleos.
Helladius Epiſcopus Ptolomaidis.
Auſonius Epiſcopus Himeriæ.
Diogenes Epiſcopus Lonopolis.
Cyrillus Epiſcopus Adanorum.
Cyrus Epiſcopus Marcopolis.
Julianus Epiſcopus Lariſſæ.
Evagrius Epiſcopus Balentiæ.
Zoſis Epiſcopus Hesbuntis.
Petronius Epiſcopis Neuvæ.
Saluſtius Epiſcopus Cortici.
Maximus Epiſcopus Demetriadis.

CAP.

CAPUT XIV.

Ejuſdem Synodi alia Epiſtola ad Imperatorem Theodoſium, quam ſcripſerunt poſt Irenæi diſceſſum, cognoſcentes quæ contra eos adverſa Pars egerat. Direxerunt verò jam prædicto Comiti, ut cum aliis Principi offerret & hanc.

His igitur præponentes Nicænam fidem ſubſcripſerunt univerſi Epiſcopi, qui cum Joanne convenerant.

CAPUT XV.

Epiſtola Neſtorii ad Scholaſticum Eunuchum Imperatoris Theodoſii.

ADmiror Amatricem Dei Animam tuam, & certè dum firma eſt, & circa fallacias non expanſa, quomodo fabulas approbaverit immundorum, dicentes de nobis, quod abjuraverimus vocem, qua *Dei Genitrix* nominatur: Quam, ſicut noſti, ſæpiùs diximus. Diximus verò ita, ne aut purum Hominem quis ſuſpicaretur Dominum Jeſum Chriſtum, aut Deum humanitate nudum. Si enim Dæmonum Filii pro vera ſatisfactione ſatagerent dixiſſent utique illa, quæ à nobis in Conſtantinopoli dicta ſunt: Sicut & tua Admirabilitas novit. Nunc autem maximè quidem neque collocutio nobis ad invicem fuit. Si enim verba, quæ inter me atque alios Epiſcopos habita ſunt, quæ privatim velut in exercitationis experimentum ſunt fa-

ƈta, has noſtras & Cyrilli collocutiones vocant, mentiuntur quidem.

Scito tamen, quia hoc à nobis ſæpiùs ad ipſos dictum eſt, & benè ſe habere & ab ipſis & à nobis eſt creditum, *Dei Particen & hominis* Sanctam Virginem nominare. *Dei Particen* non ita, quaſi ex ipſa Deus Verbum ſumpſerit exiſtendi principium. Quomodò enim hoc eſſet, dum Virginis ipſe Creator ſit? Sed ne purum quis hominem fuiſſe illum, qui eſt genitus, ſuſpicetur. *Hominis* verò *Particen*, ne diſpenſationem, noſtras Primitias, cum Manicheis pariter abjuremus. Hæc enim ab ipſorum velut in præexercitatione ſunt Epiſcopis dicta. Et mutuè ad invicem ſæpiùs, & benè ſe habere frequenter utraque Pars dixit, ita ut hinc plaudentes quoque recederent. Cyrillus tamen colloqui nobis & antè omninò fugit, & hactenùs fugit, Capitulorum, quæ ſcripſit, convictionem, eòquod abſque contradictione ſint Hæretica, per hoc evadere putans. Quomodò igitur Admirabilitas tua contra nos accuſationem recepit hujuſmodi, dum certè retineat, qui ſic utraſque voces & in Conſtantinopoli propter diſpenſationis Myſterium, unitionemque ineffabilem dixerimus?

Non igitur, quæſo, ſic facilè factis contra nos accuſationibus credatis. Nos enim vocem, qua *Dei Genitrix* nominatur, ſi cum voce ponatur illa, quæ eſt *Hominis Genitrix*, integerrimum pietatis credimus characterem. Quando enim dicimus, *Chriſtus*, & *Ieſus*, & *Filius*, & *Vnigenitus*, & *Dominus*, ambo hæc appellatio iſta ſignificat. Et hanc non approbantibus vocem ſignificat. Tanquam duarum naturarum, id eſt, Divinitatis & Humanitatis ſignificativum, *Dei Genitricis* & *Hominis Genitricis*, protulimus nomen, ut latere neminem poſſet, quia nec Manichei errorem, nec Pauli poſſimus incurrere, undique præmuniti. Qui enim dicit id, quod nobis conſubſtantiale eſt, inſeparabili Divinitate plenum de Virgine genitum, in re ingenuè totum Dominicæ diſpenſationis Myſterium prædicat. Negatio verò horum cujuſlibet unius eſt totius diſpenſationis ablatio. Quam quicumque abjurant, contra eorum caput & converſum eſt, & citò ampliùs convertetur.

Quod verò eſt omninò deteriùs, & maximè nunc, & multam Domini Chriſti indignationem provocat, dignumque eſt mille ful-

guribus atque fulminibus: Violabilem dicere Unigeniti Deitatem, & mortuum Domini Verbum, & in ſepulchro indiguiſſe ſolatio, & reſurrectionem meruiſſe cum carne. Quæ univerſa ab Eccleſiaſtica Orthodoxia ſunt aliena, & quæ nunquam recipientur à nobis. Abſit enim à nobis, ut Divinitatem, quæ noſtrarum Primitiarum Vivificatrix exſtitit, hanc aliquando putem vitâ fuiſſe privatam, aut indiguiſſe Vivificantis majoris. Cujus enim nec caro vidit corruptionem, quomodò quis hujus Divinitatem dicens cum carne fuiſſe corruptam, non erit dignus particeps eſſe cum Dæmone? Incorruptilis enim Divinitas, & omnis mutationis inſuſceptibilis ſecundùm vocem, quam dixit per Prophetam Deus: *Ego ſum, ego ſum, & non mutabor.* *Malach. 3.*

Licet autem Deo Amicabili Animæ tuæ, quæ ſcripſerunt Patres, ſumere univerſa, & ab illis addiſcere, quia nos orthodoxè prædicamus: Et quia ſordidis illis ea ſit ſpes, quod per ſubreptiones verbum ſuperent veritatis. Fingentes enim æquivoca Orthodoxis Patribus nomina, ſimpliciores ſeducere tentant. Ut puta eſt Baſilius quidam de Ancyra, vir qui unus ex hæreticis fuit; eſt Cæſaræ Cappadociæ, unus eorum qui pericula pro fide ſuſtinuit plurima. Eſt & hæreticus Melithon, eſt & alius Melithon Orthodoxus. Eſt Vitalis qui Orthodoxorum fuit Epiſcopus, eſt & alius Vitalis, qui ab impio eſt Apollinario conſecratus. Sunt & aliorum multorum ſimilia nomina. Et ut non per ſingulos horum ſumentes ſimilitudinem nominum *ſimus*, ſimplicibus proferunt, & ad perditionem trahunt per æquivocationem non intelligentes, quia ſit etiam Baſilius Ancyræ.

Et à multis verò hujuſmodi facilè corrumpitur ars eorum, quod ad decipiendum æquivocationibus abutantur. Sed hæc, quæſo, ut ipſe devites, ſicut qui vas integerrimæ ac ſinceriſſimæ rectitudinis fidei, & temetipſum laboribus exercere dignare ad excidendam, quæ multis innititur fraudibus, hæreſim. Teſtis enim eſt Deus, quia ſi hæc apud Eccleſias obtinuerint, quæ nunc ab immundiſſimis iſtis, neſcio quomodo, nihil aliud reſtat, niſi ut illa colant Eccleſiæ, quæ Arius, & Eunomius, & Apollinarius tradiderunt. A me verò Dominus omnium nihil exacturus eſt ampliùs, niſi ut eos, qui poſſint hæc prohibere, commemorem: Quod

 à prin-

à principio & nunc uſque faciens non quievi. Et vos Dei ſervos ſemper commemorans, ne deſpiciatis perennem Nobilitatem Religionis, ita ut ſi ea, quæ ad Orthodoxiam pertinent, veſtro ſtudio confirmationem debitam potuerint obtinere, à me, teſte Deo, Epiſcopalis honor facillimè reſpuatur.

Et ne forſitan de hoc me fingere arbitreris; ſi fuerit confirmata Religio, & Orthodoxia Eccleſiis reſtituta, exige à me, ut hinc jam vobis per litteras valedicam, & ad priſtinam converſationem Monaſterii valenter redeam. Ab hujuſmodi enim quiete nihil eſt Divinius, neque beatius apud me. Vellem verò & Relationes, quas contra nos & Orientales Religioſiſſimos Epiſcopos direxerunt, venire ad diſcuſſionem coram Pyſſimo & Amatore Chriſti Imperatore, aut illic me quoque præſente, aut coram directis huc aliquibus, ut vel ex ipſis commoveremini ad exterminationem illorum, qui falſiloquiis ſuis omnia turbaverunt. Ex toto enim cunctorum, quæ retulerunt, nihil omninò eſt verum.

CAP-

CAPUT XVI.

Poſt hæc directus eſt Comes Largitionum Ioannes cum Sacris de depoſitione Neſtorii, & Beatorum Cyrilli & Memnonis, quæ in priori Codicis parte poſuimus. Cujus Comitis iſta Relatio eſt.

SCiens quod ad pietatem pertinet Divinis parere Decretis, omnia juxta intentionem Incontaminabilis Apicis, ſecundùm quod potui, egi. Quæ verò ſint ſubſecuta, ex iſtis agnoſcere poteritis. Multo labore & celeritate uſus *ad* Epheſiorum Civitatem *ſum*. Et adhuc celeriùs potui pervenire, niſi diverſo impedimento cauſſæ fuiſſent, quas, annuente Deo, cum venerim, præſentialiter enarrabo Magnificentiæ veſtræ. Continuò ergò tam hos qui hinc, quàm eos qui indè convenerant, ſanctiſſimos Epiſcopos cum reverentia ſalutavi. Partes namque has conveni nominatim propter diſcordiam; quæ contigit inter eos. Perturbatis autem cunctis, & Cyrillo ac Memnone includentibus ſemetipſos, illis qui convenerant per me ipſum præcepi, per alios verò his, qui erant abſentes, mandavi ut alio die abſque ulla dilatione ad meam manſionem cuncti concurrerent. Ne fieret pugnæ conflictus, intermiſcui eis militum turbas, circa loca utrique Parti contigua. Oportebat ſiquidem me de hoc ipſo eſſe ſuſpectum, propter rabiem, quæ inter eos neſcio unde provenit.

Adveniente autem Neſtorio, mox ut effulſit aurora, & poſt non multum Joanne Religioſiſſimo Epiſcopo cum Sanctiſſimis Epiſcopis qui pariter ſunt, etiam Cyrillus advenit cum cunctis Deo Amiciſſimis Epiſcopis præter Memnonem ſolum. Mox itaque multa perturbatio atque confuſio nata eſt, dicentibus his, qui convenerant cum Cyrillo, ſe nullo modo poſſe vel ipſum adſpectum Neſtorii ſuſtinere, qui ab eis fuerat condemnatus. Convenien-

nientibus tamen eis Divinæ *Scripturæ* facere volui lectionem. Dicentibus verò his, qui Cyrillo conſentiunt, neque abſque ipſo Divinorum terribiliumque fieri lectionem, neque præſente Neſtorio, ſed neque convenientibus ſecum Orientalibus Sanctiſſimis Epiſcopis.

Et multâ propter hoc factâ ſeditione, magna verò pugna & bello, hæc ipſa dicere cœperant, & qui *cum* Deo Amiciſſimo Joanne perſiſtunt Sanctiſſimi Epiſcopi, confirmantes & ipſi Cyrillum non oportere eſſe præſentem, dum lectio Divinorum fieret Decretorum. Quippe quia & ipſe cum Memnone damnatus eſſet ab eis. Multâ verò contentione factâ de hoc, & magnâ diei parte conſumptâ, expedire providi, ut abſque Cyrillo atque Neſtorio Decreta Imperialia reliquis vulgarentur. Quia nec ſcripti in præfatis fuerunt à Dominis Mundi. Reclamantibus verò & ad hoc Deo Amiciſſimis Epiſcopis, qui una cum Cyrillo convenerant, & volentibus neque cum his, qui cum Deo Amiciſſimo Joanne advenerant, patienter audire, eò quod dicerent eos irregulariter feciſſe damnationem Cyrilli & Memnonis, vix prævalui perſuaſione, ac violentiâ, ſi oportet veriùs dicere, uſus, ſeparatis Neſtorio & Cyrillo univerſam Synodum præparare, ut audire Decreta Imperialia paterentur. Coadunatis igitur omnibus, lectionem celebravi Venerabilium Syllabarum, per quas damnati ſunt Neſtorius, & Cyrillus, & Memnon.

Patienter verò ſuſcipientibus lectionem, atque faventibus his qui cum Joanne Reverendiſſimo convenerant, illi qui cum Flaviano Reverendiſſimo fuerant congregati, quia non canonicè Cyrilli & Memnonis fuerat damnatio facta, graviter ſuſceperunt hujus lectionis auditum. Sic ergo eſt lectio celebrata, ad veſperum declinante *die*. Ne verò major adhuc perturbatio fieret, Neſtorium quidem ſuſcepit ad cuſtodiendum Magnificentiſſimus Comes Devotiſſimorum Domeſticorum Candidianus, qui in omnibus, quæ à me vel deliberata vel acta ſunt, adfuit. Cyrillum verò cuſtodiendum tradidi Clariſſimo Comiti, & Præpoſito quartæ Scholæ Jacobo. Quoniam verò Memnon, ut prædictum eſt, aberat, evocans Oeconomum, atque Defenſorem, necnon & primum Diaconum Sanctiſſimæ Epheſinæ

ſinæ Civitatis vel Eccleſiæ, manifeſtavi hæc ipſa eiſdem, quia idem Memnon cum prædictis fuerat condemnatus. Admonui eos & hoc, ut Eccleſiaſticas pecunias ſuas ſub omni *cautelá*, & periculo cuſtodirent.

His ita diſpoſitis, quia oportebat me orationibus quoque vacare, ad Eccleſiam deſcendi Sanctiſſimam. Cognoſcens verò in Epiſcopio Memnonem degere, direxi ex his qui mihi miniſtrabant, Devotiſſimorum Palatinorum Primicerium ad prædictum, *ut* ſaltem pariter loqueremur, & diſcerem ſi ad me ſe venturum modis omnibus abnegaret. Ille verò abſque mora venit ad me. Cumque à me culparetur, cur manè non venerit, dixit ſe ægritudine fuiſſe retentum, atque ideò non veniſſe, ita ut nec ſuſtineret ſecundum Admonitum, meumque ſibi præberi conſilium, ſed ad meam Domum, ſermones meos præveniens, adveniret, acquieſcens Divinis Imperialibuſque Præceptis.

Traditus eſt igitur & ipſe eidem Clariſſimo Comiti Jacobo, & cuſtoditur tam à Devotiſſimis Scutariis, quàm ab Honeſtiſſimis Palatinis. Hæc ſunt, quæ à me primo geſta ſunt die. Quoniam verò me oportebat Deo Amiciſſimis Epiſcopis etiam pro pace adhibere ſermones, ob hoc ne contra Orthodoxam Religionem Hæreſes innaſcantur & Schiſmata, & ad hos ſermones depoſui memetipſum, & omni virtute quæ poſſibilia ſunt ſtudeo agere, Domino adjuvante, & pietate atque rectâ intentione, Domini Mundi. Quamvis videam execrabiles & implacabiles ad invicem Deo Amiciſſimos Epiſcopos: Neſcioque unde ad tantam uſque triſtitiam aſperitatemque pervenerint, Quidquid verò ampliùs agi potuerit, aut per me aut per literas, propitiante Deo, cum multa celeritate manifeſtabo Magnitudini veſtræ.

CAPUT XVII.

Epiſtola Ioannis Antiocheni Epiſcopi, & Synodi quæ cum eo convenit, ad Imperat. Theodoſium, quam direxerunt per eundem Ioannem Comitem, in qua etiam Catholicæ fidei illa Confeſſio continetur, quam poſtea Cyrillus Alexandrinus Epiſcopus per Pacificam laudavit Epiſtolam, ſcribens eidem Ioanni Antiocheno Præſuli per Legatum Pacis Paulum, Emeſenum Epiſcopum.

Conſequenter quis eos, qui nunc ſunt, valdè beatificet homines ultra illos, qui antè noſtram fuêre progeniem, eò quod à veſtro gubernentur Imperio. Decem millibus ſiquidem curis pro Mundo veſtra Pietas utens, omnibus cæteris providentiam pro pia Religione præpoſuit. Præhonorat etiam laudandiſſimum regnum veſtrum ea, quæ Dei ſunt, ultra univerſa terrena, quoniam fides in eum optimas cogitationes veſtras & actus ad univerſa bona Pietati veſtræ cooperatur. Hæc ita ſe habere ſemper quidem cognoſcimus ex ipſis effectibus: Maximè verò in præſenti hoc factum eſt tempore manifeſtum. Nam dum Sacerdotes improviſis perturbationibus comprehenſi ſunt, & contra invicem bella commovere confligunt, commotaque ſit noſtra concordia, Ægyptio Mundum conſuetè turbante, Decretum veſtræ Pietatis, quod per Magnificentiſſimum & Glorioſiſſ. Comitem cunctarum Largitionum Joannem promulgatum eſt, ſat eſt ad vanas æſtuationes omnium reprimendas, ſi tamen velimus ſobriè agere. Illud verò magis eſt univerſis, quod in ipſis literis veſtrum præcepit Imperium auferri quidem ſcandala, quæ ab aliquibus rectæ ſuperintroducta ſunt fidei, illa verò uti regula & menſura fidei, quæ de Deo à Patribus in Nicæa expoſita eſt, quæ neque

neque minùs habens aliquid neque ſuperfluum; compendioſam ſalutem præſtat, paucis verbis continens totum, quidquid nobis de pietate tradiderunt Scripturæ Divinæ: Quæ & abjuravit eos, qui nobis volunt inducere novitates ſenſuum errantium.

Hujus rei gratiâ, literis Pietatis veſtræ ſuſceptis, intuentes quod Imperii veſtri intentio rectæ Patrum fidei conveniret, feſtinavimus illa, quæ nuper expoſita ſunt à Cyrillo, Capitula Evangelicæ & Apoſtolicæ Doctrinæ contraria condemnare: In quibus omnes, tam qui nunc ſunt, quam qui olim quolibet tempore fuerunt, Sanctos anathematizare præſumpſit. Quæ ille in præſenti tempore quaſi Epiſcopalis perturbationis quæſitam diu occaſionem reperiens, & cooperatricem ſumens ignorantiam plurimorum, quorundam verò & morbum, qui occultatus olim, nunc manifeſtus effectus eſt, & fraudulentâ pertinaciâ utens, Synodica confirmare authoritate tentavit. Hæc autem, ſicut veſtrum cognovit Imperium, & Deo Amiciſſimus atque Sanctiſſimus Pater noſter & Epiſcopus Acacius Sanctam Synodum per literas edocuit, quod Apollinarii impietati conveniunt. Novit verò hæc clarè vir, qui centum decem vitæ annos explevit, omnem verò vitam in Evangelicis certaminibus deſudando tranſegit; & Synodis multis interfuit; & eos qui Apollinaris dogmata ſentiunt, ſemper ſecundùm locum proximos habuit. Unde & tam facillimè comprehendere valuit, quod illius veſaniæ ſint præfata Capitula.

Hæc ut projicerent, & eos qui olim ſeducti ſunt Epiſcopos, & in eis ſubſcribere fuerunt paſſi, rogavimus cum Joanne Glorioſiſſimo Comite, & ut à recta fide ea faterentur aliena, ac nobiſcum ſubſcriberent rectam Patrum fidem, qui Nicæam convenerunt: Et eos perſuadere nequivimus. Quia tam ſemel eos contigit malè præveniri. Et compulſi ſumus inter noſmetipſos ipſius ſinceritatem fidei confiteri, atque ipſi ſubſcribere, & excutere ſcriptâ Confeſſione illam ſuperfluam, malorum ſenſuum plenam, expoſitionem Capitulorum. Illorum namque paucorum verborum rectæ fidei Confeſſio ſufficit & omnem hæreticum errorem convincere, & veritatem volentes imbuere.

Neque enim de his, quæ ad Unigeniti Divinitatem pertinent,

prædicta Sanctorum fides Patrum huc atque illuc ferri permiſit, ſed conſubſtantialitatem prædicans inconcuſsè intellectus fidelium præmuniit, Arianam deſtruens hæreſim. Et Diſpenſationi integerrimos terminos tradidit, inconvertibilitatem nos & immutabilitatem Divinitatis Unigeniti docens, & non eſſe hominem purum Dominum noſtrum Jeſum Chriſtum, ſed reverà Filium Dei credi præcipiens, conſonans Divinis Sanctiſque Scripturis, annunciat. Undè & nos illa ſequentes, fidei quidem confeſſioniſque expoſitioni neque adjicimus quidquam, neque ſubtrahimus, ſufficiente ad omnia expoſitione Paternâ. Quoniam verò, Imperatores Piiſſimi, præcepiſtis poſt hunc aſſenſum inviolabilis fidei & de Sancta & Dei Genitrice Virgine innoteſcere nos veſtræ inſuperabili Pietati, hoc enim nobis nunciavit Joannes Magnificentiſſimus & Glorioſiſſimus Comes, & hoc à Deo auxilium poſtulantes, ultra hominem namque eſt de talibus diſceptare, innoteſcimus Pietati veſtræ, quæ ſumus ex Divinis Scripturis edocti, non quaſi contra incomprehenſiblia quidlibet annitentes, ſed confeſſione propriæ infirmitatis his, qui contra nos tentant aſſurgere, præcludentes, inquimus illa quæ ſunt ultra hominem.

Confitemur igitur Dominum noſtrum Jeſum Chriſtum, Filium Dei Unigenitum, Deum perfectum & hominem perfectum, ex anima rationali & corpore, ante ſæcula quidem ex Patre natum ſecundùm Deitatem, in fine verò dierum eundem propter nos, & propter noſtram ſalutem, de Maria Virgine ſecundùm Humanitatem: Conſubſtantialem Patri eundem ſecundùm Divinitatem, & conſubſtantialem nobis ſecundùm Humanitatem. Duarum verò naturarum unitio facta eſt: Propter quam unum Chriſtum, unum Dominum, unum Filium confitemur. Secundùm hunc inconfuſæ unionis intellectum confitemur Sanctam Virginem Dei Genitricem, propter quod Deus Verbum Incarnatus eſt, & in Humanitate, & ex ipſa conceptione ſibimet uniit Templum, quod ex ipſa ſuſcepit. Hæc à Deiloquis Viris edocti, Evangeliſtis, Apoſtolis, atquè Prophetis, & his qui per ſingula tempora piæ Fidei fuêre Doctores, nos quoquè expoſuimus in brevi Capitulo, veſtrum poſtulantes ac deprecantes Imperium,

piam

piam Religionem, quæ periclitatur corrumpi ab eo morbo, qui illatus eſt ex Ægyptiacis Capitulis, conſuetè protegere, ac decernere, ut omnes, qui præſunt Sanctis Eccleſiis, Sacerdotes damnent ea, quæ ad inficiendas Eccleſias introducta ſunt contra Orthodoxam Fidem à præfato Cyrillo, Capitula; ſoli autem Confeſſioni ſubſcribant, quæ à Sanctis Patribus in Nicæa congregatis eſt facta. Nec enim poſſibile eſt aliter pacem in Dei Eccleſias obtinere, niſi illa impia expoſitio fuerit abdicata.

CAPUT XVIII.

Honorandiſsimis & Deo Amiciſsimis Presbyteris, & Diaconis, & reliquis Clericis, ac Monachis, & Amicæ Chriſti Plebi, quæ eſt in Antiochia Orientis, Sancta Synodus Orientalium, & aliarum Regionum, Provinciarumq́ue, quæ per Dei gratiam in Epheſo congregata eſt.

Eſai. 8. NObiſcum Deus, cum Propheta clamamus. Pro Divinis enim Dogmatibus certamus, & hæreditatem Paternæ Fidei intactam ſervari ſtudemus, & Apoſtolicam Doctrinam, ſicut ſuſcepimus illibatam, ſic ſervare poſteris feſtinamus. Propter quod & audacter longum iter aſſumpſimus, & itineris labores ſuſtinuimus, & multitudinem, quæ ad hæreticam veſaniam declinavit, fiducialiter deſpeximus, & impietatis Authorem Cyrillum Alexandrinum ab Epiſcopatu fecimus alienum, & Epheſium, qui ei ad univerſa cooperatus eſt, Memnonem eodem Decreto damnavimus, & ſubjectos eorum, qui etiam confirmare impietatem ipſorum ſubſcriptionibus præſumpſerunt, excommunicatos effecimus. Et nota hæc Piiſſimis & Deo Amiciſſimis Imperatoribus fecimus. Et ſuſcipientes quæ à nobis geſta ſunt, reſcripſerunt ſignificantes ſe condemnationem prædictorum ſuſcipere Patrum. Et præcepêre, ut omnes expoſitæ in Nicæa Fidei à Sanctis ac Beatis Patribus ſubſcribamus, & exorta ſcandala abſcindantur, & à rectitudine Fidei abdicentur. Directus verò eſt & Joannes Magnificentiſſimus & Glorioſiſſimus Comes Univerſarum Largitionum, ut hæc perduceret ad effectum: Qui in cuſtodia munitiſſima Cyrillum tenet ac Memnonem, ſemotim quemque detrudens, & multitudinem militum præfatis Domibus circumſiſtens.

Sed

Sed nec his factis quieſcunt illi, qui ſurſum verſum cuncta perturbant, & confuſione ac ſeditione Mundum compleverunt; ſed perpetrantes conſueta perturbant, & contra ſemetipſos Regulam commoventes. Nam dum ſint excommunicati, ſemetipſis audacter Sacerdotii Miniſterium reſumpſerunt, & communicaverunt damnatis, quod fieri non licet: Eò quod clarè id Canones interdicant. Id eſt, ut qui damnantur vel excommunicantur, abſolutionem ſibimetipſis minimè tribuant, ſed ſuſtineant Synodale Judicium. Quod ſi ſemetipſos abſolverint, nullam pro ſe cauſſationem tales objicere ulteriùs admittantur, ſed & quiſquis eis communicaverit, fiat ab Eccleſiaſtico Miniſterio alienus. Hac confixi Regulâ, & nullam, ſicut placet Canonibus, ſpem reſtitutionis habentes, confundunt atquè perturbant, & ubiquè conſtitutas Eccleſias ſeditionibus complent.

Hæc igitur ſciens Religioſitas veſtra pro nobis quidem ſecuro ſit animo, & laudet in Canticis omnium Deum pro ejus circa nos habitâ providentiâ, pro illis verò oret, ut tandem aliquando ab infeſtiſsima ſibi ægritudine liberentur, & invitet Doctores Eccleſiæ continuè in Collecta contra hoc impium Dogma facere ſermonem, & per Sanctorum Patrum veſtigia Dei Populum ducere, ut univerſi cognoſcant, qualis ſit, circa quam pugnamus, impietas. Si verò fuerit quicumquè tranſmiſſus ab his, qui hujus hæreſis languore detinentur, ad noſtram maximam Civitatem, & quæ mater eſt pietatis, hunc tenere cautè Religioſitas veſtra dignetur, atquè Judicibus tradere, ut diſcant, qui ſeditionem agere tentant, quantum bonum ſit diſciplina, & quantum malorum ferculum pertinax tyrannicaque voluntas.

Joannes Epiſcopus Antiochiæ: Incolumes in Domino conſervemini, Domini Honorandiſſimi atque Religioſiſſimi.
Joannes Epiſcopus Damaſci, ſimiliter.
Dexianus Epiſcopus Seleuciæ, ſimiliter.
Antiochus Epiſcopus Boſtri Metropolitanus, ſimiliter.
Alexander Epiſcopus Hierapolitanus, ſimiliter.
Aſterius Epiſcopus Amidæ Metropolitanus, ſimiliter.
Helladius Epiſcopus Ptolomaidis, ſimiliter.

Muſæus Epiſcopus Aradiæ Tentaridi, ſimiliter.
Apringius Epiſcopus Chalcidis, ſimiliter.
Meletius Epiſcopus Cæſareæ Auguſtæ, ſimiliter.
Macarius Epiſcopus Laodiceæ, ſimiliter.
Theodoretus Epiſcopus Cyri, ſimiliter.
Diogenes Epiſcopus Seucobeli, ſimiliter.

Eò quod nimiùm Portitoris inſtaret occaſio, non potuerunt univerſi, qui nobiſcum ſunt, Epiſcopi ſubſcribere.

Idem Religioſiſſimus Joannes Archi-Epiſcopus interlocutus eſt ſupra-ſcripta.

CAPUT XIX. 107

Domino meo per omnia Sanctiſsimo Patri, Epiſcopo Acacio Joannes, Ioannes, Alexander, Alexander, Dexianus, Paulus, Macarius, Apringius, Theodoretus, Muſæus, Meletius, Diogenes.

ET olim quidem tuam perdocuimus Sanctitatem, quanto ſtudio egerimus, ut ab Eccleſiaſticis Dogmatibus radicitus amputemus Apollinarii veſaniam, redivivam per Cyrilli Alexandrini Doctrinas, & quia deponentes ipſum, vel Memnonem, qui ei ad omnem nequitiam Cooperator acceſſit, innotuimus Piiſſimis & Amicis Chriſti Imperatoribus noſtris. Et reſcripſit eorum Pietas, ſe approbaſſe ſignificans depoſitionem, quæ à nobis eſt facta. Et præcepit ut omnes nos expoſitæ à Sanctis Patribus in Nicæa Fidei ſubſcribamus, abjurantes ea quæ ſurrexerunt ſcandala, ſicut & tuæ Sanctitatis literæ continent. Nunc verò & hoc tuæ innoteſcimus Sanctitati, quia & dum jam literæ iſtæ ſunt traditæ, ipſi tamen, quos jam ſemel erroris præoccupatio tenuit, pugnantes pro hæretica ipſa dementia, id eſt, qui prædictis Capitulis ſubſcribere præſumpſerunt, & nec volunt illa ab orthodoxa fide projicere, ſicut Amicorum Chriſti Imperatorum noſtrorum Decreta juſſerunt.

Sed nec acquieſcunt, ad diſceptationem provocati à nobis, noſtris objectionibus reſpondere. Prædictorum namque hæreticorum Capitulorum paratas convictiones habemus, tam ex Scripturis Divinitùs inſpiratis, quam ex Sanctorum Patrum Conſcriptis, quæ cum multis compoſuere laboribus. Omnia verò confundunt, ac perturbant, & implent ſeditionibus Civitates atque Provincias, iniquas & illicitas contra nos dirigentes Epiſtolas, quæ nullius quidem virtutis ſunt. Quod enim poſſint robur habere,

bere, qui ab omni officio Sacerdotii ſunt remoti? Poſſunt tamen ſimplices perturbare. Cognoſcat verò Religioſitas veſtra, quia excommunicati olim à nobis, cò quod cooperati ſunt hæretici Cyrilli veſaniæ, & his quæ illicitè atque iniquè ſunt facta, & officium gerere præſumpſerunt, & communicare damnatis. Scit autem Religioſitas veſtra, quæ de talibus ſunt Regulæ conſtitutæ. Et quia eis nullum locum veniæ tribuunt. Et iſta committunt videntes, quod Cyrillus & Memnon injurioſiſſimi, truſi ſerventur à multitudine militum. Semotim namque unumquemque trudentes nocte dieque cuſtodiunt. Exoretur itaque Sanctitas tua hymnire quidem pro nobis omnium Deum, nutumque ejus inexpugnabilem pro noſtris partibus obtinere. Orare verò etiam pro illis, ut tandem aliquando, exuti à noxiis ſenſibus ſuis, ad Paternam redeant fidem. Aliter enim pacem reddi Eccleſiis poſſibile non eſt, niſi impia expoſitio illa fuerit abdicata. Omnem fraternitatem, quæ tecum eſt, plurimùm ſalutamus. Incolumis & orans pro nobis permaneas Domine Sanctiſſime, ac Sacratiſſime Pater.

Similiter omnes præfati Epiſcopi ſubſcripſerunt.

CAP.

CAPUT XX. 108

Epiſtola Theodoreti, Epiſcopi Cyri, ad Andream Epiſcopum Samoſenorum.

AB Epheſo ſcribens tuam Sanctitatem ſaluto. Et infirmitatem beatifico, quam Dei tibi dilectio præſtitit, ut auditu potiùs, quâm experimento diſceres, quæ hìc mala commiſſa ſunt. Mala ſuperantia omnem verbi veritatem, omnemque vincentia Conſcriptorum narrationem,& lachrymis digna perennibus, & continuis luctibus. Periclitatur enim Eccleſiaſticum Corpus exſcindi. Quin potiùs ſectiones recepit, niſi ſapiens Medicus diviſa & putrida membra revinciat pace,& ſalute corroboret. Inſanit contra Deum rurſum Ægyptus. Et repugnat contra Moyſen & Aaron, ſervos ipſius. Et pars maxima Iſrahelis conſentit inimicis. Pauci verò valdè ſunt ſalvi, ac ſuſtinent pro pietate certamina. Conculcata eſt reverentia pietatis. Damnati miniſtrant, & damnatores ſedent gementes in domo. Qui cum damnatis communione privati ſunt, ipſos condemnatos deputant, ab eademque damnatione ſolverunt.

Talem Synodum ludo fecerunt Ægyptiaci, Palæſtini, & cum Ponticis Aſiani. Cumque iſtis & Occidens. Hunc enim languorem maxima jam pars Mundi recepit. Qui mimorum riſus ſic depompaverunt impietatis tempore pietatem? Quis unquam Comœdiæ Scriptor talem fabulam finxerit? Quis deniquè Tragœdiæ dignæ Poëta hujuſmodi commenta conſcribat? Tanta ac talia mala intra Dei Eccleſiam concreverunt. Immò verò eorum quæ commiſſa ſunt, breviter narravi particulam. Alia enim nec dici ſine periculo poſſint. Oret ergo Sanctitas tua, & Chriſtum Dominum deprecetur exurgere, & hanc maris reprimere tempeſtatem,ac deſideratam patrare tranquillitatem. Ut hoc impetrantes gratuitum donum, clamemus cum Sancto David: *Secundùm multitudinem dolorum meorum in corde meó, conſolationes tuæ lætificaverunt animam meam.* *Pſal.* 93.

CAPUT XXI. 109

Epiſtola Comitis Irenæi, quam cunctis, à quibus fuerat directus, Epiſcopis ante Comitis Largitionum Joannis reſcripſit adventum.

VIx mihi nunc copia data eſt veſtræ Sanctitati Epiſtolam deſtinandi. Et reperiendi literarum, qualem volui, portitorem, ut ea quæ de cauſſa præſenti per gratiam Chriſti, noſtro ſecundùm Dominum notificarentur affectu. Venimus namque ad Regiam Civitatem, dum me Ægyptii triduum prævenisſent. Quanta verò mox & circa ipſum ingreſſum pericula ſuſtinuerim, nec ipſo facilè eſt referri ſermone, nedum dicam per Epiſtolam deſignare. Præintroeuntes enim Optimi, & omnibus apertè atquè æquè uſi, ſufficiat enim id ſolùm dicere, omnium penè auditus præventione obtinuerant. Alios quidem quomodocumque falſis locutionibus adducentes, alios verò contra nos calumniis ſibimet adſciſcentes, omnes verò in communi ac ſemotim conſuadentes, ità ut & Magni Judices, & in Dignitatibus conſtituti, ac diverſis Militiis, aſſentirent, quoniam & congrua inquiſitione, & conſequente Judicio, & omnibus pariter Dei Amiciſſimis Epiſcopis unà proferentibus eandem ſententiam contra eum, qui ab eis abruptè fuerat condemnatus, mirabilis illa depoſitio ſit facta. Magnificentiſſimum & Amatorem Chriſti Scholaſticum Cubicularium ſuaſerunt, ut evidentiſſimè diceret, quia in Epheſo *Dei Genitricis* vocem nec audire omninò pertulerit.

Verumtamen propter invincibilem fortitudinem veritatis, & orationes veſtras prævalui per Divinas miſerationes, poſtquam prima, ut dixi, evaſi pericula, magnificentiſſimis Judicibus colloqui, & eis totam, prout poſſibile fuit, veritatem nar-

narrare negotii. Qui ea quæ diximus agnoſcentes, & ad ipſos auditus Principum perducere ſunt coacti, quæcumque vel in cauſſam præſentem, vel contra noſipſos hi, qui Ægyptio aſſentiuntur, tyrannicè commiſerunt. Et poſt omnia, ut Epiſtolam minimè producamus, dum multa inter hæc acta vel dicta ſunt, tam ab eis qui quæ noſtra ſapiunt, quam ab illis qui ſentiunt in his cum Cyrillo, placuit, ut videtur, *ut* me & Ægyptios, tam de perſonis noſtris quam de cauſſa certantes, audiret piiſſimus Imperator: Præſentibus quoque judicibus maximis. Dum certè ego ſæpè ſum proteſtatus, nec ob hoc me veniſſe, neque talia ab Epiſcopis Deo amiciſſimis ſuſcepiſſe Mandata, ſed ſolis literis venerim ſicut portitor miniſtrare. Verùm pro iſtis ego verbis paulò minus deceptus ſum. Quod autem placuit, abſque ulla mora completum eſt. Divino igitur nutu etiam tunc favente nobis, & in ipſam veritatem cor Principis dirigente, ac per ipſas res demonſtrante, quia ſecundùm veritatem *Cor Regis in manu Dei eſt*, adjudicati quidem ſunt Adverſarii. Oportet namque ad ipſum finem breviter pervenire. *Prov. 21.* Ità ut nullo modo valuiſſent veracia comprobare, vel depoſitionis Geſta, vel illa quæ hìc ſua falſitate dixerunt, ſi inſuper modis omnibus demonſtratum eſt; quia nec Concilium conſequenter Ægyptius convocavit, neque ipſe potuit judicare, dum unus eorum fuerat, qui judicari debuerant. Nec omninò abſque voluntate ſive conſilio Candidiani Comitis inchoare negotium?

Jam & omnes denunciationes Candidiani, magnificentiſſimi Comitis, & Scripta ad Synodum Sacra per ipſum, & hujuſcemodi alia prorsùs ſicut reverà in Judicio, jubente Imperatore, ſunt lecta, & nihil eſt per veſtras orationes quod fuerat prætermiſſum ex omnibus: Quæ oſtendunt illic iniquè fuiſſe præſumpta, quæ facta ſunt. Ità ut mox inimicis veritatis adjudicatio à cunctis conſona redderetur, & approbaretur ac firmaretur Religioſitatis veſtræ Judicium. Et cum Ægyptio duorum dirigeretur condemnatio in Sancta Dei Eccleſia à piiſſimo Principe, tanquam tyrannicè atque illicitè univerſa fecerint fautores Ægyptii: Et aliis, quomodo pro his quæ commiſerunt, digni ſubmitti ſuppliciis. In his igitur finem, quæ ad hanc cauſſam pertinent, habuerunt. Et hic datus eſt audientiæ terminus.

Dum verò veniſſet Joannes Medicus Cyrilli & Syncellus, &
veniſſet, ſicut noſtis ex more, judicum plurimos alios quodam-
modo ex aliis videmus effectos: Et à nobis, qui apud eos & ab
eis judicati ſumus, nec audire ſaltem quodcumque contenti ſunt.
Quidam namque ſunt ipſorum, qui jam nunc dicunt: Qu[illegible] or-
tet quæ ab utraque parte facta ſunt firmari, & damna[illegible] on
tantùm duorum, ſi conſtent, ſed trium perſonarum confirmari
debere. Alii verò quidam: Rationes quidem ſolvi debent æquè
cunctorum. Cæteros verò ex Dei amantiſſimis Epiſcopis huc
convenit evocari, ut rationes fidei eorum cum veritate quærantur.
Et illa, quæ iniquè in Epheſo facta ſunt. Sunt verò non-
nulli, qui omnia quæ poſſunt faciunt, & omnimodum ſtudium
conferunt ad hoc, ut præcipiantur à Piiſſimo Principe cum qui-
buſdam certis formulis advenire: Et quoquo, inquiunt, modo per-
viderint, ſivè potuerint, de tota cauſſa diſponere. Quorum hi qui
diligunt vos, orant ne perveniant ad effectum: Integrè ſcientes
malum eorum, qui ſic feſtinant eſſe, propoſitum, & à quibus ad
hoc ſint armati, conſilium. Sed hæc quidem ſicut Domino pla-
cet, ita proveniant.

Pro me autem quæſo, qui multa pericula ſuſtuli, quique &
jam nunc abſque periculo non ſum propter hoſtium multitudi-
nem, quæ augetur per ſingulos dies, intentiſſimè Sanctitas veſtra
orare dignetur. Teſtis enim mihi eſt Deus, quia dum vocarer ad
Imperatoris Judicium, nihil aliud credidi, niſi in maris meremma
2. Tim. 4. fuiſſe jactandum. *Dominus* verò, ſicut ſcriptum eſt, *adſtitit mihi, &
ereptus ſum de ore Leonis.* Magis autem de multorum millium catu-
lorum leonum.

CAP.

CAPUT XXII.

Sancta Synodus Orientalium Regionum, & horum qui pariter ex diverſis Provinciis ac Partibus congregati ſunt, id eſt, ex Bithynia, Piſidia ſecunda, Paphlagonia, Cappadocia, Europa, Rhodope, Theſſalia, Dacia. Interlocuta eſt quæ ſubter annexa ſunt.

PRopter has, quæ nuper emerſerunt, Eccleſiaſticas quæſtiones convocati ad Epheſum Civitatem ab eis, quibus à Domino Imperium juſtâ deliberatione commiſſum eſt,& quibus ſunt totius Orbis credita gubernacula, quique regunt ſubditos ſapienter ac piè, impigrè præfatam comprehendimus Civitatem. In modico verò tempore procurrente,propter turbas, quæ ab Ægyptio Cyrillo ſunt factæ, literæ à piiſſimis Imperatoribus noſtris ſecundò tertiòque venerunt, admonentes ut cum vinculo pacis univerſæ Dei unirentur Eccleſiæ. Et illâ, quæ in Nicæa expoſita eſt à Sanctiſſimis Patribus noſtris, eſſemus fide contenti. Abjectis utique his, quæ nuper orta ſunt, ſcandalis.

Unde & perſuadere tentavimus illos Epiſcopos, qui ea quæ ſunt Ægyptii non renuunt,& expoſitis ſub eo hæreticis Capitulis ſubſcripſerunt, ut auferrent illa, quæ Orthodoxæ Fidei apertè contrariantur, contenti verò eſſent expoſitione, quæ in Nicæa facta eſt,ſecundùm Piiſſimorum Principum ſanctionem. Perſuadere verò illos minimè prævalentes, eoquod illos ſemel tam malè præoccupari contigerit, compulſi ſumus nos, qui ſanæ Fidei permanemus, & nihil ei peregrinum ſubintroduci permittimus,hanc in Scripto exponere,& ſubſcriptionibus Confeſſionem manu propriâ roborare.

Sufficit enim expoſitio horum verborum, quæ pauca ſunt, & integritatem pietatis edocere, ac ſemitam veritatis oſtendere, & errorem veſaniæ hæreticæ confutare.

Cre-

Credimus in unum Deum, Patrem omnipotentem, viſibilium & inviſibilium Creatorem, Et in unum Dominum Jeſum Chriſtum, Filium Dei Unigenitum, qui natus ex Patre, Unigenitus, id eſt, ex ſubſtantia Patris. Deum de Deo, Lumen de Lumine, Deum verum ex Deo verò. Natum, non factum, conſubſtantialem Patri. Per quem omnia facta ſunt, quæ in Cœlo, & quæ in terra. Qui propter nos homines, & propter noſtram ſalutem deſcendit: Et Incarnatus, & inhumanatus eſt. Paſſus eſt, & reſurrexit tertiâ die. Adſcendit in Cœlos, ac venturus judicare vivos & mortuos. Et in Spiritum Sanctum. Eos autem qui dicunt: Erat aliquando quando non erat, & priùſquam naſceretur non erat. Et quia ex nullis exſtantibus factus eſt, aut ex altera ſubſiſtentia, ſive ſubſtantia, dicentes eſſe vertibilem aut mutabilem Filium Dei. hos anathematizat Catholica & Apoſtolica Eccleſia.

Hæc eſt fides, quam Patres expoſuerunt. Primùm quidem contra Arium, blaſphemantem ac dicentem creaturam eſſe Filium Dei. Et contra omnem videlicet hæreſim Sabellii, ac Photini, ac Pauli Samoſateni. Manichæi quoque, atque Valentini, & Marcionis. Et contra omnem videlicet hæreſim, quæcumque contra Catholicam & Apoſtolicam ſurrexit. Quos condemnaverunt trecenti decem & octo in Nicæna Civitate collecti. In hac nos fidei expoſitione univerſi perſiſtere confitemur: Tam nos qui ſumus in Epheſo congregati, quam reliqui quoque Domino amiciſſimi Epiſcopi, qui ſunt in Regionibus noſtris. Profitemur etiam in omnibus, quæ à vobis gerenda ſunt, permanſuros. Obedimus namque Sapienti, qui dixit: *Noli transferre terminos, quos poſuerunt Patres tui.* Hæretica verò Capitula, quæ à Cyrillo ſunt nuper expoſita, quibus & Anathematiſmos ſuperfluos ſubjecit ac vanos, quæque etiam vario Decreto ac ſubſcriptione Epiſcoporum roborare tentavit: Hæc itaque alienat ab orthodoxa fide Sancta Synodus, quæ in Epheſo congregata eſt.

Prov. 22.

Sanctum Decretum Auctores ejus Confeſſionem Fidei vocaverunt.

CAP.

CAPUT XXIII. ...111

Mandatores Synodi Orientalis Epiſcopi, & reliquorum qui pariter in Epheſum congregati ſunt, ad Legatarios ſuos.

SAncta Synodus, quæ in Epheſum per Dei gratiam congregata eſt, Domino Amiciſſimis atquè Sanctiſſimis, Joanni Archi-Epiſcopo Antiochenorum Magnæ Civitatis, & Joanni Epiſcopo Damaſcenorum Metropolis, & Himerio Epiſcopo Nicomedienſium Metropolis, & Paulo Emeſenorum Civitatis Epiſcopo, facienti ſermonem pro Cyro Epiſcopo, & pro Sanctiſſimo & Sacratiſſimo Berrheæ Acacio, & Macario Laodicenſi Epiſcopo Civitatis, facienti ſermonem pro Cyro Epiſcopo Metropolis Tyriorum & Apringio Epiſcopo Civitatis Chalcidenſium, facienti ſermonem pro Alexandro Epiſcopo Apamenorum Metropolis, & Theodoreto Epiſcopo Cyrenſium Civitatis, facienti ſermonem pro Alexandro Epiſcopo Hierapolitanorum Metropolis: Præſentes præſentibus mandamus quæ ſubter annexa ſunt.

Quoniam propter Eccleſiaſticam cauſſam, propter quam Univerſi ſumus in Epheſum congregati, nunc Religioſitas noſtra ſecundùm Piiſſimorum Principum noſtrorum Decretum evocata eſt ad magni nominis Conſtantinopolim, ad concertandum pro veritate ac Fide Sanctorum Patrum, rectiſque Dogmatibus, non autem præcepti ſumus Univerſi adeſſe nobiſcum, oportet omnium noſtrum vobis manifeſtam fieri voluntatem, quia permanemus in eis, ac firma putamus, quæ à nobis geruntur, & ad Domini timorem pertinent, & ad Eccleſiaſticam pacem, & ordinis tranquillitatem.

Ob hoc præſens vobis Mandatorium fecimus, per quod man-

damus atquè concedimus integerrimam, quam vobis tradimus, poteſtatem, quam nos quoque ipſi præſentes habemus: Ut cum, Deo juvante, ad prædictam perveneritis Maximam Civitatem, tum ſi oportuerit, ut coram Piiſſimo Principe, aut in Conſiſtorio, vel coram Sacro Senatu, ſive præſente Synodo, de his quæ in quæſtionem venerunt, ſermonem moveri contigerit, hunc cum nobis condecente fiduciâ, ſapientiaque, ac diligentiâ moveatis, pro Eccleſiarum utilitate communi. Et ſuſcipiatis certamen pro omnibus nobis, ità videlicet ut nos quoquè permaneamus, perſeveremuſque, & amplectamur verba univerſa, quæ de hac cauſſa geruntur, & fuerint geſta. Si verò & uſque neceſſarium fuerit, pacto vel pace Eccleſiaſticâ, vel re qualibet aliâ exigente, ut pro nobis omnibus ſubſcribatis.

Et hoc ipſum veſtram quæſumus Sanctitatem, ut indubitatè faciatis, pro hoc quod communiter proficit univerſis, & pro gloria Domini Chriſti. Si verò nobis huc etiam Synodicum viſum fuerit deſtinari, cui ſubſcriptione omnium ſit neceſſe, univerſi communiter ac ſingulatim quiſque profitetur huic cum tota devotione ſubſcribere, atquè ad pium tranſmittere Comitatum. Illâ tamen conditione ſervatâ, ut omnibus modis hæretica illa Capitula, quæ à Cyrillo Alexandrino Nicænæ Patrum ſubintromiſſa ſunt Fidei, cum anathematibus expellantur, ſicut quæ aliena ſunt à Catholica & Apoſtolica Eccleſia.

Et ſubſcripſerunt huic Mandatario Univerſi Orientales Epiſcopi.

CAP.

CAPUT XXIV. 115

Epiſtola Præfectorum ad Neſtorium, ut cum honore ad ſuum Monaſterium remearet, unde ad Epiſcopatum fuerat vocatus.

EA quæ per Synodi viſa ſunt geri Judicium, tempore longo diſtulimus. Licet nos multi valde culparent, & exiſterent importuni. Quoniam verò literæ nobis tuæ Sanctitatis redditæ ſunt, manifeſtantes faſtidioſum tibi eſſe, quod in Epheſo remoraris, & deſiderabile eſſe de reliquo tuæ Religioſitati, ut iter aſſumas, eos qui per omne iter debeant miniſtrare direximus: Sive navigare, ſeu per aſinam, id eſt, ſi per Ponticam viam proficiſci placuerit, ita ut uſque ad Monaſterium miniſtrent. Et angarias vobis, annonaſquè tranſmiſimus, à Domino clementiam poſtulantes, ut incolumis eat Sanctitas tua, & ita degat, ſicut deſiderat ipſa. Conſolationis enim te non credimus indigere, reſpicientes ad animam tuam, quæ ſapiens eſt, & ad multa bona millia, per quæ ſuper alios emines.

CAPUT XXVI. 113

Epiſtola Neſtorii reſcripta ad eundem Præfectum Prætoriorum Antiochenum, ad Epiſtolam ſuprà-ſcriptam.

SUſcepimus tuæ Magnitudinis literas, in quibus cognovimus à Piiſſimo & omni laude digniſſimo Imperatore præceptum, ut nos in Monaſterio degeremus. Et Decreti donum ſumus amplexi. Nihil enim nobis ampliùs honorabile eſt, quam pro pietate remotio. Illud autem mentis veſtræ magnitudinem quæſo, ut pro Religione frequenter ad memoriam piiſſimi Principis reducatis, ut verboſitates Cyrilli, quas adjudicavit Pietas ejus, per publicas Imperiales literas notet ubique. Ut per univerſas Orthodoxas legantur Eccleſias. Ne fortè ob hoc ſine literis pii Imperatoris dicantur ab eo Cyrilli Scripta perceſſi. Simplicioribus hinc ſcandalorum naſcetur occaſio, tanquàm non verè dicantur. Et tuis verè eſt animis dictum, ad defenſionem veritatis adhibere quæcumque poſſibile eſt. Sufficit namque hoc ſolùm dicere ad te, qui per omnia, quæcumque tibi committuntur, bonus comprobaris exiſtere.

CAP.

CAPVT XXVI. 114

Iterùm alia Epiſtola ab Epiſcopis Orientalibus, & Conſidentibus eorum, ab Epheſo, per quam reſpondetur ad literas ſupra ſcriptas.

VEnientes in Chalcedoniam, in Conſtantinopolim ſiquidem nec nos nec Adverſarii noſtri ſumus introire permiſſi propter bonorum Monachorum ſeditiones, ex opinione cognovimus, quià antè octo dies adventus noſtri piiſſimo Imperatori placuerit Domnum Neſtorium ab Epheſo dimitti, quocumque ire voluerit. Et omninò doluit anima noſtra. Quia ſi hoc verum eſt, ea quæ abſque Judicio & illicitè facta ſunt, interim roborari videntur. Nos autem cognoſcat Sanctitas veſtra pro fide totâ mente certare. Et hunc laborem eligere uſque ad mortem. Suſtinemus verò præſenti die, id eſt, Gorpiæi menſis undecimo, Imperatorem piiſſimum tranſmeare, atque in Ruffinianis cauſſæ audientiam facere.

Oret igitur Sanctitas veſtra, ut nobis cooperetur Dominus Chriſtus, quatenùs fidem Sanctorum Patrum confirmare poſſimus, & ea, quæ contra Eccleſiam ſurrexêre, Capitula radicitùs amputare. Hæc ipſa & ſapere & agere veſtram quæſumus Sanctitatem, & permanere pro fide Orthodoxa bono noſtro fervori. Quando autem præſens Epiſtola ſcripta eſt, nondùm venerat Himerius. Putamus enim, quod nunc ægritudinis inæqualitate detentus ſit. Hoc autem nihil Religioſitatem noſtram perturbat. Speramus enim, quia & triſtia extinguentur, & veritas refulgebit, pronè concertante unà nobiſcum Religioſitate veſtra.

CAPUT XXVII.

Iterum alia Epiſtola quorum ſupra Epiſcoporum ad quos ſupra Epiſcopos.

PEr orationes veſtræ Sanctitatis fuit nobiſcum Imperator noſter collocutus. Et impetrato nutu Divino, facto nunc convicimus interim contraria ſentientes, ita ut omnia quidem noſtra ab amico Chriſti Imperatore ſuſcepta ſint; quæ verò ab iis dicta ſunt, inſuſceptibilia, & inconſequentia videantur. Nam ſurſùm versùm Cyrilli memoriam facientes, & rogantes ut ipſe potiùs uteretur, & pro ſe ipſo ſatisfaceret, nunc uſque obtinere minimè potuerunt. Sed audierunt, quia oportet moveri de pia Religione ſermonem, & Fidem Patrum roborari Sanctorum. Convicimus verò & Acacium, qui inter geſta Deitatem confeſſus eſt eſſe paſſibilem. Eiſque adeò motus eſt piiſſimus Imperator noſter, ut blauteam chlamydem, quam induebatur, excuteret, ſeque retrò ſubduceret præ magnitudine blaſphemiæ. Vidimus verò & omnem Senatum, qui erant in Conſiſtorio, valdè approbare nos ipſos, tanquam reverà pro vera fide laboribus deſudantes.

Placuit igitur Piiſſimo Imperatori noſtro, ut unuſquiſque exponeret propriam Fidem, & Pietati ejus offerret. Nos verò reſpondimus, quia impoſſibile eſt, ut alteram faciamus expoſitionem, niſi quæ in Nicæa facta eſt à Beatiſſimis Patribus. Et hoc quoque placuit ejus Imperio. Reſtat igitur illam, in qua Sanctitas veſtra ſubſcripſit, Pietati ejus offerte. Omnis autem Conſtantinopolitanæ Populus Civitatis ad nos ſine ceſſatione pernavigat, rogans ut pro Fide fortiter decertemus: Et ad eos fortiter compeſcendos, ne occaſionem dare Adverſariis videamur, plurimùm laboramus. Direximus autem veſtræ Religioſitati expoſitionis exemplàr, ut duo authentica dignemini exemplaria tranſſcribere, & ſubſcribatis ambobus.

CAPUT XXVIII.

Per omnia Deo Amiciſſimis, & Sacratiſſimis, atque Sanctiſſimis Comminiſtratoribus Ioanni, Ioanni, Eimerio, Paulo, Macario, Apringio, Theodoreto, Epiſcopis, Synodus, quæ convenit Epheſi, Salutem.

COgnoſcentes certamina, quæ à vobis per gratiam Dei pro Fidei pietate ſunt habita coram Chriſti Amico atque Piiſſimo Imperatore noſtro, experimento agnovimus, quia Dominus Jeſus Chriſtus ſuas non derelinquit Eccleſias, ita ut & nobis Orthodoxis dignam præſtaret gratiam, & multam confuſionem contra inimicos effunderet, & piiſſimum Principem noſtrum rectæ fidei Sanctiſſimæ Eccleſiæ addicere præpararet. Et confidimus, quia & competentibus Sacerdotibus, Chriſti fiduciâ dimicantibus vobis, & ſalvante Domino Imperatoris noſtri piiſſimam vitam, pacificum finem præſens negotium ſortietur. Et hæc quidem depompabunt hæreſes. Refulgebit quidem rurſus per univerſas totius Mundi Eccleſias Sanctorum Patrum fides Orthodoxa. Inimici verò nec ceſſant nunc uſque conſuetâ uti tyrannide, eòquod nullam ſenſerint ultionem. Ubique enim per Eccleſias noſtras mittentes damnationes illicitas, perturbant & Cleros & Populos.

Subſcripſimus autem in duas uniformes Epiſtolas, quæ à veſtra Sanctitate directæ ſunt, pro quibus ut vos uſque ſanguinem quæſumus opponatis, contra eam, quæ nuper exſurrexit, impietatem pro ueritate bellantes. Scientes, quod in Sanctitatis veſtræ concordia permanentes, parati ſumus priùs animam reddere, quam quodlibet hæreticorum Capitulorum Cyrilli Alexandrini ſuſcipere.

Ea verò, quæ contra perſonam, quæ injuſtitiam pertulit, facta ſunt, cognoſcentes totius obſtuporis ſumus taciturnitate perculſi. Qui enim depoſuerunt eum, in ipſis Geſtis hæreticis Capitula hæretica, ſicut noſtis, Patrum fidei conjunxerunt: Et per hoc ſemetipſos hæreticos denotantes, & à fide alienos Orthodoxa. Quomodò igitur, quæſo, póſſibile eſt, ut ad unum, dum ſunt contraria, hæc utraque conveniant? Id eſt, ut depoſitio approbetur, & Capitula improbentur. Si enim circa damnationem fide ſunt digni, & in his, quæ expoſuerunt iidem, hæreticis Capitulis fide non habentur indigni. Si verò hæreticos eos convincunt eſſe Capitula, ab hæreticis etiam depoſitio facta eſt. Hæc adlocuti ſumus etiam Principem noſtrum piiſſimum, & ad veſtram direximus Sanctitatem, ut quod vobis viſum fuerit peragatis.

Æſtuamus enim, quod triſtes dicimus, pro veritate, ne ſi confirmetur quæ ab hæreticis eſt facta dejectio & Capitula hæretica quamcumque obtineant firmitatem: Et alia quæ ab eis contra multos facta ſunt Sacerdotes. Quæ omnia dum Sanctitas veſtra cognoverit, illa eam confidimus eſſe acturam, per quæ & univerſa, quæ contra omnes ab hæreticis ſunt facta, caſſentur, id eſt, ſive damnatio, ſive excommunicatio, per Synodicas literas, Imperialiaque Decreta. Non ignorat enim Religioſitas veſtra, quod habeamus nobiſcum nonnullos Epiſcopos, qui in propriis manſionibus ſoli remanſerunt. Direximus autem Sanctitati veſtræ & eam, quæ nuper facta eſt, interpretationem hæreticorum Capitulorum ab Alexandrino Cyrillo, impietatem ſuam etiam per ipſam ſubtiliùs oſtendente. Sicut autem veſtram rogavimus Sanctitatem, dignemini habere curam, quatenùs celeriùs dimittamur, maximè quia tempus imminet hyemis.

1. Tranquillinus Epiſcopus Antiochiæ, quæ eſt Piſidiæ Metropolis, incolumes vos orare pro me deprecor apud Deum, Domini mei fratres.

Et reliqui ſimiliter ſcripſerunt.

2 Helladius Epiſcopus Tharſi

3 Alex

3. Alexander Epiſcopus Apameæ.
4. Julianus Epiſcopus Sardicæ.
5. Boſſorus Epiſcopus Gangrorum.
6. Petrus Epiſcopus Trajanopolis.
7. Çyrus Epiſcopus Tyri.
8. Rabbulas Epiſcopus Edeſſenus.
9. Alexander Epiſcopus Hierapolitanus.
10. Maximinus Epiſcopus Anazarbi.
11. Dorotheus Epiſcopus Marcianopolis.
12. Aſterius Epiſcopus Arandæ.
13. Subanus Epiſcopus Hypatæ.
14. Dexianus Epiſcopus Seleuciæ.
15. Baſilius Epiſcopus Lariſſæ Theſſaliæ.
16. Eutherius Epiſcopus Thyanorum.
17. Gerontius Epiſcopus Claudiopolis.
18. Muſeus Epiſcopus Aradi.
19. Placeus Epiſcopus Laodiceæ.
20. Martianus Epiſcopus Abryti.
21. Cyrillus Epiſcopus Adanæ.
22. Fritilas Epiſcopus Heracleæ.
23. Cyriacus Epiſcopus Diocletianopolis.
24. Antiochus Epiſcopus Boſtrorum.
25. Daniel Epiſcopus Fauſtinianopolis.
26. Marcellinus Epiſcopus Arcæ.
27. Saluſtius Epiſcopus Coriæ.
28. Jacobus Epiſcopus Doroſtoli.
29. Theophanius Epiſcopus Philadelphiæ.
30. Meletius Epiſcopus Neo-Cæſareæ.
31. Diogenes Epiſcopus Ninopolis.
32. Polichronius Epiſcopus Epiphaniæ.
33. Heſychius Epiſcopus Caſtabalorum.
34. Trajanus Epiſcopus Auguſtæ.
35. Cyrus Epiſcopus Marcopolis.
36. Polichronius Epiſcopus Heracleæ.
37. Helliades Epiſcopus Zeugmatis.
38. Anaſtaſius Epiſcopus Tenedi.

29. Valentinianus Epiſcopus Malli.
40. Julianus Epiſcopus Lariſſæ.
41. Diogenes Epiſcopus Seleucobeli.
42. Theotiſtus Epiſcopus Cæſareæ.

Piiſſimis & Amicis Chriſti Imperatoribus Theodoſio & Valentiniano, Auguſtis, Synodus Sancta, quæ in Epheſum congregata eſt.

Edocti ex literis Sanctiſſimorum & Deo amiciſſimorum Comminiſtratorum noſtrorum, qui ad pium Comitatum veſtrum pro tota Synodo advenerunt, quod & introitus eorum propriè à veſtra Pietate ſuſceptus ſit, & pro pia fide Imperii veſtri zelum, ita delectati ſumus, tanquam ſi cum præfatis præſentes fuiſſemus, cumque ipſis tranquillam Pietatis veſtræ faciem vidiſſemus. Cognovimus enim, quomodo illa quidem, quæ Adverſariorum ſunt, inſuſceptibilia facta ſint veſtro juſto Judicio, Nicænorum verò Patrum fides, pro qua & præſentes Deo amiciſſimi Epiſcopi, & nos quoque certamus, digna ſuſceptione probata ſit. Et credimus, quia ſic ex Domino veſtra Pietate pendente, ab his qui tentaverunt, nullatenùs commovebitur Apoſtolica fides, per quam à Progenitoribus olim veſtrum regnat Imperinm. Et omnes alienigenas ſubditos habet. Et circa hæc gratidicas voces & intentas pro Pietate veſtra deprecationes conſuetè obtulimus cum multa Domino Chriſto lætitia.

Quoniam verò multa quidem fiducia eſt Sacerdotibus coram veſtro Imperio, & illa ei inſinuare præſumimus, quæ in anguſtam nos æſtuationem miſerunt, quorum curationem quoque depoſcimus. Undè quæſumus, ac noſmetipſos proſternimus veſtigiis veſtris, ut cum patientia nos humillimè ſupplicantes Pietas veſtra ſuſcipiat pro illa perſona, cui præjudicium factum eſt ab his, qui hæretica Cyrilli Alexandrini Capitula ſuſceperunt, impietatemque contra id, quod Divinitatis eſt, effecerunt. Qui enim hæretica Capitula ſubintroduxerunt, Sanctorum Patrum perturbaverunt fidem, quod ad ipſos pertinet, in ipſis Geſtis. Et illicitam

citam fecerunt depoſitionem. Et credimus, quia indeclinabili, rectoque Judicio veſtro juſtum minimè apparebit, condemnationem *ab illis* factam permanere, quos hæreticos dignum *eſt* condemnari, dum convicti ſint hæretici eſſe.

Quæ verò ab eis facta ſunt & contra Canonicas ſanctiones, & piiſſimas literas, à multis jam particulatim didicit Imperium veſtrum, dum ille, qui ab eis injuſtitiam pertulit, in ullo nec veſtris ſanctionibus contra-iſſet, & Eccleſiaſticam fidem Orthodoxè prædicaſſet. Nam *etſi* ipſe hujuſmodi *ſit, qui millies fugiens tumultus caveat, & privatim agere malit,* metuendum tamen eſt, ne fidei læſio quæcumque contingat, eò quod illicita illa dejectio ab illis facta ſit, qui hæretica ſuperduxére Capitula.

Et ſubſcriptiones.

CAPUT XXIX. ...117

Imperatores Cæſares Theodoſius & Valentinianus, Victores, Triumphatores, Maximi, ſemper Colendi, ſanctæ Synodo, quæ in Epheſina Civitate convenit.

INtentionem quidem noſtram, etiamſi non ſcriberemus nunc, ex multis aliis noveratis. Et quantum pro recta fide habeamus ſtudium, & pro unitione Eccleſiarum, à Patribus hoc & ab Avis edocti, & nihil uſquè hactenùs ſanæ Fidei præponentes, propter quam etiam jam paulò ante in Epheſum veſtram congregare feſtinavimus Sanctitatem. Et dum congregati eſſetis, omnia hujuſmodi ſcripſimus, per quæ conſequens eſſet abſque contentione vera Fides. Et quæ olim tenuit, inconcuſſibiliter permaneret, ad amicitiam vobis unitis. Quoniam verò propter intentionem impietatis, ac ſæpè contentiones inter vos factæ ſunt quædam, & acta nonnulla quæ diſſenſiones haud dubiè conſequuntur, volentes in omnibus vobis terminari diſcordiam, Magnificentiſſimum & Reverendiſſimum Divinorum Officiorum Magiſtrum Joannem direximus, ut contentiones, quæ inter vos natæ fuerant, ſolverentur. Dum verò neceſſarium videretur & hoc, ut huc veſtrum nonnulli venirent, quò Pietas noſtra etiam præſens inter præſentes audiret, ut unitio, quam ſtudemus, pio proveniret aſſenſu, hoc quoquè peregimus, univerſa peraventes ſuaviter diſponenda.

Sed quia permanet adhuc diſſenſio commiſſa, laborem reputantes veſtram Religioſitatem ſufferre ex ipſa neceſſitate Concilii, reverti Epheſo ad propria conceſſimus univerſos. Et proprias

prias rurſum Eccleſias obtinere. Quod unuſquiſque faciat cum Epiſcopis, qui venerunt à Provincia ejus. Cyrillum verò ſolum, qui Alexandrinus quondam fuit Epiſcopus, & Memnonem qui fuit Epiſcopus Epheſinus, nequè vobis connumeramus, & ab Epiſcopatu novimus eſſe alienos, ſicut olim veſtræ à nobis ſcriptum eſt Sanctitati. Ad proprias Eccleſias revertentes Civitatum quieti proſpicite, dignam per omnia manſuetudinem Sacerdotio amplectentes. Eorum ſiquidem, quæ hìc quomodocumque feciſtis, eſſe aliquam ſatisfactionem convenit per ea, quæ ſunt poſtea ſecutura. Erit autem, ſi Eccleſiaſticum decorem cum publica Conſequentia ſervaveritis.

CAPUT XXX. 118

Epiſtola Theodoreti Epiſcopi ad Alexandrum Hierapolitanum Epiſcopum, quam ponit Ireneus.

NEque blandimenti, neque aſperitatis ullam ſpeciem reliquimus, nec deprecationis, nec contradictionis, quâ uſi non ſumus apud Piiſſimum Principem & Conſiſtorium, clarè obteſtantes in conſpectu Dei, quæ cuncta deſuper cernit, & Domini noſtri Jeſu Chriſti, qui futurus eſt orbem terrarum cum Juſtitia judicare, & Spiritus ſancti, & electorum ejus Angelorum, ut non deſpiceretur, quod corrumpitur Fides ab his, qui illa Capitula hæretica ſuſceperunt, & in eis ſubſcribere præſumpſerunt; ſed ut Nicæna Fides exponi tantummodò juberetur, & expelleretur quæ ſuperinducta eſt hæreſis ad exterminium, corruptionemque pietatis. Et uſquè hodie nihil perducere valuimus ad effectum: Eò quod huc & illuc circumferantur Auditores.

Sed tamen nihil horum nos diſſuaſit, quod ab inſtantia propoſita ceſſaremus. Sed in ipſa nunc uſque perſiſtimus. Hoc ergo, quod Domino favente ſit dictum, peregimus, ut cum Juramento Imperatori Piiſſimo diceremus, quia impoſſibile eſt, ut nos Cyrillum & Memnonem in Epiſcoporum reſtituamus officio. Et fieri non poteſt, ut communicemus reliquis, niſi Capitula hæretica ante ſummoverent. Nos igitur hanc habemus intentionem. Feſtinatio verò eſt iis, qui ea quæ ſua ſunt quærunt, non quæ Jeſu Chriſti, & extra noſtram illos reſtituere voluntatem. Et nihil horum pertinet nobis. Deus enim noſtrum Propoſitum exigit, perſeverantemque virtutem, & eorum quæ contra voluntatem ſunt, non exigit ultionem.

De

De illo verò Amico hoc cognoſcat Sanctitas veſtra, quia quoties ejus fecimus mentionem, ſive coram Piiſſimo Principe, ſive coram Conſiſtorio Principis, feciſſe adjudicati ſumus injuriam. Tanta enim eorum, qui intus ſunt, adverſitas contra eum. Et quod eſt omnium peſſimum, quia & ipſe Piiſſimus Imperator nomen ejus pluſquam cæteri averſatur, nobis manifeſtè dicens: *Quia de hoc nullus mihi manifeſtè aliquid dicat. Typum namque jam ſemel ea, quæ ad illum pertinent, ſuſceperunt.* Veruntamen hìc ſumus, non ceſſaturi totâ virtute curam de iſta quoquè gerere parte, ſcientes iniquitatem, quæ in eum commiſſa eſt ab his, qui ſine Deo ſunt. Feſtinamus verò, ut & nos hinc liberemur, & veſtra inde Religioſitas eruatur. Nihil namquè hinc ſuavius ſperare poſſibile eſt. Eò quod auro cunctis ſit ſatisfactum. Et Judices ipſi contendant, quia una ſit Deitatis Humanitatiſque natura. Populus verò, favente Domino, ſalvus eſt omnis, & ad nos inceſſanter egreditur. Cœpimus namquè & alloqui eos, & Collectas celebravimus maximas, & per orationes tuæ Religioſitatis quartâ jam vice feci ad eos de Fide ſermones. Et cum tanta voluptate audierunt, ut uſque ad horam ſeptimam minimè receſſiſſent, ſi patienter ſuſtinuiſſent Solis ardorem. In atrio enim, quod eſt maximum, & quatuor porticus habet, multitudo convenit. Et nos de ſuperioribus locis habitationum ſermonem habuimus,

Clerus verò univerſus cum bonis illis Monachis nos valde impugnat, ità ut unâ vice pugna commiſſa ſit, quando à Ruffinianis primâ collocutione revertebamur Piiſſimi Principis. Et multi fuerunt vulnerati, tam Laicorum qui erant nobiſcum, quàm Monachorum quoque falſorum. Agnovit autem Piiſſimus Imperator, quod multitudo congregaretur ad nos, & ſolis nobis colloquens ait: *Agnovi quia Collectas extraordinarias facitis.* Ego verò dixi ei: *Quoniam dediſti fiduciam cum venia, audi. Nunquid juſtum eſt, ut illi, qui quidem hæretici & excommunicati ſunt, Eccleſiaſtica Miniſteria peragant; nos verò, qui pro Fide certamen habemus, & propter hoc eos communione privavimus, in Eccleſiam non intremus?*

Ille inquit: *Et ego quid faciam?* Reſpondi ergo ei: *Quod fecit his, qui nunc Magiſter eſt, quando erat Comes Largitionum tuus, dum veniſſet ad Epheſum. Inveniens enim quod illi Miſſas quidem facerent, nos minimè,*

minimè, compeſcuit eos dicens: Quia niſi inter vos pax fuerit facta, uni parti Collectam celebrare non ſinam. *Et oportebat, Pietas tua Epiſcopo præſentis loci præciperet, ut nec nobis nec illis Miſſas tenere concederet, donec conveniremus ad pacem: Ut juſtum Decretum tuum innoteſceret univerſis.* Ad hæc reſpondens dixit: *Ego Epiſcopis imperare non poſſum.* Reſpondi igitur ego: *Ergo nec nobis imperet aliquid. Et accipimus Eccleſiam, celebramuſq; Collectam: Et cognoſcet Pietas tua, quia multò plures nobiſcum ſunt, quàm cum illis.* Super hæc verò diximus ei: *Quia Collecta noſtra nec Lectionem ſanctarum Scripturarum habuit, nec Oblationem. Solas verò Litanias pro fide, & pro veſtro Imperio fecimus. Et pro Religione pia Sermones.* Approbavit ergò, & nunc uſque id non prohibuit fieri. Creſcunt igitur ſubinde Collectæ noſtræ, navigante ad nos multitudine populi, cumque omni voluntate audiente doctrinas.

Oret igitur Religioſitas veſtra, ut finem Domino placitum cauſſa ſuſcipiat. Nos enim per ſingulos dies in periculo ſumus, de ſeditioſo impetu ſuper nos Monachorum & Clericorum ſuſpecti, facilitatemque Potentiſſimorum videntes.

CAP.

CAPUT XXXI. 119

Dominis honorandiſsimis, & Deo Amiciſsimis Epiſcopis, qui in Epheſo degunt, Ioannes, Himerius, Paulus, Macarius, Apringius, Theodoretus, Epiſcopi, in Domino ſalutem.

QUinquies jam coram Principe introivimus, & de hæreticis Capitulis multa contendimus. Et juravimus ſæpiùs Imperatori piiſſimo, quoniam poſſibile non eſt communicare nos cum his, qui contraria ſapiunt, niſi Capitula hæc fuerint abdicata. Et quia nec ſi abjecerit Cyrillus Capitula ſua, ſuſcipietur à nobis, eò quod Princeps factus ſit nuperæ hujus hæreſios. Et nunc uſque nihil obtinere potuimus, eò quod Adverſarii valdè inſiſtant. Et hi qui audiunt, non increpent, eis reſiſtentibus impudenter: Neque compellant eos ad diſceptationem, collocutionemque venire. Illi namque Capitulorum diſcuſſionem modis omnibus fugiunt, & de ipſis nec loqui omninò contenti ſunt. Nos verò per orationes veſtras uſque ad mortem ſumus parati perſiſtere. Et neque Cyrillum ſuſcipere, neque Capitula quæ ab eo expoſita ſunt. Nec iſtis communicare, niſi expulſa fuerint quæ malè ſubintromiſſa ſunt fieri. Rogamus igitur & Sanctitatem veſtram, ut nobis eadem ſentiatis, & eandem perſeverantiam demonſtretis. Pro pietate enim certamen habemus, in qua ſola nobis eſt ſpes, & propter quam ſperamus Salvatoris noſtri benignitate nos perfrui in vita futura.

De Deo amiciſſimo verò atque Sanctiſſimo Epiſcopo Neſtorio noverit Religioſitas veſtra, quia ſtudium nobis fuit, ut miſceremus de illo ſermonem: Et interim non pervaluimus, eò quod cuncti Adverſarii & ad ipſum nomen ſint infeſtè diſpoſiti. Dum

ſe tamen iſta ſic habent, feſtinabimus,ſi tempus invenire potuerimus,placabileſque Auditores,& hoc facere abſque dubio : Tamen ſi Dominus noſtræ intentioni cooperator exſtiterit. Ut verò neque hoc ignoret Sanctitas veſtra, ſcitote quia videntes Cyrillianos tyrannide, ſeductione, adulationeque, ac muneribus omnes ferè, ut ita dicamus, evertiſſe, frequenter piiſſimum Principem rogavimus, & Magnificentiſſimum Judicem, ut & nos ad Orientem, & Religioſitatem veſtram ad propria ire permitteret : Hoc reputantes, quia in vacuum moraremur, nihil proficientes in cauſſa præſenti, eò quod Cyrillus nobiſcum modis omnibus fugiat habere conflictum, ſciens manifeſtam convictionem blaſphemiarum, quas in duodecim Capitulis ſuis expoſuit. Placuit autem poſt multas preces noſtras Piiſſimo Principi, ut unuſquiſque noſtrum reverteretur ad propria, ita ut Ægyptius & Memnon Epheſius in locis permaneat propriis. Sic enim poterit univerſos idem Ægyptius obcœcare per propria munera, ut ipſe quidem; poſtquàm mala multa millia perpetravit, ad Sedem propriam revertatur, innocens autem vir ad ſuum Monaſterium mitteretur.

CAP.

CAPUT XXXII. 120

Conteſtatio prima Ioannis, Antiochenæ Sedis Patriarchæ, & reliquorum ſex, quam Theodoſio Imperatori á Chalcedone direxerunt, quando eis illic relictis intravit Conſtantinopolim cum his Miſſis, qui erant in Legatione á Beato Cyrillo, & Synodo quæ pariter convenit in Epheſum.

VOtivum fuerát neque à quolibet alio propter ſpes futuras & incongruas pietatis verbum prodi, nedum ab his, qui Sacerdotale officium ſunt ſortiti, & Eccleſiarum defenſionem. Quos neſcimus, quomodo concupiſcentia Præſidendi, & Principatus amor, & frigidæ quædam promiſſiones ad hoc uſque depoſuerant, ut omnia quidem Chriſtianorum Præcepta deſpicerent, ſoli verò ejus viri intentioni ſervirent, qui ex præventu omnia ſperavit, tam ſibi, quam etiam his, qui ad hoc ei cooperati ſunt, evenire.

Dicimus verò Alexandrini Cyrilli, qui ſolius controverſiæ cauſâ hæretica Sanctis Dei Eccleſiis ſuperinducens Dogmata, & hæc convincenda præſentiens, per ſolum Memnonis miniſterium & Epiſcoporum conniventiam prædictorum, diffugere ſperavit eorum, quæ peccando commiſerat, ultionem. Undè & quietem nimis cupientes, & in reliquis tenendam patientiam judicantes, circa hujuſmodi tamen quietem patientiamque, perditionem fidei reputando, ad ſolos vos, qui cum ſuperna virtute Mundi ſalus eſtis, ſupplicationem convertimus, ad vos ſpecialiter attinere putantes ea, quæ fiunt pro piâ Religione certamina, tanquam qui etiam nunc uſque ſervaſtis eam, & per ipſam valdè ſer-

ſervamini. Nunc verò adhibemus ſupplicationem, ſicut utique in conſpectu ſanctiſſimi Dei futuram ſatisfactionem, peroraturam pro nobis, ſi nihil eorum, quæ pro Religione facere poſſumus, per ſegnitiem omittamus. Si & publicemus pro ea tuæ Pietatis ſermones.

Non eſt enim quid ampliùs queant temporibus Chriſtianis agere Sacerdotes; quam ut tam fidelem Principem proteſtentur. Et ſimul toties promiſimus, ut tam vitam noſtram, quam corpora in certaminibus, quæ habemus pro fide, ponamus. Propter quod coram Deo, qui omnia conſpicit, & Domino Jeſu Chriſto, qui cum juſtitia judicaturus eſt univerſos, & Sancto Spiritu, cujus gratiâ gubernatis Imperium; & electis Angelis, qui vos ſervant, quos & adſtantes videbitis illi terribili Throno; & illas terribiles actiones, quas inceſſanter offerunt Deo, quas quidam nunc obliterare pertentant: Quæſumus, ut eam, quæ nunc expugnatur, ulciſcamini pietatem. Et jubeatis, ut hæretica illa Capitula, quæ ſuperintroducta ſunt fidei, expellantur. Quia ſunt omnimodè à rectis dogmatibus aliena, & hæreticis veſaniis conſona. Aut certè ſi quis eorum, qui conſenſerunt & ſubſcripſerunt eis, & poſt veniam, quæ à nobis promiſſa eſt, vult ultra contendere, hunc venire ad medium jubeatis, & manifeſtè illum ſub Eccleſiaſticis increpationibus tuæ Pietatis judicio vindicate.

Nihil namque ab hac re, ô Imperator, tuo dignius eſſet Imperio. Pro qua & contra Perſas olim, & contra alios Barbaros bello contendere feſtinaſti, Chriſto tibi præclaras retribuente victorias, eò quod pro eo promptus exſtiteris. Fieri verò coram tua Pietate quæſumus inquiſitiones in Scripto. Sic enim procul dubio faciliùs dignoſcetur. Et omni futuro tempore convincentur, quicumque deliquerint. Si qui verò pro his, quæ peccando commiſerunt, hæſitantes ferre ſermones, ſeu reddere rationes, rectam fidem velut ex donatione imperantes ſubjugare voluerint; tui erit juſti judicii providere, ſi non & ipſum vocabulum perdiderint Magiſtrorum, qui hæſitantes certare pro his dogmatibus, quæ inducunt, & non convolentes probare quæ direxerunt, ne feciſſe impiè convincantur. Nec ea expellere dignantur, ne fortè infructuoſa eis, habita inter ſemetipſos, conſpiratio fiat.

Jam

Jam ſiquidem meditantur, ut pro hujus impietatis præmio Sedium reſtituantur Principatus. Et alias ad corruptionem Canonum formulas, quæ & per ea, quæ olim ſunt ab eis tentata, jam proditæ ſunt, & adhuc demonſtrabiliùs eluceſcent, niſi tuum talia compeſcat Imperium. Nam videbit eos non multò poſt etiam Pietas tua hujus proditionis mercedes, tanquam capta de fide Chriſti volentes ſpolia, diſpertire. Nos verò olim quidem, dum quædam præſumpta ſint à Reverendiſſimo quondam Hieroſolymitanorum Juvenali, quievimus, dum certè quæ debeamus bellare pro Regulis, videremus.

Tunc quaſdem feſtinationes & phantaſias ejus hujuſmodi contra utramque Phœniciam & Arabiam minimè ignoramus. Nec tamen de his interim contendere poſſumus, qui certè de ipſis quoque Civitatibus, quarum nobis cura commiſſa eſt, & ab ipſa, ſi oportuerit, vita faciliùs abſcedemus, quam relinquamus devotionem pro fide bellandi. Sed contra horum quidem ſpes tam Dei judicium, quam tuæ Pietatis opponimus. Nunc autem quæſumus, ut de prima & ſola fidei pietate ſit cura. Et ne illum, qui ſub ſanctæ converſationis Conſtantino vix tandem ſplendor eſt factus Religionis Orthodoxæ, & præterea eſt confirmatus per Beatos Avum tuæ Pietatis & Patrem, à tuo verò Imperio in alteras quoque Barbaricas Gentes, & in Perſarum firmatus eſt Regione, periclitetur in ipſis Imperialibus Aulis, & juxta veſtram mergatur Tranquillitatem. Non enim duplices Chriſtianiſmi doctrinas in Perſidem directurus eſt Imperator, nec aliquid apud eos magnum fides noſtra putabitur, dum contendentibus nobis nemo ſit Judex: Nec duplicibus prædicationibus, ſive Myſteriis communicatur ſanâ mente quilibet. Nec verò piè eſt quis à tantis Patribus abſceſſurus, & Sanctis: Et qui reprehenduntur in nullo. Sed nec ſuavia, quæ ad Imperium pertinent, eorum qui ad invicem contraria ſentiunt, ordinibus adſcribentur.

Nec parum ridiculum erit, quod tribuemus hoſtibus. Et alias, multa millia, quis malæ contentionis eorum denumerare poterit læſiones? Si verò eſt qui parvum cæleſtium rerum putet affectum, faciliùs quidem quilibet ſit alius, quàm cui Deus omnem Mundi tribuit poteſtatem. At verò nobis omninò eſt ſuſcipere

à tua Poteſtate Judicium. Deducit namquè mentem tuam Deus ad integram eorum, de quibus quæſtio eſt, comprehenſionem. Si verò eſt aliquid, quod modò prohibeat, non enim cuncta illa nobis effabilia ſunt, quæ tuæ Pietati de rebus, ſeu circa ipſas res conſtant, certè vel ad propria receſſum nobis facilem, ſecurumque eſſe à tua Tranquillitate depoſcimus. Commiſſas enim nobis Urbes non parum noceri ex hac mora conſpicimus, dum certè hic nihil hæc ipſa proficiat propter eos, qui & contra tuam, ſicut claret, eligunt contendere Pietatem.

CAPUT XXXIII. 121

Poſt conteſtationem Ioannis, & aliorum Epiſcoporum, qui in Chalcedone retenti ſunt intrante Imperatore in Conſtantinopolim cum Parte adverſa, hac ad Ephesum Sacra directa eſt Epiſcopis, qui cum Alexandrino Epiſcopo convenerant, cujus poſt præfationem talis eſt Textus.

NOs Eccleſiæ pacem cunctis aliis occupationibus honorificè præponentes, non ſolùm per Judices noſtros, ſed etiam per nos ipſos aggregare vos voluimus: Impium eſſe & indignum noſtro credentes Imperio, ſi faſtidientibus nobis, & non omnia, quæcumque poſſibile eſt, facientibus, dividerentur Eccleſiæ. Quoniam verò neque uniri vos poſſibile factum eſt, nec ad reddendam rationem de his, circà quæ dubitatio eſt, venire voluit Venerabilitas veſtra, decrevimus ut Orientales Epiſcopi ad ſuas Patrias & Eccleſias revertantur, & Synodus Epheſina ſolvatur. Ita videlicet ut Cyrillus intret Alexandriam, & Memnone in Epheſo permanente. Hoc enim ſignificamus veſtræ Religioſitati tantummodò, quod quamdiu vivimus, Orientales adjudicare non poſſumus. Coram enim nobis nulla ex parte convicti ſunt. Si igitur ulla pacis remanſit intentio, hanc potiùs eligentes nobis abſque contentione reſcribite. Aliàs de profectione veſtra mox ad iſta, quæ ſcripſimus, cogitate. Nos enim mali alicujus cauſſa non ſumus. Si qui ſint, cognoſcit Deus.

Miſſa Sacra ultima omnium. Directa eſt, quando jam redierat in Civitatem ſuam Beatus Cyrillus, Alexandriæ Patriarcha.

CAP.

CAPUT XXXIV. 122

Conteſtatio ſecunda, quam Ioannes Antiochenus Epiſcopus, & reliqui.... & totius Synodi, à qua directi ſunt, Imperatori Theodoſio ad Conſtantinopolim direxère perſonas.

SÆpè jam Pietatem veſtram, & per nos, & per Relationes edocuimus, quia periclitatur rectæ gloriæ dogma corrumpi, & Eccleſiæ Corpus exſcindere moliuntur hi, qui omnia confundunt, quique tam cunctas Eccleſiaſticas ſanctiones, quam omnes calcavere Imperatorias leges, & univerſa pariter miſcuerunt, ut hæreſis, quæ à Cyrillo eſt Alexandrino, promulgata firmetur. Nam dum convocati à veſtra Pietate fuiſſemus ad Epheſum, ut diſcuteremus eas, quæ exortæ ſunt, quæſtiones; & Evangelicam atque Apoſtolicam Fidem, quæ à Beatis Patribus eſt expoſita, firmaremus: Dum nec cuncti Epiſcopi conveniſſent, qui fuerant convocati, illi fecerunt particulare Concilium, qui hæretica illa Capitula, Arii & Eunomii, atque Apollinarii veſaniæ conſona, inter Geſta, quæ in Scripto ſunt habita, firmaverunt. Et quoſdam quidem ſeducentes; aliquos verò, qui de Hæreſi pulſabantur, ad communionem ſuſcipientes, non præveniente Judicio; aliis verò excommunicationis ſolutionem pro mercede reddentes; nonnullos autem ſpe Principatus incompetentis armantes; ſibimetipſis multitudinem collegerunt: Tamquam neſcirent, quia fidei pietatem non oſtendat multitudo, ſed veritas.

Lectæ ſunt quidem item literæ Pietatis veſtræ, quas per Candidianum Magnificentiſſimum Comitem direxiſtis, quæ continebant, quia oportet cum charitate fraterna, & pacificè eas, quæ pullulaverant, diſcuti quæſtiones, convenientibus his, qui convocati ſunt, Deo amiciſſimis omnibus Epiſcopis pariter: Et nihil lectio

lectio tanta profecit. Venit Palladius devotiſſimus Magiſtrianus' alteras Imperii veſtri literas deferens, ſignificantes quia oportet omnia, quæ particulariter facta ſunt, exſtirpari, & ab initio reconvenire Concilium, ac verum Dogma firmari. Et hoc quoque pium Decretum veſtrum conſuetè contemptum eſt ab his, qui temerè univerſa præſumunt. Advenit deindè Magnificentiſſimus Magiſter Joannes, qui omnium tunc uſque Largitionum Comes erat, alteras deferens, ſignificantes quod trium depoſitio à veſtro Imperio fuerit approbata: Et quia pullulantia ſcandala oporteret evelli, & ſolam fidem, quæ in Nicæa à Beatis & Sanctis Patribus expoſita eſt, ab omnibus roborari. Etiam iſtam legem conſuetè tranſgreſſi ſunt: Quod omnibus ludunt.

Non enim quieverunt etiam pro hujuſmodi lectione: Et communicantes Depoſitis, & eorum nomina, quaſi eſſent Epiſcopi, nominantes. Nec verò paſſi ſunt abdicare, quæ ad morbum corruptionemque piæ Fidei ſunt promulgata Capitula. Et hæc, dum ſæpiùs ad diſceptationem vocarentur à nobis. Paratas enim hæreticorum Capitulorum convictiones habuimus. Et teſtis eſt horum præfatus Magnificentiſſimus Magiſter, qui & nos & ipſos & tertiò convocavit & quartò. Dumque hoc proponeremus, audiit. Rogavimus priùs hæc propter illorum pertinaciam, ut huc evocaremur. Et venimus, nec paululum remorati. Nec ex quo venimus, aliquando ceſſavimus, & coram Pietate veſtra, & coram Conſiſtorio excellente rogantes, ut pro Capitulis certamen exciperent: Et aut ad conflictum venirent, aut certè pellerent ea tanquam Fidei Orthodoxæ aliena, & permanerent in ſola fidei expoſitione Beatorum Patrum, qui Nicææ convenerunt.

Et ecce illi quidem, qui nihil horum facere voluerunt, ſed in hac hæretica controverſia perſiſtunt, quæ ad Eccleſiaſtica & Sacerdotalia officia pertinent, permittuntur implere; nos verò abſque Collecta tanto tempore permanentes, & in Epheſo, & hìc, & illic, Atque hìc periculorum millia multa perpeſſi. Et lapidati à ſervis amictu Monachali opertectis. Et hac paulò minùs ſubitò interempti. Quievimus quippè pro fidei pietate omnia ſuſtinentes. Poſt hæc placuit Pietati veſtræ & nos & illos pariter convocare, & eos qui pertinaces ſunt, cogere ad Dogmatum ve-

nire diſceptationem. Dumque hoc futurum ſuſtineret Pietas veſtra, ad Civitatem profecta eſt.

Et illos quidem, qui accuſantur hæreſis, & quorum quidam quidem propter hoc à nobis damnati ſunt, alii verò excommunicationi ſubjecti, qui etiam nunc jam ſub alia Regula obnoxii ſunt, ad Civitatem venire præcepit, & Sacerdotii Miniſterium gerere, & Epiſcopum conſecrare; nos verò, qui certamen pro pia fide ſuſcepimus, & omne periculum pro rectis elegimus ſuſtinere Dogmatibus, nec Urbem juſſit intrare, nec propugnare pro fide, dum expugnetur ab aliis, neque pro Dogmatibus rectis inſiſtere, ſed nec ad propria ſaltem redire conceſſit.

Et ſumus Chalcedone anxii, & coarctati gemimus de ſchiſmate, quod contra Eccleſiam meditantur. Hujus rei gratiâ, tamquam qui nullum Reſponſum potuimus obtinere, neceſſarium duximus Pietatem veſtram per has literas edocere in conſpectu Dei, & Chriſti ejus, & Sancti Spiritus, quia ſi quis ante reſtitutionem rectorum Dogmatum fuerit ordinatus ab his, qui hæreticè de fide ſentiunt, omnem neceſſe eſſe Eccleſiam ſeparari, ſcindentibus ſeſe & Populis & Cleris, & contra invicem collidentibus. Nullus enim piè ſentientium ſuſtinebit, ut illis communicet, qui hæreticè colunt, & perditioni ſalutem propriam dedicant. Dum verò id contigerit, veſtra præter intentionem propriam Pietas agere compelletur. Schiſma enim utique contra voluntatem confirmabitur, & contriſtabuntur hi, qui pro fidei veritate certant, eò quod proditoriè proprias animas tradere minimè acquieſcant. Neque conſentire his, qui impia Cyrilli Capitula vindicare contendunt. Multi autem ſunt, qui pro fidei pietate certant: Tam nos Orientalis Diœceſis Univerſi, & quæ nobiſcum ſunt cunctæ Provinciæ, ex Ponti atque Aſiæ, ac Thraciæ Regione, Illyricique & Italiæ. Nec enim ulli Epiſcopi his Cyrilli Dogmatibus acquieſcere patientur, qui etiam veſtræ Pietati Codicem Beatiſſimi Ambroſii direxerunt, contraria huic, quæ nunc pullulat, culturæ edocentem. Uti igitur tale nil fiat, nec ampliùs veſtra Pietas æſtuetur, quæſumus, deprecamur, rogamus, ut antè Ordinationem non fieri ſanciatis, niſi formam ſuſceperint, quæ ad Orthodoxiæ pertinent fidem, propter quam & congregavit nos Amatrix Chriſti Summitas veſtra. CAP.

CAPUT XXXV. 123

Conteſtatio tertia, quam Theodoſio Imperatori eidem ſeptem Epiſcopi direxerunt.

NOn ad hæc evocationem veſtræ Pietatis ſperavimus perventuram. Vocati enim ſumus honorificè, ſicut evocari ab Imperatore convenit Sacerdotes. Et evocati ad fidem, & confirmationem fidei Sanctorum Patrum, juſtè pio Imperatori obedientes advenimus. Et dum veniſſemus, neque ab Eccleſiaſtica receſſimus Conſequentia, neque veſtra Conſtituta contempſimus: Sic converſati ſumus à die, quâ in Epheſum venimus, uſque hodie veſtrorum nutuum Secutores. Verùm nihil nos circa præſentem vitam, ſicut apparet, adjuvit cuſtodia ordinis boni. Magis verò, ut videmus, etiam validiſſimè nocuit. Nam nos quidem, qui eâ uſi ſumus, uſque præſens in Chalcedone detenti degimus, vix tandem verò nunc dimiſſi ſumus, ut ad propria redeamus; qui verò omnia confuderunt, & turbâ compleverunt Mundum, & contendunt Eccleſias ſeparare, ac pietati evidenter obſiſtunt, quæ Sacerdotum ſunt gerunt, & utuntur Eccleſiis, & illicitè ſperatæ Ordinationis, ut putant, obtinent firma Promiſſa. Et ea quæ ad Pauperum offeruntur inopiam, expendunt Seditionariis ſuis. Dum certè non illis ſolis, ſed etiam nobis ſis Imperator. Pars enim non parva tui Oriens exiſtit Imperii, in qua ſemper recta fides effulſit. Super hanc verò etiam reliquæ Regiones atquè Provinciæ, ex quibus congregati ſumus. Non igitur deſpiciat Imperum veſtrum, quia corrumpitur fides, in qua & vos baptizati eſtis, & veſtri Parentes: In qua defixa ſunt Eccleſiæ fundamenta. Pro qua Beati Martyres multa millia pœnarum mortis libentiſſimè ſuſceperunt. Cum qua & Barbaros viciſtis, & diſſoluiſtis Tyrannos. Quâ & indigetis in bello, quod nunc Africam comprehendit. Erit enim vobis pugnator

tor omnium Deus, ſi ejus pia Dogmata defenſetis, & prohibeatis exſcindi Corpus Eccleſiæ. Exſcindetur enim, ſi ſuperinductus fidei à Cyrillo, & confirmatus ab aliis hæreticis ſenſus obtineat.

Hæc jam quidem ſæpius in conſpectu Dei, & in Epheſo, & hic obteſtati ſumus, & veſtram docuimus Pietatem, ſatisfactionem nobis acquirentes apud omnium Dominum. Exigit namque à nobis & iſtud, ſicut Scripturæ Divinæ in Apoſtolicis
1. Tim. 6. atque Propheticis eloquiis docent. Nam Beatus quoque Paulus exclamavit, ac dicit: *Obteſtor in conſpectu Dei, qui vivificat mortuos, & Ieſu Chriſti, qui teſtimonium præbuit ſub Pontio Pilato, bonam con-*
Ezech. 3. *feſſionem.* Et Ezechieli Deus præcipit diſtinguere his, qui in Populo ſunt. Et interminationem ponit, dicens: *Si non diſtinxeris, pereuntium ſanguinem de manu tua perquiram.* Hoc Judicium metuentes, neceſſarium fore credimus hinc docere Imperium veſtrum, quia ea quæ ſunt Apollinarii, & Arii, & Eunomii, docent in Eccleſiis hi, qui eis impermiſti ſunt, & illicitè ac inregulariter Sacerdotium gerunt, & non ſalvant animas ingredientium. Si qui tamen illos & audire contenti ſunt. Per Divinam ſiquidem gratiam, quæ omnes homines parcendo gubernat, & miſericorditer regit, & cunctos eſſe vult ſalvos, maxima pars Populi ſana eſt, & pro rectis Dogmatibus pugnat. Propter quos præcipuè dolemus, ac pungimur animo, metuentes, ne paulatim ſerpens languor plures obtineat, & commune fiat hoc malum. Hæc nos veſtram rursùs docemus Tranquillitatem: Nec unquam docere deſiſtimus. Oramus, ut annuat Imperium veſtrum deprecationibus noſtris, nihilque ſubintroduci ſanctorum Patrum, qui Nicæam convenerunt, fidei permittatis. Si verò & poſt hanc noſtram deprecationem, & coram Deo commonitionem, non acquieverit Pietas veſtra, nos & pulverem
Act. 20. pedum noſtrorum excutientes cum Beato Paulo clamabimus: *Mundi nos ſumus à ſanguine omnium.* Non enim quievimus nocte ac die, ex quo in iſtam benedictam Synodum venimus, & Imperatorem, & Judices, & Milites, & Sacerdotes, & Laicos conteſtantes, ne fiant traditæ à Patribus fidei Proditores.

CAP.

CAPUT XXXVI. .....124.

Pars Sermonis unius, quo in Chalcedone dicunt uſum Theodoretum, Epiſcopum Cyrenſis Eccleſiæ.

CHriſtus præſit noſtro ſermoni, per quem & ipſi ſermones, & nos ejus Divinorum Miniſtri verborum. Chriſtus, qui *poſitus eſt in ruinam, reſurrectionemque multorum:* *Luc.* 2. Et *in ſignum, cui contradicetur.* Olim quidem ab Iſraele carnali, nunc verò etiam à ſpirituali. Chriſtus, qui infidelibus *1. Pet.* 2. quidem *offenſionis eſt lapis, & ſcandali petra*, non confundit autem *Iſai.* 28. credentes in ſe. Chriſtus ille *lapis, quem reprobaverunt ædificantes, & factus eſt in caput anguli.* *Pſal.* 117. Chriſtus Eccleſiæ fundamentum. Chriſtus lapis ille, *qui ſine manibus eſt abſciſſus, & mons factus eſt magnus,* *Daniel* 2. & operuit orbem terræ, ſecundùm Prophetiam Danielis. Chriſtus pro quo, & cum quo, & propter quem nos expugnamur: Et propter quem nos ſumus ab Imperiali Civitate prohibiti. Sed non ſumus Cœlorum Regno privati. Civitatem namquè habemus Hieruſalem Cœleſtem, cujus Artifex Ædificator eſt Deus, *Hebr.* 11. juxta Pauli Apoſtoli vocem.

Chriſtus, propter quem Propontidis undas navigare præſumitis, ut noſtram vocem audire poſſitis, imaginem vocis eſſe putantes veſtri Paſtoris. Concupiſcitis enim delectabile melos audire veſtri Paſtoris. Illius Paſtoris, quem Compaſtores ejus calamorum, ſicut arbitrantur, ſubſcriptionibus peremerunt. Ad quos Deus exclamat per Prophetam: *Paſtores multi corruperunt vineam meam. Polluerunt partem meam. Poſuerunt partem meam deſiderabilem quaſi intranſmeabile Deſertum.* *Hier.* 12. Dicat de ipſis per alium quoque Prophetam: *Secundùm multitudinem ſuam peccaverunt mihi. Ponam gloriam ipſorum in ignominiam.* Dicat per alium denuò Prophetam: *Væ filii Deſertores, feciſtis conſilium, & non per me. Et conſpira-* *Oſee* 7.

 tiones,

tiones, & non per Spiritum meum: Vt adjiceretis peccatum ſuper peccatum. Convertimini, qui profundum iniſtis conſilium, & iniquum. Dicat ad

Eſai. 29. eos Iſaias: *Manus enim veſtræ pollutæ ſunt ſanguine, & digiti veſtri in peccatis.* Lingua veſtra locuta eſt nequitiam, & os veſtrum iniquitatem meditatur.

Pſal. 7. Nemo loquitur juſta, quia *concipiunt dolorem, & pariunt iniquitatem.*

Eſai. 59. *Ova aſpidum ruperunt, & telam araneæ texunt.* Videte accuſationem malitiæ, & fragilitatis nequitiæ convictionem. Ova aſpidum, & telam araneæ. Hoc quidem malitiæ partus, illud verò infirmi-

Eſai. 59. tatis convictio. Addit ergo dicens: *Et comeſturus ex ovis eorum, confringens invenit monſtrum.* Vidiſti malitiam languidam. Vidiſti eum, qui expugnatus eſt, coronatum. Quia comeſturus, ait, ex ovis eorum, confringens invenit monſtrum. Quod eſt autem monſtrum, niſi quia generare non poteſt? Ac ſi diceret: Quia malitia non poteſt venire ad perfectionem. Prædica igitur nobis etiam ſpem malitiæ. Ait enim, quod mirum eſt, ſic dicens: *Et in eo eſt baſiliſcus.* Hoc eſt mirum, quia & baſiliſcus in eo, & monſtrum. Baſiliſcus verò malitiam ſignificat. Quia enim beſtia hæc amariſſima eſt omnium Reptilium, ipſi partum malitiæ comparavit. Monſtrum verò idem rursùs propter fragilitatem malitiæ dixit.

Eſai. 59. Sequitur demùm ſententia hæc: *Tela eorum non erit ad veſtimentum, nec operientur ab operibus manuum ſuarum.* Cur hoc? Quia opera eorum iniquitatis. Dic & ſpeciem iniquitatis: *Pedes eorum ad malum currunt.* Ad quid faciendum? *Et veloces ſunt ad effundendum ſanguinem.* Quid ergo ad hæc? *Contritio & infelicitas in viis eorum.* Semitæ namque illorum, per quas ambulant, perverſæ ſunt: Et viam pacis ignorant. Verè lamentationibus digna ſunt iſta, ut contra Sacerdotes loquantur talia Sacerdotes. Sed iſta nos dicimus, non tam illos accuſantes, quam vobis potiùs providentes.

Et poſt aliqua.

Hierem. 2. *In veritate expavit ſuper hoc cœlum, & ampliore terra eſt perturbata formidine, dicit Dominus. Quoniam duo, & nequam, fecit Populus meus. Me dereliquit fontem aquæ vivæ, & foderunt ſibi lacus contritos, qui aquam continere non potuerunt.* Dicit ad eos Dominus per Hieremiam Prophetam: *Tranſite ad Inſulam Cethim, & videte.* Non vultis, inquit, acquieſ-

quieſcere verbis noſtris? Non conſentitis Prophetis? Non ſuſcipitis legem? Non creditis Scripturis Divinis? Paganorum filios Doctores adſciſcite. Ite ad Gentes,& diſcite, quomodò putativi Dii honorentur ab eis, qui certè non ſunt Dii. *Tranſite ad Inſulas Cethim, & videte, & in Cedar tranſmittite, & omninò perquirite, ſi facta ſint talia.* Quæ talia? *Si mutabunt Gentes Deos ſuos.* Quales illos? *Qui certè Dii non ſunt.* Et cur dicis hæc? *Populus autem meus mutavit Gloriam ſuam. Et quia nihil ei proderit.* Hæc etiam de iſtis convenit dici.

Nam Gentilium pueri, ligna & lapides honorantes, immortalia hæc appellant. Tu autem, qui eos illa prohibes adorare, & ſolum verum Deum admones colere, qui *montes in penſo ſtatuit, & in ſtatera colles; qui manu ſuſtinet aquam, & palma cœlum,* & omnem terram gubernat; qui ſtatuit Cœlum ſicut cameram, qui tenet gyrum terræ totius, & habitantes in ea tanquàm locuſtas; qui Verbo ſuo fecit hæc omnia. Et in uno momento temporis præſentavit: Tanquam futura ſint prius, quæ ante non fuerunt. Et qui dedit, quæ non erant, ut eſſent, propria voluntate. Tu nunc velut hæc omnia oblitus, paſſionibus ſubjicis eum, & tamquam paſſibilem Dominum ſic adorari quaſi legis latione promulgaſti.

Paganorum quidem, ſicut dictum eſt, pueri, cupiditatis nimietate languentes, & Cœlum vocant impaſſibile, & Solem impaſſibilem nominant, & leges de ſtellis velut immortalibus ferunt, & terram, quam conculcant, Deificant; Nos verò inviſibilem, increatum, incomprehenſibilem, imperſcrutabilem credimus eſſe paſſibilem? Abſit. Salvator noſter ac Benefactor, ne unquàm ſic à tua recedamus adoratione: Ne tuam ſic ignoremus naturam. Ne uſque adeò circa tua ſimus indevoti dona. Neque Liberatorem noſtrum paſſibilem ſuſpicemur, qui nos ex paſſionibus ad impaſſibilitatem tranſduxit: Qui donavit impaſſibilitatem paſſibilibus. Hanc deprecationem Deo & pro nobis, & pro vobis offerimus, cui gloria in ſæcula. Amen.

Sed eam ex nomine Beati Theodoreti poſuit Irenæus, qui dum Neſtorianus fuerit, ut pro illo in exilium

lium mitteretur, ſciens doctrinam Theodoreti in Eccleſia Dei præfulgere, voluit propter illa, quæ poſt geſta ſunt, ut varium denotare.

CAPUT XXXVII. 125

Idem verò Irenæus & iſta poſuit poſt prædicta dicens:
Sermo Ioannis Antiocheni, quem dixit in Chalcedone poſt Sermonem Aphthonii Presbyteri, & Epiſcopi Theodoreti.

Pſal. 19. SAncta lex eſt, ut quæ filiorum ſunt, Patribus deputentur. *Meus eſt igitur Galaad, & meus eſt Manaſſes.* Magis verò non mei, ſed Dei ſunt, qui noſtrum ſanctum Gregem congregavit ad nos, inſtantiamque illi pro pia fide donavit ſuper alia bona. Ego verò ad hoc ſurrexi tantummodò, ut ſalutarem vos pariter, & valedicerem vobis. Carpemus namque iter, vobiſcum manentes: Et rurſùm vobiſcum ſumus, ad Fratres noſtros euntes. Permanet enim ſine impedimento ubique dilectionis natura. Saluto vos atque rogo, ut pacem habeatis ad Deum, qui ante quidem Chriſtiani fideles eratis, nunc verò etiam Confeſſores. Omnis qui magnam ſe novit obtinuiſſe ſubſtantiam, fortiter decertat: Et eum pro his quæ poſſidet, laborare non piget. Ne perdat hæc ipſa, quæ poſſidet. Nemo igitur vobis auferat Paternam fidem, quam nos quoque ſicut Depoſitum filiis commendamus. Attendite ad Patres noſtros atque Majores, quos nec tormenta, nec mors, nec aliud quodvis humanum valuit ab affectu fidei ſubmovere. Noſtris verò temporibus parvæ minæ ſunt, magna eſt merces: Parvæ paſſiones, ſed magnæ coronæ. Nemo vobis De-

Depoſitum rapiat. Dico verò ad integritatem Dogmatum. Nemo vobis Deitatem perſuadeat eſſe paſſibilem. Neque unam naturam Divinitatis & Corporis. Nam illa quidem ſemper eſt per ſe Divina ſubſtantia, illam verò ſuſcepit. Undè conjunctionem prædicamus, non verò confuſionem: Unitionem, non tamquam aliquorum miſturam. Deus iſtud propter illud, Filius hoc propter illud. Omnia hoc propter illud. Adoratur cum illo. Glorificatur cum illo. Et hinc Conjunctum inſeparabiliter, ipſum naturæ noſtræ Primitiæ nominatur. Hæc cuſtodite, & Deus pacis erit vobiſcum, defendens vos, quo ipſe novit modo. Ipſi honor & gloria in ſæcula. Amen.

CAPVT XXXVIII. 126

Epiſtola Sancti Ioannis Antiocheni Epiſcopi, quam Præfecto ſcripſit ab Ancyra.

INſatiabile quiddam reverà nequitia eſt. Et inſatiabile nimiùm. Et hoc ex aliis quidem quis plurimis videat. Nihilominùs verò & ex iſtis, qui omnes quidem Principum leges, omnes verò calcaverunt Eccleſiaſticas Sanctiones. Et ſursùm verſùm cuncta fecerunt. Non ſauciati enim Firmus atque Theodotus, & qui cum eis, iniquitatibus quæ in Epheſo, & quæ in Chalcedone factæ ſunt. Et ſeditionibus quæ in Conſtantinopoli. Everſione piorum dogmatum. Nunc rursùs illicitis omnia tentant loca turbare. Nam nunc quoque cooperatorem ſibi ſumentes illum, quem in Conſtantinopoli produxerunt, direxerunt contra nos ad Ancyram literas, infirmiores araneis, & inaniores umbris: Multam tamen eorum nequitiam prædicantes. Nam dum priùs ipſi à nobis excommunicati ſunt, eò quod hæreticis ſubſcripſerint Cyrilli Capitulis, eorumque impietatem roborare præſumpſerint, dumque excommunicationis conculcaverunt terminum, & comminiſtrant condemnatis, & ſecundùm Sanctorum Patrum Regulas per hoc ipſi quoque depoſiti ſint, ſuſpenſiones contra nos ſegregationeſque miſerunt: Simile aliquid facientes, velut ſi quis vinctus, & adhuc ipſis vinculis obnodatus, vincientem ſe vincire conetur. Memor eſt autem Magnificentia veſtra, quia & quando Chalcedone degebamus, ſæpiùs & piiſſimo Principi & veſtræ Magnitudini diximus, quia quicumque à damnatis atque excommunicatis ordinatus fuerit, Ordinationem habet illicitam & iniquam. Quomodò autem veniet Spritus gratia orantibus eis, quibus interdicta eſt Sacerdotis Oratio? Hoc & olim docuimus Magnificentiam veſtram. Et notum facimus in præſenti, quia

nos

nos nec iſtos eſſe ſcimus Epiſcopos, nec illum qui ab iſtis eſt factus. Nam illi quidem tranſgreſſione Regulæ ſub Regulæ facti ſunt pœna; Ille verò ab eis nihil accepit. Quia nihil habebant quod impertirentur illi, qui ſemetipſos ante privaverunt. Hæc ſi Poteſtas veſtra probaverit, quæſumus ut etiam piiſſimo & amico Chriſti Imperatori noſtro legantur, & Magnificentiſſimo Glorioſiſſimoque Præpoſito, & omni amico Chriſti Conſiſtorio, ſive Senatui: Ut univerſi cognoſcant, quia nos uſque ad præſens nulli noſmetipſos ſubjecimus crimini, & ordinabiliter omnia, & conſequenter, ſecundùm quod placet Regulis, egimus.

CAPUT XXXIX. 127

Epiſtola Ioannis Antiocheni Patriarchæ, & omnium, qui in eadem Civitate pariter convenerunt, Epiſcoporum ad Imperatorem Theodoſium poſt certamina, quæ hi habuerant Epiſcopi in Epheſo & Chalcedone.

SCientes quia veſtrum Pietate ornetur Imperium, & quia Evangelicis & Apoſtolicis Dogmatibus faveatis, evangelizamus Serenitati veſtræ, præ omnibus hoc vos lætificare præcipuè cognoſcentes, quia per Divinam gratiam, quæ Orthodoxam fidem omnibus modis evacuari non ſinit, nec permittit effluere, ſed ſemper ſcintillam relinquit, & per hanc reaccendit extincta, quia omnes Orientalis Diœceſis Epiſcopi, & Clerici, & populi rectis ſunt ſalvi Dogmatibus, & perſeverant in fide, quæ à Beatis Patribus expoſita eſt in Nicæa congregatis. Et eligunt potiùs omnibus privari corporis membris, quàm vel unam rectæ illius Confeſſionis ſyllabam prodere. Propter quod & Cyrilli Capitula, tanquam valde contraria & ſanctorum Apoſtolorum Doctrinæ, & ſanctorum Evangeliorum Prædicationi, & expoſitioni fidei, quæ in Nicæa facta eſt, execramur Univerſi. Et amicam Deo veſtram quæſumus Summitatem, in nulla Eccleſiarum, quæ ſunt ſub Cœlo, permittere Dogma illud impium prædicari; ſed ut nefas & blaſphemiam ab univerſo Mundo fugari præcipere. Decet enim vobis, quia ab ipſo Domino Chriſto ſumpſiſti Imperium, ſervare illi mundam Dogmatum traditionem, omni additamento hæreſios liberatam. Sic enim ſuper præſens Imperium fruetur veſtra Pietas & futu-

futuro ; quod & curis eſt liberum ; & non recipit fidem , ſed illud , quod ſeneſcere non poteſt , immortale gaudium tenet.

Joannes Epiſcopus Antiochiæ.

Incolumem veſtram Pietatem , & multis annorum curriculis perdurare oro Eccleſiis Chriſti , & Romano Principatui , Deo amiciſſimi , & optimi Dei Cultores , & piiſſimi Imperatores.

Similiter & omnes pariter convenientes Epiſcopi ſubſcripſerunt.

CAPUT XL. 128

Epiſtola Theodoreti Epiſcopi Cyri, quam ſcripſit ad Populum Conſtantinopolitanum, per quam oſtenditur, quia non ſolùm priùs & poſteriùs, ſed et quando ab Epheſo ad Chalcedonem, & à Chalcedone rediVit ad Eccleſiam ſuam, ſemper fidem Catholicam prædicaVit, licèt Neſtorium damnare diſtulerit, non credens illa ejus eſſe Dogmata, quæ & ipſe Neſtorius denegabat, & in Epheſo ex Quaternionibus ſub ejus nomine, nullo teſte probata credebat.

QUale quiddam patiuntur & faciunt avium matres, quoties nidos ſuos deprædandos adſpiciunt. Anxiantur enim, & garrulæ ſtridunt. Et ad ſimilem volatum teneros adhuç pullos hortantur, ut Aucupantium manus effugiant. Talc aliquid patior ſimul & facio, lamentationes veſtras ex litteris audiens, & quaſi vos garrulè ſtridentes ac tremulè, mentis oculis cernens. Inſpectis namquè ipſis literis, mox lachrymarum cunctos humores expendi, & ſicut dicit Propheta,
Pſal. 118. *Exitus aquarum depoſuerunt oculi mei.* Et tacens ſimul ac gemens permanſi diutiùs: Hoc improviſum cogitans malum, & diviſionem Corporis Eccleſiæ, & prælium omni bello Civili deterius.

Non enim de una Tribu tantummodò ſumus, ſed de utero uno: Eundem gloriantes habere nos Patrem omnium Deum, eandem Matrem, ſanctiſſimum Fontem. Non ſolùm verò unius uteri ſumus, ſed & unius quoquè Thori: Unius menſæ, unius & victus. Et licet membra multa ſimus atquè diverſa, unum tamen Corpus efficimus, juxta Apoſtolicam doctrinam dicentem:

Vos eſtis Corpus Chriſti, *& Membra de Membro.* Si nec naturæ cognatio, nec communio partuum, nec quod myſtica Menſa perfruimur, nec quod manus invicem ſumus, ac pedes, & oculi, & quia unum Corpus univerſi complemus, vinculum ſufficit ſervare concordiæ, contemptis verò cunctis legibus pacis, tamquam laniantes propria membra diſcerpimus, & Adverſariis facti ſumus præda facillima, atque inſultationis & illuſionis occaſio, eò quod invicem nobis ſicut Adverſariis abutamur: Incidenteſque cuncum noſtrum, & partes ejus in invicem vertimus. *1. Cor. 12.*

Unde rident quidem Gentilium pueri: Rident quoque Judæi. Exiliunt agmina hæreticorum. Ovantque cuncti Adverſarii veritatis. Et noſtris malis inſultant, nos reſpicientes partitos. Et propriam pacem noſtrum prælium ducunt. Hos autem, qui horum cauſſæ ſunt facti, nec hoc evigilare facit, atquè ad ſemetipſos reverti, ut radicitus evellant quæ malè ſunt ſeminata Zizania, ſalutaribus Apoſtolorum contemptis ſeminibus, quæ Spiritus per omnia Sancti gratia præſtitit. Hæc igitur, mox ut Epiſtolam legi, mente percipiens, ingemui, lamentatus ſum, in lachrymis tunc rationes expendi, quas peperit dolor. Quando ſuper iſta quædam in animo introëunt: Non error ſolùm ſeducentium, ſed & illorum, qui ſeducuntur, læſio.

Sed dum recognoviſſem eum, qui eſt à principio uſque nunc, Eccleſiæ ſtatum, & quomodò ſemper expugnata, expugnans ſuperans proficit, dum virtus à Domino in infirmitate *perficitur* ac probatur, juxta ipſius Domini vocem, aliquantulum recreatus ſum, nimietatemque diſſolvi triſtitiæ. Rememoratus enim etiam Sanctorum Evangeliorum Doctrinas, inveni Salvatorem Dominumque noſtrum nihil ſuave, neque feſtivitate dignum in terrena vita Sanctis ſuis promiſiſſe Diſcipulis; labores verò atque ſudores ſua lege proferentem, & injurioſa jurgia, & plagas atque flagella prædicere. *Ecce*, inquit, *Ego mitto vos ſicut oves in medio luporum. Et ante Præſides & Reges ducemini propter me: Et in Synagogis ſuis flagellabunt. Et eritis odio omnibus propter nomen meum.* Et poſt iſta inſurrectiones in invicem docens ait: *Tradet autem frater fratrem in mortem, & Pater filios. Et inſurgent filii in Parentes, & morte eos afficient.* Eorum verò, *Matth. 10.*

quæ

quæ dicta ſunt, finalis, extremaque ſententia continet etiam fructum: *Qui enim perſeveraverit uſque ad finem, hic ſalvus erit.*

Diſcimus ergò ex his nihil remiſſum, plenumque lætitiæ quærere in præſenti vita. Bonorum verò, quæ ſperantur, ſervationem viriliter ſuſtinere. Et fortiter ferre, quæcumque propter veritatem contigerint triſtia. Hujuſmodi enim perſeverantia futura

Rom. 5. nobis bona providebit. Dicit enim Beatus Paulus: *Quia tribulatio patientiam operatur, patientia verò probationem, probatio autem ſpem, ſpes autem non confundit.* Confeſſionis nunc liberatio feſtivitatis initium eſt. Qui verò illa ſuſtinent, eis non poteſt miſceri triſtitia. Et nunc experimenta innituntur rebus. Exſpectationes fructuum pondus laboris exonerant. Vnde & Sanctorum Apoſtolorum Contubernium, dico autem, Petrus & Joannes, dum

Act. 5. miracula & perflagellati feciſſent, *Exierunt gaudentes, quia digni facti ſunt injuriam pro Chriſti nomine ſuſtinere.* Et Paulus pietatis Pro-

2. Cor. 12. certator exclamat: *Complacemus in infirmitatibus, in injuriis, in neceſſitatibus, in perſecutionibus, in anguſtiis, in ſeditionibus pro Chriſto.* Explicans rationem dicit: *Quando enim infirmor, tunc potens ſum.* Et non ait, *Tolero infirmitates & injurias*, & reliqua, ſed, *Complaceo*, inquit. Id eſt, gaudens ſuſcipio, cum voluntate flagellor, tormentis gaudeo, feſtivitas doloribus commiſcetur.

Et illa quidem natura ſenſibus ingerit, hanc verò voluntas ad-

2. Cor. 12. ducit. Et mox infert, inquiens ità: *Si gloriari oportet, de infirmitate mea gloriabor.* Et alibi: *Non ſolùm verò, ſed & gloriamur in tribulationibus.* Non autem dicit, *Perſeveramus*, vel *Toleramus*, vel *Tribulationes patienter ferimus*, ſed ait: *Gloriamnr in tribulationibus.* Inter tribulationes declarans voluntatem, animæque fiduciam de ſpe notificans futurorum. Quia enim in principio certaminum ſummitas eſt dolorum, & circumvallantium ſe malorum multitudinem cernens, & deprecans ut erueret ex tribus certaminibus, Judicem dicere

Ibidem audiit: *Sufficit tibi gratia mea. Virtus enim mea in infirmitate perficitur.* Lætabatur poſteà flagellatus, inſultabat cum torqueretur, extentus quaſi in Choro gaudebat. Cum plagis finderetur, hymniebat, gratias agebat in vinculis, & Eccleſias ex carceribus faciebat, noctes Pſalmodiis mutabat in dies. Iraſcebatur contra eos, quos

Act. 21 flere audiebat propter futuras ei tentationes, atque dicebat: *Quid flctis,*

Fletis, & confoditis cor meum? Ego enim non ſolùm ligari, ſed & mori pro Domini noſtri Ieſu Chriſti nomine paratus ſum.

Iſta omnis Apoſtolorum Chorus faciens permanſit. Hæc qui poſt illos fuerunt veritatis Athletæ. Hæc ſunt etiam multi, qui pro pia Religione contemnant atque perficiant. Non enim nos omninò deſeruit illius gratia, qui cernit deſuper univerſa. Dereliquit autem nobis Dominus ſemen, ut non ſimilemur Sodomis & Gomorrhis. Et eſt etiam per miſericordiam Salvatoris aurea grana in Botro cernere: Quæ juxta imaginem Propheticam Benedictio Domini nominantur. Et ſpicas non duas aut tres, ſed multa millia ſolidâ in valle radicatas eſt videre. Olivas quoque non quatuor aut quinque tantùm, ſed numero plures ſuper extremitatem plantatas montis excelſi; quæ ab inimicis furantibus auferri non queant. Hæc enim tropicè ſancivit de his, quos pietas nutrit, qui Divinum Depoſitum minimè perdiderunt, ſed intentabile atque incontaminabile ſervavêre.

Scit Dominus qui ſunt ejus, & adeſt Præconfirmator. Et excitatione levigat, & clamat: *Non te deſeram, neque derelinquam, & adhuc loquente te dicam; Ecce adſum. Ecce ego vobiſcum ſum omnibus diebus uſque ad conſummationem ſæculi. Et confidite, ego vici Mundum. Et ſufficit vobis gratia mea: Virtus enim mea in infirmitate perficitur.* Ob hoc enim quia in pugnatione multa undiquè ſagittarum millia excipientes neque fugiebant, nequè cadebant; ſed fortiter ſtabant, & habebant immobilem virtutem, hoc ipſum ait amplius prædictam ejus Regni virtutem. Expendentes enim ſagittas impugnabant adversùm nos: Et lapides ac lanceas. Noſtros nos dejiciunt milites. Hoc igitur audientes verbum, contra inſurgentes moleſtias hæſitare non convenit, ſed fortiter ſtare hæreditatemque Paternam inadibilem furibus cuſtodire: Et ſupernum cuſtodire mutum. Veniet enim quicumque venturus eſt, & non tardabit, & Athletas proprios coronabit. Credimus verò, quia & Gregem ſuum, qui diviſus eſt, celeriter uniet. Et paſcit nos continuò. Tamen ſinit fieri ſicut in principio, quando non erat nobis. Et eos qui erraverunt convertet, & languentes ſalvabit, & ſalvos cuſtodit in omnibus.

Eſai. 58. Matth. 28. Ioan. 15. Ioan. 10. 2. Cor. 13.

Confidite igitur vos, qui eſtis piæ Religionis peculiare nu-

trimentum. Et veſtram ipſorum ſalutem operamini, ad virtutes animi invicem provocantes, & Divinas Leges ad memoriam reducentes, deprecantesquè Dominum, ut hanc caliginoſam nubem, pinguemque diſſolvat, & omnibus lumen veritatis oſtendat, & doceat Univerſos, quia impaſſibilis & immutabilis eſt Trinitatis natura, ſecundùm Sanctorum Patrum Doctrinam, qui in Nicæa convenerunt, dicentem: *Eos enim qui dicunt, Erat aliquando quando non erat, & antequam naſceretur non erat, aut quia ex non exſtantibus procreatus eſt, vel ex alia quacumque ſubſtantia, dicentes eſſe vertibilem aut mutabilem Filium Dei, hos anathematizat Sancta Catholica Eccleſia.* Qui ergò Divinæ naturæ paſſiones apponunt, eam vertibilem dicunt atque mutabilem. Mutatur namque ac vertitur, quod ſe aliter atque aliter habet. Qui autem vertibilem dicunt atque mutabilem, ſub Patrum maledictione ſunt Sanctorum. Si enim quod impaſſibile naturaliter exiſtit, vertibilitatem, mutabilitatemque ſuſtinuit, quod autem convertitur ac mutatur, jam non eſt inconvertibile, neque incommutabile, quomodò igitur per Prophetam Dominus exclamat: *Ego ſum, ego ſum, & non mutabor?* Si ergò & Malach. 3: Deus ſemetipſum immutabilem vocat, & Beati Patres huic voci obedientes anathematizant, qui hunc vertibilem atque mutabilem vocare præſumunt, quis ita propriam ſalutem deſpiciat, ut & adverſa alleget contra Deum, & his, qui ſubtiliter Divina edocti ſunt, apertè repugnet?

Oportet igitur credere in Patrem, & Filium, & Spiritum Sanctum. Et Patrem quidem, qui non ſit ex aliquo alio, nec exiſtendi cauſſam ab aliquo habeat. Filium verò ex Patre quidem genitum conſempiternum, non tamen eum, qui hunc genuit, exiſtentem. Et nulli hoc verbum abſque omni perſuaſibilitate videatur. Nam ſicut Filius quidem genitus eſt ex Patre, ſicut Verbum verò eſt Splendor Gloriæ conſempiternus Patri. Et quidem ſicut Filius ex Patre, ſicut Verbum in Patre, ſicut autem Splendor cum Patre. Sicut verè conſidens unà cum Patre. Idem quidem credimus de Spiritu Sancto, quem nos Dominus docuit ex Patre procedere. Et Apoſtolus tradit dicens: *Nos autem non Spiritum* 1. Cor. 2. *Mundi accepimus, ſed Spiritum qui ex Deo eſt.* Credimus igitur unam eſſe Patris & Filii & Spiritus Sancti Divinitatem, unam Dominatio-

nationem, unum Regnum & Poteſtatem, atque Conſilium in tribus Proprietatibus, ſive in Subſiſtentiis agnoſcendam. At verò illis relinquamus minus & majus, qui ea, quæ infinita ſunt, tanquam per linguam penſare præſumunt. Nos autem unam Trinitati offeramus adorationem. Præcipimur enim ſic honorare Filium, ſicut adoramus & Patrem. Et in omnibus Spiritum Sanctum Patri & Filio communicare ſumus edocti. Tanta nobis ad præſens de Divinæ naturæ Deiloquio dicta ſint. Iſthic docens enim, non ſicut diſceptans feci Sermones. Et doctrinam fratribus, non inimicis offerimus.

De Diſpenſatione verò credere convenit, quia unigenitus Dei Filius, Deus Verbum, qui ante ſæcula eſt, propter noſtram ſalutem incarnatus eſt, & inhumanatus, & habitavit in nobis. Et factus eſt Caro non vertibilitate Divinitatis, ſed aſſumptione humanitatis. Forma enim Dei exiſtens formam ſervi accepit. Et in terra viſus eſt per humanam naturam, & cum hominibus converſatus eſt. Propter quam etiam Templum vocavit ſumptam naturam, differentiam ejus qui accepit, ad id quod aſſumpſit, oſtendens. Et quia hoc quidem Deus eſt, illud verò Templum: Utrumque autem unus Chriſtus, unus Dominus, unus Filius unigenitus. Et idem primogenitus. Hoc enim nos etiam Beatus Paulus edocuit: *Vnus Dominus Ieſus Chriſtus, per quem omnia.* Et in Epiſtola ad Hebræos: *Ieſus Chriſtus heri & hodie ipſe, & in ſæcula.* Et alibi: *Vnus Dominus, una Fides, unum Baptiſma.* Et Patres autem, qui in Nicæa congregati ſunt, inquiunt: *Et in unum Dominum Ieſum Chriſtum, Filium Dei.* Quos ſequentes unum quidem Chriſtum & Dominum confitemur Filium Dei, in ipſo uno autem duas naturas agnoſcimus. Et novimus unum eundemque recentem & ſempiternum: Ex Abraham recentem ſecundùm humanitatem, ſempiternum ſecundùm Divinitatem. Paſſibilem circa id quod viſibile eſt, impaſſibilem circa inviſibilem naturam. Ex Deo, quia Deus eſt; ex Abraham, quia homo eſt. Sic Filium confitentes agnoſcimus, quæ cujuſque naturæ ſunt propria.

Hæc vobis iterum, velut in Summa, de Dogmatibus pietatis ſcripſimus. Direximus autem vobis & ea, quæ à nobis ad Monachos Sanctiſſimos ſcripta ſunt, & Divinorum Dogmatum latiùs

 opus

opus habentes, & claram Conciliorum cognitionem; Super hæc autem direxi vobis Amatrici dilectionem & Amatrici Dei Congregationi. Et ea quæ ad Deo Amiciſſimos Epiſcopos à nobis dicta ſunt, qui diſcere voluerunt, quæ ſit eorum, quæ moventur, cauſa. Petierunt enim à nobis hanc eis manifeſtam ſtatuerem & claram. Si verò vacare potuero, & ea quæ de Sancta Trinitate, & de Divina Diſpenſatione olim à me ſcripta ſunt, dirigo vobis: Non ut ſatietatem vobis faciam Divinorum, ſed ut accendam deſiderium veſtrum, ardentiuſque perficiam. Potens verò eſt Deus omni vos implere ſapientia per Spiritum: Et quod deeſt ex Magiſtrorum interpretationibus adimplere, ut etiam dicat ipſe de
Ioan. 10. vobis: *Oves meæ vocem meam audient, & cognoſco eas.* Et vos ei reſ-
Pſalm. 22. pondeatis: *Dominus regit me & nihil migi deerit.*

CAP.

CAPUT XLI. 129

Epiſtola ſancti Acacii, Berrhœenſis Epiſcopi antiquiſſimi, & illo tempore clari Sacerdotis, qui etiam Confeſſor Arianorum temporibus fuit. Cujus & ſcriptas contra Beati Cyrilli Capitula litteras approbavit Theodoſius Imperator, ſcribens ad Synodum, quæ in Epheſo congregata eſt, per Joannem Comitem Largitionum, ſicut ſupra oſtenſum eſt. Cui & in ipſa diſcordia poſito & Sedes Apoſtolica, & Beatus Cyrillus cum magna veneratione reſcripſit.

Domino meo ſanctiſſimo, & Deo Amiciſſimo Fratri & Comminiſtro Alexandro Acacius.

SIcut pridem nuntiavi Religioſitati tuæ, pervenit huc Dominus meus per omnia Sanctiſſimus Joannes Epiſcopus cum Deo Amiciſſimis Epiſcopis, Alexandro Apameæ, Archelao, Theodoreto, Thalaſſio, Euſtatio, Mari, & Maru. Et nunciaverunt quæ dicta ſunt, & quæ acta, priùſquam evocati ſunt à Religioſiſſimo & Deo Amiciſſimo Imperatore noſtro. Quæ talia ſunt, ut nequeat complecti oratio. Omnem namque linguam ſuperant ad loquendum, quæ per concinnationem Diaboli dicta ſunt. Diſcuſſione verò factâ coram piiſſimo & Deo Amiciſſimo Imperatore noſtro inter utraſque Partes, dum omnia piiſſimus Imperator cum Orientalibus ſentiret ac diceret, multâ pecuniâ, quam dedit Cyrillus, pro pecca-

tis noſtris obruit veritatem. Nam poſtquam mortuus eſt Scholaſticus Eunuchus, Piiſſimus Imperator res ejus inquirens, & aurum, quod reliquerat, infinitum, invenit Hypomnyſticum continens, quia multas auri libras acceperit à Cyrillo. Et verò aurum tradebatur à Paulo quodam, filio fratris Cyrilli Alexandrini, qui illic Comes erat Conſiſtorianorum: Præter alia numera, quæ in variis ſpeciebus ſunt diverſis oblata perſonis. Depoſitio verò Cyrilli & Memnonis fuerat confirmata. Et ut prædicaretur quoque convenerat. Et ſic tempus inveniens, dum cuſtodiretur in Epheſo, fuga eſt uſus. Maximianus verò, qui in Conſtantinopoli eſt ordinatus Epiſcopus, Orientalibus in Conſtantinopolim non permiſit intrare. Cognovit autem Religioſitas, ſicut oportebat agnoſcere. Videns enim multam turbam Monachorum piiſſimus Imperator, valefecit Epiſcopis, ſatisfaciens eis. In anguſtiâ igitur nimia ſunt qui ad Eccleſiam pertinent. Et ad ſalvandum Dei omnipotentiâ indigent atque remedio. Qualiter verò hi, qui ad nos à vobis venerunt, conſolati ſint cum multitudine quæ pariter venit, & quomodò nos fuerint conſolati prædicti Religioſiſſimi Epiſcopi, Reverendiſſimus Panicius Diaconus edocebit. Omnem, quæ tecum eſt, in Chriſto Confraternitatem plurimùm ſalutavi.

CAP

CAPUT XLII. 130

Epiſtola, quam præfatus Irenæus direxit à Beato Theodoreto Cyri Epiſcopo ad Candidianum Comitem Domeſticorum, ante pacem miſſa.

PRopter multa & ipſam memoriam Epheſi odio habens, gratias ei de una re ago præcipua, quia manifeſtam nobis fecit animam tuam, quæ eſt plena virtutibus. Sic enim Athletas luctamina, & equos currendi certamen, & aurigas currus, & aurum coticula oſtendit: Utrum probatum ſit, an adulterinum, ipſa decernit. Sic & Civitas illa, & illa vehemens tempeſtas, & denſi atque crebri fluctus, & diverſi atque contrarii flatus ſtabilitatem veſtram, & fortitudinem, firmitatemque pro Juſtitiæ partibus oſtenderunt. Et ferventes Dilectores nos veſtræ Magnitudinis effecerunt. Ob hoc Epheſo gratias agere cogar, in qua illud peſſimum naufragium ſuſtinuimus. In qua Eccleſiæ membra contra invicem ſeditione armata ſunt, & unum Corpus inciſum eſt. Et mala illa ſunt perpetrata, quæ taciturnitate ſunt digna: Quæ plus nobis tua ſcit Magnitudo. Unde & de Sanctiſſimo, ac Deo Amiciſſimo Epiſcopo, & Comminiſtratore noſtro Theophanio ſcribens, verbis non egeo longis: Et ipſum namque manifeſtè novit Magnificentia veſtra, & ſcit injuſtitiam, quæ præſumpta eſt contra eum. Quia igitur & adverſamini, & odiſtis eos, qui talia commiſerunt, linguam pro manu porrigite: Et ſuadete illos, qui habent hujus ſententiæ vim, extinguere tandem flammam, quæ malè ſuccenſa eſt, & reſtituere malè pulſis Eccleſias, & ſiſtere riſum, qui contra nos eſt, pietatis Adverſariorum.

CAP.

CAPUT XLIII. 131

Epiſtola ſanctæ memoriæ Venerabilis Andreæ, Epiſcopi Samoſatæ Civitatis, ad Alexandrum Epiſcopum Hierapolitanum, de Rabbula Epiſcopo Edeſſeno, qui ſe ab Orientali Synodo ſeparavit.

HI qui pro recta fide laborant, ſcripſerunt mihi ab Edeſſa, quia Rabbulas apertiſſimè declinavit à Dogmatibus veritatis, & perſequitur rectæ fidei Defenſores. Ita ut Theodorum quidem Beatum rectæ Glorificationis Magiſtrum præſumeret anathematizare in Eccleſia, & multa mala contra eum diffunderet. Anathematizaret verò & illos, qui ea, quæ illius ſunt, legunt. Inſuper & qui illa, quæ ſcripſimus. Et quicumque veniunt, & non portaverint ad combuſtionem Theodori Codicem. Et eos qui præter illa, quæ Cyrilli ſunt, ſapiunt. Dicitur autem & prædicare, quod una tantùm natura ſit Chriſti. Et expellere validè hos, qui aliquid aliud dicunt. Superfluè igitur, ut apparet, Dominos confingimus, qui per taciturnitatem proditores veritatis efficimur. Et feſtivitas quidem, quæ ſiſtit in januis, nunc convenire nos prohibet. Rogo verò, ut mihi tua Probitas indicet, quæ oportet dicere vel agere ſuper his, & priuſquam nos convenire contingat. Amici verò, qui perſecutionem ſuſtinent, interrogant nos, ſi oporteat jam ſciſſionem fieri, & oſtendi fiduciam: Quia circa ea conſilium minimè id nunc uſque fecerunt. Mihi autem rationabile videtur, ut qui fiducialiter impiè agit, & omnes abjuravit Orientales, & nos contra eum clarè pugnemus. Si verò eſſent quidam fortes, & illud aliud fieri debuit. Et mihi quidem videtur, quod in Conſtantinopoli ſuſcipiens literas, quas nunc uſque ſuſtinuit, erupiſſet: Et impietatem, quam olim conceperat, clariſſimè peperiſſet. Nobis verò tutum ſicut arbitror, non eſt, ut de talibus ulteriùs taceamus.

CAP.

CAPUT XLIV.. 132

Synodicum Decretum Ioannis Antiocheni Epiſcopi, & reliquorum, ad Epiſcopos Oſrhoënæ Provinciæ contra eundem Rabbulam, Edeſſenæ Civitatis Epiſcopum.

A Multis & dignis fide viris ſubtiliter, & integrè didicimus, quia honorandiſſimus Rabbulas & Edeſſam perturbat, & omnes qui vicinas Provincias habitant, Apoſtolicæ fidei valdè contraria perpetrans, & eos qui rectè ſapere elegerunt, vertit in fugam. Et multa molitur contra Orthodoxam fidem. Unde compulſi ſumus, hæc diſcentes à pluribus, veſtræ Religioſitati Epiſtolam deſtinare, ut ſi vera ſint iſta, quæ hìc diffamantur à pluribus, immunes vos ab ejus communione ſervetis, donec eum evocantes ad nos, & integrè diſcutientes quæ ad eum pertinent, aut ignoſcamus ſatisfacienti, aut convictum ſubdamus ſatisfactionibus Regulæ. Oportet enim veſtram Deo Amabilitatem in fidei cauſſa uti fiducia, quâ & præter literas noſtras veſtra Sanctitas utique uti potuerat: Quippè quæ in Divinis Legibus ante conſcripta eſt. Omnem Fraternitatem, quæ vobiſcum eſt, ego & qui mecum ſunt, plurimùm ſalutamus.

CAPUT XLV. 133

Hypomnyſticum Theodoreti ad Alexandrum Metropolitanum.

VEnientibus quibuſdam, & qui præſentes ſe fuiſſe ipſo tempore in ipſa Thyanenſi Civitate, & hæc vidiſſe confirmaverunt, cognovimus quia Firmus ſubtrahens aliquos, qui erant de Provincia ſua, cum multitudine venit ſuper Deo Amiciſſimum Eutherium, & quemdam ex Aſſeſſoribus ordinavit. Et quia Magnificentiſſimus Comes Longras Iſauros ad auxilium Sanctiſſimi Epiſcopi Eutherii deſtinavit. Et portas quidem Civitatis ad eos, qui contra Epiſcopum venerant, Cives claudebant. Dum ergò ingreſſi fuiſſent univerſi, ſupervenientes tenuerunt; inter quos & eum, qui ab eodem Firmo fuerat ordinatus. At verò ipſe, qui ordinatus eſt, negavit Ordinationem ſuam, dicens & contra voluntatem ſe ordinatum fuiſſe, & non acquieviſſe; ita ut mox ſe indueret Chlamydem, & in Theatrum vadens exſpectaret ludos. Aliqui verò, qui cum ipſo erant, fugientes ad Nazianzum pervenerunt. Hæc agnoſcens multo dolore atque anguſtia ſum repletus, cogitans Eccleſiarum, quæ ubique ſunt, perturbationem & procellam, ſolam & per omnia peſſimam. Oret igitur Sanctitas tua, & Dominum deprecetur, ut extinguat hanc validiſſimam tempeſtatem, & vel modicam ſerenitatem donet Eccleſiis. Quæ verò & contra Deo Amiciſſimum Epiſcopum Dorotheum Martianopolitanum tentaverunt Adverſarii veritatis efficere, & ex ipſis agnoſces Domine, quæ ab eo ad Amatorem Chriſti Regiæ Urbis Populum per Epiſtolam dicta ſunt. Hujus enim rei gratia, nobis ab aliis directum, exemplar earundem literarum tuæ Sanctitati direxi.

CAP.

CAPUT XLVI. 134

Epiſtola Dorothei Metropolitæ, miſſa ad Populum Conſtantinopolitanum.

REvertente Reverendiſſimo Martino Compresbytero, ſuſcipimus à veſtra Charitate literas, & colligentes nosmetipſos in idem, & legentes eas confuſi ſumus immodicè, colligentes quia in tali tempore multorum millium Chariſmatum plena, & amica Dei navis veſtra piorum Sacerdotum ſiti nunc æſtuat: Ita ut nonnulli quidem veſtrorum Catechumeni de hac vita exierint; alii verò vitâ deſiderantes ultimâ Communionis Judicium, in ipſo vitæ termino id non potuerint obtinere, eò quod adverſarentur communicare cum impiis, ſed ſic ad Dominum migraverunt. Verumtamen noſtræ fidei nobilitatem recordati, quam didicimus à prioribus temporibus, ad gratiarum actionem converſi ſumus, omni tribulatione depoſitâ. Quia & ille juſtus Judex, cum ſit etiam clemens, & per omnia noſtrum Propoſitum noverit, etiam ſolâ voluntate contentus eſt. Et ad noſtram ſæpè intentionem menſurat divitias miſericordiæ ſuæ, ac fontem propriæ largitatis. Verumtamen veſtræ Charitatis Epiſtolam non nos ſoli cognovimus, ſed etiam legi eam Chriſto amicis Plebibus, cum literis Orientalium Deo amiciſſimorum Epiſcoporum, coram Eccleſia fecimus. Communem orationem cuncti pro veſtra ſtabilitate ac fiducia, quæ ſecundùm Deum eſt, cum compunctione cordis, & lachrymis obtulimus Domino Chriſto, ut ad ſumma Eccleſiæ Gubernacula in tempeſtate hac maxima deprecantes.

Sed his ita geſtis à nobis in Domini corde, nequam Dæmon ſtimulatus de his, quæ ab omnibus pariter atque affectu ſincero fiebant, præparavit ut ſuperveniret ad Civitatem noſtram cum Magnificentiſſimo & Religioſiſſimo Magiſtro militiæ Plintha

Saturninus quidam, qui diffamabat ſemetipſum ab Apoſtatis & Prævaricatoribus Epiſcopum fuiſſe ordinatum noſtræ Metropoli. Qui & per violentiam capere hanc ſtuduit patrocinio viri prædicti. Sed Spiritus armati virtute Populi noſtri, Imitatores veſtræ in Chriſto fortitudinis facti ſunt. Omnia enim reliqua in præſenti poſtponentes, intus intra ſanctæ Eccleſiæ Septa Pſalmis & Hymnis, & Canticis Spiritualibus ſemetipſos armantes, machinamenta Adverſariorum omnia, & Saturnini artes, & concinnationes eorum, qui etiam patrocinabantur, telam araneorum oſtenderunt. Præparaverunt ſemetipſos ante de vita exire præſenti, quam nequam & impium ſuſcipere Pſeudo-Epiſcopum: Maximè cognoſcentes, quia unam Domini & Salvatoris noſtri naturam prodigioſè denunciet, alteram negans.

Si enim, ſicut putat, una natura eſt, neceſſe eſt eam aut mortalem eſſe aut immortalem. Et ſi mortalis eſt hæc circa eorum impiam factionem, igitur Deus Verbum paſſibilis atque mortalis eſt. Si verò hanc impaſſibilem dicunt, clarè circa illos Chriſtianorum gloria eſt convicta, & ſalutaris Baptiſmi evertitur Donum.

Rom. 6. Ad quid enim jam pertinebit, quod Apoſtolus ait: *Quicumque in Chriſtum baptizati ſumus, in mortem ipſius baptizati ſumus. Conſepulti enim ſumus ei per Baptiſma in mortem?* Ubi verò eſt & id, quod eſt ſcriptum: *Sicut plantati facti ſumus ſimilitudini mortis ejus, ſic etiam Reſurrectionis erimus?*

Propter iſta igitur ſimili zelo Reverentiæ veſtræ motus noſtræ Eccleſiæ *Populus* feſtinavit non deſerere veſtra veſtigia. Undè & clementis Dei gratia effulgens ſuper nos hoc præparavit, ut omnem inimicorum conatum fumi vice diſſolveret. Saturninus autem, ſicut venerat, ſic diſceſſit. His igitur ità factis, & dum prædictus Venerabilis Presbyter Martinus propter id ad Regiam pergeret civitatem, juſtum eſſe arbitrati ſumus per humiles literas noſtras hæc ipſa ſicut Dilectis nobis innoteſcere, & rogare amicam Chriſti Dilectionem veſtram, ut reaccendentes, per pium zelum ad Deum, pium deſiderium circa Patrem veſtrum, quoque Epiſcopum noſtrum, hujus quidem ſine oblivione habeatis memoriam vos, qui per ea, quæ docuit, ac docet nunc uſque, dum leguntur, ſemper juvamini.

Per-

Permanete verò in ſana Confeſſione Patrum, qui in Nicæa congregati ſunt, abſque omni ſimulatione clamantes: *Credimus in unum Dominum Ieſum Chriſtum, Filium Dei unigenitum, Ex Patre natum ante omnia Sæcula.* Conſubſtantialem nobis quippè, ut ex ſemine Abraham & David, circa humanitatis naturam. Neque enim quieſcimus unquam dicere duas naturas in Filio. Licet non videatur Hæredibus impiæ culturæ Apollinarii, qui dignus eſt exuri. Et undè tamen confitentes *Creatorem*, *Operatoremq; univerſorum?* Secundùm Deitatis rationem. *E Spiritu Sancto & Maria Virgine?* Secundùm humanitatis fructum. *Impaſsibilem & immortalem?* Secundùm humanitatem. Hæc inceſſabiliter meditamini, in his permanete: Ut profectus veſter manifeſtus in omnibus ſit. Rogamus autem vos, ô amice Dei Grex Chriſti, quò per operationes ac deprecationes ſupplicetis Domino Chriſto, ut quantociùs hanc totius orbis terrarum increpet tempeſtatem, & profundam nobis Eccleſiarum pacem donet.

CAPUT XLVII. 135

Alia Epiſtola Theodoreti ad Populum Conſtantinopolitanum, commendatitia.

QUantum nos anxios facit error eorum, qui rectam viam dereliquerunt, tam lætificat veſtræ Deo Amabilitatis fervens Zelus pro Evangelica fide. Invenimus enim & Beatum Paulum dolentem quidem nimis de inſania inimicorum, reanimatum tamen de unitate fidelium. Unde & Timotheo ſcribens triſtitiam, quam de illis habebat, revelavit & refrigerium, quod de iſtis, inquiens: *Noſti quia averſi ſunt à me omnes, qui ſunt in Aſia. Quorum eſt Philetus & Hermogenes.* Et oſtendens factam ſibi per illam anguſtiam Divinitùs conſolationem, mox ſuperadjecit & hæc: *Det Dominus miſericordiam Oneſiphori Domui, qui ſæpe me refrigeravit, & catenam meam non erubuit. Et veniens Romam ſtudioſiùs me quæſivit, & invenit. Det illi Dominus invenire miſericordiam à Deo.* (1. Tim. 1.)

Maximam igitur & nos habemus conſolationem, Deo Amabilitatis veſtræ devotionem. Et firmitas fidei veſtræ diſſolvit triſtitiam noſtram, quam parit hyems, quæ comprehendit Eccleſias. Unde etiam ſæpiùs ſcribens feſtinamus etiam *accipere* ſanctam lectionem veſtram. Et indicamus quia nos nocte ac die pro pietate laborem ſuſcipimus, & ſperamus nos non perdituros uſque ad mortem doctrinam traditam nobis à ſanctis Apoſtolis. Atteſtantur verò his literis & Domini mei ſanctiſſimi, & Deo Amiciſſimi Epiſcopi Joannes, & Petrus, & Eliſeus, & Alphius, & Jephthahe: Qui elegerunt expelli ab Eccleſiis ſibi commiſſis, & multa millia luctuum ſpecies ſuſtinere, quam perdere Apoſtolicam hæreditatem. Confidentes igitur, quia non ſuſtinebimus deſpicere, ut vel *una ſyllaba* Doctrinæ, quam percepimus, corrumpatur, ſtate in Fide, viriliter agite, & confortamini. Omnia veſtra in charitate fiant. Et Deus pacis erit vobiſcum.

CAP.

CAPUT XLVIII. 136

Epiſtola Ioannis Antiocheni Epiſcopi ad Helladium Tharſi Epiſcopum, quando allata ſibi Maximiani Synodica, noluit ejus nomen in Dypticha recipere.

Condelector tuæ Religioſitati, quæ ſic clarè pugnavit. In circuitu namque ambulantibus impiis veſtra effulſit Eccleſia. Non enim pacificè ramum portabant Olivæ, qui venerant, ſed ſanguinem & mortem inſatiabiles requirebant. Undè defendentes in omnem prædicabimini Orbem terræ, & claritatem vobis univerſa ſæcula non deducent. Tales enim ſunt piorum fortes animi, ut faciliùs univerſa deponant, quàm piæ fidei poſſeſſionem. Circa quam quicumque damnificati fuerint, nihil eis prodeſt, etiamſi totum Mundum lucrentur, juxta Domini vocem. Qui verò lucrati hoc fuerint, hæredes quidem æternæ ſunt vitæ, obtinentes poſſeſſionem, quâ nihil dignum eſt eorum, quæ præſentia ſunt, niſi futura tantùm: Et quæ parata ſunt piis, his qui parvo quidem tempore habent pro pia Religione fiduciam, in illum verò, qui abſque ſenecta & fine eſt, ordinem mutabuntur.

CAPUT XLIX. 137

Item Epiſtola Ioannis Antiocheni Epiſcopi ad Clerum & Populum Tharſenſis Eccleſiæ, quandò perſonuerat, quod Imperator juſſiſſet, ut inde pelleretur Helladius, eò quod minimè ſuſcepiſſet Maximiani Epiſcopi Conſtantinopolitani Synodica.

FAma quædam novelli Facti contra Eccleſiam veſtram ſignificata, nobis etiam annuntiata eſt. Sive autem fama eſt, ſive res, quam fore venit in notitiam veſtram, quæ benè ac magnè inchoavit pro Chriſti Fide certamina fortiter propugnare, & favillam arbitrari ipſam Facti, quæ contra vos nuntiata eſt, novitatem. Talia enim novit quidem dextera Dei diſſolvere. Scit verò & egregius animus irriſione digna monſtrare. Unde rogo veſtram in Chriſto Beatitatem, neque corpore, neque animâ præter illa, quæ olim nobis cognita ſunt, aut ſapere, aut in conſilium ſumere. Vult enim Deus, ut ex nulla re, quæ apud homines vel triſtifica eſt vel ſuavis, occaſionem perditionis Fidei faciamus. Nam ſi quæ ventilantur cauſſæ diſſidii, de Sedibus aut Præſidentibus eſſent, & non de piis impiiſque Dogmatibus, forſan haberet aliquam veniam remiſſio animi. Si verò Confeſſionis eſt tempus, quæſo ut Fidem, quæ ſola, omnibus præferamus: In qua & ſpem ſalutis habemus. Pro qua hi, qui ante nos fuerunt, & vitam deſpexerunt & mortem. Neque ad patiendum quodlibet hæſitantes, neque ad agendum. Ne appareat inter vos aliquis, qui Commune prodat in animæ ſuæ damnationem. Magis autem nè quis appareat in Eccleſia veſtra, qui non ſit Defenſor pietatis: Et putans bonum eſſe ſegnitiem. Decet enim & amicum Deo eſſe, ut omnis, qui apud vos, perſtet unusquiſque in

in ordine ſuo & ætate oſtendere fortitudinem pro pietate Religionis ad Deum, & Sacerdote ſancto, & pro Civitate, quæ & magnum dixerim quoque Paulum protulit: Illum, quem nullum periculum à Chriſti charitate ſejunxit. Quamvis vel ſi famam vanam, ea quæ dicuntur eſſe, noſcamus.

CAPUT L. 138

Epiſtola Ioannis Antiocheni Epiſcopi ad Alexandrum Hierapolitanum de Ariſtolao, quem pro pace facienda miſit Theodoſius Imperator ad eundem Ioannem, & Cyrillum Alexandriæ Patriarcham cum Epiſtolis ſuis, per quas Synodis omnibus inter eos pacem fieri iuſſit.

QUi me vocavit ad Conſtantinopolim, jam in januis eſt Mirandiſſimus Tribunus Ariſtolaus. Si autem in noſtra fuerit poteſtate ire vel non, reſponſione congruâ opus eſt, & quæ ex communi deliberatione deſcendit. Si verò violentum ſuſtinuerimus aliquid, vel hoc eveniat ut valedicamus ad invicem. Licet noſtrum corpus ita ſit fragile, ut ſi Cyrillus millibus contra me neceſſitatibus abutatur, vias me aſſumere poſſibile non ſit. Scriptum mihi eſt enim ab aliquibus amicis & propriis, quia & in via mihi dolus interfectionis compoſitus ſit, ſi paſſus fuero iter aſſumere. Et hæc agnoſcens, quæſo, ut poſt Collectam, quæ hoc tempore Cyri fieri ſolet, ſimul cum Domino meo, Deo Amiciſſimo Epiſcopo Theodoreto, & his quoſcumque repereris, advenire abſque mora digneris. Ea enim, quæ ad fidem pertinent, ſi cum faſtidio cœperint agi, ad extrema pervenient, dum quid ſim reſponſurus, ignorem. Propoſitiones verò, quæ nunc adferuntur, apertè ſunt impiæ. Nam Cyrilli quidem Capitula obumbratam habent incongruitatem, nunc autem qui pote-

ſtatem obtinuerunt, inimici Dei proponunt anathematizandos eſſe hos, qui dicunt duas naturas : Quod nec ipſe, qui primus exſtat illorum, Cyrillus dicere clarè præſumpſit. Volo autem, ut dum veneritis, quaſi ſub occaſione honoris Domini mei Magnificentiſſimi & Glorioſiſſimi Magiſtri militum veniatis. Nam & ipſe Præceptum habet, ut nobis violentus inſiſtat de his ipſis importabilibus propoſitionibus. Hæc autem ſcripſimus per Reverendiſſimum Presbyterum Eliam. Omnem quæ tecum eſt fraternitatem plurimùm ſalutamus.

CAPUT LI. 139

Hypomnyſticum Imperatoris Theodoſii ad Acacium Epiſcopum Berrhææ.

HOc fuit à principio tuæ Reverentiæ opus, ut Orthodoxia maneret, & inſuper augeretur. Jam enim & ante hoc tuo labore ac niſu Divina membra Catholicæ ac veræ fidei benè conjuncta ſunt. Et nunc quia Diaboli cujuſdam nequitiâ, & non ſimplici neque regulari doctrinâ ſemina diſſciſſionis unitis, & unum idemque ſapientibus ſparſa ſunt, virtutem te recipere hortor illam, quæ omnibus nota eſt, ut ſimul orationibus ad Deum, & circa Sacerdotes conſiliis colligere quæ partita ſunt, atque conjungere quæ nec juſtè nec ſanctè in pugna ſunt, univerſa feſtines. Erit verò, ut arbitramur, hoc facile tuæ Sanctitati, ſi Reverendiſſimum Joannem Antiochenorum Epiſcopum non contendere, neque inſiſtere humanæ voluntati, ſive errori, fueris exhortatus, magis verò inſtiteris, ut ab illo recedat. Contra ejus adinventiones, novitatemque doctrinæ univerſi certant. Decet enim, ut in hac ſenectute & hoc certamen tua Religioſitas exequatur. Quod dum perelaboraveris, etiam eorum, quæ olim fortiter peregiſti, prædicaberis victor.

CAPUT LII. 140

Hypomnyſticum ad Sanctum Simeonem ſtyliten per eundem Ariſtolaum

TOtam Reverentiæ tuæ vitam, ad Deum converſam, & ita viventem, ut poſſis habere fiduciam & circa nos ejus conciliare propitiationem, intelligentes, neceſſariè ad has nunc ſumus venire litteras invitati, ut rem, quæ reverà ad Divinam Providentiam pertinet, in hoc præcipuè tempore agere feſtines. Dicimus verò pacem, quæ bene fuerat radicata, firmari; litigium verò, molitione cujusdam Diabolicæ malignitatis immiſſum, præpares amovere. Benè autem novimus hoc futurum, confidentes de tuæ orationibus Sanctitatis, & inſtantia atque hortationibus ad eos, qui fundare hanc poterunt & redintegrare diſſciſſam.

Reverendiſſimus enim Joannes Antiochenus Epiſcopus, ſi ſubſcribere ejus depoſitioni voluerit, qui ſemina contentionis immiſit, & patefecerit non ſe conſentire ipſi dogmati, vocum novitate inſipientiaque præſumpto, diſſciſſorum membrorum rurſus ſequetur unitio, in hoc ſimul concurrentibus univerſis. Si enim fecerit hoc, & Reverendiſſimo Epiſcopo Alexandriæ Cyrillo conſenſerit, cui & qui in Occidente, & qui hìc ſunt, & qui ubique, concurrunt, ea quæ olim Divinâ clementiâ cohærebant, nunc quoque jungentur. Moleſtiam namque hanc & perturbationem ſuperflua & inutilis, magis verò & noxia generavit illa doctrina, quæ depulſa ab animabus noſtris, longèque fugata, orationibus veſtris requieſcere nos, ſicut de adjutorio Dei confidimus, & reficere poterit.

Sic enim nos diſſolutio perturbat, ut hanc & primam cauſam eorum, quæ durè contingunt eſſe putemus: Et confidimus,

Quia

quia ſecundùm Divinæ clementiæ arbitrium cuncta Imperio noſtro proficiant, ſi Eccleſiæ rectæque Fidei membra conjuncta fuerint & unita. Ad hunc effectum & optimum certato certamen, ut ſuperes Dæmonum tentamenta. Deputabitur enim tibi & hoc ad maximum bellum, fortiſſimamque victoriam: Quâ obtentâ eris tui ſequax, ea quæ profeſſus es agens. De quibus & confidens eſto, deprecatus, ut indeſinenter interceſſionibus conſuetis nos, noſtrumque Imperium, atque omnes qui ſub noſtro Principatu ſunt, Deo commendes. Quoniam nobis præcipuè, qui convenientem curam pro ejus exhibemus pace, culturæ ipſius virtute larga bona præſtantur.

CAPUT LIII. 141

Propeſitiones, quæ directæ ſunt ab Acacio Berrhæenſi Epiſcopo per Ariſtolaum Tribunum & Notarium Cyrillo Epiſcopo Alexandrino ex Concilio Epiſcoporum, Ioannis Antiochiæ, Alexandri Hierapolis, Macarii Laodiceæ, Andreæ Samotatæ, & Theodoreti Cyri, de pace facienda.

PErmanemus in Fide ſanctorum Patrum, qui in Nicæa convenerunt, quæ Evangelicam & Apoſtolicam doctrinam continet, & additamento non indiget. Manifeſtum verò ejus effecit intellectum & Sanctiſſimus ac Beatiſſimus Athanaſius, Epiſcopus Alexandriæ, atque Confeſſor, in epiſtola ad Beatiſſimum & Deo Amiciſſimum Epictetum Epiſcopum Corinthi. Permanemus igitur & in ipſa, tamquàm integram interpretationem habente prædictæ fidei. Quæ verò nuper ſuper-introducta ſunt Dogmata, vel per Epiſtolas, vel per Capitula, tamquàm quæ id quod eſt commune turbantia, excutimus, contenti antiquâ Patrum Legiſlatione, & ſequentes eum qui dixit : *Ne transferas terminos æternos, quos poſuerunt Patres tui.*

Prov. 22.

CAP.

CAPUT LIV 141

Epiſtola Alexandri, Andreæ, & Theodoreti, Epiſcoporum, ad Helladium Tharſi Epiſcopum, ſicut poſuit Irenæus.

SCientes quantam curam, ſollicitudinemque tua Sanctitas habeat, neceſſarium duximus indicare, quia intravimus Antiochiam convocati, & invenimus per Divinam gratiam non vera eſſe, quæ fuerant diffamata: Et inimicorum veritatis ſuperfluam verboſitatem, & araneis ſimilem. Habentes igitur de his, quæ ſunt agenda, Concilium, & intuentes quia ſalva pietate etiam de pace oporteat cogitare, quaſdam propoſitiones direximus, & rerum compoſuimus modos, ut ſi quidem ſuſceperint unam earum, ſuſcipiamus eos in communionem, non conſentientes his, quæ contra ſanctiſſimum Epiſcopum Neſtorium ab eis facta ſunt, ſed ipſum quidem, ſicut habuimus, habeamus. Alios verò, qui noſtras Propoſitiones ſuſceperint, ſuſcipiamus ad communionem pro Eccleſiæ pace. Direximus verò Propoſitiones ipſas, ut agnoſcat Religioſitas tua, quia non negleximus Dogmata noſtra, ſed curam fecimus competentem. Ut verò & hoc tuæ Religioſitati manifeſtum faciamus, ſcito Domine Deo Amiciſſime, quia nos uſque ad mortem pro pietate perſiſtimus, vindicantes eos, qui nobis commiſſi ſunt, Greges. Priùs quam ſcripta eſt Epiſtola, placuit ut una ſex Propoſitionum, quæ vivaciſſima eſt, & Dogmatum collectionem tenet, proponeretur eis cum Epiſtola Beatiſſimi & Sanctiſſimi Athanaſii, Alexandrinorum Civitatis Epiſcopi, quæ ſcripta eſt ad Sanctiſſimum Epictetum Corinthi Epiſcopum, quam putamus habere tuam quoque Religioſitatem, quam reſiſtens Apollinarii Hæreſi ſcripſit Sanctiſſimus prædictus Epiſcopus, integrè atquè ſubtiliter Apoſtolicam doctrinam exponens. Et incipit: *Ratum ea, quæ expoſita ſunt à Sanctis Patribus, qui Nicæam convenerunt.*

CAP

CAPUT LV. 143

Epiſtola S. Acacii Epiſcopi Berrhææ ad Alexandrum Hierapolitanum Epiſcopum.

REdiit ab Alexandria non Ariſtolaus, per omnia Admirandiſſimus & fidiſſimus Tribunus atque Notarius, ſed Nobiliſſimus Magiſtrianus Maximus, qui cum eo eſt. Hunc enim direxit ad nos, deferentem & ipſius literas, & Sanctiſſimi Epiſcopi Cyrilli. Et Epiſcopus quidem qui Romæ eſt, unam ad me ſcripſit Epiſtolam, Alexandriæ verò tres vel quatuor, ex quibus unius Reſcriptum tuæ Religioſitati direxi. Si igitur poſſibile eſt, fatigationem uſque ad nos facies; ſi verò, ſicut ſcripſiſti, nunc uſque pedibus doles, inſpiciens literas Deo Amiciſſimi Epiſcopi Cyrilli, & cognoſcens quantâ uſus ſit acribia, in fidei cauſſa ſcribens ad nos, acquieſce ad ea, quæ nos reſcribemus cum Concilio Deo Amiciſsimi atque Sanctiſſimi Ioannis Epiſcopi, & Pauli, ac reliquorum, qui Antiochiæ reperti fuerint Domini Epiſcopi. Ipſum verò Reſcriptum epiſtolæ cùm eis literis deſtinavi & Domino meo, Deo Amiciſſimo Epiſcopo Theodoreto, rogans eum, ut veniat uſque ad nos. Si autem retinetur ob hoc, quod illuc advenerit Magnificentiſſimus Magiſter Militiæ, ſcribat ad nos, quia conſentit ad ea, quæ nos definiemus, & quæ ad Alexandriam reſcribemus. Profundiſſimæ autem ſenectuti noſtræ ut parcatis, quæſo: Et detis manum hoc maximè agenti, ut hoc nobis auferatur opprobrium, & ad differentiam intolerabilis læſio. Scitis enim, quia inomnibus vobiſcum ſum inconductus: Et quia in Epheſo quidem Deo Amiciſſimus Paulus Epiſcopus ſubſcripſit pro me. Ego verò, ſicut allegatis, ad pium Imperatorem noſtrum retuli per Epiſtolam, ut hæreticum commemorans Deo Amiciſſimum Epiſcopum Cyrillum, qui & reprehendit nos in his, quæ ad nos ſcripſit in præſenti, quodammodò ſubmurmurans, quod de ipſo tanquam de Hæretico fecerim mentionem in his, quæ ad Imperatorem Sereniſſimum per literas retuli. Omnem, quæ tecum eſt, Fraternitatem ego, & qui mecum ſunt, ſalutamus.

CAPUT LVI. 144

Domino meo Dilectiſſimo Fratri & Comminiſtratori Acacio Cyrillus in Domino ſalutem.

DEcentem ſe etiam nunc curam ſuſcepit Sanctitas tua. Intentio eſt enim illi ſecundùm bonam voluntatem Salvatoris omnium noſtrûm Dei, ut conjungantur Eccleſiæ, & ut de medio quædam fiat puſillanimitas; perſuadeantur verò hi, qui debent, unanimes eſſe, atque omne quod contriſtat auferatur, & ea quæ dirupta ſunt, charitatis vinculis reſtringantur. Sed ſicut videtur, nonnulli eorum, qui illic ſunt, videntur quidem putari ad ſuperficiem clarè injungere ad uſque tuæ Perfectionis intentionem: Aut ipſam verò latent, aut quaſi celare ſe ſtudentes efficiunt. Ea namque agere expetunt, quæ fieri non queunt. Quid aliud eſt, niſi rebus ipſis reclamare? Quod pacis faciendæ non habeant voluntatem. Et hæc dico Epiſtolam relegens à tua Perfectione tranſmiſſam, per quam didici expetere illos, ut omne Conſcriptum, & omnis Epiſtola, quæ ante Synodum peracta eſt, adjudicari aut abjurari à nobis debeant, conſentiri autem rectæ fidei Symbolo, quod definitum eſt ſecundùm tempus à Sanctis Patribus, in magna Nicæna Synodo.

Ego verò quoniam Sanctum quidem illud Symbolum ſufficit ad omnem ſcientiam bonam, & de illo nihil omninò eſt, dicam utique atque conſentiam: Etiamſi aliquibus aliis hoc ſapere minimè videar aut dicere. Admiratus verò ſum illud. Neſtorio enim retortas illas & abominandiſſimas eructante voces contra omnium noſtrum Salvatorem Chriſtum, & hoc coram Eccleſia, ſcripſimus quæ ſcripſimus, contradicentes ſcilicet, & pollutis vocum novitatibus ejus producentes contrariam veritatem. Et per gratiam Dei omnes ipſis intendentes, plures quidem mirati ſunt,

& recto intellectu honoraverunt, quæ à nobis dicta ſunt contra eum. Sed neſcio quid hi,qui nunc debent anathematizare polluta illius Dogmata, & ab illius impietate ſemetipſos alienos efficere, ad omne contrarium ſtudium convertentes,exterminari quærunt, quæ adversùs eum ſcripta ſunt. Quam rationem, quæſo,id habet?

Intelligit enim Sanctitas tua,quantam res habeat incongruitatem, ſi nos,quæ pro recta fide ſcripſimus,quoniam noſtra ſunt,abnegemus, immò potiùs accuſemus piam fidem. Ergò ſi ſe illa contra Neſtorium rectè non habent, ſive quæ contra perverſa ejus Dogmata ſcripta ſunt, ſine cauſſa depoſitus eſt. Immò magis & ille quidem forſitan rectè ſapit. Erravimus autem nos, non ei conſentientes. Immò qui jam ſcripſimus his, quæ dixit, adverſa. Et certè Neſtorii multi feruntur Codices, omnia confundentes, & perturbantes Eccleſias. Deinde quomodò nos ea, quæ contra ipſum ſunt ſcripta, delebimus, quæ forſan aliquibus juvamen, vel breve, contigit efficere? Pervidet igitur tua, quæ omni ſapientiâ eſt plena, Perfectio, quia rem impoſſibilem quærunt. Et tantum longè ſunt à voluntate mitigandi interjacentem diſcordiam, ut eam reducant ad principium contentionis illius, quæ narrari non poteſt.

Cur enim non potiùs ad Epheſinam Metropolim venientes, cum Synodo unum protulêre Decretum contra eum, qui talia & tanta impiè prædicavit? Nam ſi vel modicum tardaverant, quid prohibebat, ut Commentaria inſpicientes Geſtorum ſatisfacerent eis, quæ legitimè fuerant facta, & conſentirent, ſicut dixi, recto, & quod increpari non debet, Decreto cunctorum? Sed è contra nec Dominum cogitantes, neque cauſſam pro qua congregati ſunt (non enim de communi quacumque cauſſa ſermo erat, ſed de fide, per quam Mundum ſalvavit Deus & Pater) omnem cruditatem, & omne fraternum odium in nobis oſtenderunt: Tam Sanctam & univerſalem Synodum excommunicatione injuriantes, & hoc abſque judicio, quam etiam velut immiti dexterâ gladium ſævitiæ intingentes in me, ac Reverendiſſimo Epiſcopo Memnone.

Ponamus enim quia ſecundùm veritatem & tranſiit nos aliquid, quod ad rectitudinem Dogmatum pertinet, aut circa alios

modos

modos ſubjecti aliquibus culpis eramus ſive peccatis, non oporteret dignos fieri priùs ſermone colloquii? At qui dum certè omnes ſuſtinuerimus Neſtorium, dum triennale tempus blaſphemando conſumeret,& nobiſcum verò Sanctitas tua & omne Concilium,fecimus abducere quidem illum ab eis, tranformare autem potiùs ad illa Dogmata, quæ ad rectitudinem veritatemque reſpiciunt. Dum verò perſiſteret, & multò deteriora verbo laberetur adversùs gloriam Chriſti & in ipſa Epheſiorum Metropoli, de reliquo tanquam incurabili languore detentum ſancta Synodus removit à Sacerdotio. Volo autem tuam Sanctitatem, ut ille, aliquid commemorare, quod ad præſens pertinet tempus.

Quando enim in magna Conſtantinopoli ſancta veſtra Synodus congregata eſt, tunc quando Joannes eſt accuſatus, deinde geſta ſunt ſuper eo à multis in Scripto Commentaria, cum futurum eſſet ut contra eum definitio proferretur, & eſſem ego unus adſtantium, ſcio me audiſſe Sanctitatem tuam Sanctæ Synodo ſic dicentem: *Quia ſi ſcirem quod nunc, ſi Ioanni veniam largiremur, melior fieret ſemet-ipſo, & recederet à duritia & aſperitate, quæ in eo eſt, omnes vos rogaſſem pro eo.* Admirabilis ergo etiam circà hoc iterum judicata eſt Sanctitas tua. Quippe ut quæ dixerit veritatem. Quid igitur oportebat Sanctam Synodum facere, quæ impœnitentem, & ſic pertinacem reperit illum, qui rectæ fidei repugnavit?

Quoniam verè dicit, quia oporteat ſoli Symbolo conſentire, vel certè expoſitioni fidei trecentorum decem & octo, & ego ad hæc dico, quia intentio fuit una ſanctæ & univerſali Synodo, quæ congregata eſt in Epheſina Metropoli, ut Symbolum confirmaret, quatenùs & omnes ità confiterentur, & crederent, ac docerent: Neque adjecto quolibet, neque detracto. Non enim eſt adjicere ſuper illud, nec eſt auferre ab eo. Propter hoc enim & contra Neſtorium decrevit: Sicut qui non ſuaſerit illud, quin potiùs removerit atque oblitteraverit, & ſecundùm nullum quidem modum ſecutus ſit illud, altera verò quædam & Dogmatibus Eccleſiæ peregrina inſanè auribus inſonuerit populorum.

Actum eſt igitur in Epheſo ſuper hoc proprium Commentum Geſtorum, confirmante Synodo expoſitam fidem à trecentis decem & octo Patribus noſtris, qui circa ſuum tempus in Nicæa

congregati ſunt. Et direxi hoc, ut tua Sanctitas bene cognoſcat. Quia enim rectè ſe atque irreprehenſibiliter habet, clarè ipſa lectio docet. Adjecimus verò & ſanctorum beatorumque Patrum teſtimonia, ut ſciant Adeuntes, quomodò intellexerint illi fidei Symbolum, qui & nos ipſos Myſteriis imbuerunt. Igitur olim tam hoc ab omnibus facto, quare non magis & ipſi conſentiunt? Si enim quod omnibus placuit ab omnibus confirmetur, obtinebit omninò pax: Dum omninò à nullo ei fuerit contradictum. Igitur etſi nimis plura, & valde peſſima contra nos ab eis facta ſunt, & omnis ſpecies adverſa humanitati tentata eſt, ſed conſiderantes quia Deo, ac piiſſimo amicoque Chriſti Imperatori *placitum*, & ipſum verò quod Eccleſiis utile eſt, & tuæ Sanctitatis admonitiones omni Reverentiâ dignas habentes, conſequenter ut fratribus dimittimus quæ in nos commiſerunt.

Illud autem potiùs quærimus, quod omnibus videtur benè rectèque ſe habere. Complacet verò etiam Deo Amiciſſimo Imperatori, ut cônſentiant depoſitioni Neſtorii, anathematizantes ejus blaſphemias & polluta Dogmata. Et nihil ultra reſiduum eſt, ut contentio de medio auferatur. Recipient enim ſemetipſas Eccleſiæ invicem, Chriſto eis donante præmium pacis. Nec verò ſimpliciter quidam alienantium & inconſideratorum contra nos evomant verba, ea quæ ſunt Apollinarii vel Arii, ſive Eunomii, me ſapere diffamantes, ſicut in Epheſo conſcripſerunt. Ego per gratiam Salvatoris ſemper fui & Orthodoxus, nutritus verò ſum & inter manus Orthodoxorum Patris. Et neque illa quæ ſunt Apollinarii ſapui unquam: Abſit. Nec ea quæ alterius cujuslibet hæretici. Immò verò anathematizo illos.

Neque enim inanimatum dico Chriſti Corpus. Confiteor verò, quod animatum ſit animâ rationali. Et neque confuſionem, vel confermentationem, vel refuſionem factam confirmo, ſicut aliqui dicunt; inconvertibilem verò & immutabilem ſubſiſtere ſecundùm naturam Dei Sermonem novi, & omnis paſſionis inſuſceptibilem ſecundùm propriam naturam. Impaſſibile enim eſt quod Divinum eſt, & converſionis obumbrationem minimè ſuffert. Quin potiùs requieſcit in propriis bonis. Hæc habet verò inconvertibile, in quibus eſt *ejus* exiſtentia. Unum verò eundem Chri-

ſtum

ſtum & Dominum Unigenitum Dei Filium, ipſum dico paſſum pro nobis carne ſecundùm Scripturas, ſive ſecundùm Beati Petri vocem.

Capitulorum verò virtus contra ſola Neſtorii Dogmata ſcripta eſt. Quæ enim ille non rectè dixit ac ſcripſit, ipſa ejiciunt. Qui verò anathematizant atque negant ejus veſaniam, ceſſabunt hæc, quæ à nobis ſcripta ſunt, increpare: Videbunt enim Capitulorum Senſa ſolis illius contraire blaſphemiis. Redditâ verò communione, factâque inter Eccleſias pace, quandò reſcribere abſque ſuſpectione licuerit, vel eis qui illic ſunt ad nos, vel nobis rurſùs ad eos, tunc & ſatisfaciemus facillimè. Quæcumque omninò eorum, quæ à nobis ſcripta ſunt, rectè non intelliguntur à quibuſdam, & hæc excandidabuntur. Satisfaciemus enim, Deo favente, non jam ſicut repugnantibus, ſed ſicut Fratribus, quia omnia rectè habeant. Et eorum, quæ ſcripſimus nos, Neſtorii Dogmata impugnantes, nihil eſt omninò quod diſſonet vel Sanctis Scripturis, vel certè fidei definitioni, quæ expoſita eſt à Sanctis Patribus. Dico autem illis, qui in Nicæa ſuo tempore congregati ſunt.

Noſtra igitur intentio ad pacem ſe habet, non impetere quæ ſunt definita. Ita videlicet, ſi Neſtorii depoſitioni conſentire voluerint, & anathematizare contaminata Dogmata ejus, & communicare, & ad concordiam venire, Chriſto juvante ad idem, qui eſt pax noſtra ſecundùm Scripturas. Eis verò qui dicunt, quia oportet ejici ea, quæ contra polluta Neſtorii Dogmata ſcripſimus, nullus acquieſcet. Apertiſſimè enim elingues nos eſſe volunt illius blaſphemiis, cunctorum nundinantes taciturnitatem. Aut forſan magis & nos perſuadendos reputant, ut ea quæ ſunt illius ſapiamus, ſi quæ noſtra ſunt abnegemus, rectè ſe atque immaculatè habentia, & contra illius vocum novitates ſtantia.

Si verò illorum, qui illic ſunt, quidam ſecundùm quod eis videtur, detrahunt aliquibus, ad ea quæ nec convenit transvertentes ſenſus eorum, ſciant quia præter omnes, qui in toto orbe ſunt, ſoli hi perpetrantes ſapiunt. Conſenſerunt enim his quæ à nobis facta ſunt, atque conſentiunt univerſi, & rectè ſe habentibus, & dictis, qui certè ſubtiles perſcrutatores ſunt Dogmatum Divinorum.

norum. Et illud autem ſuper hæc tua Religioſitas cogitet, quia oportet ita componi pacem Deo Amiciſſimorum Epiſcoporum, ut non ulli diſpliceat eorum, qui per omnem Romanorum ſunt Principatum. Et univerſalis fiat: Ne minima ſciſſura ingentes plures alias faciat. Omninò enim non conſentient, ſi tale aliquid fuerit factum, quod non ſequens videatur. Et maximè hoc cogitari oportet.

Cunctis namque inſtantibus in Epheſo, & non acquieſcentibus communicare his, qui ex Oriente ſunt, proponentibus verò, quia non erit priùs hoc, niſi ſuſceperint depoſitionem Neſtorii, & anathematizaverint nobiſcum Dogmata ejus, quomodo niſi hoc fuerit factum, ea quæ ad communionem pertinent, ſtabunt? Quis autem non clamabit contra nos, dùm perdiderimus animas noſtras, & negaverimus rectam fidem, & quæ rectè dicta omnibus placuerunt, nos ejecerimus, tanquam non rectè ſint dicta? An non oportet factâ pace nos Epiſtolas mittere his, qui ubique ſuper alios Religioſiſſimos Epiſcopos eminent, ut & ipſi concordes effecti reddant eis communionem? Deinde quis ſit, qui eis ſuadeat, ſi quid factum fuerit præter quod omnibus placet, & in quo omnes inſtiterant, ut oporteret depoſitum haberi Neſtorium, & anathematizare inſaniſſimam ejus doctrinam, quin potiùs verboſitatem contra omnium noſtrum Salvatorem Jeſum Chriſtum?

Contriſtatos verò nimis, & intolerabiliter dolentes propter illa, quæ contra me geſta ſunt ab Orientalibus, tam ex Clero Alexandriæ, quam cunctos Ægyptiacæ Diœceſis Epiſcopos Religioſiſſimos ſic mitigavit Dominus meus admirandiſſimus Tribunus Ariſtolaus, ut mihi etiam leviſſimam pacis faciendæ redderet viam, & omnes venirent in hujuſmodi voluntatem. Et plurimùm quidem me fateor ejus Admirabilitati eſſe debitorem, quia modò mihi ſit cooperans ad omnia, & competentibus rationibus, quæ contriſtabant, aboleverit. Saluta Fraternitatem quæ apud te eſt. Te quæ nobiſcum eſt, Fraternitas in Domino ſalutat.

CAP.

CAPUT LVII. 145

Epiſtola Alexandri Hierapolitani ad Acacium Berrhaenſem Epiſcopum.

ARbitror Dominum Chriſtum, præcipientem Diſcipulis ſuis, ut eſſent prudentes ſicut ſerpentes, & ſimplices ſicut columbæ, principaliter inſtruere, ut caput omnium bonorum, quæ in nobis ſunt, rectam fidem ſinceriſſimam conſervarent. Sicut enim nulla ſalus eſt Repentibus, ſi capite conterantur, ſic neque Chriſtiano, qui ſanam fidem corruperit. Propter hanc crucifixus eſt Petrus, Paulus capite cæſus eſt, diverſis mortibus Evangeliſtæ atque Apoſtoli compleverunt pium curſum. Obſecuti ſunt Martyres. Irridebantur verò & ſubſannabantur omnes paſſionum temporibus, ab his qui multiformes eis mortes crudeliter ingerebant.

Scit Sanctitas tua, quia ſecundùm Syricam vitam quidem peccator ego ſum. Unde etiam quadrageſimum jam annum ago, quibus mea plango peccata. Fidem verò rectam à prima die, ſicut teſtatur Sanctitas tua, uſquè ad mortem dilexi. Unde nec unquam ceſſavi his, qui vicini ſunt, de hac abominabili hæreſi inferre certamen, quam Cyrillus ipsâ quidem virtute renovat, Apollinarium verò anathematizat, ſimile aliquid faciens, tamquam ſi & aliquis ex non exiſtentibus Dei filium dicens anathematizet Arium. Et ut ſub una dicam omnes hæreſes, ea quæ ipſorum ſunt ſapiens, hæc prædicat. Ubi enim Dei iter, nullum revereor. Cyrillus hæreticus eſt, unam naturam prædicans Chriſti, & ipſi univerſas paſſiones adjungens. Et ipſam mortem. Et lucidum eſt cuilibet legenti cum veritatis amore Capitula ejus, & Epiſtolæ ad Hebræos interpretationem, & Epiſtolas, vel Feſtivas vel alias, & univerſa ejus Conſcripta, invenire quod unam naturam Dei & Hominis dicat, & quod ſunt unum. Et circa hunc ſenſum

Caro

Caro ſit factus, & mortuus fuerit Carne, & primogenitus factus fuerit Deus Verbum ex mortuis Carne. Sparſit verò Carnis nomen propter unius naturæ confeſſionem.

7 Quod ſi non ita eſt, minimè opus eſt multiloquio, confiteatur quia Chriſtus, qui è Sancta Virgine genitus eſt (Deus namque Homo unus Filius, unus Chriſtus, unus Dominus) paſſus ſecundùm humanitatem, crucifixus ſecundùm humanitatem, & reſuſcitatus fuerit à mortuis per Verbi Divinitatem, quæ dixit: *Solvite Templum hoc, & in tribus diebus reſuſcitabo illud.* Si verò permanet in Capitulis ſuis hæreticis atque Conſcriptis, nulla nobis pars eſt cum illo. Certamus enim circa Tribunal Chriſti, & Apoſtolum Gentium, præcipientem bonum Depoſitum cuſtodire, per Spiritum Sanctum, qui habitat in nobis.

Ioann. 2.

Licitum verò conſiderare volenti verba ejus ad ſeductionem. Quia verbo quidem ſeducens impaſſibilem dicit Deum Verbum, inconvertibilem, immutabilem, inconcuſſibilem, habentem, ut ejus Dicto utar, in quibus eſt per ſubſtantiam; in unam verò naturam concludens duas, omnia prædicta Divinitati Unigeniti circumponit. Propter quod non recuſavit interpretationem Epiſtolæ ad Hebræos dicere: *Quia & revixit Deus Verbum, paſſus Carne.* Et hæc verò ex aliis ejus Conſcriptis, & maximè ex Epiſtolis ejus, quas tuæ nuper Sanctitati tranſmiſit, poſſibile eſt his poſſibiliter qui diligunt diſcere, ſubtiliter pervidere. Quia dicens Dei Sermonem immutabilem ſubſiſtere, & omnis inſuſceptibilem paſſionis ſecundùm propriam naturam, paſſionem fraudulenter cointroducit, dicens Deum Verbum Carnem factum fuiſſe, non verò Carnem aſſumpſiſſe. Hoc enim in totis ferè ponit Capitulis ſuis, Carnem Deum Verbum ubique factum dicens, tamquam ſit antè diſpenſationem quidem impaſſibilis, poſt diſpenſationem verò paſſibilis: *Per ſeipſum* namque, inquit, *impaſſibilis, Caro autem factus ut homo ſuſtinuit paſſionem.* Si verò confeſſus fuerit evidentiſſimè duas naturas, liberat ſemetipſum ab hæretico ſenſu.

Scit enim Sanctitas tua, ſicut olim mihi per Epiſtolam ſcripſit, quia & in Roma coram *S.* memoriæ Epiſcopo Damaſo, præſente tua Sanctitate, motum eſt de hæreſi Apollinarii: Et nobis duas naturas confitentibus, ut non Divinitati paſſionem tribuamus, dice-

dicebant hi qui erant Apollinarii, duos nos dicere Filios. Quod & iſti ſursùm ac deorſum diffamant contra nos. Dicat igitur, quia *Chriſtus mortuus eſt* , *Filius paſſus eſt* , *Vnigenitus paſſus eſt*. Cur addit , quod *Verbum Carne ſit paſſum* ? Homine moriente anima carne patitur mortem? Si verò blaſphemum eſt, ut hoc anima paſſa dicatur carne , ultra impietatem omnem eſt dicere Filium Dei , vel Dei Verbum, vel Unigenitum circa intellectum hæreticorum paſſum Carne. In Divinis enim Scripturis reperimus , quia *Chriſtus mortuus eſt* , *Filius mortuus eſt* , *Vnigenitus mortuus eſt* , *Sanctus mortuus eſt* , *Iuſtus mortuus*. Hæ namque appellationes univerſæ utraſque naturas oſtendunt. Vox autem *Dei Verbi* unam naturam ſignat. Secundùm quem ſenſum nunc & Filium dixit in Epiſtola Carne paſſum, ut ſignificaret Unigeniti paſſionem Divinitate.

Scio autem me ab Epheſo ſcribentem direxiſſe tuæ Sanctitati allegationem Melitinenſis Acacii, ubi ſequens Cyrilli Capitula & ejus intellectum , ſic in Scripto depoſuit : *Mentitus eſt*, inquit, *Divinam Scripturam Neſtorius, tamquam Nativitatem mortemq; non Divinitatis, ſed humanitatis edoceat. Calumniatus eſt & Sanctiſſimum Epiſcopum Cyrillum, tanquam Deum paſſibilem dicentem.* Et habemus totum Tomum apud nos ad ſatisfactionem pro ſalubri fide bonæ hujus inſtantiæ. Nos igitur nullam communionem habemus cum his, qui talia docent. Si verò potuerit oſtendere aliquis Sanctiſſimum Epiſcopum Neſtorium contraria Prophetis, & Apoſtolis,& Evangeliſtis aut ſapuiſſe aut ſapere , & Doctrinam ejus anathematizamus, & ipſum, donec Orthodoxiam prædicat, quam multis in Codicibus ejus & habemus & legimus. Nulla neceſſitas Chriſti potentiâ per ipſius gratiam violenter fiet , ſed parati ſumus omnia ſuſtinere, ut neque impii neque iniqui ſimus.

CAPUT LVIII. 146

Epiſtola ejuſdem Alexandri ad Andream Epiſcopum Samoſatenorum.

CRedat mihi Religioſitas tua, quia relegens ea quæ ſcripta ſunt à Domino meo Sanctiſſimo Epiſcopo Acacio, & ea quæ ab Ægyptio illi per Epiſtolam ſcripta ſunt, quæ & tu omninò credo quod legeris, admiratus ſum propter velocem ejus nutum ad mutabilitatem. Et oravi ut mihi terra dehiſceret. Et niſi timor Dei retinuiſſet me, forſan continuò Eremum petens extremum ſpatium requiſiſſem. Meminit enim Sanctitas tua, quales Epiſtolas olim Sanctiſſimis Epiſcopis deſtinavimus ab Antiocheno perſuaſi, quando adveniente Mirandiſſimo Ariſtolao, ejus literis convocati convenimus, & euntes ad Antiochiam Concilium fecimus, & multa millia pertractantes deliberavimus, ut propter Eccleſiarum perturbationem, mollem quandam propoſitionem, & habentem vel modicum pietatis veſtigium, proponeremus Ægyptio.

Sed & perquiſivimus, ſcrutati ſumus, invenimus vix qualem voluimus levem, & rursùs ab ipſa molliorem, & denuò ab hac marcidiorem. Sed breviter dedimus Clariſſimo Tribuno propoſitiones. Complacuit verò ei, quaſi jam quæ mollior eſſet, una, & quæ volebat Nicænâ fide nos eſſe contentos, expulſis his, quæ quod commune eſt turbaverunt, ſive per Epiſtolas, ſive per Capitula. Ad quam etiam ipſam contradixit, ſicut ſcripſit, Ægyptius. Certat enim, ſicut vides, pro Capitulis ſuis, & reliquis hæreticis, ſuperbiſque Conſcriptis, confirmans ubique, quod impoſſibile ſit hæc unquam expelli, quæ ab eo ſecundùm Scripturas ſint dicta Divinas, & contra Neſtorii, ut dicit, hæreſim. Sed nos tentamus, ut video, ſic manifeſtam illius hac fiducia, & tam cruda pro hære-

hæreſi inſtantiâ Orthodoxiam diffamare, etiamſi non poſſimus propellere impietatis Torrentem,& in noſtra defle&ere.

Ego verò in Dominum Chriſtum credo, quia oculus meus dexter, & dextera manus mea, ſi proponatur, Cyrillo neque ejiciente hæretica dogmata, neque apertè confitente Chriſtum & Deum eſſe & Hominem, & paſſum ſecundùm humanitatem, & reſuſcitatum per Dei Verbi virtutem ſecundùm ſententiam Domini dicentis, *Solvite templum hoc, & in tribus diebus ſuſcitabo illud*, abſcindam potiùs membra mea per virtutem Domini, quam cum iſtis impiè agam. Quando ergò volunt, veniant: Ordinent. Paratus ſum ego, coram Deo dico, diſcedere cum ómni lætitia. Sicut enim in veritate credo, quia Deus eſt, ſic & ſatisfactum habeo, quod pium ſit manifeſtaturus Eccleſiæ dogma, quando novit ipſe. Et veritatem non permittet abſorberi. Verumtamen eorum, quæ ſcripta ſunt, omnium exemplaria tuæ Religioſitati direxi.

CAPUT LIX. 147

Epiſtola Andreæ Epiſcopi, per quam reſpondit ad Epiſtolam hanc Alexandri.

RElegens ea, quæ Cyrillus per Epiſtolam ſcripſit, & quæ de his à tua Sanctitate ad Sanctiſſimum Epiſcopum Acacium ſunt reſcripta, ſine falſitate dico, non ſine Spiritu Sancto arbitratus ſum ea, quæ in tua epiſtola reſcripſiſti. Nam & quod verum eſt, & quod ſubtilitas Dogmatis habet, in eis inveni, & obumbratum occultumque inimici dolum benè ac manifeſtè nudatum, ac fiduciam multam quæ decet Chriſti ſervum, qui pro ſana fide certat. Conſors igitur & ego tuæ Sanctitati, uniuſque ſententiæ. Et nunquam præter hæc alia ſapiam, confortante me Deo. Quomodò enim non turpe ſit, ut ille, qui notha & reproba Dogmata ſubinducit, tamen pro eis certet; nos autem pacis obtentu perdamus fidem? Admiratus verò ſum & propoſitionem, quam in ipſis literis poſuit Sanctitas tua. Si enim veri jam dogmatis eſt, & rectam fidem ſervat, & non intellectum ſuum fraudulenter occultat, ſi & duas naturas confitetur, & impaſſibilem Chriſti Divinitatem, quid prohibet, ut & Hominem eundem confitens Chriſtum dicat, Quia paſſus eſt ſecundùm humanitatem? Et de his quidem ſuperfluum eſt multiloquio uti ad tuam Sanctitatem. Ex literis verò Sanctiſſimi Epiſcopi Acacii videntur quodammodo hi, qui ſunt in Antiochia, ceſſiſſe, atque his quæ ſcripta ſunt conſenſiſſe. Et benè quidem facit Sanctitas tua, præcipiens nobis ut minimè perturbemur. Ego verò trepidò, ne per eos circa ipſas res illud confirmetur ſomnium, quod non ante multum quidem tempus vidi, nimis autem coarctat meam animam. Videbam namque me eſſe cum tua Religioſitate, præſentibus aliis quibuſdam non paucis Epiſcopis, loquens verò ad me dicebas Apollinarium hæreticum vivere. Me autem ſæpiùs cum admiratione interrogante, ſi verè viveret, confirmabas eun-

eundem virum ſupereſſe. Verùm quodammodò, improvisè utique, in domum quandam facti ſumus, in qua Apollinarius ſenex valdè jacebat in lecto. Oportebat autem nos ad viri ipſius venire colloquium. Quod dum eſſet futurum, ipſe ad aurem mihi dixiſti, quia ille impius nunquam perſuaderetur acquieſcere his, quæ dicebantur à nobis. Ego verò alterum quendam præter ipſum ſedentem videns dicebam, quòd ipſe eſſet cauſſa ut Apollinarius noſtris verbis minimè flecteretur: Dum verò venimus ad colloquendum ego & Sanctitas tua, ſedes autem ego portabam tam mihi, quam tuæ Sanctitati, juxta illius lectum ſubitò video Apollinarium quidem ſtantem, & Eulogias diſpertientem, Sanctiſſimum verò Joannem jacentem in lecto, & ſuſcipientem ab eo. Deindè & tuam Religioſitatem ſupponentem ei manus, propter condeſcenſionem iniquè coactam. Ego autem ſtans ad me ipſum dicebam: *Qualis eſt condeſcenſio iſta? In Sanctum Spiritum peccat. In ipſam Domini inhumanationem impia eſt. Et qualis eſt iſta condeſcenſio?* Et hæc dicens evigilavi. Et oro ut phantaſia ſit ſomnium hoc, & nihil ſignificans.

CAPUT LX. 148

Epiſtola Theodoreti Epiſcopi, ſcripta ad Acacium Berrhea Epiſcopum, de literis quæ ab Ægypto venerunt ad eundem Acacium.

Ego quidem non ſolùm vocatus, ſed etiam non vocatus vellem ſemper venire juxta tuam Sanctitatem. Tantum autem ab hac intentione delinquo, ut nec tuæ poſſim Sanctitatis literis obaudire. Rursùs enim languor mihi validè ſupervenit, & peſſimum Tercranium poſt regreſſum de montuoſis partibus incidi. Super hæc & Magnificentiſſimus atque Glorioſiſſimus Magiſter militum hic eſt, propter quod & veniam peto. Et innoteſco tuæ Sanctitati, quia in literis, quæ ab Alexandria directæ ſunt, inveni ea quidem, quæ ab eo dogmaticè dicta ſunt, contraria his quæ olim ſunt ab eo expoſita; conſona verò magis Doctrinæ Patrum. Et valdè affectus ſum, & laudavi Dominum Chriſtum ſuper mutatione, quæ facta eſt per tuæ Sanctitatis admonitiones. Aliquas verò partes Epiſtolæ multis vidi volutionibus & multiloquiis falſis plenas. Nam dum oporteret à nobis ſex poſitas propoſitiones, cum breves eſſent, approbari ab eo, neſcio cujus rei cauſsâ multis verbis uſus effugit brevem pacis viam. Sic enim Propoſitionem temperavimus, ut nullis fuerat fugienda. Propoſuimus enim, ſicut Tua Sanctitas novit, permanere nos in fide, quæ in Nicæa expoſita eſt à Sanctis & Beatis Patribus, & in Epiſtola Sanctiſſimi ac Beati Athanaſii, tamquàm quæ hanc ſubtiliter interpretata fuerit. Quæ verò nuper exſurrexerunt Dogmata, ſeu per Epiſtolas ſive per Capitula, ejici, tanquam id quod commune eſt perturbantia: Hæc relinqui, quæ diſſenſionem præcipuè fecerunt. Subſcriptionem nos exigit depoſitionis illius viri, cujus Judices non ſumus effecti. Scit autem

autem Sanctitas tua, quia ab omni carnifice duriùs nos trucidat conſcientia noſtra, ſi illa fecerimus, quæ arbitramur non debere committi. Unde & Beatus Paulus dicit. Tuæ igitur ſapientiæ ſit ſic diſpenſare cauſſam, ut facienda pax complaceat univerſis, & ante omnia Chriſto omnium Deo ſuper hac obediatur.

CAPUT LXI. 149

Epiſtola ejuſdem Theodoreti ad Andræam Epiſcopum de hac ipſa re.

MIrandiſſimus Ariſtolaus direxit ab Ægypto Magiſtrianum cum literis Cyrilli, in quibus anathematizavit & Arium, & Eunomium, & Apollinarium, & eos qui dicunt Divinitatem Chriſti eſſe paſſibilem, & eos qui confuſionem & remixtionem duarum naturarum dicunt. Et in his quidem ſumus affecti. Licet fuerit noſtra propoſitio. Exigit verò ſubſcriptionem depoſitionis, quæ ab eis facta eſt, & anathematiſmum Dogmatis Sanctiſſimi & Deo Amiciſſimi Epiſcopi Neſtorii. Scit autem Sanctitas tua, quia indeterminatè anathematizare præfati Deo Amiciſſimi & Sanctiſſimi Epiſcopi Doctrinam, idem eſt anathematizare pietatem. Si verò convenit ut aliquid nos *anathematizemus*, anathematizemus hos, qui dicunt purum hominem Chriſtum, aut qui in duos Filios incidunt unum Dominum noſtrum Jeſum Chriſtum, & qui ejus Divinitatem negant. Hæc enim cum omni ſatisfactione unuſquiſque piorum anathematizat. Si verò volunt, ut indeterminatè & virum, cujus judices non ſumus facti, anathematizemus, & Dogma ipſius, quod novimus rectum, impiè facimus, ut arbitror, ſi ei obediemus. Arbitror verò hæc etiam tuæ Sanctitati complacere, qui egregius pietatis Propugnator exiſtis, & verus atque accommodus Orthodoxiæ Magiſter.

CAP.

CAPUT LXII. 150

Epiſtola Andreæ Epiſcopi, quam Theodoreto Epiſcopo ad ſuam reſcripſit.

ALexandrini literas legi, & à ſua quidem putredine non receſſit ullo modo, ſicut & tua utique Sapientia reperit, eaſdem literas legens. Quia verò condeſcenſione opùs eſt, ut ſolvatur orbis terrarum ſchiſma, & non ampliùs diſciſſam deſpiciamus Eccleſiam, forſan enim ad majus procedunt mala, ſi compoſitio nulla proveniat, benè tuæ placuit Sanctitati, illius quidem propoſitionem ſicut impiam fugere; uti verò his quæ ſcripſiſti, & anathematizare eos qui purum hominem dicunt Chriſtum, & qui in duos Filios unum Deum ſecant. Arbitror verò quod & ſubſcriptionem modis omnibus exigat depoſitionis. Aliqui verò & hoc forſitan facient. Et arbitror etiam Cyrillum, etſi omnes minimè ſubſcribamus, illorum fore ſubſcriptione contentum. Scit tua Sanctitas, quia hæc & antè in locutionem venerint, quando in Antiochia convenimus pariter. Ora igitur, quæſo, ut nullum fiat impedimentum paci, & ordinationi Sanctarum Eccleſiarum.

CAPUT LXIII. 151

Epiſtola ejuſdem Andreæ Epiſcopi ad Alexandrum Epiſcopum Hierapolitanum.

EOrum quæ ad me Dominus meus Sanctiſſimus Theodoretus Epiſcopus ſcripſit, exempla tuæ Sanctitati direxi. Et quia quidem Cyrilli errorem multoties millies anathematizet, manifeſtum eſt his qui pervidere ſubtiliùs volunt. Quia verò tempus non permittit, ut ſecundùm acribiam ratiocinemur propter ſchiſma generale, quod factum eſt, & quia majora ſuſtinentur mala de Perſiſtentia noſtra, puto quod benè ſe habeat, ut aliquâ condeſcenſione utamur pro Eccleſiaſtica pace. Et illius quidem propoſitionem fugiamus, quæ impia eſt, ſicut nec ille noſtram ſuſcepit. Anathematizemus verò eos, qui duos Filios dicunt, quod nobis objiciunt inſaniſſimè: Vel qui Hominem purum Dominum noſtrum Jeſum Chriſtum. Et ſuper his ſuſcipiamus pacis compoſitionem. Reddent autem rationem, qui impiè ſapiunt, Judici omnium. Et nobis, vel ſi diſpenſatoriè pacem ſuſcipiamus, pars nulla eſt cum his, qui impiè ſapiunt. Prævideo autem, quia de Perſiſtentia noſtra nihil evincitur ampliùs, niſi ut Orthodoxi pellantur Eccleſiis, & Dogma ex toto abſorbeatur. Quæro igitur Sanctitatem tuam, ut quantâcumque poſſibile eſt condeſcenſione magis utamur. Scit enim Spiritualis Sapientia tua, quia ſicut zelus in tempore ſuo multa millia peragit, ſic & condeſcenſio in tempore apto magna bona operatur. Et mihi quidem placent iſta. Si verò meliùs aliquid pervidet Perfectio tua, quæ ſecundùm Deum eſt, notum nobis fac. Literas illas ad Sanctiſſimum Epiſcopum Theodoretum dirigere dignetur Sanctitas tua. Omnes, qui circa tuam Religioſitatem ſunt, ego, & qui mecum ſunt, ſalutamus.

CAP.

CAPUT LXIV. 152

Epiſtola Alexandri Hieropolitani Epiſcopi ad Andream Epiſcopum reſcripta.

LEgens quæ nuper à tua Religioſitate ſunt ſcripta, pervidi quia Sathanas ſecundùm veritatem petiit, ut cribraret omnes nos ſicut triticum. Ego verò fide propoſitâ nullo modo impietatem eſſe condeſcenſionem, neque communionem cum hæreticis pacem Chriſti appello. Abſit. Et da veniam, velocitatem permutationis adſpiciens oravi, ut terra mihi dehiſceret. Et verè, niſi timor Dei retinuiſſet me, continuò Eremum petens extremum ſpatium perquiſiſſem. Puto enim quia & tuæ Sanctitati dixi, jurejurando ſatisfaciens ei, & maledictionem contra memetipſum ſuſcipiens, ſi alienationem à Myſteriis conſcius mihi ſum, aut per contentionem, aut per odium, aut per rebellationem, aut per cujuſlibet alterius gratiam facere aliquid in cauſſa præſenti, ſed ponens Deum & Joannem ante oculos & affectum noſtrum. Et ſuperat timor Dei, & hæreditas Chriſti. Unde & à cunctis veniam poſtulo.

CAPUT LXV. 153

Epiſtola ejudem Alexandri Epiſcopi ad Theodoretum Epiſcopum.

QUâ horâ ſuſcepi Sanctitatis tuæ literas, epiſtolam ſuſceperam ſcriptam à Domino meo Religioſiſſimo Epiſcopo Andrea, quæ contraria omnibus eſt prioribus. Et paulò minùs alienus effectus ſuin, videns quod nos Sathanas expetierit ad cribrandum. Direxit autem mihi & ad ſe ſcriptam tuæ Religioſitatis Epiſtolam, continentem quod eos, qui dicunt Divinitatem Chriſti paſſibilem, anathematizet Ægyptius: Et eos qui confuſionem & remixtionem duarum perhibent naturarum. Et ego quidem Cyrilli Epiſtolam nullatenùs hæc continentem vidi: Quin potiùs inveni eum certantem, & in primis, & in mediis, & in ultimis, pro Capitulis ſuis, reliquiſque Conſcriptis, in quibus omnem impietatem ſuam perexemplificat. Si verò vobis & rectè ſe habere videntur quæ ſcripta ſunt, & de reliquo qui hæc per Epiſtolam ſcripſit inter Orthodoxos deputatur, indifferenter verò & alia recepiſtis, quæ ille quidem propoſuit literis, Joannes verò traducit omnes, ut inquiunt, diſpenſativè, propter pacem condeſcenſionem amplexus, innocens ego ſum à ſanguine omnium. Unuſquiſque verò, ſicut novit, ea quæ ad ſe pertinent diſpenſet. Uivit omnium Dominus Deus meus, & Oaſim & quemlibet extremum vicum præfero communioni hæretici, & eorum qui Orthodoxiam prodiderunt.

CAP.

CAPUT LXVI. 154

Epiſtola Theodoreti Epiſcopi Cyri, quam ſcripſit Alexandro Epiſcopo. Sicut poſuit Irenæus.

PUto plus ab omnibus noſſe Dominum meum Sanctiſſimum, & Deo Amiciſſimum Joannem, quia depoſitioni Domini mei Sanctiſſimi, & Deo Amiciſſimi Epiſcopi Neſtorii conſentire non patiar. Quia memor eſt eorum, quæ in Tharſo, & in Chalcedone, & in Epheſo facta ſunt: Et nuper poſt reditum in Antiochia à nobis ſæpiùs dicta. Non igitur quiſquam Sanctitatem *tuam* inducat, quia hoc ego facere patiar aliquando, Deo utique cooperante mihi, meque firmante. Dogmata verò iſta Cyrilli, quæ nunc ad Berrhæam per Epiſtolam ſcripſit, prava mihi eſſe non viſa ſunt, ſed & valdè contraria tam Capitulis, quam aliis ejus Conſcriptis. Unde & Epiſtolam ſcribens Domino meo Sanctiſſimo, & Deo Amiciſſimo Epiſcopo Acacio hoc ipſum ſignificavi. Et verè, ſi poſſem, veniſſem utique, & contuliſſem cum tua Sanctitate. Vellem ſiquidem diſcere, quid eſſet in veritate occultatum in eis, quod ab Evangelica doctrina ſit alienum. Et hæc dico non quaſi cui ad communicandum cum eo iſta ſufficiant. Oportet enim clarè illa exponi cum fide Nicæna, & ſubſcribi ab eo, & ab omnibus; quorumcumque ſuſcipiemus communionem. Noverit enim Sanctitas tua, quia tam longè ſum ſuave aliquid exiſtimare venturum, ut Archi-Mandritæ Monaſterii mei de Cella mihi ædificanda mandaverim. Hìc namque illum in his diebus contigit inveniri.

CAPUT LXVII. 155

Epiſtola Maximini Epiſcopi Anazarbi ad Alexandrum Epiſcopum.

LIteras ſuſcepi Domini mei Deo Amiciſſimi, & Sanctiſſimi Epiſcopi Joannis, quaſi Ægyptius anathematizaſſet Apollinarium, & Eunomium, & Arium, & eos qui dicunt remixtionem factam, duas autem naturas confeſſus fuiſſe Dominum noſtrum Jeſum Chriſtum. Et ſimpliciter, ut non plura dicam, laudat eum de his, quæ nuper dogmatizavit. Alius verò aliquis, unus ex his qui diligunt nos, direxit nobis exemplar Epiſtolæ, quæ ab Ægyptio ad Dominum meum Deo Amiciſſimum Acacium Epiſcopum ſcripta eſt, confirmantem quidem priora Capitula, & fortiter inſtantem pro eis; dicentem verò non ſe communicaturum nobis, niſi anathematizaverimus Dominum meum Deo Amiciſſimum, & Sanctiſſimum Epiſcopum Neſtorium, fidemque ipſius. Ego verò hæc legens & illa, nimium incurri torporem, & incertus ſum, utrum præfatus Sanctiſſimus Antiochenorum Civitatis Epiſcopus illa laudaverit, an alia. Dignetur igitur tua Sanctitas, quæſo Domine mi & Amiciſſime, hanc anguſtiam noſtram ſolvere, & per Epiſtolam nos docere, quid horum ſit verius. Dum verò intraverit veſtra Sanctitas Antiochiam, mox mihi dignare tua Scripta dirigere, & univerſi continuò pariter ingrediemur. Orare verò pro nobis, & pro pia pace Sanctarum Eccleſiarum inceſſanter, quæſo, dignare.

CAP.

CAPUT LXVIII. 156

Epiſtola Helladii Tharſenſis Epiſcopi ad eundem Alexandrum Epiſcopum.

PEr omnes literas, per priores dico & per præſentes, cognoſcentes ad integrum, Sanctiſſime Amice Dei, animæ tuæ pro pietate intentionem, beatificanteſque tuam Sanctitatem de Apoſtolico Propoſito, oramus ut nos tuæ Sanctitatis veſtigia conſequamur, quò poſſimus & hoſtes adverſos Apoſtolico animo fortiter ſiſtere, & eos qui ab incepta ſtabilitate deſiſtunt, dijudicare ſimiliter. Nihil enim iſti ab aliquo hæreticorum videntur languore diſtare, quia dum neceſſitas nulla evenerit, confeſſionem rectam perdiderunt, fingentes jam Ægyptium Patrum fidem fuiſſe complexum, & priorem abnegaſſe errorem. De confuſione verò præſenti utatur quibus quomodolibet liberemur, atque in ſilentio convivamus. Et nos ſimilem habemus, ô Sanctiſſime, voluntatem, & volebamus, ſicut conſcien- noſtra teſtatur, converſationem in Monaſterio aſſumere, niſi nos ſimilis tuæ Sanctitatis diſcretio detineret: Et non eſſe abſque periculo crederemus Gregem noſtrum abſque violentia & neceſſitate deſerere. Oramus verò ut reſolutionem vitæ potiùs impetremus. Nec enim aliam ſolutionem calamitatum præſentium ſuſtinemus, niſi ut liberati à præſenti vita eam, quæ ſuſtinetur, recipiamus ſpem.

CAP.

CAPUT LXIX. 157

Epiſtola Alexandri Epiſcopi Hierapolis, quam reſcripſit Helladio Archi-Epiſcopo Tharſi.

IN præſenti confuſione ſanæ fidei, & Eccleſiarum Dei diſſenſione, quorum cauſſam Cyrillus impius præbuit principaliter, nullam talem, ſi verum eſt, habemus mitigationem conſolationemque, qualem tuæ memoriam Sanctitatis, & per ſermonem & per literas addiſcentes & pro pietate inſtantiam tuam, & duarum Ciliciarum conſonantiam, & pro Orthodoxiæ Prædicatore concordiam, id eſt, Sanctiſſimo Epiſcopo Neſtorio. Et Beati vos, ſicut veritas habet; qui hujus eſtis Propoſiti atque conſtantiæ. Præſtet autem Dominus, ut etiam firmamentum totius efficiamini Orientis, & eorum qui per diverſas Provincias pro fide certant orthodoxa.

Pervenerunt enim, quæ ad vos pertinent, in univerſam terram: Quia verò cognovit Sanctitas veſtra ex his, quæ nobis innotuiſtis, quia hæreticam Cyrilli Epiſtolam ad Sanctiſſimum & Sacratiſſimum Acacium, in qua pro univerſis decertat hæreticis Conſcriptis ſuis, quidam ſic juſtificaverunt, ac ſi eſſet Orthodoxa, rogo Sanctitatem veſtram, ut quidquid verbo ſive Scripto de hoc ad vos fuerit demandatum, non hoc abſque inquiſitione ac diſcuſſione ſuſcipiatis, ſed cum omni præinquiſitione perſcrutemini. Et primum quidem, ut quæ de ipſo dicant, ab ipſis quæ ab eo diriguntur literis cognoſcatis. Deinde non excuſetis, quatenùs & duo & tres ex vobis ad Ægyptum pergant, & ſi Orthodoxa ſunt, quæ ab eo dicuntur, renuncient, ut ab eis certiſſimè de his, quæ nunciata ſunt, agnoſcamus. Et ſi quidem conſenſerit ſua eſſe, quæ nunciata ſunt, ſeu præter Scriptum ſive Scripto, cum ſint Orthodoxa & hæreticorum Capitulorum negationem habentia, & præcedentium dolorum, tenebroſorumque Dogmatum

tum ejus, & communicemus ei, & amplectamur eum, & ejus genua teneamus, & nihil eorum, quæ ad ejus honorem pertinent, omittamus. Si verò contraria ſignificata fuerint his, quæ dicuntur ab eo, habeamus qualiter cum conſcientia bona, & firmitate, ſecuritateque uſque ad ſanguinem fidem veram defendere.

Cognoſcat enim Sanctitas veſtra, quia ſi toties millies eſſe illum diffamemus Orthodoxum, non tamen corrigat de præteritis, nihil proficiemus ampliùs, niſi ut proditores rectæ fidei judicemur. Non enim patietur de cæterò, niſi ut cum majori audacia, cooperante ſibi tempore, ipſe quidem fiducialiter agat per hæreſim, nos autem ita deditítios ſuos in toto Mundo nobis detrahens afferat: Quippè quaſi qui hæreſim negaverimus, acquieverimus verò ejus Orthodoxiæ ſecundùm ipſum. Olim namque, olim votum eſt natum: Quia & his qui Romæ ſunt, & ubique noſtram correctionem annuncient. Quæſo igitur Sanctitatem veſtram non tranſitoriè, neque indiſcuſsè acquieſcere his, quæ nunc nunciantur ab Ægypto; ſed, ut prædixi, omnia facere, nihilque relinquere eorum, quæ ad laborem & opus, vel pertinent ad itineris fatigationem atque ſtudium, ut dignoſcentes veritatem, aut reverà pœnitentem ſuſcipiamus, aut perſiſtentem refutemus Ægyptium. Sic enim & reliquâ rectæ fidei Permanentiâ Sacerdotium radicabitur, & nullus nos, tanquàm ſi ipſi magis quam Chriſto ſerviamus, blaſphemabit.

Si verò & oportuerit per hanc perſeverantiam & Provinciâ & civitate, & vitâ carere, arbitror Sanctitatem veſtram pronè univerſa ſuſcipere, & pati, & facere, quam a ſola ſpe noſtra, dico verò, rectæ glorificationis fide recedere, pro qua & Patriarchæ, & Prophetæ, & ipſe Salvator noſter eſt paſſus, & reliqui univerſi. Confidamus verò in Domino, quia habebimus cooperatorem & ipſum Dominum Chriſtum, qui & noſtri certaminis fautor exiſtet. Qui utique præſtaturus eſt nobis, tanquam promptè pro ſua fide certantibus, ut & pro Prædicatore Orthodoxiæ, qui injuſtitiam pertulit, ad piiſſimum Imperatorum noſtrum legatione fungamur.

CAPUT LXX. 158

Epiſtola Theodoreti Epiſcopi ad Helladium Epiſcopum de Himerio Epiſcopo Nicomediæ. Et hanc, ſicut poſuit Irenæus, duximus transferendam.

TAciturnitatem præſenti tempore ſervare deliberans, inveni hanc noxiam nimis, ferentemque periculum. Unde taciturnitatem ſolvens non prohibebo labia mea. Cum Propheta clamabo. Sed ea quæ mihi recta videntur & juſta, his qui ſunt à tua Sanctitate innoteſco, & à veſtra Sanctitate, omni cum voluntate ſuadebor quæcumque expediunt. Igitur manifeſtum tuæ facio Sanctitati, quia ex Ægypto miſſam legentes Epiſtolam, invenimus doctrinæ Eccleſiaſticæ congruentem, & contrariam duodecim Capitulis è regione: Illis, quibus hactenùs perſtitimus ut hæreticis repugnantes. Et deliberavimus pro Eccleſiæ pace eos quidem, qui ſuper his, quæ peccaverunt, ſe correxerunt, in communionem ſuſcipere; injuſtæ verò atque iniquæ damnationi Sanctiſſimi & Deo Amiciſſimi Epiſcopi Neſtorii neque manu, neque linguâ, neque mente acquieſcere. Iniquum namque reverà, & ultimo ſupplicio dignum eſt illi quidem, qui Mundum confudit, & terram & mare turbis complevit, & vix nunc expoſitionem noſtram ſuſcepit, impartire veniam; illum verò, qui ab ipſa pueritia hæc eſſe è doctrina docuit, injuſtæ homicidali huic tradere interfectioni. Nam ſimile quoquè eſt iſtud, ac ſi omnes illos Deo Amiciſſimos perdamus Epiſcopos, qui nobiſcum in Epheſo, & Chalcedone, & Conſtantinopoli pro veritate certarunt, & uſque ad præſens cum fervore certant. Et deſpiciamus leges, quæ pro omnibus impugnantur, & foris ab Eccleſiis degere compelluntur. Deliberavimus igitur non priùs vel Ægyptiis, vel Conſtantinopolitanis communicare, do-

donec Propugnatores pietatis proprias receperint Eccleſias. Scribat igitur Sanctitas tua Deo Amiciſſimo & Sanctiſſimo Epiſcopo Himerio, & perſuadeat ejus Religioſitati, quia & pietatem non prodidimus, & curam fraterni amoris habuimus, & ſtudium votumque habemus aut cum eis traditos nobis Populos regere, aut cum illis expelli, & quietem, quæ abſque periculo eſt, recipere. Et mihi autem intentionem dignare tuæ innoteſcere Sanctitatis, Deo Amiciſſime. Nimis enim coarctor, eò quod nihil à veſtra Amabilitate de his, quæ aguntur, ſumus edocti.

CAPUT LXXI. 159

Epiſtola Theodoreti Epiſcopi, ſicut idem Ireneus poſuit, ad Himerium Nicomedienſem Epiſcopum.

ET cui decet, ut ſuperet omnibus bonis, niſi ei, qui poſſeſſionem bonorum omnium congregavit, & hanc in ſemetipſo circumfert? Viciſti, Deo Amiciſſime Domine, ſicut in aliis omnibus, ſic in feſtinatione allocutorias literas dirigendi. Et dum nos ſumus & inertes & ſomnolenti, & circa urgentia faſtidioſi & negligentes, tuo nos alloquio ſuſcitaſti, & pari illius, atque ſpirituali reverà, affectu ad memoriam revocaſti. Verùm ne omnes cauſſas literarum tarditatis occultans, memetipſum faſtidii culpæ ſubjiciam, modicam quandam, veramque ſatisfactionem pro nobiſmetipſis adhibebo. Habitamus civitatem longè alicubi ſitam ab illa via, quâ equi transcurrunt: Et ideò neque ipſos, qui ad noſtram Provinciam veniunt, cernimus. Nec cum illis verò eſſe contingit, qui hinc proficiſcuntur. Et propterea non obtinemus conſolationem dirigendi literas ad veſtram Sanctitatem.

Ad hæc cum priùs aſſueti fuiſſemus ſæpius ire ad Antiochiam, atque illic moras habere, undè facilè erat & dirigere & ſuſcipere literas, à multo jam tempore in domo habitare, atque illic elegimus quieſcere. In præſenti enim hoc, tamquam quod ampliùs expediret, ſumus amplexi. Hæc ſunt quæ nos uſque ad præſens prohibuerunt Sanctum tuum Caput amplecti per literas. Sed Sanctitas tua & hac neceſſitate ſuperior facta eſt, quæ Dominum meum honorandiſſimum, & Deo Amiciſſimum Strategium Comminiſtrum direxit ad nos, quem omni feſtivitate conſpeximus, ut Salvatoris noſtri Chriſti Diaconum, & tuæ Sanctitatis dilectione ferventem, & omnia facere ac pati eligentem pro te, qui

pie-

pietatis Athleta es, & fortis pro pietate Certator. Beatificamus enim, ut benè noviſti, Domine Deo Amiciſſime, tua clara & magna certamina, & fixum firmumque fortis tuæ animæ ſenſum, & pro Apoſtolica fide ſudores & labores, atque pericula, per quæ tibi æternæ, & à corruptione ſuperiores, & ut complexè dicamus, perficientur Divinitùs datæ coronæ, & Domini charum Caput ornabunt. Nos enim circa nihil utiles Eccleſiæ Dei ſumus effecti: A piis enim, fidelibuſque omnibus, ac pleni zeli fervorem & piam Sanctorum Patrum confeſſionem ſpirantibus, circumoperti deſpicimur potiùs, quam deſpiciamus; & regimur, quam regamus,

Tua verò Sanctitas in ipſa flamma exiſtens, & circa tres illos Adoleſcentes in medio camini choros exercens, unam magnamque habuit conſolationem, Sancti Spiritus auram, quæ & flammæ impetum ſparſit, & ejus caminum permutavit in rorem. Et quidem de tuæ certaminibus Sanctitatis à nobis tanta ſint dicta. Superat enim non ſolùm menſuras Epiſtolæ, ſed & maximam conſcriptionem tuorum bona fama certaminum. Quod verò de pace ſit murmur, ſignificavimus tuæ Sanctitati: Quia dum certè omninò proximi ſumus, nihil ad integrum novimus, ſed tanta ſcimus, quanta nobis nunciant hi, qui huc ad nos revertuntur ad propria. Intentionem noſtram tuæ manifeſtam facimus Sanctitati: Legentes literas, quæ nunc ex Ægypto directæ ſunt, & crebrò eas apud noſmetipſos diſcutientes, Eccleſiaſticæ doctrinæ illas congruentes reperimus, & contrarias duodecim Capitulis, quæ uſque ad præſens permanſimus expugnantes. Et deliberavimus, ut ſi receperit Sanctitas tua Divinitùs ſibi commiſſas Eccleſias, communicemus quidem Ægyptiis & Conſtantinopolitanis, & aliis qui cùm eis militaverant contra nos, quia noſtrum, magis verò Apoſtolorum, Dogma confeſſis: Ei verò, quæ dicitur, damnationi Sanctiſſimi & Deo Amiciſſimi Epiſcopi Neſtorii minimè aſſentiamus. Injuſtum namque ſecundùm veritatem, & clarè impium perſpicitur, etiamſi eiſdem ſubjectus eſſet criminibus, quibus & alter, illi quidem veniam impertire, huic verò claudere pœnitentiæ januam. Multò magis iniquum, & ampliùs impium eſt, illum qui eſt inſons, interfectioni contradere.

Sciat igitur Sanctitas veſtra, quia priùs eis non communicabimus, niſi veſtras receperitis Eccleſias. Hæc verò non ego ſolus, ſed omnes Sanctiſſimi hujus Regionis Epiſcopi in unum convenientes habito Concilio deliberavimus.

Jam ſupra oſtendimus, quia Neſtorius ſua Dogmata denegabat. Et Orientales Epiſcopi judicium fieri cupiebant ſe præſente atque Neſtorio. Et ſi reverà talia ſentire convinceretur, eum ſe anathematizaturos cum tali ejus Dogmate promittebant. Hoc enim Alexander in ſua ad Acacium dixit Epiſtola. Theodoretus verò ſcribit: *Quia hominem, cujus non ſumus judices facti, inauditum non poſſumus damnare.* Nemo ergò Catholicus & Deum timens poteſt Theodoretum de fide reprehendere, cum maximè audiat eum laudantem Dogmata Epiſtolæ, quæ antè Unitivam directa eſt ab Ægypto, contra quam multi Epiſcoporum Orientalium clarè dixerunt, quia Apoſtolicæ fidei eſſet adverſa. Et quod pro omnibus eſt notandum, antè Eccleſiæ pacem legitur facta. Hæc tamen diximus ſalvâ illâ quæſtione, ſi ejus ſunt.

CAP.

CAPUT LXXII. 160

Epiſtola Theodoreti reſcripta ad Alexandrum Hierapolitanum. Irenæus dicit, ſicut apparuit, ſuſpectus.

TUæ factus ſum Sanctitati, tamquam prodiderim pietatem. Non enim me ſcribente, quomodò intellexerim Epiſtolæ Cyrilli Dogmata, & diſcere volente ſi quid ſit in eis aliud latens, quod Hæreticis ejus Capitulis conferatur, admonuerat Religioſitas tua nihil ſcribere ſuper hoc. Ego verò teſtem Deum invoco in animam meam, neque Sedis deſiderium, neque Civitatis cupido, neque perſecutionum timor ſubegit me uſque ad præſens, ſed incorrupto Decreto, & indeclinatâ mente illas literas legens, convenientes noſtris eſſe duxi intellectus earum. Quid enim aliud orabam audire, ut hoc venerarentur hæretici, niſi quia inconvertibilis eſt Dei Sermo, & impaſſibilis atque immutabilis? Et neque fermentatio, neque confuſio, neque retemperatio facta eſt in unitione Dei Verbi ad Carnem. Et hæc tamen in literis comperiens minimè tutum putavi eſſe, ut ſuper his ſolis communio fieret, ſed ut evidentiùs fieret, & clariùs horum exponeretur intellectus: Sicut & olim literis, quas antè has ſcripſi, mandaveram, vitans omninò damnationis ſubſcriptionem. Et hæc autem per condeſcenſionem ſuſcepi: Et putans nec tuam contradicere Sanctitatem. Hæc verò & in Antiochia, & in Berrhæa, & in Hierapoli ſumus ſæpiûs collocuti. Hæc & Domino meo Sanctiſſimo, & Deo Amiciſſimo Epiſcopo Andreæ per Honorandiſſimum & Reverendiſſimum Diaconum fortiſſimorum tertiò Stabiliſtanorum, dum illuc adveniret, ſcripſi. Et quia non de quolibet nobis certamen eſt, ſed de ipſa ſpe noſtra, veniſſem utique, ſi mihi hoc corpus infelix concederet, ad Sancti-

ctitatem tuam, ut majori diſcuſſione & communi colloquio comprehenderetur ſententia literarum.

Ubique notandum, quantum diſtet Theodoreti intentio ab his, qui pro ea uſque ad finem cum Neſtorio permanſerunt. Item ab Alexandro & Eutherio, vel aliis ſimilibus. Et quantum conſonet his, qui pacem Eccleſiaſticam aſſerunt. Item Joanni, & Acacio, & Andreæ, & ſimilibus.

CAP.

CAPUT LXXIII. 161

Epiſtola Eutherii Epiſcopi Metropolitani ſecundæ Cappadociæ, Thyanenſis Civitatis, ad Ioannem Antiochiæ Archi-Epiſcopum de eiſdem literis.

MAgnos Patres atque Doctores vos dedit nobis Dominus Chriſtus ad defendendum, ad docendum, ad omnem animæ Ducatum. Neceſſe eſt igitur nos quidem & importunos eſſe, & diſcere quæ oportet, veſtram verò Sanctitatem & non graviter ferre deprecationes, & Monita paterna præſtare. Quod autem nunc me movit, hoc eſt. Legi Alexandrini Epiſtolam, multa quidem & alia incongrua continentem: Ut contra Dogma pertinaciam malam, & alias Propoſitiones non pias. De his juſtum judicavi, ut indicarem quæ meæ Humilitati placuerunt: Ut aut confirmentur, quæ benè ſe habent, tuæ Sanctitatis nutu, aut corrigantur quæ forſitan per ignorantiam fuerint viſa contraria.

Et priùs quidem de Capitulis hoc ſuſpicor, ut non priùs uniamur Expoſitori eorum, niſi omninò ea voce propriâ & ſubſcriptione repulerit, quæ habent præcipuè blaſphemiam. An ad hæc manebunt, ſicut ille præcepit? Sed nos qui ei concedimus id, & inſuper eum tot laudibus atque præconiis, quæ feciſtis, ab omni excuſatione nos ipſos efficiemus extraneos. Si enim tunc quidem ſic ea judicaverimus mala, ut eorum Scriprorem unanimiter dejiceremus, & excommunicatos illos, qui ea ſuſceperant, faceremus, nunc autem ſic tolerabilia, ut uniamur Scriptori eorum non corrigenti hæc, quæ tunc nobis damnatione viſa ſunt digna, quis nos à juſta increpatione liberabit, qui eum tunc quidem de-

poſuimus velut conſtitutum meritò ſub reatu, nunc autem rursùs excipiamus eum velut inſontem? Impugnant enim ſe invicem judicia hæc, & faciunt nos illi reatui ſubjici, quem pronunciat
Galat. 2. Apoſtolus dicens: *Si enim quæ deſtruxi, hæc iterùm reædifico, prævaricatorem memetipſum conſtituo.*

Sed & Capitulorum incongruitas cui benè ſuſceptibilis apparebit? Quis carnaliter Dei Particem Sanctam Virginem ſuſcipiat? Quis unitatem naturalem, & per hoc coactivam, quia ſuper omnem naturam, virtutemque? Quis unam naturam, Dei & Hominis formam? Quis anathematizare præſumat eos, qui piè adſcribunt excelſa quidem Divinitati, humilia verò Humanitati, non ſciſſa unitione ullo modo, quam Apoſtoli & Evangeliſtæ facientes ab hac legiſlatione anathematizati ſunt? Quis conſentiat terribili contra Epiſcopum Sanctum, Glorioſumque Baſilium ſententiæ, qui Dei-feram dixit Domini carnem, qui etiam cum his, qui præſumunt Dei-ferum nominare, anathematizatus eſt? Quis autem communicet ei, qui Paulum, vas electionis, anathematizavit per illa, quæ inquiens ait: *Si quis quaſi hominem*
Epheſ. 1. *vi operatum Dei Verbi Ieſum dicit, anathema ſit?* Dum Sanctus Paulus clarè dicat: *Secundùm operationem potentiæ virtutis ejus, quâ operatus eſt in Chriſto, ſuſcitans eum à mortuis.* Quis verò incidit à Verbo carnem, & ſic fert adorationem debitam, ſicut juſſit iſte qui ait: *Si quis præſumat dicere aſſumptum hominem coadorari oportere Deo Verbo, & conglorificari, anathema ſit?*

Quis verò ab ipſo Domino audiens, quod in Spiritu Dei ejiciat ipſe Dæmonia, & diſcens à Paulo id quod eſt, *Qui manifeſtatus*
1. Tim. 8. *eſt in Carne, juſtificatus eſt in Spiritu*, glorificari à Spiritu Dominum noſtrum Chriſtum Jeſum confiteri recuſet? Immò quis eos qui hoc confitentur, & anathematizare præſumat? Quis verò pronuntiare audeat, circa hujus ineffabilem vocum novitatem, Deum Verbum Apoſtolum factum, ac Principem Sacerdotum, ut per hoc eum Facturam quoque pronunciet, ter Beato Paulo
Hebr. 3. clamante: *Conſiderate Apoſtolum & Pontificem Confeſſionis noſtræ Ieſum Chriſtum, qui fidelis eſt ei, qui fecit eum?* Aut quis eſt qui Domini Carnem non ex noſtra natura ſumptam, ſed ipſius Verbi propriam, tanquam ſi aliundè ſubſtiterit, dicere eligat vel audire?

Quis

Quis verò cunctos ſimul Sanctos Anathematiſmo ſupponat? Quis enim dixerit Deum Verbum paſſum Carne, & crucifixum Carne, & Primogenitum ex mortuis eum qui ſemper vivit, & eſt immortalis? De quibus convincere quidem latiùs facilè eſt, ſicut factum in Contradictonibus, quæ à multis, & quæ à nobis ipſis factæ ſunt; nunc verò, quippè ut in Epiſtola, breviter neceſsè eſt ſubſignare. Dum certè etiam ſine omni impietate manifeſta eſſent, oportebat tamen ea ut novella refutari, & non ſuſcipere ad injuriam præcedentium, quæ perfecta exiſtunt, horumque ad receptionem non egent.

Si dicis, bonum eſt quod nunc habeo: Facta eſt expoſitio Dogmatis ad ſuccurrendum peſtilentiæ Mundi. Languorem minimè ſiſtes, niſi materiam languoris evacuaveris effectricem. In vanum mederis extrinſecùs, qui intùs plantaſti & radicaſti perniciem. Si enim deterioribus excuſſis meliora fuerint introducta, meliora obtinebunt locum, manentibus autem blaſphemiis, quæ ſuperinducuntur, egregia injuriam ſuſtinebunt, & reprobabilia fient. Quæ enim communio lucis ad tenebras, & quæ pars fideli cum infideli? Statio enim ſecundi eſt interemptio prioris. Undè dicit Apoſtolus: *Interimit prius, ut ſtatuat ſecundum.* Qui verò ſe dicit anathematizare Apollinarium & veſaniam ejus, dum non evertantur illi conſonantia Dogmata, inductio eſt & riſus: Tanquàm ſi quis accuſans eam, quæ genuit multa venena, offerat tamen ipſa venena, & qui per potum multos extinguens idcircò ſe arbitretur demonſtrare, quoniam illos, qui crudeliter perempti ſunt, ipſe non læſerit, quia accuſat terram.

Super hæc ſubſcriptiones tanquam victor exigere gloriatur ad illius impudentem damnationem, qui neque judicatus, neque convictus, neque peregrinum aliquid fidei, quæ ab olim tradita eſt, nobis conſciis dixit. Quem vel undè culpemus, omninò non novi. An fortè quia illis novis Dogmatibus non aſſenſit, quæ nos adjudicavimus, priùs quàm novitates vocum, quas Scriptura non tradit, ipſe teſtimoniis Sacræ Scripturæ præpoſuit? Quare ea quæ ſunt Apoſtolorum, & Prophetarum, & Evangeliſtarum, & ipſius Chriſti, qui eſt omnium Dominus, abſque vitiatione prædicavit. Sed contra illos ſententiam proferemus, ſi adjudicamus

mus hunc ea, quæ illorum ſunt, prædicantem. Quæcumque autem in mirabilibus illorum Geſtis ſive Commentis ex hujus adſcripta nomine à veritate diſſonantia inveniuntur, niſi oſtenſa fuerint audaciâ Falſariorum conficta, hiſque nocentem deprehendi contigerit, modis omnibus ſuſcipiemus addictionis ſententiam. Et nullus ſic odit animam ſuam, ut non mox anathematizet ea, quæ manifeſtè fuerint prava, cum ipſo qui ea dixit: Sive ille, vel Angelus de cœlo fuerit, qui dicere præſumpſerit incongrua.

Quis autem poterit obliviſci illa verba congrua tua, quæ memoria digna ſunt, quæ nos inſtruxerunt in Epheſo: Quia dum duo mortifera præcipitia proponuntur, hinc quidem quia dicitur Dogma fuiſſe corruptum, illinc verò quia contra ipſum iniquus exſtiterit, nihil hìc intereſt utrùm ex illo præcipitio, quod minus videtur, aliquis ruat, quia æquè periclitabitur; nihil prohibet & ex illo, quod minus videtur, aliquis ruens ſimiliter periclitetur. Et quidem quod mihi placuit, breviter indicavi, ſciens melius eſſe, quidquid illud eſt, paci. Quapropter temporalem peccati punitionem *ſatius eſt*, *quam* æternum ſentire tormentum. Tuæ verò eſt Sanctitatis & manifeſtare quæ certa ſunt, & tam literis quam orationibus confirmare, & quæ meditata ſunt nunciare, ut præveniatis Adverſariorum nequitiam, & quietem beneplacitam magis eligere, ſi nihil præter pacem fiendum eſt atque concordiam. Didicimus enim, quia ſit & falſi nominis pax, ab eo qui Pſalm. 72. clarè dixit: *Quia zelatus ſum in peccatoribus, pacem peccatorum videns.*

CAP.

CAPUT LXXIV. 162

Epiſtola ejuſdem Eutherii Thyanenſis Archi-Epiſcopi, quam ſcripſit Helladio Tharſenſi Archi-Epiſcopo, lectis literis ab Alexandriâ, & Ioannis Archi-Epiſcopi ad Alexandrum Epiſcopum, & Alexandri ad Joannem.

QUantùm nos vulneraverunt literæ aliorum, quorum quidam rectam fidem impudenter expugnant, alii verò Dogma ex parte maxima prodiderunt, tantùm me tuæ Sanctitatis lætificavit Epiſtola; Et niſi hanc pro omni medicamine habuiſſem, quæ operaretur contra univerſam paſſionem, ſubitò tanta me triſtitia velut tranſitoriè irruens peremiſſet. Lætificaverunt autem me & aliorum Orthodoxorum literæ, oſtendentium dignum zelum de contradictione & reſiſtentia pro pietate. Hæc verò dico oſtendens, quam habebam Deo cooperante, intentionem, ſequi feſtinans in his, quæ propoſita ſunt, non errantia tuæ veſtigia Sanctitatis, cujus ad bonum nutibus oro ſervire, & omnia, quæ piè ab eo deliberantur atque judicantur, rata habere atque ſervare, & ad effectum, quanta mihi eſt virtus, adducere, & per ipſa æternum lucrum in memetipſum acquirere. Omnem Fraternitatem, quæ cum tua eſt Fraternitate, plurimùm ſalutamus.

CAPUT LXXV. 163

Poſt hanc Epiſtolam ſua verba poſuit Irenæus, dicens ita.

HÆc quidem de literis ex Ægypto tam ad Antiochenorum Præſulem, quàm ad alios Sacerdotum, hic qui Thyanenſem regebat Eccleſiam ſcripſit. Joannes verò omne, quidquid poterat, agens perſiſtebat, & ſcribens ut ad ſententiam propriam transduceret univerſos. Propter quod & ad Servum Dei Alexandrinum mox de his ipſis ſimilia ſcripſit. Et hæc dum de prioribus literis hæſitaret.

Hìc priùs notandum de Epiſtola Eutherii, quia Orientis Epiſcopi non credebant Neſtorii illas Epiſtolas vel ſententias, quas ex ejus nomine Synodus Epheſina damnabat. Quod ſi ejus eſſe probarentur, parati erant & ipſi, & hujuſmodi ejus Scriptis anathema dicere, ſicut & Theodoreti atteſtantur Epiſtolæ. Demùm qui cum Neſtorio perſtiterunt, Joannem & Theodoretum inter fidei proditores & ante pacem notare nitebantur Eccleſiæ: Quia Theodoretus fidem Cyrilli Epiſtolæ ad Acacium valdè laudabat, quam cuncti iſti & Irenæus apertiſſimè Hæreticam ſcribunt. Conſtat igitur, quæ ſit Theodoreti fides, quia literis in melioribus conſonans à deterioribus valdè diſſentit.

CAP.

CAPUT LXXVI. 164

Epiſtola Ioannis Archi-Epiſcopi Antiocheni ad Alexandrum Epiſcopum Hierapolitanum, quam reſcripſit de literis ex Ægypto, propter ea perculpatus ab Andræa Samoſateno Epiſcopo.

LIteras tuæ Religioſitatis accepi, & hoc ipſo quod ſuſceperim, lætificatus ſum. Solent enim literæ piorum, qualeſcumque ſint, gaudium ſuſcipientibus exhibere. Legi verò & illas, quas ad Dominum meum, perque omnia Sanctiſſimum communem Patrem Acacium Epiſcopum direxiſti: Et vidi ſubtilitatem, magis autem minutiarum Dialecticæ minutiſſimas, quæ in Epiſtola ferebantur. Non tamen hanc ſubtilitatem video præſenti tempori utilem. Dum enim vos oporteat delectari, eò quod de comedenti exierit cibus,& ex amaro dulcedo, & ab eo, qui non ſapit ea quæ noſtra ſunt, illa quæ noſtra ſunt, illa quæ ſapimus nos, patimini illud, quod in Proverbiorum libro dictum eſt: *Is qui vincit, negavit ſe eſſe victorem.* Homo Dei commemora temetipſum, quoniam totietas hæreſis Apollinarii in naturarum mixtione & confuſione omnem conſiſtentiam habet. Ipſe verò id latiùs repulit, anathematizans mixtionem, quæ apud eum jacet in multis ejus, ſicut & ipſe nôſti, Conſcriptis, & confuſionem naturarum. Et alterum dicens eſſe Divinitatem, alterum corpus. Sic enim ſuperſignans adjecit: *Quia impaſſibilis eſt Divinitas, quia duæ naturæ.* Quod nullus hactenùs eorum, qui nunc ſunt in Ponto habitantes, aut dixit aut ſapuit.

Et ſunt hæc manifeſtiſſimè convictio contra eos. Et utinam contingat eum, qui eſt ex vicinis tuis, occurrere in hanc confeſſionem, & alios qui ultra Taurum ſunt: Et omnia ipſis quoque ſoluta ſunt. Vides enim quia omninò his quæ illi dicunt, & his quæ

quæ ipſe in Capitulis poſuit, ſunt iſta contraria. Verùm ne ſermonem producam, ad aliud eorum, quæ nobis viſa ſunt, venio. Fui in Berrhæa, & dum multa nobis hìc exercitatio facta fuiſſet, & communis Pater, Dominus meus, Acacius Sanctiſſimus Epiſcopus omne bonum moveret, ut Eccleſiarum ſtatus in ſemetipſum redeat, placuit ut rogatus à nobis Dominus meus Religioſiſſimus, & communis Frater Dominus meus Epiſcopus Paulus ad Ægyptum iter aſſumat pro pace univerſali, ut ibi conflictu habito per vivam vocem, quæ dicuntur ad majorem manifeſtationem clarioremque perveniant. Ut illud fiat, quod ab his, qui foris ſunt, Sapientibus dicitur: *Ea quæ de Deo dicuntur, & ſæpius audiuntur, vix tandem ſicut aurum purgantur.*

Noli ergò eſſe puſillanimis, quæſo. Sufficiens eſt enim Deus inchoatam ſuavitatem & clariorem reddere & firmiorem, dum facta fuerit iſta profectio ad bonum, ſicut arbitror, Eccleſiæ Dei. Et verè magnum eſt, ut adſumat animum Dominus meus Paulus, deſpiciens & infirmitatem corporis, & ſenectam, & multa millia fluctuationes, quas dinumerare facilè non eſt, ac ſemetipſum committat & Provinciæ peregrinæ, & viro qui non parum eſt exaſperatus à nobis, licet non ex nobis. Si verò dicis, quia crucifixus ſis Mundo, & Mundus crucifixus ſit tibi, ad te quod benè ſe habet, ad Mundum verò id nihil eſt. Nec enim Philoſophiæ nunc, nec Martyrii tempus eſt, ſed correptionis totius Orbis terrarum, & perturbationis Eccleſiaſticæ.

Significo Deo Amabilitati tuæ, quod Piſcator demiſſus ſit, magis verò ſublatus, & quieverit turpiter. Adfert verò id non modicam conſolationem. Valdè enim eum & ipſa Ægyptus execratur, ſicut cognovimus à Magiſtriano, qui venit, ipſi plus perturbationis adſcribens. Hæc per Epiſtolam ſcripſimus ſtudiosè, ut undè luctus noſtros mitigemus, habeamus. Hæc quidem ſic ſe habent. Deo Amiciſſimus verò Epiſcopus Archelaus, & ſi pro Dogmate nihil eſt paſſus, verumtamen per orationes tuas multatus eſt ad octo millia Solidorum ab Auguſtino Seleuciæ. Et placuit ut deſcriberent univerſi. Para igitur quantum devotio tua ſuggeſſerit. Quod ſi non habeas, vel legitima ei proſpice. Peremptoriè enim addictus es.

CAP.

CAPUT LXXVII. 165

Epiſtola Ioannis Archi-Epiſcopi ad Alexandrum Epiſcopum de Paulo Epiſcopo

ARbitratus ſum me aliquid utile incepiſſe: Quia verò Religioſitas tua neceſſaria quidem meæ Epiſtolæ reprehendit ut prava, reliqua verò velut inſana projecit, melius eſt me acquieſcere tuis, quàm te illa, quæ mea ſunt, durè ſuſcipere. Tamen vel hoc unum tibi ut placeat, quæſo: Quia iter Domini mei Religioſiſſimi & communis noſtri Fratris Pauli Epiſcopi non ſit ſuperfluum, ſed utile ac neceſſarium. Veriſimile eſt enim euntem ipſum obtinere aliquid, quod non diſcrepet à noſtra ſententia. Propoſitiones enim meas illas decem, quas communiter compoſuimus, portans receſſit. Et veriſimile eſt, quod vir ille velut majorem quandam ſatisfactionem perficere ſuper eas impetrabit. Amat quippè colloquium multas difficultates adimere. Si igitur aliquid votivum per gratiam Dei obtinens remeaverit, benè ſe habet: Aliàs communiter nobis deliberandum eſt, quid agi oporteat.

CAPUT LXXVIII. 166

Epiſtola Dorothei Metropolitani Mœſiæ, & ejuſdem Provinciæ Epiſcoporum, ad Ioannem Antiochenum Patriarcham de ipſa Legatione Pauli ad Alexandriam pergentis.

BEnedictus Deus, qui & olim ſub Apoſtolorum temporibus novum & benedictum nomen quaſi aroma quoddam, id eſt, à veſtra Metropoli in omnem orbem terrarum diffudit, ut Chriſtiani vocentur. Et nunc autem feſtinante Adverſario evertere Orthodoxiæ confeſſionem, mox vos armavit zelo Divino, & oppoſuit contra omnia machinamenta nequiſſimi, ut noſtra, quæ à Patribus ad aures noſtras miſſa eſt, hæreditas fidei inconcuſſa ſervetur, pro qua & multum ſtudium exercentes minimè fatigamini, omnia propter Dominum ſuſtinentes, ita ut debili corpore ad Deo Amiciſſimum iter aſſumeretis Acacium, & per eum Deo Amiciſſimum Comminiſtrum noſtrum, Emeſenorum civitatis Epiſcopum Paulum dirigeretis: Et eum ſic tranſmitteretis Ægyptio, ſicut Medicum ad languentem. Quin potiùs, ut arbitror, putridum, ut in ipſo providentiam facientes Eccleſiaſticæ totius Orbis tranquillitatis. Hæc namque univerſa per literas veſtræ proſpici agnovimus Sanctitatis: Et valdè nobis, quæ à vobis proviſa ſunt, placuerunt.

Præcipuè verò circa hanc partem, quâ cum pia cautela & recta noſtra confeſſione curare Anguem feſtinatis, ut duæ naturæ Domini Chriſti inconfuſæ per confeſſionem dicantur, rationabiles occaſiones ab ipſis, qui reciderant à pietate, ſumentes. Dignetur verò Amatrix Chriſti Sanctitas veſtra, ſicut & cœpit, ante omnia, ut illa pars piæ confeſſionis noſtræ muniatur, neque aliqui duas inconfuſas Chriſti naturas negent, neque hi, qui eas Orthodoxè præ-

prædicant, abjurentur ab eis, neque manus aliter his, qui lubricati ſunt, porrigatur, niſi ſcandala in Scripto peremerint, anathematizantes Capitula, quæ impiè ab eis expoſita ſunt; & omnia, quæcumque Orthodoxæ piæ noſtræ Religioni & ipſi ſubintroducere abſque probatione tentârunt, & quæ introducta ab aliis receperúnt: Subſcriptionibus ea roborantes, quæ aliena ſunt ab Orthodoxa fide. Hæc non tamquam præcipientes ſcribimus, Deo Amiciſſime, ſed ſicut filii Patribus damus conſilium ſuggerentes.

CAPUT LXXIX. 167

Ad manifeſtandam diviſionem eorum,qui cum Ioanne Antiochenorum Archi-Epiſcopo ſentiebant, & eorum qui Neſtorium cum ejus Dogmatibus, quæ & ipſe negaverat, poſt iſtam Epiſtolam Proœmium Irenæi,de quo ſæpè diximus, tranſcribamus. Quod ita ſe habet.

TErtia, inquit, pars hujus Codicis continet illa, quæ acta ſunt in Alexandria, quando inter ſe conſenſerunt. Et Cyrilli circa ea malas artes. Et Pauli ad eum impias pactiones. Et ut in Summa dicatur,ea quæ antè ſunt geſta, quam Paulus & Ariſtolaus ad Antiochiam remearint. Poſt quam Codicis partem ea, quæ de ipſa Antiochenorum *Epiſcopus* primùm per literas ubique ſcripſit, nihil eorum, quæ cum Ægyptiocis compoſita ſunt, faciens manifeſtum Sacerdotibus Orientis.

CAPUT LXXX. 168

Epiſtola prima poſt Eccleſiæ ſciſſionem, quam Ioannes Antiochenus Epiſcopus per Paulum Emeſenum Epiſcopum Cyrillo Alexandrino Epiſcopo pro pace facienda direxit.

IPſe Salvator & Dominus noſter Jeſus Chriſtus & alia quidem multa millia ſalutarium Præceptorum tradidit Diſcipulis ſuis, & duo iſta, quæ quidem videntur eſſe ad invicem quaſi è regione contraria, omnem verò inter ſe conſonantiam ſervant. Dico verò pacem & bellum. Bellum quidem pro ſemetipſo, & pro pia, quæ de ipſo eſt, confeſſione. Pacem verò, quæ ab eo eſt ad eoſdem, ſecundùm quam cunctorum conſtans conjunctio ubique fidelium una intelligatur Eccleſia. Eorum, qui inter gentes ac Barbaros ubique per totum Mundum intellectum pium conſervant. Ipſis verò potiùs æquivocibus eſt utendum, per omnia ſanctis, in quibus bellum initur, & ſuam nobis tribuit pacem: *Non veni mittere pacem in terram, ſed gladium. Et pacem meam do vobis.* Hanc tunc quidem, quando diſcerpſerit pia in Chriſto confeſſio, hoc melius bellum eſt: Et eos qui conteruntur, ſalvos facere novit, dum non defendunt illa, quæ ſua ſunt, ſed illa quæ Domini. Quando verò pia *Confeſſio intrò* miſſa eſt, tunc idem ſapientium pax totius Eccleſiaſtici corporis ſalus eſt.

Hæc à me ſic ſimpliciter dicta ſunt, neque honoris amore. Longè enim hoc à conſuetudine mea eſt, ſed ut oſtendam, quia diviſio quidem, quæ contra te, Deo Amiciſſime Frater, in tempore facta, eſt pro veritate magis, non pro re aliqua corporali, nec inimicitiis vel puſillanimitate proveniens. Erat enim quædam nobis ad invicem, ampliùs quam aliis ſcilicet, circa nos dilectio & affectus, quem licet ſecundùm faciei adſpectum non

plantaverat collocutio, ſed unitio rerum, valdè optimè atque firmiſſime, ſufficienterque contigerat. Sed accepi diſcordiæ cauſſam illorum Capitulorum tranſmiſſionem, quæ utinam nunquam fuiſſet, effectam. Credere enim mihi tua à Deo Amabilitas debet, quia in tantum nos obſtuporem miſerunt, ut nec putaremus tua hæc eſſe inter ipſa principia (& utique forſitan cognovit id Sanctitas tua ex Epiſtolis noſtris, quæ ad aliquos ſcriptæ eſſent) ſed alicujus eorum, qui non illa, quæ noſtra ſunt, id eſt, Eccleſiæ, ſapiunt. Et hoc, inquam, ſuſpicati ſumus, ſuper eis valdè turbati. Quorum Capitulorum non modica ſalvatio facta eſt.

Et ſpem verò adhuc nobis præſtant perfectæ ſanationis ea, quæ nuper à te, Deo Colendiſſime, ſcripta ſunt. Quæ directa quidem ſunt ad Dominum meum Deo Amiciſſimum, communem Patrem Acacium. Lætificaverunt autem cunctos, qui ſunt pacis Eccleſiaſticæ Amatores. Super quibus & nos nimis ſumus ſuper modum affecti. Licet conjuncta eſſent multis quidem, quod attinet, fraternis accuſationibus, præſtabant enim nobis ſatisfactionem quandam non modicam. Et indigent non multò addimenro, quod ipſe te peracturum eſſe promiſiſti, illud dicens: Quoniam cum pax fuerit facta, adhuc ampliùs excandificabitur, quod ad ſatisfactionem pertinet. Plus autem nos illud lætificavit, quia Beati & communis Patris Athanaſii Epiſtolam gratiſſimè ſuſcepiſti, quæ ſufficiens eſt omnes diſcordias ſolvere, eò quod non ſolùm rectè contineat, ſed & ob hoc, quod ille, dum fide ſit dignus, auferat conflictus earum. Sit enim nobis hic interpres, cui merito debeat credi illius fidei, quæ in Nicæa à Patribus Sanctis expoſita eſt.

Eò quod ſint quidam vel eorum qui intra Eccleſiam ſunt, vel illorum qui foris Eccleſiæ, qui proferunt eam tanquam quoddam magnum juvamen ferat hominibus, divertat verò eorum, quæ impia ſunt quorundam, ad proprium ſenſum: Et ad id, quod ſimpliciter unicuique placuerit, ſufficit hoc tantummodò dicere. His igitur benè inchoatis, illa per quæ inter nos ad invicem fuerat facta diverſitas, de reliquo jam quieſcant, illa verò quæ ad pacem pertinent, maneant. Occurramus laborantibus per univerſum

ſum

ſum Mundum Populis per diverſas opiniones, quibus huc atque illuc diſtrahuntur, dum multi eos diſtrahentium neſciant neque quid loquuntur, neque de quibus affirmant. Exundant enim ubique Anathematiſmorum nimbi ingenti numero, & contumeliæ, quas fratres adversùs fratres, & Sacerdotes adversùs Sacerdotes exquirunt, & in Populos Populi.

Nam alii quidem Judæos nominant Chriſtianos. Eſt Apollinarii iſta contumelia, contra univerſalem Eccleſiam, quem cum ſenſu ejus plurimi ſuſceperunt. Ille enim impius & Adverſarius Dei oppugnantes errores ſuos, dico autem Patres Eccleſiæ, Judæos nominare minimè reveretur. Alii verò iſtos Paganos, Gentilibuſque deteriores appellant, qui forſan ſæpiùs unà ſecum communionem ſumpſerunt ineffabilium Myſteriorum. Et nihil eſt aliud videre fieri per omnem terram, niſi perturbationem, bellumque infandum, & iram irrevocabilem, & crudelitatem, quæ omnem ſuperat inhumanitatem Barbaricam. Et non eſt qui condoleat ſuper contritione Joſeph, invicem voluptatem præſtantes hoſtibus pietatis.

Et hæc dico non velut illos quidem inculpans, hos verò à culpa excipiens, ſed omnia deputans confuſioni, quæ facta eſt propter peccata communia. Proficient namque Evangelio. Et Paganis atque hæreticis imminentibus neceſſarò contra nos, pietatis inimici deſæviunt, qui præſentis perturbationis tempus amplexi impudenter omnia corruperunt. Undè ipſiuſmet Chriſtianitatis reverentia conculcata eſt, inimici verò Dei ſubitò ſonuerunt, levaverunt caput ſuper Populo Dei, & adversùm te cogitaverunt conſilium.

Propter hæc omnia meum Fratrem, tuæ verò Deo Amabilitatis Dilectorem, Dominum meum Sanctiſſimum Epiſcopum Paulum ego & Dominus meus Sanctiſſimus Epiſcopus Acacius invitavimus, ipſe verò libenter arripuit, ut ad veſtram perveniret Sanctitatem. Ut qui ſemper inter Eccleſiaſticos exſtitit clarus, & ſciens rebus competere & verbis, & habens ad Dominum reverentiam, quâ utens præclarè ſæpiùs in commune profuit, regente ſe Deo. Magis verò prodeſt propter eam, quæ ſibi inſerta eſt, devotionem. Hunc adſpicere dignare ſuaviter, confiden-

ter

ter te committens,tanquam mihi : Et tanquam ſi ego,ita fiducialiter ſe tibi ipſe committet. Et unà conſideretis illa, quæ Mundum recolligere valeant. Non enim tantùm vel me vel te conſiderare *debet* Deo Amabilitas tua, quantùm, quomodò ablatis ſcandalis in ſemetipſam revertente parte, ad Eccleſiam Chriſti : Ut his factis, & ea, quæ placuerunt piiſſimo Amatori Chriſti Imperatori, de Eccleſiaſtica pace proveniant.

CAPUT LXXXI. 169

Epiſtola Theodoreti Epiſcopi ad Alexandrum Euphrateſiæ Provinciæ Metropolitanum. Irenæus dixit.

MUrmurando nos aliqui pulſant propter opiniones, quæ veniunt ex Ægypto, revereri nos arbitrantes, ſi liberemur à cunctis, & neſciunt quia quies à nobis valdè diligitur. Dulcior eſt cunctis, quæ in hac vita delectant. Uſque adeò enim deſideramus eam, ut abſque alicujus impulſione ad hanc currere cupiſſemus, niſi terror nos illius Judicis prohiberet. Quia verò id ità fieri minimè tutum eſt, ſuſtinet neceſſitatem voluntas, ut deſiderio cùm venia perfruatur. Quia igitur quæ diffamat rumor, multa ſunt atque diſtantia à veritate, *& nata* animam perturbare, tuam Sanctitatem quæſo, ut quæ vera ſunt, nos per litteras doceas: Quatenus ad hoc ipſum nos præparantes aptemus. Nam & cum pietate deſideramus pacem, & cum iniquitate ac impietate refugimus.

CAPUT LXXXII. 170

Epiſtola Andreæ Epiſcopi Samoſateni ad Alexandrum Epiſcopum Hierapolis.

PRæcolligit quidem Sanctitas tua rectè ab ipſis initiis finem Eccleſiaſticæ cauſſæ. Ego verò ex literis, quas modo accepi, non eundem præcolligam, ſed unum ſciam: Manifeſtas cauſſas habeo. Et quæ quidem ſint, neceſſarium non eſt in literis ponere. Sciat autem Sanctitas tua, quia ſuave ſit nihil, ſed Alexandrinus quidem, ſicut apparet, neque permutare aliquid vult eorum, quæ ſemel malè conſcripta ſunt, neque tranſire à proprio ſenſu. Et ideò nihil ab Ægypto in tanto tempore ſcripſerunt per Epiſtolam, qui profecti ſunt. Nos verò, etſi multoties millies perſiſtat in impio Dogmate, contenti ſumus his, quæ olim per Epiſtolam ſcripta ſunt, quæ integrè Orthodoxiam prædicant. Talia quidem præſentia ſunt, qualem verò habeant finem, & uſque ad quid ſit ſtatuta perditio, noverit Deus omnipotens. *Dum* verò indignè mortalem nunc prædicant eum, clarè pro ſua impietate fiduciam gerunt: Dum qui eos paſcere videntur, ſtudioſè illos incitantes exerceant non ad blaſphemiam ſolùm, ſed ad omnes impudentias atque malitias. Et qui non conſenſerit, impius & Dominum negans ubique prædicatur, & multarum millium mortium dignus.

Et hi verò, qui olim quidem nec ferebant hujus impietatis auditum, incongrui nunc & ſegnes facti penè ubique ad reprimenda hæc quodammodò ceſſerunt, atque ipſi quoque curvati ſunt, ne fortè & illa, quæ Adverſarii proferunt, benè ſe habeant requirentes: Et illos maximè, qui valdè Primores inter nos videbantur pro Orthodoxia certare, videntes ad aliud declinatos, & pacem ad illos amplexos. Et ſuper his quidem Eccleſiæ calamitatem gemi-

mimus, & nos ipſos noctе ac die & aliis verò multis triſtitiis vulneramus, eò quod præſens ſit omnium temporum peſſimum tempus. Et frequenter deſideravi ob hoc in ſolitario loco alicubi devacanti tuæ colloqui Sanctitati, & quidem nihil aliud agere, flere verò ac lamentari tantummodò, tam pro his quæ dicta ſunt, quam pro aliis quæ penè jam duci perdidici.

Hæc dum geruntur in Oriente, pax in Alexandria facta eſt, Paulo ad Cyrillum Epiſcopum Alexandriæ dante Epiſtolam Pacis, & Cyrillo per eundem Epiſcopum ad Joannem Antiochiæ Epiſcopum Pacificam Epiſtolam tranſmittente per Clericos ſuos. Quia verò culpantur aliqui Orientalium, quod de hac pace quaſi aliter, quam debuerant, ſuſpicati ſint ſive conſcripſerint, videamus & Cyrilli Archi-Epiſcopi poſt pacem diverſis directas Epiſtolas. Sic tamen etiam Synodales Codices debitè & ſincerè cum Dei timore quæramus, & videbimus puto, quia nemo poſſit unam partem, eorum dumtaxat, qui Theodoreto idem ſenſerant, de Neſtoriani Dogmatis ſuſpicione culpare, qui tamen & alteram de Eutychiani Dogmatis favore, ſi tamen non eſt ex ejus parte, pulſaverunt.

CAP.

CAPUT LXXXIII. 172

Epiſtola Acacii Epiſcopi Melitinenſis ad Cyrillum Archi-Epiſcopum Alexandriæ de pace, quæ inter ipſum & Orientales Epiſcopos facta eſt.

Hanc verò pro Dogmatibus ſuis proferunt Sectatores Dioſcori & Eutychis contra Catholicos: Ubi & addunt aliquod nomen Theodori Epiſcopi Mopſueſtiæ.

QUoniam didici, quod per gratiam Dei prævalueris orationibus etiam præter præſentiam corporalem, ut in Eccleſiis ſtatueretur, quod in ſtudio fuit, & literæ Deo Amiciſſimi & Amatoris Chriſti Imperatoris venerint ad Clariſſimum, & per omnia habentem virtutem mentis Tribunum Ariſtolaum, jubentes ut unumquemque Epiſcoporum compelleret in ſua Eccleſia anathematizare polluta Neſtorii atque Theodori Dogmata impietatis, gratias agens Honorabili Dominatori Deo, & multùm pro veſtro ſtudio orans, ſcribo pro omnibus quidem ſalutans Reverentiam tuam, & rogo zelum tuum, qui ſecundùm Deum eſt, ut pro cunctis quidem æqualiter Eccleſiis cogites, & nec quamlibet Eccleſiam deſpicias, ſed aut per veſtram ipſorum præſentiam, aut directis aliquibus cum Admirandiſſimo & Clariſſimo Tribuno, fidelibus atque zelantibus viris ex tuis ſodalibus, cogatur unuſquiſque publicè anathematizare Neſtorii & Theodori Dogmata. Præcipuè hos, qui dicunt duas naturas poſt unitionem, propriè unamquamque operantem. Eorum namque, qui in Germanicia ſunt, aliquos experimentatus inveni quidem duos filios dicere recuſantes, at verò duas naturas dicere non abnuentes. Undè ſi concedatur, ut dicatur atque do-

tiamus veniam; ab illis verò, & in ipſo pacis tempore, quæ ſunt hoſtium perpetrentur: Et egregios noſtri cunei pellant ab Eccleſiis. Scribat igitur Sanctitas tua & Amatori Chriſti Imperatori, & magnis judicibus, & eis faciat manifeſtum, quia minimè patiemur hanc ſuſcipere pacem, communionemque illorum amplecti, niſi priùs hi, qui certaminum tempore nobiſcum fuerunt, ſuas receperint Eccleſias. Tuam enim Sanctitatem decet talem pacem Eccleſiis providere, quæ ab omni macula ſit libera, & quæ pios non ampliùs, quàm ipſum prælium vulneret.

Hæc ad præſens ſcribere ſum coactus, literas iterùm ſuſcipiens Sanctiſſimi & Deo Amiciſſimi Epiſcopi Himerii, culpantis nos tanquam communis certaminis proditores. Ergò & ipſum refoveat Sanctitas tua, & Imperatoribus ſignificet, quia nos deteriorem prælio arbitremur hanc pacem. Nam pugna quidem illa nos & apud Deum coronat, & apud eos, qui Divina ſapiunt, ornatos efficit; pax autem talis & hic nos confuſione replet, & apud juſtum judicem dignos efficiet ſupremo ſupplicio.

CAPUT LXXXIV. 173

Teſtimonium ex Epiſtola Cyrilli Epiſcopi Alexandriæ ad Succeſſum Dio-Cæſareenſis Civitatis, Provinciæ Iſauriæ, Epiſcopum ſecunda.

E*Tſi unus dicatur à nobis Vnigenitus Filius Dei incarnatus & inhumanatus, non tamen fermentatus eſt ab his, ſicut illis videtur. Neque verò Incarnatura mutaſſet Verbi naturam, ſed nec carnis in Verbi; ſed in proprietate, quæ ſecundùm naturam, utroque manente atque intelligendo ſecundum modum, quem modò reddimus, ineffabiliter, & inenarrabiliter unitus, unam nobis oſtendit Filii naturam. Verumtamen, ut dixi, incarnatam.* Hæc falsè intelligunt, qui putant unam incarnatam naturam ita dictam, quaſi ex duabus unam per unitionis compoſitionem factam. Hoc enim & continuè ſequentia verba, & adjectum de natura hominis compoſita monſtrant exemplum. Nullis enim mediis adjicit & hæc: *Non enim de ſolis ſimplicibus ſecundùm naturam verè dicitur unum, ſed & de illis, quæ per compoſitionem conſcripta ſunt, ſive in idem conducta: Qualis quidem res eſt homo ex anima & corpore. Alienâ enim ſpecie ſunt alia, & ad invicem non conſubſtantialia; unita verò unam perfecerunt hominis naturam. Licet in rationibus compoſitionis differentia inſiet ſecundùm naturam eorum, quæ ad unitatem conducta ſunt.* Audiamus jam nunc, quomodò dicat eſſe contrarium dicere duas naturas Chriſti poſt unitionem, & dicere unam incarnatam. Et quia hæc, ut dicit, impugnent ſe invicem, undè ampliùs conſtet, quia unam naturam poſt unitionem vult dici compoſitam ad negationem duarum. Nam poſt paucillum ipſius Epiſtolæ ſic ait: *Addiſco autem, quod ſuper hoc & aliud ſit, quod in quæſtionem venit. Qui enim dicit carne pati Dominum nudâ, irrationalem facit, & non ſpontaneam paſſionem. Si verò quis dicat cum anima intellectuali pati eum, ut ſit ſpontanea paſſio, nihil prohibet dicere naturâ humanitatis*

eum

eum paſſum. Si igitur hoc verum eſt, quomodò non dabimus duas naturas ſubſiſtere per unitionem indiviſibiliter? Ergo quiſquis dicit, Chriſto igitur paſſo pro nobis carne, *nihil aliud dicit, niſi, Chriſto pro nobis paſſo natura noſtrâ.* Hæc verba, quæ ſunt omninò catholica, hic Sacerdos ſibi pro quæſtione magis opponens, & quaſi deſtruens quæ fuerat per Epiſtolam Pacificam paulò antè confeſſus, mox contra hoc indiviſè hujuſmodi verba produxit: *Repugnat iterùm nihilominùs hæc Propoſitio his, qui dicunt unam naturam Filii eſſe incarnatam, & quaſi vanum id volentes oſtendere contendunt utique duas naturas ſubſiſtentes oſtendere. Sed ignorauerunt quoniam quæcumque non ſecundùm ſpeculationem dici amant, hæc omninò in alteritatem, quæ in parte ſemota eſt, & ſepoſita eſt, modis omnibus abſcedunt ab invicem. Sit autem nobis rurſùs ad exemplum ſecundùm nos homo. Duas etenim etiam ſuper eo naturas intelligimus, unam quidem animæ, alteram verò corporis, ſed puris dividentes intuitibus, & tanquam in ſpeculationibus ſubtiliſſimis, ſeu mentis phantaſiis ſuſcipientes differentiam, non per partes ponimus naturas, neque verò abruptæ per utraſque inciſionis permittimus ire virtutem, ſed unius videlicet eſſe intelligimus: Ita ut duæ jam non ſint duæ, videlicet utrumque apud ſemetipſum, per ambas verò unum perficiatur animal.*

Ubique Deum hic comparans animæ, & humanitatem carni, uſque ad hoc venit, ut unum ex Deo & homine factum diceret animal. Unum verò animal unum genus eſt, una ſubſtantia, una natura, una etiam ſpecies. Nos verò non ſecundùm ſolam ſpeculationem duas naturas intelligi dicimus, ut ex utriſque dici poſſit & una. Abſit. Nec rurſùs, ut ait, omninò in alteritatem, quæ in parte ſemota eſt & ſepoſita, modis omnibus abſcedere ab invicem. Abſit. Nec verò dicimus, quia in ſolis ſubtiliſſimis mentis phantaſiis ſuſcipimus differentiam. Nec iterùm, quia per partes ſint ponendæ naturæ. Neque abruptæ per utramque inciſionis permittimus ire virtutem. Sed illâ utimur ratione, quâ Beatus Gregorius Nazianzenus Epiſcopus ſcripſit, quamque ipſe Cyrillus Alexandriæ Patriarcha in Epheſia ſynodo inter teſtimonia Patrum cum reliquis approbavit Epiſcopis, dicens: *Quia in Chriſto, qui ſecundùm Deitatem ſuam coadimplet cum Patre & Sancto Spiritu Trinitatem, è converſo ſe habeat quam in ipſa verè Sanctiſſima Trinitate.* Sicut enim in Trinitate Divinitatis humanitas non præjudicat

numero

numero Perſonarum, & ſicut ibi rurſus trium numerus ſubſiſtentium Perſonarum Divinitatis ſingularitatem minimè ſecat; ſic hìc naturarum ſubſiſtentium numerus ſingularitatem ſubſiſtentis perſonæ incidere non poteſt. Ac per hoc ſicut ibi una trium ſubſiſtentiarum non eſt perſona, ſed natura; ſic hìc una duarum naturarum non natura eſt, ſed perſona ſubſiſtens. Subſiſtere verò dico, quod nec accidens ſit, ſicut dicitur pars civitatis & Populi, nec tranſlatitia, ſicut vicem ſuſcipiens alterius alter agit utilitates & cauſſam alterius. Nam quia unam naturam Chriſti ex duabus factam fuiſſe permixtionem, uſque adeò non licet dicere, ut inter Apollinarii Dogmata ab Eccleſia Chriſti antè damnatum ſit, quam naſcerentur hi, de quibus nunc ſermo fit. Beati Ambroſii Mediolanenſis Epiſcopi enim digniſſima Scripta teſtantur, viri apud Eccleſiam Dei ultra cæteros Epiſcopos famoſi, & quem pro meritis ſuis non ſolùm Catholici, ſed cæteri Principes ejus temporis ultra omnes ſunt veriti Sacerdotes: Cujus etiam teſtimoniis Epheſina Synodus uſa eſt. Dicit ergò Ambroſius in libro contra Dogmata Apollinarii ſcripto inter multa ſimilia & hoc: *Et hos igitur, qui in phantaſmate veniſſe Dominum Ieſum Chriſtum prædicant, & illos condemnare debemus, qui diverſâ erroris lineâ non unum eundemq; Filium dicunt, ſed alium eſſe qui ex Deo Patre natus ſit, alium qui ſit generatus ex Virgine. Cum Evangeliſta dicat, quia* Verbum Caro factum eſt, *ut unum Dominum Ieſum Chriſtum, non duos crederes. Non nulli etiam aliud Dei Verbum, aliud Dei Filium crediderunt, cum ipſum, qui in principio erat Verbum apud Patrem, in ſua propria veniſſe Evangeliſta teſtetur. Sunt autem qui tanquam ad unum Prophetarum, ita ad Chriſtum factum eſſe verbum arbitrati ſunt, non ipſum eſſe Dei Verbum. Sed de nullo Prophetarum dictum eſt, quia* Verbum Caro factum eſt. *Nullus Prophetarum abſtulit peccata Mundi. De nullo alio dictum eſt:* Hic eſt Filius meus dilectus, in quo mihi complacui. *De nullo Prophetarum legimus, quod ſit Dominus Majeſtatis: Quod de Chriſto Apoſtolus dixit. Quia Iudæi* Dominum Majeſtatis crucifixerunt. *Sed dum hos redarguimus, emergunt alii, qui Carnem Domini dicunt & Divinitatem unius eſſe naturæ. Quæ tantum ſacrilegium Inferna vomuerunt? Iam tolerabiliores ſunt Ariani, quorum per iſtos perfidia robur adoleſcit, ut majore contentione aſſerant Patrem, & Filium, & Spiritum Sanctum unius non eſſe*

ſubſtantiæ: Quia iſti Divinitatem Domini & Carnem unius ſubſtantiæ dicere tentaverunt. Deindè cum iſti dicant, quia Verbum in carnem, capillos, ſanguinem, & oſſa converſum eſt, & à natura propria mutatum eſt, datur illis locus, ut infirmitatem Carnis ad firmitatem Divinitatis quadam factâ Divinæ naturæ mutatione detorqueant. Sunt etiam qui in tantùm impietatis prodierint, ut putent quia Divinitas Domini circumciſa eſt, & imperfecta de perfecta facta eſt, & in ligno non caro, ſed illa operatrix omnium ſubſtantia Divina in carnis ſpecie coagulata pendebat. Quis autem non horreſcat, quis audiat, quia non ex Maria Virgine, ſed ex Divina ſubſtantia paſſibilem ſibi Carnem fecerit Dei Verbum? Quod aſſerendo eò prolabuntur, ut non ex tempore Corpus Domini eſſe ſuſceptum, ſed coæternum Deo Verbo ſemper fuiſſe contendant. Horum omnium Authores ſunt, qui Divinitatem & Carnem Domini unius naturæ fuiſſe dixerunt. Legi enim, quod non crederem, niſi ipſe legiſſem: Legi, inquam, in quibuſdam libris ſic poſitum, & Organum, & eum à quo movebatur Organum, unius in Chriſto fuiſſe naturæ. Quod ideò poſui, ut ex Scriptis nomen deprehendatur Authoris: Et advertant, quamvis exquiſitiſsimis argumentis, & phaleratis ſermonibus non poſſe vim veritatis obduci. Et hic mihi frequenter Nicæni Concilii Tractatum ſe tenere commemorat. Sed in illo Tractatu Patres noſtri, non Carnem, ſed Dei Verbum unius ſubſtantiæ cum Patre eſſe dixerunt: Et Verbum quidem ex Paterna proceſsiſſe ſubſtantia, carnem autem ex Virgine eſſe confeſsi ſunt. Quomodò igitur Nicæni Concilii nomen obtenditur, & nova inducuntur, quæ nunquam noſtri ſenſère Majores? Cum utique Scripturæ dicant, quia Chriſtus ſecundùm Carnem paſſus eſt, non ſecundùm Divinitatem: Scripturæ dicant, quia Virgo in utero accipiet, & pariet Filium. *Accepit enim virtutem, & peperit Filium, quem & ipſa ſuſcepit. Denique hoc etiam Gabriel proprio ſermone declarat, dicens:* Et quod naſcetur ex te Sanctum, vocabitur Dei Filius. *Ex te, inquit, ut ſecundùm hominem quod ex ipſa naſceretur adverteres. Ex ſe enim generavit Maria, ut quod generaretur ex ipſa, in eo, ſalva generationis Dominicæ Prærogativa, corporis eſſet vera natura. Sed & Paulus dicit* ſe prædeſtinatum eſſe in Evangelium Dei, quod antè, *inquit*, promiſerat per Prophetas de Filio ſuo, qui factus eſt ei ex ſemine David ſecundùm Carnem. *Et ad Galatas:* Poſtquàm autem venit plenitudo temporis, miſit Deus Filium ſuum factum ex muliere. *Et ad Timotheum dixit:* Memor eſto Jeſum Chriſtum reſurrexiſſe à mortuis ex ſemine David. *Ergo ex*

go ex nobis accepit, quod proprium offerret pro nobis, ut nos redimeret ex noſtro: Et quod noſtrum non erat, ex ſuo nobis Divinâ ſuâ largitate conferret. Secundùm naturam igitur ſe obtulit noſtram, ut ultra noſtram operaretur naturam. De noſtro Sacrificium, de ſuo præmium eſt. Multaq; in eodem & ſecundùm naturam invenies, & ultra naturam. Secundùm conditionem corporis in utero fuit, natus eſt, lactatus eſt, in præſepi eſt collocatus. Sed ſupra conditionem Virgo concepit, Virgo generavit, ut crederes quia Deus erat qui novabat naturam, & homo erat qui ſecundùm naturam naſcebatur ex homine. Ergo ſi Caro omnium & in Chriſto ſubjacuit injuriæ, quomodo unius illa cum Divinitate dicitur eſſe ſubſtantiæ? Verbum & Caro, quæ de terra habet naturam? Et unius ſubſtantiæ Verbum atque anima, quà perfectam naturam ſuſcepit humanam? Vnius autem ſubſtantiæ Verbum cum Deo, ſecundùm Paternam profeſſionem, & ipſius Domini aſſertionem, qui ait: Ego & Pater unum ſumus. *Vnius ergo ſubſtantiæ Pater cum terreno corpore prædicatur? Et adhuc indignamini Arianis, qui dicunt Filium Dei Creaturam eſſe, cum ipſi dicatis Patrem cum Creaturis unius eſſe ſubſtantiæ? Quid autem dicitis aliud dicendo iſta, niſi ut aut limum Adæ, terramq; noſtram Divinæ ſubſtantiæ comparetis, aut certè Divinitatem in terrenæ corruptelæ injuriam transferatis? Dicendo enim, quia* Verbum Caro factum eſt, *in terram dicitis utiq; eſſe converſum: Quia Caro & oſſa de terra ſunt. Scriptum eſt, inquiunt, quia* Verbum Caro factum eſt. *Scriptum eſſe non nego, ſed conſidera quid ſequatur. Sequitur enim:* Et habitavit in nobis. *Hoc eſt, illud Verbum, quod Carnem ſuſcepit, hoc habitavit in nobis. Hoc eſt, in Carne habitavit humana. Et ideò Emmanuel dictus eſt, hoc eſt, nobiſcum Deus. Hoc ergo eſt,* Verbum Caro factum eſt, *pro eo quod eſt, Homo factum eſt. Sicut etiam Iohel dixit:* Effundam de Spiritu meo ſuper omnem Carnem. *Non enim ſuper irrationabilem carnem, ſed in homines futura promittitur Spiritus effuſio. Et ſi ſecundùm literam vos tenetis, ut putetis ex eo quod ſcriptum eſt, quia* Verbum Caro factum eſt, *Verbum Dei in Carnem eſſe converſum, nunquid negatis ſcriptum eſſe de Domino, quia non peccatum fecit, ſed* Peccatum factus eſt? *Ergo in peccatum converſus eſt Dominus? Non ita: Sed quia noſtra peccata ſuſcepit, peccatum dictus eſt. Nam & Maledictum dictus eſt Dominus. Non quia in Maledictum converſus eſt Dominus, ſed quia noſtrum ſuſcepit in ſe Maledictum:* Maledictus omnis, qui pendet in ligno. *Miraris ergo, quia ſcriptum eſt,* Verbum Caro factum eſt, *cum Caro aſſumpta*

rilli Alexandriæ Archi-Epiſcopi Dictis probemus, quod hæc ipſa ante pacem prædicaverit, quæ poſt pacem.

CAPUT LXXXV. 173

Cyrillus Theognoſto, & Charmoſyno, Presbyteris, & Leontio Diacono in Domino ſalutem.

DE omnibus rebus ſcribimus vobis. Deinde tanquam nihil agnoveritis, ſic ſcribitis, turbis nos replentes. Scio igitur ſcripſiſſe me vobis, quia benè Seniſſimus & Dei Colentiſſimus Acacius Berrheæ per adhortationem aliquorum de Oriente Reverendiſſimorum Epiſcoporum ſcripſit ad me per Dominum meum Magnificentiſſimum Ariſtolaum, quia oportet omnia oblitterari, quæ in Codicibus vel Epiſtolis ſcripta ſunt, & ſolo Symbolo eſſe contentos, quod in ſancta Nicæna Synodo expoſitum eſt. Ego verò ad hæc multorum verſuum Epiſtolam reſcripſi ad eum, quam & utique modis omnibus accepiſtis. Hoc enim edocuit Dilectiſſimus Euloguis Presbyter. Et nunc verò veniente Reverendiſſimo Emeſenæ civitatis Epiſcopo Paulo ad Alexandriam, omnia ſunt formata, ſuaviter quidem atque pacificè, cautè verò: Sed ſicut oportuit. Nec enim depoſitionem Dei Colentiſſimi Epiſcopi Maximiani recepimus aut Communicatores habère, aut abſolvere *à ſententia*, quæ prolata eſt ſuper eis. Neque ſimpliciter præfato Paulo communionem dedimus pro ſua perſona tantummodò, niſi obtuliſſet priùs chartam, confitens quia Dei Genetrix eſt ſancta Maria. Et quia anathematizat Neſtorii Dogmata. Sumens verò dicendi in Eccleſia locum magnâ voce dixit: *Quia Dei Particem ſanctam Virginem confitemur, & quia anathematizamus eos, qui non dicunt hoc. Et quia unus Filius Chriſtus, & Dominus, non duo.*

Quia verò non venit chartam habens, quod anathematizaret Joannes Neſtorii Dogmata,& confiteretur,quod & depoſitum haberet,ſed erant ſimpliciter Epiſtolæ, quæ ab eo directæ ſunt,nihil neceſſarium habentes, dixi quia non ei poſſumus communionem reddere,antequàm faciat hæc. Dum verò vidiſſem faſtidientes eos ob hoc, & ipſum Reverendiſſimum Epiſcopum Paulum nimiùm coarctatum, & Dominum Magnificentiſſimum Tribunum & Notarium Ariſtolaum,ſolutionem dans cauſæ, & ne pacem refutare putaremur, dum cauſa per dilationes adhuc longas traheretur, ſcripſimus communicatorias literas. Dictata eſt verò charta cum conſilio Reverendiſſimi Epiſcopi Pauli, in qua debeat ſubſcribere & Antiochenus. Et miſi cum Admirandiſſimo Ariſtolao duos Clericos, ita ut ſi ſubſcriberet Joannes dejectioni vel damnationi Neſtorii, & anathematizaret Dogmata ejus, daret ei communicatorias litteras, alioquin detineret eas, ſuſcipiente cum juramento Admirandiſſimo Ariſtolao, quia charta ipſa minimè perderetur. Dixit autem, Quia ſi noluerit ſubſcribere, recto curſu Conſtantinopolim petam,& edocebo ipſum Piiſſimum Principem noſtrum, quia nihil paci obeſt Alexandrina Eccleſia, ſed Antiochenus eſt qui non diligit pacem. Nullum igitur æſtuare ſinatis. Non enim ſic deliramus, ut anathematizemus quæ noſtra ſunt. Et in his, quæ conſcripſimus, permanemus, & eadem ſapiemus.. Recta enim ſunt, & quæ accuſari non debeant, & Scripturis Divinis conſona, & Fidei quæ à ſanctis Patribus noſtris expoſita eſt.

CAP.

CAPUT LXXXVI. 174

Epiſtola Ioannis Epiſcopi Antiochiæ ad Theodoretum Cyri Epiſcopum de Pace inter Eccleſias facta.

QUis loquetur potentias Domini, auditas faciat omnes laudes ejus? Pervenerunt ab Alexandria ſuavia & bona Nuntia, quæ ſperari non poterant, uno ſenſu conjungentia pietatis, quæ ubique ſunt terra mariqùe, Eccleſias Chriſti. Et per Dei gratiam futurum eſt poſt paululùm, ut ipſa, quæ nobis fuerint ſcripta, tuæ Religioſitati vel Dei-Colentiæ deſtinemus. In quibus Dominus meus Religioſiſſimus Epiſcopus Cyrillus uſque ad ſatietatem uſus dogmatis acribia, ſuſcipiens atque approbans ea quæ à nobis ſunt deſtinata, magis verò per hymnos laudans, quippè ut bona, & benè compoſita, & Patrum Confeſſioni conſonantia, componens verò & ipſe ſimilia, & omni ſatisfactione pleniſſima: Unde juſtum duximus eſſe, hoc ſuavium rerum Nuntio te ut peculiariter perlætificarem. Ut ex parte etiam unuſquiſque ſuſcipere gaudium queat. Arbitror enim quod omnes, qui Deum diligunt, feſtivitatem celebrabunt. Quoniam ſuſcipimus auditum, quod omnium ſenſus fidelium reſtauret & erigat. Periclitantem namque & ſciſſam in multas & varias opiniones piam Patrum Confeſſionem ex inſperato Deus in ſemetipſam reduxit, gaudium donans his, qui in Cœlo ſunt, & qui in terra.

Expulſus eſt enim clarè ab Epiſtola ille adulterinus ſenſus unius naturæ, immò potiùs languor: Et confeſſa quidem eſt differentiam naturarum. Porrò verò unius ſingularitas & ſumma conjunctio expulſa eſt, etiam ſubintroducta illa conſubſtantiatio: Et unitio prædicatur. Et dividimus voces ut naturas, non ſolùm nos,

nos, quibus à principio & à Patribus vocum eſt ſuper Salvatore amica diviſio, ſed hi qui ſunt in Ægypto, ſicut & nos qui ſumus in Oriente. Totum verò id Dei opus eſt per exercitationem collationis, quæ cum charitate eſt habita. Scit enim affectus ſæpiùs majora neceſſitate prævalere: Et ſæpè quod contentio revocare non potuit, hoc gratia ſuâ perſuaſione reſtituit. Et ut non in prolixum ducam ſermonem, ipſa in Scriptis ad vos poſt paululùm veniet rectæ fidei confeſſio, cum ſecundæ literæ eas fuerint ſubſecutæ, per quas manifeſtè omnia ſcitura eſt Deo Amabilitas tua. Exivit enim ab Ægypto, & in via eſt, annuente Deo, Dominus meus Sanctiſſimus Epiſcopus Paulus, qui illa potuit pro generalitate peragere. Quæ nos quidem orabamus, Deo autem complacuerunt. Et hujus præſentiam ſuſtinentes, ne lateret aliquid de Dei colentia, hæc interim ſcripſimus, volentes communi corpori ſatisfacere Sanctæ Dei Eccleſiæ. Omnem, quæ tecum eſt, Fraternitatem ſalutamus.

CAP.

CAPUT LXXXVII. 175

Epiſtola Theodoreti Epiſcopi Cyri ad Ioannem Antiochiæ Epiſcopum reſcripta, & ſuprà appoſitæ reſpondens nunciæ pacis.

OPtima Magiſtrorum militia & contra hoſtes in totum cunei cornu ſtant, & pro his, qui laborant, fortiter pugnant. Et cum pacem celebraverunt, non præſentes tantum, ſed & abſentes præliantium in pace facienda connumerant ſecum. Et magnus David, dum progreſſus aliquando ad prælium victor exiſteret, & *ſpolia ad* civitatem retuliſſet, non ſolis his qui bellati fuerant, ſed & his qui vaſa cuſtodire præcepti ſunt, æquam diſtribuit portionem. Et lex facta eſt ex illo, præcipiens ut hi, qui fuerunt bellica inſtrumenta, cum bellantibus partem prædæ ſimiliter ſortiantur.

Quomodò igitur non ſit incongruum, ut dum lex præcipiat, ut *cum* illi, qui longè à prælio ſedent in cuſtodia vaſorum, facti fuerint utiles, aliis participent æqualia, nos perdamus eos, qui nobiſcum decertarunt pariter, ac deſpiciamus, dum ab his, qui priùs communes inimici fuerant, expugnentur viri, qui in Epheſo, & in Chalcedone fortiter pro pietate præliati ſunt, & uſque ad præſens ſteterunt unà nobiſcum, & laudabiliter agere minimè quieverunt? Si igitur pax, quæ diffamatur, firma ſubſiſtit, & vera eſt, oportet ut omnes eâ fruantur, & nemo à noſtro cuneo foris ſit. Si verò res pacis inanis, & nudum nomen hujus fæderatores dederunt, Deo odibilem, & omni pio indignam pacem, quia talem, eſſe arbitramur.

Nec enim ſanctum eſt, nec ſalubre, ut nos quidem depoſitiones ſive damnationes juſtas ſolvamus, & Ordines illicitos ſuſcipiamus, et his qui omnia ſursùm ac deorſum fecerunt, imper-

tiamus veniam; ab illis verò, & in ipſo pacis tempore, quæ ſunt hoſtium perpetrentur: Et egregios noſtri cunei pellant ab Eccleſiis. Scribat igitur Sanctitas tua & Amatori Chriſti Imperatori, & magnis judicibus, & eis faciat manifeſtum, quia minimè patiemur hanc ſuſcipere pacem, communionemque illorum amplecti, niſi priùs hi, qui certaminum tempore nobiſcum fuerunt, ſuas receperint Eccleſias. Tuam enim Sanctitatem decet talem pacem Eccleſiis providere, quæ ab omni macula ſit libera, & quæ pios non ampliùs, quàm ipſum prælium vulneret.

Hæc ad præſens ſcribere ſum coactus, literas iterùm ſuſcipiens Sanctiſſimi & Deo Amiciſſimi Epiſcopi Himerii, culpantis nos tanquam communis certaminis proditores. Ergò & ipſum refoveat Sanctitas tua, & Imperatoribus ſignificet, quia nos deteriorem prælio arbitremur hanc pacem. Nam pugna quidem illa nos & apud Deum coronat, & apud eos, qui Divina ſapiunt, ornatos efficit; pax autem talis & hic nos confuſione replet, & apud juſtum judicem dignos efficiet ſupremo ſupplicio.

CAPUT LXXXVIII. ...176

Epiſtola ejuſdem ad Theoſebium Epiſcopum. Ambas Ireneus ponit.

EX quo quidem mali nominis reliquimus Epheſum, neque ſcripſi tuæ Sanctitati, nec frui me contigit tuis literis. Et ut communem ſatisfactionem faciam, arbitror cauſſam fuiſſe non itineris longitudinem, ſed ex eo, quod ab illa via, quâ currunt equi, longiùs & nos & tua Religioſitas habitet. Veruntamen etſi literas non accepimus, tuis continuè deliciamur in laudibus. Audivimus enim zelum tuum pro pietate, & fortitudinem contra iniquitatem, & multùm miramur animi perſeverantiam. Nam nos quidem longè ab hoſtibus exiſtentes, & extra ſagittarum, ſicut dici ſolet, caſum ſedentes, nihil *valemus* arduum, *niſi* bonorum virorum virtutem ſermonibus elevare, ab ipſis operibus abſtinentes. Tua verò Deo Amabilitas in medio hoſtium conſtituta, & ab eis undique circumdata, cum circumfuſi ſint inimici, fortior exſtat à malis, & quaſi vir fortiſſimus aliquis armis amictus, galea quidem emiſſarum nubem repercutit ſagittarum, lancea verò fugat inſtantes: Sic Sanctitas tua omnimodis ſpiritualibus armis amicta, ſcuto quidem fidei ignitas iniquorum ſagittas extinguit, gladio autem Spiritus & Divinorum doctrina ſermonum falſitatem convincit, fortitudinem verò veritatis oſtendit.

Propter quod beatificamus te, Sanctiſſime, & Dominum deprecamur: Simile aliquid facientes his, qui ſedentes in terra pro eis, qui pugnant inter pelagi fluctus, ferventer exorent, ut ſi placet ipſi, tempeſtates Cælicus ſolvat. Si verò adhuc oportet eos, qui nobis ſunt ſimiles, corripi, & eos nobis oſtendi, hoc vobis robur donet uſque in finem certaminum. Communis namque confidentia erit, & virilitatis Principalitas omnibus, qui in hoc

ſtadium deſcendere eligunt. Quod quidem Malignus aperuit, noſtræ naturæ ſuperbiens, utile verò fecit, bonorumque procurationi accommodum Deus ille, qui Maligni machinationibus utitur ad ſalutem. Denique & nunc illos, qui contraria Doctrinæ Apoſtolicæ adſtruebant, & qui unam naturam factam docebant Chriſti naturas, & temperationem ſuper inconfuſa unitione dogmatizabant, & illas paſſiones, quæ pro noſtra ſalute Carni Domini ſunt illatæ, inconvertibili & incommutabili Divinitati adſcribere tentaverunt, in alteram doctrinam, quæ his eſt è regione contraria manifeſtè, reduxit, & Evangelicam redoceri regulam compulit.

Undè duas confiteri naturas præſenti tempore perſuaſi ſunt, & vertibilitatem confuſionemque ab Eccleſiaſticis exiliantes dogmatibus, naturarum *differentiam* clarâ prædicant voce, & paſſiones Carni coaptantes, impaſſibilem Divinam confirmant eſſe naturam. Tantum & ipſis Adverſariis hoc ſtadium profuit: Non propter Diaboli nequitiam, ſed propter Dei noſtri miſericordiam & ſapientiam. Credimus quod & iniquitatem convincat, ſicut impietatem nudavit; et juſtitiæ proſpiciat, ſicut pietatem oſtendit: Et omnibus perſuadeat, quia nihil eſt, quod non regatur ab eo. Neque quid negligat, ſed omnia ſapienter gubernans permittat ad modicum contra navem ſævire procellas, ut virtutem propriam navigantibus innoteſcat. Viriliter igitur age, Domine, & confortetur cor tuum, & ſuſtine Dominum. Et me autem ſuffulcias tuis orationibus, quæſo, qui valdè tali præſidio egeo, tam propter animæ infirmitatem, quàm propter corporis quoque languorem.

CAP.

CAPUT LXXXIX. 177

Verba Irenæi, quæ poſt Ioannis Epiſtolam ſupra ſcriptam contra Theodereti dixit.

HIs credens, immò verò inductus iſte Amator Dei, & Eccleſiæ quondam Doctor, qui regebat currum, eſt valdè quidem obductus de bonis pacis nuntiis. Quomodò enim poſſet aliter evenire? Nondum verò ſciens hujus modum famoſiſſimæ paſſionis, ſed neque omninò in animo pro nimietate impietatis accipiens, quæ molimina eſſent, non ad ipſum ſolum, ſed inſuper ad alios multos ſimilibus uſus eſt literis.

CAPUT LXXXX. 177

Epiſtola Andreæ Samoſateni Epiſcopi ad Alexandrum Hierapolitanum.

MUlti & per literas, & per ſemetipſos pacem nobis annunciant: Et hi videntur nobis condelectari de hoc bono nuncio. Ego verò ea, quæ ſunt in medio, cernens, ſicut & tua Sanctitas novit, videor quidem cum faſtidio ſuſcipere nuncios, ingemiſco verò apud memetipſum cogitans, quaſi non aliquid novius nunc nobis ab Alexandria deferatur: *Pax cum corruptione fiet fidei.* Nam literas quidem, quæ ab Alexandria directæ ſunt, legens, quas & olim tuæ Sanctitati tranſmiſi, clariorem vidi impietatem divulgari. Video autem multos eorum, qui videbantur pro fide certare, particulariter ſubdeponentes, & ſatisfacientes pro his, qui nos ad jurgia concitaverunt, tanquam perducti ſint, & ſapiant rectè. Et quem exitum cauſſa ſuſcipiat, videre non poſſum. Vereor autem, ne circa Anthoninum meum inveniam ut Eulogias ab Apollinario accipientes. Tua verò Sanctitas, Domine, ſufficienter pro pietate decertans, & nos confirmat atque corroborat, & Deus cunctis te foventibus columna, & firmamentum veræ fidei exiſtet.

CAP.

CAPUT LXXXXI. 179

Epiſtola Joannis Antiocheni Epiſcopi ad Imperatorem Theodoſium de pace Eccleſiæ.

Deo Amiciſſimis & Piiſſimis Imperatoribus noſtris, qui dignè ſunt honorati à Deo vel ordinati, Theodoſio & Valentiniano, Auguſtis, Ioannes Epiſcopus Antiochiæ veſtræ, de vexæ Syriæ, in Domino gaudium.

OPportunum nunc illo eloquio Prophetæ dicere: *Quia erunt prava in directa.* Quando enim Deus aliquid facit, conſequitur in his, quæ fiunt, facilitas nominis, & nullus Divinæ reſiſtit voluntati. Voluit nunc, & complacuit ei, ut per intentionem veſtram piam, & has beatas curas, quas pro Eccleſia Chriſti veſtrum ſuſcepit Imperium, ad pacem conjungere orbem terrarum, & dare unitionem, in qua non alius aliud quid ſapit de Eccleſiaſticis Dogmatibus, ſed unus ſenſus ſalvatur & idem de Humanatione Domini noſtri Jeſu Chriſti. Idem ſapimus igitur univerſi. Et communis nobis eſt facta confeſſio, convenientia complectens his, quæ olim & à principio expoſuerunt Patres, ſatisfacientibus nobis ad invicem in his, de quibus nos ambigebamus, decertando contra Dominum meum, Dei Colentiſſimum Epiſcopum Cyrillum. Ipſe vorò uunc ea, quæ à nobis ſunt directa, ſuſcipiens, & quæ componentes Pietati tuæ in Chalcedonenſi civitate tradidimus, his acquieſcens, & approbans ea, ſimilibus intellectibus contexuit nobis idem confitentem fidei Apoſtolicæ traditionem. Expulſa eſt igitur univerſa hæreſis atque contentio, Pietate veſtra incolumi Orbi terræ, cujus Sceptra cum pia confeſſione nutrita ſunt: Et certè obtinuerunt, & obtinebunt in perpetuum, Divinâ dexterâ continente.

Et

Et ut veſtrum noſſe poſſit Imperium vel ea, quæ à nobis ad eum ſcripta ſunt, vel ab eo ad nos, in quibus unum eundemque ſenſum Paternum in miniſtrando ſervamus, ipſas ad invicem noſtras epiſtolas his litteris noſtris ſubdentes direximus, tradentes epiſtolam Clariſſimo Tribuno & Notario veſtro Ariſtolao, quo Miniſtro eſt uſus in cauſa, ut voluntas veſtra proveniret, cum pia & ſancta ſit. His igitur ita ſe habentibus, & fide indubitabilitatem ſuſcipiente, ſecuti ſumus omnia, quæ præcepiſtis, Piiſſimi Imperatores, per Dei Colentiſſimum, ſive Religioſiſſimum Epiſcopum Paulum, Virum, quem noſtis & vos, ut arbitror, pace gaudentem, & ſcientiam non modicam poſſidentem in Eccleſiaſticis rebus. Suſcipimus igitur & Ordinationem Sanctiſſimi & Religioſiſſimi, ſive Dei Colentiſſimi Epiſcopi Maximiani, Viri, cujus virtutem converſationemque ab olim novimus. Et depoſitum ſive damnatum habemus Neſtorium, qui olim fuit *apud* magni nominis Conſtantinopolim Epiſcopus, Anathematiſmo ſubjicientes quæcumque ab eo aliènè ac peregrinè dicta ſunt contra Apoſtolicam Doctrinam.

Supplicamus autem Pietati veſtræ, ut perfectam feſtivitatem præſtetis Mundo, quatenùs nulla civitas ab hac celebritate communis feſtivitatis extorris ſit: Et jubeatis, ut Deo Amiciſſimi Epiſcopi, qui inter præcedentes turbas expelli Eccleſiis viſi ſunt, ad priorem habitum reducantur, & ab omni importunitate ſint liberi, ut nullæ puſillanimitatis Reliquiæ Eccleſiis reſideant. Facilè verò eſt, ut id à veſto Imperio fiat, eò quod hujuſmodi correctionum vetera quoque habeatis exempla, quæ antiquos quidem Deo Amiciſſimos Epiſcopos propriis Sedibus reddiderunt, eos verò, qui inter turbationem fuerant ordinati, vacare fecerunt, & ſuſtinere illorum de vita præſenti receſſum.

His enim, ſicut diximus, Deo favente, benè ac rectè provenientibus, orationes ac deprecationes pro Imperio veſtro fient à cunctis hominibus. Per vos enim, & per veſtram Pietatem Eccleſiis quidem prior eſt reſtituta tranquillitas, Chrſtianæ verò ſalvatæ ſunt res. In pace de reliquo degunt civitates, & Populi, atque Provinciæ. Superdecet etenim veſtro Imperio, ut ſine turba ſit. Et quales vos eſtis, tranquilli & manſueti, talem convenit

nit eſſe etiam rerum ſtatum, dum debeant & in commune omnes, & propriè unuſquiſque complecti hanc unitionem, quæ præter omnem facta eſt ſpem. Laudabilis enim, & apud Deum quiſque beatus eſt, qui etiam per ſingulas partes, quæ fuerant confuſa, reſtituit. Et ſecundùm Domini vocem, quæ inquit: *Beati Pacifici, quoniam Filii Dei vocabuntur.* Matth. 5. Cujus inexpugnabilem virtutem novimus nunc etiam cooperaturam huic veſtræ Deo Amabilitatis intentioni. Fons namque omnis boni vos eſtis. Et diffunduntur à veſtris Regnis in omnem Mundum beneficiorum rivi. Et fruuntur de reliquo Dei Sacerdotes anteriori quiete, qua ad hoc præcipuè indigent, ut ſinceras & ſtudioſas pro veſtro faciant orationes Imperio.

CAPUT LXXXXII. 180

Epiſtola Meletii Epiſcopi reſcripta ad Alexandrum Epiſcopum Hierapolitanum contra Paulum Epiſcopum Emeſenum.

NOn delectabamur quidem nec anteà Divinâ hac, quæ vituperatur, condeſcenſione, dum certè obumbrantes eam plurimi eſſent. Nunc autem poſt incontradicibilem, claramque demonſtrationem modis omnibus per gratiam Dei firmabimus, quam priùs quoque de ipſis ſententiam tenebamus. Meliùs eſt enim, ut quis illâ ſtabilitus in fide Apoſtolorum Dogmatum, & nullo modo in quocumque remiſſus ab illa acribia, quam circa ea, quæ Divina ſunt, oportet oſtendere, ipſe Doctor ſit veritatis ex ipſis operibus, his qui piè vivere volunt, quàm condeſcenſionis occaſione ab optima pietatis altitudine decidat lubricando. Illud namque omni modò conſequetur, ut ipſe ſaltem periclitetur in nullo,etiamſi nullus fuerit cui proſit. Licet volentibus, licet abſque terrore in adamantinam turrim veritatis adſcendere. Et via enim jacta eſt, & nemo qui vetet. E contra verò & plures omninò ſunt qui hortentur: Si tamen aliquis Sanctorum, qui dormierunt, multitudinem computet aut etiam turmas Angelicorum exercituum, qui gratanter utique complectentur,atque ad adſcenſum perducent, quoſcumque deſiderare adſpexerint veritatem, ut petant eam. Quia & multi ſunt, quibus bona Perſiſtentia prodeſt. Undè & meliùs puto ad hanc deſcenſionem non eſſe debere feſtinos: Nec alteros tali ſalute præponere ex hoc. Undè ne ab alio quidem erit quicumque protectus: Utrumque verò ſimiliter perditionis retibus capi neceſſe eſt. Nec rem quidem humilitatis per gratiam Dei iſte propoſuit.

Direximus verò & Ægyptii Epiſtolæ Reſcriptum, quod nobis nuper allatum eſt, quam fecit ad aliquos Conſtantinopolim Clericos

ricos ſuos, qui eum culpaverunt, quaſi anathematizaſſet quidem propria dogmata, præparaſſet verò univerſos ab eis abſiſtere, eaque conſpuere. Unde clarè conſpicere poteris, & qualis pax Eccleſiaſtica facta ſit, & quæ ſint à Diviniſſimis Legatis noſtris acta: Et quia potiùs ſit receptus, Deo Amiciſſime Domine mihi. Dignare autem, quæſo, conſuetè pro mea Humilitate intercedere.

Et ex iſtis Scriptis ſatis oſtenditur, quod ubique notandum eſt, quia omnes illi Orientales, qui nolebant damnare Neſtorium, non Cyrillum, ſed Joannem ceſſiſſe dicebant. Et qui habebant contrariam voluntatem, contrariâ opinione de utroque tenebantur.

CAPUT LXXXIII. .....181.

Item Epiſtola Alexandri Epiſcopi ad Andream Epiſcopum, hoc ipſum probans.

VEnit finis, & communio reverà facta eſt ad impium Cyrillum, non Cyrillo hæreſim relinquente, ſed nobis ipſis per unum verbum, quod eſt in Epiſtola poſitum, inferentibus hæreſim. Verùm qualem de illa Epiſtola ſententiam teneam, tua Religioſitas non ignorat. Quoniam verò nulla mihi pars, neque ſors eſt cum eis, ſed ſive exilium, ſive mors mihi, ſive præcipitium, ſive ignis, ſive beſtiæ proponantur, Deo me roborante, univerſa ſuſtineam potiùs, quam communicem talibus. Firmè teneat Sanctitas ſua. Scripſit autem mihi & Antiochenus Epiſtolam. Orthodoxum diffamavit, univerſos tentans conſuetè decipere. Sic & nunc, quaſi nullus neque aures, neque oculos, neque cor habeat, correctionem fidei, mutationemque Ægyptii diffamavit: Non erubeſcens & illa, quæ in ipſa ipſius Ægyptii leguntur Epiſtola. Et continuò dictavi Hypomnyſticum: Nec enim eum Epiſcopum ſcribo, de reliquo incidens memetipſum à communione Cyrilli, & & eorum qui eis additi. Et ipſum Hypomnyſticum interim retineo. Non quod aliud quid cogitem, ſed ut & tuæ Sanctitati mitterem, & Deo Amiciſſimo Epiſcopo Theodoreto. Hæc ipſa igitur neceſſarium duxi tuæ nota facere Sanctitati, ne circa nos contriſtaretur, quaſi nihil ſuper hoc indicaſſem.

CAP.

CAPUT LXXXXIV. ...182

Ejuſdem Alexandri Epiſcopi ad Theodoretum Epiſcopum ſimilis Epiſtola.

VIx tandem quæ parturiebant & ſculpebant mox poſt dejectionem Ægyptii, qui circa honorandiſſimum Paulum cum Domino Joanne parere nunc, & ad lucem deducere valuerunt. Memor eſt autem Sanctitas tua, quia nec ullo pertuli eis communicare conſilio. De Epiſtola illa, quæ apud Epheſum facta eſt, in ſuperficie quidem quaſi ex occaſione Joannis Comitis ſcripta eſt, tanquam dixiſſet Imperator, ut ei aliquid indicaremus de voce, qua dicitur *Theotocos*, id eſt, *Enixa Deum*, in veritate autem vox hæc, ut quærebatur à nobis, ad proditionem & calumniam illius, qui rectam fidem docebat, inſerta eſt.

Ut igitur nihil eorum, quæ ſentio, tuam lateat Sanctitatem, indico quia chartas, quæ factæ ſunt Epheſi, per quas & Orthodoxorum conſtantiam, & hæreticorum receſſionem Scriptis teneo, & Cyrilli Hæretici Codices ad præſentiam unanimini cuidam commendavi. Volo enim ad animæ meæ ſatisfactionem in his, præcipuè à curis remotus, iterando meditari. Nec enim ſatis ad me attinet de chartis & vilibus libris, ſive dentur mihi, dum exiero à loco meo, ſive non dentur. Hæc ut in brevi à me ad tuam Religioſitatem ſcripta ſunt, non volente quidem contra quemlibet quodcumque movere de eis quæ aguntur, nec ſuſtinente verò communionem eorum, qui eis adjiciuntur, ut ſi qui remanſerint conſoni nobis, & placuerit eis permanere in Paræciis nos, hoc fiat. Alioquin continuò de medio nos tollamus, & ſegregans animam meam ſalvem. His enim quæ à Paulò oblata, & ab Ægyptio recepta ſunt, conſentire non patiar, confirmante me Deo, neque

ſi mihi præcipiantur multa millia mortium. Sed nec ſi Orbis conſenſerit univerſus.

Quod quidem conditionaliter dico. Quia & metuo eum, qui ait uſque ad mortem pro veritate certare. Et inſuper novi, quod præmeditata à multo tempore nunc venerit ad effectum proditio Catholicæ vocis. Et quidem ut in feſtivitatibus, ſive præconiis atque Doctrinis incircumſpectè *Dei Genitrix*, ſive *Deum enixa*, ab Orthodoxis tantummodò ſine adjectione diceretur, vel *Dei-Cida Iudæi*, vel quia Verbum *incraſſatum eſt*, & quæcumque ſunt talia, quæ magis inſuſpectè dicta ob Orthodoxis invenimus, ſanè nullâ accuſatione ſunt digna, eò quod nec dogmaticè ſint poſita iſta, & ut dixi, non malignè ſint dicta. Quippe non à ſordida voluntate, ſed nec tali tunc quæſtione propoſitâ. At verò poſt corruptionem totius Orbis, & ex quo prædicari nunc cœpit paſſibilis Deus ab impiis Cyrilli Capitulis, dogmaticè poni ſolam vocem, quæ enixam pronuntiat Deum, id eſt, *Theotocon*, abſque illa, quæ pronuntiat hominis Genitricem, id eſt, *Anthropotocon*, nihil eſt aliud, niſi ea quæ Cyrilli ſunt prædicari. Univerſas ſiquidem paſſiones ac mortem hoc unum Dictum pariter introducit, licet multoties millies altera vox per quoſlibet circuitus apponatur, & ſubtiliter legenti epiſtolam totam perſpicere licet ab ejus hæreſi nullo modo liberam.

Verùm ſi ſana conſcientia & hi, qui offerebant, obtulerunt, & ille, qui ſuſcepit, ſuſcepit, quid vetuit ut Sanctam Virginem dicerent *Chriſtotocon*, id eſt, *Chriſtum enixam*, hi qui clarè Deum hominemque perfectum conſubſtantialem nobis prædicabant Dominum Chriſtum? Si verò & voce hâc compoſitâ delectantur, cur reſpuerunt ad vocem, quæ eſt *Theotocos*, & *Anthropotocos* adjungere? Abſit enim ut unquàm quemlibet piorum *Dei Genitricis* nomen pigeat confiteri, ſi unà ponat & *Hominis Genitricem*? Nam ſicut eſt impium refutare vocem *Anthropotocos* cum *Theotocos*, ita & *Theotocos* cum *Anthropotocos*. Quando verò utræque voces ponuntur, & eorum, qui Deum paſſum prædicant, hæreſim, & illorum qui purum dicunt Hominem Chriſtum, ſimul abjurant. Manifeſtati autem ſunt Patres hæreſios utriuſque, ſicut & magni Doctores Eccleſiæ, qui pro ſana fide certarunt contra hæreſim Apollinarii

Dog-

Dogmatum reſiſtentes, utriſque uſi vocibus: Per quas & omnes hæreſes perſpicuè notaverunt, & Orthodoxiam irreprehenſibiliter prædicaverunt.

Et hæ epiſtolæ, & quæ ſequuntur Theodoreti Cyrenſis Epiſcopi, ab Irenæo ſunt in ea, quæ ejus dicitur, Tragœdia per ordinem poſitæ. Declarant autem ſufficienter differentias utrorumque, & qui Catholicâ, qui autem videantur alterâ voluntate moveri. Si verè tamen ſunt.

CAP.

ris ipſis, & quaſi è regione contrarium reperientes eis, quæ antè conſcripta ſunt, conlaudavimus Deum, qui bleſorum linguas ſolvere dignatus eſt, & incertum ſonum in articulatam vocem ſuavémque traduxit. De his igitur hanc habuimus ſententiam. Altera verò diffamata ſunt quædam, quæ nos nimiùm turbaverunt. Dicunt enim quod is, qui hìc pœnitudine uſus ſit, non ſolùm dejectionis ſive damnationis ſubſcriptionem à veſtra Sanctitate nitatur exigere, ſed anathematiſmum quoque doctrinæ Sanctiſſimi & Deo Amiciſſimi Epiſcopi Neſtorii.

Quod ſi id verum eſt, quod hæc velut ex arce præcipit civitatis, ſimile aliquid facit, tanquam ſi quis vix tandem perductus ad conſubſtantialem Deo & Patri Filium confitendum, mox iterùm anathemate feriat eos, qui hoc à principio ſapuerunt atque docuerunt. Et iſte ſiquidem poſtquam vix tandem noſtris dogmatibus eſt adjunctus, mox eorum anathematiſmum conatur exigere, quaſi pro ipſa rerum rectitudine pœnitens. Quia igitur hoc omne noſtros valdè perturbat, quæſo Sanctitatem tuam, & iterùm quæſo, ut doceas nos, utrum vera ſit, quæ omnes nos perturbavit, opinio. Nam de ſubſcriptione tuæ ſcribere Sanctitati, arbitror eſſe ſuperfluum, quæ ſæpè promiſit nullum ſe contra voluntatem ad iſta compellere. Hæc in communi ſcribere cuncti voluimus, ſed deliberavimus, potiùs ego & Sanctiſſimus & Deo Amiciſſimus Andreas Epiſcopus, non Syncliticis literis, ſed amicabilibus hæc tuæ innoteſcere Sanctitati, & ſapientibus medicaminibus tuis eam, quæ ex opinione nata eſt, perturbationem reſtituere ſanitati. De meo autem Domino Sanctiſſimo & Deo Amiciſſimo Epiſcopo Alexandro rogamus tuum Sanctum Caput, ut tuâ utens conſuetâ ſapientiâ ſuſtineas patienter. Credimus enim, quia & ipſe unà nobiſcum voluntate conſentiet: Etſi nunc ambigit, ſubtilitatem nominum quærens, ac minimè intellectâ confeſſione contentus.

Hanc quoque Scripturam ex nomine Theodoreti Epiſcopi interſerit Irenæus. Quæ utrum ſit vera, neſcimus. Quippe quam viventi ei nullus legitur

objeciſſe, vel docuiſſe quod ejus ſit. Nec tamen mihi, ſi ejus eſt, inexcuſabilis, fateor, videtur epiſtola. Nam quod pro omnibus potuerit rectæ fidei intentione conſcribi, illud oſtendit, quod laudet fidem unitivæ epiſtolæ Beati Cyrilli: Quam non ſolus, ut probavimus, execratur Alexander. Sed nec ullus alius approbavit eorum, qui cum Neſtorio ſeparati ab Eccleſia remanſère. Quod autem in dejectionem Neſtorii non conſentit ad præſens, hoc ei commune cum cæteris Coëpiſcopis. Et priùs fuit, & poſt non parva in parte tunc uſque permanſerat Concilio Orientis. Quorum nullus quaſi ab Hæreticis tunc reverſus eſt pœnitens, quia ſufficiebat Eccleſiæ Dei eos mutare ſententiam. Aliud porrò eſt de perſona, aliud de fide non recta ſentire. Sicut aliud eſt ipſum malum furti laudare, & aliud nondum tibi compertum furem quaſi inſontem, eò quod inſontem putaveris, vindicare. Similis de Dogmate ratio eſt. Nam non ſolùm de Theodoſio tunc Principe, ſed et de aliis pluribus legitur, immò & de Sanctis Celeſtino Papa & Cyrillo Alexandrino, quod approbaverint ejus initia. Quippe quem tantæ civitati, ſicut & Scripta eorum loquuntur, conſenſerant præſidere: Dum Presbyter Antiochiæ fuerit. Quod Canones niſi pro magnis Doctrinæ ac

morum

morum meritis non permiſiſſent. Talis verò ut adhuc apud Orientales tunc uſque putaretur, idcirco contigit, quia negabat ſe in Conſtantinopoli talia prædicaſſe, qualia vulgabantur. Et iuſuper Joanni Antiocheno Epiſcopo reſcribens, & Dei Genitricem clariſſimè dixerat, & alia, quæ illum ſcribere potuiſſe mirantur, qui ipſa legerunt. Et quod eſt ampliùs, ipſi fidei apud Epheſum ſe aſſenſiſſe conſcripſit, quæ communiter in Unitivis Cyrilli & Joannis, mediante Paulo Epiſcopo litteris continetur. In quam tamen fictè conſenſiſſe Neſtorius poſtea deprehenſus eſt. Quippe cujus Complices, quorum unus eſt iſte Irenæus, hanc Fidei confeſſionem clariſſimè arguunt, quam tantopere Theodoretus laudat. Nam reprehendens hic ipſe Irenæus ſupraſcriptam Theodoreti Epiſtolam, & contra hanc laudans Alexandri, ſic ait: *Divino ardens zelo magnus ille Alexander, & quodammodò futura prophetizans, proditionem vocis accuſat.* Et hoc clarè conſpicimus ex ipſis Cyrilli literis. Omnes namque deceptionis materias hinc accepit, & hoc primum atque ultimum, quin potiùs ſolum deducens ad medium. Orthodoxam quidem Doctrinam exprobrat ut pollutam, proprium verò hac occaſione exaltat errorem, & interſerens mox aliqua ex nomine Beati

Cyrilli, adjecit ita: *Hæc providens magnus Alexander ab olim, proditionem vocis exhorruit, tanquàm quæ ſufficiens exſtat, ſi* Theotocos *ſolùm, non adiecto* Anthropotocos *nomine, proferatur, hæreſeos inferre languorem, & Eccleſiaſtica corrumpere Dogmata.*

Idem verò Irenæus paucis mediis ſubjunxit & hæc.

CAPUT LXXXXVI. 184

Epistola Alexandri ad Theodoretum, per quam vocis quidem proditionem accusat, declarat autem, quomodo Epistolam falsantes, qui circa Paulum Emesenum, Cyrillo Ægyptio obtulerunt.

MEmor ſum, quia quando ſumus ad invicem collocuti in loco qui dicitur Arbathimilas, tunc tuæ dixerim Sanctitati, dum certè nihil antè prætexuerim, quaſi verum aliquid aliundè audiverim, ne fortè pacis hujus Legatus ſolam vocem, quæ eſt *Theotocos*, Ægyptiis detuliſſet. Et puto non abſque Dei providentia fuiſſe id dictum. Ad nos namque pervenit Epiſtola Joannis, quæ nuper facta eſt ad Cyrillum, & à Cyrillo ad eum: Quæ circumferebatur in Urbe, in qua nomen, *Enixa Deum*, tantummodò Ægyptius obtinens, tanquam cunctis erroribus propriis accommodum, multis eam laudibus prædicavit, dicens nunquam ſe aliter ſapuiſſe, nec ſapere præter hoc. Et verè dixit: Quia hoc eſt quaſi arx totius ejus hæreſios. Et memor eſt utique Sanctitas tua, qualiter Epheſi poſitus communionem talis Epiſtolæ totâ virtute refugerim: Dum certè illa valdè accuſaret eas, quæ inerant Cyrilli Capitulis, blaſphemias. In novella namque Epiſtola, dum tranſcurriſſem totam partem, quæ etiam Cyrilli jacet in litteris, & contuliſſem ad eam, quæ tunc à veſtra Reli-

Religioſitate conſcripta eſt, reperi quia neque initia, neque fines illius ipſius Epiſtolæ poſuerunt hi, qui ad Ægyptum directi ſunt. Hoc autem claret non ex illis ſolùm vocibus, quas idem transſcripſit Ægyptius, ſed & ex illis, per quas multis jurgiis & accuſationibus & ipſum & ejus Capitula perfuderunt, & ipſius hæreſim deteſtati ſunt, qui tunc Epheſi conſcribebant. Accipiet igitur, tunc ut dixi, Ægytius per hunc unum ſermonem eorum conſenſum ad omnia Conſcripta ſua hæretica: Et in nullis, in quibus pridem ſimulaverat veritatem, habet de cætero hæreſis tutamentum. Et intentè legentibus Epiſtolam manifeſtus eſt ipſe quoque, propriè veneni ſemper jaciens ſemina. Direxeram verò & eaſdem literas, niſi noſſem, quod eas tua Sanctitas habeat.

Idem Irenæus ait.

CAPUT LXXXXVII. 185

Epiſtola Theodoreti, quam reſcripſit Epiſcopo Alexandro.

CUlpavi & ipſe hujus rei cauſſa Paulum: Falſa eſt. Et eorum memor ſum, quæ Epheſi contigerunt. Novi ſubtiliter cauſſam, tanquam ſi hodie facta ſit. Et tanquam coram ipſis veritatem ſic dico, quia mox ut legi redargutionem à te factam, dolui animo, ſciens diſcretionem Sanctitatis tuæ. Mihique valdè diſplicuit, quod Mediator ejus, quæ dicitur, pacis factus, quia ſciens perturbationem, quæ Epheſi facta eſt, atque moleſtiam, hac magis propoſitione uſus eſt, & non illis aliis, quæ in Antiochia factæ ſunt. Ego verò propter omnia neceſſarium arbitror, ut ubicumque jubes, conveniamus. Sed & Dominus meus Deo Amiciſſimus Epiſcopus Andreas. Si verò tuæ placuerit Sanctitati, ut & alii Epiſcopi veniant Hierapolim, aut in zeugmate, quatenùs pariter, utrum ſi quid agendum ſit deliberemus (non enim parva cauſſa verſatur, ſed principaliſſima omnium) ſcribere igitur dignetur Sanctitas tua prædicto Deo Amiciſſimo Epiſcopo & Domino Andreæ: Et ſi promiſerit ſe adfuturum, dignetur Sanctitas tua ſignificare mihi, quò veniam, & continuò adero.

Hæc Epiſtola, ſi vera credatur, non inexcuſabilis mihi videtur. Potuit enim non ob hoc ei diſplicere Paulus Emeſenus Epiſcopus, quia quaſi non convenientem fidei Catholicæ pacem fecerit, ſed quia non ita ut infirmioribus conſuleret Orientis Epiſcopis. Et certè ipſas unitivas Epiſtolas circa fidem paulò antè laudaverat. Immò nec unquam laudare deſiit.

Idem Ireneus ait:

CAPUT LXXXXVIII. ....186.

Epiſtola Andreæ ad Alexandrum, indicans quod neque ipſe in aliquo iudicet contra Neſtorii perſonam, ſed potius contra eos, qui non ita habebant.

GRatias egi Deo ſuſcipiens tuæ Religioſitatis literas, per quas juſſiſti nos Zeugmate convenire. Primùm quidem, quod fruar Sancto & Paterno Capite; ſecundò verò quia, & de propoſito negotio forſan aliquid conſiderabimus, quod & nobis proſit, & expediat Orbi. Nec enim ad verborum pugnas, neque ad contentiones, neque ad concuſſiones conveniemus. Sed & nos parati ſumus Paternæ tuæ Pietati acquieſcere in his, quæ utiliter & ſecundùm Deum proponit. Atque ipſe rursùs novi, quia piè ſis diſpoſitus circa nos: Nec te negabis noſtro

con-

conſilio , ſi quid apparuerimus utile ſuggerentes. De Sanctiſſimo verò Epiſcopo Neſtorio quod deliberatione ullâ non egeam (nec enim quidquam contra eum vel dicendum habeo , vel agendum , ſicut nec adverſùs Sanctitatem tuam) et per alias litteras ſignificavi jam ſæpiùs. Conveniamus igitur , ſicut placuit. Aut enim & in commune aliquid utile ex noſtra deliberatione proveniet,aut ſaltem nos ipſi multâ conſolatione levabimur,invicem benevolentia noſtrâ fruentes. Dignare verò,Domine,& omnium Domino conſuetas orationes offerre pro nobis.

CAP.

CAPUT LXXXXIX. 187

Item verba Irenæi.

Epiſtola, *inquit*, Theodoreti ad Alexandrum, per quam promittit anathematizare quæ circa Joannis perſonæ doctrinam, nec ipſe eorum pariter Communicator exiſtere. Has ad hoc præcipuè poſui, ut notum ſit, quæ ſint, undè impetitur vel Beatus Theodoretus, vel quiſquis conſcripſit.

SCit Sanctitas tua, etiamſi minimè dixero, quia propterea & Marbathimas priùs, & in Hierapolim tunc adveni, et nullius alterius rei cauſſa, niſi ut communiter tractaremus, quid agere deberemus. Et quod conveniſſet, manciparetur effectui. Quia igitur tuæ Sanctitati complacuit, ut conveniremus in zeugmate, quæſo Sanctitatem tuam, ut minimè differas. Omnia enim, quæ deſiderat Religioſitas tua, ut ſpero, facienda ſunt: Et nullus in ullo tuæ Sanctitati reſiſtet. Omnes enim & ut Patrem, & ut Dominum & reveremur, & reveriti ſumus, & venerabimur. Quæſo igitur iterùm Sanctitatem tuam, fatigari dignare. In veritate enim credo, quia bonorum Author Deus, quæ ad nos attinent, diſpenſare dignatus eſt. Nec nos relinquet, ut aut offendamus in eum, aut confundamur apud homines, illuminans mentem noſtram, & quod placitum ſit oſtendens. Nam & olim veſtræ Sanctitati dixi, quia anathematizaverunt dogma Domini mei Sanctiſſimi, & Deo Amiciſſimi Epiſcopi Neſtorii. Neque ego his, qui hoc fecerunt, communicabo. Et ſi tuæ complacuerit Sanctitati, & hoc inſeri literis, quæ à nobis ſunt dirigendæ, fiet & hoc. Noli igitur immorari, quæſo, per veſtigia tua ſancta. Deo tuo rem cedo: Et ipſe gubernabit, uti novit, Sanctitatem tuam, & Humilitatulam noſtram.

CAPUT C. 188

Ejuſdem Irenæi.

Epiſtola, inquit, *Alexandri ad Theodoretum, per quam ſuum tali conditione promiſit adventum, ſi eis per literas ſatisfieret de his, propter quæ ſatisfactionem nitebatur exigere.*

ET tua Religioſitas novit, quod propter ejus rectam *fidem* etiam *nolim & nunc venire, & tractare* vobiſcum de his quæ aguntur ut paria. Quoniam verò cognovi de reliquo, quæ jam data ſit ab eis forma damnationis ejus perſonæ, nimis mihi ridiculum videtur anathematiſmum Capitulorum petere à viro, qui Orthodoxum cum ſuo dogmate condemnavit. Et maximè quia tuæ quidem Religioſitati videtur inmutatum fuiſſe Cyrillum. Et nihil diſtat, an quis te condemnare compellat, ſi communicaveris ei, qui damnavit Orthodoxa prædicantem. Verumtamen quæ tunc in Antiochia inter nos collocuti ſumus, dicentes, Quod ſi Cyrillus illam conditionem ſuſceperit, abjeceritque Capitula, pacem fieri convenit, ſcientes videlicet illud hæc diximus, quod hæreticorum Capitulorum ejectio ſit & rectæ fidei robur, & eorum quæ contra illam perſonam ſunt geſta, ſubverſio, & ſcandali generalis ſolutio. Quia igitur certum habeo, quod impius Cyrillus magis impius apparuerit ex his, quæ modò ſunt ſcripta, & ipſe non mutatus ſit, ſed eos, qui ei adjecti ſunt, ut ſuos receperit, quomodo eſt poſſibile, ut ego ab eo anathematiſmum Capitulorum petam, qui per ipſam communionem cum Cyrillo initam & perſonam depoſuit, ac damnat, ſicut integerrimè credimus?

Continuò namque veraciter & opprobrio & ridiculo erimus,

ſi

ſi poſtquam prodiderimus Orthodoxam fidem, nunc deriſoriam ſatisfactionem voluerimus exigere. Hæc neceſſariò arbitratus ſum innoteſcere tuæ Religioſitati, ut mihi des veniam, quod nuſquam fatiger. Si autem quæ dictavit Religioſitas tua, voluerit dirigere, & addatur etiam de ipſa perſona, ut Antiochenus per ſua nobis Scripta ſatisfaciat de anathemate illorum Capitulorum, & quia Orthodoxiæ Prædicatorem nec ipſe damnat, & nobiſcum reſiſtit uſque ad mortem eis, qui expetunt ejus condemnationem (non propter Perſonam, ſed propter Orthodoxiam, quam prædicat illa perſona) et dictaveris hæc mihi, quæ direxeris, ut & ſcriptum eorumdem exemplar accipiam cum ſubſcriptione omnium veſtrum, qui eſtis ejuſdem Diœceſis Deo Amiciſſimi Epiſcopi, inſuper autem & illud Authenticum, quod ab ipſo tranſmittitur, ſi tamen voluerit ſatisfacere nobis, non abnuam fatigari. Dominus enim Neſtorius non propter pravitatem vitæ circa eos eſt condemnatus, ſed propter hæreticam damnatus eſt fidem. Qui igitur eum condemnat, & ejus fidem pariter damnat. Ego igitur dupliciter ſcandalizor in Domino Joanne, tanquam *qui* & fidem prodiderit, & damnaverit eum, quem novit Orthodoxum, cum propria fide. Si autem vos nullo modo hæc offendunt, ſuperfluè ego de cætero vobiſcum convenio.

CAPUT CI. 189

Epiſtola, inquit, *Andreæ ad Deo Amiciſſimum Epiſcopum Alexandrum, quam ſcripſit invitans eum, ut mox conſentiret ad factam pacis compoſitionem.*

AB hac, tuæ Sanctitati ſcribo, Provincia exii, multis adversùs nos perturbatis ex calumniis Gemellini & Rabbulæ ſatisfacere volens. Undè modò præcipuè inſiſtens, quæſo Sanctum Caput tuum, ut vel nunc conſiderans opportunæ condeſcenſionis utilitatem, cogites de communione ac pace cum cæteris Sacerdotibus ineunda. Nec enim vel ipſi à veritate recedentes, neque nos proditâ pietate amplexi ſumus pacem, ſed duarum naturarum confeſſionem reperientes in Scriptis, & impaſſibilitatem Divinitatis, quod maximè priùs erat oppoſitum, ſeu reſiſtens. Si verò non ſunt anathematizata Capitula ab illo, qui fecerat ea, maximè quidem & illa reſpuit ea, quæ poſt facta eſt, recta confeſſio. Cogitet verò tua perfecta in Christo Sapientia, quod nec erat poſſibile illum ſic accuſatorem ſuum fieri evidenter, qui ſuſpectùs erat periculi ſui. Et idcircò pax & conjunctio Eccleſiarum provenire non poterat, ſed in ſuo ſtatu ſchiſmata permanebunt, & contra invicem cujuſque noſtra contumacia, & adversùs Eccleſiam à Paganis, & Judæis, & Hæreticis riſus.

Nunc verò intendat Divinitas tua, quia ex quo in hoc condeſcenſio facta eſt, quieſcunt quidem ſcandala univerſa. Sopitur verò & quæ nunc uſque diffuſa eſt adversùs Deum blaſphemia, mortalem Divinitatem dicens, ut in Eccleſia adſtruunt Sacerdotes. Quantùm igitur bonum eſt; ut per ipſas Alexandrini literas ſuadeatur univerſis, quod impaſſibilem & immortalem Divinam naturam oporteat confiteri? Hæc ex multo affectu, quem

quem circa tuam habeo Sanctitatem, ſcribere audeo. Licet enim inſtar Capitis in omnibus nos præcellas, ſed integrè noſti, quod & à minimis membris ſæpè ſolatium adferatur. Et ſi volueris, Domine, ſuaſus à nobis aliquid paululùm cedere, non longo temporis intervallo videbis, quanta utilitas ex hac cauſſa proveniet. Omnes tuæ proprios Sanctitatis ego, & qui mecum ſunt, valdè plurimùm ſalutamus.

CAPUT CII. 190

Epiſtola, inquit, *Deo Amiciſſimi Epiſcopi Alexandri, quam reſcripſit rogans, ne de hoc ei ulteriùs inſtaretur ab eis.*

De hoc Eccleſiaſtico negotio nihil tibi habeo quod ſcribere valeam, ab his quæ tuæ Sanctitati olim per epiſtolam intimavi. Biennii enim tempus eſt, ex quo univerſa aſſecutus, quæ Scripto & abſque Scripto à contrariis, vel à nobis prolata ſunt, comprehendi, ut arbitror, Propoſitum Cyrilli hæreticum, & rectæ Fidei, quæ vindicatur à nobis, *contrarium*. Si verò cuicumque aliter videtur de Directis ſive Reſponſis, ſuæ quiſque voluntatis eſt Dominus. Hoc verò dedi Reſponſum & Dominis per omnia Deo Amiciſſimis Epiſcopis, & Domino Theodoreto, qui ſcripſit, ut hæc ipſa ſentirem, quæ & tua Sanctitas ſcribit. De cætero igitur eſt ſupervacuum, ut aut ego ſcribam, aut tua Sanctitas aliquid ſuper hoc indicet. Volo enim noſſe tuam Religioſitatem, quod nulla ſit mihi pars cum communicantibus eis. Relinquere verò Eccleſiam propter violentiam ſæcularem ob hoc differo tantùm, ſub teſtimonio veritatis, ne videar veluti deſertoris, & proditoris Ovium Chriſti incurrere adjudicationem.

CAPUT CIII. 191

Epiſtola, inquit, *Andreæ*, *quam ſuper his reſcripſit Deo Amiciſſimo Epiſcopo Alexandro, iterum rogans eum, ut cæteris adſentiret.*

MUltùm contriſtor de Sanctitate tua, Domine, cogitans quantam feſtinationem, machinationemque inſtruat Dæmon ad perturbandam Dei Eccleſiam, quæ tuo eſt commiſſa regimini, invidens ei, quod ſub te valdè profecerit. Pro qua re ego vinctus in Lecto ad has literas proſilivi. Et rogo Sanctitatem tuam, & tango veſtigia, ut accommodum ſive aptum tuæ vitæ præteritæ etiam nunc facias cogitatum, committens Deo exitum rerum. Non enim ita vixiſti, nec talia ſunt quæ per omnem vitam peregiſti, ut deſpiciaris à bono Deo. Nec ſic eum coluiſti, ut de te omninò non cogitet. Sed valdè confido, quia exitum quemdam mirabilem inopinatumque præſtabit his hujus temporis triſtibus, quem nos interim cogitare non poſſumus. Quia ipſe, ſicut ſolet, poſt augmentum peſſimorum poteſt ſolatium ſuum erga proprios Cultores oſtendere. Quæſo igitur, ut neque turberis, neque ab Eccleſia exire diſponas. Hoc enim nimis eſt impium, & Mercenarii potiùs quàm Paſtoris opus. Nec inultùm tot prodere animas, ſed everſionem cunctorum, quæ priùs mirabiliter operatus es, habens. Cogita verò, ut dixi, potentiam Dei: Et quia ille, qui & ea quæ in Cœlo, & quæ in terra ſunt, reconciliavit ad pacem, & membra Eccleſiæ diviſa conjunget, & dabit tuæ ſatisfieri Sanctitati, ut aliis Sacerdotibus communices atque conſentias. Quia & nos non ſimpliciter, nec velut ſi quis dicat, impiè ad hanc intentionem reſpeximus, ſed cogitantes quid expediret Eccleſiis.

Idem Irenæus ait.

CAP.

CAPUT CIV. 192

Epiſtola Alexandri Epiſcopi, quam reſcripſit Andreæ, culpans eum, quod dum rectam fidem prædicant, communicent tamen Cyrillo, nullo modo recedenti ab hæreſi.

GRatias quidem tuæ admonitioni ago, venienti ex affectu benevolentiæ; ut autem non multam chartam propter nos expendas, quieſce quæſo, à Monitis. Nam quia & impius Cyrillus hæreticus eſt, & qui ei, ſicut ſcripſit, illam chartulam obtulerunt, Cooperatores facti ſunt, magiſque Principes perditionis contra Orthodoxam fidem, ſcit amans Deum anima tua. Nam & ea, quæ pertinent ad Sanctiſſimum Epiſcopum Neſtorium, qualiter diſpoſuerint, ſuis animabus nequaquàm parcentes, omittantur, Dei Judicio reſervanda. Forſan verò & ille injuſtitiam committit, qui Religioſitatem veſtram velut irritantem accuſat. Nam & Orthodoxi eſtis, & rectam fidem prædicatis, & eſtis operati confuſionem, & diſpenſativè Orthodoxiæ hæreſim miſcuiſtis. Undè quieſce, quæſo, monere nos: Nec vobis enim, Deo me confortante, nec Cyrillo communico, non anathematizanti evidenter hanc hæreſim, neque communicantibus ei. Vos autem quod ad vos attinet peregiſtis, feſtinaſtis, cucurriſtis, Ovem perditam requiſiſtis. Non vult ipſa inveniri, de reliquo quieſcite. Coram terribili enim illo Tribunali utique videbimus invicem.

CAP.

CAPUT CV. 193

Epiſtola, inquit, *ejuſdem, quam ſcripſit ad Ioannem Germaniciæ, qui ſimiliter eum pro pace rogaverat.*

ET olim veſtro congregato Conventu in zeugmate, id eſt, Deo Amiciſſimorum Epiſcoporum atque Paſtorum, ad quærendam ſalvandamque Ovem, quæ perierat, & omnem Paſtoralis diſciplinæ ſpeciem oſtendentibus, dum ego non poſſem ad altitudinem præſtitæ vobis ſcientiæ pervenire, & inſpicere penetralia pœnitentiæ abominationis Ægyptiacæ, multis aliis inter hæc motis, ut propoſitiones veſtras minimè repetam & pœnitudines, cognoviſtis quod adjaceat mihi, cooperante Deo, qui & lumen ſcientiæ nobis rectæ fidei donat, omnem piam condeſcenſionem recipere, & impiam diſpenſationem refugere, quæ fit ſub pacis obtentu. Et nunc autem nihilominus eandem tenemus ſententiam. Intentio enim mihi eſt, ut ubique inconcuſſam conſcientiam ſervem, & ab omni hæretica mixtione diſcretam terribilem Myſteriorum Divinorum & Cœleſtium communionem. Si autem mihi, quod abſit (præceptum namque habemus Dominicum, ut oremus, ne intremus in tentationem) ex Imperiali neceſſitate jubeatur, ut aut impii illius communionem amplectar (modò enim nobis, ut exercitatis in aliis cauſſis, facilia videntur univerſa) aut decem millia mortes excipiam, Deo me & tunc denuò roborante, noſcetis quod vos ad perſuadendum nobis ſitis infirmi, ſed nos proclives non ſimus ad perdendum, quod accepimus à Domino Chriſto, Depoſitum. Cujus procul dubio & reſtitutionem depoſcemur ab eo.

CAPVT CVI. 194

Epiſtola, inquit, *Andreæ ad Oeconomos Deo Amiciſſimi Epiſcopi Alexandri, quod communicaverit Antiochenis, & reliquis omnibus.*

AUdio quod valdè iraſcatur Sanctiſſimus Epiſcopus, & per multa loca contra nos Epiſtolas dirigat, quaſi viderimus Religioſiſſimum Epiſcopum Rabbulam. Quod quidem nondum contigit. Quod ſi & eveniſſet, neſcio ſi quid commune commiſſum ſit, unde indignari debuerit. Qui enim ſemel communicavi Sanctiſſimo Epiſcopo Joanni, pacemque amplexus ſum, ab ejus communione, & colloquio, aſpectuque *repulſus*, repulſurus ſum & hanc ultionem mihi imponere majorem. Nec ſi impiè, quod abſit, egiſſem, mihi imponere valuiſſet. Quippè qui & judæis colloquitur & Paganis, in præſentiam noſtram venire non pertulit, quia Sanctiſſimo Epiſcopo Joanni communicavimus, quem dixi Orthodoxum. Forſitan verò & per ſingulos Epiſcopos expetendus ſum ſingulas ultiones. Igitur ne ſemper noviter perturbetur, ecce apertè dico, ſicut & olim ſcripſi, quia & poſtquam allata eſt ultima Epiſtola ex Ægypto, clarè continens Orthodoxæ fidei Dogmata, ego & amplector pacem, & omnibus ubique Sanctiſſimis Epiſcopis communico: Et Sanctiſſimo Epiſcopo Sixto, & Cyrillo, & Maximiano, & Rabbulæ, & Melitinenſi, & omnibus Ponticis, & à nullo diſciſſus ſum, dum apud eos omnes obtineant Dogmata veritatis, & unitio atque pax Eccleſiæ ad gloriam Dei pertineat. Et confiteor Dominum Chriſtum Deum eſſe atque hominem, duas naturas, unam Perſonam, humilia & ſublimia de eo Divinis Scripturis inſerta: Hæc quidem ut de homine, illa verò ut de Deo, inconfuſa unitate obtinente, & uno exiſtente, ut dixi, Domino & Chriſto. Si ergo vult de cætero ipſe ut Catholicus cum Catholicis amplecti pacem,

pacem, & liberare à ſcandalis naufragantes per diſcordias & contentiones noſtras, faciet benè; ſi autem non vult, ego quidem contriſtabor, quod ita diſpoſitus ſit: Judex verò Deus eſt omnium. Nullus ergo mihi de cætero quæſtiones importet. Clarè enim ſententiam meam à principio aperui & nunc nihil novi deliberavi, ſed quæ ab initio tenui, mox ut allatæ ſunt literæ. Atque utinam poſſibile mihi eſſet, ut omnes, qui non conſentiunt, conjungerem adunaremque Eccleſiæ: Eſſetque mihi à Deo donata efficacia hæc, qua me arbitrarer maximum ad æterna reperiſſe remedium ſive ſolatium.

CAPUT CVII. 195

Epiſtola Pauli Emeſeni Epiſcopi, oſtendens ejus intentiones.

DOmino meo, & propter omnia Magnificentiſſimo Magiſtro Militiæ Anatholio, Paulus clarè ſciens, quod Magnificentia veſtra valdè deſideret cognoſcere declarari Dei Pacem & ordinationem, nota facio, quæ per Dei gratiam Berrheæ unà cum viro devoto Maximo Magiſtriano cognovi ex eis., quæ ſcripſit Deo Amiciſſimus Cyrillus Epiſcopus: Quia per Dei gratiam propoſitionibus noſtris aſſenſit, & omnia ſuſcepit atque approbavit ex plurimis, quæ à nobis ſunt. Quomodo enim non ita faceret, cum recta eſſent Dogmata, & Patrum ſenſibus conſona? Pro qua re, Domine Magnificentiſſime & Glorioſiſſime, in omni voluptate eſto, cognoſcens quod per gratiam Dei velociter in Oriente veſtro & Dei Eccleſia ordinem ſuſcipiens competentem, pace conſuetâ fruetur, veſtra Magnificentia magis, quam magni æſtimante, ut cœpta pax perfectum perducatur ad terminum. Feſtinat verò ad Berrheam Dominus meus Sanctiſſimus, & Deo Amiciſſimus Joannes Archi-Epiſcopus, ut manifeſtiſſimè de omnibus colloquatur & ſtatuat. Dato enim per gratiam Dei principio, univerſa de reliquo ad correctionem perfectam prona erunt. Vobis namque incolumibus, Orienti nihil deerit ad integram dogmatum emendationem, & omnimodam Eccleſiarum tranquillitatem. Hæc ſcripſi ſciens quod ea, quæ nunciata ſunt, Magnitudinem veſtram valdè lætificent propter amorem, qui in vobis eſt, Dei, & validum atque ferventem zelum circa Orthodoxiam. Prædictus verò Sanctiſſimus Archi-Epiſcopus juſſit, ut per nos hæc bona nuncia veſtra Magnanimitas diſceret.

CAP.

CAPUT CVIII. 196

Epiſtola, inquit, *Cyrilli ad Rabbulam Edeſſenum Epiſcopum, nuntians quod omninò non recipit propoſitiones, quæ à Ioanne ſunt deſtinatæ.*

PIiſſimo & Amatore Chriſti Imperatore dirigente Dominum meum Mirandiſſimum Tribunum, Notariumque Ariſtolaum, Chriſtianum virum, & pro recta fide valdè certantem, ut ad pacem copularet Eccleſias, & ſcribente clarè, quod Antiochenus deberet priùs ſubſcribere quidem Neſtorii damnationem, anathematizare verò ſceleſta ejus Dogmata, & tunc communionem noſtram quærere, ſcripſit ad me Dominus meus Religioſiſſimus, & optimus ſenex Epiſcopus Acacius incongruam quandam propoſitionem: Quaſi ab Orientis Epiſcopis, magis autem, ſi oportet dicere, veritatem *oporteret diſcere* ab eis, qui ea, quæ ſunt Neſtorii, ſaperent. Nam dum eos oporteret ſequi quod congruit, & *juxta* intentionem piiſſimi Principis, omniumque Orthodoxorum, anathematizare ſceleſta Neſtorii Dogmata, è contrario petunt vacare univerſa, quæ à nobis ſcripta ſunt ſive in Tomis, ſive in Conſcriptionibus: Et ſic, inquiunt, Eccleſiæ communicabunt ad invicem. Hoc autem clarè dicere eſt, quod oporteat nos rectam Fidem denegare, & Neſtorii conſentire blaſphemiis. Si enim noſtra exterminamus, quæ ſe benè habent, & inexprobrabiliter aſſerunt veritatem, & rectæ Fidei militant, approbavimus ea, quæ ſunt Neſtorii, & erimus admirantes ejus inſaniam. Sed illorum quidem propoſitionem intelleximus. Contriſtati enim ſunt, quod blaſphemante Neſtorio, ab Orthodoxis contra eum ſermones ſcripti ſunt, & epiſtolæ. Qualia verò & nos ſcripſerimus, ſciet tua Perfectio, dum legeris paria eorum. Ob hoc enim tuæ illa Religioſitati direxi.

CAPUT CIX. 197

Epiſtola Maximini ad Alexandrum, quam ſcripſit, dum cognoviſſet de Andrea, & de Germaniciæ.

VAlde confuſus ſum, cognoſcens ex literis tuæ Sanctitatis illum, qui eſt Germaniciæ, & eum qui eſt Samoſatenorum, ſemet ipſos à ſancto veſtro diripiſſe *Iudicio*. Non crederem, ſi id nuntiaretur ab altero. Vetumtamen & nos hæc ipſa pertulimus ab Alexandrino & Roſſio. Reliqui enim cuncti per bonum Deum & ſanctas Orationes tuas firmi perſiſtunt. Qui verò ſunt in noſtro confinio, præcipuè qui Montana habitant, quibus & in Cappadocia & in Armenia negotiandi neceſſitas, multa millia malorum ſuſtinent: Eò quod mihi Cæſareenſis ſcripſerit, & à me nec Reſcriptum potuerit impetrare, nec ut ipſe ſuſciperem literas ejus. De reliquo igitur adverſus noſtros implacabile prælium aſſumpſerunt. Sed rogo Sanctitatem tuam, ut aſſiduas pro nobis preces digneris effundere: Ut & illius in ſemet ipſum nequitia convertatur, & noſtri perfectiſſimè roborentur.

CAP.

CAPUT CX. ...198

Epiſtola, inquit, *Theodoreti ad Helladium, indicans quod non abſceſſerit ab illis, quæ inter ipſos ſemel in negotio convenerunt, neque in uſtitiæ, quæ in illam perſonam commiſſa eſt, acquieſcere patiatur.*

QUando præcipuè literarum conſolatione nos oportuit frui, vehementior quippè nunc eſt erecta tempeſtas, tunc & ipsâ fraudamur, & damnificamur eâ, quæ nobis ſola ſupererat. Ego quidem ſemel ſecundòque ſcripſi de his, quæ vertuntur, & poſcens commune conſilium, & manifeſtans ſententiam meam, & claram mihi tuæ Sanctitatis intentionem rogans, & nec ſemel impetravi Reſcripta. Unam verò ſolam per totum tempus commendatitiam ſuſcepi Epiſtolam. Et valdè me obſtupuiſſe confiteor. Vereor quippè, ne qua adverſùm nos accuſatio veniens, opus namque tale multorum eſt, licet ſemper, præcipuè tamen hoc tempore, tuæ Charitatis turbidaverit puritatem, ſuadens quod relictâ acie deditiii fuerimus effecti, & quaſi quidam multipedes aut chamaleontes colorem ſecundùm petras & folia verterimus.

Undè ad has rurſum literas venio, ac rogo ut Sanctitas tua eadem ſit circa nos. Adjuvante ſiquidem gratia Dei, non imitamur varios reumatum curſus, qui interdum quidem huc, nonnunquam verò illuc recurrere ſolent, ſed feſtinamus in eis, quæ à principio deliberavimus, quæ recta ſunt, permanere, & triſtia, quæcumque venerint, ſuſtinere, & nutum deſuper exſpectare. Undè eam quidem, quæ ex Ægypto eſt directa, Epiſtolam, quia orthodoxa, recepimus; mercedes verò, quas pro eadem ſua recta

ćta fide popoſcit, qui eam vix tandem diſcere valuit, ut odioſam Deo, & abominandam ſumus averſati.

Nam quis unquam eorum, qui ſub pietate nutrîti ſunt, mercedem rectæ fidei homicidium poſtulavit? Vel quis tribuit poſtulanti? Aut quis veracem appellet eum, qui ſine mercede honorare noluerit veritatem? Demus enim non eſſe malam, quæ eſt petita, mercedem: Docuerit. Mihi enim videtur nec illum nominare perfectum, qui propter Regnum Cœlorum virtute animi pollet, ſed quem boni detinet amor, & qui bonum propter

Ioann. 14. ipſum complectitur. Et teſtatur hoc Dominus, dicens ita: *Qui diligit me, implebit Mandata mea.* Et non ait: *Qui deſiderat Regnum Cœlorum.* Sed, *Qui diligit me.* Si verò & meminit ubique mercedum, aliquando quidem dicens, *Quoniam ipſorum eſt Regnum Cœlorum*, aliquando verò, *Quia ipſi hæreditate poſſidebunt terram*, & quæcumque ſunt talia, hoc facit oſtendens propriam largitatem, & animas faſtidioſorum ad bona ſuſtollens; perfectorum verò eſt

Philipp. 2. proprium proclamare: *Mihi vivere Chriſtus eſt, & mori lucrum. Et*

Actor. 21. *ego enim non tantùm ligari, ſed & mori paratus ſum pro nomine Domini noſtri Ieſu Chriſti. Et complaceo mihi in infirmitatibus, in perſecutionibus,*

2. Cor. 12. *in ſeditionibus, pro Chriſto. Quando infirmor, tunc potens ſum.* Sed iſte Orthodoxiæ Aſſertor, ſeu Præceptor egregius, mercedem Orthodoxæ fidei expopoſcit. Et mercedem ſceleſtam, & beſtiis ſanguinem potantibus condecentem.

Verùm clamemus ei: *Quia Diis tuis culturam non exhibemus. Et imaginem, quam ſtatuiſti, auream non adorabimus.* Talem tenemus ſententiam, Deo Amiciſſime Domine. Nullus igitur nos apud vos impetat, velut alia ſapiamus. Sed orate ac deprecamini Deum, & animam noſtram, quæ infirma eſt, roborare, & corpus, quod graviter eſt diſpoſitum. Dexter enim pes meus torpore detentus Lecto nos rurſus affixit. Sed novi, quod & hoc utiliter atque ſalubriter diſpenſaverit univerſitatis Inſpector.

CAP.

CAPUT CXI. 199

Epiſtola, inquit, *Helladii ad Alexandrum, indicans quod propter eam, quæ facta eſt, cauſſæ proditionem Cilices convenire placuerit.*

IN omnibus gratias agimus communi Domino & Salvatori Chriſto, qui nos dignos fecit propter deſiderium ſui, & piæ fidei confeſſionem, in medio ebriorum plurimorum ſpiritales amplecti vigilias. Magis autem gaudemus, quia inſtar Capitis tuam inſcribimus Sanctitatem in certaminibus: Quæ hic, qui tentationes exercitari permiſit propter noſtrorum multitudinem delictorum, hoc quo voluerit modo, ipſe compeſcet. Maximè ſi pro pietate certantes firmo ſtatu Adverſariis reſiſtamus. Quia verò conſequens erat, ut poſtquam cognovimus execrandas impiorum pactiones, colligeremus Deo Amiciſſimos hujus regionis Epicopos, ut deliberarent unà nobiſcum, quid ſit agendum, hoc facere Deo propitio habemus paratum. Ea verò, quæ tali Epiſcoporum Synodo formari contigerit, nota utique faciemus tuæ Sanctitati. Ora pro nobis Domine per omnia Deo Amiciſſime.

CAPUT CXII. ... 200

Epiſtola, inquit, *Maximini ſecundæ Ciliciæ ad Alexandrum, quâ indicavit, quoniam convenientes certa quædam definierunt de cauſſa, quæ agebatur.*

QUoniam nihil eorum, quæ hìc fiunt, tuam latere convenit Sanctitatem, neceſſariò & nunc, quæ ſtatuta ſunt à nobis, tuæ Sanctitati innoteſcere feſtinavi. Quorum direxi & paria. Dignetur ergò, his inſpectis, Religioſitas tua, quæſo, huic cauſſæ auxilium ferre, tam per ſanctas orationes tuas, quàm per eam, quæ tibi ineſt, boni conſtantiam. Univerſam tecum conſtitutam Fraternitatem ego, & qui mecum ſunt, ſalutamus.

CAP.

CAPUT CXIII. 201

Synodus Anazarbenſis. Sancta Synodus ſecundæ Ciliciæ, quæ per gratiam Dei in Anazarbo Metropoli convenit, interlocuta eſt quæ ſubjecta ſunt.

MOtâ immodicâ perturbatione contra piam fidem, & infamibus vocibus aures hominum circumſonantibus, ex literis piiſſimorum & Amicorum Chriſti Imperatorum, quæ omnes Deo Amiciſſimos Epiſcopos pariter convenire juſſerunt, ad Epheſiorum Metropolim venimus. Sed Cyrillus, Alexandrinorum quondam civitatis Epiſcopus, manu, qua Patrum in fide non permanens eam duodecim Capitulis commovere tentavit, & Anathematiſmos adjecit, per omnem terram monſtrans propriam putritudinem: Hic priuſquam cuncti Deo Amiciſſimi Epiſcopi convenirent, circa quod Amicis Chriſti noſtris Imperatoribus placuit, præſidens ex authoritate Concilii uſurpavit ſibimetipſi Judicium, & calumnia circumvento Deo Amiciſſimo Epiſcopo Neſtorio, qui & abſens erat, nec à fidei pietate receſſerat, ut putavit, condemnationem ſuppoſuit.

Nos igitur, qui undique conveneramus, Orthodoxi Epiſcopi ex Orientali regione, diverſiſque Provinciis, depoſuimus eum, alienumque à Sacerdotio fecimus, unà cum Memnone Epheſio, qui & in omnibus ei cooperatus eſt, & impiam voluit hæreſim roborare. Reliquos verò, qui eis aſſenſerunt, communione privavimus, donec ſuum cognoſcentes errorem, impia quidem Dogmata Cyrilli anathematizaverint, ſanæ verò Patrum confeſſioni acquieverint. Hæc dum cognoviſſent Amatores Chriſti Imperatores, atque approbaſſent, confirmaſſentque damnationem, quæ ſuper eos à nobis facta eſt, juſſerunt unumquemque Sanctorum Epiſcoporum ad propriam reverti Provinciam.

Verùm quoniam nunc convenientes in Anazarbo Metropoli

propter Eccleſiaſticas curas, agnovimus quod nonnulli præter illa, quæ tunc in commune placuerunt, non ejectis Cyrilli Capitulis, ab eoque ea quæ expoſuit admittentes, in communionem receperunt eundem Cyrillum, placuit convenientibus nobis, ut Cyrillum quidem ſic habeamus, ut habuimus & antè, damnatum, eos verò, qui eum receperunt in communionem, non reſpuentem per propriam ſubſcriptionem hæretica, quæ expoſuit, Capitula, eſſe nobis à communione alienos, donec ea, quæ pridem communiter placuerunt, effectui mancipentur: Et anathematizet Cyrillus impia Capitula ſua, permaneat verò in fide trecentorum decem & octo, qui Nicææ convenerunt, neque adjiciens ei, neque auferens aliquid. Non patiemur autem, cooperante nobis Domino Chriſto, aut Cyrillum quaſi Orthodoxum in communionem recipere, aut eos qui ei adjuncti ſunt, niſi hæretica Capitula illa omnibus fuerint modis expulſa: Etſi ad ignem, & ferrùm, ferarumque dentes nos oporteret congredi.

Maximinus Epiſcopus Anazarbi conſentio Sanctis, & ſubſcripſi.

Secundùm hanc ſuſcriptionem univerſi ſubſcripſerunt.

CAP.

CAPUT CXIV. 202

Epiſtola, inquit, *Deo Amiciſſimi Helladii ad Deo Amiciſſimum Epiſcopum Alexandrum, per quam indicavit, quod convenientes Epiſcopi ſecundæ Ciliciæ certam formulam dederint de cauſſa, quæ vertitur: Quam primæ quoque Ciliciæ Epiſcopi approbant.*

QUoniam quidem Synodus Deo Amiciſſimorum ſecundæ Ciliciæ Epiſcoporum colligenda erat, agnoviſti utique omninò, Deo Amiciſſime. Quia verò & congregata ſit, & formatum ſit ab eis, ſicut & mandaverunt nobis per Deo Amiciſſimum Presbyterum Mopſueſtiæ Olippum, ut in illa damnatione habeatur Ægyptius, cui olim ſuppoſitus eſt, donec anathematizet impia illa Capitula, & hi verò, qui ei communicant, excommunicati habeantur: Neceſſariò & nos amplectentes hunc pro pietate zelum, Apoſtoliciſque dogmatibus, Sanctorum verè Epiſcoporum, ſequentes quoque Apoſtolicum eorum Propoſitum, & acquieſcentes his, quæ ab eis ſynodaliter expoſita ſunt, tuæ mandavimus Sanctitati, ut ſi quidem poſſibile eſt, huc uſque fatigeris, ſubſcripturus ipſi Synodico, quod & facere debes; ſi verò ab hoc aliqua fortè violentia prohibèris, quamquam nihil ſit hoc violentius, ſicut & tu Deo Amiciſſime utique dicis, niſi fortè corporalis infirmitas, innoteſcere nobis dignare per literas, quod placet. Impoſſibile eſt quippe, ſicut nos æſtimamus, etſi hoc multoties millies ſimulent hi, qui ſuſceperunt Ægyptium, nihil obeſſe pietati, ſubſiſtere Apoſtolicum dogma, niſi fuerint abjurata illa ſceleſta Capitula.

CAPUT CXV. 203

Epiſtola, inquit, *Deo Amiciſſimi Epiſcopi Dorothei, Metropolitani Mœſiæ, ad Antiochenum Ioannem, quam ſcripſit ex opinione advertens, quod Alexandriæ inter Paulum & Cyrillum convenerit.*

QUi naufragaverunt à pia Fide noſtra, quæ unit ſarparis proprii fulcita, inter multas hìc opiniones diſſeminant, dicentes, quod Religioſitas tua, & qui cum ea ſunt, Sancti Epiſcopi acquieverint ad Ægyptii communionem, non damnatis Conſcriptionibus duodecim cognitis. Blaſphemia eò quidem ora ſumpſit; quod ipſa Capitula perfectis quidem ſint probabilia, his verò, qui capere nequeunt, aliena. Unde, inquiunt, rogati Ægyptii in communionem Orientis Sanctam Synodum receperunt. His ita diſſeminatis ab ipſis, alteram fraudem machinati ſunt contra pios. Integrâ ſiquidem civitate ſimpliciores volentes decipere, proprios ſervos atque Domeſticos, & alios quoſdam colligentes ante auroram, in forum, quod dicitur Conſtantini, ſub prætextu litaniæ, convenire fecerunt, præparantes ut unus occurreret Populo cum Crucibus & Cereis: Ille Deceptor, qui ab illis Deſertoribus eſt illicitè ordinatus.

Sed non diu fraudem ſuam tegere valuerunt, ſed deprehenſi nolendo fortiores operati ſunt Populos, perſiſtentes in ſua pietate, qui diſcentes hunc dolum declinaverunt errorem. Dum verò eis nec iſta ſufficiunt, finxerunt ab Admirandiſſimo Ariſtolao literas ad Maximianum fuiſſe tranſmiſſas, quas & in publicum in ambone legi fecerunt: Narrantes ſic pacem factam fuiſſe inter Sanctitatem veſtram & Ægyptios, ut veſtræ calculo Sanctitatis

&

& Maximiani Ordinatio firmaretur, & Sanctiſſimus ac Deo Amiciſſimus Epiſcopus Neſtorius condemnatus reputaretur. De his igitur univerſis ſubtiliter diſcere volens, coactus ſum Reverendiſſimum Presbyterum Euſtochium, cumque ipſo Thomam Monachum deſtinare, rogans ut nos per veſtras literas digneris inſtruere veritatem. Omnem, quæ tecum eſt, Fraternitatem ego, & qui mecum ſunt, ſalutamus.

CAPUT CXVI. 204

Idem hanc poſuit Epiſtolam: *Deo Amiciſſimis, & Sanctiſſimis Dominis meis, & cum omni reverentia nominandis, Sanctis Comminiſtratoribus, Alexandro & Theodoreto, Eutherius Gaudere.*

DIvinum Sanctitatis veſtræ zelum, qui ubique pervenit, nocte dieque fulgentem, clamant jam univerſa terra & mare, à quo & nos, valdè ſegnes, ſtimulati ſumus ad bonorum deſiderium, piæque confeſſionis inſtantiam, ita ut audeamus per literas deprecari, & de eis, quæ agenda ſunt, commonere. Perclaruit igitur hoc eſſe juſtum præſenti in tempore, ut adjiciat Sanctitas veſtra cæteris rectitudinibus ſuis & hoc ſtudium, quod nunc exigit tempus, ut dirigatis aliquos cum communi hac formula, & literis accommodis ad Occidentis partes, & excitetis ad hoc pro fide certamen eos, qui illic ſunt habentes inſitum fidei zelum. Timor eſt enim, ne prævenientibus literis aliorum, quaſi unitio facta ſit, & rebus incongruis conſentientibus univerſis, ſegniores appareant ad ea, quæ malè acta ſunt, corrigendum. Et nos quidem quaſi in libro, quæ ſunt placita, exponentes, id eſt, ego & Dominus meus per omnia Sanctiſſimus Epiſcopus Helladius, horum Reſcripta veſtræ, quæ ſecundùm Deum eſt, Charitati direximus. Veſtræ autem Religioſitatis eſt & probare, & proferre, & ad finem perducere. Quæ cum Sanctitate veſtra eſt, Fraternitatem ego, & qui mecum ſunt, ſalutamus.

CAP.

CAPUT CXVII. 205

Epiſtola, inquit, *Deo Amiciſſimi Eutherii Thyanenſis Epiſcopi, & Helladii Tharſenſis, ſcripta ad magni nominis Romæ Epiſcopum Sixtum.*

MUltam providentiam humani generis per ſingula tempora faciens Dominus Chriſtus alio tempore alia luminaria præparavit ad eorum Ducatum, qui bonæ ſint voluntatis, convictionemque contrariorum, & mendacii quidem deſtructionem, veritatis autem confirmationem. Sicut etiam ſub illo majori Pharaone Beatum Moyſen contra Jamnes & Mambre, & ſicut ſuper Simonem Magum, Petrum benè vincentem, ſic & contra eos, qui nunc inſurrexerunt, inimicos tuam protulit Sanctitatem, per quam bonæ ſpei ſumus & nos, quod Orbis terrarum ab Ægyptio liberetur errore, qui Moyſes novus exiſtens omnem quidem Ægyptium hæreticum percuties, ſalvabis verò omnem Iſraëlitam Orthodoxum. Igitur contra veritatem multis millibus geſtis, & mundiſſima Orthodoxiæ margarita multas excipiente inimicitias, & quantas nulla unquam tradit hiſtoria, ab his qui harum vocum novitatem contra Paternam Fidem Apoſtolicam repererunt, noſtrum quidem eſt, qui triplices multipliceſque patimur tempeſtates, & penè in Pyratas incidimus, ad eum clamare, qui à Deo productus eſt Gubernator, eumque pro amore veritatis quanta poſſibile eſt edocere; tuæ autem Gratiæ Sapientiæque eſt non deſpicere, neque otioſè tranſcurrere hujuſmodi quæſtionem, tantamque cauſſam. Sed & perſcrutari cum dilectione boni laboris, & imponere emendationem cum tota conſtantia, & Deo dilecta fiducia. Et olim ſiquidem ſæpiùs jam ex Alexandria hujuſmodi hæreticis Zizaniis inſurgentibus,

tibus, ſuffecit veſtra Apoſtolica Sedes per univerſum tempus illud ad mendacium convincendum, impietatemque reprimendam, & corrigenda quæ neceſſarium fuit, muniendumque Orbem terrarum ad gloriam Chriſti, tam ſub illo ter Beato, & inter ſanctos habendo Epiſcopo Damaſo, quam ſub pluribus aliis, glorioſis atque admirabilibus. Cujus rei gratia & nos præſumimus has ſupplicationes offerre, ut adjuvetis Orbem terrarum: Et in illa parte, quæ errat, & in illa, quæ tyrannidem ſuſtinet. Quæque ad hoc impugnatur, ut ad ea, quæ non conveniunt, aſſenſum præbeat: Eò quod nec velit, nec expedire judicet, ut Ægyptiorum Capitulorum varias vocum novitates excipiat.

Scribens enim Cyrillus Alexandrinus blaſphemam vocum novitatem per bis ſena Capitula, univerſæ Divinitus inſpiratæ Scripturæ contrariam, & anathematizantem legitimas & antiquas Sanctorum Patrum traditiones, & maximè illorum, qui excelſa quidem Chriſti Divinitati adſcribant, humilia verò humanitati ejuſdem, nuſquam unitione ejus intercidenda, propoſuit ei, qui tunc Sanctam Sedem regebat magni nominis Urbis, qui fuit à principio probatus, & notus circa fidem, circa vitam, circa doctrinam verbi, & circa univerſa, Neſtorio, ut aut conſentiret Capitulis ejus, atque ſubſcriberet ea, & permaneret Epiſcopus, aut certè periclitaretur in gradu, & à Sancta Eccleſia pelleretur. Ille autem propoſitioni nequam Dei timore prælato, elegit potiùs multis millibus periculis ſibi injuſtè inferendis tradere ſemetipſum, quam dolis hæreticis præbere conſenſum, & confirmare totius Orbis errorem. Ad hæc Synodus convenit in Epheſo: Et in nullo correptus, neque rationem reddere expetitus, antequam convenirent, qui ſuſtinebantur, univerſi, exactus eſt ultionem, dum illorum Capitulorum blaſphemiæ obviaverit, & omni crudelitate ei, quæ dicitur, damnationi, & aliis aliquibus ſubjectus eſt. Dum certè Cyrillus authoritatem judicis non haberet, ſed ejus qui judicandus eſt ordinem, eò quod contra invicem moverint quæſtiones. Et erat præſidens Reus: Et ſententiat Princeps, qui ſuſtinebatur multis ſententiis ſupponendus.

His geſtis, aliis quidem cuncta, quæ acta ſunt, lachrymis digna, aliis verò ridicula videbantur, ita ut & ille, qui Antiochenam

nam tenebat Eccleſiam Dei, poſt hæc veniens Cyrillum quidem & Memnonem damnationi ſubjiceret, communi Decreto Deo Amiciſſimorum, Sanctiſſimorumque Epiſcoporum, uſque ad viginti duorum Metropolitanorum, cæterorumque qui pariter aderant, qui illos hæreſios ac ſeditionis Principes judicarunt, & Eccleſiaſticarum æmulos Sanctionum. Cæteros verò, qui eis ad omnia incongrua Complices exſtiterant, alienos à communione fecerunt. Sed illi egregii contra veritatem ſimul & Regulas ſibimetipſis indulgentiam relaxantes, terribilium Myſteriorum communionem irreverenter ſibi continuò præſumpſerunt. Alios verò communicare ſibi periculosè fecerunt. Ita ut omnes Divinæ Regulæ Decreto ſubjaceant, quæ eos qui ita regunt, omninò perdamnant. Hæc addiſcens Deo Amiciſſimus & bonus Victor Princeps continuò definivit vacare, quæ ſic inordinatè inconſequenterque ſunt geſta contra eum, qui in nullo convictus eſt, abruptè verò & furiosè addictus: Denuò autem de dogmate cum veritatis amore fieri quæſtionem per interrogationem & reſponſionem, & demonſtrationem quæ omnibus ſuaderet, non quæ authoritate tyrannicâ imperaret. Illi verò ad ſolutionem Canonum id quoque adjecerunt, ut nec his piis literis obedirent.

Et nihil de fide dicere vel audire acquieſcentes ulterius, ad ſolam ſe univerſi pertinaciam contulerunt: Ad conſenſum cœperunt trahere judicii, alios quidem fraude, alios violentiâ, alios præmiis. Conſtupentes ſuper his nos per multum tempus rogabamus, obteſtabamur cum omni fiducia, provocabamus ut nihil irrationabiliter fieret aut teneretur, ſed de quæſtione quidem dogmatum, & de Cyrilli Capitulis communis proponeretur Tractatus atque Concilium. Et quod omnibus placuiſſet, una ſententia firmaretur. De eo verò, qui tyrannidem ſic apertè pertulerat, judicium verax fieret atque legitimum, ut convictus quidem de corruptione veritatis adjudicationem conſonè ſuſtineret ab omnibus; ſi verò ex toto innoxius probaretur, in Scripto abdicaret illa nobiſcum, quæcumque incongrua quidam vel ex ejus perſona, vel ex aliorum nomine, ex ſuſpicione aut accuſatione jactaverant.

Sed iſta quidem diſplicebant his, qui ex ſola authoritate de-

vincere, non autem vel ſuadere, vel ſuaderi volebant. Præcipiebant verò univerſis, ut abruptè anathematizarent, & damnationi ſubſcriberent. Quicumque autem ſe integriori deliberationi ſervaſſet, damnabatur, ordinabatur ab eis, ſubjiciebatur calumniis, malæ doctrinæ vocabatur. Ordinabantur pro talibus alteri, quia conſentire nolebant: Laudare quidem damnatione digna Capitula, damnare verò eum, qui, quantum nos conſcii ſumus, nihil aliud dixit, niſi ea, quæ à Sanctis Prophetis, & Evangeliſtis, & Apoſtolis per Spiritum Sanctum manifeſtè ſunt tradita. Volebant enim & Apoſtolos criminari, dum ſupervacuè adjudicant illum, qui ea, quæ ipſorum ſunt, prædicabat. Talem namque & eorum, quæ dicuntur, Geſtorum fecerunt actionem, ut inconſona & incerta adversùs illum virum proferrent, & plerumque irreprehenſibilia reprehenderent. *Cur*, inquiunt, *Neſtorius dixit, quod paſſio non Deitatem, ſed humanitatem Chriſti attigerit?* Interdum verò falſa ſcriberent, ponendo quod ab ipſo dicta fuiſſent verba, quæ nec quicumque infidelium, immò nec agreſtium Dæmonum dicere præſumpſiſſet. Id eſt, quod Chriſtus eſſet Chriſti Dominus, ſicut Saul, ſicut David, ſicut infidelis Cyrus: In quibus facilè eſt convincere volenti calumniam.

Ea verò, quæ de Antiocheno Joanne ſunt geſta, ſi eſſet poſſibile, tacere velimus. Sic irrationabilis apud nos ejus mutabilitas facta eſt, & manifeſta tranſgreſſio, & proditio veritatis, quæ ex improviſo completa eſt, ſive peracta. Ille enim, quia antequam veniremus ad Epheſum, hæreticam Capitulorum reperit fraudem, plurimis per literas indicavit. Per primam Cappadociam, ſecundamque, & per diverſos locos, ut ab eis ſe obſervarent, admonuit, quaſi Eunomio, & Ario, & Apollinario conſonarent. Et qui acutè ac fervidè in Cyrilli damnationem proſilivit, & ad hoc omnes hortatus eſt: Quippè adiit & ipſam Regiam civitatem, ut huic impietati reſiſteret. Et idem nobis ſcripſit adhuc Epheſi conſtitutis, priùs quidem dicens, quia illum, id eſt, Neſtorium demiſſum cognoſcentes ab Epheſo, valdè doluerunt animæ noſtræ: Eò quod illa, quæ ſine judicio & iniquè ſunt geſta, videntur interim roborari. Deindè quia etſi illa blaſphema Capitula Cyrillus abjecerit, cum ne tunc quidem ſuſcipere per Sacramenta pro-

promiſimus: Eò quod Princeps ipſe ſit factus iniquæ hæreſis. Unde alterum cor accipiens ignoramus, omnibus motibus ſuis eſt adverſatus, & Cyrilli Communicator effectus, non repellentis quæ malè conſcripſerat, qui eum nunquam ſuſcepturum ſe, vel ſi ea refutaſſet in Scripto, juraverat. Et ſolus vinculum ſolvit, quod cum tantis Cyrillo & Memnoni noxiis conſequenter intulerat. Et nullam ſecuritatem his, qui pro pietate fuerant offenſi, procurans, ipſe quidem reconciliatus eſt ei, quem pridem ſic amarè notaverat: Permiſit verò Eccleſias perturbari, & Præſules quoſdam manere depulſos, alios autem adhuc multipliciter exturbari.

Sed etiam literas mirabiles fecit, in quibus ait damnatum ſe habere Neſtorium, & anathematizare quidquid impiè dixit aut ſapuit. Sic & accuſatione ac demonſtratione defecit, ut nec diceret, *Illam vel illam, ſive illam anathematizo ſententiam*, ſed ait: *Quidquid ab eo impiè dictum eſt*. Dum certè apertè dicere debuiſſet, ut ab eo ſenſu quiſque cautior redderetur. Sicut clarè abominamur nos Cyrilli Capitula, & quæſumus univerſos, ut ſe ab inſita illius malignitate cuſtodiant; præconvincentes eas, quæ in ipſis ſunt, blaſphemias, & eas clarè omnibus publicantes. Hæc pauca de plurimis cum multa abbreviatione conſcripſimus, ſcientes quod horum malorum nimietas non ſolùm Hieremiæ lamentationibus digna ſit, ſed & univerſam Tragædiam ſuperaverit.

Rogamus verò, & Sanctis tuæ Religioſitatis provoluimur Pedibus, ut manum porrigas ſalutarem, & auferas Mundi naufragium, omniumque horum inquiſitionem jubeas fieri, & his illicitis Cœleſtem ſuperduci correctionem: Ut revocentur quidem Sancti Paſtores, qui injuſtè ſunt à ſuis Ovibus effugati, & reddatur Gregibus ordo, & antiqua concordia. Et ut non ultra lamentatus & mugitus pro votis offerantur ac Pſalmis: Dum multi diſperſi ſunt. Et ne quiquam periclitentur circa ea, quæ præcipua ſunt, dum vitant ab hæreticis vel Lavacrum Regenerationis, vel myſticam comunionem accipere, quæ ab Orthodoxis ſumere ad ſalutem minimè permittuntur.

Quæ ex parte quidem videntes, ex parte verò audientes olim concurriſſemus ad Sanctitatem tuam nos, qui è diverſis Regionibus ſumus, id eſt, ex Euphrateſia, ex utraque Cilicia, ſecun-

da Cappadocia, Bithynia, Theſſalia, & Mœſia: Ut & fontes effunderemus lachrymarum, & publicè defleremus peregrina & inſueta hujus vitæ mala, niſi detineret nos Luporum terror, inſidiantium Gregibus ad rapinam, & ad errorem, omnemque adverſitatem. Undè coacti ſumus noſtra vice dirigere Religioſiſſimos Clericos & Monachos, qui impleant locum noſtrum. Quæſumus igitur, ut abſque dilatione exſurgatis, & fervido zelo magnum victoriæ Trophæum contra Æmulorum cuneos erigatis, antè oculos habentes boni Paſtoris diligentiam, ſimul & ſtudium circa Ovem, quæ erraverat. Et non abſque periculo deputetis, ſi quid faſtidiosè circa tot Paſtores & Oves agatur: Dum illæ quidem errent, illi verò tyrannicam ſuſtineant violentiam.

Imitamini potiùs & magnum pietatis Præconem Paulum, Oculum Mundi, quem nos ut pignus habere familiaritatis noſtræ erga veſtram credimus Sanctitatem. Civis enim noſter exiſtens, errore totius Orbis extincto, illius Apoſtolicæ Sedis factus eſt ornamentum, & à Beato Petro dexteram ſocietatis accepit, ut appareret ab utriſque æquam ſubtilitatem dogmatum cuſtodiri. Etiam quæſumus, ne deſpiciamur à vobis nos, quos tot mala circumdant. Non enim de pecuniis vel gloria, aut quolibet alio temporalium decertamus, ſed pro pietatis poſſeſſione communi, pro Paterno fidei theſauro, pro ſpe communi Fidelium, pro bona confeſſione Apoſtolorum, pro immortali certamine Martyrum, & maximè pro Adventu Clementiaque Dominica, cujus virtutem invincibilem invocantes ſine ceſſatione clamamus: *Parce Domine Populo tuo, & ne dederis hæreditatem tuam in opprobrium.*

Eutherius Epiſcopus Metropolis Thyanenſium ſubſcripſi. Et quæſo, ut me ores incolumem, Deo Amiciſſime, & Sanctiſſime Pater.

Helladius Epiſcopus Metropolis Tharſi ſubſcripſi. Et rogo, ut me ores incolumem, Deo Amiciſſimè, & Sanctiſſime Pater.

CAP.

CAPUT CXVIII. 206

Multa inter has Epiſtolas abſtuli, quæ ex ſua perſona intulit Irenæus. Sed hæc, quæ ſequuntur, ab eo dicta non inutilia, ſicut cætera, credens, ad hoc præcipuè tranſtuli, ut homo Neſtorii ſequaciſſimus, quam ſe hoſtiliter habeat ad ea, quæ in Epiſtola Ibæ, quæ ad Marim Perſam cunctis ſuæ regionis innoteſcenda facta eſt, continentur, ſicut & de aliis ſtudiis fautorum prædicti, ſatis appareat.

COmpoſitores, inquit, oportebat revera, ut ne hoc quidem præterirent iſti Propugnatores veritatis egregii, quatenùs univerſa, quæ erant agenda, implentes, inconcuſſam propriam conſcientiam cuſtodirent. Nec enim Rex Cœlorum plus à nobis exigit, quam Propoſitum. Ad quod reſpiciens & bravia donat, & mercedes deputat, & exigit ultiones. Et hujus quidem rei Abraham Patriarcha eſt teſtis. Qui nec filio eſt privatus, & maximam illam pro Sacrificio mercedem recepit. Illius verò ille, cui creditum talenti negotium: Quem quia id neglexit tantummodò, tormentis deputavit, oſtendens damnum; quod ex eorum, quæ in nobis ſunt, negligentia ſuſtinemus. Quæ iſti Deo Amiciſſimi Paſtores memoria retinentes, qui in lege Domini meditantur die ac nocte, dum certè jam comperiſſent, quod deceptus jam Cyrilli verſutiis, qui Romanæ Eccleſiæ præſidebat, adverſùs Neſtorii perſonam calumnias perverſis reprehenſionibus approbaſſet, Legatos tamen ad Occidentem impigrè direxerunt, manifeſtaſque fecerunt hujuſmodi fraudes, quæ in hanc cauſſam etiam de recenti fuerant paratæ. Hoc idem verò mox & magnus fecit Alexander, accuſans illas impias pactiones, quæ ſuper-

per alia incongrua & in fide auxerunt diſcordiam. Non ſolùm ſiquidem quia per ea, quibus interluſerunt, fœdera iſti mirabiles, extincta non eſt Orientalium contra Ægyptium rixa, ſed & omnes contra invicem ſunt diviſæ, præcipuè Orientis, Eccleſiæ, occaſione diſſenſionis accepta ab hac falſi nominis pace. Quod autem illa, non pax, ſed potiùs piæ concordiæ diſſipatio, & cunctis pugnis deterior fuerit, ſufficiunt quidem & ſupra ſcripta declarare. Clariùs verò multis ipſe rem prædicat.

CAP.

CAPUT CXIX. 207

Domino, inquit, *meo per omnia Deo Amiciſſimo*, & *Sanctiſſimo Epiſcopo Alexandro*, *Theodoreto*, *Abbibo*, *Heliadi*, *Mari*, *Davidi*, *Acilino Meletius.*

DIgnum & gratum eſt veſtræ Sanctitatis etiam præſens ſtudium. Et gratum Domino Chriſto, qui nobis ſpeculatores hujuſmodi in præſenti quoque largitus eſt, ut ad eos intendentes habeamus qualiter, prout eſt in tanta hujus vitæ tempeſtate poſſibile, noſtra itinera dirigamus. Non enim noſtra ſunt cuncta, ſed ejus qui continet univerſa. Sat eſt nobis ut vel intentione ſincerâ, ſi nihil ampliùs, contendere valeamus, ad quam reſpiciens omnium Dominus præſtiturus eſt, utique veſtræ Sanctitatis orationibus, ut nec triplicibus voluminibus ſubmergamur. Eos quidem, qui ad Occidentem directi ſunt, Deo Amiciſſimos Clericos ita ſuſcepimus, ut conſequens erat noſtros, & qui pro tali cauſſa ſunt deſtinati. Quos etiam dimiſimus; ut per gratiam Dei ad ulteriora procedant. Feſtinamus autem, ſi Dominus annuerit orationibus veſtræ Sanctitatis, & nos ſimilia gerere: Quia oportet omninò ut offeramus & nos, quæ credimus expedire. Forſan enim volens Deus ampliùs probare eos, qui ſe ſunt digni, & redarguere noxios, permiſit uſque adeò Adverſarios creſcere. Erit verò id his, qui benè certant, non ad defectum meriti. Quomodò enim fieri hoc poteſt, dum futuram magis coronam provideat? Sed potiùs ad animarum erectionem, eò quod opportunum tempus invenerint ad ſui Propoſiti virtutes oſtendendas, & ad eam, quam quieti meditabantur, fortitudinem. Sicut & hi, ut arbitror, qui aliter priùs, *aliter* certant poſt ea ſtudia.

CAPUT CXX. 208

Deo Amiciſſimo, inquit, *ſecundum veritatem*, *& Sanctiſſimo Patri Epiſcopo Neſtorio Theodoretus.*

QUod habitare in villa non metuam, & obſequi Regulæ, & excelſi Throni non ſim deſiderio compeditus, tuam noſſe arbitror Sanctitatem. Nam ſi & aliud nihil, ſaltem ſollicitudo civitatis, cujus gubernacula ſum ſortitus, ſatis eſt ad docendum me hanc Philoſophiam. Præter ipſam ſiquidem ſollicitudinem, & cauſſarum turbas plurimas, habet quæ ſufficiunt ad abigendum eos quoque, qui nimis talibus gaudent. Nullus igitur Religioſitati tuæ ſuadeat, quod ego Præſulatus amore oculos claudens, idcircò ut Orthodoxas ſuſceperim literas ab Ægypto. Dico enim, ſicut coram veritate ipſa, frequenter eis perlectis, ſubtiliterque diſcuſſis, inveni ab illa eas hæretica amaritudine liberas. Eaſque timui ullo modo maculare. Dum certè oderim, non minùs aliis, illarum Patrem, ſicut totius Mundi perturbationis Authorem. Et ſpero non me ſoluturum pœnas ob hoc in die judicii. Quia juſtus judex eſt inſpector intentionis. His autem, quæ contra tuam injuſtè & iniquè facta ſunt Sanctitatem, nec ſi ambas manus meas quilibet abſcindat, patior aſſentire: Procul dubio Divinâ mihi cooperante gratiâ, & animæ imbecillitatem roborante. Et hoc manifeſtum feci & illis per litteras, qui exigere nitebantur. Direxi verò & Sanctitati tuæ eorum, quæ illis reſpondi, Reſcripta: Ut agnoſcas, quia Divino nutu à nullo ſumus tempore permutati, neque multipedes aut chamaleontes oſtendi, quorum hi quidem petras, illi verò folia, quibus adhæſerint, colore imitantur. Omnem, quæ cum tua Religioſitate eſt in Chriſto, Fraternitatem ego, & qui mecum ſunt, plurimùm ſalutamus.

CAP.

CAPUT CXXI. 209

Ea quæ reſcripta ſunt, inquit, *ad Prophetam de ea, quæ dicitur Ægyptii pœnitentia. Vel ſi veram quis putet, vel ſi fictam Ægyptii pœnitentiam, mihi utique plurimum eſt odium contra eam.*

ODi enim fictam, ſicut hypocriſin meretricis, honeſtam faciem præferentis. Abominor verò eam, quæ vera nominatur, ut immaturam, ſimilemque circa Eſau pœnitentiam, quæ valdè & eum, quem correxiſſe videtur, accuſat. Eò quod de priſtinis malis, quaſi de bonis inſultet, & illa ſolum digna ſit voce Propheticâ: *Væ qui vocat amarum dulce, & dulce amarum.* At ille conditiones contra Orthodoxos, quaſi mercedem, qua peccantibus veniam dederit, ita proponit. Et dum propoſuit, celeri eſt adoratus aſſenſu. Quaſi Dominus miſericordiæ loquens, qui ab adorantibus ſe, tanquam veniam perceperint, diffamatur. Et miſit per eos ſatisfactionis pœnitentiam, multis lachrymis plenam, & ad eos, qui ei clementiam donaverunt, ita loquentem: *Quia ſupervacua omninò, & inopportuna Eccleſiarum diſcordia facta eſt.* Nunc præcipuè ab eo ſatisfactum. Quis non ei, ſicut miſericordiá digna loquenti, miſereri queat? Aut veniam lugenti non præſtet? Penè enim genua tangens, & lachrymis utens pro literis, his qui eum depoſuerant, clamat: *Superflua & vana ſunt quæ feciſtis, & occaſione rationabili nuda. Sed ego de vobis ſubtiliter perſuaſus fero ſententiam.* Multum ejus, qui deliquit, obſequium circa eos, qui exſtitère clementes, irrationabiles eos integerrimè, ac non ambiguè appellantis. Nunc quippè, inquit, *Vana.* Sic maximè mihi eſt ſatisfactum, quod vana ſint & ſuperflua, quæ feciſtis. Ea enim, ait, quæ mea ſunt ſentientes, imperitè hactenùs faciendo ſubſpicabamini me à vobis diverſa ſenſiſſe. Et pœnitentiæ quidem ipſius tale eſt procemium.

Poſt pauca verò iſtæ ſunt ejus voces ampliùs compunctivæ pœnitentis : *Chartam nobis* , inquit , *ille porrexit* , *irreprehenſibilem confeſſionem fidei continentem.* Vide pompam , quæſo , uniuſcujuſque ſermonis , quæ cum Diaboli eſt damnata ſuperbia. *Chartam* dixit, & ei nec literarum nomen donare dignatus eſt. Et addidit : *Nobis porrexit.* Et ad judicandum rogatus extollitur. Et adjecit : *Irreprehenſibilem confeſſionem fidei continentem.* Tamquam parcens aliquid infamatis , irreprehenſibiles eos decernit. Et hoc poſt iſta declamans : *Quam Chartulam ille*, inquit , *à te affirmabat eſſe compoſitam , & ab eis Deo Amiciſsimis Epiſcopis, qui illic ſunt.* Quid eſt aliud quod ait, niſi ac ſi diceret : Diffidebam quidem dogmatis apud vos eſſe irreprehenſibilem fidem ; depoſui verò ſuſpicionem , quam contra vos habui, eò quod eſſetis de impietate dogmatum diffamati , juranti plurimùm illi, qui mihi chartam obtulit, credens , & quod non falleret affirmanti. Quomodo igitur aliquis inſultantis,quaſi ipſe magis ignoverit , pervicaciam putet pœnitentiam ? Sed forſan ſuperat quidem ut juſtè damnatus , ne ſalvari videatur. Progrediens verò expoſuit veritatem.

Videamus ergò , ſi placet , & ſequentia literarum. Et priùs quidem ad medium deducamus primum bonæ hujus circa eos pœnitentiæ Capitulum : *Si de cœlo* , inquit , *& non ex Virgine ſanctum Corpus dicimus factum Salvatoris omnium Chriſti , quomodò jam Dei Genitrix intelligitur ? Quem namque omninò non peperit,niſi verum ſit,quod Emmanuel genuerit ſecundum carnem.* Hæ voces ejus & inſenſatæ , & blaſphemæ plurimùm ſunt. Inſenſatæ quidem , quia ut benè dici demonſtret carnem non eſſe de cœlo , utitur hac voce , quâ Dei Genitrix nominatur. Qui per omnia immurmurat auribus omnium , quod majus eſt deceat appellari. Si igitur ampliùs eſt *Genitricem Dei* vocari , quomodo majoris nomen id , quod minus eſt, deſignet ? Qualiter verò ille, qui eam vocem , quæ eſt *Emmanuel* , tanquam Divinitatis , quæ ex Virgine nata eſt , Dei Verbi ſignificativam accipiens , dum Propheticum teſtimonium profert , & frequenter ſursùm ac deorſùm clamat de Virgine , *Genuit ſecundùm carnem Emmanuelem* , nunc humanitatis partus ſignificationem ſuſcepit hoc nomen ? *Theotocos* nomen quare prætulit *Emmanuelis* nomini , ut nomen Verbi tantummodò , vel tantummodò Deitatis

tis

tis partæ de Virgine? Si verò *Emmanuelis* vocabulo Verbum, quod partum eſt, ſignificari dicit, eò quod idem vocabulum prædicet *Nobiſcum Deus*, quare rursùs id ipſum, ut non Deitatis, ſed carnis, quæ eſt ex Virgine, ſignificativum dicit, & proclamat quaſdam voces ſibimetipſis contrarias? Et hoc quidem demonſtratio eſt eorum, quæ ab ipſo ſunt dicta, dementiæ.

Verùm repetens eaſdem voces cerne etiam, quanta ſit blaſphemia: *Si enim de Cœlo*, inquit, *& non ex Virgine ſanctum Corpus dicimus factum, quomodò jam Dei Genitrix intelligitur? Quem namque omninò non peperit, niſi verum ſit, quod Emmanuelem genuerit ſecundùm carnem.* Non perterretur veſanis hominibus prædicans, quia Dei nomen ſignificatione eſt Geniture carnalis, ita ut Carnis Genitrix ſit *Dei Genitrix.* Quod ergo ſit nomen Divinitatis illius, quæ unita eſt carni, & quæ eſt cum genita carne, ſi dum *Dei Genitrix* dicitur, illius eſt vocabulum partus, qui conſubſtantialis eſt Virgini? Alterum è duobus: Aut Deus Verbum ſignificatur, cum Dei Genitrix dicitur, & hinc abſque nomine Carnis eſt partus; aut ſi *Dei Genitricis* nomen conſtitutivum Carnis eſt, circa ipſum ergo idem eſt Carnis Genitrix, quod Dei Genitrix. Et quomodò ei ſtabit, quod ait: *Genuit ſecundùm Carnem Emmanuelem?* Niſi fortè dixerit, quod Virgo peperit Carnem ſecundùm Carnem. Præter hæc verò ſuave ducerem requirere illum, quem putet à Propheta Emmanuelem fuiſſe prædicatum? Utrum inſeparabile illud Dei Verbi templum, in quo nobiſcum per opera Deus videbatur; an ipſum propriè Verbum? Nam ſi propriè ipſum Verbum, dixit ab ea, quæ eſt *Emmanuel* appellatione, illud hominem nudum eâ, quæ illi indè eſt, dignitate, quem nobis quaſi parum facientibus ſe fingit objicere; ſi verò id ipſum nomen ſoli propriè viſibili deputat, Emmanuelem nobis quaſi alterum quemdam præter Dominum Chriſtum ex Virgine diffamat genitum. Sed hæc quidem nobis hactenùs dicta ſint.

Veniamus verò & ad ſecundam talis pœnitentiæ falſitatem: *E Cœlo*, inquit, *deſcendens Deus Verbum exinanivit ſemetipſum, formam ſervi accipiens, & appellatus eſt Filius hominis, cum id, quod erat, maneret, hoc eſt, Deus. Inconvertibilis enim, & immutabilis eſt ſecundùm naturam, tanquam unus jam intelligendus cum propria carne.* His occultè pro-

prietates naturarum inſtar fermenti commiſcet. Et cavens quidem conſuetum ſibi *Vnius natura* vocabulum, ne ſignum notum ſit blaſphemiæ, prout diceret, *Vna natura*, interpoſuit: *Tanquam unus. Inconvertibilis enim*, inquit, *& immutabilis eſt Deus Verbum ſecundùm naturam, tanquam unus jam intelligendus cum propria Carne.* Dicit: *Vnus intelligendus cum propria Carne.* Et quod *Vnus*, non adjecit. Nec enim dixit, *Vnus Filius*, aut *Vnus Chriſtus*, aut *Vnus Genitus*, aut aliquid tale *intelligendus cum propria Carne*, ne aliam Verbi, & aliam Carnis intelligamus proprietatem. Et evidentiorem nolens in his, quæ ſequuntur, blaſphemiam fecit, dicens: *Nominatus eſt Deus Verbum & homo de Cœlo, perfectus exiſtens in Deitate, & perfectus idem ipſe in humanitate.* Non dicit: *Perfectus Deus exiſtens in homine perfecto*, ſed *Perfectus exiſtens in Deitate.* Et iterùm: *Perfectus idem ipſe in humanitate.* Ut ipſas naturas tanquam partes ponens invicem completivas, benè ſonantem naturarum confuſionem auribus intromittat. Propter quod ab eo & id, quod eſt *Idem ipſe*, ſupponitur ad occultè fallendum. Non Chriſtus, non Filius idem ipſe, ſed *Verbum nominatum eſt*, inquit, *& homo de cœlo, perfectus idem ipſe in humanitate.* Idcircò & naturarum fecit poſt modicum mentionem, eò quod Orthodoxis ſuave ſit has voces audire.

Et poſt capturæ eſcam inducit confuſionem. Quippe ut qui ſupervacuè naturarum nomine ad ſuſpicionem cavendam eſt uſus erroris. Quid enim dixit? *Et ſi non ignoratur differentia naturarum, ex quibus unitionem dicimus ineffabilem factam.* Rurſus id quod dixit, *Ex quibus*, tanquam partes ſint invicem naturæ Dominicæ in unum quiddam factæ, ſic addidit. Oportebat namque, ut diceret, non *Ex quibus*, ſed *Quarum dicimus unitionem ineffabilem factam.* Non enim ex naturis, ſed ipſarum naturarum ineffabilis eſt unitio. Taceo quod & carnis per crucem obitum per propriificationem Divinitatis naturæ deputat: Et ſic Divinam ſubſtantiam inducit eſſe paſſibilem. Et quia Verbi dorſum ad verbera datum fuiſſe prædicat. Et nec hoc intelligere poteſt, quia injuriæ ad id, quod Divinum eſt, per propriificationem facta relatio eſt, non autem paſſionum, quæ naturaliter carnis ſunt, facta eſt Divinitati proprietas.

Et hæc non confunditur dicere, qui paulò antè ſacras voces

illic

illic dixerat, quæ ita ſe habent: *Scimus verò Deiloquos viros quaſdam quidem vocum communificantes, ut ſuper una perſona, quaſdam verò dividentes, ut ſuper duabus naturis, & Deo quidem dignas ſecundùm Divinitatem Chriſti, humiles verò ſecundùm humanitatem tradentes.* Et iterùm: *Confitemur Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum, Filium Dei Vnigenitum, Deum perfectum, antè ſæcula quidem ex Patre genitum ſecundùm Divinitatem; in ultimis autem diebus ex Maria Virgine ſecundùm humanitatem.* Verùm manifeſtus eſt, quod per neceſſitatem Divinitùs & ineffabiliter ſibi ingeſtam ad iſta conſenſerit: Sicut & Balaam nolens benedixit. Rursùs verò ab ea relaxatus, ad ſemetipſum revertitur, & ad conſuetam confuſionis blaſphemiam. Nuſquam ergo inter verboſitates ſuas apparet de duabis naturis, quod mortua quidem fuerit caro, Deitas verò reſuſcitaverit eam.

Et quid oporteat ampliùs in gurgite converſari, qui forſitan nec de his quodcumque dixiſſem, niſi tua me Religioſitas per ſuas literas excitaſſet? Quid enim mihi commune ſit ad diſcernendum, quis verè, mendaciterve pœniteat, qui apud memetipſum quieſco, & ea quæ ait David, cum voluptate proclamo: *Quoniam tu Domine ſingulariter in ſpe conſtituiſti me?* Ego igitur ſemel ea, quæ ad me attinent, Deo commendans, impietatis hujus vanum laborem derideo, recipere hanc à Divina dextera ſuſtinens ei à me commendatam ſpem, quæ voces illas non audit, quæ indè ineffabiliter emittuntur: *Quia nullus eas rapit de manibus meis.* Gratias verò ago, Deo Amice, miſericordiæ tuæ, quæ ſecundùm Deum tantùm circa nos habet affectum, quem ſemper narramus & aliis, qui culpant fortè aliquid ex ignorantiæ falſitate. Abſit enim, ut tantùm apud nos valere unquam poſſit oblivio, ut obliviſcamur illa certamina, quæ pro recta fide à tua Religioſitate ſunt geſta. Quibus & donaturus eſt utique omnium Dominns ex victoriis adversùs impietatem & hic & in futuro coronam. Non enim eſt piorum Patronus Chriſtus infirmior Patrono impiorum Diabolo. Omnem, quæ tecum eſt, Fraternitatem ego, & qui mecum ſunt, plurimùm ſalutamus.

CAPUT CXXII. 210

Domino meo Reverendiſſimo, & Dei Colentiſſimo Comminiſtratori Theodoreto Epiſcopo Ioannes in Domino ſalutem.

QUoniam quæ inter nos olim Deo tantùm mediante placuerunt, pro tua munitione & exiſtimatione etiam in Scripto à nobis dari tuæ Sanctitati poſtulaſti, Deo Amiciſſime Frater, promittens ſub teſtimonio Dei nulli interim hæc prodenda, niſi fortè poſt hæc tempus exegerit atque neceſſitas, utile arbitratus ſum, ut has literas ad tuam ſcriberem Sanctitatem. Undè Divinâ gratiâ complacente, omnem poteſtatem tuæ tradidi Sanctitati, uti fiducialiter machinationibus atque diſpenſationibus, ut Fratres noſtros, qui à noſtra unitione diſſciſſi ſunt, ſuorum membrorum coaptatione rejungas: Ut ſciens Divinitati eſſe complacitum omnibus ad hoc uti modis, univerſiſque, prout eſt poſſibile, conſiliis in eam cauſam ita uti ad eos, ſi ita oportuerit, leniendos, ſeu molliendos. Et hoc fieri mihi nullam ingeret contriſtationem, ſicut confiteor coram Deo. Dico autem, etiamſi videar apud illos à tua Charitate & contumeliis affici. Nam quid tam magnum ſe putet aliquis ſuſtinere pro tot & talium Fratrum ſalute & pace, quando ipſe omnium Dominus, unicus filius Dei, tantam condeſcenſionem ultroneè oſtendit pro noſtra ſalute? Cujus & nimiùm peculiaris Diſcipulus pro ſuis ſecundùm carnem fratribus anathema eſſe à chariſſimo & omnipotente optabat Magiſtro. Nihilominùs verò & beatus Moyſes pro Iſraël ſecundùm carnem de vita æterna deleri propoſuit: Et certè dum loqueretur omnium Deo. Hæc igitur, hiſque ſimilia ſæpiùs atque indeſinenter in mente tua volvens, Deo

Deo Amiciſſime Frater , confortante te Domino Chriſto , tota , *quâ* conſueviſti, diligentiâ aggredere rem prædictam.

Joannes miſericordiâ Dei Epiſcopus Antiochiæ Syriæ ſcripſi atque ſubſcripſi.

Incolumis, orans pro nobis, permaneas Deo Amiciſſime Frater.

CAPUT CXXIII. 211

Epiſtola, inquit, *Ioannis Antiocheni*, *quam ſcripſit Tauro atque Patritio, congaudens quidem eis de Ordinatione Procli Conſtantinopolitani Epiſcopi, rogans verò eos adjuvare ſe contra obſtinatos, qui ſe ab ejus communione ſejunxerant.*

LIteras Magnificentiæ veſtræ ſuſcipiens, per quas dignati eſtis innoteſcere factum per gratiam Dei Conſtantinopoli Præſulatum, hoc gaudium plena voluntate ſuſcepi, propter Bona quæ univerſis Eccleſiis Chriſti ubique futura ſunt. Quod & Magnificentia veſtra, dum Bona nunciat, deſignavit. Scitote ſiquidem, Magnificentiſſimi Domini, quia non parva mihi Viri illius experientia ſit, ſed & quædam multa notitia, & noverim quam ſe ad univerſa accommodè habeat. Et confidenter dico, quia magna Deus Conſtantinopolitanorum donavit Eccleſiæ per ſtudium veſtrum, & curam Deo Amiciſſimi Principis, qui cum benè viderit, velociter quoque deliberata complevit, ne ulla invidia bonum judicium violaret. Sed ſicut effectum eſt per Magnificentiam veſtram, ſic rogo ut annuatis & de iſtarum pace partium cogitare. Sunt enim pauci quidam effrœnati, qui pacem, quam Deus donavit, & quam pius executus eſt Imperator, propriam duxerint læſionem, & præferant non eſſe ſub Principe ſuper omne, quod expedit tam ſibi, quam cunctis Eccleſiis, dum certè omninò ſit dignum, ut approbent Ordinationem Domini Sanctiſſimi Epiſcopi Procli. Non injuriemur à paucis, quorum inordinabilitas ubique eſt diffamata. Et ad deteriora indè proficiunt, quia nunc uſque & nos & vos circa eos lènes exiſtimus.

CAP.

CAPUT CXXIV. 212

Epiſtola, inquit, *Meletii Epiſcopi ad Maximinum Anazarbi, per quam ſignificavit de Domitiano Quæſtore, & de Sacris, quas contra eos impetraverit Joannes Antiochenus.*

ANtequam triſtia dicam, ſolutionem eorum tuæ innoteſco Sanctitati. Si verò & ad illa commemoranda perducor, ad eorum confirmationem, quæ dicuntur, compellor id facere, ſimul & ut ordinem Geſtorum in mea narratione cuſtodiam. Audivimus olim, quod multùm ſategerit Verius, qui pro Joanne Conſtantinopoli latitat, & aurum multum diſtribuerit aliquibus, ut poſſet obtinere Sacram, quæ nos cogeret aut communicare Joanni, aut exire ab Eccleſiis. Quod etiam veraciter contigit. Nam Domitianus, qui nunc Quæſtor eſt, ſcripſit Deo Amiciſſimo Epiſcopo Helladio, quod Sacram quidem contra nos obtinuiſſet Verius, prædicta jubentem, ipſe autem benignitate, qua circa eum detinetur, hanc interim cohibuerit publicari, neceſſarium putans, antequam publicetur illa, & præcepta per eam neceſſitas ingeratur, ut ille his, quæ ab eo ſcripta ſunt, acquieſcens abſque ulla neceſſitate reconcilietur Joanni. Ob hoc enim Decanum quoque ſe direxiſſe dixit, ut reconciliationis inter utrumque futuræ Miniſtrum.

Erat verò tantùm ſcœnica ſimulatio, ad præſtandum Joanni pro auri acceptione compoſita. Sic enim nunciavit nobis, qui huc venit, Admirandiſſimus Judex, qui & præſens Conſtantinopoli fuit, & unumquodque eorum, quæ geſta ſunt, novit. Quippe cujus erat cauſſa. Sacra quidem contra nos data eſt plena, ſed per omnia Magnificentiſſimus Taurus Præfectus hoc cognoſcens, & ſicut reverà Divino aliquo impetu motus, illam quidem publicari non ſinit. Intrans verò ad Principem, futuras ex hoc

 ever-

everſiones obteſtatus eſt urbium, & apertè dixit, quod qualis eſt Thracia, talis & Cilicia erit, quæ penè ſola remanſit ad Tributa ſolvenda, ſi hoc impleri permiſerit. Et ſic vacare Sacram modis omnibus fecit. Hinc jam Domitianus, quaſi mercedes recepti reſtituens, primùm, quia aliud quod ageret non invenit, Decanum Joanni direxit, jactitans quidem quod retinuerit Sacram, interimque ſi non parueritis, ut ait, his quæ ab eo ſcripta ſunt, dirigendam. Qui etiam ſuadet, ut abſque ulla dilatione Joannis amplectamur communionem.

Quem quia & venturum didicimus ad tuam Sanctitatem, hæc ei innoteſcere feſtinavimus, ut noveris quomodò cum eis agas, Deo Amiciſſime Domine mi. Direximus verò & Reſcriptum eorum, quæ à Domitiano ad Deo Amiciſſimum Epiſcopum Helladium ſcripta ſunt, & eorum quæ ab eodem Deo Amiciſſimo Epiſcopo Helladio ſcripta ſunt nobis. Ex quibus magis, quæ à nobis dicta ſunt, intelligere poteris: Et quod vir ipſe deſpiciendus omninò ſit, illa ad decipiendum excolens, quæ olim Divino nutu repulſa ſunt. Quæ etiam, ſi prævaluiſſent, nullatenus nobis perhonoranda eſſent Imperatoris Præcepta terreni contra cœleſtis & ſempiterni Regis.

CAP.

CAPUT CXXV. 213

Epiſtola, inquit, *vel hypomnyſticum Magnificentiſsimi Quæſtoris ad Epiſcopum Tharſi Helladium, hortans eum Antiocheno adjungi.*

OMnem Bonorum affluentiam tuæ Sanctitati adeſſe perfectam integrè ſciens, non leviter affligor, ea quæ nunc aguntur conſiderans, amator pacis Eccleſiarum, & hanc votis & opere ſanctiſſimam inconcuſſamque conſervans. Quomodò eam nuper minimè amplectaris, mihi valdè mirabile videtur. Sed & ſi quis concedat, quod *ſi* unus homo his, quæ juſta ſunt, non fruatur, & pro meliore utilitate multorum quod uni eſt utile omittatur, tolerabilis hujuſmodi *ſit* compenſatio; quando verò nec illi nocetur qui ſibi noceri putat, immò è diverſo ipſe aliis nocet, quomodò non quod multis eſt utile Sanctitas tua conſuetè lucratur? Scit enim Sanctitas tua, quod benè de aliis dicens in ipſo, quod eſt principale, commiſit: Et ſibimetipſi reputare debet, quod à Poteſtate detectus eſt.

Et hæc meliùs à me novit Sanctitas tua. Rogo igitur, ne, ut dixi, multipliciter noceamus, confuſionem quidem multitudini inferentes, & civitatibus indiſciplinationem & inoptandorum multis Peſſimorum proviſores efficiamini. Ut acceleret continuò cum Deo Amiciſſimo & Sanctiſſimo Joanne Epiſcópo inire colloquium, & ut amplecti tua Sanctitas ejus pacem communionemque feſtinet unà cum cæteris Epiſcopis primæ & ſecundæ Provinciæ Cilicum. Sciat enim Divina virtus, quod Decretum Divinum completum, ſubſcriptumque, etiam promulgandum, hujus rei gratia interim retinui, quod ſpem ſuavem mihi ipſi dictaverim, quod meis hortatibus, quin potiùs ipſi veritati, tua Sanctitas acquieſcat, & corrigat quæ contriſtant. Quæſo igitur Religioſitatem tuam, ut celeriter id fieri jubeas: Ne dum

Divinæ literæ editæ fuerint, correctio deſperetur. Et quidem certum eſt, quod in nullo noceatur Sanctitati tuæ, cui nunc potiùs valdè nocetur, eò quod utilitates multorum proprias reputet, & ſimiliter plurimorum ſuas faciat læſiones. Sed & Divinitas ſolet ab illis exigere rationes, quibus corrigenda commiſit.

CAP.

CAPUT CXXVI. 214

Epiſtola, inquit, *Ioannis Epiſcopi Antiocheni ad Deo Amiciſsimum Epiſcopum Alexandrum, per quam indicavit, quod præcepit Imperator, ut nullus Orientalium Epiſcoporum Conſtantinopolim proficiſceretur.*

PLacuit piiſſimo & Amico Chriſti Imperatori noſtro præcipere, ut nullus Deo Amiciſſimorum Epiſcoporum nunc ad ejus Comitatum fatigetur, ſed unuſquiſque in ſua perſiſtat *Eccleſia*. Hæc nota per me fieri veſtræ Religioſitati proſpexit. Quia igitur nec juſtum, nec abſque periculo eſſe arbitramur, quæ nuper nobis præcepta reticere, manifeſtamus vobis oportere omnibus parere Præceptis, & veſtrum quemque quieſcere, foventem Eccleſiam ſuam. Quia ſanctum eſt pio Imperatori & Amico Chriſti indubitabiliter obedire, Dignare igitur hæc eadem nota facere his, qui ſub tua Religioſitate ſunt, Deo Amiciſſimis Epiſcopis. Cauſſam verò poſt paululùm cognoſcet Religioſitas tua. Omnem, quæ tecum eſt, Fraternitatem plurimùm ſaluta.

CAP.

CAPUT CXXVII. 215

Epiſtola, inquit, *Alexandri Epiſcopi in Perſonam Magiſtriani, qui præfatas attulerat litteras.*

EPiſtolam mihi reddebat Admirabilitas tua Antiocheni. Quam non ſuſcepi propter aliquas Eccleſiaſticas quæſtiones. Lecta verò mihi eſt à Bonitate tua. Et ut hoc poſſis oſtendere, hanc Epiſtolam feci ad tuam Nobilitatem, declarans quod in his, quæ præcepta ſunt à Piiſſimo & Amico Chriſti Imperatore noſtro, permaneo: Ut nec fatiger nunc ad ejus pium Comitatum, & in mea Eccleſia perſiſtam, orationes faciens pro ejus Imperio. Notarius verò, qui mecum eſt, accepit ejus exemplar.

CAPUT CXXVIII. 216

Irenæus ait: *Et hæc Epiſtola Theodoreti ad Meletium Neo-Cæſareæ de his, quæ Ioannes in diverſis vicibus iniquè commiſit.*

MEmor ſum eorum, quæ mihi locuta eſt in Hierapoli Religioſitas tua, quando mihi Antiocheni intentionem nunciaſti, dicens quod pacem deſideraret, *promittens* nihil unquam, quod nos contriſtaret, ſe eſſe facturum. Vide igitur, Deo Amiciſſime, Sacramentorum veritatem. Vide vineæ Nabuthæ direptionem: Et injuſtas contra legem Ordinationes. Vide tranſgreſſionem Canonum, & Divinarum legum deſpectum. Quæ ei concedit Regula, ut in aliena Parochia conſecret? Immò quæ non hanc injuſtitiam vetat? Non ei ſuffecit illicitè ordinare, ſed & adjecit alteram impietatem, ut talibus viris committeret Sacerdotium. Et Marinianum Deo Amabilitas tua plus omnibus novit, & *de* Athanaſio clarè audis. Undè cognoſcat Religioſitas tua, quod à communione talia præſumentis nos ipſos abſcidimus, timentes judicium Dei. Similiter verò & eorum, qui has conſecrationes iniquas ſuſcipiunt, communionem vitamus. Hæc verò in præſenti ſcribere ſum coactus, memor quæ tuæ ſit charitas Sanctitatis, & volens ut in omnibus eminens nulla reprehenſione maculeris. Omnem quæ tecum eſt, Fraternitatem ego, & qui mecum ſunt, ſalutamus.

CAPUT CXXIX. 217

Idem Irenæus inquit. *Per omnia Deo Amiciſsimis & Sanctiſsimis Epiſcopis Syriæ, & Ciliciæ primæ ac ſecundæ, & ſecundæ Cappadociæ, Alexander, Theodoretus, Heliades, Abbibus, Maras, David, Acilinus, in Domino gaudere.*

PRopheta quidem Hieremias, unius civitatis incendium & hominum captivitatem lugens, fontem petebat lachrymarum, ſolitudinis ultimum requirebat, & lamentationes conſcripſit, ut anguſtiam, qua intus urebatur, efferret per lamentationem, quaſi per fumi evaporationem. Nos verò Eccleſiæ Dei oppugnationem, Sanctorumque ulterius proditionem, ac Sacerdotii corruptionem lugentes, vos, ó Com-Paſtores, ad lamentationum participationem vocamus. Non ut ignorantes doceamus, neque ut lætos perducamus ad luctum, ſed ut luctus communione vel parva quædam conſolatio acquiratur.

Novit enim Sanctitas veſtra, quæ iniquè atque illicitè vel ſint facta vel fiant. Illam, quæ præter omnium Epiſcoporum Orientalium voluntatem ad Alexandriam eſt directa, Legationem. Illam, quæ tyrannicè, & non Eccleſiaſticè ab eo facta eſt, damnationis, ut putavit, ſolutionem. Dum paulò minùs ducenti in Ægyptii damnationem conſenſerunt, duos aut tres in communionem Tyrannidis aſſumens, & omnes alios reſpuens, hunc quidem, ſicut ſuſpicatus eſt, ſolvit. Illum verò, qui neque judicatus eſt, neque præter Apoſtolicam doctrinam quodcumque prædicat, ſed veſtigia Paterna ſecutus eſt, id eſt, Deo Amiciſſimum & Sanctiſſimum Epiſcopum Neſtorium, crudeliter & latrocinaliter interemit, non accipiens in mente Oculum cuncta cernentem, non futurum judicium metuens, non continuis conſcientiæ ſagittis arctatus, non

non homines miſeratus, quos vulnerant iſta, non ſcripta pro illo viro *retinens* teſtimonia, quæ ubique tranſmiſit, ante paululùm quidem, quàm ſynodus fieret, Galatas & Cappadoces ſuadens, quod ille vir eſſet Orthodoxus, in Synodo autem ubique terra marique Epiſtolas dirigens, & accuſans impietatem, iniquitatemque commiſſam.

Omnibus his excluſis, non ſolùm iniquam & injuſtam damnationem ſuſcepit, ſed anathematizavit doctrinam ejus orthodoxam. Verumtamen & his geſtis, ſilentium nunc uſque tenuimus, aliquam mutationem horum triſtium ſuſtinentes, & Eccleſiæ tranquillitatem videre cupientes. Dum certè penè per ſingulos dies plurimis, immò cunctis murmurantibus audiamus, quod poteſtas Sacerdotii, quæ Divinum munus eſt, ſit facta venalis: Et qui gratis acceperunt, & gratis dare præcepti ſunt, quæ Divina ſunt, pecuniis vendunt. Et filii Sion pretioſi, dum præ Sole fulgere debuerunt, *ut vaſa teſtea facti ſunt, opera manuum figuli.* Quod verò eſt deterius omnium Peſſimorum, dum contra leges ordinet, ipſam iniquitatem nec celare contentus, Divinis rebus inſultat, & pompam de ſanctis Myſteriis ducit. Mox poſt ipſas Ordinationes de Ordinatorum vita triumphans, & talia dicens, quæ etiam his, qui ſæculariter vivunt, curam tamen adhibent caſtitati, abominanda & execrabilia ſunt: Nedum dixerim illis viris, quorum Propoſitum eſt caſtitatem, ſanctitatemque docere. Unde jam taciturnitatem putantes non impunè conſtare, ab ejus quidem communione ſeparavimus noſmetipſos, futurum judicium metuentes.

Vos autem, qui præſidetis Eccleſiis, & Ovium Domini eſtis boni Paſtores, rogamus ut Oves Domini vindicetis, quæ tam nimiè corrumpuntur, & tantâ peſtilentiâ devaſtantur. Et non deſpiciatis, dum conculcentur Apoſtolicæ leges, & violentur Patrum Decreta; ſed rememoremini doctrinam Beati Pauli. Corinthiis enim ſcribens ait: *Si quis fratrum nominatur aut fornicator, aut avarus, aut idolis ſerviens, aut contumax, aut ebrioſus, aut rapax, cum hujuſmodi nec cibum ſumere.* In præſenti autem non una ſpecies præfatorum, ſed omnis ſimul Malorum cuneus per hunc ſe ingeſſit Eccleſiis. Undè oportet Sanctitatem veſtram, quæ illud terribile 1. Cor. 7.

judicium novit, non deſpicere Eccleſias Dei, quæ in tanta ſunt tempeſtate, & periclitantur commune ſuſtinere naufragium; ſed vindicare tota virtute, & impetus voluminum frangere, & creſcentem nequitiam ſiſtere, quæ & univerſos deſiderat obtinere, & peſtilentiâ ſui omnia certat implere.

Ego verò Alexander, qui veſtram Sanctitatem ſaluto, ultra annum jam, ſicut noſtis, habeo, quod poſt adventum Pauli memetipſum ab Antiocheni communione ſejunxi.

Religioſitatem veſtram, & eos qui cum ea ſunt, nos, & qui nobiſcum ſunt, plurimùm ſalutamus.

CAPVT CXXX. 218

Domino, inquit, *meo*, *per omnia Deo Amiciſſimo Patri*, *atque Sanctiſſimo Alexandro*, *Theodoreto*, *Heliadi*, *Abibo*, *Maræ*, *Davidi*, *Acilmo*, *Helladius*, *Matronianus*, *Cyrillus*, *Zenobius*, *in Domino gaudere.*

DOlenda & intolerabilia quidem, quæ à veſtra nobis nuper ſcripta ſunt Sanctitate, ô Religioſiſſimi, non autem nova, nec aliena à confuſione præſentium temporum, & ab his quæ ex illo præſumpta ſunt tempore, quo vel in Epheſo, vel poſt hæc inconvenienter ac peſſime in Canonum contumeliam geſta ſunt. Quæ per ordinem recordati, & ingemiſcentes à profundo, tractavimus apud nos communem Deo Amiciſſimorum Epiſcoporum Synodum congregare, ac literas Synodicas veſtræ Deo Amabilitati *deſtinare*. *Sed poſſibile* non fuit, prohibentibus, ut uidetis, diebus, eò quod Paſchæ feſtivitas inſtet. Nos qui in Metropoli ſumus inventi, & Deo favente unam ſententiam novimus eſſe cunctorum, ſicut ex perſona communi hoc tantum veſtræ Deo Amabilitati reſcribimus, quia oportet ad cunctorum Dominum deprecandum nos ferventiùs erigi, quia nec eſt poſſibile, ſicut ipſi quoque fatemini, Deo Amiciſſimi, aliunde operiri tantorum malorum ſolutionem. Licet enim propter noſtrorum multitudinem peccatorum deteriora firmentur, & augeatur apud eos, qui ſic volunt, contumelia Regularum, ſed ſi voluerit Deus, ſolâ voluntate placabit multiplicem & importabilem Diabolicarum magnitudinem tempeſtatum.

Et hæc ſcribimus, non quaſi Sanctitas veſtra Monitis noſtris indigeat, ſed quia nimia difficultate temporum deſperamus. Et quod tanta & talia, quæ audivimus, mala fieri permittantur:

Quæ tamen Deus ſuæ benignitatis more potens eſt amovere, & præſtare ſuis Eccleſiis celerem pacem. Orate pro nobis, Deo Amiciſſimi, & omnem, quæ vobiſcum, Fraternitatem ex nobis, & ex eis qui nobiſcum ſunt, plurimùm ſalutate.

CAPUT CXXXI. ... 219

Dominis, inquit, *meis*, *& per omnia Deo Amiciſſimis*, *& Sanctiſſimis Epiſcopis*, *Alexandro*, *Theodoreto*, *Heliadi*, *Abbibo*, *Maræ*, *Davidi*, *Acilino*, *Hermogenes*, *Meletius*, *Heſychius*, *Heliodorus*, *in Domino gaudere.*

NOs quidem, ex quo iniquitates commiſſæ ſunt contra ſanctarum Dei Eccleſiarum Decreta, ex tunc lugemus, & ſumus in multo dolore. Nunc autem Sanctitatis veſtræ ſuſcipientes Epiſtolam, & quæ ſunt facta noſcentes, alterius triſtitiæ augmenta ſuſcepimus, cogitantes quod per omnia Eccleſiaſtica Decreta calcentur. Oportebat verò & Sanctitatem veſtram, quia id quod docet omittunt, & ſuper peccata ſua majores adinveniunt injuſtitias, per ſingulos dies eſſe attentôs in cauſſa, & celerrimè ordinare, & non protrahere tempus, ut illi nocentes faciant quæ fecerunt. De communione enim arbitramur meminiſſe Sanctitatem veſtram, quia reſcripſimus Religioſitati veſtræ & anno præterito, indicantes vobis hoc ipſum, quod nos ſeparaſſemus ab eis uſque adeò, ut non quieſcant per ſingulos dies, in quibus poſſunt, debellare nos. Sed qui pugnat pro injuſtitiam patientibus Deus, ipſe per orationes veſtras, quod expedit ſanctis ejus Eccleſiis, celeriter faciat, & det nobis de reliquo à malis requieſcere. Et nunc verò id ipſum reſcribimus, acquieſcentes eis, quæ veſtræ viſa ſunt Sanctitati. Religioſitatem veſtram, & eos qui cum ea ſunt, nos & qui nobiſcum ſunt, plurimùm ſalutamus.

CAPUT CXXXII. 220

Epiſtola, inquit, *Alexandri Epiſcopi Apameæ ad Deo Amiciſsimum Alexandrum Epiſcopum, quam reſcripſit rogans, ut ubi poſsibile eſt convenirent ad deliberandum de his, quæ geruntur, quid fieri oporteret.*

VOlebam tuæ colloqui Sanctitati, & de his, quæ aguntur, conferre. Quod non nunc priùs deliberare concepi, ſed olim: Et diverſis impedimentis revocatus ſum. Aliquando quidem ab inſtante corporali infirmitate, cujus adhuc reliquias fero, nonnunquam verò ex cauſſis, quæ nos coarctant. Quia igitur nec me illuc modò, nec tuam Sanctitatem huc venire ſancti dies permittunt, dignare in itineris medio, in aliquo Monaſterio, aut Vico, ubi tibi placuerit, fatigari, & colloqui nobis. Hoc enim & mihi, & tuæ expedit Sanctitati. Et ſicut coram Domino dico, niſi præſens ſanctus dies officeret, non me illuc venire pigeret. Si igitur hoc fieri approbas, dignare innoteſcere mihi, & ubi & quando aderis, ut eadem die concurramus.

CAPUT CXXXIII. 221

Epiſtola, inquit, *Theodoreti Epiſcopi ad Magnificentiſſimum Magiſtrum Militum ſcripta de his.*

QUanticumque Divinæ agnitionis lumine digni facti ſumus, & illius radii nitorem ſuſcepimus, credimus & eſſe Deum, & humana intendere, & ſapienter omnem gubernare creaturam: Quippè quam produxit, & cui eſſe donavit. Cernens igitur atque conſpiciens eam, utique bonis gaudet operibus, iniquitatem verò, & alia malignitatis ſtudia reſpuit. Dum verò abominetur iſta, & illa recipiat, omninò utique juſtas retributiones metitur operariis horum: Et neque dignitatem, neque divitias, neque Potentatum, neque aliquid horum, quæ in hac vita præclara ſunt, judicat computanda, ſed mentis fructus, & cogitationum partus, & rerum diſcutit actiones. Eos autem, quibus majores diſpenſationes commiſit, majores exigit ultiones. Inquit enim Scriptura Divina: *Potentes potenter tormenta patientur. Et cui multum eſt datum, multum ab eo & exigent. Et omnia nuda & aperta ſunt coram eo. Et omnes adſtabimus Tribunali Chriſti, ut recipiat unuſquiſque per corpus qualia egit. Seu bonum, ſive malum.* Et Beatus David clamat ad Deum: *Quia tu reddes ſingulis ſecundùm opera eorum.* Sap. 6. Heb. 4. 2. Cor. 5. Pſalm. 61.

Quia ergo hanc habes, Optime, fidem, & in terminis ac legibus Scripturæ Divinitùs inſpiratæ permanere deſideras, & magnam illam, terribilem, deſiderabilemque Salvatoris noſtri præſentiam ſuſtines, in qua retributiones quiſque ſecundùm vitam ſuam converſationemque recipiet; noli, oro, deceptoribus credere, nec facilem præbeas aurem tentantibus fallere. Sed fortiſſimo Job crede, dicenti: *Quia auris verba dijudicat, guſtus autem cibos deguſtat, in multo verò tempore ſapientia invenitur, & in longa vita diſciplina.* Et ab eis, qui nos calumniari & accuſare pertentant, exige ultio- Job. 12.

nem. Si unquam in vico Eccleſiaſtico agreſtium multitudinem congregantes armavimus; ſi Operariis, Curatoribuſve præcepimus reditus non præſtare Præpoſitis; ſi aliquid eorum, quæ ad eos pertinent, retinuimus. Dum certè multa millia injuſtitiarum nobis ab eis irrogata ferremus.

Grandem ſiquidem contra nos multitudinem congregantes, incendere minabantur Sanctorum, bonorumque Victorum, & Athletarum Chriſti, Coſmæ & Damiani Baſilicam: Et quod minabantur, forſan opere perpetraſſent, niſi occurſum noſtrum reverita multitudo fugiſſet. Expetat ab eis ultionem Magnificentia tua pro impietate commiſſa in Sanctiſſimum Abbibum Epiſcopum, quem nobis ejecerunt ſemi-vivum, nec vitæ finem in lectulo eum ſuſcipere permittentes, qui nec libellos refutatorios dedit, neque delirus eſt factus, & perdidit intellectum, ſicut mentiuntur, ſe excuſare tentantes. Et cognoſcet hoc Magnificentia tua ex literis, quæ ad nos ab eo ſunt ſcriptæ, cujus veſtræ Magnitudini paria deſtinavi, ut ex eis agnoſcatis impietatis, quæ in illo præſumpta eſt, magnitudinem. Nonne perquam optimè à communione eorum nos ipſos abſcidimus? Sed juſti judicis judicium formidantes.

Scimus namque ſubtiliter Athanaſii vitam. Deprehenſus eſt enim & apud nos in Xeneona, turpiter vivens. Et vivunt adhuc ex eis, qui eum detexerunt, multi, & teſtimonio digni. Sed & in Regia urbe multos habet, qui conſpexerunt ejus illecebras, Præfectianos, Magiſtrianos, & Publicos civitatis, quorum teſtimonia, in Scripto nobis Chalcedone oblata, nos legimus, & qui eum conſecravit illicitè. De Mariniano enim dicere ſuperfluum puto, qui omnibus ferè Antiochiæ habitatoribus parvo tempore factus eſt notus. Multi ſunt Canones, qui præcipiunt non debere Epiſcopum conſecrari, neque abſque Metropolitano ſuo, neque ſine Decreto ſuæ regionis Epiſcoporum, ſed ut aut cunctis præſentibus Ordinatio celebretur, aut illis ſolis abſentibus, qui vel propter infirmitatem, vel propter alias neceſſarias occupationes abfuerint, & per Scripta conſentiunt: Ut Chriſti Gregum Paſtores cum concordia conſecrentur ac pace.

Si quis verò his omiſſis fuerit ordinatus, hujuſmodi Ordinatio-

nem

nem infirmam, reprobamque eſſe dixerunt. Contra Legem verò agentes, & in aliena Provincia ordinantes, & ipſos Canones deponi præcipiunt. Hæ nos Leges, ab illis tranſgreſſæ, ab iniquitatis Authorum communione recedere compulerunt. Non enim diſcordiæ & rixæ ſervivimus, ſicut tua ſuſpicata eſt Magnitudo, nec perturbationibus delectamur & turbis, ſed omnia eligimus pati, quam calcari Eccleſiaſticas ſanctiones. Idcircò illum alium Abſalon contra Patrem reunivimus oblatrantem, atque ab eo accepimus juramentum, quod Dolichienſium non invaderet civitatem, adhuc illo ſuperſtite, qui eum Presbyterum, Diſpenſatoremque conſtituit, commiſitque ei ſacras pecunias, & continuò dimiſimus eum.

Qui jurans decem millibus Sacramentis, non per Scripta ſolùm, ſed etiam ſine Scriptis ſub teſtium præſentia plurimorum, moxque impietatem tantam deſpiciens, & nec Patris ſenectam miſeratus, nec communionem menſæ formidans, nec naturam reveritus, tanquam Tyrannus Dolichium comprehendit. Propter hæc adversùm nos pugna ſurrexit, & nos illam equorum phalangem cum voluptate ſuſcepimus, & vituperationem, quæ variis Præceptis eſt poſita. Memores Domini Legum, qui dixit: *Beati eſtis, cum exprobraverint vos, & perſecuti vos fuerint, & dixerint omne verbum malum contra vos, mentientes propter me. Gaudete & exultate, quoniam merces veſtra multa eſt in cœlo.* Et iterùm: *Si Mundus vos odit, ſcitote quia & me priorem vobis odio habuit. Si de Mundo fuiſſetis, Mundus quod ſuum erat diligeret. Quia verò de Mundo non eſtis, ſed ego elegi vos de Mundo, ideò odit vos Mundus.* Sed & B. Paulus conſolatur nos dicens: *Omnes qui volunt piè vivere in Chriſto Ieſu, perſecutionem patientur. Mali autem homines & Seductores proficient in pejus, errantes, & in errorem mittentes.*

Matth. 5.
Ioan. 15.
2. Tim. 5.

Et propter hæc quidem delectamur, dum contumeliam vel irriſiones patimur, & tam fortiter ac peſſimè impugnamur. Dum verò recordamur, quia vir pius, fide ornatus, habens charitatis maximam curam, reſurrectionem judiciumque exſpectans, & juſtam retributionem ſuſtinens, nequidquam contra nos tale iter aſſumpſit, & publicè in nos propoſuit contumelias, & Deo Amiciſſimos Circitores injuſtè trahi præcepit, dolemus animo, & mag-

nis tribulationibus vulneramur. Ait enim magnus David : *Si ini-*
Pſal. 54. *micus meus exprobraſſet mihi, ſupportarem utique. Et ſi hic, qui odit me,*
ſuper me magna locutus fuiſſet, abſconderem me utique ab eo. Undè in-
juriam quidem fortiter ſuſtinemus, & Domino ſupplicamus ve-
niam dare peccatis. Didicimus namque à Diviniſſimo Paulo di-
cere : *Injuriam ſuſtinentes benedicimus. Dum perſecutionem patimur, to-*
1. Cor. 4. *leramus : Dum maledicimur, ſupplicamus. Sicut purgamenta Mundi facti*
ſumus, omnium peripſema uſque nunc. Rogamus verò Magnificentiam
veſtram non facilè credere his, quæ dicuntur, nec abruptè ad-
versùm nos accuſationes excipere, ſed ſubtiliter quærere verita-
tem. Sic enim & placabis omnium Dominum, & fructus gloriæ
carpes apud homines univerſos.

CAP.

CAPUT CXXXIV. 222

Libellus Reverendiſsimis & Deo Amiciſsimis Epiſcopis, Alexandro, Theodoreto, Maræ, Davidi, Acilino, ab Abbibo Epiſcopo Dolichii miſſus, per quem indicavit quæ ab Antiocheno iniquè commiſſa ſunt.

PErvenit ad me, quod apertam contra Sacerdotii culmen tyrannidem, & ſuam coram cunctis metuentes infamiam, qui me ab urbe mea pepulerunt, opinionem falſam ubique ſeminaverint, quod non priùs in Dolichio Epiſcopum fecerint, quam refutatorios à me libellos acciperent. Innoteſco igitur vobis, per orationes veſtras jurans, quia neque libellos refutatorios Antiocheno direxi, neque unquam volens ab hoc Epiſcopatu recedam, & violenter expulſus ſilere non patiar, ſed veſtra nihilominùs Sanctitate pro me ſuis orationibus concertante, non me pigebit, ut ſpero, nec ſubire itineris longitudinem, nec ad plurium concurrere Epiſcoporum Concilium. Talia enim ſuſtinui pacis tempore, qualia nullus, dum contra pietatem facere cogeretur, ſuſtinuiſſe monſtratur. Nullum igitur locum apud veſtram Religioſitatem illorum falſitas habeat, qui excuſant excuſationes in peccatis. Et nunc quidem dicunt, quod à me defuncto ad alterius Ordinationem perducti ſint; nunc autem quod à me fuerint dati libelli, per quos Epiſcopatus repudiaverim curam.

CAPUT CXXXV. 223

Epiſtola, inquit idem, *Deo Amiciſſimi Epiſcopi Alexandri, Theodoreti, Albibi, Heliadis, Maræ, Davidis, Acilini, Euphrateſiæ Provinciæ Epiſcoporum, ad Auguſtas, quibus ſcripſerunt innoteſcentes quæ ab Antiocheno diverſis vicibus in eos commiſſa ſunt.*

DEus pietate ornavit Imperium veſtrum: Undè & diutiſſimè permanſit, ac permanebit. Ipſe enim vos protegit. Et hoc ſæpius per ipſas res docuit Imperium veſtrum. Defendite igitur & vos, ô Amicæ Chriſti, ejus quæ oppugnatur Eccleſiam. Non quod indigeat manus humanæ ſolatio, ſed ut vobis ipſis inſeneſcibiles & æternas procuretis coronas. Quæ autem ſit pugna, hoc in brevi edocebimus. Venimus ad Epheſum pridem propter eas, quæ natæ ſunt, Eccleſiaſticas quæſtiones. Sed nec judicio facto, nec inquiſitione, nec conflictu, neque colloquio, quidam quidem depoſuerunt Sanctiſſimum Epiſcopum Neſtorium, quidam verò contradixerunt depoſitioni, injuſtam eam iniquamque dicentes. Quorum unus fuit & Antiochenſium Præſul, ſicut & veſtra Pietas novit. Et multa quidem certamina pro eo fecit Epheſi: Ac plurima Chalcedone in Conſiſtorio, & *coram* piiſſimo & Amico Chriſti Imperatore noſtro, orthodoxum nominans eundem virum, & ipſam depoſitionem de iniquitate accuſans. Sed poſtquam rediit inde, & dejectionem ſuſcepit, & anathematizavit dogma veritatis. Adjecit verò his & alteram iniquitatem, his quoque pejorem. Eos enim, qui communicare ſibi in hoc homicidio & impietate noluerunt, è diverſo impugnat. Undè & contra noſtram Provinciam oblatravit, & contra Sanctorum Patrum Regulas duos Epiſcopos ordinavit, abominabiles viros atque perverſos, & totius ope-

operatores laſciviæ. Pervaſit verò & Martyrium Sancti & boni Victoris Sergii Martyris, quod ſub Hierapolitana erat Eccleſia,& noviter illic contra morem ordinavit Epiſcopum , cujus nec latet iniquitas , ſed omnibus nota eſt. Ob hoc compulſi ſumus Deo Amiciſſimos Clericos ac Monachos deſtinare cum præſentibus literis , per quas veſtram quæſumus Fietatem , ne deſpiciatis Eccleſias Dei, ſed edoceatis de his , quæ contra nos fiunt , iniquitatibus piiſſimum & Amicum Chriſti Principem noſtrum , ſuadeatis verò , ut jubeat ejus Imperium iniquas Ordinationes vacare , Epiſcopos verò noſtræ Provinciæ ſecundùm Sanctorum Beatorumque Patrum Regulas Ordinationes celebrare. Baſilicam verò Sancti & boni Victoris Sergii Martyris, ſecundùm priſtinum morem, ſub Eccleſia hujus eſſe Metropolis , *uti erat* antequam & magnum id ipſum templum fabricatum eſt , & illi altiſſimi muri , & alia intra eandem munitionem ædificia. Decet enim Sanctitatem veſtram , & hanc iniquitatem removere , & Sanctorum Beatiſſimorumque Patrum Regulas roborare , quorum orationibus veſtrum munitur Imperium.

CAP.

CAPUT CXXXVI. 224

Epiſtola Alexandri Epiſcopi, reſpondentis ſuper his Ioanni Archi-Epiſcopo.

SApientiſſimo Salomone determinante per Divinam gratiam contraria tempora,& dicente, *Tempus flendi, & tempus ridendi*, arbitror tempus præſens non infantilis ludi, ſed eſſe lachrymarum, & gemituum, & multorum luctuum. Quis enim non lamentetur legens impii Cyrilli Capitula, & reliqua illa Conſcripta, quæ conveniunt eis, & hanc, quam nunc ad Dominum meum Sanctiſſimum, & Deo Amiciſſimum Epiſcopum Acacium ſcripſit, Epiſtolam (cujus prooemium ſic ſe quodammodo habet, *Decentem ſe etiam nunc*, inquit, *curam ſuſcepit Sanctitas tua, videns cum omni inſtantia, & fortitudine*,) his ipſis ubique utentem, tam in prooemiis, quam in finalibus? Per quæ & Primogenitum ex mortuis factum fuiſſe Deum Verbum, & reviviſcere Deum Verbum, & Conventum naturalem, & ſecundùm ſubſiſtentiam unitionem ſuſtinere, & in unam naturam redactum evidentiſſimè prædicavit. Et pro his decertat, tanquam piè ſe atque orthodoxè habeant, & Divinis Scripturis conſona ſint, ita ut nec unquam projicere hæc aſſumat,tanquam Divinis quidem Scripturis conſona, evertentia verò impia & polluta, juxta ipſum, Neſtorii dogmata.

Nec unquam nos aliter in communionem vel à ſe eſſe recipiendos, vel ab eis, qui ei eadem ſapiunt, excommunicationem fore ſolvendam, niſi & Neſtorium condemnaverimus, & blaſphema, ſicut ipſe dicit, & impia ejus Dogmata anathematizaverimus. Et in medio Epiſtolæ, pollutas ſuas vocum novitates, & objectiones falſi nominis ſcientiæ, & tortuoſitates oſtentans cogitationum ſuarum, ſcripſit ita: *Quia inconvertibilis*, inquit, *& immutabilis, & omnis paſsionis inſuſceptibilis eſt Dei Sermo, impaſſibile eſt enim quod Divinum*

vinum eſt, & converſionis obumbrationem minimè ſuffert. Et reliqua. His verò adjecit: *Quia omnis paſsionis inſuſceptibilis eſt ſecundùm propriam naturam.* Et ſuperinduxit: *Quia paſſus eſt Chriſtus, & Dominus, & Vnigenitus Filius Dei carne.* Quæ dicens concluſionem deluſit. Et magis hoc omnibus ſubtiliùs Sanctitas tua *novit*, *ſciens* ejus impia Dogmata. Quæ & per multas direxit Provincias, antequam proficiſceremur ad Epheſum: Per Cappadociam, & Galatiam, & omnem Orientem. Et omnes contra ipſa movit, quocumque conſcribere potuit. Sed & poſt reditum ab Epheſo per Epiſtolam ſcribens Sanctitas tua, ea quæ in Epheſo facta ſunt, Admirandiſſimo & Magnificentiſſimo Appiniano, Duci Meſopotamiæ, integerrimè abominabilem Capitulorum Conſcriptorem, illiuſque expoſuit hæreſim.

Si igitur, ſicut Sanctiſſimo Epiſcopo Acacio orthodoxa eſſe viſa eſt Epiſtola, ſic etiam tuæ Sanctitati, ſuperfluam arbitror fatigationem Domini mei Deo Amiciſſimi Epiſcopi Pauli ad Ægyptium. Tuæ enim Sanctitatis Epiſtolam, & Cyrilli ad Sanctiſſimum Epiſcopum Acacium perlegens, cum pariter eſſent nobiſcum & Deo Amiciſſimi Epiſcopi, & multi Reverendiſſimi Clerici, & eorum qui noſtræ ſunt civitatis, & eorum qui de Provincia ſunt, aliorumque multorum, nihil inveni, neque ego, neque qui erant præſentes, conſonans quodcumque vel ſimile. At verò cognoſcat Sanctitas tua, quia impius non nunc his decipulis utitur. Direxi primi Anathematiſmi ejus interpretationem, ubi impium Apollinarium *in* fidem Patrum exponit, ad ſeductionem utens Dictis his: *Quia neque fermentatio, neque retemperatio, neque refuſio ſubſtantiæ ejus ad carnem facta eſt.* Poſuit verò in ipſa interpretatione: *Quia & ſemen Abrahæ apprehendit, & ſimiliter nobis participatus eſt ſanguine & carne.* Et mox ſceleratus & impius adjicit: *Genitus eſt enim ex Sancta Virgine ſecundùm carnem, & homo apparuit ſecundùm nos.* Et poſſibile eſt ei, qui timore Dei & reverentia interpretationem primi Capituli legit, plurima invenire, in quibus & obumbrare videtur, & manifeſtiſſimam hæreſim ſuam exponit, ſicut & in multis ſuis Conſcriptis.

Si igitur perſiſtat in iiſdem Ægyptius, & non negat quidem Capitula, *nec* confitetur verò Chriſtum, ex quo evangelizavit Sanctæ

Virgini Angelus, Deum eſſe & hominem, eundem ſine dubio & filium hominis propter naturam, quæ eſt ex ſemine Abraham & David, & ipſum procul dubio Dominum David propter Divinitatem, Deo Verbo templum à mortuis ſuſcitante ſecundùm ſententiam Domini Chriſti, & in ſæculum infinitum duas naturas in uno Filio, Domino, & Chriſto inconfusè & indivisè cognoſcendas, nos nullam communionem cum eo habemus, neque cum his, qui communicent ei abſque hac confeſſione. Ut enim & Prophetas, & Apoſtolos, & Evangeliſtas, & Martyres taceam, nunc vel Beatam Suſannam ſequi ſtudeo, dicens: Sive enim hoc fecero, non effugiam manus Ægyptii, & Communicantium ei; omnia verò eligibilius eſt nobis ſuſtinere ab Imperatoribus, & Judicibus, & aliis hominibus, quam piam confeſſionem & ſanam prodere fidem. Vel ſi multa millia eſſent ſubſannantium nos. Undè Epiſtolam ſupremam de cauſſa propoſita dirigens tuæ Religioſitati, manifeſtam rationem ſentiat jam meam. Ego enim Sanctiſſimum Epiſcopum Neſtorium ſcio in ſermonibus ſuis ea, quæ Prophetæ, & Apoſtoli, & Evangeliſtæ, prædicantem. Et oportebat obturare nos aures, proponente nobis impio Cyrillo, ut anathematizaremus dogmata ejus velut impia atque polluta. In Tharſo quinque ex his depoſuiſti hæreticis: Et conſonavimus vobis. Nunc autem promittit Cyrillus, quia ſi facti fuerimus hæretici, dabit nobis ipſe communionem.

CAP.

CAPVT CXXXVII. 225

Epiſtola, inquit, *Dorothei*, *Metropolitani Mœſiæ*, *ad Deo Amiciſſimum Alexandrum*, *Epiſcopum Euphrateſiæ*, *&* *Theodoretum*.

PActionem,quæ pridem ſub pacis ſimulatione non benè cum Ægyptio facta eſt,nunc clarè detexit Proclus,qui in magna illa ordinatus eſt civitate. Scripſit enim contra nos literas calumniis plenas,tam ad Reverendiſſimum Clerum, quam ad Amicum Chriſti orthodoxum Populum. Igitur ad integriorem præfatorum Scriptorum comprehenſionem compar Epiſtolæ ejuſdem propriis meis literis junctum veſtræ Religioſitati direxi, ut ſi vobis rectum videtur & utile, quò omnes nos ad magnam civitatem pariter concurramus, ut cùm competenti in Deum fiducia colloquamur Amico Chriſti Imperatori pro orthodoxa fide, id minimè negligamus. Notum veſtræ facio Sanctitati, ut mihi ſecundùm Deum congaudeatis, quia Reverendiſſimus Clerus, & Amicus Chriſti Orthodoxorum Populus per dies in Domino provehuntur, concertantes Evangelicæ fidei. Omnem, quæ vobiſcum eſt, Fraternitatem ego, & qui mecum ſunt, plurimùm ſalutamus.

CAPVT CXXXVIII. 226

Epiſtola, inquit, *Theodoreti Epiſcopi ad Dorothæum, Mœſiæ Metropolitam.*

AUdientes veſtram fortitudinem roboramur, & in vos intenti ſegnitiem deponimus. Exemplar enim principale virtutis omnibus, qui imitari voluerint, vos certaminibus his præſidens propoſuit Deus, ut per imitationem veſtris inſigniamur characteribus. Quia igitur multa vobis eſt apud Deum fiducia, ſic ferventem illic nobis ſuſtinentiam providete, & orationibus ſtabilite, ut firmi & in Dogmatibus perſiſtamus, & claudamus oculos, ne ſanguinis injuſtum judicium videamus, & claudamus aures noſtras, ne audiamus, & cadamus in terram. His enim bonis ac talibus perfruemur, ſi veſtras impetraverimus orationes.

CAPUT CXXXIX. 227

Epiſtola, inquit, *ejuſdem ad Amicum Chriſti Conſtantinopolitanum Orthodoxorum Populum, per quam eos hortatur ad patientiam, & circa dogmata Contrariorum pœnitentiam declarat.*

QUi nauticæ arti dant ſtudium, & in mari vivere deligunt, dum peſſimis tempeſtatibus repugnant, à contrariis flatibus, ſævis voluminibus oppugnantur, ac multâ caligine detinentur, ſi ſubitò eis ignis illuxerit, conſolantur, & reſumunt excuſſo terrore fiduciam, quæ eos meliora ſperantes deſperare non ſinit. Tale aliquid etiam nos perpeſſi nunc ſumus, veſtræ Deo Amabilitatis literas perlegentes. Multam namque Eccleſiarum concuſſionem videntes, & tempeſtates & procellas undique cernentes illidi, & hinc volumen fervens & accreſcens, & naufragium minitans, & pinguem nebulam diffuſam, & quæ ſunt cominùs conſpici non ſinentem, velut ſi igniculum ſubito quemdam, & introitum portus, veſtras vidimus literas, & conſolatione perfruimur, & fiduciam ſumpſimus, & fortiter patimur impetus tempeſtatis, & puram ſuſtinemus ſerenitatem. *Fidelis enim Deus eſt, qui non permittet nos tentari ultra virtutem, ſed cum tentatione faciet & proventum, ut ſuſtinere poſſimus.* 1. Cor. 10.

Et fälſitatem quidem convincere valeamus, veritatem verò lucidiùs comprobare. Convicta ſiquidem nunc quoque eſt compoſitio falſitatis, & virtus veritatis oſtenſa. Ecce enim qui Salvatoris noſtri Chriſti naturas impio ſermone confuderant, & unam præſumpſerant ejus prædicare naturam, & ut Divinitati paſſiones deputarentur, legem protulerant, & ob hoc Sanctiſſimum & Deo Amiciſſimum Præpoſitum Sacerdotum Dei Neſtorium oppugnaverant, tanquam in camo & frœno maxillas confracti, & à ſiniſtris ad dexteram tracti, didicère veritatem, & contraria docent,

illo Ducatu retrahentes ad veritatem, quem pro veritate oppugnaverant. Pro una enim natura duas nunc confitentur, & eos qui contemperationem vel confuſionem dicunt, anathematizant, & Divinitatem Chriſti impaſſibilitate venerantur, & carnis eſſe paſſiones docent, & Evangelicas dividunt voces, & excelſas quidem Deoque dignas Divinitati adſcribunt, humiles verò humanitati coaptant. Tales enim nunc ab Ægypto allatæ ſunt literæ.

Sed hi, qui vix tandem veritatem dogmatis didicerunt, & Evangelicam Regulam normamque edocti ſunt, adhuc ſunt malevoli hactenùs circa illum, qui eis horum Doctor eſt factus, atque illum, qui eos ab errore liberavit, & ad veritatem deduxit, ut impium & hoſtem & operibus & verbis impetere tentant: Et latrando adversùs eum ſatiari non volunt. Sed non ſuperabunt veritatem. Quia res firma eſt veritas Ipſe enim Chriſtus eſt veritas. Et convicit quidem jam, ſicut dixi, adverſitates mendacii, & veritatis radium ſubindicavit, qui coronat veritatis Amatores: Oſtenſurus verò eſt eam clariùs, & falſitatem omninò diſrumpet. Et diſcent qui uſi ſunt eâ, quod ſit Deus in cœlo, qui & ea quæ fiunt conſpicit, & quæ dicuntur audit: Et ponit ſuis Athletis certamina; & leones fame ac furore diffluentes manſuetudinem docet, & ignem ſine menſura nutritum, & nimis accenſum, in auram roris immutat, & incenſu magno iſtum fugacem ſalvum conſervat; & in ciſternam cæni cum Propheta deſcendit, & qui illuc eum miſerant, per bella captivos expellit; ipſum verò æneum murum & turrim robuſtam ſtatuit Barbarorum, qui ei præſtat obſequium; & in bellis verò eniteſcere præſtat, & per duos plerumque fideles multoties dena millia infidelium fugat.

Et hujus rei teſtis eſt Jonathas & Armiger ejus, qui ſoli contra Alienigenas confidentes nutu Divino univerſa Alienigenarum millia fugaverunt, & ab invicem fecêre conſumi. Sed deficiet me tempus narrantem Dei mei Mirabilia, & ejus Providentiam, quæ fit in nobis per ſingulos dies. Hæc igitur ſcientes, Dilectiſſimi & Deo Amiciſſimi fratres, in eum præſumite, qui dixit: *Confidite, ego vici Mundum.* Etſi enim nos miſericordiâ ejus ſumus indigni, tamen propter David ſervum ſuum, & Hieruſalem quam elegit, & procellas extinguet, & tempeſtatem ſiſtet, & in directum denuò ferri præcipiet Eccleſiæ navem.

Joan. 6

CAP.

CAPUT CXXXX. ... 228

Sacra, inquit, *à Ioanne Antiochiæ impetrata tam contra Deo Amiciſsimum & Sanctiſsimum Epiſcopum Hierapolios Alexandrum, quam contra Helladium, & Maximinum, & Theodoretum, Deo Amiciſsimos Epiſcopos.*

ECcleſiarum pacem, & hanc procurantium diligenter omnimodum honorem & affectum, cunctorum cauſſam bonorum exiſtere, ambiguum non eſt. Quia enim concordiæ & Religionis viam intactam & immaculatam cuſtodiunt, hujus rei gratiâ, honore maximo, ac præcipuo fruuntur affectu. Si qui autem ſub ſimulatione Religionis putari cuſtodes quærunt, præcipui dogmatis Corruptores rerum teſtimonio demonſtrantur.

CAP.

CAPUT CXXXXI. 229

Epiſtola, inquit, *Meletii ad Neotherium Comitem*, *qui eum per literas fuerat exhortatus*, *& admonuerat*, *ut Antiocheno reconciliaretur.*

IGnorare videtur Admirabilitas tua, quod nec pro pecuniis, nec pro poſſeſſionibus, neque pro ulla alia, quæ ad hanc vitam pertinet, cauſa ſit hoc noſtrum certamen. Neque ut placeamus hominibus, nunc uſque perſtitimus. Abſit enim ſic nos eſſe veſanos. Qua enim ſub præmii ſpe *pro* propria cauſſa eligimus mori? Qua utilitate ſuſtinemus Principum minas, diſtorſiones, ſeu everſiones, & prætenſionem exiliorum? Aut quid eorum, quæ humana ſunt, prævaluit contra nos uſque adeò, ut ob hoc adversùm cunctos inſtituamus certamen? Et certè videmus eos, qui valdè contentionibus ſtudeant, illatis ſibi à Majoribus violentiis cedere, etiam dum nolint. Unum tantummodò in rebus humanis invictum eſt: Deo dedita conſcientia, illi placita ex toto corde defendens. Recolit enim futurorum ſpes, & eam, quæ ſuſtinetur, beatitudinem, & ad Deum confidentiam: Et alia, quæ multò ſunt univerſis hujus vitæ meliora, quantò per infinita ſæcula porrigentur.

Hinc homines univerſorum præſentium fiunt deſpectores, ſciendo quia etſi à præſenti vita ſolvantur, ſuccedit procul dubio Beatitudo cœleſtis, & cum Domino Chriſto Regni conſortium. Et idcircò non ſolùm pro nihilo præſentia deputant quidam, ſed & pro ſummo beneficio habent, ut liberentur ab eis, bene ſcientes quod futura obtinere non poſſint, niſi à præſentibus liberati. Neque nos igitur, per gratiam Dei, pro gratia vel inimicitiis cujuſlibet hoc certamen inivimus, ſed pro pia fidei confeſſione, pro conſcientia Chriſto devota: Propter quem pro nihilo ea, quæ in præſenti ſunt ſæculo, deputamus. Et quia hæc non

non fingam, audi per partes cum brevitate, quâ poſſibile eſt. Capitula Cyrillus expoſuit plena univerſis hæreſibus, propter quæ univerſus perturbatus eſt Orbis. Collecta eſt Epheſi Synodus: Advenit illuc & iſte ab Antiochia. Et adjudicans tunc Expoſitoris inſaniam, depoſuit eum cum toto Orientali Concilio. Juravit coram Principe: *Quia etſi pœnituerit Cyrillus, non ei reſtituo Epiſcopatum. Eò quod Hæreſiarcha ſit factus.* Et habemus exemplaria horum.

Reverſus eſt à Conſtantinopoli ad Orientem idem Antiochenus: Collegit rursùs in Tharſo Concilium. Scripſit Synodicas literas, in quibus & Cyrillum depoſuit, & eos qui pro eo adſcenderant Conſtantinopolim. Quorum manifeſta ſunt nomina. Ad ultimum venit Ariſtolaus, accepit propoſitionem, ut anathematizaret Cyrillus ipſa Capitula, & ea quæ malè expoſuerat univerſa, & eſſet rectæ fidei confeſſione contentus. Suſcipiens Cyrillus hanc conditionem, per Ariſtolaum ſcripſit Acacio Berrheenſi Epiſtolam verſuum plurimorum, affirmans de Capitulis quod benè ſe haberent, & nunquam repellerentur ab eo. Poſt hæc miſit Antiochenus ad Cyrillum Paulum Emeſenum, qui vadens, agenſque illa, quæ nunc dinumerare non poſſum, ad ultimum reportavit Epiſtolam, quæ Anathematiſmum Capitulorum nec per ſomnium contineret, minùs verò deteriora Capitulis in ſuperficie prædicaret. Ex hac Epiſtola diffamabatur, jam quaſi Cyrillus de his, quæ conſcripſerat, pœniteret: Et ab Antiocheno ita ſuſceptus eſt. Hæc Cyrillus addiſcens ſcribit Conſtantinopolim quibuſdam Clericis ſuis, quod neque pœnituerit de his quæ conſcripſit, neque omninò aliquid eorum, quæ expoſuerat, moverit. Sed neque rogans quemlibet ita receptus ſit, ſed potiùs è diverſo ipſe rogatus ſit, & Antiochenum ſuſceperit. Et horum omnium exemplaria detinemus.

Hæc ipſa verò ad Melitinenſem ſcripſit Acacium, quod nec ſubmoverit aliquid eorum, quæ à ſe expoſita ſunt, neque ullum de Reconciliatione rogaverit, quin potiùs è diverſo Antiochenum rogatus exceperit, ubi unam filii poſt unitionem dixit eſſe naturam. Et ipſe hujuſmodi per totum Mundum clamat, & ſingulis vicibus aſſeverat, quod nec reſpuerit quæ ab eo ſunt ſcripta,

nec repellere patiatur uſque ad mortem. Propterea noſmetipſos ab Antiocheno ſejunximus, eò quod Cyrillo ſic exiſtenti perverſo poſt tanta ſuccubuit, & per ipſam communionis cum eo unitatem ſemetipſum comparticipem ejus effecit. Non propter aliquas quippè, quas nec habemus, inimicitias ad Joannem, ſed propter conſcientiam noſtram, quæ Deo devincta eſt, quam non poſſumus pro humana decipere gratia, etſi multa millia nobis quis inferat mortium. Unde & magnoperè agimus pro illa Perſona, eò quod Deo vincta ſit conſcientia noſtra. Sed dicit, quod Cyrillus Capitula illa reſpuerit. Oſtendat ergo ejus Epiſtolam, nominatim anathematizantem illa Capitula, & Nicænæ fidei confeſſione contentam.

Sed non habet quod oſtendat. Sed pro magno profert nobis Epiſtolam, quæ tantum differt à Capitulis, quantum non per omnia ſic apertè blaſphemat. Sed de hac nobis nullus eſt ſermo. Verùm ſi vult inter nos inimicitias ſolvi, perſuadeat Cyrillo anathematizare per Epiſtolam nominatim omnia quæ malè expoſuit, & Nicæna illa Expoſitione Beatorum Patrum eſſe contentum, ſicut ea Beatus ille Theodoretus Dominus noſter explanavit. Ipſe enim eſt verus illorum, quæ expoſita ſunt, intellectus. Aut ſi hæc non fecerit, anathematizet ipſum cum Capitulis ejus: Hæc auſus videlicet in communicantes omnes, qui eadem, quæ Cyrillus, adſtruunt. Et ſoluta ſunt omnia. Nos enim per gratiam Domini Chriſti diligimus Eccleſiæ pacem. Diligimus verò ita, ut eâ perfruamur devotâ Deo conſcientiâ; non verò ut noſmetipſos per illam gehennæ tradamus. Hoc enim non jam pax eſt, ſed omnimoda exterminatio. Et nulla nobis alia remanebit adverſitatis occaſio, niſi propter piam fidei confeſſionem. Alioquin omni ſumus damnatione digni. Et revera infeliciſſimi omnium, ſi propter viles occaſiones quæ ſunt Divina turbamus.

CAP.

CAPUT CXXXXII. ...230

Reſcriptum, inquit, *publicatum ut terminus eorum quæ ſcripta ſunt ad Magnificentiſſimum Comitem & Vicarium Titum à Glorioſiſſimo Magiſtro Militiæ Dionyſio.*

QUid de Helladio, & Maximino, & Alexandro, & Theodoreto, Reverendiſſimis viris Epiſcopis, definiri cenſuerit Imperialis Clementia, ipſæ Divinæ literæ præfulgentes tuam Magnitudinem poterunt edocere. Quomodò verò & à nobis iidem ſint commoniti, ſubjecta deſignat. Undè Diligentia tua Præceptum noſtrum ſuſcipiens elaboret, ut omni arte & ſubtiliſſima argutia perveniant ad effectum, quæ Imperialis decrevit Authoritas. Nec enim parvâ gloriâ tua Magnitudo fruetur, ſi celeritatem tantæ cauſſæ afferre valueris. Pertinet ad animarum noſtrarum religionem. Pertinet, ut ita dixerim, ad cœleſtis Divinitatis curam præſentis qualitas cauſſæ. Undè dum tuam Magnificentiam & Divinæ literæ, & noſtra Authoritas præparant, commoneat verò per dies ac noctes orthodoxæ pietatis reverendiſſimus cultus, totâ urbanâ tranquillitate ſervatâ, abſque ullo ſtrepitu ac perturbatione, Divinitùs imperatis competens præbebis obſequium.

CAPUT CXXXXIII. 231

Epiſtola, inquit, *Magnificentiſsimi Dionyſii, Magiſtri Militum, quam ſcripſit ad unumquemque Epiſcoporum, qui nominantur in Sacra, ut aut conſentirent his, quæ ab Antiocheno ſunt geſta, & communicarent ei, aut ab Eccleſiis & civitatibus exirent.*

INvictus Dominus non ignorat, quantum ſuo proſit Imperio cultus ſinceri devotio, quantamque ſecuritatem & illuminationem Provinciis præparet fidelis inveſtigatio cultus orthodoxi. Hinc utique & dignus efficitur impetrare, quidquid à propitia poſcendum Deitate crediderit. Neceſſe eſt enim, ut proſperè univerſa contingant, ſi Deo parverit eâ, quæ apud ipſum definita eſt, veritate. Motus igitur ſanctitate congruâ, dum cognoviſſet Beatitudinem tuam Joanni Antiochenæ civitatis Epiſcopo non adeſſe in Sanctis, neque communicare in Myſteriis adorandis, cœleſte Decretum dare dignatur, quod in his, quæ ſunt priora, præfulget, ut aut communices præfato, ac relquis qui cum eo conſentiunt in cœleſtis Divinitatis cultu, aut recedas à civitate & ſancta Eccleſia, cui præeſſe dignoſceris. Igitur Divinis literis pertractatis, unum è duobus facies. Neceſſe eſt enim, ut aut communices Joanni Epiſcopo catholicæ Eccleſiæ, ut ablatis contentionibus ſancta Eccleſia quiete fruatur ac pace, quam peperit, aut contendens formam Divinitùs datam ſubire cogaris. Privaberis enim urbe, privaberis & Eccleſiá, ſi meliori fortè obedire & aſſentire nolueris. Sit igitur deliberationis tuæ, ut Divina & adorabilia Præcepta recipias, ſi iram Principalem declinare deſideras.

CAP.

CAPUT CXXXXIV. 232

Epiſtola, inquit, *Helladii Epiſcopi ad Deo Amiciſsimum Epiſcopum Meletium, quam ſcripſit indicans ei, quod ſunt á Conſtantinopoli Mandata, & de his petens quæ eſſent gerenda Tractatum.*

SUnt verò, quæ mandata ſunt, hæc. Quia & orthodoxè docet Proclus, & Patrocinator eſt, & multam habet fiduciam apud Imperatorem. Et miſſurus eſt ad Antiochenum cum Sacris Synodicam ſuam, ut eam ſuſcipi ante omnia præparet: Et quam qui non receperint, pellantur Eccleſiis. Neceſſe fuit, ut quæ ſcripta ſunt nobis à Regia urbe, à Religioſiſſimo Com-Presbytero Anaſtaſio, & Reverendiſſimo Con-Diacono Thartitio, ad tuæ cognitionem Religioſitatis perducerem. Igitur exemplaria deſtinavi, ut legens atque pertractans celeriter nobis, quod placuerit, demandare digneris, & quid agere debeamus. Nos enim ex tua Religioſitate pendentes, cum tuo gerere volumus univerſa conſilio. Ora verò antè omnia pro nobis, Domine.

CAPUT CXXXXV. 233

Epiſtola, inquit, *Deo Amiciſsimi & Sanctiſsimi Epiſcopi Meletii ad Helladium, per quam reſcripſit, quod neque ipſe ab eis, quæ ſemel piè placita ſunt, abſiſtet, neque credere juſtum eſſet his, qui illa nunciaverunt, dum per opera ipſa docuerint, quod propter tempus á Procli ſint ſuſcitati fautoribus.*

GRatias quidem tuæ Sanctitati ago, Deo Amiciſſime Domine mi, quod talis curæ participes nos adſciſcere dignatus eſt. Ego verò ad ea, quæ nunc ſcripta ſunt, hoc remando tantummodò, quod neque hunc, qui beatificat Maximianum, qui nuper obiit, quique à Cyrillo, & eis, *qui* ea, quæ ejus ſunt ſentiunt, ordinatus eſt, & qui eos pro impietate adversùs veritatem, quantumcumque potuit, adjuvit, neque quemquam novi, quiſquis ſit, qui Joannem vocat Epiſcopum. Neque aliquid eorum, quæ ab ipſo dicuntur, accipio. Sed nec ſi Angelus de cœlo, ſecundùm beati Pauli Præceptum, me perſuadere voluerit. Nam ſi eſſet verè credendum, quod idem vir Neſtorium Deo Amiciſſimum Epiſcopum haberet Epiſcopum, & Cyrilli, deterioriſque ab eo Joannis communionem reſpueret ut Diabolicam, ne tunc quidem per omnia inculpabile foret ejus Ordinationem recipere, etſi multoties millies ante hoc ſchiſma conſecratus eſſe dicatur: Eò quod omninò hæc omnia ex priori perturbatione & inordinabilitate, per quam cuncta dirupta, & in invicem per partes inciſa ſunt, pendeant, nihilque ratum ſit legitimè apud eos. Forſan tamen nihil nobis nocere videretur injuſtitia illa, quæ in Perſonam commiſſa ab aliis videretur, quos à noſtra omninò communione ſuſpendimus; nunc autem quomodò ſanè his credere poterimus, teſtimonium ferentibus quod exiſtat ortho-

orthodoxus, qui pium nominat & Joannem, & manifeſtè dicit quoddam Decretum dirigendum eſſe, per quod pii cogantur ejus approbare Synodicum. Ego igitur, Deo Amiciſſime Domine mi, non abſcedo à priori ſententia, neque patior conſcientiam meam in quocumque decipere, etſi omnes ſe dediderint præſentis ſæculi vanitati, propter eum qui me à principio adſcivit, ut devotam Deo ſervare ſtudeam conſcientiam meam. Jam de reliquo quidquid voluerint agere contra nos, ipſorum ſit hoc in tempore poteſtatis. Hoc ſolum rogo, ut conſuetis orationibus tuis nobis cooperari digneris.

CAP.

CAPUT CXXXXVI. 234

Epiſtola Theodoreti, inquit, *Epiſcopi ad Alexandrum Deo Amiciſſimum Epiſcopum, per quam ſignificavit, quod Magnificentiſſimus Comes Titus, & Sanctiſſimi Monachi inſurrexerint in eum per literas, tanquam qui debebat pacem, communionemq; amplecti Antiocheni Ioannis.*

MUltas per hos dies ſuſtinui perturbationes, multaſque triſtitias, quales nunquam, quarumque alias prætermittam. Venit Admirandiſſimus atque Clariſſimus Tribunus Euricianus cum literis Magnificentiſſimi & Glorioſiſſimi Comitis Titi, tam ad Sanctos Monachos ſcriptis, quàm ad Dominum Jacobum, & Dominum Simeonem, & Dominum Baradatum, & ad nos. Quæ literæ minas continebant, ut ſi non acquieſceremus pacificari, mox nobis projectis ordinarent alios. Et quidem riſi de minis, peſſimè autem me Sancti Monachi afflixerunt, multa pro pace rogantes, ut culpantes. Dum verò iraſcens ego, & malè accipiens iſta, paratus eſſem & civitatem relinquere, & Provinciam, & ad vitam Monaſticam confugere, afflicti promiſerunt uſque ad Gindarum mecum diſcedere, & Antiocheno ſuadere ut illuc adveniret, mecumque loqueretur. Me autem dicente, quod niſi ejicerentur illi, impoſſibile eſſet fieri pacem, direxerunt tres Deo Amiciſſimos Presbyteros & Archi-Mandritas, tam ad eum, quam ad Magnificentiſſimum Comitem Titum, mandantes eis *non eſſe juſtum, ut viros Sanctos, & qui ſuas Provincias ornaverunt, ſic injuſtè & iniquè projicerent: Si quid enim tale fuerit geſtum, perturbationem neceſſe eſt ſubſequi. Si igitur pacis curam geris, dignare venire ad Gindarum, & ſumentes Epiſcopum noſtrum, veniemus ad te.* Igitur neceſſarium duxi hæc ipſa tuæ innoteſcere

Sanctitati, ut eam nihil eorum, quæ agimus, lateat. Ire verò ad Antiochiam omninò interim recuſavimus. Oret igitur Sanctitas tua hoc, quod Deo placeat, diſpenſari, & ea fieri, quæ expediunt ſanctis Eccleſiis.

CAPUT CXXXXVII. 235

Epiſtola, inquit, *Deo Amiciſſimi Epiſcopi Alexandri ad Theodoretum, quam reſcripſit ad hæc, quæ ab illo ſunt ſcripta, dirigens ei conditiones quaſdam de ipſo negotio*

TUa quidem Sanctitas benè fecit, in Scripto nobis, quæ nuper acta ſunt, indicare. Ex parte autem nobis hæc ipſa & opinio nunciat, quæ ſuper ea quæ dicuntur, & ea quæ aguntur, ſolet adjicere falſitatem. Verumtamen ego per gratiam Dei, quæ me nunc uſque roboravit, ſpero quod nullius metuam minas, ut aut impio Cyrillo communicem, aut Orthodoxiæ Proditoribus, qui & anathematizaverunt eam, & orthodoxum dejecerunt, ut ex hoc, quod ad ipſos attinet, clarè ubique falſitas prædicetur. Nam quod creſcat apud eos atque proficiat mali nominis hæreſis, puto quod & ipſa, quæ nunc à Conſtantinopoli ſcripta ſunt, tuam docuerint Sanctitatem. Et in Antiochia verò non unus, nec duo, nec decem tantùm de Hierapolitanis adfuerunt in Eccleſia, inter quos erat & Dominus meus Deo Amiciſſimus Presbyter Maranas, quando & Macedon in majori hebdomada in Cœmiterio, & Anthonius Chalcidis Epiſcopus in Eccleſia ſancti Zachæi apertè Deo-Paſſianam hæreſim prædicaverunt. Hæc ſcribere ſum coactus, nimis ægrè ſuſcipiens, propter ſanctorum Monachorum contra nos curioſitatem. Rogo igitur, ut etiamſi omnes mortuos ab initio Mundi reſuſcitent, ſiquidem quieſcant. Orent pro nobis. Si autem damnant nos, parcat illis Deus. Nec enim majoris authoritatis ſunt, quam de cœlo Angeli, & quam Chorus ille Apoſtolorum: Quos anathematizavit per Paulum Chriſtus, ſi quid præter Evangelium Chriſti evangelizare præſumpſerint. Si unquam verò contigerit, ut

alicui

alicui eorundem Sanctiſſimorum Monachorum tua Sanctitas colloquatur, & ſuper hoc moverint ipſi ſermonem, ſuade illis ex me, quia ſecundùm veritatem, nec ſi mihi totum cœlorum Regnum Joannes, cujus non eſt Dominus, dederit, non autem dico Raſaphas, & alias hujus ſolitudinis civitates, ei communicare ſuſtinebo, niſi priùs correcta fuerint conſequenter illa, quæ per Orbem terrarum ſunt operata hoc fidei naufragium. Memor enim ſum dicentis: *Quia neque altitudo, neque profundum, neque præſentia, neque futura, neque alia creatura poterit nos ſeparare à charitate, quæ eſt in Chriſto Ieſu, Domino noſtro.* Rom. 8. Et gratias ago Deo, quod cum illis ſunt & Synodi, & Sedes, & Regna, & judices: Nobiſcum verò Dominus Deus, & munda atque intemerata fides in eum. Et per ſanctas orationes tuas, quia niſi me timor Dei retineret, non exſpectarem violentiam per ſæculi Poteſtates inferendam: Sed ne Chriſti Gregem videar prodidiſſe, neceſſitatem ſuſtineo. Sciens igitur Sanctitas tua Propoſitum meum, ſi ei id placuerit, & Antiochiam introire non renuat: Et quidquid novit aliud agere. Ego enim quæ à principio definivi, in ipſis permaneo. Quia verò non ſim contentioſè diſpoſitus, ſed habeam piæ condeſcenſionis affectum, & eam gratè ſuſcipiam, & hæ, quas nunc direxi chartas, tuæ ſatisfacient Sanctitati.

Satis oſtendit Beati Theodoreti ſubjecta reſponſio, ſi tamen verè has ejus eſſe approbemus Epiſtolas, eum reverentiâ & affectu Archi-Epiſcopi tunc ſui hujus Alexandri, & adverſitate beati Joannis Epiſcopi, & voluntate omnes ſecum pariter uniendi, non verò Neſtoriani erroris aſſenſu ad univerſalem pacem tardiùs acceſſiſſe. Quippe qui & unitivæ beati Cyrilli Epiſtolæ fidem, quam tantopere nititur impugnare Neſtorius, perſeverantiſſimè ab initio approbavit, & prætulit duorum E-

piſcoporum cauſſæ, dejectioni Neſtorii, & Anathematiſmo Dogmatis ejus. Et nunc ad hæc ad omnes illius conditiones Alexandrum Epiſcopum ſuum conatur adducere. Et poſteà hoc per multas cum ſingulis efficaciſſimè egit Epiſtolas, ut omnes ad unitionem perduceret. Quod & in cunctis, eo ſuadente, pauciſſimis exceptis, ſuo ſtudio, annuente Dei gratiâ, adimplevit. Vndè & magnas inimicitias ſuſtinuit eorum, qui uſque ad finem ſuo errori pertinaciter adhæſerunt.

CAPUT CXXXVIII. 236

Epiſtola, inquit Irenæus, *ad Deo Amiciſsimum Epiſcopum Alexandrum*, *quam* Theodoretus *reſcripſit*, *ſignificans ei*, *quod legerit directas ſibi conditiones*, & *unam tanquam minùs ſe bene habentem* non *probaverit*.

LEgens tuæ Sanctitatis Epiſtolam, inſpiciens verò & tria exemplaria, magis illud ſine nomine approbavi. Duorum namque priorum unum quidem ſimplex erat, alterum verò intemperatè ardens. Benè autem ſe habens mihi illud eſt viſum, quia & condeſcenſionem cum menſurâ habuit, & acribiam laudabilem. Continebat enim, ut intenderemus in illa ſynodica, & quæreremus ſi ſuperfluum nihil haberent, & rectæ fidei conſonarent, nullumque haberent aſſenſum ad ea, quæ Epheſi malè ſunt geſta. Et ſuſciperentur pro Eccleſiæ pace. Alioquin omni modo fugiantur atque refutentur. Dignetur igitur Sanctitas tua, ut ſi ab Oriente redierint, qui hæc ipſa deportant, inſpicias & quæras, & nobis quod verum ſit innoteſcat. Ego enim murmur audivi, quod is qui nunc obtinuit Sedem, orthodoxè docet. Et docuit verò me hoc per literas clarè Dominus meus Sanctiſſimus, & Deo Amiciſſimus Epiſcopus Helladius: Et eorum, quæ mihi ab eo ſcripta ſunt, tuæ Sanctitati Reſcripta transmiſi. Direxit verò mihi & exemplar Epiſtolæ Domini mei Sanctiſſimi, & Deo Amiciſſimi Epiſcopi Eutherii, eandem virtutem continens. Rogo igitur Sanctitatem tuam, ut legens hæc, ſicut de recta fide, ſic & de Eccleſiarum cogites pace, quæ ſecundùm veritatem nimis commoventur, & facti ſumus univerſo Populo ridiculum. Si autem tuæ Sanctitati videtur, ut conditiones Antiocheni pro pace ſuſcipiamus Eccleſiæ, ut excluſis his, qui ab eo iniquè ſunt ordinati, foris ab Antiochia colloquamur, &

hoc facies ſicut tuam decet Religioſitatem. Non autem tuam lateat Sanctitatem, quia & ego Antiocheni ad Piiſſimum Principem literas legens, valdè meâ animâ dolui: Quia evidenter novi, quod Scriptor ejus, idem ſentiens, abſque judicio & juſtitia condemnavit eum, qui nihil noviter ejus doctrinam docuit. Anathematiſmus verò illic inſertus ſufficiens eſt quidem plus & ab ipſo dejectionis aſſenſu perturbare legentem. Verumtamen non indefinitè, ſed cum quadam determinatione poſitus modicam quandam præbet conſolationem. Non enim dixit: *Anathematizamus ejus doctrinam*, ſed *Quacumque ab eo alienè, ſive quocumque modo dicta vel ſenſa ſunt præter Apoſtolicam doctrinam.* Ego quidem præſumpſi rogare, tuæ verò ſit Sapientiæ & pertractare quod expedit, & non iraſci, ſed intentionem noſtram perquirere.

CAPUT CXXXXIX. 237

Epiſtola, inquit, *Deo Amiciſsimi Epiſcopi Alexandri, quam denuò reſcripſit Deo Amiciſsimo Theodoreto, dirigens ei & proœmium Synodicorum Procli.*

NOn ignorat Sanctitas tua, quid ſit quod me à communione Antiocheni à principio ſequeſtravit. Scit hoc & Oriens, & Occidens, & Septemtrio, atque Meridies. Et nullus mihi eorum ſermo eſt; quia aut vituperent, aut accuſent me, aut mihi contumelias ingerant. Semovit autem me non Ordinationum turba, per quas iniqui viri promoventur, & illis Dei proponuntur Altaribus, quæ ad Antiochenum minimè pertinent; ſed proditio fidei, & communio Hæretici, depoſiti quidem priùs à ferè ducentis Epiſcopis, cedente verò nunc ei communionem Joanne & Paulo. Et hanc conſtantiam & habui & habebo, confortante me Deo, ut nulli eorum communicem, qui communicant Cyrillo, non excutienti & anathematizanti in Scriptis impia ſua Capitula. Et ſi hic, qui nunc communicat ei, dicatur orthodoxus, & vel nunc ab orthodoxis ordinatus, vel ante confuſionem & iniquitatem, quæ Epheſi facta eſt, conſecratus, & ſi ipſe multis millibus vicibus anathematizet impia Cyrilli Capitula, non verò etiam communionem Cyrilli confutet: Quicumque talis eſt, meus Communicator eſſe vel dici non poterit. Quæ autem ſubindè cognovi, & quæ agnovero, aut per verbum, ſicut coram Domino à dignis fide viris, aut per literas, vel quæ ſit confuſio prædicationis in Eccleſia Conſtantinopolitana, vel quæ virtus ex indè allatorum Synodicorum, vel quæ corruptio quorundam noſtræ Provinciæ Epiſcoporum, qui Antiocheno adjunguntur, & in omnibus circumferuntur cum Ægyptio, ſcribere ſuperfluum duco, unam habens intentionem, quam & cuncti, qui nos ſciunt, noverunt, ut habeam conſtantiam

pro

pro ſana fide, & fugiam hæreticam communionem. Verumtamen prædictorum Synodicorum Prooemium ſtudioſè tranſcribens, quippe ut quòd mihi ſat eſt ad ſatisfactionem cauſſæ præſentis, exemplar ejus tuæ Religioſitati direxi. Memor enim ſum & eorum, quæ paulò antè mihi à tua Sanctitate mandata ſunt, quam ea teſtificari pro me arbitror, quod hoc fuerit planè Propoſitum meum, Deo, niſi fallor, illuminante mentem meam, talemque ſatisfactionem condente in ea, ut neque tribulatio, neque anguſtia, neque perſecutio, neque fames, neque nuditas, neque periculum, neque gladius ſeparet nos à ſana fide, ut tempori potiùs, quam pietati militemus.

CAPUT CL. 238

Initium Synodicæ Eccleſiæ de Proclo factæ.

NOn minùs, quam quandolibet, etiam nunc opportunè oſtendit gratia Dei ſuam manifeſtiſſimè bonitatem, contra malitiæ magnitudinem, Eccleſiæque ægritudinem virtute clementi reſiſtens: Et dum grave profundum metueretur, veloci efficacique medicamine curans, & futurum periculum admirabili & inſperato quodam ſalvationis modo præveniens. Quoniam quidem multa medio tempore tempeſtas tenuit ſeditioſorum, qui ex corruptificis ſeminibus Doctrinæ Neſtorii ſurrexerunt, & inſiſtebant, dum pro ſanctiſſima Eccleſia in medium ſtaret ſanctæ memoriæ Maximianus, qui omni quidem diligentia uſus eſt ad hujus mali peremptionem, nec tamen ſuffecit hanc malam plantationem eradicare. Igitur dum ſubitò idem Beatiſſimus à præſenti vita migraſſet, tanquam facultatem præſumptionis ſuſciperent, qui hanc parturiebant ſeditionem, neque in occulto habere, neque abſconditam nequitiam ſuam continere dignati ſunt, ſed coacervatæ Multitudines in multis partibus civitatis Neſtorium publico clamore repoſcebant. Et urbi pericula, Eccleſiæqne minabantur incendium. Et certè iſta etiam ſub illo beatæ memoriæ, huic repugnante languori.

CAPUT CLI. 239

Epiſtola, inquit, *Theodoreti ad Deo Amiciſsimum Epiſcopum Alexandrum, quam ſcripſit indicans, quod multa oportet cogitare de pace, & maximè quia certi eſſent, qui Thronis eorum inſidiarentur.*

PRæſtitit gratia Dei regreſſum Domini mei Reverendiſſimi, & Deo Amiciſſimi Donati Presbyteri, & Acacii Diaconi. Et ab illa, quâ defruebamur conſumebamurque, cura liberavit. Quæ verò ſit eorum, qui ſurſum ſunt, intentio, ex allatis ab eo literis tua Sanctitas noſcet. Omnes enim vel in quocumque nobis ferre adjutorium deſiſtentes, pro pace nobis conſilia obtulerunt. Qui verò valdè ſunt zelotæ, verentes hoc peſſimum tempus, nec literis nos dignos eſſe duxerunt. Integriùs verò hæc addiſcet Sanctitas tua à prædictis Deo Amiciſſimis viris. Quæ agnoſcens rogo, ut quod Eccleſiis expedit, in commune cogitetis. Inſtantia enim noſtra, ut video, ad nihil ſuave proficiet, ſed perturbationes Eccleſiis, & Populos, qui paſcuerunt à nobis, lupis cruda vorantibus tradet. Claret enim quod exitus noſtros intendunt. Et erunt producendi pro nobis. Et timor eſt, ne pro hac nimia acribia pœnas Deo ſolvamus, ea quæ noſtra ſunt intendentes, & non conſiderantes quod Populis expedit. Omnia ergo penſans & librans Sapientia tua, & lucrum lucro, & damnum damno contraponens, eligat majus lucrum, & minus damnum. Sic enim & Deo, ut puto, placebimus, & conſcientiam minimè vulneramus, & eis, qui ubique in nos adſpiciunt, proderimus, & commiſſos nobis populos non perdemus. Sufficiens verò eſt Dominator omnium Deus, & ſanctarum Gubernator Eccleſiarum, quid agi debeat, per tuas nobis orationes oſtendere, & ab his multis ac peſſimis nos voluminibus liberare, & modicam nobis ſerenitatem, tranquillitatemque donare.

CAP.

CAPUT CLII. ...240

Epiſtola, inquit, *Deo Amiciſsimi Epiſcopi Alexandri ad Theodoretum, quam reſcripſit rogans quidem non ſibi de eiſdem fieri importunitatem, dirigens verò ei literas à Conſtantinopoli Deo Amiciſsimi Monachi Parthenii.*

DUm ſæpè tuæ ſcripſerim Sanctitati de his, ſuperfluum puto eadem de eiſdem reſcribere. Rogo igitur Religioſitatem tuam legere Epiſtolas, quas tibi ante tranſmiſi, & non mihi exiſtere importunum. Vivit enim Dominus Deus, lucrum conferens lucro præfero ante omnia deſiderium Dei, & Regnum cœlorum honori & gloriæ ſæculi hujus. Et damnum damno comparans approbo magis eam, quæ hìc eſt, expulſionem, & exilium, & temporalem mortem, & opprobrium hominum, & irriſiones æterno tormento. Non verò miretur Religioſitas tua: Quod tu quidem ſcribas illa, quia Cyrillum putas orthodoxum; ego verò iſta, quia Cyrillum habeo hæreticum ab omnibus, quando expellebant temporibus noſtris Beatiſſimi Epiſcopi, ut pauca de pluribus dicam, Meletius, Euſebius, Barſes, & reliqui omnes. Sciebat hæc Deus, & præ omnibus pro Eccleſia cogitabat. Et rationem non exegit ab eis, qui idcircò propulſi ſunt. Quare non communicantes hæreticis *non* permanſerunt in Eccleſiis ſuis. Et ideò, confortante me Deo, paratus ſum cum omni ſatisfactione & coram Principibus, & Præſidentibus, & coram Synodis de ſola noſtra ſpe fiducialiter agere, & omnia, ſi Deus permiſerit, ſuſtinere. Quidquid ergò tua Sanctitas novit expedire Dei Eccleſiæ, quæ tibi commiſſa eſt, id agat: Meam namque ſententiam novit Deo Amabilitas tua. Verumtamen ea, quæ mihi ſunt ſcripta à Deo Amiciſſimo Presbytero, & Archi-Mandrita, ſervo Dei Parthenio, Religioſitati tuæ *tranſmitto*, hoc neceſſarium putans.

CAPUT CLIII. 241

Epiſtola, inquit, *Parthenii Presbyteri & Archi. Mandritæ, ad Deo Amiciſsimum Epiſcopum Alexandrum.*

SCripſit mihi Sanctitas tua, quia diminutum ſit tuæ Sanctitatis gaudium, eò quod ego de his, quæ tranſierunt inter hos dies, tuæ Religioſitati non ſcripſerim: Quaſi nos remiſſiores utique fuerimus effecti Hoc ergò cognoſcat Sanctitas tua, quia quælibet inſurgat tribulatio contra nos, ſicut & multæ per dies ſingulos excitantur, quas & tacemus, ne arroganter fingere aliquid videamur, non nos evertunt à recta confeſſione, quam tenemus in Chriſto. Et quod ita diſpoſiti ſimus, ipſe Dominus vobis innoteſcet. Sicut enim qui quotidiè incipit pati, ſic ſtamus, ſcientes quod & mercedis Retributor finem cujuſque ſuſtineat: Quia non inchoare tantummodò unumquemque apud eum, ſed & perficere facit eſſe laudabilem. Quod & tua nos Sanctitas ſæpè edocuit cum Sanctiſſimo illo, & Deo Honorabili Archi-Epiſcopo noſtro, & teſte Chriſti, Domino Neſtorio.

Scito Domine mi, quod hi qui hìc ſunt, proficiunt magis in reprobam mentem. Nunc quidem impaſſibile id quod Divinum eſt, prædicantes, nunc autem velut ex pœnitentia aut oblivione evertunt id, quod paulò antè dixerunt, & diſpenſationem denegantes prædicant phantaſiam: Et omnia omnibus & dicere licet
Pſalm. 11. & facere. Et ſicut ſcriptum eſt, *Labia noſtra à nobis ſunt: Quis noſter Dominus eſt*. Volunt autem & nos ſibi communicare ad hominum deceptionem. De credulitate autem dicunt: *Habe qualem vis fidem, tantùm communica nobis*. Sed abſit, ut nos à veritate alieni eſſe patiamur uſque ad vitam & mortem. Veritas verò eſt confiteri Dominum noſtrum Chriſtum Filium Dei vivi, Deum perfectum, hominemque perfectum. Et damus paſſiones quidem humanitati.

tati Chriſti, Divinitati verò miracula: Unum Chriſtum, unum Dominum prædicantes, qui deſcendit, paſſus eſt ſecundùm Carnem, venturus in gloriâ Patris judicare vivos & mortuos. Hanc tenemus fidem, quam & à veſtra Sanctitate didicimus. Et in ipſa perſiſtimus. Et ab hac confeſſione uſque ad vitam & mortem nullus nos poterit ſeparare. Conſtantia enim Sanctitatis tuæ circa veritatem clauſit omnibus os, & excitavit etiam dormientes. In uno enim climate Orientis exiſtens uſque ad Occidentem, & ultra perlucens, clarior conſpiceris à Sole viſibili, illâ quâ Chriſtum diligis charitate. Dignare verò orare pro nobis, & bonum nuncium de optabili tuæ Sanctitatis incolumitate præſtare.

CAPUT CLIV. 241

Epiſtola, inquit, *Deo Amiciſsimi Epiſcopi Alexandri ad Acilinum Barbaliſsi Epiſcopum, qui indicaverat ei, quod multam inſtantiam ſuſtineret Magnificentiſsimi Loci Servatoris Titi, his qui ſunt in Caſtro mandantis, ut aut præparent eum introire ad Antiochenum, aut de eodem Caſtro propellerent.*

UT eadem ſcribam, mihi quidem ſegnities non eſt, tuæ autem Religioſitati eſt munimen. Sciens ergò Sanctitas tua, quia & permanſionis & exitus tui rationem redditura eſt Domino Chriſto, id faciat quod cum tractatu & deliberatione perſpexerit. Hanc Epiſtolam verò ſcripſi, non quod mihi diſpliceat tuæ Sanctitatis actio, abſit; ſed potiùs ut quæ me muniunt, diſpenſarem. Si verò illa etiam nunc firma ſunt, quæ priùs indicaveras, quæſo ut minimè contriſteris. Juxta Rom. 8. Apoſtolum namque dicendum eſt: *Non ſunt condigna hujus temporis paſſiones ad futuram gloriam, quæ revelabitur in nobis. Et quia nobis donatum eſt, non ſolùm ut in eum credamus, ſed & patiamur pro eo.* (Ad Phil. 1.) Ego verò hoc ſcribo, quod & præſente Religioſitate tuâ crebrò dicebam, quia duæ me cauſſæ ab omni ambiguitate perliberant: Quod mihi conſcius non ſim eſſe me militiæ deſertorem, & Chriſti Ovium relictorem, ut aut Imperiali neceſſitate compellar, aut ab univerſo conſonanter meo Grege repudier. Quæſo igitur, ut hæc ipſa apud te etiam ipſe confirmes, & aut publicam neceſſitatem, aut refutationem tui Caſtri ſuſtineas.

CAP.

CAPUT CLV. 243

Epiſtola, inquit, *Meletii ad Deo Amiciſsimum Epiſcopum Alexandrum, quam ſcripſit cognoſcens, quod poſt introitum Deo Amiciſsimi Epiſcopi Theodoreti in Antiochiam commoti Cilices de rebus propoſitis diverſa tractarent.*

CLarè Deus tuæ revelat Sanctitati, & non nulli abſcondere volunt, quod omnes quæ ſua ſunt quærunt, non quæ Jeſu Chriſti. Ego autem promiſſionibus credens eorum, qui hæc à tua percunctati ſunt Sanctitate, id eſt, utrumne oporteret ſcribere, an minimè. Erant enim nimii, ut & eſſe videntur, pro pietate omnia gerere promittentes. Sic præſumpſi tuæ pridem ſcribere Sanctitati, ut minimè pigritares uſque ad nos iter aſſumere. Neſcio autem quomodò contra verba propria venientes, in rebus alio tempore alias nobis formas oſtendunt, perturbationemque animæ. Id eſt, in his, quæ eis ex neceſſitate placuerant. Quippè per iſta monſtrantes, & nunc quidem iſta interrogantes, nunc verò alia proponentes, *quia* nullam ſtabilitatem ſuæ ſententiæ habent: Sicut de illis animalibus fertur, quod in adſpectu cernentium colorum varietates ſubitò mutent. Et videtur mihi, quod eos tædeat, quod & uſque ad præſens ſimulationem ſervaverint, & non primi aliorum Diabolo ſemetipſos addiderint. Sed quidem quid alii velint, nos ſatagere non oportet. Nam & priùs mandantes, ſi oportet dirigi eas, quæ dicuntur, Benedictiones, an non, & ex mea ſententia cognoſcentes non modo eas dirigi non debere, ſed nec ab eis ſuſcipi literas, omnia contraria peregerunt. De me autem noverit, Deo Amiciſſime Domine mi, quod ex quo cognovi factam cum Impio Cyrillo conjunctionem ab Antiocheno, ſemel tantùm per Ma-

Magiſtrianum literas ejus accepi, quas & in Latoris faciem jeci; ita ut nec ipſe præſumeret à nobis reciprocas poſcere, neque ille nobis ulterius Scripta tranſmitteret. Omnem, quæ cum tua Religioſitate eſt in Chriſto, Fraternitatem ego, & qui mecum ſunt, plurimùm ſalutamus.

CAPUT CLVI. 244

Epiſtola, inquit, *Deo Amiciſsimi Epiſcopi Alexandri ad Deo Amiciſsimum Epiſcopum Meletium, quam ſcripſit, eum quidem approbans pro tali conſtantia, reliquorum verò inconſtantiam reprobans, & indicans perſecutionem factam Deo Amiciſsimo Epiſcopo Acilino.*

QUia Cilices, paucis exceptis, ſemper & calidi & tepidi fuerint, ut non dicam, frigidi, & ſublimes & humiles, quales etiam nunc inventi ſunt apud nos, tuam non latuit Sanctitatem: Quæ & meam de his ſententiam novit. Semper enim, dum ad eos ſcriberem, in tuæ Sanctitatis judicio poſui, utrùm hæc eadem dirigerentur, an non. Habemus verò etiam nunc, per gratiam Dei, eandem de Cilicibus conſolationem, ſicut & priùs habuimus. Hoc eſt, Divinitùs datam conſtantiam, & invincibilem zelum ſanæ fidei, tuam Sanctitatem. Suffecit enim Deo & unus, quando ſubmerſit Orbem generale naufragium: Et tres in Babylone, quando per terrorem fornacis accenſæ omnes Idolo ſervierunt. Rogo igitur Sanctitatem tuam, ne refutes ſæpiùs nos ad præſens inſtigare certamen. Ecce enim clarè videmus illud Iſaiæ impleri Prophetæ, quod ait: *Contritio & infelicitas in viis eorum, & viam pacis non cognoverunt. Et non eſt judicium in viis eorum.* Pſal. 13. *Semitæ namque eorum, per quas ambulant, perverſæ* Iſaie 59. *ſunt, & neſciunt pacem. Ideò Iudicium receſsit ab eis.* Et Beati, ac ter Beati, qui oppugnantùr à talibus per Eccleſiam malignantibus. Quapropter beatifico nunc Dominum meum Deo Amiciſſimum Epiſcopum Acilinum, à Barbaliſſo ab eis expulſum, qui pariter eſt nobiſcum, & olim coronas emeruit. Sole enim clariùs ferè ab incunabilis converſatus eſt, nunc verò per calumnias & factiones à ſua abjectus Eccleſia per Magnificentiſſimum loci Servatorem, atque fortiſſimum. Sed ora, quæſo, & pro hoc ipſo, qui me rogavit id ſcribere: Et pro conſtantia, ut Dei voluntatis ſignaculo roboretur.

CAPUT CLVII. ...245

Epiſtola, inquit, *Heſychii Caſtabalenſis Epiſcopi ad Epiſcopum Meletium, indicans quod perſuaſo Antiocheno, ut in literis nihil ſuperfluum poneretur, id eſt, de Neſtorii depoſitione, Perſonæ communicaverint hi, qui erant ex ſecunda Cilicia.*

SIcut illic de præſenti tuæ Religioſitati promiſeram, quæ in cauſſa contigerint, nunciare, ſtudui per has literas id implere. Convênit igitur per gratiam Dei Chriſti, ut his, quæ in illa Epiſtola ſuperfluè legebantur, excluſis, ſuſcipiantur illa, quæ benè & Apoſtolicè dicta ſunt à Domino meo per omnia Deo Amiciſſimo, & Sanctiſſimo Joanne. Ut & Sanctitate ejus perfeci, ut per has nunciemus, & quæ ſint, quibus aſſenſimus, & quæ, à quibus abſtinemus. Sciat autem ſubtiliter Sanctitas tua ex his, quas ad eum dictavimus literis, quarum deſtinavi Reſcriptum. Et dignare, quæſo, quod tamen non ut miniſtrans conſilium ſcribo, ſed ut commemorans, ſic de hac cauſſa tractare, ſicut à ſancto ac beato Domino illo noſtro nutritus: Ut modis omnibus maneat indiſruptum corpus Eccleſiæ Domini Chriſti.

CAP.

CAPUT CLVIII. 146

Velut ut Anagnoſticum, inquit, *Deo Amiciſſimi Epiſcopi Meletii ad Maximinum Epiſcopum Anazarbi.*

HI quidem, qui ſcripſerunt, quâ intentione ſcripſerint, non habeo dicere. Sed illud novi, quod nos ad impia manifeſtè invitent. Namque præbendo conſilium, ut ne Eccleſias obtineant hæretici, nos eas potiùs Joanni communicando teneamus, quid eſt aliud dicere, niſi ne alii hæretici futuri ſint, vos potiùs eſſe hæretici feſtinate? Claret enim, quod qui his communicare delegerit, qui omnes hæreſes incongruitate vicerunt, unus eorum ipſe quoque ſuâ communione reddatur. Sicut enim qui adhæret Domino, unus eſt ſpiritus, ſic & qui adhæret hæreticis, unus eſt ſpiritus. Nam quid eſt aliud cum talibus una communio, niſi ad eos conjunctio per animæ affectum? Quare de his propriè fortaſſe dicetur, quod qui eis adhæſerit, unus ſit ſpiritus. Hæc autem clariùs indicavit Humilitati meæ Deo Amiciſſimus Epiſcopus Helladius per literas, quæ mihi ſunt redditæ tertiâ ſabbathi, meridie, quas etiam mandare tuæ diſpoſueram Sanctitati, niſi Lector cùm tuo, ad quod reſpondeo, Anagnoſtico perveniſſet. Illi autem reſcripſi, quod per gratiam Dei nec noverim illos, qui ſemper quidem contra nos ſynodos facere meditantur. Sunt verò à ſemetipſis depoſiti: Nec reputo eos ullatenus. Qui enim ſunt illi, qui nos ad Synodum provocent? Quos oportebat, ſi tamen juſtitia ſervaretur à nobis, ad judicium provocari, & eorum, quæ ab ipſis iniquè & inſanè ſunt præſumpta, reddere rationes. Igitur nec reſpondebo ullatenus ei, quem direxerint, ſi tamen reverà venerit aliquis; ſed ad Directores ſuos inhonoratum remittam. Si verò habere viſi fuerint Principis nutum, tunc credens ex permiſſione Dei eſſe hanc rem, & per has tentationes bonam circa ſe devotionem monſtrare, abſcedam potiùs ab Eccleſia iſta, opere docens per gratiam Dei quemque volentium, ut Barathrum

perditionis effugiant, quàm patiar communicando eis in hac Eccleſia permanere, & memetipſum omnibus prodere.

Quæ ad tuam Sanctitatem nunc à me dicenda provideo ſuper conteſtatione Clericorum. Ridiculum namque eſt, ſicut illi non trahuntur ad curiam, ego meam fallam conſcientiam coram Deo, & perdam & me & Populum, quem mihi commiſit, dum me illi ſequi debeant, ſi benè præfuero, & ſicut dux fuerit Dominus Chriſtus. Manifeſtum verò eſt, quia eum qui pro pietate certat, non ſolùm nihil metuere oporteret, ſed & ad ſuſtinendum dira omnia eſſe totâ devotione præparatum, nè perdat pretioſiſſimam Margaritam. Me verò confortante Deo, de Eccleſia mea exiero: Si ita contigerit, non ſolùm mancipem nominent, ſed & ſi quid eſt pejus, & quidquid aliis vilius. Si autem volunt, & ad Forum purgandum me deputent, ut manibus meis plateæ pulverem mandem: Sicut in Judicum fieri ſolet adventu. Si verò & his eſt aliquid deterius, ad aliud adjudicent. Nam cujus votum eſt pro conſcientia Chriſto devincta & per cuſtodias expendi, & per omnem tormentorum ſpeciem trahi uſque ad ultimum ſpiritum, huic quid de omnibus cæteris pertinebit? Pro qua re mihi eveniet tuæ Sanctitatis orationibus, ab Eccleſia, ſi hoc Deo videtur, & ſi tempus reſtat, abſcedere, opere cunctis, qui mihi commiſſi ſunt, demonſtrante, quomodo ſit ab eis perditorum fugiendus aſſenſus. Si verò aliquis me ſequi voluerit, lucrabitur ſemetipſum. Alioquin ego, quod facere debui, faciam, ſi me dignatus fuerit Dominus Deus. Credo autem quod dignetur pro ſua clementia. Quid autem mea intereſt, utrùm multi, an pauci ſint mei conſortes.

Nam ſi quidem Antiochenus inſtiterit, non contriſtat, etiamſi nullus adjutor ſit. Si verò Imperiale Præceptum neceſſitatem ſimul intulerit, nihil proderunt ſolatia plurimorum. Quippe qui & abſque hoc, ſi à me non perditus fuero, nec ſic quidem aliquid mihi pertinet propter Chriſtum, cui commiſi ſpes meas. Excepto quod infelicium perditionem potero lamentari: Quia non oro ex ipſorum perditione lucrari. Verumtamen Dominus Macarius, ſicut ſcimus, ex quo ejus agnovi miſeriam, nec ſcripſit ei, nec fecit ut de Epiſcopo mentionem. Quod ſi eum minimè depoſuit, non tamen idcircò ei communicare dicendus eſt. Non enim

enim potuit Synodum facere contrà eum. Quod autem ad ſe attinet, fecit, ab eo ſe animo ſeparando, qui ulterius nec ſcripſit ad eum, nec eum nominavit Epiſcopum. Immò & è contrario in collocutionibus amariſſimè ejus faciens mentionem. Nam nec nos nunc Cyrillum & Joannem ab Eccleſia fecimus alienos, ſed non ob hoc communicare eis credendi ullatenus ſumus, donec illorum perditionem noſtris animis inducamus. Et quidem miſeriæ meæ per gratiam Dei iſta voluntas eſt. Si verò Joannes anathematizaverit iſta Capitula, cumque eis Cyrillum, qui ea expoſuit, & agit pro eis, & non ſubſcripſerit Ordinationem Procli, per hoc utcumque compenſans ea, quæ contra Deo Amiciſſimum Epiſcopum Neſtorium iniquè præſumpſit. Etenim Proclus amplectitur procul dubio Cyrilli & Joannis communionem. Undè & de ea, quæ dicitur, ejus confirmatione Synodicam utriſque tranſmiſit. Si ergò Joannes hæc fecerit, & Deo Amiciſſimum Neſtorium Epiſcopum fuerit ſe habere confeſſus, non dictum tantummodò, ſed ut eum in Eccleſiam introducat, & cum eo ſedeat, tunc cum noſtra ipſorum ſecuritate, ſeu munitione amplectemur ejus communionem. Præter hæc autem decies millies ab Eccleſia pelli exorem, & per univerſa mortis genera tranſire, quàm communionem ejus amplecti. Etiamſi nullus è Clero vel Populo hanc beatam viam carpentem me ſequi voluerit.

CAPUT CLIX. 247

Synodica, inquit, *Maximini*, *& eorum qui erant ex ſecunda Cilicia, ad Antiochenum de communione. Et de Capitulis fecit ut hæreticis mentionem.*

SUſcipientes tuæ Sanctitatis literas per Dominum Admirandiſſimum Comitem Neoterium, omninò delectati ſumus ſuper expoſitione fidei Sanctitatis tuæ. Quomodò priùs ſanctorum beatorumque Patrum, qui Niceæ convenerunt, tua Sanctitas fecerit mentionem, deinde illorum Sanctorum propoſuerit nomina, qui ſemper claritate rectæ fidei micuerunt, & pro pietate fortiter decertando coronati ſunt. Hæc clarificaverunt animas noſtras: Hæc corda noſtra feſtivitate repleverunt. Nihilominus verò Anathematiſmi contra omnis contaminationis & impietatis Apollinarium, & abominandiſſimas expoſitiones ejus nos ſupergaudere fecerunt. Et oramus ut ſanctum tuum caput donetur nobis longiſſimo tempore, perpetuò hæc exponens, ſimul & admonens. Quæ enim præterita vel ſcripta vel dicta ſunt, aliena ducimus à ſanctorum, beatorumque Patrum fide. Expoſitioni verò tuæ Sanctitatis, Orthodoxæ exiſtenti, & ſatis clarè prædicanti piam fidem, acquieſcimus. Et non nos dijudicet Religioſitas tua, eò quod hactenus ad Paternas tuas ulnas non percurrimus. Etenim ſemper nos omninò turbaverunt illa Capitula, quæ & tua Religioſitas ſæpiùs ut prava exiſtentia repulit. Nunc autem optimâ expoſitione tuæ Religioſitatis accenſi, rogamus Sanctitatem tuam, ut ores pro nobis, quod in fidei pietate perſtemus, & diligenter ſervemus vitæ munditiam. Hoc namque de nobis tuæ Religioſitatis eſt lucrum, ut filii tui animi virtute proficiant. Omnem, quæ tecum eſt, Fraternitatem ego, & qui mecum ſunt, plurimùm ſalutamus.

Judi-

Judicent & de iſtis, qui Beati Theodoreti ac Beati Ibæ Dicta condemnant: Et pariter de Antiocheno Præſule Sancto Joanne, qui talia ſcribentes minimè reſpuit.

CAP.

CAPUT CLX. 248

Epiſtola, inquit, *Theodoreti Epiſcopi ad Helladium Tharſenſem, qui ei ſcripſerat, & direxerat literas, quæ à Conſtantinopoli venerant. Scripſit verò ei hortando eum, ut uniretur Antiocheno, firmans, quod à nemine cogeretur depoſitioni conſentire Perſonæ.*

ET literas, quas tua Sanctitas deſtinavit, inſpexi, & Magnificentiſſimi atque Glorioſiſſimi Quæſtoris Epiſtolam legi, quam per Deo Amiciſſimos, Donatum Presbyterum, & Acacium Diaconum nobis deſtinavit. Legi verò & alias literas Amicorum, & inveni quod omnes pro pace nobis hortatus offerrent. Memor verò eſt & Sanctitas tua, quia & à principio dixerim Orthodoxam eſſe Epiſtolam, quæ ab Ægyptio directa eſt. Et nullam circà eam quandolibet diſcordiam habui. Hæc igitur apud memetipſum cogitans omnia, & quod unum ſit Eccleſiæ dogma, & quia hæreticorum illorum Capitulorum virtus evacuata eſt, dum duæ naturæ pro una prædicentur, & confeſſa impaſſibilis Deitas, collocutus ſum Domino meo, Deo Amiciſſimo Epiſcopo Joanni, & inveni eum pro Orthodoxia ſtudioſè certantem, & Eccleſiæ unitionem fieri feſtinantem, & depoſitionis ſubſcriptionem minimè exigentem ab eis, qui facere nollent. Inveni verò & eos, qui ſunt ſecundæ Ciliciæ, ad eum communionis Epiſtolam deſtinaſſe. Neceſſarium igitur æſtimavi dirigere honorandiſſimum & reverendiſſimum Presbyterum Baſilium cum his literis, & rogare Sanctum tuum Caput: Ne perdas gregem tibi commiſſum, dum cauſſæ nullius interſit. Nam per gratiam Dei & recta fides obtinuit, & ad injuſtitiam nos ſecum nullus impellet. Quæſo igitur Sanctitatem tuam, iterumque, ne differas literas, ſed ut ſcribas, & ſalves Eccleſiam. Quando-

doquidem nec tua conſcientia vulneratur. Nec enim nos juſtus judex alienæ injuſtitiæ exiget ultiones. Inquit enim: *Qui ligat* *Ierem.* 31.
ſarcinam, ipſe & portabit. Et qui uvam acerbam comederit, ejus dentes obſtupeſcent. Nos convenit & contentiones ſiſtere, & Eccleſias conjungere, & commiſſas à Deo non perdere Oves: Ne ob hoc tormenta ſolvamus.

CAPUT CLXI. 249

Epiſtola, inquit, *ejuſdem ad Cyrillum Adanenſem, quam ſcripſit rogans & ipſum, ut pro pace ſatageret, confiſus, quia nihil ab eo expeteretur, niſi ſola communio.*

T*Empus pugnæ, & tempus Pacis*, inquit ſapiens Salomon, res benè diſpertiens, & quid ſit proprium tempori cuique determinans. Igitur præſens tempus non belli, ſed pacis eſt. Nam & Apoſtolica Doctrina per Dei gratiam tenet, & hæreticorum quievit nova vox Dogmatum, & unus eſt ſenſus Eccleſiæ. Et ſecum nos injuſtitiam facere nullus impellit, nec ad damnationem quiſquam cogit inſontis. Et hæc manifeſtè cognovi colloquens Domino meo Sanctiſſimo, & Deo Amiciſſimo Epiſcopo Joanni, & ſubtiliter ejus intentionem comperiens. Dignare igitur, Sanctiſſime Domine, quia & hi, qui ad ſecundam Ciliciam pertinent, ad me Synodicam direxerunt, Communicatores ſe ejus literis confitentes. Hortare Dominum Deo Amiciſſimum Epiſcopum Helladium, ut pro unitione curet Eccleſiæ: Quandoquidem nec ejus conſcientia vulneretur. Oportet enim Sanctitatem tuam pacem Eccleſiæ procurare. Sufficienter quippe invicem, velut in nocturna pugna, conſumpſimus: Et operare ut noſmetipſos de reliquo cognoſcentes jam tandem amplectamur & pacem.

Et has ſuperiores Epiſtolas ex nomine Theodoreti poſitas non me arbitror inaniter tranſtuliſſe, licet rationabiliter ambigam utrùm verè ſint ejus. Sed idcircò id egi, ut quia talibus adverſarii abutuntur,

utuntur, etiam circa hæc inſtruantur Orthodoxi per gratiam Dei. Qui enim beati Ibæ adamarint Epiſtolam, ejus abnuunt eſſe: Quæ etiam Geſtis univerſalis Concilii abſolutè ſub ejus nomine continetur. Abſque dubio Theodoreti credi deſiderant, eò quod eam operi ſuo Irenæus ille contexat, qui dum priùs acerrimus Neſtorii Defenſor exſtiterit, poſtea anathematizanti eum cum Dogmate ſuo communicavit Eccleſiæ. Unde aliis, & ipſi Theodoreto, magnopere duxerat exprobandum. Ac ne hoc tantùm laicus agere videretur, à Domno Antiocheno Præſule Tyriorum Metropolis Epiſcopus ordinatus eſt. Multa enim talia ejus inter has Epiſtolas Dicta pro inutili longitudine prætermiſi. Cujus ad hoc aliqua tranſtuli, ut ejus intentio noſceretur. Primus ergò hic ipſe Irenæus, deinde conſimiles ejus ſunt abuſi talibus, ut quaſi de mutabilitate Theodoreto exprobarent. Abutuntur his & Acephali, dum certè in non dicendo Epheſi ſecundo Concilio apud eorum Authorem Dioſcorum nulla ex his legantur objecta. Quod certè immaniter videntes ad hoc impulit Indigentia objectionum, ut de illis quoque addicendus judicaretur, quæ adversùm duodecim Capitula ante pacem conſcripſerat. Sed hanc objectationem ſerotinus & novellus

error à veteri mutuatus eſt, Adverſariorum teſtimonia digna fide dicendo. Ego autem Scripta hæc tantò in melius accipienda perſpicio, quantò Theodoreti probare potuerint. Licet in eis illâ intentione, quam videre non volunt, poſt Eccleſiæ ex parte unitionem de beati Cyrilli Dictis deſtruere, & injuriâ damnatum videatur dixiſſe Neſtorium. Tota namque intentio pro charitate, ſecundùm Deum, proximorum fuiſſe monſtratur. Per hoc ſolum ſuadere ſtuduit, ut ad Eccleſiæ Chriſti pacem trahens Orientis Epiſcopos, nullum foris ab ea æternæ tradendum perditioni relinqueret. Quod tunc eis aliter ſuadere non poterat, niſi talia interim verba miſceret. Quippè quando & ipſe Sanctus Joannes Antiochenus Præſul cum adunatis ſibi Co-Epiſcopis ſuis, id eſt, magno illo Sene Acacio Berrhæenſi, & Paulo Emeſeno, & aliis, ſimili hæc intentione tolerabat. Quis igitur ſic malevolentia cœcus ſit, quem ad malam ſuſpicionem ſola hæc Dicta inclinent, & non potiùs ad boni propoſiti effectuſque intellectum trahant? Qui longè clariùs meliores exiſtunt, quoniam tot Paſtores & Plebes abſtulerunt Neſtorio, & Eccleſiæ reddiderunt unitati. Nam fructus horum Scriptorum illi nimirum ſunt, quos legemus poſt paululum, uno ſpiritu damna-

tis

tis erroribus. Ad quod niſi tali diſpenſatione perduci non poterant. Intellexiſſe verò eos integrè Theodoreti intentionem, & ex ipſa circa fidem Neſtorii & ejus adverſitate cognoſcitur. Nam dum Neſtorius unitivæ Cyrilli ad Joannem Epiſtolæ fidem clariſſimè impiam demonſtrare feſtinat, eam Theodoretus conſtantiſſimè aſſeverat orthodoxam. Et inſuper poſt tales ad ſe Neſtorii literas, hoc idem faciendo perſiſtit, ad Helladium Metropolitanum Epiſcopum in ſua Epiſtola dicens: *Memor eſt autem Sanctitas tua, quia & à principio orthodoxam eſſe dixi Epiſtolam quæ ab Ægypto directa eſt. Et nullam circa eam quandolibet habui diſcordiam.* Quod ei ille Alexander, qui ab hoc ipſo Irenæo per omnia valdè laudatur, in Epiſtola, quam ſupra poſuimus, improperat dicens: *Non verò miretur Religioſitas tua, quod tu quidem ſcribas illa, qui Cyrillum putas orthodoxum; ego verò iſta, qui Cyrillum habeo hæreticum.* Quæ omnia evidentiùs elucent, ſi Scriptis his Theodoreti illa Neſtorii conferamus.

CAPUT CLXII. 250

Epiſtola, inquit, *ejuſdem ad Mocimum, Deo Amiciſſimum Oeconomum Hierapolitanæ Eccleſiæ, per quam ſignificat quod in Antiochiam ingreſſus Ioanni collocutus ſit, & ea de quibus agitur, decenter & optabiliter compoſuerit.*

QUi facit omnia longè meliùs, quàm petimus vel intelligimus, præparavit nos colloqui cum Domino meo Sanctiſſimo Epiſcopo Joanne. Et ſermone de ſingulis habito, terminum quem volebamus, accepimus. Invenimus quoque remedium, quod ſufficiat Domino meo Deo Amiciſſimo Epiſcopo veſtro, ſubtilitatis dogmatum cauſsâ. Dignare igitur, Deo Amiciſſime, præloqui Religioſitati ejus, & eum nobis ad perſuadendum facilem præparare. Speramus enim, quia jubente Deo, circa diem menſis hujus vigeſimum omnem vobis collocutionem noſtram narrabimus, ut & vos Domini mirabilia obſtupeſcatis. Qui nobiſcum ſunt, ſalutant tuam Religioſitatem.

CAP.

CAPUT CLXIII. 251

Epiſtola, inquit, *Meletii*, *quam ſcripſit ad Deo Amiciſſimum Epiſcopum Alexandrum*, *indicans quod communicaverint ſecundæ Ciliciæ Sacerdotes*, *primæ verò eos ſequi potiùs vellent*.

REverà niſi Dominus Sabaoth reliquiſſet nobis veritatis ſemen, Sanctitatem tuam, ſicut Sodoma fuiſſemus,& quaſi Gomorrha ſimiles eſſemus effecti. Qui enim videntur adhuc pro pietate confligere, ut non dicam cuncti nos, erubeſcendo tuæ Sanctitatis pro pietate conſtantiam, videntur utcumque hactenus recertantes, ut poſt bella inviti tentantes: Quaſi rationes Deo non ſimus reddituri, ad quem referri contingit hujus certaminis cauſſam. Dum certè fructus ſervetur, reſtituendus in tempore ſuo his, qui ex tota virtute diligunt Deum,& ob hoc ſinceriſſimè in præſenti oſtendunt pro pietate conſtantiam. Sed optamus donari nobis tuam diutiſſimè Sanctitatem: Eam, quæ in hac vita emerſit, caliginem diſſolventem perfectæ circa Deum notionis feſtâ lampade. Nos autem ſicut juſſiſti,Domine mi Deo Amiciſſime, Epiſcopo Helladio Sanctitatis tuæ miſimus literas, & reciprocas accipientes tuæ Sanctitati direximus. Quæ autem circa nos agantur, veremur edicere. Undè id omittens, quæſo Sanctitatem tuam, conſuetè ora pro nobis, ne nos valeat impietatis unda ſubmergere, quæ intolerabilis, ut videtur, exiſtit, niſi dives quædam deſuper gratia venerit.

CAP.

CAPUT CLXIV. 252

Epiſtola, inquit, *Helladii ad Deo Amiciſsimum Epiſcopum Alexandrum, quâ indicavit, quod ſecundi quidem Cilices communicaverint, compellatur verò & ipſe ab omni Clero, & Epiſcopis Provinciæ ſuæ, Antiocheno conjungi, dicentibus ſibi præfatis, ne deteriora mala contingant his, quibus nunc coarctatur Eccleſia.*

COnvenientia quidem tui Apoſtolici propoſiti & zeli, quem pro pietate geris à principio uſque ad finem, & iſta ſunt quæ nuper nobis per Deo Amiciſſimum Epiſcopum Meletium tuæ Sanctitatis porrecta ſunt Scripta. Ego verò & quæ ſcripſi, & quæ locutus ſum Reverendiſſimo illi & optimo, minimè obliviſcor, & nunc tuæ Deo Amabilitati hæc ipſa ſignifico. Quoniam dum multa ac peſſima contra Eccleſiam Dei mala verſantur, ad medium venditionis & emptionis præſunt homines, prava ſentientes, & indiſcreti, & alia inoptabilia & vitanda, quorum nec numerus poteſt explicari, quid agam reperire non valeo. Nam quieſcere quidem, & meam ſolius obſervare animam, æſtimo amplectendum, ſicut teſtis eſt conſcientia mea: Et multis emere velim, ut à principio uſque ad finem æquali uterer vita, nihil pro commiſſi Miniſterii neceſſitate relaxans, neque meliore velut ita dixerim, converſatione prælata. Sed ſi prodidero iterùm, quibus non oportet, Eccleſiam Dei, & fideliſſimos Chriſti Populos, neſcio an vel parva mihi ſatisfactionis particula in diem judicii relinquatur. Undè omnem ſimul ſecuritatem, omnemque pariter curam jactans in omnium Dominum, in ipſum ſolum confido: Præcipuè videns, quod omnis noſter Deo Amiciſſimus Clerus, & ferè cuncti ſanctiſſimi Epiſcopi compellunt nos ad conjunctionem proſpicere. Et ſecundi quidem Cili-

ces, quod & tu Deo Amiciſſime, jam fortaſſis audiſti, & pacificati ſunt, & Antiocheni amplexi communionem. Et apud nos peragere hæc ipſa feſtinant. Ego verò remanſi cum duobus Deo Amiciſſimis Epiſcopis tantùm, non minor zelo, ut arbitror, pietatis à tua Sanctitate, deliberans unà cum eis, neque præter Domini Chriſti facere voluntatem, neque Eccleſiam Dei, & fideliſſimos & amatores Chriſti Populos prodere. Tuæ ſit orationis, Domine, mihi de reliquo, ut ſicut deſiderii noſtri eſt, ita hæc pia dirigatur intentio.

CAPUT CLXV. 253

Epiſtola, inquit, *Deo Amiciſsimi Epiſcopi Alexandri, quam Tharſenſi reſcripſit, vituperans quidem Scripta ipſius, admonens verò eum, ne desereret ea, quæ ſemel Deo amabiliter judicaſſet.*

IUdicium quidem de talibus, Deo Amiciſſime Domine, tuæ eſt per omnia Deo Amabilitati conveniens, per omnes ſpiritales viventi virtutes. Ego autem rogo, ut illud mente percipiat Deo amabilis Anima tua, quod ubique per Orbem tempore iſto publica exeritur audacia ab ægrotantibus eâ hæreſi, quæ nuper emerſit, aut ei præbetur locus ab eis, qui eſſe ſani videntur. Et clarè illud Propheticum opere perpetratur: Quia *&*
num. 25. *ipſi commiſcebantur meretricibus, & cum conſecratis Idolo ſacrificabant. Et intelligens Populus*, quin immò, ut veterius repetatur, Sacerdotes, qui intelligunt, *compelluntur fornicari*. Quid igitur, quæſo, convenit ulterius ſuſtinere eos, qui ſecundùm veritatem pro pietate certant, niſi utique ut pellantur, & exilientur, & perſecutionem ſuſtineant, omnemque ſpeciem tormentorum, juxta Apoſtoli
2 Tim. 3. ſententiam, qui ait: *Omnes enim, qui volunt piè vivere in Chriſto, perſecutionem patientur. Mali verò homines & deceptores proficiunt in pejus, errantes, & in errorem mittentes?* Sed ecce, ut ſcripſimus pridem, Sereniſſimus & Manſuetiſſimus Imperator noſter, dum certè ſicut contra hæreticos ad eum accuſatores noſtri retulerint, nihil nobis propoſuit aliud, niſi ut aut communicemus Orthodoxiæ Proditoribus, aut ſegregemur ab eis. Nos autem, qui pro pietate certamus, quid oportuit ſuſtinere? Requiem, honorem, gloriam, permanſionem temporalem, & ut complexè dicamus, præſentis temporis fruitionem, an omnem ſpeciem tormenti & pœnæ? Nullus enim, dum pro pietate certaret, diſtributis unquam deputatiſque tormentis abſceſſit; ſed è diverſo ſuo quidem Propoſi-

poſito ad dira omnia præparatur. Neceſſitate verò corruptibilis corporis, unâ vel ſecundâ pœnâ ad finem pervenit. Meliuſque jam fuerat à principio nos exiviſſe, nec multos ad pietatem in nobis attonitos roboraſſe, quam nunc ad tam manſuetam clementemque propoſitionem torpeſcere.

Et hæc nunc mihi non ad tuam Religioſitatem dicta ſint, ſed ad meam meditationem, propter ſecundas has literas. Tria ſunt ab Antiocheno commiſſa: Communio cum hæretico, rectæ fidei Anathematiſmus, orthodoxi hominis depoſitio. Quid horum, quæſo, excuſare valebimus, & pro quibus ei communicare vitabimus? Nam duo quidem manifeſta ſunt, quod ab eo in Deum commiſſa ſint, tertium verò in hominem: Verùm quia Dei Sacerdos eſt læſus, & hoc quodammodo refertur ad Deum. Illud verò Heli cogitato Sacerdotis: *Si peccaverit*, inquit, *homo in hominem, orabunt pro eo.* Quo- 1. Reg. 2.
modò igitur eſt poſſibile, ut nos pro pietate certantes deſeramus quæ prima, & quæ neceſſariora ſunt cauſſæ, & pro iniquitate, quæ in perſonam commiſſa eſt, reſiſtamus? De pietate quidem pro nihilo taceamus, objiciamus verò non nos eſſe in dejectione participes, ex quo ſemel ejus communionem fuerimus amplexi? Ego verò ordine & conſequentiâ progrediens, credo in Dominum Chriſtum, quia etſi exilium nobis minentur & mortem, communicare ei nullatenùs ſuſtinebo, quando & decies millies Orthodoxus eſſe prætendatur. Idcircò præcipuè, quia communicavit hæretico, & abjuravit rectitudinem fidei.

Qui verò nunc boni ſunt circa vos, per ſuos proprios, per quos ad nos Scripta miſerunt, & ipſam, tempori ſuccumbentes, addixêre perſonam: Quidquid ipſi perſonæ ſcripſerint pridem, quando meliorem de ea gerebant ſpem, tuam non latuit Sanctitatem. Nonne autem ſtupendum ſeu mirum, quod nobis in præſentis certaminis tentatione contingit idem, falsâ eorum, qui nos amare videntur, miſericordiâ, veritate verò oderunt? Et reprehenſiones, & contumeliæ, & ſubſannationes, & exprobrationes eorum, quæ circa tempora immutantur: Nec pro veritate certant. Et blandimenta propriorum, & ipſe circa eos nec rationabilis, neque neceſſarius noſter affectus. Per hæc namque univerſa & tentati & probati ſunt, qui Chriſti Martyres, Confeſſoreſque

ſunt pietatis effecti. Et alii quidem vicerunt, nonnulli autem plerumque ſuccubuerunt. Quem namque eorum non circumdedit multitudo Affinium, Conjugum, Filiorum, Fratrum, Parentum, Amicorum, Vicinorum, Sodalium, affectus firmitatem monſtrantium, & à conſtantia circa Dominum revocare tentantium?

Non habemus pecunias, & munera, & naves plenas oneribus, quæ mittamus; ſed habemus orationes, & lachrymas, & gemitus compunctionem, & ad Dominum vigilias. His namque armatur veritas, illis autem multitudo contra veritatem. Sed ſub debito ſunt, inquiunt, Eccleſiæ noſtræ. Ergone ob hoc deſpicienda eſt pietas? Undè verò debent? Nunquid deliciati ſumus ex eis? Nunquid donavimus noſtris? Nunquid noſtra ſolvimus debita? Quod etſi eis theſauros decem millia congregemus, nonne bonum eſt, ut verba Domini Chriſti teneamus in mente: *Quid enim* Math. 16 *prodeſt homini, ſi totum Mundum lucretur; anima verò ſua faciat detrimentum?* Inſtant enim nobis cogitationes hujuſmodi, quas per gratiam Dei alteris cogitationibus ſobriis, & verbis Scripturæ deſtruimus. Bonum verò eſt in ſtatu ſiſtentibus illa Divina Monita Pſal. 19. meditari, quæ inquiunt: *Hi in curribus, & hi in equis, nos autem in nomine Domini Dei noſtri invocabimus. Et contra me,* inquit, *garriebant qui ſedebant* Pſal. 68. *in porta. Et in me pſallebant, qui bibebant vinum. Ego verò & oratio mea ad* Cap 17. *te, Deus: Tempus beneplaciti, Deus.* Et illud Hieremiæ: *Ego autem non de-* Rom. 8. *ſtiti poſt te conſequendo, & diem hominis non deſideravi. Et quia non ſunt condignæ paſſiones hujus temporis ad futuram revelari in nobis gloriam.*

Quæ autem nuper magnis contra me elicuerunt ſtudiis, requies mihi ſunt & libertas, ſi hoc permiſerit Deus, ab hoc prælio non dicendo. Quam enim ſpeciem contrarietatis adversùm me Antiochenus non exercuit? Nonne militum Magiſtros, & judices adversùs meam armavit Humilitatem? Nonne Martyris Eccleſiam à me abſtulit, in quam ferè trecentas auri libras expendimus, & Eccleſiam ſub debito fecimus? Nonne invaſit Parochias meas? Nonne militarem commovit Cohortem contra Epiſcopum ſenem, eoque expulſo introduxit ſacrilegum? Nonne alibi fornicarios, & criminum ſtigmatibus inuſtos ordinavit? Nonne hanc omnem, quod ad ſe attinet, Regionem adversùs nos invitavit? Et per eum, qui me confortavit, gaudium, & corona, &

& exultatio, & exercitium, & unctiones mihi hæc omnia facta ſunt, ut experimento diſcerem, quia in multa probatione tribulationis abundantia gaudii noſtri eſt. Ad recommemorandam verò Religioſitatem tuam & eorum, quæ ab Epheſo pridem ſcripſimus ad ſanctas Dei Orientales Eccleſias, transſcribens ex chartis Eccleſiaſticis, quæ apud nos ſont, exemplar tuæ Sanctitati direxi.

Hìc illud non poſui, quia ſupra jacet.

CAPUT CLXVI. 254

Epiſtola Theodoreti, inquit, *Epiſcopi ad Deo Amiciſſimum Epiſcopum Alexandrum, quam ſcripſit poſtquam ingreſſus Antiochiam Ioanni eſt collocutus, & præfatus Senex Deo Amiciſſimus eius, id eſt, Theodoreti, colloquium non eſt paſſus ulterius.*

EGo, etiamſi me tua Religioſitas perſequatur, & pellat, & utatur vectibus contra nos, non deſinam procidens ſupplicare, & provolui pedibus ejus Sanctitatis, & tenere illa genua, quæ in orationibus expendiſti, & ad quorum obſequium pertinet vniverſa per agere, & quibus teſtimonium perhibent ea, quæ nuper ſunt acta. Poſt turbas enim decem millia, & non pauciores perturbationes, quas ſuſtinui, videns in magno periculo animas, quæ commiſſæ ſunt nobis, in domo facto colloquio univerſa nobis per gratiam Dei votivè peracta ſunt. Servo autem narrationem collocutioni futuræ. Invenimus enim & ſatisfactionem, quæ tuæ mundæ conſcientiæ ſatis ſit, & ab omni eam dubitatione valeat prævenire: Qui & Iſauri cedentes & Cilices, amplexi ſunt communionem ad Dominum meum Sanctiſſimum Epiſcopum Joannem. Spero autem, concedente Deo, ad tuam venire Sanctitatem circa diem menſis hujus vigeſimum. Omnem, quæ cum tua Religioſitate eſt, in Chriſto Fraternitatem ego, & qui mecum ſunt, plurimùm ſalutamus.

CAPUT CLXVII. 255

Epiſtola, inquit, *Deo Amiciſſimi Epiſcopi Alexandri, qua reſpondit indicans quidem cauſſas, quæ id non ſinerent fieri, rogans verò ne ob hoc ſibi de cætero inſtaretur.*

ARbitror quod Religioſitas tua non ſolùm nihil omiſerit eorum, quæ ad ſalvationem pertinent infelicis animæ meæ, ſed & ſupergreſſa ſit illum Paſtorem velociſſimum, qui in Evangelio legitur. Ille enim ſemel ivit ad ovem, quæ perierat, inquirendam; tua verò Sanctitas & Harbath, meum montem, & Hierapolim, & Zeugma, & Antiochiam nunc adiit ad animam meam, quæ periit, inquirendam. Quieſce igitur, quæſo, de cætero & ipſe fatigari, & conterere vos. Ego enim non quomodo agant Cilices & Iſauri, intendo, ſed ſi omnes qui fuerunt à ſæculo, homines à mortuis reſurgentes Ægyptiæ abominationis impietatem, Pietatem vocent, digniores eos fide nullatenus duco à ſcientia, quæ mihi Deo largiente donata eſt. Et nihil horum, quæ ſcripturus ſum, dicerem, ſicut teſtis eſt veritas, niſi talia nobis, quaſi exquiſita propter nos ſatisfactione, per Epiſtolam tua Sanctitas indicaſſet.

Arbitror autem quod ego potiùs locum habuerim tuæ ſcribere Sanctitati, depoſuiſſe quidem me talem proventum, inveſtigaſſe autem veritatem. Pro talibus cauſſis ſancti Monachi, qui ſunt Alexandriæ, Epiſtolas direxerunt per Chometum his, qui in Ægypto fuerunt, Acacio Reverendiſſimo Diacono & Xenodocho, & Scyllacio Religioſo Presbytero & Archi-Mandritæ, & Agapio Reverendiſſimo Presbytero & Gazophylaci, execrantes impietatem Cyrilli, & peſtilentiam quæ comprehendit Eccleſiam Dei, & ſibi indicari rogantes, ſi aliqui Deo Amiciſſimorum Epiſcoporum per Orientem

tem relicti ſunt, qui non ſunt hujus temporis facti: Ut ſi remanſerint, ſcriberent iiſdem Monachis, ut venirent, & habitarent ſub umbra eorum. *Hic namque*, inquiunt, *ab altis Sedibus Deus paſſibilis prædicatur.* Deo Amiciſſimus Presbyter, & Archi-Mandrita Parthenius & mihi & tuæ Religioſitati direxit Epiſtolam, quia cum fiducia nunc in Conſtantinopolitana dogmatizantes Eccleſia dicunt, quia *Ille immortalis eſt mortuus.* Et ante paulùm, quam ſuſciperem tuæ Religioſitatis Epiſtolam, undecimo quidem die, veniens indicavit, quod propter hanc hæreſim ab ipſa Eccleſia infinitæ multitudines ſe ſepararint. Andreas verò Deo Amiciſſimus Epiſcopus ante hos mihi dies per Epiſtolam ſcripſit, quod in tota Pontica Regione Deus paſſibilis prædicetur. Deo Amiciſſimus & Sanctiſſimus Epiſcopus ex Ægypto tuæ Religioſitati per Epiſtolam indicavit: *Rabbulas de vobis quidem ſapit, quod pietatem cognoveritis; de nobis verò ubique ſcribit evidenter nos hæreticos nominans.*

Qui ſunt à ſecunda Cilicia, mihi Synodicum direxerunt, in quo & Cyrillo dederunt Anathema, excommunicantes eos, qui eum ut Epiſcopum habent. Simili mihi Epiſtola indicavit Helladius, quod ſimul & ipſe decreverit unam ſententiam in his, quæ Deo Amiciſſimis ſecundæ Ciliciæ Epiſcopis placuerunt. Et quia nonnulli illius Regionis Epiſcopi altera ſapiunt, ſui permutatione tempori ſervientes, quinque Epiſtolas habeo Deo Amiciſſimorum Presbyterorum Photii atque Martyrii: Duas quidem communiter ſcriptas, in quibus Orthodoxam Epiſtolam, tres verò à ſolo Deo Amiciſſimo Photio, in quibus eam nominavit Hæreticam. Deo Amiciſſimus Zebinas, qui in Antiochia fuit, Propontianus Eurethæ, Euſtolianus in Anazarbo cum reliquis Epiſcopis coram Eccleſia anathematizavit Cyrillum, & Communicantes Cyrillo. Verumtamen & comperi nunc: Aurelius Flavius eſt. Potui ex his, ut prædixi, tuæ Religioſitati inveſtigandæ veritatis dare conſilium, ſed præſenti tempore judicavi tacere. Et per ſanctas orationes tuas, omnes hi qui condemnaverunt impium Cyrillum, ſicubi dixerint Orthodoxum, permutati ſunt: Circa hanc partem illorum fortè ponentur à me, quorum Sanctus meminit Paulus.

Rogo igitur Religioſitatem tuam, quia nec inſanus ſum, nec

nec delirus, ut parcas ſenectuti meæ: Sic enim verè noſcet Sanctitas tua in orationibus ita mea genua laboraſſe, ut ipſe dixiſti. Ego enim antè triginta annos, dum Julianus quidam, vitâ Evangelicâ vivens, Apollinaris morbo langueret, & nominaretur ſuper Oblationem in Eccleſia Chalenti, & vicino Monaſterio, uſque *laboravi, dum* auferretur nomen, ſciret etiam illud, quia decem millia mortes ſuſtinere paratus ſum, quam tali communioni præbere conſenſum.



CAPUT CLXVIII. 256

Epiſtola, inquit, *Theodoreti ad Deo Amiciſſimum Epiſcopum Alexandrum, qua ſignificavit, quod Cilices & Iſauri ſubſcriptis conditionibus Antiocheno ſint adunati.*

SEu ſuſcipiat, quæ à nobis vel apud nos aguntur, Sanctitas tua, ſive etiam non, nos non quieſcimus, illa facientes totâ virtute, quæ coram terribili illo Tribunali damnationem qualemcumque nobis non inferant. Etſi in aliis enim negligentes & faſtidioſi ſumus, nullamque rerum Divinarum facimus curam, ſed in talibus & oramus & ſatagimus, ne ſtudioſis bonorum multò infirmi ſimus. Innoteſco igitur Sanctitati tuæ, quia Cilices & Iſauri & Eulogias Antiochiam direxerunt, & in literis ſuis ut Epiſcopos nominarunt & Alexandrinum & Conſtantinopolitanum: Adjicientes non ſe communicare depoſitioni Sanctiſſimi Epiſcopi Neſtorii. Hæc mihi indicaverunt nonnulli communium Amicorum, mandantes ut etiam nunc tuam deprecer Sanctitatem, & ad ſanctos pedes tuos cadam, & perſuadeam, quatenùs his, quæ cunctis placuerunt communiter, acquieſcas. Putant enim me cuncta poſſe apud Sanctitatem tuam. Undè iterum rogo animam tuam Sanctam, ut ſuſcipias hanc deprecationem meam, & condeſcendas pro Eccleſiæ pace.

CAP.

CAPUT CLXIX. 257

Epiſtola, inquit, *Deo Amiciſſimi Epiſcopi Alexandri, quam reſcripſit Deo Amiciſſimo Epiſcopo Theodoreto, inſinuans quia nihil intereſſet apud ſe, quod Cilices & Iſauri Antiocheno communicaſſent, quando ipſe omnia ſuſtinere pro pietate delegerit.*

AB initio ego nec vos nec Cilicas ſum ſecutus. Et maximè vos, qui aliquando quidem ſuper nubes volatis, aliquando verò ad illius genua ut dedititii obſervatis. Quippe Orbis terrarum notatus à vobis eſt, & utraque propriâ eſtis voluntate perpeſſi. Vos autem dixi, ut facerem commune, quod tuum eſt. Sed à principio memetipſum à Cyrillo impio ſeparavi, & à communionibus eorum, qui uſque ad præſens pro ſua impietate certant, vos maximè ſuæ hæreſis Cooperatores accipientes. Nihil enim nunc uſque nos latuit eorum, quæ ab illo conſcripta ſunt, ſed inter manus habemus & ea, quæ Berrheenſis ſcripſit Acacius. Et ea quæ per Emeſenum Paulum, & quæ adversùs tuam Religioſitatem ſcripſit, & quæ ad Clericos ſuos Conſtantinopoli remorantes, & quæ ad Melitinenſem Acacium, poſtquam cum Paulo fœdus communionis iniit. Ubi & acriter pro ſua hæreſi agit. Antiochenum namque nec habui hæreticum unquam, nec habeo. Etſi propter tempus inter utramque in non nullis variari partem potuerit.

Et poſt alia.

Conjuro igitur te per ſanctam Trinitatem, ut ad me deſinas. Spero ſiquidem in eo, qui Crucifixus eſt. Quippe apud me valere fecit amplius pietatem: Et quatuor Gubernatores, & alios

Mundi Judices quietè ſuperavit. Nec permiſſurus me ſcandalizari per te. Ego enim cum tanto jam gaudio me expulſuros excipiam, ut ſi auri mihi ulla copia, exceptis vaſis Eccleſiaſticis, eſſet, plures eis Eulogias, quàm pro bonis nunciis darem. Nam quia Eccleſia noſtra nec habet quodcumque, nec habuit; neque ego accepi, neque tribui cuilibet uſque ad obolum unum, ſæpè me arbitror intimaſſe. Unde nec Codicem quemlibet ejicere pertuli. Sed nec unum per gratiam Chriſti obolum ex Eccleſiaſtica facultate. Sed ex his, quæ mihi direxerint Amici, habeo ad animalium conductionem: Et ſic ſum quotidie quaſi in frixoria poſitus, Domino teſte. Abſque enim neceſſitate irrefutabili Paſcua non relinquo, Dei judicium metuens, ne & hìc inter tentationes ab eo conſtitutus, & in futuro rationem relictionis exſolvam. Neceſſitas autem & hìc nos à dubitatione, & illic à damnatione liberos præſtat. Non igitur hujus rei gratia tua Religioſitas fatigetur, ſed oret pro nobis tantummodò.

CAP.

CAPUT CLXX. 258

Theodoreti ad Neſtorium, inquit Irenæus, ſanctiſſimum, ut perſuaderet ſanctiſſimum Alexandrum adunari Antiocheno.

Domino meo, & ſecundùm veritatem Deo amiciſſimo, atque ſanctiſſimo Patri & Epiſcopo Neſtorio Theodoretus in Domino ſalutem.

PEſſimè quidem ægrotavi, poſtquam redii à Germanicia, amplius verò me conficiunt, & validiùs cruciant ea, quæ geruntur circa Dominum meum ſanctiſſimum Epiſcopum Alexandrum. Nec enim Domini verbis acquieſcere patitur dicentibus: *Bonus Paſtor animam ſuam ponit pro Ovibus ſuis.* Nec juramentis Beati Pauli, quibus uſus eſt ad ſuadendum nobis, quod anathema fieri à Chriſto juraverit pro impiis Judæis; ſed vult commiſſa ſibi Paſcua perdere. Et ultiones ob hoc debitas pro nihilo deputat. Unde iterum tuam Sanctitatem rogo, ut ei ſcribas, & ejus Sanctitatem perſuadeas Paulum audire dicentem: *Quia non quæro quod mihi ſoli expedit, ſed quod pluribus, ut ſalventur.* Et acquirere, ut puſillum delinquat. Sic enim ponamus, quaſi & hoc fiat, ut à multo Delicto cæteros liberet. Scis enim clarè quod dico, Deo Amiciſſime Domine: Et noſti cauſſas mei doloris. Unde nec pluribus verbis indigeo, ſed tuæ ſupplico Sanctitati, ut eum vehementiùs increpes. Arbitror enim, quia ſi id fiat, non refutabit noſtra colloquia, atque ita, Deo favente, difficilia cuncta ſolventur.

Ioan. 10.

1. Cor. 10.

Dubitare me fateor, an Epiſtola Theodoreti ſit creden-

denda, quâ hortari narratur Neſtorium, ut ejus correctione Alexander, id eſt, quaſi alter Neſtorius corrigatur, dum tria & eadem uterque proponeret. Id eſt, ut Cyrilli Scripta decernerentur Hæretica; Vt non damnarentur Neſtorii Dogmata; Vt ejus dejectio ſolveretur. Alioquin ut, quod erat reſiduum, non communicarent his, qui iſta renuerent. Theodoretus autem contrario evidenter tramite means, perſpicuè ad id quærere colloquium apparebat Alexandri, ut ei de communione cum Joanne ineunda *perſuadere* poſſet. Tale igitur erat, ſi credendum eſt, quod Neſtorio ſuadere ſuſceperat, ac ſi diceret: Increpa Alexandrum, cum communicat tibi ac tuis, & non potius Communicatoribus Cyrilli, Depoſitoribus tuis, & Anathematizantibus tua Dogmata. Niſi fortè, ut aſſolet, Theodoretum magnæ utilitatis ſpes, & nimia charitatis intentio aſſumptæ rei difficultatem non ſivit intendere. Nihil namque ampliùs erat agendum, quam quò ſuas partes Neſtorius ipſe diſſolveret, & ſui causâ diſruptos Eccleſiæ reſtitueret. Una quippe cauſſa erat Alexandri, & cæterorum partis ejuſdem: Et quod in illo obtineretur à Neſtorio, Eccleſiæ tot Epiſcopis non abſque Gregibus ſuis Theodoretus magno utique charitatis cupiebat inſtinctu.

Unde

Undè neceſſariò & illud evenerat, ut *charitas* in illo jam cœpta haberi firmaretur, ab ipſo authore deſtructa. Quod ſi per hanc obtineretur Epiſtolam, de fructu ejus omnes, puto, Catholici lætarentur. Quin etſi, ut contigit, impetrare non poſſet, ille interim vir ita excitavit, quidquid pro Eccleſia contra hæreſim facere valuit, ut nihil, quod fieri deberet, omitteret. Quæ uſque adeò mihi Summum tenere videtur intentio, ut nec optato fine melior eſſe potuerit, nec eo, quod evenit, debeat judicari deterior. Neque illud autem credo, quod talia Scripta Theodoretus, ſi tamen ejus ſunt, quod ubique dicendum eſt abſque ſuæ opinionis apud aliquos offuſcatione, legenda crediderit. Sed quid mirum, ſi æſtimationem apud quoſdam deſpexit pro tali negotio, pro quo deſpicere poſſet & vitam? Nonne apud Sapientes & juſtos hinc clarus eniteſcet?

Sciendum namque eſt uſque adeò veritatis eſſe ſententiam, qua hi, qui per animi tumorem ex ſua corripi perſona non ſuſtinent, ſeu ad recertandum continuò irritantur, detortâ in alterius perſonam correptione monendi docentur, ut eam Sanctus Joannes, præclarus Eccleſiæ Doctor, Conſtantinopolitanus Epiſcopus, & utatur multoties, & valdè commendet, Scripturæ Di-

vinæ

vinæ explanando ſententias. Itaque quantumlibet quis præfationem laceret hujus Epiſtolæ, quæ fortè ſola falſantis eſt, illius tamen calumniarum tenebris involvere non valet charitatem, ſi Theodoretus hortando Neſtorium, qualiter ad Eccleſiam revocaret Alexandrum, obliquè ipſi Neſtorio monſtrare cupivit, quia & ſemetipſum debuit Eccleſiæ reddere pœnitendo.

CAPUT CLXXI. 259

Epiſtola, inquit, *Meletii ad Deo Amiciſsimum Epiſcopum Alexandrum, quâ ſcripſit, quod hi quidem, qui erant ex ſecunda Cilicia, communicaverint, alii verò Cilices & Iſauri ſimiliter ſint transgreſsi, quæ piè iudicaverunt olim.*

GRatias Domino Deo, qui per ſingulas generationes elegit eos, qui protegunt veritatem, ut quæ perire periclitatur in plurimis, in paucis ejus tuitione ſervetur, demonſtrationem donans per iſta pleniſſimam, eò quod impoſſibile ſit omninò conſpirationem mali hujus ex toto exterminium fieri. Manet verò in paucis teſtimonium, quod hæc Deo ſint placita, etſi omnes pariter ad contraria ſtudia convertantur. Gratias autem Domino Deo, qui hæc ſemper quidem ad munimen pietatis diſpenſat, & nunc verò tuam Sanctitatem ad ſimile pro nobis obſequium, ut dum periclitetur pietas in omnium voluntate, apud Religioſitatem tuam maneat Myſterium veritatis. Verumtamen Humilitatem noſtram ſimilibus Paulo illi Beato ad tuam verbis uti Sanctitatem convenit, & dicere: *Omnes nos Cilices reliquerunt, præſens ſæculum diligentes, & abierunt unus-quiſque poſt cor ſuum.* Magis autem tuam quidem Sanctitatem valde iſta dicere convenit, quæ & antè hoc aliis præfulgebat, quando videbantur defendere pietatem; & nunc in univerſam terram ſola præfulget. Nos autem ſolum grates convenit reddere omnium Domino Deo, qui reliquit nobis tempore Chriſtianorum penuriæ Sacerdotem, & cunctorum ſimul bonorum ſolitudinis Summitatem, & Baſim, & Robur, & Fundamentum, tuam Sanctitatem, ut nullâ exurgente tempeſtate turbemur. Qui & hoc præſtet, ut uſque ad finem nobis tua Sanctitas conſtet. Eſt enim Do-

minus omnium, quò perficiat, ad confuſionem quidem uniuſcujuſque ruentium, & ad munitionem permanentium: Si tamen adhuc aliquis eſt relictus. Sicut enim video, Sacerdotum nullus remanſit ubique, niſi tua Sanctitas. Sed dignare, quæſo, & pro Humilitate noſtra orationes facere conſuetas, ut digna efficiatur omni, quâ dignum eſt, voluptate tentationes ſufferre pro Chriſto.

Irenæus continuò interpoſuit, inquiens pro eò qui compoſuit.

Sapienter quidem Deo Amabilis iſte Sacerdos Epiſtolam intimavit huic magno veritatis Athletæ. Erant verò omni verbo ſuperiores ejus meritorum divitiæ, & pietatis deſiderium. Omnia enim quæ præſentis ſunt ſæculi, damnum putabat, ut lucrifaceret Chriſtum, juxta vocem Pauli Apoſtoli, omnia poſtponens charitati, quam habebat ad Deum. Vnde uſque in finem perſtitit incommotus idem pietatis Propugnator egregius: Quin immò turris Adamantina, quam tantæ amicorum ſimul & hoſtium phalanges ab Jeſu charitate dividere nullatenus valuerunt. Sed opus eſt in ejus laudibus immorari, dum liceat ex literis, quæ ſequuntur, addiſcere quæ Paſtor Cyri Theodoretus ad Antiochenum ſuâ Epiſtola indicaverit, quantaque & ipſe eum ſemper veneratione coluerit, qui adversùs eum tales inimicitias exercebat.

In-

Inquit enim: *Recolat Sanctitas tua & illa verba, quæ ab ea olim dicta ſunt nobis. Quia Dominum Alexandrum omnes pariter ferimus & portamus, & ei importunitatem quamlibet inferri à quocumq; non ſinimus.* Hæc enim clara voce ſic dixit. Iſte verò in ſuis literis poſuit, ſicut continuò videbimus. Veruntamen nos non ex his hunc Sanctum Senem miramur, per quæ eum quidam vel verbis vel literis laudaverunt, ſed ex confidentia circa Deum, & pro veritate certaminibus, ſicut ipſæ res prædicant.

CAPUT CLXXII. 260

Epiſtola Deo Amiciſſimi Epiſcopi Theodoreti ad Ioannem Antiochenum, cauſsâ Deo Amiciſſimi Epiſcopi Alexandri.

NOn per neglectum diſtuli ad tuam Sanctitatem literas deſtinare, ſed neſciens nunc uſque quid ſciberem. In ſuo ſiquidem tenore permanſit Dominus meus ſanctiſſimus, & Deo Amiciſſimus Epiſcopus Alexander, credens eum ſummæ eſſe juſtitiæ. Cujus rei gratiâ neque amicos affatus, neque preces admittit, ſed Evangelicorum transgreſſionem Mandatorum deputat diſpenſativam condeſcenſionem. Quia igitur eum clarè à principio, Domine, nôſti, ſed & aliam virtutem viri expertus es, quæſo Sanctitatem tuam, ut patienter agas, & eos qui ei tentant importuni eſſe, prohibeas. Hoc enim coram veritate dico, quia & tuæ Sanctitati decus plurimum providebit, nec non lætificabit ipſum, qui nullam conſolationem ullâ habet ex parte.

Nec enim colloqui, nec ſcribere patitur Dilectoribus ſuis, nec ab eis excipere literas: Unumque nunc habet tantummodò votum, ut quacumque occaſione à cura liberetur. Conſequens verò eſt, ut & emolliatur temporis ſpatio. Si verò idem ipſe perſtiterit, nec hinc Sanctitati tuæ ulla læſio erit, nec nobis, noſtrove in commune Collegio. Quæ enim per Dei gratiam docet, ſunt Orthodoxa, & convenientia Eccleſiaſticæ fidei; perturbare autem neque valet, neque tentaturus eſt. Quoniam ſilentium tenet, Eccleſiæ pacem in nullo contaminans. Si verò ejectus fuerit, cognoſcet Sanctitas tua, quod maxima læſio indè contingat. Apertè ſiquidem diviſio ex hoc Eccleſiaſtici Corporis fiet Conſtantinopoli, & in aliis plurimis urbibus, eò quod per ſimplicitatem neſciam nunc nonnulli putent eum integerrimæ fidei Defen-

Defenſorem. Alii verò Factis juvenilibus aggaudentes, & propter hoc contentiones in Excelſum attollere feſtinantes, occaſiones aſſumunt.

Multam verò & tuæ Religioſitati, ignoſce mihi hæc præ dolore ſcribenti, blasphemiam congregabit, ſi hoc contigerit; ſicut nihilominùs id, quod priùs dixi, omnem gratiam & patientiæ laudem afferet. Qui enim nactus copiam ulciſcendi non utitur poteſtate, nullis laudibus minor eſt. Recolat autem Sanctitas tua & illa verba, quæ ab ea olim dictá ſunt nobis: *Quia Dominum Alexandrum cuncti pariter & ferimus & portamus; & ei quamlibet importunitatem inferri à quocumque non finimus.* Et propter univerſa tam quod eſt commune diſponens, quam quæ proprii ſunt decoris, prohibeas eos, qui illi infeſtari tentaverint. Hoc enim & placere arbitror omnium Deo, & homines, non amicos tantum, ſed & inimicos, ad laudem movere.

Et reliqua per ordinem ſcripta ſicut ab Ireneo ſunt poſita, exequar in

CAPUT CLXXIII. 261

Domino meo per omnia Deo amiciſſimo, & ſanctiſſimo Epiſcopo Meletio Titus.

MUlta & diverſa ſubinde hic diffamantur de Sanctitate tua, quibus exitus conſonat: eò quod nolit uſque ad præſens Sanctitas tua totius Orbis & Catholico & Orthodoxo communicare Conventui, ab aliquibus forſan, qui quod expedit comprehendere nequeunt, diſſuaſa. Nunc igitur ſerò tandem revigilare deſidera contrá verſutias inimici, & omnium ſanctorum Epiſcoporum affectum recupera, & noli ad præventiones & multiloquia tendere, quæ juvare nihil poſſunt: Quin immò & hìc & in futuro ſæculo nocent. Claret enim, quod Dei providentia omnes ſanari homines velit. Quomodo ergo credibile eſt, quoniam ſolam Sanctitatem tuam juſſerit ſuis teneri judiciis?

Cognoſcat igitur Angelus tuus, quod Divinæ literæ venerint, certa quædam contra eos, qui non obediunt, ſancientes, & contra non communicantes Sancto Univerſalique Concilio. Nos enim, qui ſemper oramus, ut nequaquam Diaboli mala prævaleant, rogavimus Deo Amiciſſimum Archi-Epiſcopum Joannem differre, donec hæ literæ redderentur. Omne igitur tuæ Religioſitatis ſtudium ſit malas quidem cogitationes deponere, prodire verò, & ad Antiochiam pervenire. Hoc enim multis modis fieri expedit. Si autem poſt has literas Sanctus Angelus tuus occurrere non voluerit, nullus habebit ulterius unde in quoquam vituperet aut eundem Sanctiſſimum & Deo Amiciſſimum Epiſcopum Joannem, aut nos ipſos, quando ſub omni velocitate hæc ipſa exequi cæperimus, quæ à Divino Vertice ſunt præcepta. Si enim Divinæ litteræ inobedientes comprehenderint in eis, in quibus videntur degere, urbibus, intolerabilis eis triſtitia fiet. Incolumes ſitis.

CAP.

CAPVT CLXXIV. 262

Domino meo per omnia Reverendiſſimo, & Admirandiſſimo, & Magnificentiſſimo Tito Meletius.

Quoniam quidem providentia Dei, ſicut in literis ipſe prædixiſti, ô Admirandiſſime Domine mi, omnes homines ſalvare velit, conſtat, ſed non utique Divinam voluntatem, ſicut videmus, ſequuntur hominum voluntates, quarum nos dominos faciens Deus, ſicut cuique videtur, eis uti permiſit, ad probandam rationalis animæ vel benevolentiam, vel malevolentiam circa Deum. Sic namque Cain quidem fratricidium præſumpſit, parum cogitans Divina Præcepta. Sodomitæ verò ad omnes impietatum & iniquitatum declinaverunt ſpecies, nullam facientes memoriam voluntatis Divinæ. At Populus Judæorum crucifigere omnium Salvatorem Chriſtum minimè formidavit, dum certè debuerit eum, qui ex eis ad omnium ſalutem apparuit, cum feſtinatione recipere: Sicut & volebat ejus Diſpenſationis intentio. Et ut breviter dicam; omnis Scriptura Divina talibus exemplis referta eſt, per quæ clareat quod innumeri ſemper exſtiterint, qui præter Divinam voluntatem ad deteriora dilapſi ſunt. Omninò autem *pauci*, qui ſalutem ſecundùm Dei obtinuerunt voluntatem. Non tamen ob hoc aut mali præferendi ſunt optimis, aut optimi criminis rei eſſe putandi ſunt, eò quod non ſint malis admixti.

In nullo enim reprehendimus Abel, quia Cain moribus non aſſenſit. Nec nos tanquam de inſania incuſamus eum, qui reliquos ſui temporis univerſos non fuerit imitatus. Nec Abraham deliraſſe putavimus, qui ex omnibus generis ſui ſolus Deo complacens factus eſt, & Idololatriæ errori peregrinationem pro pietate præpoſuit. Nec Loth ab eo quod decet exceſſiſſe dicemus, qui ſolus ex omnibus Sodomitarum renuit opera. Nec deſpicie-

piciemus Moyſen, qui Regali obſequio præpoſuit pro pietate pericula. Nec præteribimus tres Pueros, qui ſoli ex omnibus noluerunt imaginem Nabuchodonoſor auream. ſimiliter aliis adorare, ſed pro benevolentia ſui erga Deum flammas elegêre fornacis. Sed nec Apoſtolos, tanquam gentis nulla pars fuerint, qui cum duodecim numero eſſent ex omni populo Judæorum, in illum ſoli crediderunt, qui ab iſtis Deceptor, & Dei Adverſarius vocabatur. Et certè hoc ipſo eis ad præſens nihil aliud promittentem, niſi tribulationes, & perſecutiones, & mortes. Sed nunquid eis infructuoſa vel præſenti in tempore facta eſt diligentia competens?

Et certè vide, quod Abel quidem majorem fiduciam poſt mortem poſſidet apud Deum. Et Noë mirè ſalvatus eſt à totius Mundi naufragio. Vide Abraham, qui principium & radix correctionis omnium factus eſt, & propter virtutem Pater cunctorum fidelium meruit appellari. Vide Loth, qui ignem largiſſimum evaſit. Vide Moyſen, cui totius Iſraëlitici Populi commiſſus eſt Principatus, & figuris honoratus eſt veri Paſtoris. Vide Pueros, qui Babylone ſuper omnes apud Chaldæos ſint Prælati mirabiles, & honoribus primis ac maximis benigni apud alienos effecti ſunt. *Dignitas eadem obvenit* Sanctis Apoſtolis: Quare *& ipſi facti ſunt*, qui & apud omnes, & Imperatores, & privatos, ſive ſubjectos, tanta veneratione colantur, ut pro ſummo beneficio habeant, qui omnibus dominantur, ſi Pauli Scripturæ quiſque ſciat attendere ad conſonantiam plurimorum: Et quæ ad ſe attinebat diligentiam virtutis, nullius putaret eſſe juvaminis. Neque aliquoquam dignus exiſteret & *idoneus*, *niſi* eorum quiſque penè particeps eſſet. Nunc autem quia & ſoli apud ſemetipſos virtutes diligentes vitâ tali, apud omnes veneratione coluntur, & in futura vita ſuſtinent beato & infinito lumine comprehendi.

Non igiur vel nunc abjectos faciet apud Deum paucos, qui totâ pendent benevolentia circa eum, & ob hoc vituperantur, injuriantur, effugantur conſpiratione plurimorum. Etſi enim nos, ſicut illi pauci ac beati, non ſumus, ſed tamen illos modis omnibus imitari jubemur. Cujus rei gratia ſicut in ſimulacris & Ima-

Imaginibus ſimilitudines corporum, ſic illorum virtutes Divinis inſcriptæ ſunt literis, ut nos eorum exemplar attendentes, Facta ipſorum confidenter æmulemur. Et non arbitremur nos novi aliquid inſtituere præter illa, quæ apud veteres geſta ſunt, etiamſi id ab omnibus incuſetur. Et ne nos putes hæc nunc vanè percurrere, & ut ſcias ex ipſa neceſſitate & Deo devincta conſcientia nos ad imitationem cogi Priſcorum, & ipſam cauſſam breviter audi, pro qua non inconſequenter nos ab Antiocheni ſeparandos communione putavimus.

Dogmata Cyrillus expoſuit omni impietate repleta. Propter ipſa eum Epheſi Antiochenus depoſuit ut impium, participes adſciſcens ad hoc plurimos alios è diverſis Provinciis, & omnes Orientalis Regionis Epiſcopos. Abjuravit ejus ubique Doctrinam, ut errori Apollinaris per omnia conſonantem. Imperatore præſente juravit, ſicut ipſe Chalcedone ſcripſit Epheſi Conſtitutis, quorum Reſcripta ſalva ſunt apud nos, quod nec ſi pœnituiſſet Cyrillus, & ſua Capitula rejeciſſet, eum ad communionem recipere acquieſceret, qui Princeps exſtaret hæreſios. Depoſuit eum rursùs in Tharſo, & cum ſeptem, qui pro eo adſcenderunt Conſtantinopolim, factis Synodalibus literis, quas & cuncti ſubſcripſimus. Super hæc permanſit Cyrillus, non ſolùm ſuorum Scriptorum nihil abjurans, ſed & prædicans ea cum majori fiducia: Et ille, qui coram Imperatore juraverat nec pœnitentem Cyrillum ſe ad communionem recepturum, ad eum in Ægyptum miſit ſupplicem Paulum: Sicut & illud, quod apud nos eſt, exemplar oſtendit. Et ipſe ubique Cyrillus affirmat, tam per ea quæ ſcripſit Conſtantinopoli degentibus Clericis ſuis, quam per illa quoque quæ ad Acacium Melitinenſem, qui exprobraverat ei quaſi à ſuis receſſerit, & ad communionem fuerit ab Antiocheno receptus.

Taceo de ejuſdem Cyrilli literis ad Acacium Berrheæum ſcriptis, inconvincibilem habentibus inſtantiam, tam pro iiſdem Capitulis, quam pro omnibus, quæ priùs & poſtea impiè expoſuit. Poſt quæ Antiochenus Paulum in Ægyptum direxit, tam Dogmata Cyrilli ſuſcipiens, pro quibus eum Secundò damnaverat, quam rectitudinem fidei anathematizans in Scripto, & om-

nia faciens ſicut ei placuit. Et horum teſtis eſt ipſe Cyrillus, qui ejus ſatisfactionem ſuſcepit, qui in ſuis ad Acacium Melitinenſem literis hanc eandem commemorans Epiſtolam ad Acacium Berrheenſem quam fecit, mox intulit inquiens: *Quia niſi Antiocheno ea, quæ à me ad Acacium ſcripta ſunt, placuiſſent, non utique à principio Paulum direxiſſet ad me.* Interpretatur verò Cyrillus idem in eiſdem literis ſuis Epiſtolam, quam detulit Paulus, quæ ſursùm ac deorsùm ab Antiocheno profertur, ut nihil omninò à Capitulis differentem, ſed eâdem intentione conſcriptam, & malè ex invidia intellectam ab eis, qui eam Orthodoxam quidem dicunt, ſed his, quæ ab eo priùs ſunt expoſita, eſſe contrariam, nec non & doctrinæ Neſtorii conſonantem.

Verùm nos hæc omnia omittentes, hujuſmodi conditionem dedimus Antiocheno, ut aut ſuaderet Cyrillum anathematizare omnia ſua, & ſolâ Apoſtolicâ doctrinâ eſſe contentum circa eorum, quæ ſcripta ſunt, intentionem, & ſic conjungerentur Eccleſiæ, aut ipſe Antiochenus anathematizaret in Scripto Cyrillum cum impiis Dogmatibus ejus, contra quæ priùs ſæpè decrevit, & nomen Deo amiciſſimi Epiſcopi Neſtorii, qui pro ſola pietate tanta perpetitur, ſanctis inſcriberet Dyptichis. *Sed nihil* horum facere voluit. Propter hæc nos diſſentimus ab eo, atque ab ejus communione disjungimur. Si enim pro incongruis ille perſiſtit; quantum eſt ut nos pro pietate perſtemus? Pro qua utique & à communione ejus avertimur, non ab illa fide recedentes, cum qua eum euntem ad Epheſum, & ab Epheſo revertentem ſuſcepimus, ſed ipſam ſervantes ut Apoſtolicam, & à beatis Patribus traditam, quam à Magno Theodoro, qui ea, quæ illi tradidêre, tradens claruit, accepimus.

Et ignoſce, quæſo, nobis non valentibus decipere conſcientiam noſtram. Si autem propter hæc tranquilliſſimus Imperator præcepit nos ab Eccleſiis eiici, facito quod juſtum eſt, nec malevolentiæ gratiâ differas ad finem, quæ ſunt præcepta, perducere. Ego enim mox ut ipſam videro authenticam Sacram, nec enim Reſcripto ero contentus, & ut didicero quæ illi relata ſunt, ne fortè adversùm nos Clementibus mentiti ſint Auribus Adverſarii veritatis, & invenero quod omninò me exire ab Eccleſia jubeat, glo-

glorificans & nunc, ſicut priùs, in quo me reperiri contigerit ſchêmate, abſcedo ab Eccleſia, Imperatorum legibus omnibus modis cedens. Paratus ſum per gratiam Dei, non ab Eccleſia egredi ſolùm, ſed etiam decies millies mori, quàm poſſim apud Chriſtum lædere meam conſcientiam. Nec enim licet minorem me inveniri ab illo infante annorum ſeptem, qui cum beato Babyla propter Chriſtum capite cæſus eſt, cui totius Eccleſiæ, & Eccleſiæ, cujus Theodorus exſtitit Doctor, commiſſus eſt Præſulatus.

Ut verò & illud propter prædicta commemorem, ſcito, Admirandiſſime Domine mi, quia etſi non pro ipſo bonæ cauſæ merito ſtarem, & ipſe terror tam civitatis, quam Territorii hujus me in hac adverſùs Joannem diſcordia detinere ſufficeret, qui ſi me ei tantummodò communicaſſe cognoſcerent ante Sacram, me & vita privaſſent. Nec enim cujus ſint diſcipuli, neſcis, vel quomodo pro zelo dogmatum Divinorum univerſi moveantur, ita unanimes exiſtentes, tanquàm ſi una ſit anima omnium. Pro qua re omnibus modis eſt tutius ex neceſſitate repelli, quam vel abſque ipſa nocere apud Deum conſcientiæ ſuæ, & ab eis, qui nunc mihi ſubjecti ſunt, vitam inſtar canis amittere. Si verò quiſquam nos abruptê in quibuſcumque accuſare voluerit, pro nihilo deputamus. Calumniari namque, & contumeliam facere facile eſt, & omnibus adjacet: Non omnium verò eſt dicere veritatem.

CAPUT CLXXV. 263

Epiſtola, inquit, *Zenobii Epiſcopi Zephyrii ad Deo Amiciſſimum Epiſcopum Alexandrum, inſinuans exiiſſe ab Eccleſia Deo amiciſſimum Epiſcopum Meletium.*

PErſonali quidem præſentiâ tuæ Sanctitatis benedictione repletus ſum, quando ſolus benè ab Epheſo remeaſti, ſicut ipſæ res omnibus oſtenderunt; literis verò tuæ non ſum fruitus Sanctitatis. Unde nunc præſumere ſum coactus, ut literas incipiam tuæ Sanctitati dirigere. Et rogo ut des mihi veniam. Multa enim, & amabilis Deo Conſtantia tua hoc me præſumere præparavit. Hìc enim nullus pro pia fide perſiſtit, ſed univerſi tempori ſerviunt, & pariter ſimulalores effecti ſunt, qui videbantur eſſe conſtantes. Solus inter hujus Ciliciæ Epiſcopos perſtat ad finem Dominus meus Deo amiciſſimus Epiſcopus Meletius, qui ejectus eſt militari ſuper inducta Cohorte, juxta eorum, qui ſunt Antiochiæ, juſſionem. Ora igitur, Domine, & nos fieri dignos tam ejus celeriter comitari veſtigia, quàm tuæ etiam Sanctitatis, ut poſſimus in die Domini Chriſti vos intercеſſores pro noſtra Puſillitate proferre.

CAP.

CAPUT CLXXVI. 264

Deprecatio Joannis Epiſcopi Antiochiæ contra Deo Amiciſſimum, inquit, Meletium Epiſcopum.

Piiſſimis & Amatoribus Chriſti Imperatoribus noſtris, Flaviis Theodoſio & Valentiniano, Triumphatoribus, Victoribus, Auguſtis, poſtulatio & deprecatio à Ioanne Antiochenæ Dei Eccleſiæ Epiſcopo.

GEneris veſtræ Pietatis Imperium in excelſum tulit, & hanc provexit ad gloriam fides in Deum. Quâ Sanctiſſimam & Catholicam ſemper augeri vultis Eccleſiam, & cuncta, quæ in ea exurgant, zizania deſideratis abſcindi. Quia igitur hoc utimini zelo, ô Piiſſimi & boni Victores Imperatores, & eos qui oblitterare volunt Patrum Doctrinam, alienos à Sacerdotali exiſtere dignitate poſt nos, quibus Canones de hac re concedunt judicium, decreviſtis, expelli verò à ſanctiſſimis Eccleſiis & urbibus, in quibus videntur exiſtere, & talis ad Orientem Sanctio veſtra pervenit. Hanc promulgavimus Magnificentiſſimo & Glorioſiſſimo Præſidi utriuſque Militiæ, & Ex-Conſuli Dionyſio. Et conſonans ejus accipientes Præceptum prævalere potuimus malignitati Meletii, qui pridem Mopſueſtiæ Epiſcopus fuit, ſubjicientes eum depoſitioni. Introduximus autem & præfecimus ipſi populo è Gregibus Chriſti Chomatium Deo amiciſſimum Epiſcopum. Præfatus verò Meletius major eſſe legibus veſtris, & tranquillitate Romanâ volens, in partibus ejuſdem Territorii deliteſcit, concuſſionem, perturbationemque ſanctis Dei Eccleſiis ingerens, & præſumens poſt dejectionem Sacerdotale Miniſterium. Et juſtum eſt ſupplicare, ut qui peregrinus eſt à ſancta diſciplina & Eccleſia, peregrinus

 fiat

fiat & ab univerſa Provincia Cilicum , præcedente piâ Sanctione ad Magnificentiſſimum & Glorioſiſſimum Magiſtrum Militiæ Orientis veſtri : Ita ut indè quidem pellatur, deducatur verò , ubi veſtræ Pietati placuerit. Et hoc impetrato , conſueta vota ſolvemus pro permanſione & Victoria Imperii.

CAPUT CLXXVII. 265

Epiſtola, inquit, *Deo Amiciſſimi Epiſcopi Meletii ad Deo Amiciſſimum Alexandrum, quam ſcripſit, poſtquam militum ſuperventu expulſus eſt.*

ET cui priùſquam tuæ Sanctitati, quæ circa nos geruntur, referri conveniens ſit? Sive enim congaudere oportet de his, quæ nobis à Chriſto donata ſunt, ſive etiam pro his, quæ reſidua ſunt, orare, ad eam neceſſe eſt ut ad Patrem pro cunctis filiorum bona referri. Dignatus eſt enim nos Dominus Chriſtus orationibus tuæ Sanctitatis incorruptum ſibi Ovile uſque ad exitum cuſtodire, quod nobis indignis & pro virtute commiſit, & permiſit rurſus auferri, quando id benè ſe habere judicavit. Nec enim quod ejus defecerit unquam providentia, etſi ad præſens eſſe difficile videatur. Et quidem Diabolus ab olim grande habuit prælium contra eum, & nunc illud perturbare omninò per Miniſtros ſuos ſtuduit, non ſolùm inimicos armando, ſed & ex nobis ipſis ad hoc quoſdam Miniſtros accipiens: Qui & obſervavit Dominicum diem, & ſub uno cunctos ad introeundum contra nos concurrere præparavit.

Dominus autem Chriſtus, qui contra eum ſemper ejus convertit inſidias, & propriis diſpenſationibus ſubjicit, & nunc ei inutilem fecit univerſum contra Eccleſiam impetum, dum nos perturbari non ſivit, ſed omnem Eccleſiam in ſua devótione conſtruxit, ita ut non ſolùm clareret malum, ſed & civitas tota cum Provincia univerſa conſonam pro fide acciperent voluntatem, ipſis quoque à pietáte alienis, id eſt, Judæis, & hæreticis aliis, non parvo quodam contra Adverſarios odio motis, nec circa nos parvum quemdam oſtendentibus affectum, dum certè nos latentes ſæpiùs degeremus, ne quiſcumque putaret, quod à nobis inſtigarentur ad hoc. Quod & valdè ſuſpecti inimici dexteræ Altiſſimi

mi non ab Eccleſia nos tantùm, ſed & à civitate repulerunt, nec uſquam juxta eam manere ſinentes. Sed hæc quidem à Domino Chriſto etiam nunc cuncta pro noſtra ſunt diſpenſata Humilitate. Nos verò magis pluribus debitis ſumus obſtricti, quos dignos majoribus fecit, quàm noſtræ virtutis eſt.

Undè modis omnibus deficimus ad ſolvendum. Quam enim Deo poſſumus gratiarum actionem reddere, qui nimietate clementiæ ſuſtinere tentamenta pro ſe & noſtram dignatus eſt Parvitatem? Non quo grave aliquid pateremur, quia perfectiora ſufferre ſumus indigni, ſed & Propoſitum tantummodò haberemus, quod & maximum nimis eſt ad nos, qui ſumus voluntatis omninò deſpectæ. Sed rogo ut orare digneris, quatenus uſque ad finem digni efficiamur gratiâ Domini Chriſti, ut ſicut ei placet, ita reſiduum præſentis ſæculi tranſigamus. Dominum meum & ſanctiſſimum Epiſcopum Acilinum plurimùm ſalutamus.

CAP.

CAPVT CLXXVIII. 266

Epiſtola, inquit, *Deo Amiciſſimi Epiſcopi Alexandri ad Meletium Deo Amiciſſimum Epiſcopum, quam reſcripſit ad præfatas litteras poſt exitum ejus.*

SI eſſet mihi deſiderium meum adimplere poſſibile, literis non erat opùs, ſed adventus præſentiâ; vel potiùs juxta Pſalmiſtam, columbæ pennas expeterem, ut veniens requieſcerem juxta habitaculum Coronati, & viderem, juxta Prophetam, Sanctitatem tuam ſicut in ſolitudine uvam, aut ut magis propriè dicatur, ut acinum botri cunctorum totius Ciliciæ Sacerdotum, quem exterminaverunt vulpes, quæ propemodum, ſecundùm veritatem, vineas deleverunt. Non exterminaverunt autem, eò quod benedictio Domini ſit in eo. Verè enim præſenti in tempore ſufficeret tuæ Sanctitatis adſpectus adamante nos facere firmiores. Nam ſi cogitatio tantùm tuæ, ſecundùm Domini certamina, Sanctitatis omnibus nos circumdat Domini armis, ut nullo modo emiſſis variis multimodiſque ſagittis vertamur in fugam, quomodò non nos omni modo roboraſſet talis adſpectus, qui nos non per verba, ſed per res ipſas armaret, & in ſemetipſo exponeret, quid ſit: *Ne diſperdas in finem?* Intendiſti enim, Domine per omnia Deo Amiciſſime, indeclinabiliter in Authorem fidei, & Conſummatorem Jeſum, & ſunt repoſitæ tibi coronæ. Non expulſionis tantùm, non enim te ad definitum præparaſti tormentum, ſed claret quod præparatus ſis omnia ſuſtinere. Sic contra impietatem paraſti temetipſum. Undè & ille, qui donis ſuis noſtros ſupervincit labores, tuæ Sanctitati coronam juſtitiæ reddet, circa varietatem tui Propoſiti paſſionum, ſpiritalium munerum Divinitate effulgentem. Certaſti enim bonum revera certamen, & curſum conſummaſti, fidemque ſervaſti. Undè & quod iſta conſequitur, Deus qui mendax non eſt, illud tuæ Sanctitati retribuet. In quod hic jam bona conſcientia tua intendendo lætatur, & gaudio Sancti Spiritus adimpletur.

Poteſt autem Sanctitas tua noſtram conſolari abſentiam attentioribus orationibus, donec donet & nobis per clementiam ſuam Dominus veſtris comitari veſtigiis: Certus enim ſum veraciter, quod ego intentionem habeo hanc, ut tuam Sanctitatem ſequar, & unà eos, quipriùs certarunt, & coronati ſunt. Pauci quidem, ſed apud Deum pretioſi. Melior namque eſt unus Domini voluntatem faciens decem millibus injuſtorum. Fruenſque ſanctis orationibus tuis non deſciſcam à veſtro conſortio: Nec à veſtra ſeparabit me charitate tribulatio, aut anguſtia, aut perſecutio, aut fames, aut nuditas, aut periculum, aut gladius. Maximè quia Religioſitas tuis, quæ portum Dei voluntatis obtinuit, majorem circa nos habet curam, tanquam qui adhuc marinis undis obſiſtimus, & omnimodis malorum ſpirituum tentamentis. Nunc quidem tentantium nos minis, nunc verò ſubruere adulationis blandimentis. Undè & talem mihi poſui legem, ut fugiam cunctorum, loqui mihi volentium, & adſpectum & verba, & ipſam quoque memoriam. Quod non ex propria aſſumpſi ſententia, ſed ex Divinis Scripturis edoctus. Nec enim Dominus reſpondit perverſis, cum judicaretur, ſed ſicut ovis ad occiſionem ductus eſt, & ſicut agnus coram tundente ſe ſine voce. Non enim quò dicant aliquid, ſed quò capiant, collocutiones & alloquia nobiſcum conferre captant. Docemur verò & in veteribus Scriptis, quod Ezechias pius poſt Rapſacis, Dei Adverſarii, voces Magiſtris militiæ tacere præceperit, nihilque Dei Adverſariis reſponderi. Undè & nos, repellentes eorum colloquia, qui in Ægyptum corde ſunt reverſi, & qui non ſolùm dicunt, Demus initium, & redeamus in Ægyptum, ſileamus, & tantam miſericordiam ſuſtineamus à Deo, qualiacumque ſæva ſuperinducere adversùm nos conceſſi fuerint æmuli. Quæ omnia ſuſcipiamus cum lætitia, & cogitemus, quod ſicut beatus inquit Paulus, non ſunt condignæ paſſiones hujus temporis ad futuram gloriam, quæ revelabitur in eos, qui ſtigmata Chriſti, quorum tu dignus effectus, in ſuo circumferunt corpore. Undè rogo, ut digneris nos per venerabiles literas tuas juvare ad inſtantia certamina. Dominus meus Deo amiciſſimus, & ſanctiſſimus Acilinus, quia tecum coronatur, ſalutat & complectitur Religioſitatem tuam.

CAP.

CAPUT CLXXIX. 267

Interpretatio, inquit, *Præcepti Magiſtri militum Dionyſii, quam ſcripſit ad Clariſſimum Iudicem ſecundæ Ciliciæ.*

DIvina authoritas per annotationem terribilem Meletium, quondam Mopſueſtenæ civitatis Epiſcopum, in Melitina degere Armeniæ Provinciæ civitate præcepit. Suſceptis igitur præceptionibus noſtris, lectis verò & Divinis Reſponſis, quæ in miſſis præfulgent, obſervare debes quæ ab Immortali ſancita ſunt Vertice, utens militari ſolatio ad iter idem, ſi tale ſolatium neceſſarium fortè perſpexeris, admonendo utique noſtrum Vicarium, ut competens ſolatium deputetur, ad quem de hac parte ſcripſimus. Quamvis competenter ſufficere Civiles Ordines arbitremur.

CAPUT CLXXX. ....168.

Domino meo Deo Amiciſſimo, & Sanctiſſimo, inquit, *Patri Alexandro Epiſcopo Titus.*

QUemadmodum Sanctitatem tuam ſemper peculiari amore dilexerimus, & magnopere obſequi ei ſategerimus, arbitramur & ipſam clarè noſſe rebus ex ipſis. Quia igitur & nunc ex eadem voluntate detinemur, & ſecundùm Chriſtum Religioſitatem tuam egregiam deſideramus exiſtere, dignare, ſanctiſſime Domine, vel nunc, cum ſuſceperis literas noſtras, communicare Sancto Catholicoque Concilio, ſecundùm Divinas & adorabiles literas. Nam & ſanctiſſimus Theodoretus, & ſanctiſſimus Helladius, & alii, qui ad modicum voluerunt ſeparare ſeipſos ab hoc Sancto Concilio, agnoſcentes quod eſt inrecuſabile, & quod eſt impoſſibile, & quod placitum Deo, & quia univerſali Synodo oporteat obedire, & Imperialibus Sanctionibus, à diſcordia quidem receſſerunt, communicarunt autem Sanctæ & Catholicæ Synodo. Hoc autem facere tuam Sanctitatem præ omnibus oportebat, quæ manifeſtè novit res, & tempore eſt provecta. Rogamus igitur, ne deſpicias precatorias præſentes literas noſtras, nec des locum Diabolo, volenti diſcordias contra ſanctam conſubſtantialemque immittere Trinitatem; ſed ut conculces aculeos ejus, & concordiam Synodi Sanctæ recipias. Nam ſi poſt has literas meas Sanctitas tua in dilatione perſtiterit, eiſque communicare noluerit, claret quod non ſit de cætero neceſſarium Divinis literis. Utique apertè præcipiunt, ut hi qui Sanctæ Synodo communicare noluerint, in exilium à ſanctis Eccleſiis repellantur.

CAP.

CAPUT CLXXXI. ....269.

Domino, inquit, *meo ſanctiſſimo*, *& Deo Amiciſſimo Patri Epiſcopo Alexandro Dionyſius.*

DIvina & immortalis Veritas pacem deſiderat, adhibet verò plurimam curam, & ſuæ Pietati decentem circa rectæ Fidei cultum. Scientes igitur intentionem pii Principis noſtri, priùs per has litteras noſtras tuam Religioſitatem duximus ſalutandam, & adhortandam, ut quæ decent faciat: Inter hæc verò & illud eſt, ut communicet Sanctitas tua Deo amiciſſimo Epiſcopo Joanni. Hæc namque cauſſa pacis erit omnibus ſanctis Eccleſiis. Nec enim volumus Eccleſias ampliùs perturbari, & animas imperitorum perverti, quid faciant neſcientes, dum perturbatio detinet vos, qui pacem prætenditis univerſis. Dignare igitur, tantùm memor & amicitiarum noſtrarum & adhortationis, omnem triſtitiam deponere, & convenire in idem Religioſiſſimo Viro: Ne cogamur Divina & Imperialia Conſtituta executioni mandare. Salvam Religioſitatem tuam, & orantem pro nobis ſalvet omnium Deus, Domine ſanctiſſime Pater. Ignoſcere mihi habet Religioſitas tua, ſi quid facere compellendus ſum, Divinam formulam ſequens, ſi huic Epiſtolæ conſentire nolueris.

CAPUT CLXXXII. 270

Epiſtola, inquit, *Deo Amiciſſimi Epiſcopi Alexandri, quam reſcripſit ad literas ſupraſcriptas, in cauſſa eadem ſuum demonſtrans Propoſitum.*

BEnevolentiæ quidem circa meam Vilitatem retributiones clemens Deus præſtet veſtræ Clementiæ. De cauſſa verò, quæ vertitur, quoniam noſtræ vitæ caput eſt pietas, coram terribili Tribunali Chriſti omnem reſervo ſatisfactionem. Ut verò etiam Magnitudini veſtræ in brevi reſpondeam, indico quod ille, qui nunc contra nos quatuor Imperiales has literas clementer obtinuit, & antè Epheſum, & in Epheſo, & poſt Epheſum hæreticum ſciebat Ægyptium. Quod manifeſtè cognoſcere licet ex literis ejus, quæ uſque nunc apud plurimos ſalvæ ſunt. Poſtquam verò ſuſcepit Hypomnyſticum per Admirandiſſimum Ariſtolaum, ut & Cyrillo communicaret, & Neſtorium deponeret, & anathematizaret ejus doctrinam, dum ſit Orthodoxa, ſicut ipſe per plura Scripta confeſſus eſt, cedens Hypomnyſtici minis, fecit univerſa. Et nunc adversùm nos uſque ad ſanguinem pugnat, eò quod parati ſimus per virtutem Dei contra Cyrilli hæreſim repugnare uſque in finem, & orthodoxam fidem abſque permiſtione ſervare, non ineundo communionem, neque cum hæretico, neque cum communicantibus ei. Habemus namque præ oculis illam terribilem vocem Domini Chriſti, quæ per Apoſtolum Gentium Paulum dicta eſt: *Quoniam ſi nos, aut Angelus de cœlo evangelizaverit vobis præter id, quod evangelizavimus, anathema ſit.* Undè quæſo, ut quando tibi placuerit illam perſecutionis, quæ contra nos lata eſt, formam promulgare, mihi veſtra jubeat Magnitudo, ut ſub ſilentio & abſque ſtrepitu abeam, & hoc modo, quæ ſancita ſunt, impleam. Quando enim de pietate proponitur, obedire oportet Deo potiùs quàm hominibus.

Galat 1.

CAP.

CAPUT CLXXXIII. ...271

Præceptum, *inquit*, Glorioſiſſimi loci Servatoris Titi ad Clariſſimum Libianum Euphrateſiæ judicem.

Flavius Titus, Glorioſiſſimus Comes Devotiſſimorum Domeſticorum, implens locum Magiſtri militiæ Poteſtatis, Flavio Libiano, Clariſſimo Præſidi Euphrateſiæ Provinciæ.

DIviniſſimi Principes noſtri, ut hi qui non aſſentiunt Deo amiciſſimo Epiſcopo Joanni, perturbant autem ſanctas Eccleſias, dum pacem renuunt Orbis, à locis propriis amoveri, propriâ lege præceperunt, ſicut & veneratio adorabilium, præfulgentiumque literarum manifeſtiùs edocebit. Quia igitur Alexander Hieropolitanus Epiſcopus à ſorte Reverendiſſimorum Epiſcoporum ſemetipſum fecit alienum, nec enim patitur præfato Archi-Epiſcopo in Divinis communicare Myſteriis, curet Charitas tua, hac authoritate ſuſceptâ, eundem Alexandrum, ſi in Propoſito ipſo perſtiterit, loco proprio amovere, eumque in ejus loco ſuſcipere, quem ſanctorum Epiſcoporum Synodus probaverit ordinandum. Si verò id tuam virtutem, quod non arbitramur, excedit, dum Devotiſſimi milites in ea conſtituti ſint civitate, utêris eorum ſolatio. Etenim quæ oportet ad ipſos quoque direximus, ut cum deliberatione communi noſtra Præcepta feſtinetis implere. Si verò & majori opùs eſt manu, aut ſi hæc res & noſtram præſentiam poſtulaverit, ſufficies continuò indicare. Nam dum id clarè conſtiterit, Divinis Præceptionibus miniſtrantes cum ſufficienti ſolatio continuò veniemus. Quò autem Tu mox ad præfatam civitatem vadas, & noſtra

ſtra Præcepta implere feſtines, Hypatium ſpecialiter deputari præcepimus, cui & Mandata dedimus, ut non ſolùm Te cogat noſtris Præceptionibus obedire, ſed & de tua nos præſumptione, ſi ita contigerit, noſſe faciat. Ultio enim contrà neglectum tuum competens conſequetur.

CAP.

CAPUT CLXXXIV. 272

Relatio, inquit, *Libiani Euphrateſiæ Iudicis ad Magnificentiſſimum Vicarium Titum.*

PRæceptum Magnificentiæ veſtræ decimo ſeptimo kalendas Maii per Hypatium, qui eſt ex ordine Magiſtri militiæ, noſtræ eſt redditum Parvitati, cui Divinæ & adorabiles literæ præfulgebant, jubens Reverendiſſimum & Deo Amiciſſimum Alexandrum, Hierapolitanum Epiſcopum, aut communicatorem Sanctæ Synodi fieri, aut ab Epiſcopatu quieſcere. Inſinuo igitur, quod ſuam prædictus, quæ in ſe eſt, opere declaraverit voluntatem, & Hierapolim dereliquerit, Epiſcopatum tenere minimè delectatus, Domini magnificentiſſimi, & per cuncta Sanctiſſimi.

CAPUT CLXXXV. 273

Relatio, inquit, *ſecunda Euphrateſiæ Iudicis, qui perturbationem civitatis agnoſcens propter exitum Sanctiſſimi Epiſcopi Alexandri factam, direxit Magnificentiſſimo Comiti Orientis, transmittens & Populi acclamationes, tam ad ſe, quam ad Magnificentiſſimum Comitem Titum factas, & ad ipſum quoque Antiochiæ Præſulem.*

HIerapolis & devotioni ſerviens, & pio deſiderio ſtimulata, Divino quidem motui ceſſit, & Præcepto Magnifico gemens. Nunc verò expetit miſericordiam, quâ diligatur ejus deſiderium, expanſa ſuper Alexandro ſene, & luctus quidem ſuſcitans per plateas, inundans autem lachrymis ſolum, & ferè in ipſam jam Divinitatem quid auſa præſumere. Nec enim conſuetas actiones exhibet gratiarum. Et receſſit claudens ſanctas Eccleſias, & tale quid agens, quale cui veniam competat impartiri. Quoniam percutiente conſcientia vel quid perpetrent neſciunt, anhelantes defectum, ne illum, quem valdè complectuntur,amittant. Hoc quidem per Puſillitatem meam pervenit ad finem. Nam Sacra quidem loca reſerata ſunt, & conſueta complentur. Quod autem reliquum fuit, petitiones ſub conjuratione depoſitas inſpexi omnium, qui boni videntur, & qui pro Patre precantur, ac ſupplicant ut ab illo paſcantur, qui eos à pueris Magiſter mitiſſimus educavit. Eidem namque nec vitam ſe vivere arbitrantur, niſi ſuper eos Epiſcopatum Deo Amiciſſimus Alexander teneat, cujus vitam quidem mirantur, obſtupeſcentes Sacerdotii pietatem, & pietatis pondus diligentes, & doctrinas juſtitiæ ſuis circumferentes in linguis, colligenteſque cuncta, quæ multa ſunt, ad roborandum ſui amoris ardo-

ardorem: Adjicienteſque præfatis, quod ante tempus ſuum de hac vita recedant, & niſi efficiatur quod petere inſtant, in ſemetipſos mali aliquid perpetrabunt, pueri ſimul ac ſenes, mulieres ac virgines, & omnes maturæ ac ſenilis ætatis, ſi defuerit adhuc ad ſanctæ Eccleſiæ præſidendum, qui eam eſt habere ſortitus, dum necdum quieverit lege naturæ. Dum tuæ interſit Magnitudinis, cujus operis eſt, quidquid illud mali ſit, diſcutere â Subjectis, & ea, quæ plena ſunt triſtitiæ ac difficultatis, abigere, & pacem lætitiamque civitatibus introferre, ea quæ ſubſecuta ſunt indicavi, ut quidquid ſteterit, fiat. Cæterum dum pridem talia facere inſtitiſſent, Reverendiſſimus Alexander Relationem fieri non permiſit, Domine Admirandiſſime & Magnificentiſſime. Oro Deum, ut tu, Domine mi, incolumis & per omnia felix temporibus longis perdures, communis Salvator, & beneficiorum Præſtitor.

CAPUT CLXXXVI. ...274

His Irenæus illa ſubiecit. Ideò poſuimus, ne quis miretur, cur hìc voces Populi minimè ſcripſerit.

MAnifeſtat quidem Relatio illius Provinciæ Judicis illam plurimam civitatis lamentationem, quin immò & confuſionem, quam pro reparatione illius Deo Amiciſſimi Paſtoris Grex Chriſtum diligens ſuſtulit. Multò amplius verò ea, quæ ab univerſa Multitudine acclamata ſunt, circa eum quanto affectu conſtringerentur, oſtendunt, deſiderii æquitatem, & orbitatis amaritudinem, & anguſtiæ rationem. Etſi ſuperfluum duxerimus eaſdem voces adſcribere, quippè ut nimis plurimas exiſtentes, & contra aliquos blaſphemias valde multiplices continentes. Unde & bonus Joannes omninò formidans, atque eos, qui his uſi ſunt, metuens, has protulit voces, & per hanc allocutionem ſcriptam eis conſolationem, ſeu potiùs deceptionem obtulit.

CAPUT CLXXXVII. 276

Hypomnyſticum Deo Amiciſſimo Clero Hierapolitano, & Chriſti Amatoribus Plebibus, ab Ioanne.

AUdivi ſupplicationem veſtram, quam per acclamationes in Eccleſia feciſtis ad nos, & Magnificentiſſimum & Glorioſiſſimum Comitem Dominum Titum. Et ego ipſe hæc eadem opere provenire oro vobiſcum. Cognoviſtis enim procul dubio Propoſitum noſtrum, quia nihilominùs ad illum ſuavem hominem deprecandum, pro quo ipſi rogaſtis, ut vanæ ſuæ phantaſiæ præferret Eccleſiaſticam pacem, quam totus Orbis cum pietate amplectitur. Sed quod patitur, quia ſic averſus eſt ab omni medicamine, ut nec colloqui cum Dei Sacerdotibus ſuſtineret, neque ullatenùs ad eorum virorum veniret affatus, quorum precibus Mundus ipſe ſalvatur. Eligens enim optimos Deo Amiciſſimorum Epiſcoporum ſæpiùs deſtinavi, qui eum commovere potuiſſent, ne infeſtaret Eccleſiaſticam pacem, quam Mundo Deus inopinatè largitus eſt; ille verò ex arrogantia, & ea, quâ detinetur, obſtinatione aures obſurdans inexorabilis perſtitit. Quin immo permanſit mala ſibimet coacervans, dum nos ab hac viri malevolentia ſumus inſontes, & nunc ad ſatisfactionem veſtram, & ut poſſit videre Amatrix Chriſti Eccleſia veſtra, quod non occaſione captata quaſi contriſtantem adverſùm nos, & tantas nobis contumelias ingerentem, quantas ipſum decebat inferre, dum nos per gratiam Dei nihil læderemus, ex eis à ſua illum removerim Eccleſia; ſed quia nobis inobediens exſtitit, volentibus ut noſtrum fieret membrum, & Eccleſia veſtra toti communicare demonſtraretur Eccleſiæ. Unde circa eum cuncta ſervavimus, quæ ad remedium pertinebant. Sed & nunc quæ nobis ſufficere dignum eſt peragentes, ſpondemus, quia ſi poſſibile fuerit, ut correctione reſipiſ-

cens deponat ſuperbiam priſtinam, parati ſumus excipere, & ad vos cum noſtra atque illius feſtivitate remittere: Si autem jam ſemel ſtatuit præcipitare ſeipſum ad communionis quidem læſionem, perditionem verò animæ ſuæ, nos quidem & Deo & hominibus ſatisfecimus; vos vero, quod vobis ipſis expedit, quæſo, perquirite.

Erubeſcant jam veritatis inimici, qui credentes præfatis ſub nomine Theodoreti Epiſtolis, eum Neſtorianæ impietatis volunt criminari fautorem, cui tale teſtimonium præbet Joannes Archi-Epiſcopus, nimiùm cunctis Neſtoriani erroris fautoribus inimicus. Sicut ipſi quoque apertiſſimè clamant, dum contra obſtinationem pertinaciamquè Alexandri veraciter dicit: *Vt nec colloqui cum Dei Sacerdotibus ſuſtineret, neque ullatenus ad illorum virorum veniret affatus, quorum precibus Mundus ipſe ſalvatur. Eligens enim optimos Deo Amiciſſimorum Epiſcoporum ad eum ſæpiùs deſtinavi, qui eum commovere potuiſſent, ne infeſtaret ſeu violaret Eccleſiaſticam pacem, quam Mundo Deus inopinatè largitus eſt.* Quod per nullum Epiſcoporum feciſſe, niſi per Theodoretum & Andream, ſicut ex ſuperioribus claret, poterit inveniri. Ex his verò & illud verum roboratur, quod à nobis intentio Theodoreti integerrimè comprehenſa ſit.

CAP.

CAPUT CLXXXVIII. 277

Interpretatio, inquit, *Sacræ*, *quæ promulgata eſt Magnificentisſimis & Glorioſiſsimis Præfectis de exilio in Petram Magnificentiſsimi Comitis Irenæi.*

DAmnato Principe portentuoſæ culturæ Neſtorio, juſtum eſt, ut impiæ ejus culturæ participes ſentiant validiſſimam pœnam. Ob hoc Irenæum, qui maledictum Neſtorii cultum non ſolum ſecutus eſt, ſed & inſtituit, & ſtuduit multas cum eo Provincias, eò quod ipſe tali culturæ præeſſet, evertere, nudatum cunctis dignitatibus, & inſuper ipſa propria facultate; et Photium verò, eiſdem impietatibus implicatum, adæquè facultate nudatum, quæ & in publicam proficiet rationem, in Petris exiliari decrevimus, ut paupertate perpetua & locorum ſolitudine crucientur, Iſidore Pater honorandiſſime. Glorioſa igitur atque Magnifica Authoritas tua huic noſtro Decreto pragmatico competenter obediet, deputato ſufficienti ſolatio, ut ad præfatum exilii tramitem præfati Religionis noſtræ violatores abigantur.

CAPUT CLXXXIX. 278

Interpretatio, inquit, *præfati Præcepti.*

QUæ ſint, quæ de Irenæo & Photio ſunt ſancita à Divino & Immortali Vertice, præfulgens Divinarum literarum tenor oſtendit. Magnificentia igitur tua his, quæ ſunt decreta Divinitùs, abſque mora obediens, ad loca, in quæ juſſi ſunt duci, cum competenti ſolatio præparet Veredos duos cum duobus Parippis, Oreſti & Stephano, qui ſingulariter directi ſunt ad peragenda quæ Divinitùs decreta ſunt, quæque noſtris præceptionibus continentur, coadjuvantibus eos ex Syria, tam Regionum judicibus, quam Provinciarum quarumque Ordinibus: Inſuper & Defenſoribus, & reliquo ſolatio vel auxilio, & Decurionibus vel Curialibus.

CAPUT CXC. 279

Quanti, inquit, *á ſanctis Eccleſiis exierunt, nolentes ſuam conſcientiam vulnerare, neque acquieſcere Factis Cyrilli, ſeu ejus ſuſtinere communionem.*

I.

ALEXANDER Epiſcopus Hierapolis Euphrateſiæ, qui & exiliatus eſt in Famothin, Ægypti metallum.

II.

ABBIBUS Dolichii, quo ejecto ab Eccleſia alter ordinatus eſt à Joanne.

III.

DOROTHÆUS Marciano-Politanus, Metropolitanus Mœſiæ. Iſte ejectus, exiliatus eſt in Cæſarea Cappadociæ.

IV. & V.

VALEANIUS, & Eudocius Mœſiæ, qui ſub eodem Dorotheo exiſtentes ultrò ab Eccleſiis receſſerunt.

VI.

MELETIUS Mopſueſtenus ſecundæ Ciliciæ. Hic exiliatus in Melitina Armeniæ civitate defunctus eſt, multa millia paſſus ab Acacio ejus Eccleſiæ Præſule.

VII.

ZENOBIUS Epiſcopus Zephyrii, primæ Ciliciæ, qui ultrò quidem reliquit Eccleſiam, poſt hæc verò in Tiberiadem relegatus eſt. Sed & indè fugatus, dum ſe hunc ipſum denunciaſſet exiſtere.

VIII.

Eutherius Epiſcopus Thyanenſium, Metropolitanus Cappadociæ ſecundæ, qui ab Eccleſia ejectus, relegatus eſt quidem Schytopolim. Similiter & indè fugatus, in Tyro defunctus eſt.

IX.

Anastasius Tenedi, qui ultrò ceſſit Eccleſiâ, & eos, qui erant per exilia, circumcirca iniens, ita defunctus eſt.

X.

Pausianus Hypatæ, qui & ultrò ceſſit Eccleſiæ.

XI.

Basilius Metropolitanus non acquievit: Qui multa millia paſſus non acquievit, ut cum reliquis eum, qui non deliquerat, condemnaret.

XII.

Julianus Metropolitanus Sardicenſis, qui & ipſe ſe inſontem à fraterna punitione ſervans, ad multa millia periculorum pervenire præelegit.

XIII.

Theosebius Epiſcopus Chii, qui erubeſcentibus eum ejicere habentibus poteſtatem, in ſua eſt defunctus Eccleſia. Nec tamen Neſtorii depoſitioni conſenſit. Nec communicare ullatenus pertulit his, qui Cyrillo adjuncti ſunt.

XIV.

Acilinus Barbaliſſi, Euphrateſiæ. Hic à Caſtro quidem fugatus eſt, dum communicare Antiocheno non acquieſceret; poſt hæc autem communicavit quidem, non tamen & Homicidio aſſenſit.

XV.

Maximinus Demetriadis, Theſſaliæ, qui mox ſeipſum poſt factam in Neſtorio iniquitatem ab Eccleſia ſeparavit.

CAP.

CAPUT CXCI. 280

Lex quæ contra Neſtorium propoſita eſt.

IMperatores, Cæſares, Theodoſius & Valentinianus, Victores, Triumphatores, Maximi, ſemper Auguſti. Debita à nobis Piiſſimæ Religioni cultura. Et cætera, quæ poſita ſunt priùs, quibus jubetur ut Neſtorii vindices vocentur Simoniani, ut libri ejus urantur, ut nuſquam talibus liceat convenire, ut proſcribatur qui eis locum conveniendi ubicumque præbuerit. Quod hìc ponitur ab Irenæo.

CAPUT CXCII. 281

Synodica, *inquit*, Helladii, & aliorum Ciliciæ Epiſcoporum, qui ſcribentes poſtea Principi direxerunt, veniente ad hoc cum Decreto Imperiali Admirandiſſimo Tribuno & Notario Ariſtolao.

Religioſiſſimis & piiſſimis Imperatoribus noſtris, dignè honoratis à Deo, Theodoſio & Valentiniano Auguſtis, Helladius, Cyrillus, Valentinus, Minodorus, Iatianus, Epiſcopi primæ veſtræ Ciliciæ.

SCientes, ò Amici Dei, & Amici Chriſti Imperatores, veſtrum circa pietatem Zelum, quod ab initio habuiſtis erga Eccleſias Dominatoris Chriſti ſtudium & providentiam, & Dominatorem Chriſtum glorificantes perſiſtimus, quod tam pio dignos fecit Imperio, & pro veſtra diuturnitate atque victoria non deſinimus exorare. Hac nobis actionis gratiarum prædit is voluntate, hæc ipſa gratiarum actio præſenti in tempore magis ſuſcepit augmentum. Adveniente ſiquidem ad veſtræ Ciliciæ Provinciam Clariſſimo viro Ariſtolao, Tribuno & Notario, verum ſecundùm piam ſanctionem veſtram & ipſo quoque nobis declarante ardorem, fervoremque veſtrum circa Orthodoxorum piam Religionem, & quod ab unitione Eccleſiaſtica nihil ampliùs ſtudeatis, pronam noſtram quoque voluntatem, & obedientiam, quam circa veſtræ Deo Amabilitatis pias ſanctiones habemus, oſtendimus. Juxta enim Divinas Præceptiones veſtras communionem cum Sancta Synodo, quæ in Epheſo facta eſt, amplectimur, & Neſtorium, qui quondam fuit feliciſſimæ Conſtantinopolis Epiſcopus, habemus depoſitum, & anathematiſmo

mo ſubjecimus ſuper omnibus, quæ impiè coram Eccleſia docuit, ſeu in ſcriptis expoſuit, ſeu ſemotim locutus eſt, ſequentes ſanctos Epiſcopos Xixtum Romæ, & Proclum magni nominis Conſtantinopolis, & Cyrillum Alexandriæ, & Joannem Antiochiæ, & omnes reliquos Religioſiſſimos Epiſcopos, in omnibus quæ piè definiuntur ab eis, coanathematizantes ipſum Neſtorium, & eos qui eadem, quæ ille, impiè aſſerunt. Id eſt, Neſtorianos, quos juſtè veſtrum ſic cognominavit Imperium.

CAPUT CXCIII. 282

Has Irenæus literas multiloquè impetens ſic adjecit: Epiſtola, *inquit*, Helladii, quam priùs ſcripſerat, quando Sacrâ contra eos promulgatâ, ex neceſſitate Communicatoribus Ægyptii communione conjuncti ſunt.

Domino meo Deo Amiciſſimo & Sanctiſſimo Epiſcopo Neſtorio Helladius in Domino ſalutem.

ETſi ab initio uſque ad finem multitudo peccatorum prævaluit, ut omnia nobis in contrarium, quàm orabamus, verterentur, verumtamen nos in æqua circa tuam, Religioſiſſime, Sanctitatem voluntate perſiſtimus, & pro pietate certare tuam novimus Sanctitatem. Ac propter ipſam ea, quæ apud tuam Sanctitatem, feſtivâ voluptate ab ipſa credimus ſuſtineri. Unde beatificantes animam tuam, quæ tantis ac talibus tentationibus probata perclaruit, Deo Amiciſſime, oramus circa amorem Divinum tui inveniri participes in Judicii die. De aliis verò audiſti utique, Sanctiſſime. His qui circa Deo Amiciſſimum Theodoretum ſunt, nos quoque connumera, ideò magis quæ eligimus eligentes, nè deteriora proficiant: Maximè quia hæ, quæ directæ ſunt, literæ omnem ferunt in ſemet-ipſis traditionis Apoſtolicæ acribiam. Pro nobis verò ora Domine.

Qui tanquam de hypocriſi accuſant Theodoretum propter illa, quæ ex ejus nomine poſuit Irenæus,

ſatis

ſatis terreri debent, ne ipſi potiùs ut reverà hypocritæ ſuo in ſupremum diem judicio condemnentur. Nam de illis quidem Perſcriptis graviter queſti, de iſtis Helladii nomine poſitis hactenus interim ſilent, nec condemnanda prætendunt. Unde benedicendus eſt Deus, qui in hoc quoque ſecundo non celat veritatem, clariùs in die judicii propalandam. Ecce enim ſuæ damnationi accumbunt, ecce Dei Adverſarii eſſe produntur. Videte attentiùs, quæſumus: Nonne per Imperatorem Juſtinianum, omni conſpirata totius ſæculi Poteſtate, toto tricennali ferè tempore id egerunt, ut Theodori, & Ibæ & Theodoreti Scripta acerrimè condemnarent? Quare de hac Helladii Epiſtola omninò tacuerunt, niſi quia Helladius nominatim receptus in Chalcedonenſi Concilio omninò non legitur, nec aliquid illic actum de eo, per quod, ſi condemnetur, præfatæ Synodi ſubruatur authoritas, per quam Neſtoriani Complices adſtruuntur erroris? Nam ſi Irenæo, qui & illas ex Theodoreti nomine poſuit, creditur, ecce Epiſtola Helladii, illa continens, quæ magno ſtrepitu in aliis accuſantur, & nunc uſque a nullo fuit ſpecialiter impetita. Sed ſoli hoc merentur ab æmulis, per quos illorum deſtrui poſſe putatur authoritas, qui Dominum noſtrum Jeſum Chriſtum

ſtum in duabus perpetuis ſubſtantiis agnoſcendum, in una verò perſona, eademque ſubſiſtentia, Synodicâ definitione docuerunt. Sed nunquid eorum fraudes, quæ etiam peccatoribus, & puſillis & tardis hominibus, immò & omni Orbi patent, occultæ erunt eidem Domino Jeſu Chriſto, qui omnia novit, & judicaturus eſt omnes? In quo, quæſo, jam puri ſint, qui fraudulentiſſimi ſunt in quo ſe putant adjutores Dei, & vindices veritatis? Duo adverſa ſunt veritas & falſitas, ſicut dolus & puritas. Si dolus adjuvat veritatem, poteſt adjuvare puritas falſitatem, ac per hoc conſonare virtus & vitium: Et virtus *virtuti* eſſe contraria. Quæ dum ſint impoſſibilia, neceſſariò arbitror ſequi, ut non ſit veritas, quæ dolo defenditur atque dilatatur.

CAP.

CAPUT CXCIV. ...283

Epiſtola, inquit, *Cyrilli ad Ariſtolaum Tribunum, quam ſcripſit rogante Beroniciano Epiſcopo Tyri, formas dans anathematiſmi, qui ab eis fieri debuiſſet.*

DOminus meus Religioſiſſimus Epiſcopus Beronicianus ſcripſit ad me, quod pium Decretum Deo Amicorum Principum tuæ Admirabilitati ſit traditum, per quod præcipitur, ut univerſi Religioſiſſimi Epiſcopi Orientis anathematizarent impium Neſtorium, & omnes ejus contra Chriſtum blaſphemias dicere Simonianam, ſeu Neſtorianam hæreſim. Hoc eſt, ut arbitror, & aliud nihil. Significavit autem, quia parati ſint univerſi æſtimationes vel opiniones ſuas à tali ſuſpicione liberare, eò quod ſint omnibus modis liberi ab illius blaſphemiis. Ego pacem, quæ per Chriſtum præſtita eſt Eccleſiis, firmari volens, oro quidem ut cuncti hanc habeant intentionem, & à Neſtorii vocum novitatibus ſint mundi.

Quia verò dicunt, quod nihil ampliùs expetere debeamus ſuper ea, quæ Imperiales & piæ literæ continent, & hoc petunt à tua Virtute, dignare, omnium juvando opinionem, præparare illos anathematizare Neſtorium, & polluta ejus Dogmata, eumque habere dejectum, credentes unum eſſe Dominum noſtrum Jeſum Chriſtum Filium Dei, utique Unigenitum ejus Verbum inhumanatum & incarnatum, non in duos filios incidendum, ſed eundem ex Deo ineffabiliter genitum ante omne tempus, & in ultimis ſæculi temporibus eundem ſecundùm carnem ex muliere, ita ut & una ejus perſona ſit. Sic enim Dei Genitricem intelligimus Sanctam Virginem, eò quod ſit idem Deus ſimul atque homo. Quippe qui inconvertibiliter, & inconfusè incarnatus & inhumanatus eſt Unigenitus. Eſſe verò eum paſſibilem quidem humanitatis naturâ, pati verò eum impoſſibile

naturâ Divinitatis. Pati eum propriâ carne ſecundùm Scripturas.

His namque conjunctis Anathemati adversùs Neſtorium, omnis de cætero, ut tamen arbitror, vacabit incuſatio, & munda erit conſcientia hominum, ut nec hi, qui per civitates ſunt, Populi confligant ulteriùs contra ſe, vel omninò ſcandalizans aliquid in Magiſtris confitentes, quod cuncti teneamus in nobis rectam & inaccuſabilem fidem. Hæc enim ſcripſi Domino meo Epiſcopo Beroniciano. Arbitror verò, quod ad idem reſpiciat virtus Imperialium Decretorum, & nihil his, quæ præcepta ſunt, adjecerimus.

CAP.

CAPVT CXCV. 284

Idem Irenæus, ubi propter iſta injuriavit Orientis Epiſcopos, ait: *Epiſtola Cyrilli ad Ioannem Antiochenum, per quam cauſſatur, quod Orientales anathematizaſſent quidem Neſtorium, ſed eadem, quæ & ille, illi prædicarent. Format autem & quomodò de cætero Anathematiſmus expeti debeat.*

PAcem quidem deſiderare ſummum bonum eſt atque præcipuum: Et oporteret, dico, ut qui ſapere Chriſto placita volunt, continent circa hoc ſtudium ſuum, non remiſsè, ſed fortiter. Verumtamen non ob hanc cauſſam deſpici oportet pietatis in Chriſto virtutem. Poſſimus quidem & aliter diligere pacem, & bona, quæ ex ipſa ſunt, obſtupeſcere nimis, deducere verò ad medium non ea, quibuſcumque roboratur, & inconcuſſibilis fit, ſed potius illa, quæcumque eam reſolvunt & evertunt, & circa eam, quæ compoſita eſt, permanere non ſinant. Hæc ſcribo contriſtatus valdè. Dicuntur enim quidam illic Religioſiſſimorum Epiſcoporum impium quidem Neſtorium anathematizare, & dementiſſima dogmata ejus, tentare verò rursùs quaſi ex permutatione ea, quæ ejus ſunt, ſapere & loqui, & diſſolvere conſcientiam fratrum; pro quibus Chriſtus eſt mortuus.

Miror autem, quomodò, dum ſint ſapientes, lateat eos, quia ſi quæ ejiciunt, dogmata ſapiunt, ſemetipſos anathematizant. Dicitur namque, & hoc pro veritate, etſi eſſe videtur oneroſum, & hos, qui neſcio quomodo ea quæ Neſtorii loqui audent, clarè dicere: *Non præſumpſi.* Volo namque in talibus ad credendum tardus exiſtere pro magnitudine mali. Tua autem Sanctitas, ſi tamen omninò ſunt aliqui tales, dignetur eos monere atque confundere, & ſiſtat ſapientes vocum novitates Neſtorii, & loquentes.

tes. Nam quomodò anathematizant eas, vel quomodò pacem permanere deſiderant, repugnantes ei, eamque evertentes ut iniquam.

Sufficiebat quidem inſuſpectis anathematizare tantùm impium Neſtorium, & dogmata ejus, ſeu contra Chriſtum blaſphemias, quoniam verò veriſimile eſt, quod deludant quidam hanc rem, dicantque, *Ob hoc ejectus eſt ſolum, quod Dei Genitricem minimè fateretur, & aliud nihil*, ideò arbitror eſſe dicendum, quoniam non hæc ſola dejectionis fuit cauſſa dictio, ſed etiam plurimæ, contra dogmata veritatis elevantes aculeum. Oportet igitur profiteri, quia & anathematizant Neſtorium, & polluta ejus atque inſana dogmata, & eum depoſitum habent, credentes unum eſſe Dominum noſtrum Jeſum Chriſtum, Filium Dei utique Unigenitum.

Et cætera ita ſequuntur his verbis ſubjuncta, ſicut in Epiſtola ad Beronicianum, uſque ad locum, ubi habet: *Et inaccuſabilem fidem.* In quo & finitur.

Et poſt hæc Irenæus multa contra Orientis Epiſcopos ait. Et teſtimonia Ligiorum revocans ad medium, poſtremò adjecit: Oſtenſum quidem eſt integrè per ſupraſcriptas literas, quia qui doctrinam Neſtorii damnaverunt, ſemetipſos alienos ab Eccleſiaſticis pronunciavêre doctrinis. Per quæ enim contra illum ſunt viſi decernere, ipſam clarè abjuraverunt veritatem. Joannes verò, & certè nihil neſciens horum, dum præfatas Cyrilli literas ſuſcepiſſet, per omnem viam venit & artem, donec Conſacerdotes ſuos ad illud impelleret perditionis abruptum. Sed nec hoc Ægyptium

gyptium valuit ſatiare, aut ſaltem ſiſtere latrantem contra veritatem. Volebat enim Homicidio ſuo univerſos de cætero per Orientem ab Apoſtolicis quidem dogmatibus abſcedere; & ab ipſis quoque, quæ ipſe per Paulum quidem in Scripto confeſſus eſt, unam verò naturam clarè, & quæ ſunt talia prædicare, nihil ulteriùs contra expoſitorum rurſus ab eo Capitulorum veſaniam re-certantes. Nihil igitur ob hoc curans vel de eis, quæ ab eo pro acquirenda gratia ejus impudenter & impiè acta ſunt, mittens ad Regiam Civitatem, eoſque ad ſolatium conſuetè aggregans, quorum patrocinio & à principio fretus inierat bellum contra Neſtorium, aſſumit etiam nunc ſui Propoſiti participes. Hi igitur ſcientes quæ ab Orientalibus paulò ante fuerant acta, & quia omnia priùs ſibi propoſita ignominiosè opere compleverunt, alteram continuò contra eos, Cyrilli conſilio, ædificavit factionem, longè deteriorem prioribus. Etenim Maximum quemdam, Monachi habitu circumpoſitum, & ferventer Apollinarii errore languentem, cum literis Imperialibus, & Præceptis Præfectoriis, & virtute maximè plurimâ, ad Orientem dirigunt, ut quaſi per Joannis concordiam ejus jam ſtudium monſtrantes, hæreſis quidem languorem diſſeminent per Orientis Ec-

cleſias, præparent verò anathematizari qui Orthodoxiæ egregiorum Prædicatorum luminaria fuêre clariſſima, & Apollinarii deliramenta, & præcipuè novæ hujus venena hæreſios detexerunt. Sed hi quidem, qui propter iſta directi ſunt, valde Orientem perturbaverunt: Et ſi propter ſanitatem Populorum nihil amplius perficere valuerint, ſalutem ſaltem ſuam fugâ lucrati ſunt. Joannes autem colligens Orientis Epiſcopos, ſubjectis Synodicis literis eſt uſus.

CAPUT CXCVI. 285

Epiſtola ſcripta Proclo Conſtantinopolitano Epiſcopo ab Orientali Concilio pro Theodoro & Diodoro, quondam Epiſcopis.

SI quidem ſobriè agere velint, qui turbis & juvenilibus levitatibus contra commune corpus Eccleſiæ nunc neſcio undè poteſtate ſumptâ utuntur, & ſuas quidem Patrias relinquentes, venientes verò ad Imperii urbem, & calumniâ adversùm proprios Epiſcopos eorum, qui illic ſunt, ſordidantes auditus, non utique nunc neceſſarium fuerat.

His dictis, duas ponit Epiſtolas Joannis Antiocheni Pontificis, & totius ſub eo Concilii Orientis, pro piæ memoriæ Diodoro & Theodoro Epiſcopis, & mediam ſolius Joannis, dicens:

CAPUT CXCVII. 286

Epiſtola Ioannis ad Proclum, per quam gloriatur, quod totum perverterit Orientem. Et Perſonam veró in ipſis literis accuſavit.

ET priùs & nunc ſuſcipentes Piiſſimi & Amatoris Chriſti Principis de pace Eccleſiaſtica Sanctionem per conſpicuum, fideliſſimumque Tribunum & Notarium Ariſtolaum, agnovimus & nunc & priùs, quæ ſit Secta Neſtorii, quam contra rectam Patrum fidem noviter adinvenit: Et ipſum quidem ab eis dejectum. Quæ autem malè ſapuit vel dixit, ſeu in Conſcriptis, ſive in Expoſitionibus, hæc omnes abjecimus & anathematizavimus, & qui eum excipiunt, & qui ea eadem, quæ ille, alienè à pia confeſſione ſapiunt. Quod fecerunt omnes Religioſiſſimi Orientis Epiſcopi, ſicut & hi, qui ubique ſunt, id eſt, tam nos, quam cuncti, qui undique in Epheſum convenerunt Deo Amiciſſimi Epiſcopi, quibus aſſenſimus Neſtorium deponentes dejectum.

Et complacemus atque ſentimus, ut nihil neque adjiciatur, neque dematur de expoſitione in Nicæa à ſanctis Patribus facta, ſed ut permaneatur in ea. Et ut *omnibus præfulgeat* venerabilis hæc ipſa de fide confeſſio Sanctorum Patrum, qui in Nicæa congregati ſunt, quam roboravimus etiam nos, & confirmantes per Dei gratiam permanebimus, in qua & nati, & nutriti, & baptizati ſumus, eò quod ipſa trahat firmitatem credulitatemque in ſemetipſa, exiſtentem in Scripturis Divinitùs inſpiratis, & his quæ Prophetæ, & Evangeliſtæ, & Apoſtoli prædicarunt: Nec non & omnes Glorioſi Patres, qui poſt eos uſque ad Nicænum Concilium omni ſpirituali Chariſmate micuerunt, & qui poſt ipſos quoque uſque ad nos ipſos fuerunt.

Adjicere verò aliquid ei, aut auferre ab ea, vel divertere, impium

pium periculoſumque judicamus. Non eſt enim tutum auferre terminos, quos poſuerunt Patres noſtri. Anathematizamus igitur eos, qui alienè ab ipſa exponunt coram Eccleſia, vel qui malè interpretantur hanc ipſam, vel qui eam ſtudioſè corrumpunt. Et qui circa eam non fortè ex ignorantia tale aliquid patiuntur, quale hæretici pertulerunt. Id eſt, Arius, & Sabellius, & Photinus: Et ante eos Valentinus, & Marcion, & Manicheus, & Paulus Samoſatenus, ſeu Simon, & quicumque his ſimilis Sectæ ſunt. Uti verò & volumus & commendamus univerſis; illis verbis, & illo ſenſu, qui in præfato Symbolo continetur: Nec ullatenus abſcedere præter eum. Qui verò id corrumpit, hunc eſſe ab omni Chriſtiana confeſſione & communione *alienum*. Intelligimus verò eam, traditamque recipimus circa intellectum & verbum, & ſermonem, ſicut hi, qui ante nos fuerunt, Deo Amiciſſimi Epiſcopi: In Occidente quidem Damaſus, Innocentius, Ambroſius, & alii Patres; In Hellade verò & Illyrico Methodius, & alii Patres, qui pietate claruerunt; & in Africa Cyprianus; in Alexandria Alexander, Athanaſius, Theophilus; in Conſtantinopoli Nectarius, Joannes, Atticus; in Ponto qui circa Baſilium atque Gregorium; in Aſia Amphilochius, Optimus; in Oriente Euſtatius, Meletius, Flavianus. Et omnes, quicumque ſimiliter talibus pietate micuerunt.

Habet verò expoſitio fidei ſic: *Credimus in unum Deum, Patrem omnipotentem, omnium viſibilium & inviſibilium factorem. Et in unum Dominum Ieſum Chriſtum, Filium Dei, genitum ex Patre, Vnigenitum, id eſt, de ſubſtantia Patris, Deum ex Deo, Lumen ex Lumine, Deum verum ex Deo vero, genitum, non factum, conſubſtantialem Patri, per quem omnia facta ſunt, quæ in cœlo, & quæ in terra. Qui propter nos homines, & propter noſtram ſalutem deſcendit, incarnatus, & inhumanatus eſt. Paſſus eſt, & reſurrexit tertiâ die, adſcendit in cœlos, ſedet ad dexteram Patris, venturus eſt judicare, vivos & mortuos. Et in Spiritum Sanctum.*

Eos autem, qui dicunt, Erat quando non erat, & quia ex non Entibus factus eſt, aut ex altera ſubſiſtentia, dicentes eſſe vertibilem, aut mutabilem Filium Dei, hos anathematizat Catholica & Apoſtolica Eccleſia.

Hæc ad eorum ſatisfactionem, qui ſatisfactione indigent, per tuam direximus Sanctitatem. Nos enim omnia, quæcumque o-

portuit fieri, antè quatuor annos, mox ut venit ab Ægypto ter beatus Paulus, & fecimus, & egimus, & diximus. Sed neſcio undè nobis & Eccleſiis ab olim procuratus eſt malus iſte circuitus, qui revolvitur mordens, non ſolùm, quantùm videtur, nos, ſed & eos, qui ubique ſunt, niſi nunc Deus per veſtram Deo Amabilitatem reſtinguat incendium.

Hi qui ex Paralia ſunt Deo Amiciſſimi Epiſcopi, his conſona componentes & ſubſcribentes direxerunt. Illi qui ex ſecunda Phœnicia venientes propter Ordinationem Religioſiſſimi Epiſcopi Theodori, qui tuâ dignus eſt Sanctitate, quemque te arbitror noſſe, illum dico, qui eſt à ſecunda Cathedra, id eſt, Conſeſſu, ipſi quoque ſubſcripſerunt. Cilices utrique ab anno præterito his convenientia & conſona per conſpicuum Tribunum Ariſtolaum compleverunt. Arabes per Metropolitanum ſuum, qui hìc adfuit, Religioſiſſimum Epiſcopum Antiochum, his acquieverunt. Meſopotamia, & Oſrhoëna, & Euphrateſia, & Syria ſecunda, omnia quæ fecimus, unanimiter vindicarunt. Ab Iſauris quæ facta ſunt olim, veſtra Deo Amabilitas longè antè ſuſcepit. Primæ Syriæ hæc ipſa nobiſcum per ſemet & ſapiunt & ſubſcripſerunt univerſi. Qualiter autem Deo Amiciſſimus, qui apud nos eſt, Clerus & audierit hæc, & tuam Religioſitatem laudaverit propter has tuas beatas curas, adjacet tuæ Sanctitati à Clariſſimo & Fideliſſimo Tribuno & Notario Ariſtolao diſcere, quem ſicut Filium proprium adſpeximus, & per eum nota fecimus univerſa.

Ceſſent igitur, quæſo, hæc de cætero uſque in finem per te, & ſapientiam tuam, & ſudores, & labores ſingulorum dierum, qui ſemper Eccleſiis proſunt, pro quibus conſtituat te nobis Deus Eccleſiæ Propugnatorem in longa & pacifica tempora, ut paulùm ex his improviſis malis reſpirantes, quæ propter maledictum Neſtorium Mundus expertus eſt, adversùm Gentiles Phœniciæ poſſimus obſiſtere, & Paleſtinæ, & Arabiæ, & adversùm cuncta Judaica, & maximè quæ ſunt Laodiceæ. Subitò enim impii Judæi Archi-Diaconum, mirabilem virum, in Theatrum deducentes puniverunt. Inſuper & contra eos, qui in Cilicia effrœnatè reſiſtunt. Sunt namque adhuc rebellantium ex conſpiratione Neſtorii

ſtorii contra veneratorem veſtrum Domnum Choneum, quem invare dignare. Præſtet verò Deus miſericordiam & adjutorium ſuum Magnificentiſſimo & Glorioſiſſimo Præpoſito Domino Felici, qui clarâ coronâ indutus eſt, eò quod tali operatione magnam hyemem tempeſtatemque ſedaverat.



CAPUT CXCVIII. 287

Poſtquam longo multiloquio præcipuè Joannem Sanctæ memoriæ, & ejus Co-Epiſcopos maledixit, hic ipſe Irenæus,

Epiſtola, inquit, *Cyrilli ad Imperatorem, accuſantis contra eos, qui circa Antiochenum Ioannem, eò quod quaſi anathematizare*, inquit, *viſi Neſtorium, ea ipſa ſentiunt, quæ & ille, eò quod Theodori & Diodori Scripta mirentur.*

Ioann. 17. ÆTernam vitam providere à terra eſt inculpabile *iter* ad Deum, Patremque, qui in cœlis eſt, inquiens: *Hæc eſt autem ſola & æterna vita, ut cognoſcant te ſolum & verum Deum, & quem miſiſti Ieſum Chriſtum.* Sed neſcio quomodò quidam fingunt quidem rectis circa hoc pedibus ambulare, dum claudicent, & veritatis viam deſerentes vertantur ad alteram, quæ ad exterminium, perditionemque perducit. Adhærent enim quorundam Conſcriptionibus interdictis. Et ut clarè dicam
Pſal. 118. rei naturam, ſiquidem ſcriptum eſt, *Et loquebar de teſtimoniis tuis coram Regibus, & non confundebar*, Theodorus quidam fuit, & antè hunc Diodorus Epiſcopus, hic quidem Tharſi, ille verò Mopſueſtiæ. Hi Patres fuerunt Neſtorii blaſphemiæ. In libris enim, quos compoſuerunt, agreſti inſaniâ uſi ſunt contra omnium noſtrum Salvatorem Chriſtum, ignorantes ejus Myſterium. Voluit igitur impius Neſtorius ea, quæ illorum ſunt, ad medium deducere, & à Deo Sacrâ privatus eſt Aulâ. Dum verò anathematizaſſent, quæ ejus ſunt, nonnulli Orientis Epiſcopi, altero modo hæc ipſa rurſus inducunt, dum ea, quæ ſunt Theodori, admirantur,

tur, & eum rectè ſapere dicunt, & conſonè Patribus noſtris, Athanaſio, dico, & Gregorio, atque Baſilio. Sed mentiuntur contra Sanctos Viros. Scripſerunt enim quantacumque Theodori & Neſtorii malis ſunt adverſa ſentientes. Quia igitur didici, quod de his & veſtris piis Auribus ingerant quædam, rogo ut animas veſtras intactas omninò, impollutasque ſervetis à Theodori & Diodori impietatibus.

Sicut enim ſupra jam dixi, Neſtorius ea, quæ ipſorum ſunt, eſt locutus, & ob hoc ut impius condemnatus eſt ab univerſali Synodo apud Epheſum congregata juxta Dei voluntatem. Quoniam verò ſimulant quidem ſe Symbolum confiteri, quod expoſitum eſt in magna & antiqua Synodo Nicæna, declinant verò ejus falsâ interpretatione virtutem, rogaverunt Archi-Mandritæ Orientis Orthodoxi interpretari à me idem Symbolum, quod & interpretatum eſt. Et neceſſarium fuit, ut in veſtras pias & Chriſti amicas Aures perveniret hoc opus. Veſtræ ſiquidem Tranquillitati ineſt inter alia bona & hoc, ut in ſermonibus de recta fide ſine ceſſatione delectari velitis.

Sanctam Epiſtolam pro ſuis Patribus ad hoc præcipuè protulit Irenæus, ut Neſtorium probaret non eſſe novitatis authorem, dum conſtet, quod multæ hæreſes Patrum pro ſe ob hoc ipſum proferant lectiones, nec tamen ob hoc eorum Principes non ſint novitatis authores. Nam ut de aliis interim ſileam, Euſebius in opere Apologetico pro Origene & dogmatibus ejus, id eſt, pro Præexiſtentia & Reſtitutione compoſito, quod Martyris & ipſius Euſebii Cæſareenſis nominibus prænotatur, multis valdè præcedentium Patrum teſtimoniis uſus eſt pro prædictis erroribus. Nec ta-

men idcircò ab Eccleſia Dei vel Origenes abſolvitur, quaſi non fuerit novitatis Inventor, ſed illi pariter addicuntur.

Similiter Ariani & Macedoniani abutuntur teſtimoniis Dionyſii Alexandrini Pontificis, & cum eis etiam Donatiſtæ Sancti Martyris Cypriani, & octoginta ſex Co-Epiſcoporum ejus, Concilio facto: Et de omnibus his idem, quod dixi, ſervat Eccleſia. Et Pelagius, Diabolici authoris erroris, etiam Beati Joannis Conſtantinopolitani Præſulis, & Mediolanenſis Ambroſii, & aliorum, ipſiuſque Auguſtini, laudabilis tantæ Expugnatoris hæreſios. Nec tamen ob hoc vel ipſi Neſtoriani dicere potuerunt, quod nullus prædictorum fuerit novitatis inventor. An fortè idcirco alios novitatis repertores aſſerunt nominari, quia de præcedentium Patrum nominibus, Scriptiſque mentiuntur? Sed contra hoc nobis teſtis eſt illa vetuſtas & conſonantia Codicum, cui qui non credit, nec contra Manicheos de novi teſtamenti librorum invenit quod adſtruat veritate. Si ergò verè Manetis blaſphemias execrantur, quomodò ei in maxima & ſumma ſuæ hæreſis confirmatione poterunt conſonare? Cur ergo ipſi novitatis inventores noſtros Patres accuſant, dum longè antiquiores ab Epheſino, ſed & alii

alii ab ipſo quoque Nicæno Concilio Magiſtri Clariſſimi, verè ac propriè, id eſt, ſummi ac ſempiterni Dei Genitricem Beatam Virginem, quæ ſubſtantialem Patri Filium peperit, dicant, & quæ ille ipſe in noſtram naturam ſuſcepit, ejus dici per unitionem in unam perſonam ſubſiſtentiamque definiant, quæ primus prorſus Neſtorius abjurando damnatus eſt? Et ne nunc quidem correctus eſt, ſicut ejus, quantùm ſuprà poſuimus, ipſo Irenæo dicente, ad Theodoretum Scripta teſtantur, quæ contra fidem pacificæ Alexandrini Pontificis ſcripſit Epiſtolæ. Hæc breviter diximus ad id ſolum, quia non ob hoc negandus fuit Neſtorius novitatis inventor, quia Theodorus & Diodorus à Cyrillo eadem ſapuiſſe dicti leguntur.

CAP.

CAPUT CXCIX. 288

Pars, inquit, *Theodoti Ancyræ ad Sanctum Vitalem Monachum, qui erat in Cappadocia.*

ETſi enim Cilicum quidam vobis impietate communicant, quos ante Neſtorium decepit Theodorus ; ſed non oportet tuam Religioſitatem poſt tantam virtutem, & tot tempora vitæ Monachicæ, ſubduci novitatibus dogmatum, quæ ſuperductæ ſunt pietati ex quæſtione juvenili, non ex noſtra priſtina fide. Diſpenſationis enim Chriſti miracula fides quidem fecit omnium lucrum, quæſtio autem hoc lucro quærentem privavit. Præfuit verò huic ineffabilium & omnem ſuperantium rationem Myſteriorum Unigeniti quæſtioni priùs quidem Thodorus, poſt illum verò Neſtoriùs, quem nunc ſequuti ſunt Thyanenſes.

CAPUT CC. 289

pars, inquit, *Epiſtolæ Rabbulæ Edeſſeni ſcriptæ ad Ægyptum, ſignificans quod qui ab eis oppugnabatur, id eſt, Neſtorius eos qui circa Beatum Theodorum ſecutus, ſic uſus eſt coram Eccleſia doctrinis.*

EPiſcopus enim quidam Provinciæ Cilicum, vir veriſimilis dictu, & ſufficiens ad perſuadendum, altera quidem pro Tribunali præferebat ad placendum Populo, altera verò per Dæmonis capturas ferebat in Scriptis. Quin quorumdam ſuorum librorum principiis Anathematiſmum legenti circumponebat, ne aliis proderet Scripta. Iſte primus expoſuit non eſſe Dei Genitricem ſecundùm veritatem ſanctam Mariam, tamquam Deo Verbo non recipiente eam, quæ ſecundùm nos eſt, genituram. Hoc nunc uſque latens, ne tempore diuturniore roboratum firmius putaretur, ſecundùm diſpenſationem Dei oblitus Neſtorius, novæ inciſionis author, in publicum protulit.

Idem Irenæus & ad hoc his teſtibus utitur, ut quaſi talem faciat Syllogiſmum.

Ecce his tribus teſtibus eſt credendum, quod Neſtorius Theodorum in ſua prædicatione ſecutus ſit. Rurſus quod Theodorus ea ipſa docuerit, quæ omnes Clariſſimi Patres, teſtis eſt Synodus Orientis. Igitur, *inquit*, Neſtorius eadem prædicavit, quæ cuncti Clariſſimi Patres. In his ideò erravit, quia temperantiam non attendit Eccleſiæ Dei, qua

uſa Synodus Orientis ad Imperatorem Theodoſium in Epiſtola pro Theodoro & Diodoro Epiſcopis, quam & ipſe Irenæus poſuit, inter alia inquit: *Si quis verò, Imperator Sancte, immanifeſtum de tali dicat inveniri in ejus, aliorumve Conſcriptis, nec hoc jam nunc eſt neceſſarium retractare. Quorum enim in Sacerdotio & Sacris operibus optimum finem vitæ ſuſcepit, his priſtinam gloriam dedicamus, & non eos eſſe judicamus ab eis, ex quibus eos audacter quidam reprehendere volunt.* Apertè Synodus Orientis Dicta Theodori ſub ſana exceptione ut laudavit, ita & Clariſſimis oſtendit conſonare Doctoribus, dicens: *Ex quibus quidem defunctos Magiſtros Eccleſiæ temperantia laudet, ex quibus judicare non debeat.* Id eſt, ex his, quæ communia omnium ſunt, non ex his, ſi qua non inveniuntur eſſe communia. Quoniam verò præfatus Irenæus dicit, quod Joannes & Co-Epiſcopi ejus eadem, quæ Neſtorius, ſentientes, ſub hypocriſi ejus dejectioni conſenſerint, quædam teſtimonia ex libro Eutherii, cohæretici ejus, contra unitivam Beati Cyrilli Epiſtolam, ubi & ejuſdem Neſtorii teſtimoniis utitur, hìc tranſcribenda proſpexi, per quæ etiam nunc Catholicorum & hæreticorum differentia dignoſcatur, & maximè circa fidem, de qua nunc ſpecialiter ſermo eſt.

CAP.

CAPUT CCI. 290

Epiſtola Eutherii, quondam Thyanenſis Epiſcopi, ad Alexandrum Hierapolitanum, contra pacem ſcripta Eccleſiæ Dei, quæ facta eſt inter Cyrillum & Ioannem Epiſcopum.

MOvet me ad ſcribendum conſuetè à Deo-Paſſianis adverſùs pietatem pugna conſcendens. Nunc verò duo me iſta compellunt intacitum movere ſermonem contra eos, qui impiis aſſenſerunt. Unum, quia Oriens benè degens in pace priùs, nunc ſicut & cæteræ Provinciæ perturbatur. Et quia is, qui hujus perturbationis eſt cauſa, ut admirabile aliquid, Delictum ſuum per Epiſtolam laudat. Scribit namque ad Cilicum Patres: *Si quis verò, quod abſit, ab hoc bono avertitur, hic manifeſtus eſt, quod ab olim, & à principio non ea quæ Domini ſunt, ſed quæ ſua quæſierit.* A quo inquirere bonum eſt: A te interim quæ Domini ſunt quæremus, quæ in Epheſo perdidiſti, non veniens tempore definito, atque nunc in Ægyptum dirigens contra fidem perpetraſti. Taceo interim quæ contra perſonam, quæ in invidia eſt, fueris machinatus, ſciens quod juriſdictio, quæ pro pietate movebatur, illius defenſioni proficeret. Sæpe enim potente perſona pietas utitur circa fidem pro ſuo contra impietatem ſtatu, quoties ſe viderit impugnari. Sicut quondam ſanctæ memoriæ Meletio Antiocheno Epiſcopo, & ante ipſum immortalis memoriæ Alexandrino Epiſcopo Athanaſio. Dic igitur nobis, quando tu ea quæ Domini ſunt quæſieris, præteritis temporibus, an præſentibus? Sed ne ſcrutatores tuæ converſationis putes, contra Ægyptii impietates ſine pudore debellatus es. Ex tuo & ejus novello negotio, qualiter de præteritis dijudicatio nulla ſit, hoc nobis oſtende. Et utrum correctio cujuſlibet putanda ſit, judicemus:

Illiusne, qui deliquit atque correptus eſt, an tua qui dijudicaſti & corripuiſti? Dic quis alterum ſit lucratus? Quis ſit peccati abſque ſua confuſione correptor? Quis imitatus Petrum, & ad pœnitentiam paratè ſuſceptus? Perſcrutemur, ſi placet, & eorum, quæ ad te ab Ægyptio ſcripta ſunt, virtutem.

Videamus ſi pacem, quam redditam proſperè Mundo annuntias, rixæ adjectione factam non reperimus in te. Et veni, ut attingentes ipſarum principium literarum, Ægyptiacæ illius interim dejectionis ſpecimen videamus. Qualiter in ipſis Epiſtolæ procemiis Salvatoris quidem Chriſti præteriens faciat mentionem, Imperialem verò mox dilatet laudem. Et hoc namque impiorum eſt proprium deſpicere quidem patientiam Salvatoris, obſequi verò eorum, qui in terra prævalent, Poteſtatibus. Sed mihi dona, ut de vanis illius circa hæc ſermonibus taceam, ipſam virtutem earundem inſpiciens literarum. Quod verò eſt deterius, qui deludit irreprehenſibile Domini conſilium, ſemetipſum cælitus Conſiliarium Divinæ gubernationis efficiens. Nam ſenſum, quem volentes ejus adhibent blaſphemiis, nomine pacis appellat, & ipſam à Salvatore attributam quadam quaſi lege pronunciat. Adhuc autem conſpectione digna eſt & ipſa inſynceritas adulationis ad Principes. Miratur enim eorum pietatem à Parentibus traditam, & per hoc eos ſuadere volens hanc ejus ſuſcipere impietatem, quæ illis Beatis adverſa eſt. Unde coronas iterum plectit ei, qui occurrit ad ipſum, & auget ejus ſuperbiam contra fidem. Ipſe namque Epiſtolæ verborum crepitus interpretatur illius animæ crudum tumorem. Quæ commemorari eſt bonum. Nam quo quidem modo Eccleſiæ ſint diviſæ, ſuperfluum dictu eſt. O protervia! Inſontem ſemetipſum cenſet, & ſola, qua contra alios dicat, interminatione ſeu comminatione contentus, probationem culpæ alterius putari vult, quod ad accuſandum pronè paratus ſit. Ubi ſunt nunc, qui tuba canunt hujus pœnitentiam? Ubi ſunt illuſionis hujus impudentes Præcones? Quid loquimini contra illum, qui ab eo & apertè theatrezamini? Videte quam de vobis exhibet pompam: Et eos lætiſſimo riſu traducit, qui pridem quidem bellati ſunt contra eum; nunc verò ejus facti ſunt fœderati. Quid enim dixit? *Quoniam verò ſuperflua omnin,*

omninò & inopportuna Eccleſiarum diſcordia facta eſt. Nunc nobis eſt præcipuè ſatisfactum. O incongruitas! Superfluam dicit ſuæ diſcordiæ increpationem impiæ culturæ ſuæ diſcoopertionem. Sed & ſatisfactionem ſuperfluitatis hujus annunciat. Dic, ô Optime, hujus ſatisfactionis ſpeciem, de forma hypocritarum ſubſannationem triumphi in eos, qui tibi prodidêre veritatem. Scribe tuorum ſupplicum confeſſionem. Scribe occultas Judæ nunc contra Divinitatem nundinas. Dic proditionis & modum.

Domino meo, inquit, *Religioſiſſimo Epiſcopo Paulo chartam nobis offerente, irreprehenſibilem confeſſionem fidei continentem, & hanc à Sanctitate tua, & ab his, qui illic ſunt, Religioſiſſimis Epiſcopis compoſitam confirmante.* Intende, quæſo, confeſſionis conjunctioni. Ait enim: *Irreprehenſibilem confeſſionem fidei continentem.* Judex etiam nunc fit fidei, qui damnatus eſt. Judicat Judices, qui addictus eſt. Et exigit teſtimonium quaſi veracior. Ait enim: *Et hanc à Sanctitate tua, & ab his, qui illic ſunt, Religioſiſſimis Epiſcopis compoſitam confirmante.* Quantam ſimulationem demonſtrat abſconditam? Confirmante, inquit, erroris eorum correctionem, Geſtorum contra me ab eis pœnitentiam, præcedentis errorum confeſſionis incongruitatem, mei Magiſterii utilitatem, meorum Capitulorum conſervationem. Etenim expetam, inquit, eos fidei hujus teſtimonium, ut eorum contra expoſitionem meam calumnia publicetur. Dico & *irreprehenſibilem eorum Confeſſionem*, ut adverſantes mihi, accuſatos nuper, crediſſe convincam. Sed quid me detinet impœnitens Ægyptii elatio, dum me abſtrahat jam fratricidii perpetratio. Video namque illos hæreditate ejus, qui iniquitatem ipſam paſſus eſt, adornari, & illius niteſcere floribus. Dicite enim mihi, cujus doctrinas & exponitis, quo priùs hæc eſtis prædicante confeſſi? Et ſi quidem talia plurimos latent, fingite ſolos veſtra vos diſcere; ſi verò clara ſunt omnibus, cur occiditis hæreditatem, quam diripitis? Veruntamen legamus, & horum demonſtrationem videamus.

Confitemur, inquit, *Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum Filium Dei; Deum perfectum, & hominem perfectum ex anima rationali & corpore, ante ſæcula quidem de Patre genitum ſecundum Deitatem, ultimis verò diebus eundem ipſum propter nos, & propter noſtram ſalutem, ex Maria Sancta*

 Virgine.

Virgine ſecundùm humanitatem. Conſubſtantialem Patri eundem ſecundùm Divinitatem, & conſubſtantialem nobis ſecundùm humanitatem. Hæc nunc ſcripſiſtis vos. Audite & ejus Dicta, qui expugnatur à vobis, quam clarè eadem dixerit. Sequens enim Sanctos Patres, qui Nicææ convenerunt, & coram Eccleſia circa illorum expoſitionem verbum faciens, ſic ait: *Vox ſignificans & Divinitatem & humanitatem, id eſt, id nomen, quod eſt Chriſtus, Patres vera dicere facit utraque. Conſubſtantialis Patri Chriſtus, verum eſt. Etenim ſecundùm Divinitatem conſubſiſtit. Conſubſtantialis nobis ſecundùm humanam naturam, verum eſt. Et homo eſt enim.* Vides quomodo unius linguæ ſint prædicationes. Cur igitur abnegatis Prædicatorem veritatis? Cur qui ei aſſenſiſtis, contra ipſum, cui conſenſiſtis, furiosè pugnatis? Cur refutatis eum, cum quo ipſa ſentitis, & alii, qui blaſphemat, communione jungimini? Non mihi ſitis verbis Orthodoxi, & operibus blaſphemi. Res pietatis oſtende, & vera eris de pietate conſcribens.

Sed dic, inquiunt, & reſiduæ confeſſionis identitatem: Et de Virgine Sancta præcipuè. *Conſitemur enim nos*, inquiunt, *Sanctam Virginem Dei Genitricem, eò quod Deus Verbum incarnatus ſit & inhumanatus, & per ex ipſa conceptionem univerit ſibi templum ex ipſa ſuſceptum.* Ego tibi oſtendam & hujus confeſſionis ſimulitudinem: Etſi ab acribia recidiſti. Participatus namque eſt cum hæreticis, cumque orthodoxis, quæ de Virgine ſapis. Et audi qualiter nec hoc Prædicator veritatis omiſerit. Sermonem namque de inhumanatione coram Eccleſia faciens, & in firmioribus auribus condeſcendens, ſic ait: *Oportet id & clariùs dicere, ut omnibus ſit perſpicuus ejus, quod dicitur, intellectus.* Liber generationis Jeſu Chriſti. *Non ait:* Liber generationis Dei Verbi. *Neque:* Liber generationis hominis. *Nam ſi diceret,* Liber generationis hominis, *Chriſtum purum nobis hominem demonſtraſſet; ſi verò dixiſſet*, Liber generationis Dei Verbi, *puram nobis induceret Divinitatem. Comprehendit igitur utraſque naturas in appellatione Chriſti, ut nullum ſine altero intelligatur. Hinc Sanctæ Virgini convenit quidem & ex eo, quod Chriſti facta ſit mater, ut duplici nomine appelletur. Quoniam verò oportet & propter eos, qui clariorem appellationis hujus exigunt intellectum, & maxime filios exiſtentes Eccleſiæ, & Dicto ad eos uti manifeſtiore, ideò & nunc quæ pridem breviore appella-*

appellatione de Beata illa & Sancta Virgine prædicabantur, hac manifeſtioribus appellationibus confitemur: Quoniam Sancta Virgo Dei Genitrix eſt, & hominis Genitrix. Dei Genetrix quidem, eò quod templum illud, quod in ea à Spiritu Sancto creatum eſt, unitum ſit Deitati; hominis verò Genitrix, eòquod aſſumpſerit noſtra natura primitias Divina natura. Quis igitur præfatæ confeſſionis expoſitionem ſecutus eſt? Tu qui Dei Genitricem dixiſti tantummodò, an & iſte, qui Dei Genitrici conjunxit hominis Genitricem? Perimis confeſſionem fidei, quam priùs expoſueras. Dixiſti namque ex ipſa genitum Chriſtum ſecundùm humanitatem. Noli igitur perimere priora fugiendo quod ſequitur.

Quod verò non ſecutus ſis Patres Orthodoxos, & maximè beatæ ac ſanctæ memoriæ Epiſcopum Tharſi Diodorum, audies à beato condeſcenſoriè quidem dici Dei Genitricis vocem concedente, non verò abſcidi ab ea & hominis Genitricem dogmatizante. Inquit enim: *Verumtamen dicatur propter unitionem Maria Dei Genitrix. Deus enim fortis eſt ſemen Abrahæ per unitionem ad Deum Verbum. Fatenda verò & hominis Genitrix. Sic enim propter naturam hominis Genitrix eſt Maria.* Dei verò Genitrix, *non tanquam natura ſit partus, ſed quia is, qui eſt ex Deo, homo natura, Deo Verbo conjunctus eſt.* Vidiſti ſubtilitatis expoſitionem. Cur igitur non ſecutus es Sanctos Patres? Major enim eſt accuſatio illa. Quia & dum promiſiſſetis pariter omninò nihil adjicere fidei Sanctorum Patrum, qui Nicææ congregati ſunt, vocem quæ ab illis dicta non eſt, adjeciſtis, ſecuti plures conſonantes illorum; nunc verò & Patribus illuſiſtis, & diſcipulorum non eſtis ſecuti veſtigia. Omnia autem feciſtis ſoli placere feſtinantes Ægyptio. Unde & fictas illius aſſentationes vos ſuſcepiſtis ſoli, dum ſanctas ad decipiendum vos appellaverit voces.

Has, inquit, *adeuntes ſanctas voces*. O multiformis error, Impiiſſime & veritatis inimice! Nunc ſanctæ ſunt pietatis voces, nunc dixiſti fidei verba, nunc tibi eſt rectæ glorificationis confeſſio prædicata. Tandem tege impudicentiæ faciem. Nonne impugnatus à te Doctor hæc te imbuit priùs? Lege infelix inſcriptos ad te apices. Vide, impudentia plene, clariùs tibi explanatas has ſanctas voces, & aut temetipſum ut fidei adverſarium increpa, aut

aut ironiam ſanctæ hujus appellationis denuda. Quid enim tibi ſcripſit, etiam quando ei contumelias ingeſſiſti? *Et mihi*, inquit, *aures ad fraternam medicinam præſtiteris. Ipſas tibi illorum Sanctorum voces proponens, liberabo te à calumnia contra eos & contra Divinas Scripturas per illos.* Credo, *inquiunt*, in Dominum noſtrum Jeſum Chriſtum, Filium ejus Unigenitum. *Attende quomodò priùs ponentes*, Dominus, *&* Chriſtus, *&* Unigenitus, *&* Filius, *quæ nomina Divinitati & humanitati communia ſunt, quaſi quadam fundamenta, tunc inhumanationis, & reſurrectionis, & paſſionis ſuperædificant traditionem, ut præpoſitis nominibus quibuſdam utrarumque naturarum ſignificativis, neque eam, quæ filiationis & dominationis ſunt, incidantur; nec ea, quæ naturarum, in ſingularitate filiationis confuſionis exterminio periclitentur.*

Nonne hæc tibi ſcripta ſunt priùs? Sed iſtis & ea, quæ ante nuper laudata ſunt, confer. *Confitemur*, inquit, *Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum Filium Dei, Deum perfectum, & hominem perfectum.* Hìc intende, quia edoctus es olim, quod ut fundamenta ſint Divinitatis & humanitatis nomina. Dic verò & reliqua: *Ante ſæcula quidem ex Patre genitum ſecundùm Divinitatem; in ultimo verò dierum propter nos, & propter noſtram ſalutem, ex Maria Virgine ſecundùm humanitatem. Conſubſtantialem eundem Patri ſecundùm Divinitatem, & conſubſtantialem nobis ſecundùm humanitatem. Duarum enim naturarum unitio facta eſt, propter quam unum Chriſtum, unum Dominum, unum filium confitemur.* Secundùm hanc inconfuſæ unitionis intelligentiam diſcute & hìc rursùs conſonationis virtutem. *Vt præpoſitis*, inquit, *nominibus quibuſdam communibus utrarumq; naturarum ſignificativis, neque ea, quæ filiationis & dominationis ſunt, incidantur; nec ea, quæ naturarum, in ſingularitate filiationis confuſionis exterminio periclitentur.* Vides quomodo tibi eundem quidem ex indiviſa & ſingulari filiationis intelligentia clariùs ſcripſit. Ad hæc ubi tuam factam laudem ſuſcipiemus? Hæc ipſa enim & odiſti, & miraris: Et anathematizas, & ſacra dicis. Sed inquit: *Nunc admiror, ex quo vocem Dei Genitricis accepi. Tunc enim non ſolùm tacebatur, ſed è contrario etiam projiciebatur. Chriſti enim Genitrix, & non Dei Genitrix dicebatur.* Hæc eadem. Oſtenſum quidem tibi eſt & ex prædictæ vocis vi. Quin potiùs vocum expugnabilis ratio. Quia verò his literis inten-

tendens abſcindis conſequentiæ rationes, ego tibi expediam Epiſtolæ verba, oſtendamque illum virum hanc vocem nullatenus repuliſſe.

Ait enim hæc ipſa. *Vbique*, inquit, *Divina Scriptura, quotieſcumque Dominicæ diſpenſationis memoriam facit, generationem paſſionemq; non Divinitatis Chriſti tradit, ſed humanitatis. Ita ut vocetur juxta ſcrupuloſiorem appellationem Sancta Virgo Genitrix Chriſti, & non Genitrix Dei.* Secundùm ſcrupuloſiorem, inquit, appellationem. Ubi autem quæritur quod ſcrupuloſius eſt, ibi non omninò perimitur quod ſimplicius eſt. Utrumque enim ſuſcipientium commenſuratur auditus. Sic enim ad eos & poſtea dictum eſt: *Quia propter eos, qui clariorem appellationem hujus expetunt intellectus.* Et id quod eſt: *Verumtamen dicatur propter unitionem & Dei Genitrix. Si non juxta hæreticum ſenſum.* Sufficiat igitur & iſta convictio fraudis, quæ contra illas literas facta eſt. Incongruum namque eſt relinquentes nos importabilem tuam contra Salvatorem blaſphemiam, de ſimpliciori Virginis appellatione contendere. Ipſa enim, quæ viſus es admirando laudare, mox pace niſus evertiſti. Nam ſi quidem ſolùm vocaſſes ſacras illas voces, & continuò tacuiſſes, multorum ſubrepſiſſes auditibus. Quò verò compellit te ultio veritatis? Simulationis tenebras amiſiſti.

Age igitur, & nos rursùs utamur gladiis contra te. Et priùs quidem ſibimetipſi repugnare monſtremus tuæ temeritatis inſaniam. Nam qui in ſuperioribus Epiſtolæ partibus decentia tempori pacis & ſapere te & dicere promiſiſti, mox ex inſidiis erigis prælium, & veſpas agreſtes appellas eos, qui ad tuarum conſcripſerunt blaſphemiarum convictionem. Ubi autem ſunt etiam nunc, qui tubâ canunt hanc pacem; qui eum, *qui* contumelias ingerit, prædicant pœnitentem? Quid erratis, immò verò quid tentatis decipere? Non ſunt hæc verba pœnitentis. Sed nec iterum dicere: *Sic & nos ſapere invenientes.* Pro eo ut dicat: *Non nunc hæc ex pœnitentia ſapimus, ſed ſemper ita ſapuimus, & ſumus varè depoſiti.* Dic & aliud huic demonſtrationi conveniens. Oportebat namque clarè intelligere, quod omne ferè nobis fuerit de fide certamen. Certamina prætendit, ô homo, & tu pacem nominas prælium. Ille exſpoliatur ad luctamen, & tu profers de pace leges.

Si autem mihi hæc dicenti non credis, vide & ipſos ſudores ejus certaminis. Vide impietatis fomenta. Defige mentem blaſphemis ejus captionibus.

Ecce enim ſequens impiâ Capitula ſua, rurſus ipſa defendit, & confirmat apud nos. Interim namque Emmanuelis appellatione in generatione ſecundùm carnem denuò utens, carnalem ac non Deo decibilem generationem Virginis recommemorat. Deindè ad reliqua, velut quadam conſequentiâ ad ipſam editionem Capitulorum, pergens, introducit ſcribens temperationis confuſioniſque unitionem. Audi enim quæ poſt hæc verba poſuerit. *Qui verò*, inquit, *deſuper ac de cœlo deſcendens Deus Verbum exinanivit ſemetipſum, formam ſervi accipiens, & vocatus eſt Filius hominis, perſtans eſſe quod fuit, id eſt, Deus, inconvertibilis namque eſt & immutabilis ſecundùm naturam, ut unus jam intelligendus cum propria carne, de cœlo dicitur deſcendiſſe. Nominatus verò eſt & homo de cœlo, perfectus exiſtens in Deitate. Et perfectus idem ipſe in humanitate.* Attende ſubtilitatem verborum: Vide ſermonum longitudinis intellectum. Quia inquit: *Deſuper ac de cœlo deſcendens Deus Verbum.* Et quid poſt pauca? *Vt unus*, inquit, *jam intelligendus*, O optime, & quomodo jam cum carne eſt? Jam non ſolum Verbum intelligitur, ſed caro & Verbum. Inſeparabiliter quidem ut una perſona contemplandus, non verò unum Verbum, vel unus Sermo intelligendus. Quid adoperis converſionis credulitatem? Quid corrumpis Scripturam, quæ furto nonſubjacet? Quid nomen fugiens *Chriſti*, ad hoc Divinæ naturæ circumvolueris, ut eam diſpenſationis paſſionibus ſubdas? Sequere Apoſtolum Paulum, & ne illudas Chriſtum, qui in eo locutus eſt. Non ait: *Ipſe de cælo deſcendens Deus Verbum exinanivit ſemetipſum, formam ſervi accipiens.* Sed quid dicit? *Hoc ſentiatur in vobis, quod & in Chriſto Ieſu, qui in forma Dei exiſtens non rapinam arbitratus eſt eſſe ſe æqualem Deo, ſed ſemetipſum exinanivit, formam ſervi accipiens.* Quæ verba & Sanctorum Patrum, qui apud Nicæam convenerunt, ſecuta eſt fides.

Solus verò intellectus veſtri Apollinarius inſtitutor, nominum remutationem contra eorundem Sanctorum Patrum Nicænam confeſſionem, & contra ipſam Divinam Scripturam fraudulenter induxit, pro *Domino*, & *Ieſu Chriſto*, & *Filio*, quæ ſunt duarum natura-

naturarum ſignificativa nomina, *Deum Verbum* tantummodo exponens. Ut dum ſolam Divinam naturam perſonæ ſignificat, tanquam quæ ſuperet alteram, ipſam prædicet pro perſona, & contemperet ambas in unam benè ſonantem naturam. Hanc namque intentionem & tui ſequuntur multiloquia verbi. *Deus*, inquis, *Verbum ut unus jam intilligendus cum propria carne.*

Dic & reliqua. *De cœlo*, inquit, *dicitur deſcendiſſe. Nominatus verò eſt & homo de cœlo, perfectus exiſtens in Deitate, & perfectus idem ipſe in humanitate.* Et quid eſt, quod in Divinitate & in humanitate cognoſcitur eſſe perfectus? Quid eſt alterum, quod præter illas, quæ unitæ ſunt, naturas inducitur? Quid eſt præter ipſas, quod in ipſis ſpeculandum ſit? Nam quod in aliquo eſt perfectum, alterum præter ipſum eſt, in quo oſtenditur eſſe perfectum. Quomodo nobis in tres duas ſcidiſti naturas? Dic quid ſit præter Deitatem & humanitatem alterum, quod in eis perfectum debeat ſpeculari? Ne tranſeas quod eſt tuum. Noli fugere convictionem. Habes demonſtrationem præ manibus. Profer expoſitionem Capitulorum. Oſtende inde manifeſtè quod quæritur, clamans *naturalem* & *ſecundùm ſubſiſtentiam* unitionem. Hæc tibi enim objectum ſolvunt. Hæc tibi ædificant circa materiarum modum præter naturas ex naturis figuram. Figuram, quæ ex eis & fit, & in eis eſt contemplanda. *Perfectus*, inquis, *exiſtens in Deitate. Et perfectus idem ipſe in humanitate.* Putaſne, Perfectus Deus Sermo ſecundùm te in Divinitate, an potiùs confiteberis ſecundùm nos Divinitate perfectum? Et rurſus: Putaſne, Perfectus idem ipſe, ut inquis, in humanitate, an potiùs iterum credes nobiſcum perfectum Deum in homine perfecto? Deum namque tantùm & hominem glorificamus. Nihil alterum præter unitas agnoſcentes naturas.

Dic verò & quod ſequitur. *Et tanquam in una*, inquit, *perſona intelligendus.* Quæ eſt latrantium tanta veſania? Non enim ſufficit, quod in naturis inducitur aliquid alterum, id eſt, exnaturale, & ſecundùm ſubſiſtentiam unitione figura quædam; ſed & in ipſa figura alterum quoddam peregrinum & inconſtans dogmatizat. *Et ut in una*, inquit, *perſona intelligendus.* Non jam dixit unam contemplari debere perſonam, ſed alterum in perſona intelligendum. O intolerabilis iſta confuſio! O hæc contemplantia

naturarum ! Sed nos hanc ſimiliter inſilientem deſpiciamus ejus blaſphemiam. Intendamus verò, quomodò naturas Dominicas completivas filiationis inducat. Nam dum perfectum ſupponit in eis alterum, introducit ex eis compoſitionem factam, qua filius perficeretur. Et ubi eſt inhumanationis filii perfectio ? Ubi permanſio indefecta filiationis ante ſæcula ? Ubi eſt quem conſubſtantialem Patrum fides abſque mendacio dixit ? Non ſine cauſſa, ut arbitror, qui vocati à te ſunt veſpæ, de cœlo te ominari carnem dixerunt. Nam ſi & caro implet filiationem, perfecta verò & ante adventum filiatio fuit, neceſsè eſt conſempiternam dicere huic perfectioni & carnem. Conſempiternam verò dicens, conſubſtantialem quoque dicturus es. Conſubſtantialem verò dicens, cœleſtem ſapere convinceris. Ne deſpicias. Non eſt tibi aculei parva plaga veſparum. Strangulat enim tuæ impietatis fauces, ut aut neges filietatem ante inhumanationem fuiſſe perfectam, aut hoc volens dicere, fatearis illud nolens, quod carnem ſentias eſſe cœleſtem. Expedit porrò tibi accipienti plagam magis benignè ſuſcipere veſparum doctrinas, quam vanitatem tantæ impietatis amplecti. Reliqua enim verba ſæpius forſan dixeris pietatis. Si verò impudenter agis, & hoc diſce, te ipſum rurſus in blaſphemiis permanentem, latrantemque deterius.

Vnus enim, inquit, *Dominus Ieſus Chriſtus. Etſi non ignoratur differentia naturarum, ex quibus unitionem dicimus ineffabilem factam.* O inſania ! O inſipientia ! O amari & venenoſi latratus ! Quomodò dulce & amarum contemperavit in idem ? Quomodò mel veneno conjunxit ? Scimus, Seductor, quod unus ſit Dominus Jeſus Chriſtus: Et quod non ignoretur differentia naturarum. Dic autem nobis, quid tibi vult illud, quod ais : *Ex quibus unitionem dicimus ineffabilem factam ?* An utique iterum illud, quod ex naturis plena eſt filiatio ? Etſi enim ſimulas non dicere nunc unitionem naturalem, volens ineffabilem nominare, ſed tamen altero verbo idem compoſuiſti. Hoc ipſo namque quod dixiſti, *Ex quibus*, alterum rurſus præter naturas ſignificas, quod ex ipſis eſt. Vides quomodo in eiſdem volueris ? Nec lates irridens. Nos namque, ô Mirabilis, non ex ipſis unitionem dicimus factam, ſed ipſarum tantummodò naturarum confitemur unitionem. Sic enim & perfectio-

fectionem filiationis, quæ eſt ante ſæcula, abſque repugnatione prædicamus. Et gratiam, quæ nobis ex inhumanatione donata eſt, in glorificatione ſervamus. Non enim ipſe indiguit ad plenitudinem filiationis primitiis noſtris, ſed nos indigentes adoptionem digni facti ſumus ab ejus carne ſuſcipere.

Ad prædicta & illud pariter videamus, quod non ſolùm Capitulorum impietati hæc Epiſtola convenit, ſed etiam, ſicut diximus pridem, & illas voces, quas Sacras vocavit, evertit. Audi enim Deum perfectum, hominemque perfectum. Perfectum è contrario prædicavit, veriſimilem ſeductionem commutans; ac dicens: *In Divinitate perfectum, & in humanitate perfectum.* Et rurſus hæc dicens, quarum *naturarum* è contrario docuit obtegens confuſionem, *unionem* dicit ineffabilem. *Ex quibus*, inquit, *unitionem dicimus ineffabilem factam.* Surſum atque deorſum adjectione ſyllabarum temperans blaſphemiam. Huc enim ex Arii & Eunomii Magiſterio adductus eſt contentioſus hic Dæmon, impudentiſſima beſtia, inverecundus draco. Et quaſi parva fuerit præcedens impietas, ejus additamentis aliis quod dirum eſt, ſupernutrit.

Et verbis rurſus transformatis impietatem colorans, ad intentionem ſuam paſſibilis apud eum Divinitatis recurrit. Quid enim dixit ad hæc? *Impaſsibilem Dei Sermonem ſubſiſtere confitemur univerſi.* Etſi omni ſapientià diſpenſans ipſe Myſterium, ſibimetipſi impartire videatur eas, quæ contigerunt carni propriæ, paſſiones, impaſſibilem Dei Sermonem ſubſiſtere confiteris. Et cur præcedens eum paſſibilem dogmatizas? Dic quid tibi velit, quod inquis, ſibimetipſi impartire paſſiones, niſi utique illud, quia voluntariè paſſus ſit? Novimus enim tuorum verborum conſuetudinem. Sed poſſibile eſt, ut quidam ſimul cum blaſphemo irridentium contendat adversùm nos, quod *impartire* iſte impius dixerit, quaſi proprias facere. Ad quos dicimus nos, quia primùm vocem, quâ dicitur, *Impartit*, non id ſolùm ſignificare putetis, quod pertinet ad propria facere, ſed etiam comparticipationis eſt res. Impartire namque quaſi inter ſe & alterum partiri aliquas res, corrupto per compoſitionem ſermonis verbo nominatur. Si igitur ſibimetipſi impertit, conſtat quia id ita dicitur, ſicut voluntariè vel ſpontaneè paſſionem participat. Confirmat verò, quod

quod & nunc paſſum Deum Verbum dogmatizet iſte Adverſarius legum, poſiti ab eo ſuper hoc Scripturæ teſtimonii lectio. Quale eſt, inquit, illud quod per Prophetæ vocem præconatur ut ex ipſo? *Dorſum meum dedi ad verbera, & maxillas meas ad colaphos, faciem verò meam non averti à confuſione ſputorum.* Obſtupefacit me illius ſenſus incongruitas. Si enim Verbum carnis paſſiones proprias facit (concedatur enim quia id quod eſt *Impertit*, ita ponit, ac ſi dicat, Proprias facit paſſiones) quomodo ad id teſtimonio utitur iſto, ut carnales has paſſiones ſuſtinere dicatur? Aliud quippe eſt propria facere verbera carnis, & aliud ipſum verbera pertuliſſe, & ipſum fuiſſe colaphizatum, ipſumque conſputum. Scripturæ ſiquidem teſtimonio Deum Verbum per ſemetipſum prædicat pertuliſſe. Quomodò enim eum, qui ſemel impaſſibilis exſtat, & incompoſitus, & liber à formis, Creatorque formarum, aut ut ex partibus compoſitum, & membris conſtantem, quicumque eorum qui benè ſapiunt, ſuſpicetur, niſi ejus inſeparabile templum, quod conſtat dorſo, & maxillis, & facie, quæ conſputa eſt, ut prædixi? Iſte verò figurans infigurabile, ipſi paſſiones impertit univerſas. Si enim, ſicut dixi, ex ipſo, quod ſibimetipſi paſſiones carnis impertit, ante præconatum eſt, *Dorſum meum dedi ad verbera*, &c. alteras præter carnem convincetur habere Deus Verbum figurales figuras, quæ paſſiones carnis in participationem recipiant.

O inſuperabilis inſania! O innumerabilis contaminatio! O ineffabilis temeritas! Divinitatem figurat impius, & flagellat. Obſtupeſco de contaminata hujus temeritate formidans. Et tremo dum loquor. Sed parco jam mihi, reliquorum jactans alienationem, & deſolationis abominationem, quæ & iterum circa Apollinarii phreneſim nihil ſe de Sanctorum Patrum fide corrumpere irriſoriè jactitat, & ſimiliter contra Spiritum Sanctum illius blaſphemias ſolitè ſequitur. Lugeo autem ſolos, qui cum eo contra Divinitatem manus extenderunt. Qui invocat Chriſtum, & ejus perfert hoſtem, quam is in vos habet juriſdictionem? Quam excuſationem, qui addictis impiis paci, impietatis hujus eſtis refugæ facti? Projicientes fructus, foviſtis radicem. Quin imò & fructus recepiſtis, & radicem complectimini. Quas frau-

fraudes veſtras ad memoriam reducemus ? Illaſne, quibus tardiùs perveniſtis ad Epheſum ? An deceptiones, quas in ipſa Epheſo perpetraſtis ? An de proditione facta Conſtantinopoli ? An de irriſione Tharſi compoſita ? An de ſubdola aſſentatione Antiochiæ geſta ? Nonne illum, quem punire meditabamini, feſtivis muneribus alliciebatis ? Nonne Patres Orthodoxos per Scripta ſubegiſtis, jurationibus inducente te ? Nonne Conſtantinopolitanos & Antiochenos Populos fovebatis ? Digna ſunt impietati Ægyptiacæ, quæ à vobis ſunt perpetrata. Conſonant ſibi ad invicem nundinæ veſtræ. Quæcumque enim deſiviſtis blaſphemare per linguam, hæc ſtudetis ſimulatione firmare. Sed vos, qui horum non eſtis participati peſtilentiâ, inviolatum ſervate bonum Depoſitum, quod & accepiſtis, in quo & baptizati eſtis, per quod & ſalvamini, declinantes omne impietatis Collegium: Maximè ne communicetis infeſtè illis, qui polluti jam fuerint. Hi enim dum rectæ fidei ſe ſimulent aſſertores, impietati miniſtrant. Ad eos benè teſtificatur clamans Scriptura Divina: *Non poteſtis duobus Dominis ſervire. Vnus enim Dominus, una Fides, unum Baptiſma.* Unus quippè per omnia, & ſuper omnia, & in omnibus Deus, qui reddet unicuique ſecundùm opera ejus. Ipſi gloria in ſæcula. Amen.

CAP.

CAPUT CCII. 291

Presbyter Claudianus.

PRæſumentes de Sanctitate tua, quippe tanquam de noſtro fratre, quia omnia etiam, quæ efficibilia ſunt, ut noſti, potes complere, Religioſiſſimum Presbyterum Paulum virtute Eulogiarum illuc ſumus parati dirigere, præſumentes, ut diximus, de Deo, & de tua, Domine, Religioſitate.

CAPUT CCIII. 292

Epiſtola, *inquit*, Epiphanii Archi-Diaconi, & Syncelli Cyrilli, ad Maximianum Epiſcopum Conſtantinopolitanum, in qua magis convincitur intentio Cyrilli, & eorum qui circa eum.

Domino meo Sanctiſſimo, & Deo Amiciſſimo Epiſcopo, Patri Patrum, & Archi-Epiſcopo Maximiano Epiphanius tuus.

QUæ nobis ſæpiùs à tua ſcripta ſunt Sanctitate, non erant ita perturbatione plena, ſicut quæ nunc tranſmiſſa ſunt Domino meo per omnia Sanctiſſimo, Sanctitatis veſtræ Fratri, Cyrillo. Quæ plus eum fecerunt incidere ægritudinis recidivam. Et Admirandiſſimi Tribuni Ariſtolai, & quæ meæ Humilitati directa ſunt. Et ad utraque, petitâ veniâ refero, tam quæ olim facta ſunt, quàm quæ nunc denuò definita, & in quibus contriſtatus eſt Sanctiſſimus & Deo Amiciſſimus Frater veſter Cyrillus: Inſimiliter Clariſſimus Tribunus Ariſtolaus. Nam dum priùs id Orientales expeterent, ut Capitula, quæ Sanctiſſimus Frater veſter Cyrillus expoſuit, hæc ipſa anathematizans idem extra Eccleſiam Catholicam faceret, in hoc idem Dominus meus Sanctiſſimus Pater Cyrillus recertabat, atque dicebat, quod ſancta & magna Synodus agnoſcens, quorum veritatem ſancivit, ea rectæ & ſanæ fidei eſſe, & Joannem cum reliquis ſegregationi ſubjecit. *Et quomodò*, inquit, *ego cum eis faciam pacem, & evertam Synodale Iudicium?* Admirandiſſimus autem Tribunus Ariſtolaus inſiſtebat ei, ut Divinitùs ſancita perageret. Et hoc ex neceſſitate diſpoſuit per omnia Sanctiſſimus Dominus

meus Cyrillus, ut ejus quidem Sanctitas anathemate interpoſito dicat, quod non juxta hæreticum intellectum hæc ipſa expoſuerit, ſed quidquid videtur reprehenſibile eſſe, zelo & calore circa Dominum noſtrum Jeſum Chriſtum, qui abnegatus eſt à Neſtorio, dictum ſit; Orientales autem cuncti anathematizent Neſtorium, ejuſque ſententiam, & ita ſuſcipiantur ad pacem. Hoc autem mandante Magnificentiſſimo Ariſtolao eis, qui circa Joannem ſunt & Dominum Acacium, quod deberet Dominus Acacius Joannem compellere, direxerunt Paulum, vitantes hoc, ut de illo nihil in memoria aberret; ſed ille quieſceret. Igitur Domino meo Sanctiſſimo Patre Cyrillo magna ægritudine detento, placuit iſta differre. Poſt aliquot autem dies oſtendit Magnificentiſſimo Tribuno Paulus Epiſcopus literas piiſſimi Joannis, quod Epiſcopi Orientis, & qui ulterius ſunt, hæc fieri non ſinant: Quæ & habebant quaſdam illius impii, id eſt, Neſtorii paginas. Dum rurſus Magnificentiſſimus Ariſtolaus hæc per literas intimaret, increpitans eis ſcripſit. Verum Magnificentiæ ejus *reſcriptum eſt*, quod quædam decreta fuerint nuper ab Epiſcopis, *qui* Antiochiæ convenerunt, & Alexander Epiſcopus cum certa formula, quæ eſſet prolata, ad ejus eſſet Magnificentiam deſtinandus. Hæc igitur addiſcens Dominus meus Sanctiſſimus Cyrillus circa tuam quidem Sanctitatem valdè contriſtatur, quod pro ejus non poſueritis animam tuam, qui ſæpè laborat, Sanctitate. Et quia inſuper & cum Domino Philippo & Domino Claudiano non curet, quomodo hinc exire faciatis Ariſtolaum Clariſſimum virum: Sed præter ipſorum conſilium, aiens, nihil feceris. Et iterum recidivam incurrit.

Nunc igitur, Domine mi Sanctiſſime, impone tibi omne in hac cauſſa ſtudium. Scriptum eſt & à Domino meo, Fratre veſtro, & Dominæ Ancillæ Dei Reverendiſſimæ Pulcheriæ, & Præpoſito Paulo, & Romano Cubiculario, & Dominæ Marcellæ Cubiculariæ, & Dominæ Droſeriæ. Et directæ ſunt benedictiones, dignæ eis. Et ei, qui contra Eccleſiam eſt, Chryſoreti Præpoſito Magnificentiſſimus Ariſtolaus paratus eſt ſcribere de nonnullis, quæ Angelus tuus debeat impetrare. Et ipſi verò dignæ tranſmiſſæ ſunt Eulogiæ. Scripſit autem Dominus meus Sanctiſſi-

ctiſſimus, Frater veſter, & Domno Scholaſtico, & Magnificentiſſimo Arthebæ, ut ipſi conveniant & perſuadeant Chryſoreti tandem deſiſtere ab oppugnatione Eccleſiæ. Et ipſi verò benedictiones dignæ directæ ſunt. Feſtina igitur & tu ipſe, Sanctiſſime, ſupplicare Dominæ Ancillæ Dei, Pulcheriæ Auguſtæ, ut iterum ponat animam ſuam pro Domino Chriſto. Puto enim quod nunc non ſatis curet pro Sanctiſſimo veſtro Fratre Cyrillo: Ut & omnes qui ſunt in Palatio Regis. Et quidquid avaritiæ eorum deeſt. Quamquam non deſint & ipſi diverſæ benedictiones. Ut ſcribat increpativè Joanni, quo nec memoria illius Impii fiat. Scribatur verò & Magnificentiſſimo Ariſtolao, ut inſtet ei celeriter. Et roga Dominam Olympiadem, ut & ipſa coadjuvet nos. Et ut inſuper roget Marcellam & Droſeriam: Quia ſatis eam patienter auſcultant. Et ſtudium namque eſt Orientalium nonnullorum, ut impium Neſtorium recipiant. Etſi non voluerit, nocte ac die pro temetipſo curans, multos habes perturbare Sanctorum. Et Dominum meum Sanctiſſimum Dalmatium Abbatem roga, ut & Imperatori mandet, terribili eum conjuratione conſtringens: Et ut Cubicularios omnes ita conſtringat, ne illius memoria ulterius fiat. Et Sanctum Eutychen, ut concertet pro nobis, & Domino meo, Fratre veſtro Sanctiſſimo ac Reverendiſſimo. Clericos noſtros inſeparabiles habeat Sanctitas tua. Et ſuper hoc enim hìc aliqui contriſtantur, quod contra promiſſiones, quas fecit Angelus tuus, Eulogio Alexandrino Presbytero geras. Subjectus autem Brevis oſtendit, quibus hinc directæ ſint Eulogiæ, ut & ipſe noveris, quantum pro tua Sanctitate laboret Alexandrina Eccleſia, quæ tanta præſtat his, qui illic ſunt. Clerici enim, qui hìc ſunt, contriſtantur, quod Eccleſia Alexandrina nudata ſit hujus cauſsâ turbelæ. Et debet præter illa, quæ hinc tranſmiſſa ſunt, Ammonio Comiti auri libras mille quingentas. Et nunc ejus denuò Scriptum eſt, ut præſtet. Sed de tua Eccleſia præſta avaritiæ, quorum noſti, ne Alexandrinam Eccleſiam contriſtent: Quæ præter præmiſſa gerat Sanctitas tua. Ut noſti, loquere Ammonio Comiti, & ſuadeat ei ea, quæ ſcit Religioſitas veſtra. Et fac illum ſcribere huc, ne ſit etiam de hoc triſtitia. Magnificentiſſimus Ariſtolaus, qui pro tua Sanctitate laborat, contriſtatur omnino,

ninò; quod ei talia ſcripſeritis. Roget itaque Sanctitas tua Dominam jugalem ejus, ut ſcribat ei, rogans illum, ut perfectè laboret. Et ut Reverendiſſimus Eutyches ſcribat ei. Feſtinet autem Sanctitas tua rogare Dominam Pulcheriam, ut faciat Dominum Lauſum intrare, & Præpoſitum fieri, ut Chryſoretis potentia diſſolvatur, & ſic Dogma noſtrum roboretur. Alioquin ſemper tribulandi ſumus.

CAPUT CCIV. ...293

Incipiunt Epiſtolæ, quas inveni in Codicibus Dioſcorianorum, quarum ſignum à Capite.

Domino meo Dilectiſſimo Fratri, & Comminiſtro Donato Cyrillus in Domino ſalutem.

COnvenit & omninò peculiariter tuæ me Religioſitati ea, quæ Eccleſiarum ſubſecuta ſunt pacem, facere nota. Fuit igitur Dominus meus Admirandiſſimus Tribunus & Notarius Ariſtolaus ad Antiochiam, Imperiales ſyllabas ferens, quæ jubebant Reverendiſſimum Antiochenæ Eccleſiæ Epiſcopum Joannem anathematizare quidem polluta Neſtorii Dogmata, acquieſcere verò & dejectioni ejus ad ſimilitudinem Synodi, ac tunc quærere, ut eſſet ſibi nobiſcum una communio. Et virtus quidem eorum, quæ ſcripta ſunt, hæc fuit. Quidam verò Orientalium Epiſcoporum, nondum, puto, eundem judicantium, vel etiam patrocinium illi præbentium, qui rectam fidem noſtram contriſtat non mediocriter, & gloriam Salvatoris omnium noſtrum Chriſti non mediocriter offendit, præparaverunt ad me ſcribere Religioſiſſimum Berrhæenſium Epiſcopum Acacium fatua quædam, quaſi ipſa depoſcerent: Oportere quidem cuncta, quæ à nobis adversùs Neſtorium ſcripta ſunt, ſolvi, & ut infirma projici; conſentire verò ſoli fidei Symbolo, quæ à Sanctis Patribus noſtris in Nicæna definita eſt civitate.

Scit verò Sanctitas tua, quod tales rurſus eorum propoſitiones & in Epheſina fuerint civitate. Ego verò ſcripſi ad hæc, quod rem quærerent, quæ fieri non poſſet. Scripſimus enim rectè quæ ſcripſimus, rectam immaculatamque aſſerentes fidem, & nihil omninò negamus ex noſtris. Nec enim, ſicut ipſi dicunt, aliquid excedenter eſt dictum, ſed ubique juxta rectitudinem, & verita-

tis virtuti concurrentia ſunt. Illos autem potiùs oportere à *non* neceſſariis *ceſſare*, ſed circa id *acquieſcere* quod benè habens placuit, & ipſi Piiſſimo,& Deo Amiciſſimo Imperatori,& Sactnæ Synodo,ut Neſtorii verboſitates, & contra Chriſtum factas blaſphemias anathematizent,fateantur verò & eum ſe habere dejectum,& Ordinationi conſentiant Sanctiſſimi & Religioſiſſimi Epiſcopi Maximiani. His igitur literis à me directis ad eos, conſpicientes quod eis communio minimè redderetur, niſi perducerent ad finem, quæ ab eis fieri oportebat, mittunt ad Alexandriam Emeſenorum Epiſcopum Reverendiſſimum Paulum, ferentem literas ad me, communicatorias quidem, non tamen valde competenter dictatas. Simulabant enim & reprehenſiones inferre, tanquam non rectè quædam dicta & geſta in Sancta Synodo fuerint. Et Epiſtolas quidem tales minimè attendi, ſed dixi quia illi, qui & veniam poſtulare in his, quæ acta ſunt, debuerunt, quoniam & ſecundas injurias inferunt. Excuſante autem prædicto Religioſiſſimo Epiſcopo, & cum Sacramento affirmante, quod talem non habuerint intentionem, ſed potiùs ex ſimplicitate ad has venerint literas, pro charitate & iſtud omiſimus.

Non autem priùs ei Miſſas nobiſcum celebrare conceſſi, niſi libellum dans in Scripto anathematizaſſet Neſtorii Dogmata, & confeſſus fuiſſet eum ſe habere depoſitum, & conſentire Ordinationi Reverendiſſimi & Religioſiſſimi Epiſcopi Maximiani. Interrogabat quidem tanquam pro omnibus, qui in Oriente ſunt, Religioſiſſimis Epiſcopis tales libellos dans, ut nihil ultra hæc aliud poſceremus. Conſenſi verò nullatenus, ſed enim ſimul direxi cum Domino meo Admirandiſſimo Tribuno & Notario Ariſtolao duos è Clericis noſtris in Antiochiam, tradens eis chartam, & dicens: Quia ſi ſubſcripſerit Religioſiſſimus Epiſcopus Antiochenorum Joannes, & receperit eam, tunc ei date communicatorias literas. Anxiabatur enim pro tarditate præfatus Admirandiſſimus Tribunus Ariſtolaus. Subſcribente igitur Religioſiſſimo Epiſcopo Joanne, & his, qui cum eo ſunt, Clarioribus, & anathematizantibus Neſtorii Dogmata, & confitentibus eum ſe habere depoſitum, conſentientibus quoque Ordinationi Religioſiſſimi Epiſcopi Maximiani, communionem reddidimus.

Hæc

Hæc namque illis & in Epheſina Metropoli propoſita ſunt à Sancto Concilio.

Noverit verò & illud Sanctitas tua, quod inſtiterit quidem à principio plurimùm, rogans Reverendiſſimus Epiſcopus Paulus pro his, qui depoſiti ſunt: Helladio dico, & Eutherio, & Himerio, & Dorothæo. Et rogabat vacare ea, quæ decreta ſunt ſimiliter eis, prætendens non aliter Eccleſiarum pacem poſſe definiri, niſi adjicerentur & hi. Ego verò dixi, quod impoſſibilem rem tentaret, & impoſſibile hoc eſſet obtineri unquam à nobis. Permanſerunt igitur in eo, quo nunc ſunt, habitu: Et nulla eorum mentio facta eſt in compoſitionibus de pace Eccleſiarum. Scripſerunt verò eandem Epiſtolam, quam direxerunt ad me, & ad Religioſiſſimos & Sanctiſſimos Epiſcopos, tam Xixtum magnæ Romæ, quàm & Maximianum Sanctæ Eccleſiæ Conſtantinopolitanorum. Et neceſſarium fuit, ut de his ſubtiliter doceretur Perfectio tua, ne fortè aliquando multiloquiis aſſueti, alia pro aliis ſeminantes, perturbent aliquos fratrum, quaſi nos ea, quæ adversùs Neſtorii blaſphemias ſcripſimus, negaremus.

Direxi autem paria Epiſtolarum, tam ſcriptæ à me ad Reverendiſſimum Epiſcopum Antiochiæ Joannem, quàm & ejus, quæ ab eo ad me ſcripta eſt, anathematizando Neſtorii blaſphemias, & aſſentiendo ejus dejectioni, ad inſtructionem integram tuæ Perfectionis. Et alias nemo proferat præter iſtas Epiſtolas. Saluta Fraternitatem, quæ apud te eſt. Te, quæ nobiſcum eſt, in Chriſto ſalutat.

CAP.

CAPUT CCV. 294

Epiſtola ejuſdem ad Acacium Melitinenſem Epiſcopum.

REverendiſſimus & Religioſiſſimus Diaconus & Archi-Mandrita Maximus venit ad me. Et dum talis ſit vir, vidi eum ſicut oportuit. Eum qui per multum tempus videri deſideratus. Admiratus verò ſum & zelum ejus, & rectitudinem, & aculeum pietatis, quæ in Chriſto eſt. Ita enim cogitat, & plenam curis habet mentem, ut & omnem laborem velit ſuaviter ſuſtinere, quatenus mala doctrina Neſtorii radicitùs ab Orientis partibus exſtirpetur. Legit autem mihi & tuæ Sanctitatis Epiſtolam, ſcriptam ad Reverendiſſimum & Religioſiſſimum Epiſcopum Antiochenorum Joannem, multâ fiduciâ & Dei amore plenam. Scripſi verò ei & ego tales Epiſtolas. Sed ut videtur, deteriora vicerunt. Fingentes enim ſe ea, quæ Neſtorii ſunt, odiſſe, altero rurſus ea detinent modo, quæ ſunt Theodori admirantes, qui certè æquâ, immò multò deteriori potiùs impietate languebat. Non enim Theodorus Neſtorii Diſcipulus fuit, ſed iſte illius: Et quia ambo quaſi ex uno ore loquuntur, atque unum conſpuunt mali ſenſus ex corde ſuo venenum.

Scripſerunt igitur ad me Orientales: *Quod non oporteat ea, quæ ſunt Theodori, accuſare. Vt non*, inquiunt, *& ea, quæ ſunt Beati Athanaſii, & Theophili, & Baſilii, & Gregorii, accuſentur. Quæ enim locutus eſt Theodorus, hæc & illi.* Ego verò iſta ſcribentes non pertuli, ſed fiducialiter dixi: Quia Theodorus quidem blaſphemam habuit & linguam, & ei calamum miniſtrantem; illi verò totius Orthodoxiæ fuerunt Magiſtri, & enituerunt in iſtis. Sic verò eos, qui ab Oriente ſunt, affecerunt, ut & exclamationes in Eccleſiis à Populis fierent: *Creſcat Theodori fides. Sic credimus, ſicut & Theodorus.* Et iſta, qui eum quondam lapidibus inſectati ſunt, in Eccleſia, quæ apud eos eſt, breve aliquid ſubloqui præſumentem. Sed ſicut vult Magiſter, ita ſapit & Grex. Ego quidem nec quievi increpare ea, quæ ab ipſis ſcripta ſunt, nec quieſcam. Quoniam verò oportuit, velut contradictiones in Scripto apud eos eſſent, intendens in Theodori & Diodori Codicibus, qui ſcripſerunt non

non de Incarnatione, *ſed magis contra Incarnationem*, elegi quædam Capitula,& quo fuit poſſibile modo egi contra ea,ubique pronunciansabominationepelnam eorum eſſe ſententiam.Hortante autem me præfato Reverendiſſimo Diacono & Archi-Mandrita Maximo interpretari Symbolum fidei,quod expoſitum eſt à Sanctis Patribus, qui Nicææ convenerunt, & ad hoc diſpoſui memetipſum. Aſſeverat enim,quod quidam verſutè fingunt ſe dicere illud & ſequi,ſed non ſenſibus rectis utantur, ſed diſutantur potiùs eis, quæ rectè & indeclinabiliter directa ſunt,ad id quod ipſis videtur. Ut verò tuam non lateat Sanctitatem, direxi codicem ſimul & Tomum. Quæ legens conſuetas pro me preces offerre dignetur.

Qui talia pro ſe Scripta proferre conſueti ſunt,ex ipſis quoque alieni à Chriſti Eccleſia demonſtrantur: Poſito priùs, quod reverà Cyrilli ſint, & quod talia ejus Scripta & Geſta probanda ſint. Vident quod poſt damnationem Neſtorii & hæreſis ejus ipſe Princeps totius excluſionis eorum, deteriora dicens à Neſtorio ſcripſiſſe Theodorum, à communione tamen ejus judicum ſe minimè ſeparavit: Dum certè hos ipſos, id eſt, Orientales Epiſcopos, ipſumque Concilium tota cauſſa diviſiſſe legatur, non ſolùm judicandi Theodorum, ſed & ita ejus, quæ accuſabantur, Scripta laudandi, ut in Eccleſiis à Populis clamaretur Orientis: *Creſcat Theodori fides. Sic credimus, ſicut ipſe.* Iſti autem, qui ſe quaſi Cyrilli ſequaces extollunt, uſque adeò ſe ab ejus judicum communione diviſerunt,ut non ſolùm Scriptis & nomini Theodori anathema in Scripto dicerent, ſed & non judicantibus & ana-

thematizantibus ea. Et hoc tunc fieri cœpit, quando non, ut pridem, ſolius Orientis, ſed totius eum vindicabant Orbis Eccleſiæ. Nonne ſi hoc ſanè factum dicatur, pro antiqua communionis talium tolerantia, quæ nunc intolerandiſſima judicatur, conſequentiſſimè & ipſe Cyrillus juſtè damnatus proponetur? Longè igitur rectiùs facimus, qui utrumque defendimus ab eis: Nec unum acerbè damnando, nec alteri rationabiliter parcendo. Hoc authores eorum, id eſt, clariores ſequaces Dioſcori obruit. Si enim tunc Cyrillus Beatiſſimus, & per talia reclamans, toleravit tamen ſolius Orientis Concilium, quomodò veſtri Authores Chalcedonenſe totius Orbis Concilium anathematizare præſumpſerunt, & ab Eccleſiæ ubique diffuſæ ſemetipſos communione ſejungere? Jam ſi hæc idonea non ſunt ad utriſque partibus oſtendendum, quod timore Divini judicii ſchiſma relinquere, atque ad Chriſti debeant Eccleſiam remeare, quid unquam dici poterit, quod gehennæ metus, & æternæ vitæ deſiderium humanis poſſit animis commendare? Per Chriſtum, quæſumus, univerſi qui legitis, ſtudete meminiſſe quæ diximus: Et quia ob hoc ipſum & cætera Scripta ſimilia in hoc Synodico vertimus in latinum.

CAP.

CAPUT CCVI. 295

Epiſtola quædam Lamponi Presbytero & Clericis.

DEgente me in Ælia, vir quidam præcipuus eorum, qui in Palatio militant, Epiſtolam mihi obtulit multorum verſuum, & grandem atque ſignatam, quaſi qui acceperit eam ab Orthodoxis Antiochiæ. Subſcriptiones verò erant in ea multorum valde, & Clericorum, & Monachorum, & Laicorum. Impetebat verò Orientis Epiſcopos, quaſi tacuerint quidem pridem Neſtorii nomen, & fingunt ſe ei adverſos, tranſilierunt verò ad Theodori de inhumanatione Codices, in quibus multæ deteriores jacent à Neſtorii blaſphemiis. Pater enim fuit malæ Sectæ Neſtorii, qui impius loquendo ea, quæ illius erant, ad iſta, in quibus nunc eſt, perveniſſe veriſimiliter mihi videtur. Et ſcripſimus Glorioſiſſimo Epiſcopo Antiochenorum, ut Theodori impia Dogmata in Eccleſia nemo loquatur.

Veniens verò Alexandriam Reverendiſſimus *Diaconus* & Archi-Mandrita Maximus multùm clamavit contra eos, qui ſunt in Oriente, dicens quod Orthodoxi nullum illic habeant locum, neque fiduciam ad loquendum quæ rectæ ſunt fidei. Dixit autem quod ſimulent Eccleſiæ ſe Symbolum confiteri, quod in Nicæa eſt à Patribus editum, interpretentur verò id malè. Et hortatus me eſt, ut omnem expoſitionem eorum, qui Nicææ convenerunt, clarè interpretarer, quod non ſubreperent altera pro alteris, exponens. Quod & feci. Deportate igitur Tomos, ut offerantur & Piiſſimis Dominabus, & Amatori Chriſti ac Piiſſimo Domino. Feci enim in membranis fieri Tomum. Contrecta igitur eum, quando benè ſe habere conſpicitis, opportunè proferre. Oportet enim nos ubique pro recta fide certare, & eam, quæ contra Chriſtum excitata eſt, impietatem, quantùm poſſibile eſt, tentare ut è medio auferatur.

CAPUT CCVII. 296

Epiſtola ejuſdem Ioanni Epiſcopo Antiocheno.

LIteras à tua Perfectione tranſmiſſas, plenas feſtivitate multâ, etiam ſuaviſſimè nunc ſuſcepi. Quod enim bonum, aut quid jucundum, niſi habitare fratres in unum? Per unanimitatem & eandem circa Chriſtum voluntatem in charitate conjunctos ad invicem, diruptis è medio ſcandalis, quæ neſcio qualiter ſubintroducta ſunt, quæ gratiá Salvatoris per tuam Sanctitatem perempta quidem ſunt olim, perimentur verò & in reliquis. Et hoc eſt, arbitror, quod à Deo dictum eſt voce Propheticâ: *Ambulate per portas meas, & lapides ex hac via projicite.* Contingat igitur ut cuncti, quæ meliora ſunt honorantes, vel nunc tandem contra veritatem contendere deſinant, & addictâ verboſitate Neſtorii, rectum & immaculatum reſumant fidei verbum. Et hi quidem, qui ad hoc olim vocati ſunt, plurimâ valdè nos, ut dixi, feſtivitate repleverunt. Det verò omnium Deus tuæ Perfectionis orationibus & educationem, adductos ad manſuetudinem capere noſſe quod utile eſt. Si verò quidam ſævè contendunt, Eccleſiæ manſuetudinem non culpabunt. Sed ſibimetipſis, quod paſſuri ſunt, haurientes, à vobis audient:
Eſai. 50. *Abite in lumine ignis veſtri, & flamma quam arceſſiſtis.* Oportet enim diſtortis jam non manſuetè concurrere.

CAP.

CAPUT CCVIII. 297

Epiſtola ejuſdem Maximo, Ioanni, Thalaſſio, Preſbyteris & Archi-Mandritis.

EGregius quidem zelus Religioſitatis eſt veſtræ, & omni laude ſtudium plenum. Zelantes enim Deo zelatis, ut ſcriptum eſt, ut non & nunc ab his, qui ea, quæ ſunt Neſtorii, ſapiunt, exhonoratus inquiat: *Suſtinuimus qui ſimul contriſtaretur, & non fuit; & conſolantem, & non inveni.* Et hi quidem, qui Dogmatibus Religionis, ſive Dei culturæ obſiſtunt, contra ſtimulos calcitrant, & ſuis ipſorum nocent animabus, offendentes in Chriſtum, & contra eum calumniis ſe oblectantes. Alienum verò eſt ab anima Sacerdotis, & quæ Populis præſidere ſortita eſt, linguâ quidem anathematizare polluta & contaminantia Neſtorii Dogmata, refertam verò eis habere mentem, & evertere animas Fratrum, pro quibus Chriſtus eſt mortuus. *Pſalm. 68.*

Scripſi ergò & Domino meo Admirandiſſimo Tribuno & Notario Ariſtolao, quæ utique ſcriptura eſt Religioſitas veſtra. Scripſi verò & aliis quibuſdam. Cognoſcens verò & hoc à Reverendiſſimo Preſbytero & Archi-Mandrita Adamantio, cujus & mores, & converſationem, & diſciplinam cum intellectu & rectitudine circa fidem miratus ſum, & quaſi omnes in uno præſentes adſpexi. Quoniam verò mihi multi Orthodoxorum & Religioſiſſimorum Epiſcoporum ſcripſerunt oppoſita ſibi, ſeu Populis, qui ſub eorum manu ſunt, ab inſenſatis Neſtorianis *obtrudi*, colligens ea librum brevem ſcripſi de Incarnatione Unigeniti, ut in tribus Capitulis redigens omnem de fide ſermonem. Et primum quidem eſt, quod Sancta Virgo ſit Dei Genitrix. Secundum, quia unus eſt Chriſtus, & non duo. Tertium verò, quia manens impaſſibilis Dei Sermo pertulit propriâ carne pro nobis. Igitur Religioſitas veſtra præparet

Or-

Orhodoxis legi. Placebit enim , ſicut arbitror , omnem ferè illorum ſolutam habens excuſationem. Pro me verò facere Orationes ne pigeat vos. Multa enim undique ſe effundens negotiorum coarctatio inſtar fluctuum conflictum habet intolerabilem : Credo autem & per orationes Religioſitatis veſtræ erit iterum tranquillitas & pax.

CAPUT CCIX. 298

Ejuſdem Cyrilli Epiſtola Ariſtolao Tribuno & Notario.

Piarum Sanctionum, quæ nuper ad Admirabilitatem tuam ſunt tranſmiſſæ, virtutem addidicerunt omnes, tam qui ſunt in magna Alexandria Zelotæ, quam qui per univerſam quoque Ægyptum Epiſcoporum Religioſiſſimi, & rurſus orationes pro donis obtulimus intentiſſimas Deo de victoria, & permanſione amicorum Chriſti, & Religioſiſſimorum Principum noſtrorum, quos & contingat magnificari contra hoſtes, & corroborari adversùs omnem reſiſtentium manum, ut ſimus omnes in pace atque lætitia. Eſt verò id & tuæ Admirabilitatis ſtudio dignum. Oportuit enim ut tibi, qui talis es, & qui multùm intendis quod pium eſt, & habes fervidum zelum, dico autem, pro pietate & immaculata fide committeretur & hoc. Et orabam quidem, ut omnes per Orientem Religioſiſſimi Epiſcopi nec ſuſpecti à principio ullatenus fierent de malo ſenſu Neſtorii, ſed ſinceram & omni inquinamento liberam opinionem, & ipſum cor habuiſſent. Sic enim verbum veritatis rectè tractantes curam decentem probatiſſimi induiſſent. Sed, ut addiſco, linguâ quidem nonnulli, & quod attinet uſque ad ſermonem, anathematizant veſaniam Neſtorii, audent verò rurſus ea & ſapere & loqui, quæ ejus ſunt. Et incredibile quidem eſt, ſi ſint quidam tales ullatenus eorum, qui ſortiti ſunt Sacerdotium.

Quia verò multa eſt conſuſurratio, & non deſpicienda, immò & omni reverentia dignæ ſunt perſonæ hæc teſtantium, dignetur tua Virtus ſemetipſam Deo commendandam cura attentiori intendere, ut præcipuè qui in ſuſpicione ſunt hujuſmodi mali, anathematizent contaminatum Neſtorium propter multas blaſphemias ejus. Non enim id tantùm dixit, quia Sancta Virgo non eſſet Dei Genitrix, ſed & alia ſuper hæc adjiciebat mendacii patroci-

trocinia contra rectam & Apoſtolicam traditionem. Duos enim nominabat Chriſtos Filios: Unum quidem ſemotim ex Deo Patre Verbum, alterum verò præter eum ſemotim, illum ex ſemine David, & quem Divinitatis Organum nominabat. Et dividens ubique, & quaſi oblitus Beati Pauli dicentis: *Unus Dominus, una fides, unum Baptiſma.* Non enim in Deum & hominem baptizati ſumus, ut in duos per differentiam Filios, ſed in unum Chriſtum. Id eſt, Unigenitum Dei Verbum inhumanatum & incarnatum. Ut ſit idem ipſe Deus ſimul & homo. Ut ex Deo quidem Patre genito Deo unico, ex Sancta verò Virgine eodem ſecundùm carnem.

Epheſ. 4.

Non igitur patiatur Admirabilitas tua eos, qui alia ſapiunt, & nequidquam garriunt illic. Unus eſt enim, ſicut dixi, Jeſus Chriſtus Dominus, & ejus una perſona: Inhumanati ejus, qui naturâ & verè eſt Filius. Eundem verò dicimus impaſſibilem quidem eſſe ſecundùm Divinitatem, pati verò propriâ carne ſecundùm Scripturas. Cujus enim proprium eſt corpus, illius eſſe dicuntur & quæ carni ejus contigerunt, paſſiones. Impaſſibilis ergo ſecundùm Divinitatem ſubſiſtens in propriâ carne pertulit propter nos, & pro nobis: Sic & univerſa dicuntur, ut vivificante Deo unitam ſibi carnem & propriam ejus, & nos in ipſo & morte & corruptione potiores efficiamur. Si verò & anathematizant quidem voce & linguâ, & ſapiunt altera, videant impendens ſibi à Deo periculum, & prolatum terminum ab univerſali Concilio, quod in Epheſo congregatum eſt. Definivit enim, ut qui ea, quæ ſunt Neſtorii, loquuntur aut ſapiunt, ſive Epiſcopi fuerint, ſive Clerici, à Sacerdotio repellantur. Ne dicant, quod eam, quæ in Epheſo congregata eſt, Synodum neſciant: Ut non eos abnegemus & nos tanquam neſcientes Epiſcopos eſſe.

CAP.

CAPUT CCX. 299

Hanc ſequitur illa, quam & Irenæus poſuit, ab eodem Cyrillo ad Ariſtolaum ſcriptam. Epiſtola ejuſdem Ioanni Antiocheno contra Theodoretum.

EGo quidem abſterſiſſe à ſe maculam Neſtorii vocum novitatis unà cum aliis Religioſiſſimis Epiſcopis ſuſpicabar Reverendiſſimum Epiſcopum Theodoretum. Credebam namque, quod poſtquam ſemel ſcripſit & amplexus eſt pacem, ac recepit à me ſalutationis pacem, quæ pacationi videbantur officere, abſtulerit & ipſe de medio. Sed mihi tradidit Reverendiſſimus Presbyter Daniel, *quod* nunc uſque perſiſtit. A pluribus enim recedens, permanet forſan in ejus blaſphemiis. Et clarum eſt, ſi nec anathematizavit eas, *quod* neque pertulit ejus dejectioni ſubſcribere. Et mihi det fiduciam Sanctitas tua ex charitate dicenti: Quam ob cauſſam ſic pertinaces ſunt aliqui, ut non ſequantur probabilem tuæ Religioſitatis intentionem, neque in his, quæ cum Orbe feciſti? Sed quaſi quidem dehonorantes congregationem ſint, ita quod ſibimetipſis videtur confirmant. Et ſi ea, quæ didici, vera ſunt, debet intrare in experimentum tuæ Religioſitatis aculeorum prædictus Religioſiſſimus vir.

CAPUT CCXI. 300

Epiſtola ejuſdem Moſæo Epiſcopo Antaradi.

EGo quidem ſemper tuæ Religioſitati ſcribere non omiſi, & literas ab ea directas accipere. Quæ verò mota ſunt inter hæc, taciturnitatis cauſſa ſunt facta mihi & tibi. Quæ & det Deus radicitùs cadere, atque è medio fieri. Volunt quidam ſpinas, quæ inter erigunt ſepem, & diſruptionem, quâ noſtri affectus ad invicem convenire non valeant. Perturbaverunt enim me omninò, qui circa Reverendiſſimum Archi-Mandritam Maximum, ſcribentes quædam, quæ ad ſummam blaſphemiam pertinent, & dicentes quod illa ad eos à tua Religioſitate ſint dicta. Oportet verò nos, ut ſicut ad corda ſcientem ſuper omnia Deum ſic purè accedamus, & non ut linguâ quidem confiteamur contradictionem pollutorum Dogmatum Neſtorii, in anima verò aliud habeamus. Et hæc ſcribo, his quidem quæ dicta ſunt non valde credens, ſed opinionem tuæ Religioſitatis præmunire volens. Valde verò ſum delectatus inſpiciens ea, quæ à tua Religioſitate ſunt ſcripta, & per Dominum meum deſideratiſſimum filium veſtrum Thomam.

CAP.

CAPVT CCXII. 301

Epiſtola ejuſdem Acacio Melitinenſi.

LAtere tuam non oportuit Sanctitatem, quæ forſan & didicit: Quod venerint omnes Religioſi Orientis Epiſcopi in Antiochiam, dirigente eis Tomum meo Sanctiſſimo Epiſcopo Proclo, bonis ſenſibus & rectis dogmatibus plenum. Erat namque ſermo multus & longus de diſpenſatione Domini noſtri Jeſu Chriſti. Subdidit verò & nonnulla Capitula ex codicibus excerpta Theodori,& Neſtorii malis ſenſibus convenientem habentia intellectum. Et hortatus eſt, ut anathematizarentur ab eis. Ipſi verò non paſſi ſunt. Deinde ſcripſerunt ad me, quia ſi anathematizari contigerit Scripta Theodori, omninò percurrere hanc maculam & ad Sanctos Patres noſtros: Athanaſium verò dico, & Baſilium, & Gregorium, & Theophilum, & cæteros. Scripſerunt enim, inquiunt, & ipſi quædam Theodoro conſona. Erat neceſſarium ſcribere, & non qualiacumque, ad eos: Quæ & nota tuæ faciet Sanctitati Reverendiſſimus Presbyter Daniel, qui Alexandriâ navigat advenire. Et per ſingula integrè novit ea, quæ mota ſunt.

CAPUT CCXIII. 202

Epiſtola Acacii Melitinenſis ad Cyrillum poſt Synodum Epheſi habitam.

QUoniam didici, quia per Dei gratiam prævaluiſti per orationes, & abſque corporis præſentia, quæ ſtudebatis pro Eccleſiis obtinere, & literæ Piiſſimi & Amatoris Chriſti Imperatoris directæ ſunt ad Clariſſimum per omnia virtutum Virum, Tribunum Ariſtolaum, præcipientes ei, ut cogat unumquemque Epiſcoporum in ſua Eccleſia anathematizare polluta Neſtorii & Theodori impietatis dogmata, gratias agens adorando Domino Deo, & multùm pro tuo ſtudio orans, ſcribo priùs quidem ſalutans Reverentiam tuam, & rogo zelum tuum, qui circa Deum eſt, ut æquè quidem pro cunctis Eccleſiis cures, & neque quamlibet Eccleſiam deſpicias, ſed aut per verba ipſorum præſentia, aut quoſdam dirigendos cum Admirandiſſimo & Clariſſimo Tribuno fideles & zelantes viros ex tuis ſodalibus cogas unumquemque publicè anathematizare Neſtorii & Theodori Dogmata, & præcipuè dicentes duas naturas poſt unitionem, ſemotim quamque operantem. Expertus namque eos, qui ſunt in Germanicia, inveni quidem illos dicere duos filios, olim duas naturas dicere minimè devitantes. Unde non concedatur dici ab eis & doceri, quod unaquæque natura ſecundùm ſemetipſam operetur: Et hæc quidem ſuſceperit paſſiones, illa verò impaſſibilis manſerit. Nihil eſt enim aliud, niſi rurſus duos filios confiteri, duaſque introducere perſonas. Rogo igitur compaſſibilem & Deo deditam animam tuam, ut pro cauſſa invigiles, à Domino Chriſto tempus accipiens, & obtineas ſanctis Eccleſiiis abſque ſcandalo & macula unitionem.

Poſt hanc jacet deſcripta, ut aiunt, ad hanc longa Fpiſtola, cujus initium: *Res quidem eſt inter Fratres collocutio dulcis*, &c. Quam poſuimus olim ab alio tranſlatam, ut erat.

CAPUT CCXIV. ... 303

Epiſtola ejuſdem ad Succeſſum Epiſcopum Dio-Cæſareæ, Iſauriæ Provinciæ.

PErlegi quidem Commonitorium, quod à tua eſt Sanctitate transſmiſſum, nimiùm verò ſum gratulatus: Quod & dum valeas nobis, aliiſque prodeſſe, ex multo amore doctrinæ hortari dignaris, ut ea quæ tenemus omninò, & benè ſe habere perſpicimus, hæc ipſa & ſcribamus. Sapimus ergo de Salvatoris noſtri diſpenſatione ea, quæ & Sancti Patres, qui ante nos fuerunt. Legentes enim labores illorum, ſic noſtra coaptamus nunc, ut illos ſequamur, & nihil novi eorum dogmatum rectitudini invehamus. Quia igitur tua Perfectio percunctatur, utrùm dici oportet ſuper Chriſto duas naturas, an non, arbitratus ſum reſpondere ad iſta.

Diodorus quidam Pneumato-Machus, id eſt, Spiritui Sancto repugnans erat, qui, ut dicunt, circa tempus Orthodoxorum communicavit Eccleſiæ: Deponens, ut putavit, Macedonianæ hæreſis maculam, languorem incurrit in alterum. Sapuit enim & ſcripſit, quod alter quidem ſemotim ſit Filius, qui eſt ex ſemine David, ex Sancta Virgine genitus; alter verò propriè Filius, Sermo qui ex Deo eſt Patre. Velut ovis autem pelle obumbrans lupum, ſimulat quidem unum ſe dicere Chriſtum, referens nomen ad ſolum Dei Patris Verbum genitum, ex Deo Unigenitum. Ut verò in ordine gratiæ deputat hoc, ut ipſe dixit, & ei qui eſt ex ſemine David. Et Filium vocat. Unitum verò non ſicut nos glorificamus, ſed circa dignitatem ſolam, & circa authoritatem; & ſecundùm honoris æqualitatem.

Hujus Diſcipulus fuit Neſtorius. Et ex illius obtenebratus Codicibus ſimulat quidem ſe unum & Chriſtum, & Filium, & Dominum confiteri, partitur verò & ipſe in duo unum impartibilem,

biiem, hominem dicens Deo eſſe conjunctum æquivoca nuncupatione, æquo honore, dignitate. Quin etiam voces, quæ in Evangelicis prædicationibus de Chriſto ſunt poſitæ, definit ac dicit has quidem coaptari debere homini, manifeſtum eſt utique quod humanas; illas verò Deo Verbo ſingulariter convenire. Manifeſtum eſt utique quod Deo decentes. Et quoniam ſequeſtrat multipliciter, & quaſi à parte ponit ut hominem ſemotim eum, qui eſt ex Sancta Virgine genitus, & ſemotim ſimiliter & à parte Filium eum, qui eſt ex Deo Patre, Sermonem. Ob hoc Sanctam Virginem dicit non eſſe Dei Genitricem, ſed Genitricem potiùs hominis. Nos verò non ſumus ita hæc ſe habere diſpoſiti, ſed à Divina Scriptura, & à Sanctis Patribus ſumus edocti unum Filium, unum Chriſtum, & Dominum confiteri. Id eſt, ex Deo Patre Sermonem, genitum quidem ex ipſo ante ſæcula, Deo decenter & ineffabiliter; in noviſſimis vero temporibus ſæculi eundem propter nos genitum ſecundùm carnem ex Sancta Virgine. Et quia Deum inhumanatum & incarnatum genuit, idcircò eam & Dei Genitricem nominamus.

Unus eſt igitur Filius, unus Dominus Jeſus Chriſtus, & ante incarnationem, & poſt incarnationem. Non enim alter eſt Filius ille ex Deo Patre Sermo, alter verò rurſus hic ex Sancta Virgine, ſed ipſe ille, qui ante ſæcula, & ſecundùm carnem ex muliere genitus creditur. Non tanquam Divinitas ejus initium quoque eſſe acceperit, vel certè ad ſubſiſtendi principium per Sanctam Virginem ſit vocata, ſed quia potiùs, ſicut dixi, ante ſæcula exiſtens Verbum ex ipſa ſecundùm carnem natum eſſe dicatur. Propria namque erat ejus caro, ſicut cætera uniuſcujuſque noſtrum: Et proprium ejus corpus. Quoniam verò quidam objiciunt nobis Apollinarii Sectas, & dicunt: Si unum dicitis per unitionem integram & conſtrictam Filium ex Deo Patre Verbum inhumanatum & incarnatum, forſitan & illud utique ſomniatis, & cognoſcitis ſapiendum, quod confuſio, aut contemperatio, aut confermentatio facta ſit Verbi ad corpus, ſeu certè corporis tranſlatio in Divinitatis naturam.

Ob hoc igitur & valde ſapienter repellentes calumniam dicimus, quia Sermo, qui ex Deo Patre eſt, inæſtimabiliter atque ineffabi-

effabiliter univit ſibi corpus animatum animâ intellectus capaci, & proceſſit homo ex Virgine, non per mutationem naturæ ſecundùm nos factus, ſed magis diſpenſativâ benevolentiâ. Voluit enim fieri homo, & ſecundùm naturam Deus eſſe non perdidit. Sed etſi in his, quæ ſecundùm nos ſunt, depoſitus eſt menſuris, & portavit formam ſervi, & ſic permanſit in excellentiis Deitatis, & in Dominatione naturali. Adunantes igitur nos ſanctæ carni, habenti animam intellectualem, ineffabiliter ac ſublimiter intellectum ex Deo Patre Verbum, inconfusè ac inconvertibiliter unum Filium, & Chriſtum, & Dominum confitemur. Eundem Deum & hominem, non alterum & alterum, ſed unum & eundem, hoc & illud exiſtentem & intelligendum.

Igitur aliquando fidem, ut homo diſpenſativè, humanè loquitur, aliquando verò ut Deus facit cum poteſtate Deo decente ſermones. Dicimus verò & illud, diſquirentes bonâ arte in carne diſpenſationis modum, & ſubtiliter Myſterium calculantes videmus, quod is, qui ex Deo Patre eſt Sermo, inhumanatus eſt & incarnatus, & non ſibi ex Divina natura ſanctum illud corpus plaſmavit, ſed magis ex Virgine id accepit. Alioquin quomodò factus eſt homo, niſi quia corpus portavit humanum? Advertentes igitur, ut dixi, inhumanationis modum, videmus quia duæ naturæ ad invicem convenerunt unitione indiſrumpibili inconfusè atque inconvertibiliter. Caro enim caro eſt, & non Deitas, etſi Dei facta eſt caro. Similiter verò & Verbum Deus eſt, & non caro, etſi carnem diſpenſativè propriam fecit. Quando igitur intelligimus hoc, nihil nocemus ei, qui eſt in unitate, concurſui. Et ex duabus naturis factum fuiſſe dicentes, verumtamen poſt unitionem non dividimus naturas ab invicem, nec in duos incidimus Chriſtum, & ut Patres dixerunt, *dicimus* unam naturam Verbi incarnatam.

Igitur quod quidem pertinet ad intellectum, & ad ſolum animæ oculorum viſum, quomodò *ſit* inhumanatus, duas naturas dicimus eſſe unitas, unum verò Chriſtum, & Filium, & Dominum Dei Verbum inhumanatum & incarnatum. Et ſi videtur, ad exemplum ſuſcipiamus compoſitionem ſecundùm nos ipſos, qui homines ſumus. Compoſiti enim ſumus ex anima & corpore.

Et

Et videmus duas naturas, alteram quidem corporis, alteram verò animæ; ſed unus homo ex ambabus circa unitionem: Et non ex eo quod ex duabus naturis ſit homo compoſitus, duo homines unus efficitur, ſed unus homo, ut dixi, ſecundùm compoſitionem ex anima conſtat & corpore. Nam ſi auferimus quod ex duabus diverſiſque naturis unus & ſolus ſit Chriſtus indiſruptus exiſtens, unitionem dicunt Orthodoxæ fidei repugnantem. Si una natura eſt totum, quomodo inhumanatus eſt, aut qualem carnem propriam fecit?

Quoniam verò in ipſo Hypomnyſtico talem ſermonis inveni ſententiam, quod poſt reſurrectionem ſanctum corpus Salvatoris omnium noſtrum Chriſti in totum *ſit* ſola Divinitas, oportere arbitratus ſum & ad hoc reſpondere. Scribit Beatus Paulus, cauſſas inhumanationis Unigeniti Filii Dei nobis enarrans, aliquando quidem: *Quod enim impoſſibile erat legi, in quo infirmatur, mittens Deus Filium ſuum in ſimilitudinem carnis peccati, peccatum damnavit in carne, ut juſtificatio legis impleretur in nobis, qui non ſecundùm carnem ambulamus, ſed ſecundùm ſpiritum.* (Rom. 8.) Aliquando verò: *Quia igitur pueri communicaverunt carni & ſanguini, & ipſe ſimiliter communicavit eiſdem. Vt per mortem deſtrueret eum qui habebat mortis Imperium,* id eſt, Diabolum, *& liberaret eos, quicumque timore mortis per totam vitam obnoxii erant ſervituti. Non enim Angelos apprehendit. Vnde debuit per omnia Fratribus ſimilari.* (Hebr. 2.) Dicimus igitur quoniam ex tranſgreſſione in Adam corruptionem pertulit humana natura, & quaſi tyrannidem ſuſtinet animus noſter ex voluptatibus, ſeu motibus carnis inſitis in naturam, *neceſſarium fuiſſe*, ut humanam carnem corruptioni ſubjectam, & voluptatis amore languentem, propriam faceret. Et quoniam vita eſt & vivificans, deſtrueret quidem corruptionem, quæ in ea eſt, increparet verò in natura inſitos motus, hos videlicet qui ad amorem provocant incongruæ voluptatis. Sic enim congruebat in ea mortificari peccatum. Recordemur verò & Beati Pauli, legem peccati vocantis motum, qui nobis eſt inſitus. Igitur quoniam caro humana propria Verbi eſt facta, quievit quidem corruptionem ſufferre. Et quia peccatum neſcit ut Deus, ipſe eam faciens propriam, & ſuam, ſicut dixi, monſtravit, *illa* deſiit & voluptatis amore languere. Et non ſibimetipſi id impe-

impetravit, Sermo unicus Dei eſt enim, qui eſt ſemper, ſed utique nobis. Si enim ſubjecti ſumus his malis, quæ ſunt ex tranſgreſſione Adæ, venient modis omnibus in nobis & ea, quæ ſunt in Chriſto: Id eſt, incorruptibilitas mortificati peccati.

Ergo factus eſt homo, non hominem recepit, ut videtur Neſtorio. Et ut factus homo crederetur, dum certè permaneret quod erat, utique Deus ſecundùm naturam, ob hoc & eſurire dicitur, & laborare, & ſuſtinere. Suſtinere verò & ſomnium, & perturbationem, atque triſtitiam, & alias irreprehenſibiles paſſiones. Ut autem rurſus ſatisfaceret videntibus ſe, quia homo ſimul erat & verus Deus, Divina operabatur ſigna, increpans mare, ſuſcitans mortuos, & alia inopinatò perficiens. Suſtinuit verò & crucem, ut carne patiens mortem, & non Divinitatis naturâ, fieret primogenitus ex mortuis, & iter perveniendi ad incorruptionem panderet humanæ naturæ, & Infernum ſpolians miſereretur animabus, quæ illic tenebantur obtruſæ. Poſt reſurrectionem verò idem quidem corpus, in quo paulò antè pertulerat, veruntamen non habebat in ſeſe infirmitates humanas. Non enim de cætero eſurit, aut famis, vel laboris, aut cujuſlibet talium eſſe ſuſceptibile dicimus, ſed de cætero incorruptibile. Et non hoc tantùm, ſed & vivificum: Vitæ ſiquidem corpus eſt. Id eſt, Unigeniti. Effulſit verò & Deo decentiſſimâ gloriâ: Et intelligitur Dei corpus.

Igitur & ſi quis dixerit id Divinum, ſicut & hominis humanum, orationis decore non deviat. Undè arbitror & Sapientiſſimum Paulum dixiſſe: *Si verò & cognovimus ſecundùm carnem Chriſtum, ſed nunc non cognoſcimus.* Dei enim, ſicut dixi, corpus exiſtens proprium omnia humana tranſcendit. Tranſlationem verò vel tranſitum in Divinam naturam corpus ex terra pati, poſſibile non eſt, ſed eſt impoſſibile. Alioquin Divinitati derogabitur quaſi factæ, & quaſi recipienti id in ſeipſam, quod ejus ſecundùm naturam proprium non ſit. Æquum namque eſt dicere, quod mutata caro in Divinitatis naturam, & dicere, quod mutatum ſit Verbum in humanam naturam. Nam ſicut impoſſibile eſt hoc, inconverſibilis namque & immutabilis eſt, ita & alterum. Nec enim dici poteſt in Divinitatis ſubſtantiam vel naturam

2. Cor. 5.

poſſe quamlibet ex creaturis tranſire: Creatura verò & illa caro. Ergo eſſe quidem corpus Chriſti Divinum, quia Dei eſt corpus, & ineffabili gloria illuſtratum, incorruptibile, ſanctum, vivificum; quod verò Divinitatis mutatum ſit in naturam, neque Sanctorum Patrum ſapuit ullus, neque nos ita ſentimus.

Non ignoret verò & illud Sanctitas tua, quod Beatæ memoriæ Pater noſter Athanaſius, qui fuit tunc Alexandrinus Epiſcopus, motis tunc temporis aliquibus, ſcripſit Epiſtolam ad Epictetum Corinthi Epiſcopum, per omnia rectâ fide refertam. Quoniam verò & ex ipſa convincebatur Neſtorius, & rectæ fidei Aſſertores legentes hanc ipſam, vincebant eos qui ſimilia ſapere voluiſſent, ad convictiones ſuas ex ea quid dicere non habentes, amarum quiddam machinati ſunt, & impietate hæretica dignum. Corrumpentes enim eandem Epiſtolam, & alia quidem ſubtrahentes, alia verò adjicientes ediderunt, ita ut videretur ille prædicandæ memoriæ vir conſona ſenſiſſe Neſtorio & ſimilibus ejus. Erat igitur neceſſarium, ne fortè & illuc perferantur quibuſcumque corrupta, de exemplaribus, quæ apud nos ſunt, paria ſumpta tuæ Religioſitati dirigere. Etenim Reverendiſſimus & Religioſiſſimus Emeſenorum Epiſcopus Paulus, ad Alexandriam veniens, movit de his ſermones, & inventus eſt habens quidem exemplar illius Epiſtolæ, ſed corruptum ab hæreticis & infectum, ita ut ſupplicaret, quatenus ex noſtris exemplaribus Reſcriptum dirigeretur his, qui ſunt Antiochiæ: Quod & deſtinavimus.

Sequentes igitur per omnia Sanctorum Patrum ſententias, contra Neſtorii dogmata ſcripſimus codicem, & contra aliorum quorundam Capitulorum, quæ ſunt vituperanda, virtutem: Et iſta tuæ Religioſitati tranſmiſi, ut ſi qui ſunt alii confideles & unanimes Fratres noſtri, quibus quorundam multiloquio ſit ſubreptum, & putent quod pœnituerimus de his, quæ contra Neſtorium ſcripſimus, ex lectione addiſcant, quia benè & rectè corripuimus & increpavimus ut errantem. Et nunc nihilominùs reſiſtimus ubique ejus blaſphemiis repugnantes. Tua verò Perfectio, quæ & ultra *valet intelligere, tum ſcribendo, tum orando nos quoq; juvabit.*

Aliorum quorundam Capitulorum, quæ ſunt vituperan-

peranda, virtutem dupliciter interpretari quis poteſt, ut etiam dicatur contra alios quoſdam, qui accuſati erant illorum Capitulorum virtute: Ut de ſuis id intelligatur dixiſſe Capitulis. Ubique tamen de omnibus hujuſmodi Scriptis, ubi una ſonat ex duabus dicta natura, hoc generaliter dico, quia multa ſatis potui non perfectiſſimæ acribiæ Dicta monſtrare contra eos, qui velut ex hujus viri authoritate opiniones impetunt & memorias Patrum. Niſi quia nunc hoc propoſitum non eſt: Exnodicum quippè, non Apologeticum ſolum ſcripſimus. Et hic, prout inveniuntur apud diverſos diverſa, abſque integrioris inquiſitionis præjudicio collocamus.

CAPUT CCXV. ...304

Epiſtola ſecunda ejuſdem Sanctiſſimi Cyrilli Epiſcopi Alexandriæ ad eundem Sanctiſſimum Epiſcopum Diocæſareenſem Iſauriæ.

CLaram quidem ſemetipſam conſtituit veritas diligentibus eam, abſcondit verò, ut æſtimo, & tentat latere intelligentias Verſutorum. Non enim dignos ſemetipſos pronunciant, ut eam claris oculis cernant. Et immaculatæ quidem fidei dilectores quærunt Dominum in ſimplicitate cordis, ut ſcriptum eſt; qui autem per diſtorta & aſpera itenera meant, & cor habent ſiniſtrum, ſeu vanum, ſicut in Pſalmis ſcriptum eſt, perverſis intellectibus multiplices coacervant ſibimetipſis occaſiones, *ut pervertant vias Domini rectas*, & avertant animas ſimpliciorum ad ea, quæ non licent, quaſi liceant ſentienda. Et hæc inquam tuæ Sanctitatis Hypomnyſticis agnitis, & inveniens in eis quædam incautè propoſita ab his, qui neſcio qualiter falſæ ſcientiæ diverſalia diligunt. Erant verò hæc.

Pſalm. 100.

Si ex duabus naturis, inquiunt, *collectus eſt Emmanuel, poſt unitionem verò una natura Verbi incarnata, ſequetur omninò dici oportere pati eum in ſua natura.*

Beati Patres, qui Sanctum rectæ fidei Symbolum nobis definierunt, inquiunt ipſum ex Deo Verbum, quod ex ejus eſt ſubſtantia Unigenitum, per quod facta ſunt omnia, incarnatum atque inhumanatum, & quemadmodum dicemus neſciſſe illos Sanctos, quia unitum Verbo corpus erat animatum anima intellectuali? Conſequitur ex hoc, ut qui incarnatum dicit Verbum, non abſque intellectuali anima illam fateatur carnem, quæ unita eſt ei. Sic enim, ſicut quidem arbitror, quin potiùs ut cum fiducia dico, & Sapientiſſimus Evangeliſta Joannes Verbum carnem factum dixit, non tamquam, quod abſit, inanimatæ carni unitum ſit, ſeu

ſeu quod tanquam converſionem mutationemve ſuſtulerit. Manſit verò quod erat, idem natura Deus. Aſſumens verò, ut eſſet homo, ſive ſecundùm nos ex muliere ſecundùm carnem, rurſus unus perſtitit filius. Veruntamen non jam ſine carne, ſicut olim, vel ante tempora inhumanationis, ſed potiùs velut veſtitus etiam noſtrâ naturâ. Sed etſi non eſt conſubſtantiale Verbo corpus, quod ei unitum eſt, & in quo intellectualis eſt anima, tamen phantaſia quidem mentis adſpicit ea, quæ unita ſunt, alterius eſſe naturæ, unum verò Filium, & Chriſtum, & Dominum confitemur, ut carnem facto Verbo. Quando autem dicimus carnem, hominem dicimus. Quæ igitur neceſſitas eſt pati eum in ſua natura, ſi poſt unitionem dicatur una natura filii incarnata? Si enim non eſſet in ſermonibus de diſpenſatione id, quod ſolet ſuccumbere paſſioni, rectè diceretur, quod dum non ſit id, quod pati ſolet, omni neceſſitate ſequeretur Verbi naturæ contingere paſſionem; ſi verò in eo, quod dictum eſt, *Incarnatum*, univerſus à nobis ſermo diſpenſationis cum carne habita introductus eſt, incarnatus enim non aliter, niſi *Apprehendens ſemen Abrahæ*, & *Aſſimilatus per omnia fratribus*, & *Formam ſervi accipiens*, vano multiloquio ſunt uſi, qui dicunt conſequi oportere omninò in ſua eum pertuliſſe natura, dum ſubjaceat caro, circa quam conſequentiſſimè paſſio intelligitur contigiſſe, Verbo impaſſibili exiſtente. Sed non ob hoc à paſſionibus excludimus eum. Quia ſicut ejus proprium corpus eſt factum, ſic univerſa quæ corporis ſunt, excepto ſolo peccato, nihilominùs dicentur ipſius per adſcitionem diſpenſativam. Hebr. 2. Philipp. 2.

Si una, inquiunt, *natura Verbi incarnata, omni quodammdo neceſſitate conſequitur dicere fermentationem factam & contemperationem, quaſi imminutâ & ſubtractâ in eo noſtrâ naturâ.*

Ignoraverunt iterum, qui recta pervertunt, quod ſecundùm veritatem una natura Verbi ſit incarnata. Nam ſi unus eſt Filius, qui natura & veritate eſt Sermo, qui ex Deo Patre eſt ineffabiliter genitus, deinde circa aſſumptionem carnis, non inanimatæ, quin potiùs animatæ intellectualiter, homo proceſſit ex muliere, non in duas partietur perſonas filius, ſed unus permanſit. Veruntamen non abſque carne, neque foris à corpore, ſed habens

id proprium circa unitionem indeciſcibilem. Qui verò hoc dicit, non fermentationem, non confuſionem, non aliud aliquid tale modis omnibus ſignificat. Nec verò id unquam quaſi ex neceſſaria ratione conſequitur. Si enim & unus dicatur à nobis Unigenitus Filius Dei incarnatus & humanatus, non ob hoc, ut illis videtur, fermenti modo commixtus eſt. Neque verò in carnis naturam Verbi natura tranſlata eſt. Sed nec carnis in hujus. Sed in proprietate, quæ eſt ſecundùm naturam, utroque manente, atque intelligendo ſecundùm hanc, quæ à nobis nuper eſt reddita, rationem, ineffabilis & inenarrabilis unitio unam nobis oſtendit Filii naturam, verumtamen, ut dixi, incarnatam. Non enim in ſolis ſimplicibus ſecundùm naturam unum verè dicitur, ſed in illis quoque, quæ compoſitione collecta ſunt. Qualis quædam res eſt homo ex anima & corpore. Quæ quidem diverſæ ſunt ſpeciei, & non conſubſtantialia ad invicem, ſed tamen unita hominis naturam perfecerunt: Etſi compoſitionis rationibus differentia ineſt circa eorum, quæ ad unitionem ſunt conducta, naturam. Superflua igitur loquuntur hi, qui dicunt, quia ſi una natura eſt Verbi incarnata, modis omnibus conſequitur fermentationem fieri & contemperationem, quaſi imminutâ & ſubtractâ ei hominis naturâ. Nec enim diminuta eſt, neque ut dixerunt, ſubtrahitur. *Ad pleniſſimè enim declarandum, quod ſit factus homo*, ſufficit *fateri illud fuiſſe incarnatum.* Si id tacitum fuiſſet à nobis, habuiſſet eorum calumnia locum. Quoniam neceſſariò adjectum eſt id, ubinam mutationis vel ſubtractionis eſt locus?

Si perfectus, inquiunt, *Deus Chriſtus, idemq; intelligendus homo perfectus, & conſubſtantialis quidem Patri ſecundùm Deitatem, ſecundùm humanitatem verò conſubſtantialis nobis, ubi eſt id ipſum, quod perfectum eſt, ſi hominis natura non ſubſiſtit? Vbi verò & conſubſtantiale nobis, ſi non manſit ſubſtantia, quæ noſtra natura?*

Sufficit & huic ad manifeſtationem ſolutio præmiſſi Capituli, ſeu certè excuſatio ejus. Si enim dicentes unam naturam Verbi, tacuiſſemus non adjicientes *Incarnatam*, ſed quaſi extraponentes diſpenſationem, eſſet eis, & forſan non niſi veriſimilis, ratio interrogare fingentibus: *Vbi eſt in humanitate perfectio, vel quomodo ſubſtitit noſtra ſubſtantia?* Quoniam verò & in humanitate perfe-

ctio,

ctio, & noſtræ ſubſtantiæ manifeſtatio introducta eſt per hoc, quod dicitur *Incarnata*, quieſcant incumbere canneæ virgæ. Hoc namque erat refutare diſpenſationem, & incarnationem negare, & ob id juſtè inclamare: *Si à Filio perfecta humanitas auferetur?* Si verò, ut dixi, in eo quod dictum eſt *Incarnatus*, clara eſt atque indubitabilis ſatisfactio, quod homo ſit factus, nihil jam prohibet intelligere, quia unus exiſtens & ſolus Filius Chriſtus, idem Deus & homo eſt, ut in Divinitate perfectus, ita & in humanitate perfectus.

Rectiſſimè ergò & nimiùm ſapienter tua Perfectio rationem ſalutaris paſſionis exponit, non ipſum Unigenitum Dei Filium, ſeu qui intelligitur & eſt Deus, pati in ſua natura quæ ſunt corporis aſſeverans, ſed terrenâ potiùs pertuliſſe naturâ. Oportet enim neceſſario ambo ſervire uni, & ſecundùm veritatem Filio, & non pati Divinè, & dici pati humanè. Ejus enim paſſa eſt caro. Sed arbitrantur rurſus illi nos eam, quæ apud ipſos Dei paſſio vocatur, inducere per iſta, quæ diximus, & non intelligunt diſpenſationem. Fraudulentiſſimè verò tentant transferre in hominem ſepoſitè paſſionem, damnum ſibi pietatis per ſuam ſatientiam providentes, ut non à Deo Verbo dicamur eſſe ſalvati, tanquam qui proprium pro nobis ſanginem dederit, ſed ab homine potiùs, qui ſepoſitè ac ſequeſtratim Filius intelligendus ſit. Hoc quicumque ſic ſapit, omnem diſpenſationis cum carne rationem, & Divinum myſterium noſtrum non immanifeſtè ad hominis culturam redigit. Et non cogitat quod eum, qui ex Judæis eſt ſecundùm carnem, id eſt, ex ſemine Jeſſe & David, Chriſtum Dominum gloriæ, & Deum benedictum in ſe & ſuper omnia Beatus Paulus dixerit, proprium illud corpus Verbi pronuncians, quod ligno adfixum eſt, & ipſi per hoc deputaverit crucem.

Addiſco autem quod ſuper hac & aliud ſit, quod in quaſtionem venit: Quod qui carne nuda pati Dominum dixerit, irrationalem dicit; & qui dixerit cum anima intellectuali eum fuiſſe perpeſſum, ut ſit ſpontanea paſſio, nihil prohibet ut dicat humanitatis eum pertuliſſe naturâ. Si verò ita, quomodo non dabimus duas naturas poſt unitionem ſubſiſtere indiviſè? Quare quicumque dixerit, Chriſto igitur paſſo pro nobis carne, *nihil alterum dicet, niſi Chriſto igitur paſſo noſtrâ naturâ.*

Con-

Confligit rurſus hæc nihilominùs propoſitio his, qui unam dicunt naturam Filii incarnatam, & quaſi ſuperfluum ſeu vanum id pronunciare volentes, contendunt ubique duas naturas ſubſiſtentes oſtendere; ſed ignoraverunt, quia quæcumque non circa ſolam contemplationem dividi amant, hæc ipſa utique modis omnibus & in alteritatem partium, & omnimodam ſemotionem diſciſcant ab invicem. Sit verò nobis ad exemplum rurſus ſecundùm nos homo. Duas namque in eo intelligimus naturas: Unam quidem animæ, alteram verò corporis. Sed in puris intellectibus dividentes hæc quaſi in ſubtilibus contemplationibus, vel certè animæ phantaſiis differentiam capientes, non per partes ponimus has naturas, neque abruptè per omnia inciſionis virtutem linquimus inter eas, ſed unius eſſe deputamus, ita ut duæ jam non ſint duo, per ambas autem perficiatur animal unum. Igitur vel ſi dicatur humanitatis natura & Divinitatis ſuper Emmanuele, vel in Emmanuele, ſed ipſa humanitas facta eſt propria Verbi, & unus intelligitur Filius cum ea. Cum verò dicat Scriptura Divinitùs inſpirata carne eum paſſum, melius eſt, ut nos ita dicamus, quam *Naturâ humanitatis*. Quamvis ſi & hoc ab aliquibus *ſine* malo dicatur, nihil obſit tanti Myſterii rationibus. Nam quid eſt aliud humanitatis natura, prætérquam caro intellectualiter animata? Et dicimus Dominum carne perpeſſum. Curioſiſſimè igitur dicunt humanitatis eum paſſum fuiſſe naturâ, à Verbo eam quodammodo deſciſcentes, & extrinſecus ſemoventes atque ſequeſtrantes, ut duo intelligantur, & non jam unus incarnatus & inhumanatus is, qui ex Deo Patre eſt, Sermo. Adjectum verò ab eis, *Indiviſè*, apparet quidem quodammodò apud nos eſſe rectæ culturæ ſignificativum, hi autem non ita intelligunt: *Indiviſè* namque apud eos ſecundùm vocum novitates Neſtorii circa alterum ſuſcipitur modum. Dicunt enim quod æqualitate honoris, eadem voluntate, & unâ authoritate indiviſus à Deo Verbo exiſtit homo ille, in quo habitavit. Igitur non ſimpliciter proferunt verba, ſed cum quodam dolo atque inſidiis malignis.

CAP.

CAPUT CCXVI. 305

Exemplar ab Hypatia, quæ Philoſophiam docebat in Alexandria, ad Beatum Cyrillum Archi-Epiſcopum in Dyptichis.

LEgens hiſtorias temporum reperi factam Chriſti præſentiam antè annos *quater* centum quadraginta. Fuerunt verò Diſcipuli ejus, qui poſtea Apoſtoli nominati ſunt: Qui & poſt aſſumptionem ejus in cœlos Chriſtianam prædicavêre doctrinam. Qui ſimpliciùs quidem & abſque omni curioſitate ſuperflua docuerunt, ita ut invenirent locum plerique Gentilium, malè intelligentes atque ſapientes, hanc accuſandi doctrinam, & inſtabilem nominandi. Quod enim dixit Evangeliſta, *Deum nemo vidit unquam*, quomodò ergò, inquiunt, *dicitis* Deum fuiſſe crucifixum? Et aiunt: Qui viſus non eſt, quomodò affixus eſt cruci? Quomodò mortuus atque ſepultus eſt? Neſtorius igitur, qui modò in exilio conſtitutus eſt, Apoſtolorum prædicationes expoſuit. Nam dicens ego ante longa pridem tempora, quod ille ipſe duas naturas Chriſtum ſit confeſſus exiſtere, ad eum qui hæc dixerat, inquam: Solutæ ſunt Gentilium quæſtiones. Dico igitur Sanctitatem tuam malè feciſſe, illi contraria ſapiendo, Synodum congregare, & abſque conflictu dejectionem fieri præparaſſe. Ego verò adhuc paucis diebus ejuſdem Viri expoſitiones inſpiciens, & Apoſtolorum prædicationes conferens, atque intra memetipſam cogitans, quod bonum mihi ſit fieri Chriſtianam, digna effici ſpero Dominici generatione Baptiſmatis.

Joann. 1.

Accepi exemplar ab Epiphanio Monacho Alexandrino ante ferè annum Chriſtiani Imperatoris.

CAPUT CCXVII. 306

Cyrilli Archi-Epiſcopi Alexandriæ ex Sermone de fide, cujus initium hoc proœmium.

EGo contemperatum non recipio. Alienum namque eſt ab Apoſtolica fide, & recta Dei traditione. Contemperatio enim exterminium operatur naturarum. Ineffabilis verò unitio, quam rectè ſapientes confitentur, ambas naturas inconfuſè ſervat.

Ex eodem.

Si enim naturæ in unum contemperatæ ſunt, mixtione quæ ſunt ad invicem diverſæ ſubſtantiæ.

Et in fine ſic ait.

Ioann. 2. *Solvite templum hoc, & in tribus diebus ſuſcitabo illud.* Et ſolutum quidem eſt Templum triduanæ tempore ſepulturæ, ipſo volente, & rurſus ſuſcitavit illum, & unitus eſt ei ineffabili ratione poſt triduum, non temperatus in eo. Nec extra carnem factus eſt, ſed ſervans in ſeipſo duarum naturarum, quæ ſunt diverſæ ab invicem ſubſtantiæ, inconfuſam proprietatem. Nec enim quoquam mixtæ ſunt aut contemperatæ duæ illæ naturæ, id eſt, ineffabilis Divina natura, & inconfuſa humana, ſed unitæ ſunt inexplicabili & ineffabili modo, qui omnem rationem tranſcendit.

Ejuſdem.

Numquid ſiquidem deſtitit à propria Deitate, etſi evacuavit ſemetipſum, formam ſervi accipiens propter nos, amittens formam Divinitatis, ut ſecundùm te ad Deificandum præpararetur ut homo? Abſit. Sed templum ſibi componens animatum, & perfectus in ſanctæ Virginis vulva, & indutus eo, & unitus ei ineffabili ratione, in ambabus eiſdem naturis non contemperatus, proceſſit homo apparens, intelligendus autem Deus Jeſus Chriſtus.

CAP.

CAPUT CCXVIII. 307

Ejuſdem ex interpretatione Epiſtolæ ad Hebræos.

SEd non in nobis mortificata lex peccati fuiſſet, ſed nec ipſa cunctis inimiciſſima mors deſtructa fuiſſet, niſi factum fuiſſet verè proprium Verbi id, in quo illud per ejus virtutem propriam damnabatur. Non enim communis hominis, & ejus qui ſecundùm nos intelligitur, erat poſſe deſtruere mortis imperium: Deſtructum verò eſt id per Chriſtum. Eſt igitur *in* confeſso, quod certè ſecundùm nos fuerit multùm Deus. Ergo fuit, quoniam homo, multùm valdè ultra nos, ut Deus. Et templum erat ſanctum, quod plenitudinem Divinitatis accepit. Veruntamen per unitionem diſpenſativam unus eſſe creditur ad eum, qui inhabitavit, & dicitur. Sicut enim eſt in nobis Spiritus Sanctus, oſtendens nos vel efficiens Templum Dei, juxta eundem modum & in ipſo dicimus Chriſto habitaſſe quidem in carne, ut in templo, illum Dei Sermonem, ſanctificaſſe verò eam, ut inhabitantem. Dicimus verò, quia licèt dicitur Templum, ſed tamen proprium ejus erat id, quod aſſumptum eſt, ut unum reputetur ad eum. Non quia tranſit ad Deitatis naturam, ſed potiùs compoſitionem circa unitionem diſpenſativam. Deus namque erat in carne propter nos.

CAPUT CCXIX. 308

Epiſtola Imperatoris Theodoſii ad ſupra ſcripta.

Imperatores Cæſares, Theodoſius & Valentinianus, Victores, Triumphatores, Maximi, ſemper colendi, Auguſti, Deo Amiciſſimo & Beatiſſimo Archi-Epiſcopo Ioanni, & ſanctæ Synodo, quæ cum eo convenit.

PErturbationem & tumultum, qui contigit in Oriente, noſtrum cognovit Imperium à Religioſiſſimo Patre noſtro & Epiſcopo Proclo. Et quia univerſorum quietis & pacis providentiam gerimus, maximè autem pro recta fide, quæ nos noſtrumque cuſtodit Imperium, per hanc Epiſtolam ſcripſimus veſtræ Sanctitati, ut patrocinemini paci, & nullius eos momenti deputetis, qui contra ſalutem propriam volunt Religionem ſaluberrimam perturbare. Illa eſt enim noſtræ Divinitatis intentio, ut cum quiete omnes homines degant. Præcipuè autem ſanctæ Eccleſiæ Dei, per quas & nos ſalvamur, & noſtrum creſcit Imperium. Hac itaque voce quieti Eccleſiæ providete. Nos enim aliquid de vobis utilius exſpectamus ✠ Deus vos multis *annis* conſervet, Venerandiſſimi Patres.

A cruce uſque ad *Deus*, Irenæus non habet.

CAPUT CCXX. 309

Tranſlatum ex Codice Monaſterii Acœmetenſis. Epiſtola, *inquit*, Tractoria, ſive Generalis, à ſanctiſſimo & univerſo Concilio.

Sancta & univerſalis Synodus, quæ in Epheſo congregata eſt ex Decreto Piiſſimorum Principum, unicuique ſanctæ Synodo, quæ per ſingulas Mundi partes eſt, in Domino ſalutem.

NObis ſecundùm pias literas congregatis in Epheſia civitate, receſſerunt nonnulli ex nobis, numero paulò amplius quam triginta, Principem ſuæ apoſtaſiæ habentes Antiochenorum Epiſcopum Joannem. Quorum & nomina hæc ſunt. Id eſt, Joannes Antiochiæ Syriæ, Macarius, Julianus, Alexander, Diogenes, Apringius, Placus, Alexander, Theodorus, Heliades, Meletius, Joannes, Paulus, Matheus, Marcellinus, Helladius, Maximianus, Helladius, Dexianus, Gerontius, Aſterius, Antiochus, Dorothæus, Jacobus, Zebinus, Petrus, Fritilas, Himerius, Theodoxius, Eutherius, Anaſtaſius, Tranquillinus, Baſilius, Pauſianus, Maximus, Daniel, Euſtachius. Qui habentes ſecum quoſdam depoſitos, ante omnia quidem Neſtorii & Celeſtii ſententias vindicantes manifeſtiſſimè demonſtrati ſunt, eò quod nobiſcum contra Neſtorium minimè acquieſcant. Quos & communi ſententiâ ſancta Synodus & ab omni Eccleſiaſticâ communione alienos effecit, & cunctâ Sacerdotii operatione privavit, per quam poſſent vel nocere vel juvare.

Quia verò oportuit & eos, qui defuerunt à Synodo, & perſtiterunt in unaquaque Provincia, non ignorare quæ de his

decreta ſint, notum veſtræ facimus Sanctitati, quia ſive Metropolitanus quis cujuſlibet Regionis, abſcedens ab hoc ſancto & univerſali Conventu, adjectus eſt ad illud Apoſtaſiæ Concilium, vel poſt hæc ſi ſe illi commiſerit, vel ſi ea, quæ ſunt Celeſtii, poſt hæc ſapuit ſive ſapuerit, contra ſuæ Regionis Epiſcopos nihil poterit prævalere, omni Eccleſiaſticá communione à præſenti jam hac Synodo factus extorris, atque privatus effectu. Sed & ipſis ſuæ Regionis Epiſcopis, & affinibus undique Metropolitanis, qui orthodoxè ſentiunt, ſubjacebit, ut in totum & Epiſcopatus gradu privetur.

Si verò aliqui Parochiales Epiſcopi, relicto hoc ſancto Concilio, eidem diſceſſioni adjuncti ſint, aut adjungi tentaverint, aut ſi quis ex his, qui ſubſcripſerunt dejectioni *Neſtorii*, ad Conventum reverſi ſint diſceſſionis ejus, hos omninò, ſecundùm quod huic Sanctæ Synodo placuit, eſſe à Sacerdotio alienos, & ab eodem cadere gradu.

Si verò & quidam Clericorum, qui in unaquaque ſunt civitate, à Neſtorio, vel ab his qui unà ſunt, eò quod rectè ſaperent, ab officio ſuſpenſi ſunt, & hos proprio gradui reſtitui ſanximus.

Communiter verò eos Clericos, qui eadem ſapiunt, quæ hæc Orthodoxa & univerſalis Synodus, jubemus his qui abſceſſerunt, ſive abſceſſuri ſunt, omni modo non eſſe ſubjectos, neque ullo modo ſubjacere.

Si qui verò abſceſſerint Clericorum, & præſumpſerint, vel clam vel palam, ea quæ Neſtorii, aut ea quæ Celeſtii ſunt ſentire, & hos à ſancta Synodo eſſe depoſitos.

Quicumque verò ob incongrua Facta ab hoc ſancto Conventu dejecti ſunt, ſeu ab Epiſcopis propriis, & his irregulariter citra diſcretionem per omnia ſua Neſtorius, aut hi qui ea quæ ejus ſunt ſentiunt, reddere communionem vel gradum tentaverint, abſque ullo eos eſſe ſolatio; & nihilominùs illos depoſitos permanere ſanxivimus.

Similiter verò & ſi quicumque voluerint ea, quæ de ſingulis acta ſunt in hac ſancta Synodo Epheſina, quolibet modo commovere, eadem ſancta Synodus definivit, ſi Epiſcopi aut Clerici fuerint, ut omni modo à gradu proprio excidant; ſi verò Laici, ſint communione privati. CAP.

CAPUT CCXXI. 310

Similiter ex antiquo Acæmetenſi Codice tranſtuli, quæ ita prænotatur, Confeſſio fidei Acacii Epiſcopi Berrhææ.

CRedo in unum Deum, qui in tribus perſonis agnoſcitur, cauſſam factoremque omnium. Unam ſubſtantiam ſempiternam abſque principio, ingenitam, incomprehenſibilem, incontemplabilem, incircumſcriptibilem, immutabilem, immortalem, impaſſibilem, id eſt, quam nec *in* ipſa, nec in alio aliquo dico ſuſceptibilem paſſionis. Undique enim impaſſibilis exſtat natura Divina.

Unum ſiquidem Deum dico, qui reverà Deus exiſtit. Gentilitatem verò, quâ Deorum pluralitas introducitur, fugio. In tribus autem perſonis agnoſci, everſio Judaiſmi eſt. Patrem namque in Filio, & in Patre Filium, & Spiritum Sanctum in Deo Filio & Patre confiteor.

Confiteor verò Chriſtum coæternum Patri ſecundùm Divinitatem, nec ſubſtantiæ, nec ſubſiſtentiæ modo circa Deitatem Patre minorem.

Similiterque Spiritum Sanctum.

Filium namque dico abſque tempore, & ſine initio genitum, conſempiternum ſubſiſtere Patri: Et Sapientiam, quæ ex Deo & Patre ſemper exiſtit.

Credo & in proceſſionem Spiritus Sancti, quam non dico generationem. Et generationem Filii non dico proceſſionem.

Dum verò exigit eorum conſequentia quæ dicuntur, unum fateor Deum: Non ſubſiſtentias negans, ſed nomine, ſi quod conſubſtantialitatis eſt commune, ſignificans. Cum verò conſubſtantialitatem loquor, non unius perſonæ conſubſtantialitatem dico, ſed trium: Id eſt, Patris, & Filii, & Spiritus Sancti. Una ſiquidem perſona conſubſtantialis ſibimetipſi non dicitur, ſed

ſed Filii & Spiritus Sancti, & Patris eſt iſtud. Differentia igitur Pater, & Filius, & Spiritus Sanctus.

Modus ſubſiſtentiæ ſeu nomen eſt habitus, non autem ſubſtantiæ ſimpliciter ſignificatio. Eſſe igitur Patris eſt Deus, cujus autem ſit Pater. Et eſſe Filii Deus eſt, cujus autem ſit Filius. Sic & Spiritus Sanctus. Quorum verò eſſe eſt idem, ſecundùm meam de conſubſtantiali Trinitate *fidem* ſint dicta.

Dicam verò & de inhumanatione Dei Verbi propter nos, de qua nobis maxima quæſtio eſt, non ſolùm contra omnes hæreticos, ſed & contra ipſos quoque, qui putantur Domeſtici fidei.

Ita igitur credo, *juxta* Cyrillum Sanctæ memoriæ: Propter clementiam propriam, multamque benignitatem circa genus humanum, complacuit Dei Verbum in fine dierum ædificare ſibi ex Sancta Maria Virgine Templum, quod erat in præſcientia.

Immaculatum & abſque ullo peccato hoc templum ſumpſit Deus Verbum pro noſtra ſalute ad manifeſtationem ſuæ Divinitatis. Et per illud in ipſo emiſit noſtram ſalutem. Propter ſuam, ſicut dixi, benignitatem, & circa nos regimen, inenarrabiliter & ineffabiliter ſibimetipſi hoc uniens ex ipſo in vulva plaſmationis initio. Dignatuſque eſt illud eundem eſſe Filium ſecum unitione ad ſe, & totius dominationis, atque honoris, & gloriæ, ac virtutis, quam natus aliter habet ipſe; qui Deus eſt Verbum. Ita ut Dei forma & ſervi forma ad unam perſonam, unum Filium, unum Dominum, Chriſtumque pertineant.

Sic Deum hominemque confiteor Chriſtum Filium Dei, unum Filium ex duabus naturis. Ex paſſibili atque impaſſibili, ex mortali & immortali, ex viſibili & inviſibili. Et non inchoantem. Ex incircumſcriptibili & circumſcriptibili. Qui ſine principio quidem ac ſempiternè eſt natus ex Patre ſecundùm Deitatem; idem verò ipſe ex Spiritu Sancto & Maria Virgine diebus noviſſimis natus eſt ſecundùm carnem.

Sed neque carnem dico ex Deo & Patre genitam, neque Divinam quoque naturam ex Sancta Virgine Maria; ſed ſecundùm Divinitatem quidem abſque initio ex Deo Patre eſt genitus, ſecundùm carnem verò in ultimis diebus partu Mariæ Virginis editus.

Sic

Sic unum Dei Filium confiteor: Divinitate quidem impaſſibilem, humanitate verò paſſibilem. Sed nec in paſſionibus, nec in vulva illud templum ab inhabitante Divinitate ſejunctum, ſed ex ipſa conceptione unitum. Non tamen cum eo circumſcriptum dixerim Deum Verbum. Incircumſcriptibilis eſt enim Divina natura.

Partus eſt igitur ex Sancta, ut dixi, Maria Chriſtus Filius Dei. Non illâ incircumſcriptâ, ſed illâ circumſcriptâ naturâ. Dixi namque ſuperiùs Chriſtum Filium Dei & incircumſcriptibilem & circumſcriptum. Secundùm Divinam quidem naturam incircumſcriptibilem, circa humanam verò circumſcriptum. Secundùm quam & in præſepi, & in cunis, & in cruce, & in ſepulchro circumſcriptus eſt Chriſtus Filius Dei; circa illam verò alteram infinitus, & incircumſcriptibilis, & omnia continuit, continetque.

Unum igitur ex duabus dico naturis. Patitur igitur Chriſtus Filius Dei, non Divinitate, ſed humanitate. Id eſt, Chriſtus eſt paſſus in carne. Patitur ſumpta natura; illa verò quæ aſſumpſit, impaſſibilis manet. Deus autem Verbum proprias reputat Templi ſui hominis paſſiones. Circa, dico, & mortem, & reliqua, quæcumque diſpenſativa videntur. Propria ea facit, dum nihil ipſe ſuſtineat. Sed quia ad unam perſonam pertinent ipſæ naturæ, illa impaſſibilis ea, quæ ſunt paſſibilis, propria facit. Nec tamen patitur illud impaſſibile Dei Verbum ſuas faciendo paſſiones, ſed, ut dixi, ſuæ carnis paſſiones adſciſcit.

Aliud verò eſt pati eo ipſo, quod ſuas efficit paſſiones, & aliud ſuas efficere paſſiones. Non alterius, inquam, Filii, ſed naturæ alterius paſſiones. Secundùm nullam ſiquidem patitur rationem, qui naturaliter eſt inſuſceptibilis paſſionis.

Nec Verbum caro factum converſionem ſuſtinuit. Factum namque dicitur, pro ut dicatur, *Accepit*. Et qui erat in forma Dei, ſervi accepit. Hoc enim ſignificat, quod ſequitur: *Et inhabitavit in nobis*. Nec enim Filii unitate diſperditur diſtantia naturarum. Sed ſicut aliud corruptibile corpus, & alterum anima immortalis, ex utriſque verò unus homo conſiſtit, ſic ex mortali atque immortali, & ſine principio Dei Verbi natura unam confiteor Filii

perſonam: Et quia impaſſibile Verbum paſſibili unitum experimentum non ſuſtinuit paſſionis. Eſt quidem Filius Dei & paſſibilis & impaſſibilis, ſed paſſibilis quidem carne, impaſſibilis verò Divinitate: Habens ſecundùm carnem temporale principium, abſque initio verò ſecundùm Deitatem.

Hæc ſicut memetipſum habens, ita conſcripſi.

CAPUT CCXXII.

Epiſtola Eutychetis hæretici, ubi ſcribens ad Papam urbis Romæ Leonem negat in Chriſto duas naturas, id eſt, Divinitatis & humanitatis.

DE mea in Dominum & Deum omnium Chriſtum ſpe confidens, ante omnia quidem, teſtis Deus Verbum eſt, in ſenſibus hujuſmodi dignoſcens veritatis probationem, invoco autem veſtram Sanctitatem in teſtimonio cordis mei, & ratione ſenſuum meorum atque verborum. Sed peſſimus Diabolus faſcinavit tale ſtudium noſtrum & Propoſitum; à quibus vires ejus deſtrui oportuit. His ſtimulans omnem domeſticam ſibi vim, contra me movens Euſebium Epiſcopum oppidi Doryleenſis, libellum dantem ſancto Epiſcopo Conſtantinopolitanæ Eccleſiæ Flaviano, & quibuſdam aliis inventis in eadem urbe, qui propter diverſas cauſſas ſuas evenerant, quomodò hæreticum compellavit, non veritate accuſationem movens, ſed perniciem mihi machinans, & perturbationem Eccleſiis Dei. Vocabar ad reſponſionem accuſationis ab ipſorum Sanctitate, ſed gravi ægritudine ſuper ipſam ſenectutem retentus occurri ad purgationem, non ignorans compoſitam factionem contra ſalutem meam. Et quidem libellis ſtatim ſubſcriptione meâ his additâ obtuli Scripta, oſtendens de ſancta fide profeſſionem meam. Sancto autem Flaviano Archi-Epiſcopo neque libellum ſuſcipiente, neque ut legeretur jubente, audiente tamen, & reſpondente me ipſis verbis fidem, quæ Nicææ expoſita eſt à ſancta Synodo, confirmata verò apud Epheſum, expetebar duas naturas fateri, & anathematizare eos qui hoc negarent. Ego autem metuens definitionem à Synodo, nec adimere nec addere verbum contra expoſitam fidem à ſancta Synodo Nicæna, ſciens verò ſanctos & beatos Patres noſtros, Julium, Felicem, Athanaſium, Grego-

Gregorium, ſanctos Epiſcopos, refutantes duarum naturarum vocabulum, & non audens de natura tractare Dei Verbi, qui in carnem venit ultimis diebus in uterum ſanctæ Virginis Mariæ immutabiliter, quomodò voluit & ſcit, in veritate, non in phantaſmate homo factus, aut anathematizare ſupradictos Patres noſtros rogabam ut innoteſcerent iſta Sanctitati veſtræ, & quod vobis videretur judicaretis, *profitens* omnibus modis me ſecuturum quæ probaſſetis; ſed nullo eorum quæ à me dicebantur audito, abruptâ Synodo publicaverunt dejectionis ſententiam, quam adverſùs me calumniæ factione inſtruebant, ut & ſaluti meæ diſcrimen incumberet, niſi citò operâ Dei, orationibus Sanctitatis tuæ, militaris manus me ab incurſione rapuiſſet. Tunc Duces aliorum Monaſteriorum cogere cœperunt in dejectionem meam ſubſcribere, quod nunquam nec in eos, qui ſe hæreticos profeſſi ſunt, vel adversùs ipſum Neſtorium factum eſt. In tantum, ut cum ad ſatisfaciendum plebi proponerem fidei meæ confeſſiones, non ſolùm & arcerent eas audiri, verùm & arriperent hi qui contra me ſupradictam factionem meditabantur, ut exinde tanquam hæreticus apud omnes haberer.

Ad vos igitur Religionis defenſores, & hujuſmodi factiones execrantes confugio, nihil & nunc novum inducens contra fidem jam inde nobis ab initio traditam, ſed anathematizans Apollinarium, Valentinum, Manem, & Neſtorium, & eos qui dicunt carnem Domini noſtri Jeſu Chriſti Salvatoris è cœlo deſcendiſſe, & non è Spiritu Sancto & ſancta Virgine Maria: Et omnes hæreſes uſque ad Magum Simonem. Et nihilominùs tanquam hæreticus de vita periclitor. Et obſecro, nullo mihi præjudicio facto ex his, quæ per inſidias contra me geſta ſunt, quæ viſa vobis fuerit, ſuper fidem proferre ſententiam, & nullam deinceps permittere à factioſis contra me calumniam procedere, & non excuti & eximi de numero Orthodoxorum eum, qui in continentia & omni caſtitate ſeptuaginta annos vitam peregit, ita ut in ipſo exitu vitæ naufragium patiatur. Subjunxi autem his literis meis utrumque libellum: Et eum qui ab accuſatore meo oblatus eſt Synodo, & qui à me geſtus quidem eſt, non tamen ſuſceptus. Et editionem fidei meæ. Nec non & ea, quæ de duabus naturis à ſanctis Patribus noſtris decreta ſunt.

CAP.

CAPUT CCXXIII.

Item verba Eutychetis.

TEſtor vos coram Deo, qui cuncta vivificat, & Chriſto Jeſu, qui ſub Pontio Pilato teſtificatus *eſt* optimam illam confeſſionem, ne quid ad gratiam faciatis. Ego enim jam à Majoribus meis ita ſenſi, & à pueritia mea ita illuminatus ſum, quemadmodum ſancta, & ex univerſo orbe terrarum apud Nicæam habita Synodus trecentorum decem & octo beatiſſimorum Epiſcoporum fidem conſtituit, & quam conſervavit ac definivit denuò obtinere ſolam ſancta Synodus Epheſi collecta. Et nunquam aliter ſenſi, quam quemadmodum præcepit recta & ſola vera fides Orthodoxa. Et cunctis, quæcumque ſunt *circa* eandem fidem à ſancta eadem Synodo conſtituta Epheſi, adſentior. Cujus Synodi Dux & Princeps fuit beatæ ac ſanctæ recordationis Epiſcopus Cyrillus Alexandrinorum, & prædicationis ac fidei Sanctorum & Electorum Dei, Gregorii majoris, & item Gregorii, Baſilii, Athanaſii, Attici, Procli ſocius & particeps: Eum & omnes eos Orthodoxos & fideles habui, & honoravi tanquam Sanctos, & Magiſtros meos exiſtimavi. Anathema autem dico Neſtorio, & Apollinari, & omnibus hæreticis uſque ad Simonem, & qui dicunt carnem Domini noſtri Jeſu Chriſti è cœlo deſcendiſſe. Ipſe enim, qui eſt Verbum Dei, deſcendit de cœlo ſine carne, & factus eſt caro in utero Sanctæ Virginis, ex ipſa carne Virginis incommutabiliter & inconvertibiliter, ſicut ipſe novit & voluit. Et factus eſt, qui eſt ſemper Deus perfectus ante ſæcula, idem & homo perfectus in extremo dierum propter nos & noſtram ſalutem. Hanc igitur meam plenam profeſſionem Sanctitas veſtra, &c.

Eutyches Presbyter & Archi-Mandrites huic libello ſubſcripſi manu meâ.

CAPVT CCXXIV.

Exemplar Iulii Epiſcopi Vrbis Romæ, ut aſſerunt Eutychis Scripta, ad Dionyſium Epiſcopum, cujus ſenſu ductus ipſe Eutyches decidit in errorem.

MIror audiens quoſdam confitentes quidem in carne Dominum noſtrum, incurrentes verò diviſionem malè à Paulianiſtis introductam. Illi enim Paulum Samoſatenum ſequentes, alium quidem intelligunt eum, qui ex cœlo deſcendit, Deum confitentes; alium verò terrenum hominem eſſe dicunt. Et illum quidem infabricabilem. Hunc Dominum, alium ſervum. Impium, ſeu venerentur eum, quem ſervum appellant & fabricatum, ſeu non colant eum, qui nos ſanguine ſuo redemit. Hi verò, qui Deum deſcendiſſe de cœlo confitentur, & carnem factam ex Virgine, & unum eſſe cum carne, fruſtra conturbantur, excedentes in verba impietatis illorum. Dicunt enim & ipſi, ſicut audio, duas naturas. Ad quod S. Joannes evidenter probat *unum* Dominum noſtrum, cum dicat, *Verbum caro factum eſt*. Et Paulus Apoſtolus, cum dicat: *Vnus Dominus Ieſus Chriſtus, per quem omnia*. Si enim natus ex Virgine Jeſus nominatur, & ipſe eſt per quem univerſa facta ſunt, una ſcilicet natura facta eſt, quoniam & una perſona, non in duo diviſa, cum nec propria natura corporis eſt, & propria natura Deitas ſit ſecundum carnem. Sed ſicut homo vna natura eſt, ita & is, qui ad ſimilitudinem hominis eſt factus Chriſtus. Quod ſi non agnoſcunt id, quod per adunationem unum eſt, poſſunt & unum in plura partire, & plurimas dicere naturas: Quoniam multiplex corpus, quod ex oſſibus, nervis, & venis, carne & cute, ſanguine & ſpiritu conſtet, quæ omnia diverſa quidem inter ſe ſunt, una tamen eſt eorum natura. Unde & Deitatis natura cum corpore unum eſt. Et hæc in duas naturas dividitur? Nec

Ioann. 1.
1. Cor. 8.

Nec enim poterat totum filius hominis appellari, qui deſcendiſſet è cœlis, & rurſus filius Dei, qui natus ex femina eſt, ſi duarum naturarum caperet diviſionem; ſed id quidem, quod deſcendiſſet è cœlis, vocaretur filius hominis, non Filius Dei. Et hoc Paulianæ diviſionis eſt. Nos autem Divinæ Scripturæ docent tanquam de uno Domino noſtro ſentire, & cum deſcendiſſet è cœlis, & cum in terra natus eſt. Qui igitur ſic ſentiunt, non excedunt *ab* inconſona contraria ſentientibus, ut cum mente Divinis Præceptis conſentiant, ſermonibus diſcrepent. Neceſſe eſt enim eos, cum duas naturas intelligant, alteram colere, alteram non adorare: Et in Divinam quidem baptizari, in humanam verò non baptizari. Si autem in mortem baptizamur Domini, unam profitemur naturam, & impaſſionabilis Deitatis, & paſſionabilis carnis; ut per hoc ſit Baptiſma noſtrum & in Deum, & in mortem Domini perceptum. Nec enim veremur calumniatores, qui dividunt in duas perſonas Dominum: Nec cum nos unitatem Evangelicam atque Apoſtolicam prædicemus, lacerent nos tamquam dicentes carnem eſſe cœleſtem. Cum nos è contra Divinas Scripturas legamus, dicentes filium eſſe non ex cœlo. Nec enim cum dicimus Filium Dei creatum ex muliere, poſſumus reprehendi, tanquam Verbum ex terra dicentes, & non ex cœlo. Dicimus enim utrumque: Et ex cœlo totum propter Deitatem, & ex muliere totum propter Deitatem, ignorantes diviſionem unius perſonæ.

CAP.

CAPUT CCXXV.

Exemplar Epiſtolæ tacito nomine factæ ad quemdam Senem, cupientem ſcire, quid contrarium Catholicæ fidei ſenſerit Eutyches.

MIſit mihi Nobilitas tua exemplum libelli de novæ fidei expoſitione Eutychetis, quem expoſuit ſcribendo ad Beatiſſimum Papam Sedis Apoſtolicæ Leonem. Scribere & dignatus es, ut ſi quid inde ſentirem, Humilitatis meæ literis indicarem. Quod quidem ipſe pro ſtudio ſanctæ mentis tuæ affectuosè injungere dignatus es, ſed mihi trepidam habenti mentem, & timore repletum cor in hac quæſtione, periculoſum videtur adgredi, præcipiente Doctore & Illuminatore Gentium Apoſtolo Paulo, & generaliter monente ac dicente: *Stultas autem & ineruditas quæſtiones, & contentiones, & pugnas legis devita. Sunt inutiles & vanæ.* Tamen ipſius Beatiſſimi Apoſtoli Pauli precibus, adjuvante Domino & Deo Jeſu Chriſto, quod potuerit ruſticus ſermo, & tenuis meus ſenſus, aggrediar: Non ut magnitudo & majeſtas fidei exigit, ſed ut tenues vires meæ Humilitatis patiuntur. Cum ergo percurrerem prædictum exemplar Epiſtolæ vel libellum fidei Eutychetis, inter cætera textus verborum ejus inveni, ubi à ſancto Concilio Epiſcoporum expeti à ſe duas naturas in Chriſto conqueritur confiteri. Quod ſi conſulens ſuæ continentiæ, & vetuſtæ in ſe caſtitatis laboribus, confiteri voluiſſet, nunquam ſententiæ ſuæ fidei periculum fuiſſet paſſus. Sed quia in unam Chriſti perſonam, ſecundùm Apoſtolorum, vel Prophetarum, ſeu Evangeliorum traditionem, duas naturas in Chriſto confiteri noluit, in ipſo portu exitus ſui non ſolum ipſe laborum continentiæ ſuæ naufragium paſſus eſt, verùm etiam jam olim benè fundatam Eccleſiarum per Orbem terrarum perturbavit fidem, & ad cumulum perfidiæ ſuæ, Chriſti veneratorem,

Tit. 3.

torem, & bonæ fidei fidelem Prædicatorem, Beatum occidit Epiſcopum Flavianum. Et ille quidem quietis temporibus, nullâ exiſtente publicâ perſecutione, coronam accipiens Martyrii, nunc cum Beato ſuo Magiſtro Apoſtolo Paulo gloriatur, & dicit: *Bonum certamen certavi, curſum conſummavi, fidem ſervavi. De cætero ſupereſt corona juſtitiæ, quam reddet mihi Dominus in illa die juſtus judex. Non ſolùm autem mihi, ſed & omnibus, qui diligunt manifeſtationem ejus.* 2. *Tim.* 4.

Et illo quidem cum omnibus Sanctis in Domino gloriante, nobis neceſſe eſt, ſi meremur, ejus ſequi veſtigia, & traditionem fidei, per quam glorioſum meruit exitum, totis fidei viribus & uſque ad mortem tenere, & in unam Chriſti perſonam duas confiteri naturas: Divinitatis & humanitatis, creatricis & creatæ, aſſumptricis & aſſumptæ. Quæ tamen ſubſtantiæ aut naturæ, non confuſæ, ſed unitæ, & in una eademque perſona inſeparabiliter, & in ſua ſemper proprietate ſunt permanentes. Quapropter unicuique ſubſtantiæ, naturæ propria utique aptanda ſunt, id eſt, infirmitatis humanitati, quæ creata eſt; digna, non verò mutabilia Divinitati, quæ creavit. In tantùm enim hæ duæ naturæ in una perſona Chriſti ſimul unitæ ſunt atque conjunctæ, ut idem Jeſus Chriſtus Dei Filius, Deus & homo, aliquando res aut agat aut loquatur humanas, aliquando verò Divinas. Nam denique ut duarum naturarum, id eſt, Divinitatis & humanitatis, in ſe oſtenderet ſubſtantias, navigans dormit in navi ut homo, & procellæ, eminenti vento, vel mari imperat ut Deus, dicens: *Tace, obmuteſce.* Et poſt quadraginta dierum atque noctium jejunium eſurit ut homo, & in ſolitudine quinque millia virorum, exceptis infantibus & mulieribus, de quinque panibus & duobus piſcibus refecit ut Deus. Et quid plura? A Judæis crucifixus, & lanceâ in latere compunctus, moritur ut homo, & Lazarum quatriduanum de monumento reſuſcitavit ut Deus, authoritate Divinâ dicens: *Lazare veni foras.* Harum ergò, Domine, duarum *Ioann.* 11. naturarum in Chriſto traditio eſt fortiter cuſtodienda, ne cum Eutychete aut cæteris ejus Conſentaneis eas in unam confundentes novum incertæ fidei teneamus tramitem. Optimè enim eos dedignaris, quia omne quod confuſum, obſcurum & incertum eſſe cognoſcitur. Siquidem ut datur intelligi, proprias eaſ-

dem naturas Divinitatis & humanitatis imprudenti ſenſu in unum confundere videntur, ut non ſeparantes humanitatis ſubſtantiam à Chriſti Divinitatis natura, ipsâ voce Deum paſſibilem pronuncient.

Nam denique Epiſtola, quam dicit Eutyches Julii quondam Epiſcopi urbis Romæ eſſe, quam & ad ſolatium ſuæ perfidiæ, ignoro, forſitan falſam protulit., cujus & pravo ſenſu duci cognoſcitur, in ipſo ultimo textus ſui ita profitetur dicens: *Qui igitur ſic ſentiunt, non excedunt ab inconſona contraria ſentientibus, ut cum mente Divinis Præceptis conſonant, ſermonibus diſcrepent. Neceſſe eſt enim eos, cum duas naturas intelligunt, alteram colere, alteram non adorare. Et in Divinam quidem baptizari, in humanam verò non baptizari.* Vides ergò, quomodo impugnantes & confundentes duarum naturarum ſubſtantiam, Deum paſſibilem pronunciare perfido ſenſu conantur. Nos verò, qui Catholicæ fidei rectum tenemus tramitem, prætermiſſa hac confuſione duarum naturarum, in Dominicam carnem baptizati, propterea eam adoramus, quia à Divinitate ſuſcepta, atque eidem ita unita ſit, ut non alium atque alium, ſed unum eundemque, Deum & hominem, Dei Filium confiteamur. Nam ſi Eutyches, aut cæteri ejus conſentientes hominem ſeparant à Chriſto Deo, illi nos nunquam adoramus aut ſervimus. Aut ſi quis noſtrûm purpuram aut Diadema Regale jacentia inveniat, nunquid ea conabitur adorare? Mox verò ut ea Rex fuerit indutus, periculum mortis incurrit, ſi quis ea ſimul cum Rege adorare contempſerit. Ita Chriſti Domini noſtri perfectam humanitatem, non ſolam & nudam, ſed Divinitati ſuæ unitam, unum eundemque Dei Filium, Deum verum, & hominem verum, ſi quis adorare contempſerit, æternam mortem patietur.

Sequitur & Julius, cujus ſenſu ducitur Eutyches, & dicit: *Si autem in mortem Domini baptizamur, unam profitemur naturam, & impaſſionabilis Deitatis, & paſſionabilis carnis.* Velim pleniùs agnoſcere, quomodò dicant, *Carnis*? Si hæc caro ſine anima eſt, quid eſt caro iſta, niſi terra ſine ſenſu, quæ nec gratias agere valuit, nec crucis pœnas ſentire potuit? Quod autem caro ſine anima ſentire non poſſit, cunctis eſt manifeſtum. Si autem, ut illi ſentiunt, in illa Dominica carne Divinitas pro anima fuit, Divinitatem ergò paſ-

ſionibus

ſionibus ſubjiciunt; ſi autem, ut vera ſe habet Scripturarum fideliſſima ratio, ſimul cum carne & humanam ſuſcepit animam, ergò perfectus Deus perfectam ſuſcepit hominis naturam, ut oſtenderet ſe ſimul cum humanâ carne & humanam ſuſcepiſſe animam, id eſt, perfectum hominem. Dicit enim: *Paſtor bonus animam ponit pro ovibus ſuis. Et poteſtatem habeo ponendi animam meam, & iterùm poteſtatem habeo ſumendi eam.* Et in ipſo articulo paſſionis ſuæ dicit: *Triſtis eſt anima mea uſque ad mortem. Et nunc anima mea conturbata eſt.* Non enim Deus aliquando perturbatur, ſed ille utique homo, qui eſuriit, qui ſitiit, qui dormivit, qui laſſatus fuit, atque ploravit: Quæ omnia ſine affectibus animæ caro ſola ſentire non potuit. Niſi ille homo perfectus, quem ſuſcepit Deus perfectus, dicente Hieremia Propheta: *Hic Deus noſter, non æſtimabitur alius ad eum. Qui invenit omnem viam diſciplinæ, & dedit eam Iacob puero ſuo, & Iſrahel dilecto à ſe.* Et adjecit: *Poſt hæc in terris viſus eſt, & cum hominibus converſatus eſt.* Quâ *porrò formâ* in terra viſus fuerit, & converſatus ſit, Sanctiſſimus Prophetarum Iſaias pleniſſimè & apertiùs exponit: *Domine quis credidit auditui noſtro, & brachium Domini cui revelatum eſt? Annunciavimus coram ipſo tanquam pueri, ut radix in terra ſitienti. Non eſt ei ſpecies, neque gloria. Vidimus eum, & non habuit ſpeciem, neque decorem; ſed ſpecies ejus ſine honore, & abjecta præ omnibus hominibus. Homo in plaga poſitus, ſciens ferre infirmitates. Quoniam averſata eſt ſpecies ejus, & dehoneſtatus, & pro nihilo æſtimatus eſt. Hic peccata noſtra portat, & pro nobis dolet. Nos æſtimavimus eum in dolore eſſe, & in plaga, & in vexatione: Ipſe autem vulneratus propter peccata noſtra, & infirmatus eſt propter iniquitates noſtras. Eruditio pacis noſtræ in eum, livore ejus nos ſanati ſumus. Omnes ut oves erravimus, & omnes homines à ſua via erraverunt: Et Dominus tradidit eum pro peccatis noſtris. Ipſe autem malè vexatus conticuit labia ſua, ut ovis ad immolandum ductus eſt. Et ſicut agnus coram tondente ſe ſine voce, ſic non aperuit os ſuum. In humilitate judicium ejus ſublatum eſt. Generationem autem ejus quis enarravit? Quoniam tolletur à terra vita ejus, & ab iniquitatibus Populi mei ductus eſt ad mortem. Et dabo inanes pro ſepultura ejus, & divites pro morte ejus. Quoniam iniquitatem non fecit, nec dolus inventus eſt in ore ejus. Et Dominus vult purgare eum de plaga. Si detis pro peccato animas veſtras, videtis ſemen longæ vitæ, & vult Dominus adolere*

Ioann. 10.
Matth. 26.
Ioann. 12.
Baruch. 3.
Cap. 53.

animæ ejus, oſtendere ei lumen, formare per prudentiam, juſtificare juſtum, benè ſervientem pluribus. Et peccata eorum ipſe portavit. Ideò ipſe hæreditatem poſſidebit multos, & fortium partietur ſpolia. Propter quod tradita eſt in mortem anima ejus, & inter iniquos deputatus eſt. Et ipſe peccata multorum tollit. Et propter iniquitates noſtras traditus eſt.

Pervide igitur, Domine mi, ſecundùm ſanctæ tuæ mentis ſtudium, quomodò prædicti Prophetæ Hieremias & Iſaias ſibimet conſentientes aſſerant, qualiter perfectus Deus, de cælo deſcendens pro ſalute generis humani, ſuſceperit hominem, & ſuperiùs ab Iſaia prædictas paſſiones uterque naturæ illius in Chriſto ſuſcepti hominis aſſignet. Nam nunquid Deus, qui eſt inviſibilis, incomprehenſibiliter poterat comprehendi, aut inimicis tradi, aut inter impios deputari, aut mori, aut vita ejus à terra tolli? Sed ille utique, qui, ut ſupra jam diximus, eſuriit, ſitivit, laſſatus fuit, dormivit, atque ploravit, qui etiam in cruce paſſionis pendens, cum vidiſſet in ſe inhabitantem Deum de ſuo exire corpore, lachrymabili voce clamavit poſt eum, Hebraicâ linguâ dicens, *Heli, Heli lammaſabacthani.* Hoc eſt, *Deus meus, quare me dereliquiſti?* Quamvis tertiâ die eum eſſet reſuſcitaturus. Tamen neceſſe erat illud adimpleri, quod jam prædixerat in Evangelio Jeſus, ſuis Diſcipulis dicens: *Ego à Deo proceſſi, exivi à Patre, & veni in hunc Mundum, & iterùm relinquo hunc Mundum, & vado ad Patrem.* Siquidem & in ipſa paſſione, quamvis ille perfectus homo, à perfecto Deo ſuſceptus, impiam moriens in cruce patiatur pœnam, tamen & ipſe impaſſibilis Deus in eodem à ſe ſuſcepto perfecto homine, quamvis paſſionem non ſuſtinuerit, tamen injuriam paſſus eſt. Nam ſicut qui indumentum conſcindit, induto facit injuriam, ita & qui carnem ejus crucifixerunt, Divinitati ejus injuriam intulerunt. Hanc ergò Divinitatis injuriam omnia elementa videntia expaverunt. Nam denique terra contremuit, petræ ſciſſæ ſunt, Sol fugit in noctem, Luna ſanguineo colore fuſcata eſt, & tanquam damnatione perpetuâ jam Mundus oppreſſus eſſet, avulſæ locis cœleſtibus ſtellæ ruerunt, & elementorum lege confusâ, apertis monumentis, ſepulta jam olim corpora animas receperunt.

Ideò ergò Catholici per Orbem terrarum fideliſſimi Eccleſiarum

rum Doctores ſecundùm Scripturarum authoritatem duas in Chriſto naturas prædicant, Divinitatis *& humanitatis. Quæ utinam conſideraſſet Eutyches:* Et tot annorum continentiæ laboribus *ſe* apertis oculis *non* immerſiſſet, nec Orientis Eccleſiis impiam protuliſſet perturbationem, per confuſas duarum naturarum ſubſtantias Deum paſſibilem pronuncians. Sed cum in iſta ſuam ſententiam Paulus Apoſtolus compleat dicens, *Quia in noviſſimis temporibus recedent quidam à fide*, tamen nos ſollicitus præmonet dicens: *Attendite Spiritibus ſeductoribus in hypocriſi mendaciloquorum, cauteriatam habentium conſcientiam.* Niſi enim ſecundùm Apoſtoli Dictum cauteriatam & incertam ſuæ fidei habuiſſet conſcientiam, nunquam tantam confuſionem Eccleſiis Dei excitans, ſuæ perfidiæ ſocios feciſſet ſanctos trecentos decem & octo Patres Nicæni Concilii, nec non & Cyrillum, & Athanaſium, Felicem, Gregorium, & Proclum, ſanctos Epiſcopos, qui non utique ejus perfidiam ſequendo, ſed ſuperiùs à mea Humilitate expoſitam fidem docendo inter Sanctos & Electos Dei in numero & libro viventium dinumerati ſunt. Sed ut ſimplicium & imperitorum illudat, & ad ſe ducens aduniat animos, ideò prædictos ſanctos viros, Catholicæ fidei Authores & Prædicatores, ſuæ novæ & noviſſimæ perfidiæ fingit eſſe ſocios. Verè in hunc Eutycheten completa eſt Apoſtoli ſententia dicentis: *Hujuſmodi Pſeudo-Apoſtoli, Operarii doloſi, transfigurant ſe in* 2. Cor. 11. *Apoſtolos Chriſti. Et non mirum. Ipſe enim Sathanas transfigurat ſe, ſicut Angelum lucis. Non ergò magnum, ſi miniſtri ejus transfigurentur ſicut miniſtri Iuſtitiæ: Quorum finis eſt ſecundùm operationem eorum.* Secundùm hanc ergò Apoſtoli ſententiam, cum ſit miniſter perfidiæ, ſimulat ſe ſocium eſſe miniſtris juſtitiæ, à quibus prædictam fidei noſtræ *non* tenuit, à ſe doctam expoſuit rationem: Inter quorum diſcipulos, & dulciſſimos fideles fidei filios cupio tuam Nobilitatem mecum pariter adſcribi, ut eorum, ſi meremur, ſequentes fidei veſtigia, precibus in futuro judicio miſericordiam impetrare mereamur à triplici pietatis unitâ majeſtate, hoc eſt, Patris & Filii, & Spiritus S. cui gloria in ſæcula ſæculorum. *Amen.*

CAPUT CCXXVI.

Codice milleſimo trecenteſimo vigeſimo.

Commonitorium Papæ Celeſtini Epiſcopis & Presbyteris euntibus ad Orientem.

Celeſtinus Epiſcopus.

Commonitorium Epiſcopis & Presbyteris euntibus ad Orientem.

CUm Deo noſtro, ſicut credimus & ſperamus, authore ad deſtinata veſtra Charitas venerit loca, ad fratrem ac Co-Epiſcopum noſtrum Cyrillum conſilium veſtrum omne convertite: Et quidquid in ejus *Placito* videritis, facietis. Authoritatem Sedis Apoſtolicæ cuſtodiri debere mandamus. Siquidem & inſtructiones, quæ vobis traditæ ſunt, hoc loquuntur, ut intereſſe Conventui debeatis. Ad diſceptationem ſi fuerit deventum, vos de eorum ſententiis judicare debetis, non ſubire certamen. Quod ſi tranſactam Synodum, & rediſſe omnes Epiſcopos videritis, requirendum eſt, qualiter fuerunt res finitæ. Si pro antiqua fide Catholica res geſtæ ſunt, & ſanctum fratrem meum Cyrillum Conſtantinopolim didiceritis profectum, ire vobis illò neceſsè eſt, ut Epiſtolas noſtras Principi porrigatis. Quod ſi aliter actum eſt, & in diſſenſione res ſunt, ex ipſis rebus conjicere poteritis, quid cum conſilio ſupradicti noſtri Fratris agere debeatis.

Datum octavo Iduum Majarum, Baſſo & Antiocho Conſulibus.

TITULI.

CAPUT CCXXVII.

TITULI DECRETORUM HILARI PAPÆ.

Synodus habita in Baſilica B. Mariæ.
Adlocutio Papæ Hilari in eodem Conventu.
Epiſtola prima Aſcanii, vel univerſorum Epiſcoporum ad Hilarum Papam.
Epiſtola ſecunda Aſcanii Tarraconenſis Provinciæ.
Subſcriptio Epiſcoporum, qui fuerunt in Synodo.
Præceptum Hilari Epiſcopi ad Aſcanium de eadem cauſa.

INCIPIUNT REGULÆ PAPÆ HILARI.

Flavio Baſiliſco, & Hermenrico Viris Clariſſimis, ſub die 16. calendas Decembris, reſidente Viro venerabili Papa Hilaro in Baſilica S. Mariæ,

Et Maximo Taurinium civitatum, Provinciæ Galliarum.
Ingenuo Ebredunenſi, Provinciæ SS.
Medionenſi, Provinciæ SS.
Saturnino Avenionenſi, Provinciæ SS.
Petro Portuenſi.
Paulino Aquæbienſi.
Primo Attellano.
Gaudentio Abicienſi.
Sothere Neapolitano.
Tiburtio Capuano.
Cademio Scillateno.
Felice Cumienſi.
Eubodio Trifanenſi.
Euſebio Genuenſi.
Majorano Aſtenſi.
Juſto Faberino.
Felice Sipontino.
Concordio Barino.
Vranio.
Caprario Caſitano.
Januario Præneſtino.

Con-

Conſtantio Aquinate.
Adeodato Cumano.
Prætextato Interamnano.
Triberio Curium Sabinorum.
Claudio Pauſolano.
Geruntio Camerino.
Adeodato Velliterno.
Lucifero Tyfernis Meauris.
Criſpiano Sub-Auguſtano.
Florentio Galeſino.
Hilario Amerino.
Candido Tiburtino.
Paulo Foro-novano.
Euſebio Sutrino.
Apulegio Tarquinenſi.
Gaudentio Anteatino.
Aſterio Cabinate.
Projectitio Nepeſino.
Aſterio Foro-Clodienſi.
Philippo Numanate.
Gaudentio Veronenſi.
Reſtituto & Octavio, Afris.

Reſidentibus cum univerſis Presbyteris, adſtantibus quoque Diaconibus, Hilarus Epiſcopus Eccleſiæ Catholicæ Urbis Romæ, Synodo præſidens, dixit.

QUoniam Religioſus S. Spiritu congregante Conventus hortatur, ut quæcumque pro diſciplinâ Eccleſiaſticâ ſunt, cura diligentiore tractemus, ſi placet, Fratres, ea quæ ad Ordinationum tenorem pertinent, juxta Divinæ legis Præcepta, & Nicenorum Canonum Conſtituta, ita jubente Domino in omne ævum manſura ſolidemus, ut nulli fas ſit ſine ſtatus ſui periculo vel Divinas conſtitutiones, vel Apoſtolicæ Sedis Decreta temerare: Quia nos, qui potiſſimi Sacerdotis adminiſtramus officia, talium tranſgreſſio-

greſſionum culpa reſpiciet, ſi in cauſis Dei deſides fuerimus inventi. Quia meminimus, quod timere debemus, qualiter comminetur Dominus negligentiæ Sacerdotum. Siquidem reatu majore delinquit, qui potiori honore perfruitur: Et graviora facit vitia peccatorum ſublimitas dignitatum.

Cavendum ergò in primis eſt, ne ad ſacratos Gradus, quod Geſtis prioribus ante præſcriptum eſt, quiſque qui uxorem non virginem duxit, adſpiret. Repellendi etiam quique in ſecundæ uxoris nuptias contra Apoſtolica Præcepta convenerint. Inſcii litterarum. Nec non & aliqua membrorum damna perpeſſi. Et hi, qui ex Pœnitentibus ſunt, ad ſacros Ordines adſpirare non audeant. Quiſquis talium Conſecrator exſtiterit, Factum ſuum ipſe diſſolvet: Et quod commiſit inlicitè, aut à Deceſſoribus ſuis invenit admiſſum, ſi proprium vult vitare *peccatum*, damnabit. Nos enim in nullum volumus ſeveritatem ultionis exercere: Sed qui caſibus dictis contumacia vel delectu deliquerit, & ipſe, quod perperam fecit, abolere noluerit, in ſe, quidquid in alio non reſecarit, inveniet. Quod ut deinceps poſſit tenaciùs cuſtodiri, ſi placet, omnes cauſas & ſubſcriptiones proprias commodate, ut Synodali judicio aditus claudatur inlicitis.

Ab univerſis Epiſcopis & Presbyteris adclamatum eſt:

Exaudi Chriſte, Hilaro vita. Dictum ſexties. Hæc confirmamus, hæc docemus. Dictum octies. Hæc tenenda ſunt, hæc ſervanda ſunt. Dictum quinies. Doctrinæ veſtræ gratias agimus. Dictum decies. Iſta ut in perpetuum ſerventur rogamus. Dictum decies quinies. Per Dominum Petrum ut in perpetuum ſerventur rogamus. Dictum octies. Hæc præſumptio numquam fiat. Dictum decies. Qui hæc violaverit, in ſe inveniet. Dictum ſepties.

Et facto ſilentio, Hilarus Epiſcopus dixit:

Præter ea, Fratres, nova & inaudita, ſicut ad nos miſſis de Hiſpaniis Epiſtolis ſub certa religione pervenit, in quibuſdam locis

per diverſitatem ſemina ſubinde naſcuntur. Denique nonnulli Epiſcopatum, qui non niſi meritis præcedentibus datur, non Divinum munus, ſed hæreditarium putantes eſſe compendium, credunt ſicut res caducas, ita Sacerdotium, velut legati aut teſtamenti jure, poſſe dimitti. Nam plerique in mortis confinio conſtituti in locum ſuum feruntur alios deſignatis nominibus ſubrogare: Ut ſcilicet non legitima exſpectetur electio, ſed defuncti gratificatio pro Populi habeatur adſenſu. Quod quam grave ſit, exiſtimate. Atque ideò, ſi placet, etiam hanc licentiam generaliter de Eccleſiis auferamus: Ne quod turpe dictu eſt, homini ſe putent, quod Dei eſt, debere. Ut autem quod ad nos perlatum eſt, ad veſtram etiam poſſit pervenire notitiam, Hiſpanorum Fratrum & Co-Epiſcoporum noſtrorum Scripta legantur.

Paulus Notarius recitavit.

Beatiſſimo, & Apoſtolicâ reverentiâ à nobis in Chriſto colendo, Papæ Hilaro Aſcanius, & univerſi Epiſcopi Terraconenſis Provinciæ.

Quoniam curam Apoſtolatus veſter de provinciarum ſuarum Sacerdotibus gerat, filio noſtro inluſtri Vincentio Duce Provinciæ noſtræ referente cognovimus. Cujus impulſu votum noſtrum in auſum ſcribendi prona devotione ſurrexit. Ergo provinciali literario ſermone debita Coronæ veſtræ obſequia deferentes, his quæſumus, ut dignatione, quâ cæteros, etiam Humilitatem noſtram in orationibus veſtris in mente habere dignemini, Beatiſſime ac Apoſtolicâ reverentiâ in Chriſto à nobis colende Pater. Illud ſpecialiùs deprecantes, ut Factum noſtrum, quod tam voto penè omnis Provinciæ, quam exemplo vetuſtatis in notitiam veſtram defertur, perpenſis aſſertionibus noſtris roborare dignemini.

Et cum legeret, ab univerſis Epiſcopis & Presbyteris adclamatum eſt: Exaudi Chriſte, Hilaro vita. Dictum eſt decies. Hæc præſumptio nunquam fiat. Dictum ſexies. Quæ Dei ſunt,

ab

ab homine dari non poſſunt. Dictum eſt ſexies. Per Dominum Petrum, ut in perpetuum ſerventur. Dictum quinies. Hæc ut ſerventur rogamus.

Hilarus Epiſcopus dixit, Lege. *Paulus Notarius recitavit.*

Epiſcopus Barchinonenſium civitatis, ſanctus Nundinarius, ſortem explevit conditionis humanæ. Hic Epiſcopo venerabili Fratri noſtro Hirineo, quem ipſe antea in diœceſi ſua, nobis volentibus, conſtituerat, derelinquens ei, quod potuit habere paupertas, ſupremæ voluntatis arbitrio, in locum ſuum ut ſubſtitueretur optavit. Sed defuncti judicium in ejus meritum non vacillat.

Et cum legeret, Probus Epiſcopus è conſeſſu ſurgens dixit: illud licuit, hoc non licuit. Succeſſores Deus dat. Authoritate veſtrâ reſiſtite huic rei per Apoſtolatum veſtrum.

Hilarus Epiſcopus dixit: Percurre quæ cœperas. *Paulus Notarius recitavit.*

Siquidem omnis Clerus & plebs ejuſdem civitatis, & optimi & plurimi Provinciales, ut idem in ejus locum obſervaret, à nobis ſperaverunt dato conſenſu. Nos cogitantes defuncti judicium, & probantes ejus vitam, & eorum nobilitatem atque multitudinem, qui petebant, ſimul & utilitatem Eccleſiæ memoratæ, optimum duximus, ut tanto Sacerdoti, qui ad Divina migraverat, non minoris meriti ſubſtitueretur Antiſtes: Præſertim cum Eccleſiam illius municipii, in qua antea fuerat ordinatus, ſemper hujus civitatis Eccleſiæ fuiſſe diœceſim conſtet. Ergò ſuppliciter deprecamur Apoſtolatum veſtrum, ut Humilitatis noſtræ *Decretum*, quod juſtè à nobis videtur factum, veſtrâ authoritate firmetis.

Jam dudum ſanè queſti fueramus literis noſtris de præſumptione Sylvani Epiſcopi, & miramur quod nulla Apo-

ſtolatus veſtri Reſponſa ſuſcepimus. Nunc hæc eadem ſuggerentes petimus, ut quid ſuper his rebus obſervandum ſit, Apoſtolicis ſermonibus nos dignemini informare. Et ne forſitan per negligentiam portitoris, aut per longinqui itineris difficultatem Humilitatis noſtræ ad vos Scripta non potuerint de hoc negotio pervenire, etiam ſuggeſtionem noſtram malumus iterare.

Et ſubſcriptio. Ora pro nobis. Sanctum Apoſtolatum veſtrum jugi ævo Divina conſervet æternitas nobis omnibus, & Eccleſiæ ſuæ, Domine verè noſter, & Apoſtolice Papa.

Hilarus Epiſcopus dixit: *Alia Epiſtola recitetur.* Paulus Notarius recitavit.

Domino Beatiſſimo, & Apoſtolica reverentia á nobis in Chriſto colendo, Papæ Hilaro Aſcanius, & univerſi Epiſcopi Tarraconenſis Provinciæ.

Etiamſi nulla ſtaret neceſſitas Eccleſiaſticæ diſciplinæ, expetendum reverà nobis fuerat illud privilegium Sedis veſtræ, quo ſuſceptis Regni clavibus poſt reſurrectionem Salvatoris per totum orbem Beatiſſimi Petri ſingularis prædicatio univerſorum inluminationi proſpexit: Cujus Vicarii Principatus, ſicut eminet, ita metuendus eſt ab omnibus & amandus. Proindè nos Dominum in vobis primitùs adorantes, cui ſine querela ſervitis, ad fidem recurrimus Apoſtolico ore laudatam, inde Reſponſa quærentes, undè nihil errore, nihil præſumptione, ſed Pontificali totum deliberatione percipitur. Cum hæc ita ſe habeant, eſt tamen inter nos falſus Frater, cujus præſumptionem, ſicut diutiùs tacere non licuit, ita & loqui futuri judicii neceſſitas imperavit.

Sylvanus quidam, Epiſcopus Calogorræ, in ultima parte noſtræ Provinciæ conſtitutus, Divinationes ſibi indebitas uſurpando, Humilitatem noſtram ad hoc uſque perduxit, ut contra ejus vanam ſuperſtitionem Sedis veſtræ unicum remedium flagitemus.

Hic namque jam ante ſeptem aut octo ampliùs annos poſtponens-

nens Patrum Regulas, & veſtra Inſtituta deſpiciens, nullis petentibus Populis Epiſcopum ordinavit. Cujus præproperum Factum exiſtimantes fraternâ pacificâ poſſe admonitione ſanari, profecit in pejus. Denique dum contra vetuſtatem canonum, contra Synodi Conſtituta, alterius Fratris noſtri Presbyterum, ſpiritu tantùm præſumptionis accenſus, in eodem loco, qui illi fuerat deſtinatus, cui invito & repugnanti impoſuerat manus, & qui noſtro jam cœtui fuerat aggregatus, Epiſcopum fecit. Hinc factum eſt, ut de ejus miſerrima temeritate ad nos Cæſar-Auguſtanæ urbis Epiſcopus, Frater noſter, univerſa referret: Cujus diligentia & ſollicitudo admodum proſpexerat, ſi in aliquo profuiſſet. Siquidem cunctis in vicinia Epiſcopis, ne ſe ſchiſmatico adjungerent, frequentiſſimè contradixit. Sed obſtinatione damnabili totum, quod erat inlicitum, & quod nobis pudor eſt dicere, non erubuit ſolus ille commitere. Proinde quia his præſumptionibus, quæ unitatem dividunt, quæ ſchiſma faciunt, velociter debet occurri, quæſumus Sedem veſtram, ut quod ſuper hac parte obſervari velitis, Apoſtolicis adfatibus inſtruamur: Quatenus Fraternitate collecta, prolatis in medium venerandæ Synodi Conſtitutis, contra rebellionis ſpiritum veſtra authoritate ſubnixi, quid oporteat & de Ordinatore & de Ordinato fieri, intelligere Domino juvante poſſimus. Erit profectò veſter triumphus, ſi Apoſtolatus veſtri temporibus (quod à Sancti Petri Cathedrâ obtineri catholica audiat Eccleſia) ſi novella Zizaniorum ſemina fuerint exſtirpata.

Et ſubſcriptio: Orantem pro nobis Sanctum Apoſtolatum veſtrum jugi ævo Divina conſervet æternitas.

Ab univerſis Epiſcopis & Presbyteris adclamatum eſt: Ut hæc emendentur rogamus. Dictum eſt ſexies. Ut hæc recidantur rogamus. Dictum ſepties. Ut diſciplina ſervetur rogamus. Dictum octies. Ut antiquitas ſervetur rogamus. Dictum ſepties. Ut Canones cuſtodiantur rogamus. Dictum ſepties. Ut in præſumptoribus vindicetur rogamus. Dictum eſt ſepties. Ordinatio Apoſtolica inlibata ſervetur. Dictum octies. Exaudi Chriſte, Hilaro vita. Dictum eſt quinies. Dignus Papa, dignus Doctor. Dictum octies.

Hilarus Epiſcopus dixit.

Acceptis quæ recitata ſunt, de omnibus nunc fratres ſpeciales ſententias Domino vobis inſpirante depromite.

Maximus Epiſcopus Eccleſiæ Taurinatis dixit : In cuſtodiendis omnibus,quæ ad ſacras Ordinationes pertinent,diſciplinis melius ſententiæ meæ profeſſione denuntio , nihil à me unquam eorum, quæ prohibita ſunt , eſſe faciendum. De reliquis cenſeo , ut quiſquis talia fecerit , aut detecta in Eccleſiis reſecare noluerit , noverit ſe graves cauſas in Apoſtolicæ Sedis judicio redditurum , in quo illi neceſſe erit ſubire ſententiam.

Ingenuus Epiſcopus Ebredunenſis dixit:Mihi quoque eadem de omnibus partibus ſententia eſt , quâ me ipſe conſtringo , ne quid à me unquam de his , quæ ſunt interdicta , tentetur. Quia novi ſtatum, & profeſſionem meam. De cæteris etiam cenſeo, ut quiſquis Statutorum tranſgreſſor exſtiterit , ſciat ſe Eccleſiaſticæ Regulæ laqueis innodari , & reatum Apoſtolicæ Sedis incurrere.

Paulus Epiſcopus Aquæ-Vivæ dixit:Ego quoque ſimili me lege conſtringo. Et de cæteris,qui tranſgreſſores fuerint, pariter cenſeo , ne eis ſine periculo ſui quidquam tale tentare liceat , quod meritò debeat vindicari.

Primus Epiſcopus Eccleſiæ Atellanæ dixit : Hoc & ego cenſeo eſſe obſervandum.

Palladius Epiſcopus Eccleſiæ Salpinæ dixit : Nihil me contra diſciplinam Eccleſiaſticam vel Statuta ſanctorum Canonum facturum eſſe polliceor.

Triberius Epiſcopus Eccleſiæ Sabinenſis dixit : Profiteor me Statuta Sedis Apoſtolicæ in omnibus cuſtodire. Et ſi in Eccleſia mea Clericorum aliquem contra Præcepta ſanctorum Canonum deprehendero , aut mulierem duxiſſe , aut duas habere uxores , ab Eccleſiaſtico officio ſeparari.

Ab univerſis Epiſcopis dictum eſt : Sententias Fratrum omnes ſequimur ; omnes confirmamus,& obſervandum eſſe decernimus.

Exaudi

Exaudi Chriſte, Hilaro vita. Dictum ſexties. Quæ malè admiſſa ſunt, per te corrigantur. Dictum nonies. Quod non licet, non fiat. Dictum octies.

Hilarus Epiſcopus Eccleſiæ urbis Romæ, Synodo præſidens, dixit: Quoniam præſentis definitionis formam, quæ ſecundùm Sanctorum eſt ſtatuta ſententiam, in omnium Eccleſiarum notitiam pervenire decernimus, ne cuiquam pro ſui poſſit ignoratione licere quod non licet, edere Geſta Notariorum ſollicitudo curabit.

Præceptum Hilari Epiſcopi Aſcanio, & univerſis Epiſcopis Tarraconenſis Eccleſiæ.

Poſtquam Literas veſtræ Dilectionis accepimus, quibus præſumptiones Sylvani Epiſcopi Callagorenſium Eccleſiæ retundi petiſtis, & rurſum Barchinonenſium quæritis nimis illicita vota firmari, Honoratorum & Poſſeſſorum Tyriaſſonenſium, Caſcantenſium, Calogoritanorum, Varegenſium, Tritienſium, Leviſenſium, & Vero-Virtenſium civitatis cum ſubſcriptionibus diverſorum literas nobis conſtat ingeſtas, per quas id, quod de Sylvano querela veſtra depromſerat, excuſabant. Sed reprehenſione juſtiſſima eorum pariter juſta allegatio non carebat: Quia præter conſcientiam Metropolitani, Fratris & Co-Epiſcopi noſtri Aſcanii, nonnullis civitatibus ordinatos claruit Sacerdotes. Unde quoniam quidquid ab alterutra parte eſt indicatum, omni videamus perverſitate confuſum, temporum neceſſitate perſpectâ, hâc ratione decernimus ad veniam pertinere quod geſtum eſt, ut nihil deinceps contra Præcepta beati Apoſtoli, nihil contra Nicænorum Canonum Conſtituta tentetur.

Hoc autem primum juxta eorundem Patrum Regulas volumus cuſtodiri, ut nullus præter notitiam atque conſenſum Fratris Aſcanii Metropolitam aliquatenus conſecretur Antiſtes: Quia hoc & vetus Ordo tenuit. Hoc trecentorum decem & octo ſanctorum Patrum definivit authoritas, cui quiſquis obvias tetenderit

derit manus, eorum ſe conſortio fatetur indignum, quorum præceptionibus reſultarit.

In quorum contumeliam ſuperbo ſpiritu etiam pars illa contemnitur, qua vetatur, ne quis relicta Eccleſia ſua ad alteram tranſire præſumat: Quod nimis improbè, conniventibus, & ut doleatur graviùs, vobis quærentibus, Hirinæus Epiſcopus conatur admittere, qui non authoritate revocari cupitis, quos maximè de rebus inlicitis magna indignatione *oporteret* accendi.

Lectis ergo in conventu Fratrum, quos Natalis mei feſtivitas congregârat, literis veſtris, quæ de ordinandis Epiſcopis ſecundùm Statuta canonum, vel Prædeceſſorum meorum decreta ſunt, perlectâ ſententiâ, Geſtorum, quæ pariter direximus, tenore diſcetis. Unde remoto ab Eccleſia Barchinonenſi, atque ad ſua remiſſo Hirineo, ſedatis per Sacerdotalem modeſtiam voluntatibus, quæ per ignorantiam Eccleſiaſticarum legum deſiderant quod non licet obtinere, talis protinus de Clero proprio Barchinonenſibus *Epiſcopus* ordinetur, qualem te præcipuè, Frater Aſcani, oporteat eligere, & deceat conſecrare. Ne ſi ſimiliter fortè factum fuerit, non ſine objurgatione tui maximè nominis retundat noſtra Præceptio, quod in injuriam Dei, à quo ſpecialiter Sacerdotalium eſt gratia dignitatum, didicerimus admiſſum. Nec Epiſcopi honor hæreditarium jus putetur, quod nobis ſola Dei noſtri Chriſti benignitate confertur.

Ordinatos ergò nunc Epiſcopos, qui antè te ignorante provecti ſunt, licet cum ſuis authoribus meruerint ſubmoveri, hac ratione firmamus, ſi & viduæ maritus quis non fuerit, & in unius virginis nuptias ac vota convenerit, ſicut & legalia Conſtituta præcipiunt,
Levit. 21. dicendo: *Sacerdos virginem uxorem accipiat, non viduam, non repudiatam.* Secundùm quod etiam Beatus Apoſtolus Paulus, Magiſter gentium, de his qui fieri deſiderant Sacerdotes, propria
1. Tim. 3. inſtitutione non tacuit, dicens: *Unius uxoris virum.* Cujus tenore ſententiæ ita informati eſſe debetis, ut inter cætera quæ cavenda ſunt, hæc ſtudeatis præcipuè cuſtodiri, quæ cognoſcitis antè univerſa mandari. In quibus etiam perſpiciendum eſt, ne duo ſint in una Eccleſia Sacerdotes. Nec literarum ignarus, aut

carens

carens aliqua parte membrorum, vel etiam ex Pœnitentibus aliquis ad ſacrum Miniſterium prorsùs ſinatur accedere.

Nec tantùm putetis petitiones valere Populorum, ut cum his parere cupitis, Dei noſtri voluntatem, quæ nos peccare prohibet, deſeratis, cujus indignatio ex hoc graviùs commovetur, quia benignitas ejus, dum fiunt inlicita per eos, qui ſunt Interpretes placationis, offenditur.

Ut autem omnia ſecundùm hæc, quæ ſcripſimus, corrigantur, præſentes literas Traiano Sub-Diacono noſtro veniente direximus.

Quod ſi Hirineus Epiſcopus ad Eccleſiam ſuam, depoſito improbitatis ambitu, redire neglexerit, quod ei non judicio, ſed humanitate præſtabitur, removendum ſe ab Epiſcopali conſortio eſſe cognoſcat.

Data III. Kal. Januar. Baſiliſco
& Hermenrico VV. CC.

CAPUT CCXXVIII.

EX CODICE 1345.

Concilium Neapolitanum.

CUm milleſimo centeſimo vigeſimo Incarnationis Dominicæ anno, peccatis noſtris exigentibus, Hieroſolymitana Regio multis oppreſſionibus vaſtaretur, & frugibus jam à locuſtis & muribus quadriennio conſumptis, creberrimiſque Saracenorum aſſultibus & inſidiis, plurimis peregrinorum & civium interfectis deſolaretur, vir columbinæ ſimplicitatis Patriarcha Garmundus, humilitatiſque alumnus, & felicitatis filius Balduinus, Latinitatis Hieroſolymorum Rex ſecundus, pietatis precibus & juſtitiæ operibus imminenti civium periculo occurrere ſatagentes, Divina inſpiratione compuncti, ad erigendum Eccleſiæ & Regionis ſtatum, cum ipſis Eccleſiæ Prælatis & Regni Primatibus, ſecundo Regni, & Patriarchatus ſui anno ſeptimo, decimo Kalendas Februarii, apud Neapolim Samariæ civitatem Concilium iniverunt, & neceſſitate terræ ſic exigente, quæ ſubſcripſimus ad corruentis Populi correctionem Decreta ſtabiliverunt. Cum enim eo maximè tempore prædictæ Regionis Populus omnia voluptatum declivia ſequeretur, ideòque quotidianis infortuniis imminutus periclitaretur, unicum eis viſum eſt refugium, & Divinam miſericordiam invocare, & labentis Populi peccatis aliqua juſtitiæ frœna imponere, quatenus & peccatis ceſſantibus, ut in Populo Iſraëlitico contigiſſe legimus, Divina ultio ceſſaret, & pœnitentes filios Divina miſericordia, quæ non mortem, ſed peccatoris correptionem deſiderat, ab imminenti hoſtium periculo eriperet. Hoſtes namque, videlicet Saraceni, præterita æſtate Rogerium Antiochiæ Principem, & totius ferè Antiocheni Principatus Chriſtianitatem, heu bello devictam, interemerant, & Hieroſolymitanam Regionem ſolito crebriùs invadebant. Sed de his hactenus.

Nunc autem viros, qui prænominato Concilio interfuerunt, & quæ ſequuntur Præcepta confirmaverunt, nomina ſubnotemus.

Gra-

Garmundus Patriarcha Hieroſolymitanus. Balduinus Latinitatis Rex ſecundus Hieroſolymorum. Ebremarius Cæſareæ Archi-Epiſcopus. Bernardus Nazarenus Epiſcopus. Auſquilinus Bethleem Epiſcopus. Rogerius Ramatenſis Epiſcopus. Guildonius electus Abbas Sanctæ Mariæ de Valle Joſaphat. Petrus de Monte Thabor. Aviardus Prior Templi Domini. Arnaldus Prior Montis Sion. Gerardus Prior Sepulchri Domini. Paganus Regis Cancellarius. Euſtachius G. Wilhelmus de Buns. Bariſanus Joppæ Conſtabularius. Balduinus de Ramis.

CAPITULUM I.

Neapolitani Concilii.

QUoniam quæ à Deo incipiunt, per ipſum ac in ipſum finiri neceſſe eſt, ut hoc ſacrum Concilium à Deo incipiat, & in Deum finem habeat, ego Balduinus Latinitatis Hieroſolymorum Rex ſecundus, hujus ſacri Conventus exordium à Deo aſſumens, ut ipſe præcepi, reddo & concedo Sacro-Sanctæ Eccleſiæ Hieroſolymitanæ, & præſenti Patriarchæ Garmondo, & ejus Succeſſoribus, reddituum meorum Decimas, ſicut ratio Diœceſis ejus exigit, id eſt, Decimas reddituum Hieruſalem, & Neapolis, & Ptolomaidis, quæ alio nomine Accon appellatur, quatenus ipſe, orationum officium pro Regni ſtatu apud Deum exercens, hoc Regalis charitatis adminiculo ad præſens ſuſtentari valeat. Et ſi aliquando creſcente Religione Chriſtiana in aliqua prædictarum civitatum ipſe aut aliquis Succeſſorum ejus Epiſcopum ordinaverit, ipſarum Decimas pro Regis & Eccleſiæ conſilio diſponat.

Capitulum II.

Ego Rex Balduinus, Viris hujus ſacri Concilii videntibus & faventibus perſonis, & Baronibus meis, idemque prout Parochiarum ſuarum ratio exigit, de ſuis Decimis facientibus, ut

prædixi, Decimas reddo, & ſuperbiæ, qua ego vel ipſi interim retinuimus, culpam faciens cum ipſis veniam peto.

Capitulum III.

Ego Patriarcha Garmundus ex omnipotentis Dei parte, & mea & omnium adſtantium Co-Epiſcoporum & fratrum poteſtate, ſuper prædicta Decimarum redditione vos abſolvo, & Decimas, quas Deo, & mihi, cæteriſque Epiſcopis veſtris dari debere recognoſcitis, prout cujuſque præſentium ſeu abſentium fratrum Parochia exigit, charitativè cum eis recipio.

Capitulum IV.

Si quis ſe ab uxore malè tractari timuerit, quem ſuſpectum habet, conveniat, eique domus ſuæ introitum, & uxoris ſuæ colloquium coram legalibus teſtibus interdicat. Si verò poſt Interdictum ipſe, aut aliquis amicorum ejus, in ſua aliave domo eos colloquentes invenerit, vir abſque membrorum abſciſſione ad Eccleſiæ juſtitiam deducatur. Et ſi ſe ignito ferro purgaverit, impunitus dimittatur. Cæterum ſi quid dedecoris in colloquii inventione ſuſtinuit, pro interdicta tranſgreſſione abſque vindicta impunitum dimittatur.

Capitulum V.

Quicumque cum alterius uxore concubuiſſe probatus fuerit, accepta judicii ſententia eviretur, & ab hac terra ejiciatur; Mœcha verò enaſetur, niſi vir ejus miſericordiam facere voluerit. Quod ſi fecerit, ambo mare tranſgrediantur.

Capitulum VI.

Si quis Clericum ſuſpectum habuerit, domum & uxoris colloquium

loquium ei, ut prædiximus, interdicat. Si verò poſtea eos colloquentes invenerit, Eccleſiæ magis Magiſtratui id oſtendat. Et ſi poſtmodùm eos concumbentes aut colloquentes repererit, rem demum ad juſtitiam deducat. Quod ſi juſtitia eum exordinaverit, deinceps in cæteris foris-factis laicali ſententiæ ſubjaceat.

Capitulum VII.

Si Leno aut Lena alicujus uxorem verbis corrumpat, & mœchari faciat, mœchi vel mœchæ judicium ſubeat.

Capitulum VIII.

Si quiſpiam adultus Sodomitica nequitia ſe ſpontè polluiſſe probatus fuerit, tam faciens quam patiens comburatur.

Capitulum IX.

Si infans, aut quilibet provectus ab aliquo Sodomita vi commaculatus fuerit, & interim clamorem fecerit, Sodomita flammis tradatur. Qui verò non ſpontè peccaverit, ſecundùm Eccleſiæ ſententiam pœniteat, & legalitatem non amittat.

Capitulum X.

Si quis Sodomiticum ſcelus vi ſemel paſſus id celaverit, et ſe denuò ſordidari permiſerit, nec juſtitiæ oſtenderit, ubi poſtmodùm probatus fuerit, ut Sodomita judicetur.

Capitulum XI.

Si quis Sodomita, antequam accuſetur, reſipuerit, & pœnitentia ductus illi abominabili nequitiæ jure jurando abrenuntiaverit, in Eccleſiam recipiatur, & ſecundùm Canonum ſententiam judicetur. Si autem rurſus in id inciderit, & ſecundò pœnitere

 voluerit

voluerit, ad pœnitentiam quidem admittatur, ſed Hieroſolymitano Regno climinetur.

Capitulum XII.

Si quis cum conſentiente ſibi Saracena concubuiſſe probatus fuerit, ementuletur, illa verò naſo truncetur.

Capitulum XIII.

Si quis Saracenam ſuam vi oppreſſerit, ipſa quidem infiſcabitur, ipſe verò exteſtificabitur.

Capitulum XIIII.

Si quis Saracenam alterius vi ſibi ſuppoſuerit, *ſimilem* ſententiam ſubibit.

Capitulum XV.

Si Chriſtiana Saraceno ſponte commiſceatur, ambo mœchantium ſententia judicentur. Si verò vi ab eo oppreſſa fuerit, ipſa quidem culpa non tenebitur, ſed Saracenus eunuchizabitur.

Capitulum XVI.

Si Saracenus aut Saracena Francigeno more ſe induant, infiſcentur.

Capitulum XVII.

Si quis unam habens uxorem, aliam ſuperduxerit, uſque ad primam prædicti anni Dominicam Quadrageſimæ diem Presbytero & confeſſus pœniteat, & deinceps ſecundùm Eccleſiæ Præceptum ſe habeat. Si verò id amplius celaverit, res ejus infiſcabuntur, & ipſe publicè fruſtatus ab hac terra excommunicetur.

Cap.

Capitulum XVIII.

Si quis neſcius alterius uxorem duxerit, aut mulier alterius conjugi neſcia nupſerit, quem ignorantia defendit, compare ejecto, in hac terra remaneat, & nubendi licentiam habeat.

Capitulum XIX.

Si quis volens dimittere conjugem, ſe aliam habere, aut viva uxore ſe eam duxiſſe dixerit, aut calido ferro id demonſtret, aut legales teſtes, qui jurejurando illud pro eo comprobent, Eccleſiæ Magiſtratui præſentet. Quamcumque autem in virilis ſexus erratibus ſententiam ſtabilivimus, eamdem in ſexu fœmineo confirmamus.

Capitulum XX.

Si Clericus causâ defenſionis arma detulerit, culpâ non teneatur. Si autem militiâ aut alicujus curialitatis causâ coronam dimiſerit, uſque ad prædictum terminum Eccleſiæ id confeſſus coronam reddat, & deinceps ſecundùm Patriarchæ Præceptum ſe habeat. Si autem ampliùs celaverit, pro Regis & Patriarchæ conſilio ſe contineat.

Capitulum XXI.

Si Monachus aut Regularis Canonicus apoſtatavit, aut ad Ordinem recurrat, aut ad Patriam redeat.

Capitulum XXII.

Quicumque aliquem accuſaverit, & probare non potuerit, eidem pœnæ ſubjaceat.

Capitulum XXIII.

Si quis de latrocinio convictus fuerit, ſi furtum fuerit ultra b. 3. mem-

membris comminuatur, manu,& pede, & oculis. Si verò infra b. furtum fuit, cauterio in facie coquatur, & per villam ductus flagellis cædatur. Et ſi in eo aliquid inventum fuerit, ei cui damnum intulit, reddatur. Si verò nihil habuerit, corpus ejus homini, cui fecit furtum, delibetur. Si rurſum alia vice id perpetravit, omnibus membris aut vita privetur.

Capitulum XXIV.

Si quis furtum fecerit,& infra annos fuerit, cuſtodiatur,donec in Curia Regis provideatur, quid de eo ſit agendum.

Capitulum XXV.

Si quis Baronum hominem ſui Comparis in latrocinio cepit, membris non comminuatur, ſed in Curiam Regis ad judicandum mittatur.

Et in deciſione Parochialium finium quinque teſtes ſufficiant, ſive Clerici, ſive Laici.

Paſchalis Papa II. Guidoni Viennenſi Archi-Epiſcopo, Apoſtolicæ Sedis Legato.

Controverſiam, quæ inter Biſuntinos Canonicos S.Joannis & S.Stephani tanto jam tempore voluta eſt, Canonico nec tandem apud nos judicio noveris eſſe deciſam. Præcipimus ergo Sollicitudini tuæ, ut pro hoc negotio peragendo, & tanti ſcandali lite ſedanda,adhibitis tecum ſapientibus & Religioſis fratribus, vel Divionem, vel ad alium competentiorem locum convenias, quò poſſint ſine gravamine perſonas ſibi neceſſarias adducere,& omni partium animoſitate ſepoſita ita ſyncerè, ita liquidè judicii hujus perfectionem accipias, quatenus inter eos nulla ulterius hujus rei lis aut querela remaneat. Teſtes autem hujus quæſtionis probatores, quia de captu Parochiæ cauſa gravior agitur, quinque ſint, ſive Clerici, ſive Laici, qui ſecundum Canonicas ſanctiones de viſu & auditu teſtimonium proferant.

Ut in probatione poſſeſſionum Domeſtici & ſocii admittantur.

Idem

Idem ad eundem. Super prudentia tua plurimum admiramur, quod in negotio Beati Stephani Clericorum ipſorum teſtimonium acceptare nolueris, cum Beatus Gregorius in hujuſmodi cauſis Eccleſiarum Actoribus probationem imponat. Diverſæ namque ſunt cauſarum ſpecies, nec in omnibus cauſis omnia agitantur. In criminibus ſiquidem accuſatoris & teſtium illa diſtinctio obſervanda eſt, quæ Canonibus continetur: Neque ad probationem Domeſtici aſſumantur. Cæterum in poſſeſſionum vel cæteris hujuſmodi negotiis hi potiſſimum aſſumendi ſunt, qui eadem negotia tractaverunt, de quorum viſu & auditu hæſitatio eſſe non debeat. Si ergo iidem Clerici idonei ſunt, ab aſſertione cauſæ illius nullatenus repellantur, ſed ſicut aliis litteris delibatum eſt, inter S. Joannis & S. Stephani Canonicos lis illa pleniùs decidatur.

Quid eſt territorium? Pompeius interrogat. Territorium eſt univerſitas agrorum inter fines cujuſque civitatis. Quod ab eo quidam dictum aiunt, quod Magiſtratus ejus loci inter eos fines terrendi, id eſt, ſubmovendi vim habet.

Verbum, *Suum*, ambiguum eſt, utrum de toto, an de parte ſignificet, & ideò inquirat ſuum non eſſe adjicere debere, & neque ſibi commune eſſe.

Innocentius, Servus Servorum Dei, Epiſcopis Galliæ. Inter cætera. Illos etiam limites inter Eccleſias eſſe ſancimus, quos antiquitus fuiſſe vel Scriptorum *atteſtatione* vel territoriorum diviſione, vel certis aliquibus judiciis conſtat, ut annuente Domino Eccleſiarum pax nulla occaſione turbetur. Et quæ pro fidelium ſalute ſtatuta ſunt, perrenni tempore inconvulſa ſtabilitate perſiſtant.

EXTRACTVM

EX VOLUMINE SEU CODICE

SIC INTITVLATO

Memoria di coſe appartenenti alla Reverenda Camera Apoſtolica con altri particolari, & utili, e curioſi, cavato é reſcritto da un libro intitclato,

DE DOMO REGIA FRANCORUM.

Scripto à mano in 6. che era di carta pecora di carattere bello fatto, circa l'anno M. CCCC. VI.

E ci ſi tratta di coſe di centinaia d'anni prima.

PARS DUODECIMA.

Sequentes Epiſtolæ, diverſis directæ Perſonis, ſunt Anacleti Anti-Papæ.

EPISTOLA PRIMA.

CONverſionis meæ primordia reducens ad animum, multum me Cluniacenſi Monaſterio invenio debitorem: Propter quod in eo & Monachicum habitum, & converſandi ſumpſi, Divinæ potentiæ gratiâ protegente, principium. Cui licet in omnibus, quæ mihi pleno charitatis ubere piâ devotione impendit, æquâ redhibitione nequeam reſpondere, meipſum tamen ei, quoad poſſum, fideliſſimâ ſervitute ſubſterno. Et ideò de ſtatu noſtro, ſeu de his, quæ penes nos, Dei nos reſpiciente clementiâ, proſperè acta ſunt vel aguntur, ſanctæ Dilectioni veſtræ dignum duximus, miſſis ad vos literis, intimare. Decedente ſiquidem de hac vita Domino Prædeceſſore noſtro piæ memoriæ Papâ Honorio, Cardinales Eccleſiæ Romanæ Presbyteri, & Diaconi, & Subdiaconi, Primicerius cum omni Schola & Ordinibus Palatii, Judices & Scriniarii, & Clerus omnis Ro-

manus, expetente omni Populo cum Honoratorum devotiſſimo aſſenſu, in Titulo Beati Marci me, licet indignum, in Papam Anacletum unanimiter elegerunt: Et electum in Eccleſia Beati Petri Patroni noſtri Venerabilis Frater noſter Petrus Portuenſis Epiſcopus cum diverſarum Regionum Epiſcopis celeberrimè conſecravit. Verùm quidam falſi Fratres, Filii Belial, Filii peſtilentiæ, Filii Agar, ſapientiam, quæ de terra eſt, exquirentes, inebriati calice iræ Dei omnipotentis, Dei diſpoſitioni & conſtitutioni Eccleſiaſticæ auſu improbo niſi ſunt contraire. Quorum caput eſt Aimericus quondam Cancellarius, avaritiæ ſervus, hiſtrionum & ſcurrarum delirus incentor, Eccleſiarum exſpoliator, ſervorum Dei improbus exactor, alter Giezi, qui Simoniis publicis & privatis lepram Naamam & maledictionem Dei hæreditario eſt jure ſortitus. Hinc Joannes de Crema, homo miſerabilis, & verè Nicolaita, & inter Biothanatos aliquando per Papam Honorium & Cardinales damnatus, promiſſionibus vanis inductus, alludit. De Petro Cardinali S. Anaſtaſiæ, quod Theſauri Cluniacenſis aſſuetis tergiverſationibus inſatiabilis exſtitit prædo, & Gozelino Sanctæ Ceciliæ ſilere dignius duximus, quam de eis, & de eorum turpiſſima ſervitute vobis ſcribere. Hi Aimerici quadrâ vivebant, & ſicut celebre eſt apud nos, Juramento adſtricti iniquitatis ſuæ Caput per omnia ſequuntur. De quibuſdam Pſeudo-Epiſcopis, quos factionis ſuæ complices prædictus induxit, nullus nobis ſermo, nulla nobis cura eſt, cùm nihil ad eos de Romani Pontificis Electione pertineat. Porrò quia per Dei gratiam omnia nobis proſpera ſunt, nos in aliquo lædere non valent: Maledicta congeminant, latrant in nos canes impudentiſſimi, & ore vipereo detrahunt, & fœtentem crapulam eructantes, in Dei Eccleſia de ſua peſſima conſcientia multa ore fœtentiſſimo evomunt. Poſuerunt quippè, juxta impiorum teſtimonium, mendacium ſpem ſuam, obtenebratos habentes oculos, neſcientes quod iniquitates in excelſo loquantur, & ponant in cœlum os ſuum, ut lingua eorum tranſeat ſuper terram. Nec mirum, ſi ab eis cum Dei Eccleſia blaſphemamur, cum Patrem familias Dominum Beelzebub vocaverint Patres eorum. Quocirca fratres in Chriſto chariſſimi, Paterno vos alloquio ſalutantes, Dilectio-

nem

nem veſtram in Domino commonemus, ut eorum præſtigia, ſi fortè vobis arriſerint, evitantes, Romanæ Eccleſiæ unitatem conſtantiſſimè teneatis. Sanè, fratres, illi de quibus ſcripſimus, qui Dei Eccleſiam ſcindere, & Altare anathematis & maledictionis titulum ſunt fabricare moliti, Sancti Spiritus & proprio ſunt judicio condemnati. Convenientibus namque fratribus noſtris, cum omni Clero Romano, cum tertiò quaterque vocati, aut rationem ponere aut ſatisfacere contempſiſſent, ab Eccleſiæ gremio digno ſunt anathemate reſecati. Tradidimus eos Sathanæ, ut diſcant non blaſphemare. Illorum verſutias & præſtigioſa figmenta, quia longum eſt ſcribere, Latori præſentium, dilecto filio noſtro Gregorio, Sedis noſtræ Diacono Cardinali commiſimus indicanda. Rogamus itaque Sanctitatem veſtram, ut illam, quam olim circa me dilectionem in minori adminiſtratione viſi eſtis exhibere, nunc in Apoſtolicæ Sedis Regimine conſtituto ſubtrahere non debeatis. Conſiderans ſiquidem infirmitatem meam ad Apoſtolicæ Sedis culmen non poſſe ſufficere, onus hoc declinare malueram, ne in Paſtorali regimine imparis adminiſtrationis actione ſuccumberem: Sed quia contraire non eſt diſponentis Dei arbitrio, obedienter ſecutus ſum, quod miſericors de me Omnipotentis manus voluerit operari. Domini & Principes noſtri Petrus & Paulus, quibus in loco ſancto aſſiduè deſervitis, vobis pro nobis orantibus gaudia æternæ felicitatis obtineant. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Kalendis Maii.

EPISTOLA II.

DIuturna Prædeceſſorum noſtrorum conſuetudo & negotia nuper emergentia nos compellunt, ut Legatum ex Latere noſtro ad vos dirigere debeamus. Dilectum itaque Filium noſtrum Gregorium Cardinalem Diaconum in partes Aquitaniæ mittentes rogamus, ut ſolita eum pietate pro Beati Petri & noſtra reverentia benignè ſuſcipiatis, eique quo ordine nos Dominus Apoſtolicæ Sedi præeſſe voluit, ac de ſcandalo, quod à pauciſſimis in Romana Eccleſia factum audiſtis, aures veſtras ſine hæſitatione præbeatis. Fidem nimi-

rum ejus Sacroſancta Romana Eccleſia probatam habet, neque aliud vobis enarrabit, præter id quod veritas docet. Prætereà Univerſitati veſtræ ſignificamus, quod pro morum honeſtate, prudentiæque efficacia, ſicut Beatæ recordationis Papa Paſchalis nutritor noſter, & poſt eum alii Anteceſſores noſtri Romani Pontifices fecerunt, Venerabilem Fratrem noſtrum Girardum, Engoliſmenſem Epiſcopum, per veſtras Provincias vobis ei cooperantibus, Apoſtolicæ Sedis liberalitate in partem ſollicitudinis veſtræ vocavimus. Per præſentia igitur vobis Scripta mandamus, ut eidem fratri noſtro, tanquam Apoſtolicæ Sedis Legato, debitam curetis reverentiam exhibere. Nos enim ei & Dilecto Filio noſtro dedimus in Mandatis, ut convocato Fratrum Collegio, Concilium debeant celebrare, in quo charitate mediâ conſedentes, communicato conſilio, Sanctique Spiritus gratiâ invocatâ, corrigenda corrigant, & quæ digna fuerint confirmatione corroborent. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Kalendas Maii.

EPISTOLA III.

PRo tua probitate, quam Sancta Mater Romana Eccleſia longo jam tempore expertam habet, Te tanquam chariſſimum ſuum præcipuum Filium dilexit, & ſpeciali gratia honoravit. Dominus ſiquidem & nutritor noſter ſanctæ memoriæ Papa Paſchalis, & alii poſt eum Romani Pontifices ob Inſignia virtutum tuarum ſuas tibi commiſerunt vices in Aquitaniæ partibus peragendas. Nos igitur dilectionis præteritæ ac ſollicitudinis memores, quibus ſemper Matrem tuam Romanam Eccleſiam dilexiſti, & propenſiùs adjuviſti, Legationem Apoſtolicæ Sedis, liberalitate à Prædeceſſoribus noſtris tibi conceſſam, nos quoque concedimus, & ſicut illorum habuiſſe cognoſceris, ità & noſtras habere te vices deinceps volumus, & gratis, plenoque charitatis intuitu confirmamus. Ad hujus autem noſtræ conceſſionis firmamentum, dilectum Filium noſtrum Gregorium Diaconum Cardinalem miſimus, quem in partibus illis aliquantiſper volumus converſari. Tuæ itaque Fraternitati mandamus,

damus, ut cum eodem Filio noſtro Concilium ſtudeas convocare, in quo charitate mediâ conſedentes, communicato Fratrum conſilio, Sanctique Spiritus gratiâ cooperante, corrigenda corrigant, & quæ confirmatione digna ſunt, confirment. Per ipſum etiam de promotione noſtra, ſeu de ſcandalo, quod in Romana Eccleſia factum audiſti, te reddimus certiorem, quatenùs Dilectio tua & mendacium omne reſpuere, & veritatis teſtimonio indubitanter valeat adhærere. Datum Romæ apud ſanctum Petrum, Kalendis Maii.

EPISTOLA IV.

VEteris amicitiæ memores, & ejus præcipuè, quæ inter te & bonæ memoriæ Patrem meum longo tempore ſtabili firmitate duravit, dignum duximus Nobilem Prudentiam tuam Sedis Apoſtolicæ literis viſitare, & mutuæ affectionis fœdera dignis allegationibus innovare. Quamobrem quantò te arctiùs charitatis brachiis cupimus amplexari, tantò diligentiùs de ſtatu Romanæ Eccleſiæ, ſeu de his, quæ penes nos ſunt acta, literarum noſtrarum ſerie Dilectioni tuæ intimare curavimus. Obeunte ſiquidem piæ memoriæ Papa Honorio, fratres noſtri Cardinales, Presbyteri & Diacones, cum omni Clero Romano, expetente Populo, & indefeſſis vocibus inſiſtente, conſentientibus etiam juxta tenorem Canonum Honoratis, devotis animis, & affectione unanimi, invitum me, & viribus imparem concorditer elegerunt, electúmque poſteà venerabilis frater noſter Petrus Portuenſis Epiſcopus, convenientibus diverſarum Regionum Epiſcopis, ad Altare Beati Petri ſub oculis omnium in Romanum Pontificem celeberrimè conſecravit.

Verùm quidam de fratribus, loco & tempore novitii, & pauciſſimi numero, quorundam perfidorum blandis aſtutiis ſuffocati, Altare aliud erigere, & anathema Jericho in Sanctuarium Dei introducere, & ſimulacrum Phegor de inauribus mulierum inſipientium ſunt in tenebris fabricare conati. Sed Deus omnipotens, qui conſilium Achitofel infatuavit, eorum prava conſilia, modo mirabili,

mirabili *deſtruxit*. De domo namq; Leonis Frangipane, cujus potiſſimùm viribus videbantur inniti, nocturno tempore fugientes ſe trans Tiberim contulerunt, & ibi quaſi in quodam carcere latitantes præſumptionis ſuæ ignominiam crebris doloribus flebiliter experiuntur. Sanè Clerus omnis Romanus individuâ nobis charitate cohæret. Præfectus Urbis Leo Frangipane cum filio, & Cencio Frangipane, & Nobiles omnes, ac Plebs omnis Romana, conſuetam nobis fidelitatem fecerunt. Nos quoque, quæ officii noſtri ſunt, in Urbe, intus & extra, liberè exercemus. Ordinationes Cardinalium fecimus, & Epiſcopos, largiente Domino, conſecravimus. Rogamus itaque Nobilitatem tuam, ut ſicut de te ſpem firmiſſimam poſſidemus, pro Romana Eccleſia conſuetâ debeas inſtantiâ laborare, & dilectionis tuæ inſignia manifeſtis nos facias effectibus experiri. Hoc enim agens, & Romanam Eccleſiam ſemper obnoxiam, & nos tibi de cætero facies debitores. Nec te, chariſſime, Aimerici quondam Cancellarii, Prædonis improbi, Simoniæ ſervi, ſeu Joannis de Crema, hominis ſuperbiſſimi & incircumciſi, & verè Nicolaitæ, monſtruoſa mendacia moveant, nec fidei tuæ murum eorum vaniloquia aut venenoſa mendacia penetrent, qui velut Cain à facie Domini fugientes, maledicti à terra, fratricidii ſignum meretriciâ coguntur fronte geſtare. Datum Romæ apud S. Petrum, Kalendis Maii.

EPISTOLA V.

DEſiderium deſiderii noſtri fuerat idoneum ad vos à Latere noſtro Nuncium deſtinare. Cæterùm nobis erga plurima occupatis deſiderium noſtrum hucuſque dilatum eſt. Sanè opportunitate habitâ unum ex præcipuis Romanæ Eccleſiæ membris, Chariſſimum videlicet ac Venerabilem Fratrem noſtrum Ottonem, Tudertinum Epiſcopum, ad partes veſtras duximus delegandum, quod vos ex parte noſtra pleniùs viſitet, ac de ſtatu noſtro faciat certiores. Si quæ etiam inter vos fuerint pertractanda negotia, S. cooperante Spiritu unà vobiſcum vice noſtrâ pertractet. Præſentibus igitur literis Univerſitatem veſtram rogamus, ut eum reverenter ſuſcipere, eique, tan-

tanquam Vicario noſtro, ſtudeatis aſſiſtere & obedire. Hortamur etiam, ne laudabilem fidei veſtræ conſtantiam quorundam maliloquia, vel præſtigioſa figmenta perturbent, qui utique poſt concupiſcentias ſuas euntes, Altare aliud in Eccleſia Dei erigere, atque in occultis tenebris Idolum cruentis manibus fabricare præſumpſerunt. Horum enim, diſponente Deo, circa promotionem noſtram Factum audiſtis: *Quam* non in angulo vel latibulo, ſed in luce, & in manifeſto ab univerſo Urbis Clero & Populo, ex deliberato Fratrum conſilio, ex communi aſſenſu & unanimi deſiderio, celebratam eſſe noveritis. Nos per Dei gratiam in tota Urbe intùs & extrà, quæ noſtri officii ſunt, libertate plenariâ operamur. Quæ minùs literis continentur, eidem Legato noſtro injunximus verbo & Scripto pleniùs referenda. Omnipotens Dominus ſuâ vos benedictione circumtegat, & ſuo ſemper faciat amore ferventes. Datum Romæ apud S. Petrum, Kalendis Maii.

EPISTOLA VI.

Quantam de probitatis tuæ ſolertia fiduciam habeamus, quantùm te amplioribus benevolentiæ noſtræ brachiis amplexemur, ipſe noſti. Promotionis noſtræ ordinem jam te credimus accepiſſe, atque nunc pleniùs poteris, quæ nobis proſpera largitus ſit Dominus, indagare. Legatum ſiquidem noſtrum Venerabilem Fratrem Ottonem, Tudertinum Epiſcopum, unum videlicet ex præcipuis Romanæ Eccleſiæ membris, ad Galliarum partes dirigimus, qui chariſſimum & glorioſum filium noſtrum Regem, & te ipſum, atque alios fratres noſtros & filios viſitet, ac de ſtatu noſtro faciat certiores. Si qua etiam in partibus ipſis corrigenda vel confirmanda fuerint, S. cooperante Spiritu, vice noſtrâ corrigat & confirmet. Ipſum igitur Dilectioni tuæ committimus, tuæ potiſſimùm Experientiæ commendamus, rogantes ut eum pro Beati Petri reverentia & dilectione noſtra in omnibus, quæ oportere cognoveris, adjuves & ſuſtentes. Nec ſolum ei officioſè aſſiſtas, ſed & cauſſæ curam ipſe ſuſcipiens, laborioſum pro nobis ſollicitudinis onus collo tuo imponere non graveris, ſciens quia nos tuæ charitatis obſe-

quiis nunquam experieris ingratos. Obtemperantem Monitis noſtris Fraternitatem tuam Dominus conſervare dignetur incolumem. Datum apud S. Petrum, kalendis Maii.

EPISTOLA VII.

NObilium factorum tuorum memoriâ, & antiquarum amicitiarum gratiâ incitamur, ut deſiderabilem nobis perſonæ tuæ præſentiam tali viſitemus Legato, qui Dei & Eccleſiæ honorem atque ſalutem tuam noverit ſtrenuè & fideliter operari. Proinde Chariſſimum Fratrem noſtrum Ottonem, Tudertinum Epiſcopum, ex noſtro àd te Latere delegamus, unum videlicet ex præcipuis Romanæ Eccleſiæ membris, Virum utique ſapientem & Religioſum, Domini ac Prædeceſſoris noſtri ſanctæ memoriæ Paſchalis Papæ Plantarium, qui te ipſum & Fratres noſtros ac Filios viſitet; & quo ordine nos Dominus ad honoris hujus culmen promoveri voluerit, quæ etiam nobis per Dei gratiam proſperè ſucceſſerunt, vivâ voce vobis valeat nunciare. Præterea ſi qua in partibus illis corrigenda vel confirmanda fuerint, Sancto cooperante Spiritu, vice noſtrâ corrigat & confirmet. Præſentibus igitur literis tuam Nobilitatem rogamus, ut eum reverenter ſuſcipere, & tanquam noſtras, immò Beati Petri vices perferentem ſtudeas honorare. Cæterum quorumdam Pſeudo-Fratrum maliloquia & mendoſa figmenta Dilectionis tuæ conſtantiam non dimoveant. Nam detecta eorum mendacia per eundem Legatum noſtrum tibi & Regno tuo ampliùs nota fient. Ad hæc plurima liberalitatis tuæ obſequia, & Prædeceſſoribus noſtris exhibita, & nobis ipſis perſonaliter impenſa, à memoria noſtra non poſſunt nec debent excidere, pro quibus, præſtante Deo, cupimus æqua tibi & honori tuo viciſſitudine reſpondere. Rogamus itaque, ut ſicut ſemper, ità & nunc in Beati Petri ſervitio, & amore noſtro attentiùs perſeveres, quatenùs juxta laudabilem benevolentiæ tuæ morem, te inter reliquos Reges & Principes præcipuum adjutorem nos, & nobiſcum tota Eccleſia ſentiamus. Datum Romæ apud Sanctum Petrum.

EPI-

EPISTOLA VIII.

ET Apoſtolicæ Sedis authoritas, & emergentium cauſſarum neceſſitas nos compellunt, ut fratres noſtros circumquaque poſitos & literis crebrioribus, & miſſis à Latere noſtro Nunciis viſitemus. Præcipuè verò Gallicanam Eccleſiam noſtrâ duximus viſitatione digniſſimam, quæ inter reliquas Chriſtianitatis Eccleſias nullis unquam ceſſit erroribus, nullâ prorſus potuit ſchiſmaticæ pravitatis infamiâ maculari. Semper enim in plena Dei conſtantia perſeverans, Romanæ Eccleſiæ pacem unitatemque tenere, eamque ſemper ſtuduit obſequiorum exhibitionibus exaltare. Eapropter unum ex præcipuis Romanæ Eccleſiæ membris, Chariſſimum videlicet Fratrem Ottonem, Tudertinum Epiſcopum, in partes noſtræ ſollicitudini aſſiſtentes ad vos duximus delegandum. Virum utique ſapientem, cognitum, & Religioſum, atque ab ineunte ætate in Eccleſia Romana eruditum, qui Eccleſiam veſtram & vos ipſos ex parte noſtra viſitet, Clerum & Populum benedicat, voſque pleniùs de his, quæ nobis per Dei gratiam proſperè ſucceſſerunt, faciat certiores. Cui etiam dedimus in Mandatis, ut in partibus veſtris Concilia celebrare, ac ſi qua emerſerint negotia, unà vobiſcum debeat juſtitiâ mediante terminare. Rogamus itaque Fraternitatem veſtram, ut eum reverenter ſuſcipere, & tanquam Vicario noſtro ſtudeatis aſſiſtere & obedire. Nec fidei veſtræ conſtantiam quorundam maliloquia vel præſtigioſa figmenta perturbent, qui poſt concupiſcentias ſuas euntes, Altare aliud in Eccleſia Dei erigere, atque in tenebris Idolum fabricare cruentis manibus præſumpſerunt. Quod enim diſponente Domino circa nos factum audiſtis, non in angulo vel in latibulo, ſed in luce & manifeſto, ex deliberato Fratrum conſilio, ab univerſo Urbis Clero & Populo celebratum eſſe noveritis. Nos per Dei gratiam, quæ noſtri officii ſunt, in tota Urbe, intùs & extra, libertate plenariâ operamur. Quæ minùs literis continentur, idem Legatus noſter Dilectioni veſtræ pleniùs enarrabit. Omnipotens Dominus ſuâ vos benedictione circumtegat, ſuoque ſemper faciat amore ferventes. Datum Romæ apud S. Petrum, kalend.s Maii.

EPISTOLA IX.

DOmino Lothario, glorioſo ac Triumphatori Romanorum Regi, Hugo Præfectus Urbis & fratres ejus, Leo Frangipane, & Cencius Frater ejus, Stephanus de Tebaldo, Albertus Joannis de Stephano, Stephanus de Berizo Frater ejus, Henricus Filius Henrici de S. Euſtachio, Octavianus Frater ejus, & reliqui Romanæ Urbis Potentes, Sacri quoque Palatii judices, & noſtri Conſules, & Plebs omnis Romana ſalutem & gloriam, & de hoſtibus univerſis victoriam.

Benè olim cana Patrum noſtrorum & Togatæ gentis ſanxit authoritas, paucis eſſe Principem moderatiſque ſermonibus alloquendum; ne vel adulationibus cognitis ſtomachari, vel inſtantiâ nimiâ Regius valeat favor retundi. Proinde licet Domini Papæ literis & multorum ad te relatione de ejus electione pervenerit, gratum tamen nobis fuit ad Magnitudinem tuam ſuper hac re Urbis literas deſtinare. Nos ſiquidem poſt Papæ Honorii obitum, unanimi & ſpontaneâ omnium Cardinalium voluntate, & concordi electione Clericorum omnium, Dominum Papam Anacletum, Virum prudentem & providum, Filium Petri Leonis, in Romanum Pontificem Spiritus S. gratiâ procreatum, humili ſpontaneâque devotione ſuſcepimus, & fidelitatem ei debitam de Urbis noſtræ more juravimus. In cujus utique promotione tantam Cleri & Populi concordiam vidimus, ut verè in omnium mentes Spiritus S. mirabiliter veniſſe credatur. Suggerimus igitur Clementiæ tuæ, & obnixiùs deprecamur, ut ei in omnibus Regali debeas ſemper affectione favere, & auxilii tui & conſilii manum nobili devotione porrigere, & ejus & Romanæ Eccleſiæ hoſtes, ſicut & ipſe tuos, invictâ manu refellere. Sanè ſi Princeps noſter, & Cleri dici cupis & eſſe, ſi Romani Imperii optas tibi faſces & gloriam vendicare, neceſſe eſt Romanis Te legibus coaptari, nec Civium tuorum & Magiſtratus Urbis corda reſcindère. Nos quidem te hactenus non ſic de corde dileximus, nec Principatus tui ulla nobis cura vel affectio demulcere quolibet modo poterat, ut honoris tui augmentum &

Impe-

Imperii culmen deberemus ullis rationibus affectare ; ſed poſtquam Domini Papæ amorem circa Perſonam tuam impenſiùs fervêre cognovimus, eâdem te ſumus diligentiâ proſecuti, & Purpuras tuas dignis honoribus deinceps cupimus illuſtrare. Cæterùm mirum valdè habemus, & Romanæ Reipublicæ injuriæ deputamus, cum tibi jam bis Dominus Papa literas miſerit, ſemel per Bremenſem Archi-Epiſcopum, ſecundò per Argentinenſem quemdam Clericum, qui te de ſtatu Urbis pleniùs inſtruxerunt, cur nulla à Diſcretione tua adhuc Reſcripta meruerit? Inde eſt, quod Dominus Papa nullam adhuc de Latere ſuo Perſonam, Clericum aut Laicum, juxta conſilii noſtri & totius Eccleſiæ Condictum, ad Excellentiam tuam ſtatuit delegare.

Viderit itaque Moderatio tua, ut Domini Papæ literis, Scriptis, & Nuncio devotiori moderamine reſpondere, & quem animum circa Domini Papæ perſonam, & circa nos omnes & Romanam Rempublicam habeas, certis indiciis declarare non differas: Alioquin ſic ſuſpenſi nos diutiùs ſtare non poſſumus, nec aliquibus in longum valemus diſſimultatibus protrahi. Acta Romæ feliciter XV. kalendas Junii.

EPISTOLA X.

SEreniſſimo ac Glorioſiſſimo Lothario, Romanorum Regi; Fratres qui Romæ ſunt Cardinales, Presbyteri & Diacones, Bonifacius tituli S. Marci, Gregorius Apoſtolorum, Amicus tituli S. Nerei & Achillei, Deſiderius tituli Sanctæ Praxedis, Saxo tituli S. Stephani in Cælio monte, Petrus Piſanus tituli S. Martyris Suſannæ, Petrus tituli S. Marcelli, Sigizo tituli S. Xixti, Creſcentius tituli Sanctorum Marcellini & Petri, Comes tituli S. Sabinæ, Gregorius tituli S. Balbinæ, Littefridus tituli S. Vitalis, Mattheus tituli in Eudoxia, Henricus tituli S. Priſcæ, Odericus tituli S. Joannis & Pauli, Jonathas tituli S. Calliſti, Stephanus tituli S. Laurentii in Damaſo, Petrus tituli Sancti Euſebii, Gregorius Diaconus Cardinalis S. Euſtachii, Angelus S. Mariæ in Dominica, Joannes S. Nicolai in carcere Tulliano, Rimmanus S. Angeli juxta templum Jovis, Silvius S. Lu-

ciæ juxta Heliogabalum, Romanus S Adriani juxta Aſylum, Gregorius S. Mariæ in Aquiro, Petrus ſenex Portuenſis Epiſcopus, Ægidius Tuſculanus Epiſcopus, Tranſmundus Seguinus Epiſcopus, Otto Jotrinus Epiſcopus, cum reliquis Romanæ Eccleſiæ Suffraganeis, Subdiaconi omnes, Frimicerius cum omni Schola Cantorum, Petrus Baſilicæ Salvatoris, quæ appellatur Conſtantiniana, Archi-Presbyter, Renerius S. Mariæ majoris, Papa S. Mariæ Rotundæ, cum reliquis Romanæ Eccleſiæ Archi-Presbyteris, & omni Clero Romano, Anaſtaſius Abbas S. Pauli, Joannes Sanctorum Stephani & Laurentii, Laurentius Abbas S. Gregorii in Clivo Scauri, cum reliquis Abbatibus æternam in Domino ſalutem.

Propter quorundam hominum doloſa figmenta & mendacia venenoſa, qui Dei Eccleſiam ſcindere, & ſimplicium animas evertere moliuntur, & ſicut Jamnes & Mambres Moyſi, Philetus & Hermogenes Paulo, Dei veritati reſiſtunt, ad Serenitatem tuam, Chriſtianiſſime Principum, Univerſitatis noſtræ literas, ſicut & ad reliquas Orientis ſeu Occidentis Eccleſias, piâ devotione dirigimus, optantes ut de his, quæ poſt obitum piæ memoriæ Papæ Honorii in Romana Eccleſia emerſêre, ſeu de Domni Papæ Anacleti electione, ſitis literarum ſerie certiores. Accepimus enim eos ſuis Scriptis impudenter aſſerere Dominum Papam, non petitione Populi, non ſpontaneâ Cleri electione, nec Honoratorum conſenſu juxta Synodales Regulas, & antiquas Patrum noſtrorum traditiones ad Apoſtolatus culmen aſſumptum, ſed vi Parentum, potentiâ fratrum, fuſtibus & ſanguine, nobiſque nolentibus ſubrogatum. Sed mirum nobis non eſt, ſi mendacia ad tam longinquas dirigunt nationes, ut veneni ſui fæce gentes omnes inebrient, & ſimplices quoſque deludant, cum in Romanæ Eccleſiæ gremio fraudulentiis ſuis Sedem Apoſtolicam proſtituere *contendant*. Revelatâ tecum, Nobiliſſime Princeps, facie loquimur, & per te toto Orbe Romano fieri notiſſima hæc, quæ ſcribimus, peroptamus. Decedente de hac vita Papâ Honorio, nos omnes Cardinales, Presbyteri & Diacones, cum Sub-Diaconibus, Primicerio, cum omni Schola Palatii in Baſilica Beati Marci, qui locus, quaſi Urbis umbilicus eſt, concordi voluntate, conve-

convenimus. Convenêre Nobiles, & innumera ibidem multitudo convenit, ſubſtituendi Pontificis electionem avidiùs exſpectantes. Cumque diutiùs inter nos de futuri Pontificis eſſet electione tractatum, Dominus Papa, tunc Cardinalis Presbyter, primus prærupit in vocem, & quemdam de fratribus manu & voce propriâ aſſignavit: Cui rei ſe impotens frater ille cognoſcens, communi omnium noſtrorum conſilio, communi aſſenſu, exſpectante Populo, conſentientibus Honoratis, eundem Dominum Papam nobiſcum communiter elegit. Sicque in Baſilica Beati Petri ad corpus ejus, ubi tantùm Romani Pontifices conſecrantur, eſt celeberrimè conſecratus. Nulla profectò nos violentia, nullius nos potentia impulit, ſicut fanatici illi ſuis literis garriunt, in Romanum eum Pontificem advocare. Sed cum proditiones ſuas & opprobria tegere nequeant, proprii oculi trabe neglectâ in alieno oculo feſtucam quærunt. Porrò Aimericus quondam Cancellarius, qui Romanam Eccleſiam quaſi vile ſcortum pro luxuriis & avaritia ſua longo jam tempore habuit proſtitutam, qui Simoniis, ſicut vos ipſi, ut credimus, aliquando fuiſtis expertus, & exactionibus variis Dei Eccleſiam & Dei ſervos diutiùs trucidavit, arridente ei egregio Viro Leone Frangipane, qui nunc per Dei gratiam nobiſcum eſt, velut alter Sennacherib in civitatem ſanctam, & templum improbi conſilii ſui manum impiè præſumpſit extendere, & propriâ ſuperbiâ quibuſdam ſibi allicitis, qui ejus quadrâ vivebant, viris utique novitiis & numero quinque, Altare aliud in Dei Eccleſia ſolus eſt molitus erigere. Verùm Omnipotens Deus ſubſannavit eos, & eorum conſilia infatuans, in ſibilum & fabulam omnium mirâ ratione redegit. Ipſi tamen, ut canes impudentiſſimi, erubeſcere neſcierunt, frons meretricis facta eſt eis. De quibuſdam verò Epiſcopis, quos impoſtores illi in factione iſta ſibi applaudere gloriantur, nobis cura ulla non eſt, præſertim cum nil ad eos Romani Pontificis electio pertineat. Rogamus itaque Diſcretionem tuam, & in Domino commonemus, ut ſi Romanæ Eccleſiæ piis optas ſolatiis & ſtudiis confoveri, ſi Imperii tui moderamina per Sedem cupis Apoſtolicam roborari, cum Romana ſimul Eccleſia ſapias, æquâ nobis pietate concordes, & Dominum Papam Anacletum,

quem

quem unanimi omnes devotione præfecimus, Catholicum Papam feliciter recognoſcas, & debitam ei, Prædeceſſorum tuorum more, affectionem exhibeas. Nos quidem aliquando non ſic plenè dileximus, ſed quia Domini Papæ amorem uberiùs circa te fervêre cognoſcimus, eundem circa te & circa honorem tuum animum nos geſtare cognoſcas. Quod ſi nos fortaſſis audire diſtuleris, propitiùs ſit nobis Deus, quia nullis exceſſibus ad tuam nos dilectionem compellas. Memento etiam quid Roboam Regi illi contigerit, qui conſilio juvenum, Sacerdotum noluit conſiliis obedire.

EPISTOLA XI.

IAm dudum voluntatis noſtræ ac deſiderii fuit, ut deſiderabilem nobis perſonam tuam & totam Gallicanam Eccleſiam tali viſitaremus Legato, qui Dei & Eccleſiæ honorem atque ſalutem tuam noſſet & poſſet ſtrenuè ac fideliter operari. Cæterùm nobis erga plurima occupatis, deſiderium noſtrum huc-uſque dilatum eſt. Sanè opportunitate habitâ, quod pro tempore intermiſiſſe conſpicimus, ipſo jam debito compellente, perficere non moramur. Multa enim de tua nobili & experta dilectionis conſtantia fiduciam poſſidemus, quâ Perſonam noſtram à puero dilexiſti, & dulcedinis tuæ affectione benevolâ educaſti, ut more ſolito & communem Matrem Romanam Eccleſiam honore debito venereris, & nos ipſos perſonaliter dilectionis tuæ affluentiâ proſequaris. Eâ propter chariſſimum Fratrem noſtrum Ottonem, Tudertinum Epiſcopum, unum videlicet ex præcipuis Romanæ Eccleſiæ membris, virum utique honeſtum & Religioſum, Domini Prædeceſſoris noſtri S. memoriæ Paſchalis Papæ Plantarium, ad tuam uſque præſentiam noſtro è Latere delegamus. Qui teipſum de ſtatu noſtro faciat certiorem, & in diverſis Regni partibus, quæ correctione vel confirmatione digna fuerint, vice noſtrâ corrigat & confirmet. Præſentibus igitur literis Nobilitatem tuam rogamus, ut eum & reverenter ſuſcipere, & tanquam noſtras perferentem vices ſtudeas honorare. Nobis enim, quidquid obedientiæ, quidquid ei honoris exhibueris, adſcribemus. Nos profectò pleniùs te benevolentiæ noſtræ brachiis amplexa-

plexamur, & tuum tuique Filii glorioſi Regis Philippi honorem, præſtante Domino, cupimus efficaciter exaltare. Porrò de promotione noſtra, per fratres noſtros Cardinales & Epiſcopos Suffraganeos Romanæ Eccleſiæ celebrata, de Cleri & Populi nobiſcum unanimitate, ſeu etiam de ſcandalo à paucis Pſeudo-Fratribus celebrato, eidem Legato noſtro injunximus, tibi & Regno tuo pleniùs intimare. Rogamus ergò, ut pro Eccleſia Dei murum te validiſſimum opponas, & aures tuas ab illorum mendaciis ſeu detractionibus omninò avertas: Quatenus inter reliquos Chriſtianæ gentis Principes præcipuum te Catholicæ Fidei defenſorem, ſicut ſemper, ita & nunc tota nobiſcum Eccleſia recognoſcat. Chariſſimam Filiam B. Petri Dominam Reginam benedictione Apoſtolicâ ſalutamus. Omnipotens Dominus Apoſtolorum ſuorum Petri & Pauli meritis perſonam poteſtatemque veſtram cuſtodiat, & per temporalem adminiſtrationem æterni vobis Regni participium largiatur. Datum Romæ apud S. Petrum, kalendis Maii.

EPISTOLA XII.

NObilis memoriæ Anteceſſores tui, ſicut Viri ſapientes & conſilio providi, Sanctam Romanam Eccleſiam honorare, & pro collata à Domino poteſtate propenſiùs exaltare curarunt, & ſicut nos ipſi vidimus & teſtamur, Prædeceſſoribus noſtris nobili devotione ſervierunt. Inde eſt, quod Sedes Apoſtolica inter reliquos Galliarum Principes ampliori eſt eos gratiâ amplexata. Et ideò Dilectionem tuam paternis alloquiis viſitantes, Prudentiam tuam literarum præſentium ſerie attentiùs adhortamur, ut nobilium Prædeceſſorum nobilis Succeſſor Romanæ Eccleſiæ individuâ ſemper charitate cohæreas, nec ab ejus unquam unitate declines. Cui profectò ſi indefeſsâ fueris devotione prudenter innixus, tutâ poteris, præſtante Deo, ſtabilitate regnare. Nos quidem de Nobilitate & fidei tuæ conſtantia plurimum præſumentes, perſonam tuam dignis titulis honorare, & honorem tuum Paternæ dilectionis affectu omnimodis decrevimus ampliare. De promotione verò noſtra, ſeu de his,

quæ apud nos acta ſunt, Venerabilis Frater noſter præſentium Lator Otto, Tudertinus Epiſcopus, Legatus noſter, quem ad partes veſtras pro variis negotiis delegamus, Dilectionem tuam faciet certiorem. Ipſum itaque egregiæ Probitati tuæ attentiùs commendantes rogamus, ut pro amore B. Petri & noſtro, ſolitâ ei liberalitate concurrere, & tuis eum debeas ſolatiis confovere, quatenus & injunctum ſibi Mandatum, cooperante Deo, per induſtriæ tuæ ſolatium efficaciter exequi valeat, & tuam nos in eo valeamus diligentiam experiri. Datum Romæ apud S. Petrum, kalendis Maii.

EPISTOLA XIII.

QUod tibi de ſtatu noſtro & Romanæ Eccleſiæ tardiùs ſcripſimus, Frater mi chariſſime, ne mireris, quoniam & nos de ſuſcepti inopinata cura Regiminis mœſtitia occupavit, & in tanta beſtiarum frementium ſylva diverſis fluctibus preſſi, adverſis ſumus ventorum turbinibus agitati. Tanta quippe me occupationum onera deprimunt, tantis cauſſarum flagris illidor, ut mens mea nullatenùs ad ſuperna erigatur, & ego rectè clamare compellar: *Veni in altitudinem maris, & tempeſtas demerſit me.* Conſidero namque qui ſum, & infirmitatem meam, quaſi manu palpans, certis effectibus deprehendo. Et ideò ut Beatitudini tuæ vera profitear, infirmitatem meam plenè conſiderans ad Apoſtolicæ Sedis culmen propriis meritis non poſſe pertingere, onus hoc malui declinare, ne in Paſtorali regimine imparis adminiſtrationis actioni ſuccumberem. Sed quia Dei diſponentis arbitrio contraire non eſt, obedienter ſecutus ſum quod miſericors de me operis manus voluerit operari. Cum ergò & Romanæ conſuetudo Eccleſiæ poſceret, & Beatitudinis tuæ nos dilectio incitaret, curavimus non ſolùm Scriptis Fraternitati tuæ noſtræ charitatis & amicitiæ vota perſolvere, ſed etiam de promotione noſtra, quod deſiderabile tibi fuiſſe credimus, per latorem præſentium venerabilem Fratrem noſtrum Ottonem, Tudertinum Epiſcopum, à Domino S. Prædeceſſore noſtro Papa Paſchale ordinatum, indicare. Ipſe quidem, & de his, quæ apud nos acta ſunt, & de ſtatu Urbis & Eccleſiæ, quantò

quantò pleniùs novit, tantò Experientiæ tuæ poterit veriùs enarrare. Sanè de electione noſtra, quæ à fratribus noſtris Cardinalibus, Presbyteris & Diaconibus, Subdiaconis quoque & Primicerio, & omni Schola Palatii, ac cuncto Clero Romano, expetente omni Populo, conſentientibus juxta tenorem Canonum Honoratis, eſt unanimi voto, & concordi moderatione peracta, ad notitiam tuam multorum relationibus perveniſſe jam credimus. Qualiter autem conſecratio noſtra per venerabilem Fratrem Petrum, Portuenſem Epiſcopum, cum diverſarum Regionum Epiſcopis, ad Altare B. Petri ſit ſolemniter celebrata, quomodo etiam per viam ſacram Phrygio capiti noſtro, Prædeceſſorum noſtrorum more, impoſito ad Lateranenſe Palatium venerimus, forſitan non ignoras. Quocirca de ſuaviſſimæ Beatitudinis tuæ fide & conſtantia impenſiùs præſumentes, te inſtantiùs exoramus, ut piis precum tuarum ſuffragiis apud omnipotentem Deum nobis concurrere, & pro Romana debeas Eccleſia conſuetâ inſtantiâ vigilare. Qualiter autem de Fraternitatis tuæ debeamus charitate præſumere, ex mentis noſtræ, quam circa te habemus, qualitate colligimus. Nec te aliter Perſonam noſtram & Apoſtolicam Sedem diligere, quam ipſi vos diligimus, arbitramur. Datum Romæ apud S. Petrum, kalendis Maii.

EPISTOLA XIV.

SUſcepti officii ratio nos hortatur, ut Ordinationis noſtræ primordia, & his qui propè, & his qui longè ſunt, fratribus intimemus. Noverit itaque Fraternitas tua, quoniam defuncto Deceſſore noſtro Papâ Honorio, Fratres Cardinales S. Romanæ Eccleſiæ, Presbyteri & Diacones, cum univerſo Urbis Clero & Populo, communi voto & deſiderio ad ſummum nos Pontificatus apicem elegerunt, & electum Fratres noſtri Epiſcopi Romanæ Eccleſiæ Suffraganei ante ſacratiſſimum B. Petri Apoſtoli Corpus celeberrimè conſecrarunt. Cæterùm labores tui & perſecutiones, quæ tibi à Barbaris inferuntur, nobis quemadmodum graves ſunt, utpotè qui & communi charitatis debito, & Apoſtolicæ Sedis adminiſtratione compellimur, ut

Fratrum omnium paſſionibus compati, & eorum afflictionibus attentiùs ſubvenire debeamus. Dolemus autem quia hæc quæ pateris, nobis ante hos dies cognita non feciſti: Sicut ea maturiùs audiſſemus, per Legatum noſtrum, quem ad Chariſſimnm Filium noſtrum Imperatorem direximus, pro quiete ac ſublevatione tua libentiùs ſcripſiſſemus. Hortamur autem Dilectionem tuam, ut patienter omnia ſufferas, & in patientia tua illatas tibi oppreſſiones æquanimiter toleres, quatenus beatitudinem illam percipere merearis, quam patientibus perſecutionem propter juſtitiam Dominus pollicetur. Nec unquam perſecutio quælibet vel oppreſſio adeò te perturbet, ut Sponſam tuam, Drinaſtinam videlicet Eccleſiam deſeras, aut ab antiqua Patrum lege ac traditione aliquo modo recedas. Nos enim Fraternitati tuæ non deerimus, quando debita & opportuna tibi tuæque Eccleſiæ ſubſidia impendamus. Datum Romæ apud S. Petrum, kalendis Maii.

EPISTOLA XV.

IN promotionis noſtræ principiis Univerſitati veſtræ literas miſimus, in quibus ſuper his, quæ tunc de nobis Romana Eccleſia fecerat, pleniùs vobis intimare curavimus. Sed quia poſt conſecrationem noſtram, quæ per Dei gratiam ad Altare B. Petri eſt ſolemniter celebrata, multa nobis proſpera, multa commoda ſucceſsêre, dignum duximus iteratis vos literis viſitare, & de his, quæ circa nos ſunt *acta*, Fraternitatem tuam reddere certiorem. Nos ſiquidem, largiente Deo, ſani & proſperi ſumus, & Catholicæ Eccleſiæ hoſtibus dignis redargutionibus confutatis, quæ ad noſtrum videntur officium pertinere, ubique in Urbe, intùs & extra, efficaciter operamur. Fratres noſtri Cardinales & Clerus omnis Romanus individuâ ſunt nobis charitate conjuncti. Leo Frangipane cum Filio, & Cencius Frater ejus, Viri Clariſſimi, Præfectus & omnes Nobiles, & cuncta Plebs hominum nobis fidelitatem fecerunt. Proindè ſi qua ad vos Schiſmaticorum deliramenta pervenerint, ſi eorum aniles fabulæ & mendacia fraudulenta quorumlibet aſſertione alluſerint, inſtanti ſolertiâ confutate, non reſpicientes in vanitates & inſanias falſas, & nolite

nolite communicare juxta Apoſtolum operibus infructuoſis, magis autem & redarguite. Quæ enim in occulto aguntur ab Epiſcopis, turpe eſt & dicere. Ii ſunt qui, ſicut Propheta teſtatur, in mercede aliquando divinabant, & niſi miſerint in hæc ora eorum quidpiam, ſanctificant ſuper eos bellum. Sanè Altare contra Altare in Dei Eccleſia *erigentes*, Canonica ſunt romphæa deſecati. Hoc idem etiam de Abbate Farfenſi noveritis factum, qui poſt mortem B. memoriæ Papæ Honorii, contempto juramento quod Romanæ Eccleſiæ fecerat, Beati Petri Regalia impudenti temeritate invaſit, & nunc Dei Eccleſiam perſequi, & in quibus poteſt, invectus furia, infeſtare non ceſſat. Retruſus tamen, & Eccleſiæ fundâ percuſſus, & excommunicationis ſententiâ condemnatus, iniquitatis ſuæ complices jam habere non poteſt. Mandamus itaque Fraternitati veſtræ, & in Domino commonemus, ut in B. Petri fidelitate & noſtra conſtantiſſimè perſiſtentes, prædictum Farfenſem Abbatem, Anti-Chriſti plantationem, & cruentam beſtiam, omnimodis inſequi ſollicitiùs procuretis, & cornua, quibus Romanam Eccleſiam ventilat, in bipenni & aſcia ſuccidatis. Datum Romæ apud S. Petrum, Idibus Maii.

EPISTOLA XVI.

IN ipſo noſtræ promotionis exordio per Venerabilem Fratrem noſtrum Bremenſem Archi-Epiſcopum Serenitati tuæ literas miſimus, tam de ſtatu Eccleſiæ Romanæ, quàm de his quæ circa nos acta fuerunt, expreſſiùs continentes, ſed nos adhuc nulla Clementiæ tuæ Reſcripta meruimus. Nec inter multiplices curas, quibus in Sedis Apoſtolicæ moderatione conſtituti comprimimur, Nunciorum tuorum ſolatiis allevari. Nos quidem Perſonam tuam, in minoris ordinis adminiſtratione conſtituti, pro mira tuarum opinione virtutum amplè diliximus, & ſuſcepti Regni genium pro poſſe noſtro tunc confovimus. Unde procul dubio Experientia veſtra cognoſcat voti noſtri eſſe, ut quantò magis Sedes Apoſtolica Regni pietate fulcitur, tantò ampliùs honorem tuum & Regnum ſtrictis debeamus brachiis amplexari. Viciſſim enim ſibi & Regalis poteſtas, & Sacra Romana autho-

authoritas mutuâ debent diligentiâ reſpondere. Sanè tunc tuta erit conditio ſubjectorum, ſi Regnum & Eccleſia diebus tuis alterutro titulo compaſſionis arriſerint, & ad culmen Imperii Regni tui moderatio latiùs extendetur, ſi credere Dei gratiam piâ fueris devotione ſortitus. Porrò ut votis tuis ſatisfacere videamur, quæ circa nos ſunt, tuæ volumus Induſtriæ fieri notiora. Nos Dei gratiâ, & Apoſtolorum ſuorum Petri & Pauli meritis, benè & proſperè ſumus, quæ officii noſtri ſunt, intùs & extra plenâ libertate diſponimus, in pace ſunt omnia quæ poſſidemus. Fratres noſtri Cardinales & Epiſcopi, & Clerus omnis Romanus individuâ nobis charitate cohærent. Viri Illuſtres Leo Prangipane, Hugo Præfectus Urbis & Frater ejus, Filius Leonis Frangipane & Centius Frater ejus, Stephanus de Petro, Stephanus de Tebaldo, Filii Henrici de S. Euſtachio, Nobiles omnes, & Plebs omnis Romana, Capitanei & Comites qui extra ſunt, fidelitatem nobis debitam juraverunt. Baſilicam B. Petri, Lateranenſe Palatium, & reliquas munitiones Urbis quietè ac pacificè detinemus. Conrardum Regni Invaſorem licet ejus nomen nobis prò minimo fuerit, in Cœna Domini, Laterani in Baſilica Salvatoris, ſub oculis Eccleſiæ, quæ frequens eâ die de diverſis partibus Mundi convenerat, in conſpectu etiam omnium terræ ſuæ, ſolemniter excommunicavimus. In Paraſceve quoque apud S. Hieruſalem ex nomine pro Te in auribus Eccleſiæ orationem publicam fecimus. Rogamus itaque nobilem Prudentiam veſtram, & in Domino commonemus, ut ſicut de te ſpem bonam & firmiſſimam poſſidemus, noſtris debeat ſucceſſibus congaudere, & tam pro nobis, quam pro omni Eccleſia Romana, Regalem ac piam ſollicitudinem gerere, & efficacem nobis diligentiam exhibere. Nec vos quorundam prava venenatorum vaniloquia conturbent, qui totam Dei Eccleſiam venenari cupientes, dum vexationes priſtinas, & conſueta mercimonia in Sanctuario Domini exercere ſtatuebant, teſtaceum Idolum cruentis manibus plaſmare conati, quod utique lapis ille angularis, de Domini monte deſcendens, durâ impreſſione minuit. Incolumem te, & noſtri memorem, pia Dei dextera à malis omnibus tueatur. Datum Romæ apud S. Petrum, Idibus Maii.

EPI-

EPISTOLA XVII.

AUditum habemus, chariſſima in Domino Filia, quod verè Chriſtianâ charitate refulgeas, quod Eccleſias diligas, quod Servos Dei piis ubique ſolatiis foveas. Nec minoribus es profectò præconiis attollenda, quod totius Regni regimen & cenſura juſtitiæ de tua potiſſimùm dicitur moderatione pendere. Quæ de Beatitudine tua, Illuſtriſſima Filia, audivimus, incunctanter & credimus, & hæc & alia plura de te nobis bona ſæpiùs nunciata lætificant: Et omnipotentem Deum aſſiduis precibus exoramus, ut incæpta ſanctitatis opera, Apoſtolorum Petri & Pauli meritis, pio & meliori te faciat fine concludere. Hortamur itaque nobilem Prudentiam tuam, & in Domino commonemus, ut inter Regni curas & ſæcularium negotiorum ſollicitudines, & ſæculi glorias, cor tuum ſemper ad Dominum habeas, & te quandoque cogites morituram: Non de piis operibus Mundi laudes affectes, ne dùm hominibus foris placere delectat, Dei intùs poſſis oculis diſplicere. Virum tuum, chariſſimum Filium noſtrum Lotharium, Chriſtianiſſimum Regem, ſedulis ſuggeſtionibus adhortare, ut ſic terreno Regno humanâ poteſtate præſideat, quatenus ipſum, qui ſupra nos eſt, per quem Reges regnant, & Principes juſta decernunt, qui transfert Regna, cum vult, qui facit Reges inglorios, & accingit fune renes eorum, cautè ſemper & diligenter attendat. Et licet ipſe Romanam Eccleſiam, ut certum habemus, plenis brachiis amplexetur, dilectionem tamen ejus & affectum circa Sedem Apoſtolicam, & nos, qui eum ex longo jam tempore dileximus, per tuam potiùs optamus induſtriam propagari. Porrò nos perſonam ejus propenſiori charitate diligimus, & honorem ſuum, largiente Domino, cupimus conſervare, & diligentiùs ac efficaciter ampliare. Quia igitur, peccatis meis exigentibus, Eccleſiæ regimen ſum ſubire coactus, Apoſtolatus onus cogor in amaritudine animæ meæ portare. Sanctorum Virorum ſolatiis egeo, ut orationum ſuarum inſtantiâ mihi ſemper Deum propitium faciant, & gratiam ejus in omnibus ubique opportunitatibus augeant. Et ideò

te

te plurimùm deprecamur, ut & Deum debeas pro nobis obnixiùs exorare, & auxiliis ac piis conſiliis tuis nos crebriùs allevare. Vitam & annos tuos omnipotens Dominus, Apoſtolorum ſuorum Petri & Pauli meritis, in bonis operibus augeat, & poſt vitæ hujus curſum, vitam tibi largiatur æternam. Datum Romæ apud S. Petrum, Idibus Maii.

EPISTOLA XVIII.

LAtor præſentium, Eccleſiæ tuæ Archi-Diaconus, ad Apoſtolorum limina veniens, à Fraternitate tua ſe vehementiùs prægravatum in noſtra & Fratrum præſentia intimavit. Retulit ſiquidem te de proditione ipſum coram Fratribus impetiiſſe, ſeque negaſſe, & tibi Canonicè ſatisfacturum in Capitulo reſpondiſſe. Cum igitur ſtatutâ die ad agendum pro eadem cauſſa in tuam & Capituli præſentiam deveniſſet, teque accuſatorem ſimul & judicem, quod omninò juſtitiæ & rationi adverſatur, apertiùs intelligeret, Sedem Apoſtolicam appellavit, & terminum, quo tibi coram Pontifice Romano juſtitiam faceret, nominavit. Poſt hanc autem appellationem, ſicut ipſe aſſerit, acceptâ occaſione de obitu Deceſſoris noſtri, bonæ memoriæ Papæ Honorii, cum ad nos, ſicut obtulerat, venientem beneficiis ſuis Eccleſiaſticis & rebus aliis exſpoliaſti. Perpendat ergò Fraternitatis tuæ prudentia, quam grave, quamque inconveniens ſit, ut illud Sedi Apoſtolicæ privilegium coneris auferre, quod ex Divino munere atque antiqua Sanctorum Patrum traditione, uſque nunc per Dei gratiam meruit obtinere, & per Apoſtolorum Principis merita, B. Petri, pro quo, ne deficeret fides, ipſe Chriſtus oravit, uſque in finem inviolabiliter obtinebit. Ea propter Fraternitati tuæ mandamus, & Apoſtolicæ Sedis auctoritate præcipimus, ut eidem Archi-Diacono, quæ abſtuliſti, cum integritate reſtituas, & quietè deinceps omnia tenere permittas. Proximis autem B. Martini Octavis noſtro te conſpectui repræſentes, plenam de eo juſtitiam in noſtra & Fratrum præſentia recepturus. Per præſentia etiam tibi Scripta mandamus, quemadmodum Anteceſſor noſter B. recordationis Papa Honorius tibi man-

mandavit, ut Filios noſtros Eccleſiæ Magdeburgenſis Canonicos ad nos venire volentes prohibere ulteriùs non præſumas, ſi B. Petri gratiam & dilectionem obtinere volueris. Nos enim tibi aut honori tuo nihil detrahimus, ſed ſi in te non remanſerit, pleno potiùs charitatis affectu tam te, quam Eccleſiam tibi commiſſam diligere, ac præſtante Domino cupimus honorare. Datum Romæ apud S. Petrum, XV. kalendas Junii.

EPISTOLA XIX.

AB ipſo promotionis noſtræ principio, ex debito Romani Pontificatus officio, literas noſtras ad ſpeciales fratres & B. Petri Filios mittere diſpoſuimus. Cæterum nobis erga plurima occupatis, vos Apoſtolicæ benedictionis literis viſitare non potuimus. Sanè opportunitate habitâ per harum literarum portitorem dilectionis noſtræ literas ad vos dirigere curavimus, in quibus promotionem noſtram & Romanæ Eccleſiæ ſtatum pleniùs cognoſcere valeatis. Obeunte ſiquidem Papâ Honorio, bonæ memoriæ Prædeceſſore noſtro, Romanæ Eccleſiæ Fratres noſtri Cardinales, Presbyteri & Diacones, Suffraganei Epiſcopi cum Primicerio, & omnibus Palatii Ordinibus, cum Abbatibus, Archi-Presbyteris, & cuncto Urbis Clero & Populo, ſub totius Eccleſiæ obedientia ad Altare B. Petri graviſſimum ſummi Sacerdotis onus mihi, licet indigno, impoſuerunt. Omnipotenti autem Deo gratias agimus, quia ex tunc ubique, intùs & extra Urbem, Eccleſiæ ſervitium plenâ exequimur libertate.

EPISTOLA XX.

EX quo civitas S. Hieruſalem, & glorioſiſſimus Dominicæ ſepulturæ locus Dei nutu Chriſtianis eſt redditus, ad ejus defenſionis tutelam Romana Eccleſia omnimodis elaborare non deſtitit. Quocirca nos, qui in Apoſtolicæ Sedis ſpeculâ Divinâ ſumus diſpoſitione promoti; Prædeceſſorum noſtrorum Romanorum Pontificum veſtigia ſubſequentes, famoſam illam Dei civitatem Hieruſalem, & loca illa ubi ſteterunt

pedes ejus, debita reverentiâ venerantes, quibus modis per Dei Omnipotentis gratiam poſſumus, exaltare ac nimium honorare decrevimus, & cætera.

EPISTOLA XXI.

AB ipſis ferè pueritiæ noſtræ primordiis Dilectionem tuam, quâ nos impenſiùs dilexiſti, id quod ſumus evidenter experti, & nos, ſi benè memineris, non ægrâ ſumus te charitate complexi. Quapropter non parum miramur, quod poſt promotionem noſtram à Fraternitate tua nec literis nec Nunciis meruimus viſitari. Quidquid autem illud fuit, nos tamen de affectione tua ſpem firmiſſimam poſſidemus, & ideò Fraternitatem tuam literis præſentibus viſitantes rogamus, ut amoris tui fervorem mutuis nos facias Epiſtolis experiri. Muta enim charitas repræſentat faciem non amantis, & odiorum ſimulacrum eſt non aperire quod diligas. Sapienti credimus iſta ſufficere.

EPISTOLA XXII.

OMnis nobis, venerabilis Frater, quâ ad Fraternitatem tuam ſcribimus, eſt occaſio gratioſa. Quia & perfecta dilectio faſtidium neſcit, nec panem otioſa manducat.

EPISTOLA XXIII.

DE nobili providentia tua bona nobis plurima nunciantur, & legalitatis tuæ præconia fama celebri prædicantur.

EPISTOLA XXIV.

SCimus te ante ſuſceptum Apoſtolicæ Sedis regimen nos propenſiùs dilexiſſe, & nequaquam ambigimus, quod nunc pleniori nos debeas affectione diligere.

EPISTOLA XXV.

NObilitatis tuæ, Fili chariſſime, audita nos fama præclara lætificat, & facie ignotum laudis tuæ præconia nobis te notiſſimum reddunt, &c.

EPI-

EPISTOLA XXVI.

DE dilectione tua, Fili chariſſime, longè aliter, quam nobis evenerit, ſperabamus, cum nunc in te evidenter appareat, quod pro frumento oriatur nobis tribulus, & pro hordeo ſpina. Cum enim de promotione noſtra, quam tibi gratiſſimam ſperabamus, certis aſſertionibus comperiſſes, tum pro affinitate noſtra, tum pro communi Eccleſiæ debito tuam nobis feſtinanter deberes præſentiam exhibere, non ſolùm ipſe ad nos non veniſti, verùm etiam diſſuaſionibus tuis aliorum feciſti corda pavere. Mandamus itaque Dilectioni tuæ, ut qui te videre optamus, ad nos quantò citiùs venire feſtines, &c.

EPISTOLA XXVII.

DIlectionis tuæ literas, Frater in Chriſto chariſſime, pleno charitatis effectu ſuſcepimus, in quibus devotionem, quam erga Matrem tuam Romanam Eccleſiam & honorem noſtrum hactenùs habuiſſe cognoſceris, ferventiùs atque familiariùs redundare in præſenti conſpicimus. Nos ſiquidem in minoris officii adminiſtratione poſiti, Perſonam tuam ſpeciali ſemper affectione ab ineunte ætate diléximus. Nunc autem in Apoſtolicæ Sedis regimine, Divinâ diſponente clementiâ, licet indigni, totius Cleri & Populi Romani voto ac deſiderio conſtituti, tantò te charitatis brachiis cupimus amplexari, quantò de conſilio & auxilio tuo Romanam Eccleſiam plurimùm indigere cognoſcimus, &c.

EPISTOLA XXVIII.

OMnipotenti Deo, & Apoſtolis ejus, Petro & Paulo, gratias agimus, quia quod de fidei veſtræ conſtantia, Fratres in Chriſto chariſſimi, ſperabamus, ipſa operum veſtrorum circa nos executio pleniùs manifeſtat, &c.

EPISTOLA XXIX.

Quod tuæ Prudentiæ & tutelæ Aquileienſis Eccleſia commiſſa eſt, nos multum gaudemus: Certi ſiquidem, quod tuo ſtudio & labore, nec in his, quæ foris ſunt, detrimentum patietur. Ea propter Dilectionem tuam per præſentia Scripta monemus, ut Eccleſiæ libertati & honori prudentiſſimè, quantum in te eſt, conſulere non differas. Præterea ad B. Petri ſervitium & noſtrum te præcipuè invitamus. Inter cæteros enim Principes Eccleſiæ Romanæ fideles & filios te honorare volumus & exaltare. Datum Romæ apud S. Petrum.

EPISTOLA XXX.

Veniens ad nos Presbyter Marcualdus de illata ſibi & Eccleſiæ veſtræ injuria, vultu magis quam voce querelam expoſuit, & ut ei Miſſam celebrare de noſtra authoritate liceret, humiliter deprecatus eſt. Nos igitur de illato ſibi opprobrio condolentes, & Nicæni Concilii authoritatem ſequentes, Miſſarum ſolemnia celebrare, Fratrum noſtrorum Epiſcoporum & Cardinalium conſilio, Canonicâ cenſurâ illi præcipimus. Et quia pro eo veſtra rogavit Fraternitas, vobis eundem commendamus in Domino. Datum Romæ apud S. Petrum.

EPISTOLA XXXI.

GRraviſſima de veſtro Epiſcopo nobis relata ſunt, quæ ſi vera ſunt, cum noſtra ſalute inulta dimittere non valemus. Multos enim Laicos & Clericos truncatos, multos ejus ſtudio interfectos accepimus. Ea propter præſentibus literis vos monemus, ut ante Feſtum omnium Sanctorum ad noſtram præſentiam veniatis, quatenus, veſtro auxilio & conſilio, Juſtinopolitanæ Eccleſiæ in hoc & in aliis providere poſſimus. Datum Romæ apud S. Petrum.

EPISTOLA XXXII.

SI Paſtoralis officii debitum, quod Deo diſponente ſuſcepimus, mentis velimus integritate penſare, omnibus per univerſum Orbem, ſed hujus ſpecialiùs Almæ Romanæ *Vrbis* Eccleſiis noſtræ liberalitatis munificentiam largiùs impartiri debemus, quantò per unanime votum & dilectionis eorum integritatem, Divinâ cooperante gratiâ, Summi Sacerdotis celſitudinem obtinemus. Veſtris igitur petitionibus, Dilectiſſimi Filii, clementer annuentes, ex Apoſtolicæ Sedis ſolita largitate donamus, concedimus, & remittimus vobis, ac per vos Eccleſiæ B. Laurentii, cujus venerabile Altare noſtris per Dei gratiam, tanquam B. Petri manibus, octavo kalendas Junii, ſolemniter conſecratum eſt, omnes redditus poſſeſſionum, quas uſque hodie habetis in maſſa de Veſtario, ſeu in ſylva proba, ſita in eadem maſſa, videlicet terris, villa, vineis, pratis, ſylvis & ſcrupetis. Ruſtici quoque, qui in eiſdem poſſeſſionibus habitant, in dominio ſemper ac ditione veſtra permaneant, ſalvo cenſu duorum marabolinorum, quod ad hujus noſtræ donationis indicium in Anniverſario conſecrationis præfatæ ſingulis annis Lateranenſi Palatio perſolvetis. Propterea confirmamus vobis Eccleſiam S. Luciæ & S. Hippolyti, quam ædificare debeatis, in eiſdem poſſeſſionibus ſupradictæ maſſæ, ſalvo in omnibus jure Epiſcopi. Statuimus igitur, ut nulla Eccleſiaſtica ſæculariſve perſona hanc noſtræ conſtitutionis paginam infringere præſumat. Quod ſi præſumpſerit, poteſtatis honoriſque ſui dignitate careat, atque in extremo examine diſtrictæ ultioni ſubjaceat. Qui verò conſervator exſtiterit, omnipotentis Dei, Apoſtolorum ejus Petri & Pauli meritis, benedictionem & gratiam conſequatur. Datum apud S. Petrum.

EPISTOLA XXXIII.

ET antiqua Religionis tuæ memoria, & officioſa Probitatis tuæ ſolertia nos faciunt de te valdè confidere, ut ſchiſmaticorum & oblatrantium vaniloquia non attendas, ſed in B. Petri ſervitio, & amore noſtro ſolitâ fidei conſtantiâ perſeveres, &c.

EPISTOLA XXXIV.

AB ipſo noſtræ Ordinationis primordio Fraternitatem tuam comperimus circa nos devotam exiſtere, & oblatrantium vaniloquia ac falſitates ſolerti prudentiâ confutare. Propter quod tantò nunc uberiores tibi grates rependimus, quantò efficaciùs in B. Petri ſervitio & amore noſtro perſiſtis, & hoſtis noſtri ſuperbiam viriliter jam impugnare cœpiſti: Tantaque cupimus deinceps te benevolentia confovere, ut ſive pacem ſive aliud pro temporis ingruentia faciamus, tuis & Eccleſiæ tuæ commodis, tanquam noſtris & Romanæ Eccleſiæ profectibus ſpecialiter intendamus, &c.

EPISTOLA XXXV.

SAcerdotali ſollicitudini tuæ, venerabilis Frater, plurimùm congaudemus, quia ſicut in literis, quas B. recordationis Papæ Honorio Prædeceſſori noſtro per latores præſentium tranſmiſiſti, manifeſtâ relatione cognovimus, de Populo tibi commiſſo & Sacerdotum miniſterio piam videris vigilantiam, curamque geſtare. Quæſiſti enim unà cum dilecto Filio noſtro Duce Hubaldo, quid tibi ſuper Parochiæ tuæ Presbyteris eſſet agendum, qui liberè uxorum legibus ſervientes, Sacris volunt Altaribus deſervire. Atque ut tibi breviter reſpondiſſe noſcamur, ſi ſacrorum volumus Patrum Regulis conſentire, uxorum ſimul & ſacra in hujuſmodi Sacerdotibus miniſteria eſſe non poſſint. Si enim juxta B. Gregorii Inſtitutum, nullus eſt Sub-Diaconus ordinandus, niſi qui ſe caſtè vivere Canonicâ aſſertione promiſerit, quantò ampliùs eſt in Dei Sacerdotibus attendendum, qui Sacrum Chriſti Corpus pio ore conficiunt, & ejus Sacras Carnes fidelium Populis piis manibus partiuntur? Et ſi Laicis juxta præcipuum Eccleſiæ Magiſtrum B. Paulum ad tempus abſtinendum eſt ab uxore, ut vacent orationi, quid putas Chriſti eſt Sacerdotibus faciendum, quibus juxta Divinæ legis oraculum eſt mandatum ſemper eſſe in Sanctis, & ſemper pro Dei Populo exo-

exorare? In Heli mortuo vetus legitur Sacerdotium immutatum, & in Samuele Divinâ tranſmutatione cælitùs innovatum. Nos tamen, Domino largiente, noſtrum ad vos, Virum providum & honeſtum, Legatum pro his & aliis Eccleſiæ negotiis decrevimus deſtinare, &c.

EPISTOLA XXXVI.

Dilectionis tuæ fervorem, quem penes nos & Romanam Eccleſiam geſtare videris, etſi literarum tuarum ſeries minimè teſtaretur, in corde tamen noſtro legimus, quid de tua debeamus devotione ſentire. Proinde quod Idiota Remenſis, Truncus inutilis, in te & Eccleſiam tuam nequiter & impudenter egiſſe dignoſcitur, nequaquam te mœror aliquis ſeu dolor afficiat, præſertim cum in nos & Eccleſiam Romanam, cui ſe juramento adſtrinxit, quaſi ebrius & vino æſtuans, Hiſtrionum more, multa inſolenter vomuerit. Ponens quidem in cœlum os ſuum, ut lingua ejus tranſeat ſuper terram, tanquam alter Dioſcorus Sedem nixus eſt Apoſtolicam judicare. Dumque iniquitatis zeli quoddam plantarium in Dei Eccleſia fovere molitur, & ſtatuam in campo Dura, velut alter Babylonius, furioſorum more, quibuſque ſimplicibus ſuggerit adorare, cum eadem, cui ſe proſtravit, ſtatua à lapide de monte ſucciſo, præſtante Domino, velociter conteretur. Porrò nos latratus ejus & ineptias ceu canum latratus, & energumenorum furias judicamus. Fundamentum ſiquidem Dei immobile perſeverat, & Cathedra Petri locuſque Pauli nullis præſtigiis inumbrari, nullis poſſunt irriſionibus concuti. Eccleſia namque omnis Romana, ſicut ab initio promotionis noſtræ, individua nobis charitate cohæret, & ſacris per omnia concordans Canonibus, unum Dei eſt ovile, & ei unus eſt Paſtor. Eſau per agreſtia & abrupta vagetur, ut ſimplicium mentes mendaciis conſuetis evertat: Jacob tamen ſimpliciter domi habitat, & interveniente Matre ſimplex ſimplices *parat* Patri cibos. Et ut tibi omnia breviter perſtringamus, glorioſus Filius noſter Rogerius Dux Apuliæ ad pedes noſtros humiliter veniens, nos Papam Catholicum, & Ligium Dominum ſuum, Prædeceſſorum ſuorum more, recognovit: Archi-Epiſcopi, Epiſcopi,

ſcopi, Abbates omnes Apuliæ, Calabriæ, ſicut omnis etiam Orientalis Eccleſia, Hieroſolymitana, Antiochena, & Conſtantinopolitana, nobiſcum ſunt, & nos viſitant & frequentant. Noveris etiam nos ſoluto Concilio, quod apud Barum quinto Idus Novembris, præſtante Domino, celebraturi ſumus, Mediolanum properanter adſcenſuros. Tu itaque, Fili in Chriſto Chariſſime, confortare in Domino, & officium tuum viriliter age, & virulenta verba ſeu minas Remenſis nullatenùs reformides.

EPISTOLA XXXVII.

MAndata Cœleſtia efficacius gerimus, ſi noſtra cum fratribus onera partiamur, ſi dilectio nobis ſpiritualium aderit filiorum. Proinde omnibus neceſſitatem patientibus pro commiſſo nobis officio benignitatis noſtræ manum largiùs impertiri debemus, ut & ipſi remedia ſperata ſuſcipiant, & nos in eis, quod officii noſtri eſt, pleniùs exequi valeamus, &c.

EPISTOLA XXXVIII.

APoſtolicæ Sedis providentiâ & benignitate provocamur, *ut* Sacroſanctam Romanam Eccleſiam diligentibus liberalitatis noſtræ manum extendere debeamus. Idcircò, Fili in Chriſto chariſſime Rogeri, Dei gratiâ Apuliæ Dux, non immeritò magnifice, quia glorioſæ memoriæ Genitor tuus Rogerius, multo ſanguine, multiſque laboribus, totam, ſicut Inſulam.

Cætera deſiderantur.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

FINIS.

Laboratorio
Restauro
Pandimiglio
ROMA

1969

Digitized by Google